karl may

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

EDITURA EDEN

KARL MAY

Opere — 24

WINNETOU
***
TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Consilier editorial
Dr. ANTONIU POPESCU

Ediţia princeps:
KARL MAY
WINNETOU
„Gesammelte Reiseerzählungen", Band 9,
Freiburg, 1893

Volumul de faţă reproduce integral textul ediţiei Karl May, *Winnetou* (tom 3), în traducerea lui EUGEN FRUNZA, la Editura Tineretului, Bucureşti, 1967. Cu prilejul pregătirii manuscrisului pentru tipar, a fost adaptată ortografia potrivit normelor academice actuale, corectându-se greşelile de culegere. Drepturile de reproducere a textului revin Editurii Eden până în anul 2000.

KARL MAY

Opere — 24

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

din ciclul
Winnetou

***

Roman

EDITURA EDEN
București, 1996

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactarea de
CRISTINA STANCIU
Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

ISBN 973-9141-59-5

1. PE MAREA LINIE FERATĂ A VESTULUI

Parcursesem de dimineaţă o bună bucată de drum. Eram obosit şi soarele urcând spre amiază mă sâcâia cu dogoarea lui aprigă. Hotărâi deci să poposesc şi să mănânc. Preria, toată numai valuri şi coline, se întindea cât vedeai cu ochii. De cinci zile, de când grupul nostru fusese răzleţit de o ceată numeroasă a ogellallaşilor, nu-mi ieşise în drum nici un vânat mai acătării. De cinci zile nu dădusem peste vreo urmă de om. Simţeam nevoia să văd în sfârşit un chip omenesc şi să mă conving că, în pofida îndelungatei mele izolări, nu-mi pierdusem cu desăvârşire graiul.

Nicăieri nici un pârâu, nici o gârlă, nimic. Şi tot atât de puţin pădure sau tufăriş. Aşadar n-aveam de ales. Puteam să poposesc oriunde. Descălecai într-o văiugă, priponii calul cu ajutorul lasoului şi, luând cu mine pătura, urcai pe un dâmb ca să-mi aştern acolo culcuşul. Mustangul trebuia să rămână jos, ferit de ochii eventualilor duşmani; mie, însă, îmi convenea locul cel mai înalt, pentru ca, neobservat de nimeni, să pot îmbrăţişa cu privirea întreg ţinutul.

Aveam serioase motive să fiu prudent. Un grup de doisprezece inşi porniseră de pe malul lui La Plata pentru a coborî la est de Munţii Stâncoşi, spre Texas. Tocmai atunci câteva triburi ale siouxilor îşi părăsiseră aşezările pentru a răzbuna moartea unor războinici de-ai lor. Ştiam acest lucru şi totuşi, în pofida vigilenţei noastre,

fuseserăm descoperiți. După o luptă dârză și sângeroasă, în care căzură cinci dintre noi, ne împrăștiarăm care încotro în largul preriei.

Indienii, observând urmele pe care nu apucaserăm a le șterge cu totul, își vor fi dat desigur seama că ne îndreptam spre miazăzi. Era deci de așteptat să se ia după noi. Trebuia să fim cu ochii în patru, ca nu cumva, culcându-ne seara fără grijă sub păturile noastre, să ne pomenim dimineața fără scalp, în „veșnicele plaiuri ale vânătoarei".

Lungit pe jos, scosei din sacul de merinde niște pastramă de bivol, cumplit de vânoasă, și, frecând-o cu praf de pușcă în loc de sare, mă apucai s-o sfâșii și s-o macin între dinți, ca s-o aduc în stare comestibilă. Îmi aprinsei apoi o țigară „de fabricație proprie", închipuind rotocoale măiestre și trăgând fumul în piept cu satisfacția plantatorului din Virginia, care ar savura tabac din cel mai nobil, cules cu mănuși *glacé*.

Fumam așa, întins pe pătură, când, deodată, privind îndărăt, zării la orizont un punct care se apropia, mișcându-se oblic pe direcția de unde venisem. Mă lăsai repede mai jos, după dâmb, urmărind din ochi arătarea. Curând băgai de seamă că e vorba de un călăreț care — potrivit obiceiului indian — se ținea pe cal cu bustul mult aplecat înainte.

În clipa când îl descoperisem, călărețul se afla cam la o milă engleză și jumătate. Calul se mișca încet de tot. Ca să parcurgă astfel o singură milă, i-ar fi trebuit aproape o jumătate de ceas. Plimbându-mi ochii în direcția aceea, avui surpriza să mai descopăr încă alte patru puncte care înaintau exact pe urmele celui dintâi. Faptul nu putea să mă lase nepăsător. Mă încordasem tot. Primul călăreț, după cum îl arătau veșmintele, era un alb. Dar ceilalți? Nu cumva indieni — care îl urmăreau?

Privii prin lunetă. Într-adevăr, nu greşeam. După arme şi tatuaj, recunoscui că sunt indieni din neamul siouxilor. Aveau cai excepţional de buni, pe când albul călărea o gloabă. Se apropiase atât de mult, încât îl puteam studia în amănunt.

Era mărunţel de tot, foarte slab, şi purta o pălărie veche de pâslă, fără boruri — fapt care în prerie nu prea bate la ochi, dar care de astă dată îmi atrase atenţia asupra unui beteşug extrem de ciudat; omul n-avea urechi. Cele două cicatrice arătau că urechile îi fuseseră tăiate. Pe umeri îi atârna o pătură uriaşă, acoperindu-i o bună parte din trup şi lăsând la vedere doar picioarele subţiri, vârâte în nişte cizme atât de caraghioase, încât dincolo, în Europa, ar fi stârnit hohote de râs. Făceau parte din acel soi de încălţăminte pe care obişnuiesc să o confecţioneze şi s-o poarte aşa-numiţii *gauchos* din America de Sud. Procedeul e următorul: jupoi pielea de pe piciorul unui cal după ce i-ai scos copita, o tragi pe propriul picior cât mai e caldă şi o laşi să se răcească. Pielea ia forma piciorului şi a pulpei, alcătuind astfel o foarte bună încălţăminte şi având particularitatea că-ţi îngăduie să calci pe propriile tale „pingele". De şa, străinul agăţase un obiect care s-ar fi zis că e puşcă, dar aducea mai curând a ciomag găsit întâmplător prin pădure. Călărea o mârţoagă cu picioare lungi ca de cămilă şi cu un ciot golaş în loc de coadă. Capul animalului era mult prea mare, urechile enorme şi, în general, toată fiinţa părea un amestec de cal, măgar şi dromader. Mergea cu botul în pământ şi urechile, parcă prea grele, îi atârnau ca la prepelicar.

În alte împrejurări, sau dac-aş fi fost un nou venit în acele locuri, aş fi râs de cal şi călăreţ. Dar aşa, cu tot ridicolul înfăţişării sale, omul îmi făcea impresia unuia din acei *westmeni*-i care trebuiesc cunoscuţi îndeaproape

înainte de a fi judecați într-un fel sau altul. Nici nu bănuia, probabil, că patru dintre cei mai crunți dușmani ai vânătorilor de prerie mai că ajunseră să-i sufle în ceafă. Altminteri nu și-ar fi continuat drumul cu atâta calm și s-ar fi uitat cât de cât în jurul lui.

Omul se apropie de mine cam la o sută de pași. Abia atunci îmi descoperi urmele. N-aș putea spune cine le observase mai întâi — el sau iapa. Fapt e că mârțoaga se opri din proprie inițiativă, se aplecă și mai tare la pământ și, după ce mirosi urmele mustangului meu, porni să-și fâlfâie urechile ca pe niște fanioane, culcându-și-le apoi pe spate, ca lipite de o mână invizibilă. Călărețul dădu să coboare din șa, ca să cerceteze mai îndeaproape urmele — ceea ce ar fi însemnat să întârzie în mod inutil. De aceea îi strigai:

— Hei, omule! Apleacă-te și fă-te-ncoa'!

Îmi schimbasem poziția, ca să mă poată vedea. Iapa își înălță capul, își desfăcu urechile, ca și când ar fi voit să-mi prindă glasul ca pe o minge, și dădu vesel din ciotul ce-i ținea loc de coadă.

— Alo, master — răspunse călărețul —, stăpâniți-vă gura și zbierați mai încet. În pajiștea asta bătrână, ca să zic așa, nu știi niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite. Hai, Tony!

La acest îndemn, iapa își puse în mișcare picioroangele și se opri apoi de la sine lângă mustangul meu, căruia — după o mândră și malițioasă ochire — îi întoarse acea parte a corpului pe care marinarii o numesc pupa.

Era probabil unul din acei cai de prerie care, slujindu-și exclusiv stăpânul, sunt atât de refractari față de străini, încât nici nu se lasă încălecați.

— Las' că știu eu cum să vorbesc! mă adresai ciudatului călăreț. De unde vii, master, și încotro ai de gând?

— Asta nu e treaba dumneavoastră! mi-o reteză el.

— Crezi? Nu eşti din cale-afară de politicos. Deşi am schimbat cu dumneata mai puţin de două vorbe, aş putea să te calific precis sub acest aspect. Dar ţin să-ţi declar că eu unul sunt obişnuit să mi se răspundă la întrebări!

— Hm, da! În orice caz, îmi faceţi impresia unui foarte distins gentleman — rosti străinul în bătaie de joc. De aceea mă grăbesc să vă dau informaţia cerută.

Plimbându-şi braţul înapoi şi înainte, continuă:

— Vin de colo şi merg încolo.

Individul începea să-mi placă. Mă lua, desigur, drept un vânător de ocazie, rătăcit de ceata lui. Unui *westman* adevărat nu-i pasă de înfăţişarea lui exterioară. El manifestă un dispreţ făţiş pentru curăţenie. Cutreierând ani de zile Vestul Sălbatic, omul se sinchiseşte prea puţin de propria-i ţinută, iar când dă peste un ins îngrijit, îl ia drept *greenhorn* şi papă-lapte. Eu îmi procurasem în fortul Randall un rând de haine noi şi, în plus, obişnuiam să-mi ţin armele extrem de curate. Era deci firesc să nu-i inspir nici pe departe încredere unui vânător de savană.

De aceea purtarea lui nu mă revoltă. Îl avertizai doar, imitându-i gestul:

— Atunci ia-o cât mai repede „încolo" şi păzeşte-te de cei patru indieni care vin din urmă! Probabil că nici nu i-ai văzut.

Mă fixă cu ochii lui limpezi, pătrunzători, intrigat dar şi amuzat în acelaşi timp.

— Nu i-am văzut? Ha-ha-ha! Să umble patru indieni după mine şi eu să nu ştiu! S-ar părea că sunteţi, ca să zic aşa, un tip foarte nostim! Domnii aceştia se ţin după mine încă de azi-dimineaţă. Dar ce nevoie aş avea să mă holbez la ei? Parcă nu le cunosc eu metoda?! Cât mai e zi, vor păstra distanţa, iar seara, când va fi să

poposesc, se vor așeza la pândă. Dar își cam greșesc socotelile, ca să zic așa. Mă gândesc să fac un ocol și să ajung în spatele lor. Numai că n-am dat până acum de terenul potrivit. Aici, între dâmburile astea, mi-aș permite, în fine, manevra. Dacă vă îmbie să vedeți cum un *westman* experimentat îi bagă în cofă pe indieni, atunci n-aveți decât să așteptați aici zece minute. Dar îmi închipui că o să vă lăsați păgubaș: unui tip ca dumneavoastră, ca să zic așa, nu-i prea place parfumul de indian. *Come on*, Tony! Hai, Tony!

Fără să-i mai pese de mine, o luă din loc și, după vreo jumătate de minut, dispăru pe după dâmburi dimpreună cu frumoasa lui iapă.

Planul lui mi se părea ingenios. Într-o situație asemănătoare aș fi procedat la fel. Omul intenționa să descrie un arc care să-l ducă în spatele urmăritorilor și să se apropie de ei înainte ca manevra să fie sesizată. Pentru a-și atinge scopul, trebuia, bineînțeles, să călărească mereu pe după coline . . .

Indienii se apropiau în șir, câte unul. Mai să atingă locul unde urmele pirpiriului călăreț se întâlneau cu ale mele, când indianul din fruntea șirului își struni calul și se întoarse cu fața la ai săi.

Păreau cu toții cuprinși de uimire: albul urmărit de ei nu se mai zărea. Se adunară tuspatru și se sfătuiră. I-aș fi putut lovi în plin cu doborâtorul meu de urși. Dar nu mai fu nevoie. Un foc de armă trosni numaidecât, urmat de încă unul — și doi dintre indieni se prăbușiră de pe cai. În aceeași clipă izbucni un strigăt de triumf.

— O-hi-hi-hiiii! se înălță acel chiot ascuțit, gutural, specific indienilor porniți la atac.

Dar strigătul nu se datora vreunui indian, ci era opera mărunțelului vânător, care se ivi de după o colină apropiată.

Planul îi izbutise... După ce trăsese cele două focuri, se prefăcu a fugi și iapa lui năstrușnică se transformă cât ai clipi. Zvârlea din picioare de se cutremura pământul, pătimașă, cu urechile ciulite, cu coama zbârlită. Fiece fibră a trupului îi era încordată la culme. Cal și călăreț păreau un singur trup. Omul încărca și mânuia pușca din galop cu o siguranță care demonstra că nu se află pentru întâia oară într-o astfel de situație.

În spatele lui detunară două puști: trăseseră cei doi indieni rămași în viață, dar fără succes; scoaseră apoi un urlet de furie și, punând mâna pe tomahawkuri, se repeziră la omulețul nostru. Până atunci, acesta nici nu întorsese capul. De data asta își încărcă repede arma și își struni mârțoaga. Părea că animalul îi ghicește intențiile: se opri, se propti în câteșipatru picioarele și rămase așa, nemișcat, crăcănat ca o capră de tăiat lemne. Atunci omul duse pușca la ochi și trase două focuri la rând, fără ca iapa să tresară măcar. Cei doi indieni se prăbușiră, loviți în cap.

Stătusem toată vremea cu degetul pe trăgaci, gata să intervin. Dar mărunțelul se descurcase și fără ajutorul meu. Acum sări din șa și se apucă să-i cerceteze pe cei căzuți. Între timp, mă apropiai și eu.

— Ei, sir — mă întâmpină el — acum văzurăți, ca să zic așa, cum se face ca să-i vâri în cofă pe mișei? Este?

— *Thank you*, master! Mulțumesc! Are omul ce învăța de la dumneata!

Pesemne că zâmbetul mei i se păru echivoc, căci mă privi bănuitor.

— Ori aveați cumva altă idee?

— După mine, n-ar fi fost nevoie chiar de o asemenea manevră. Pe un teren ca ăsta, care-ți îngăduie să dispari la adăpostul colinelor, e suficient să obții un avans mare față de dușman și apoi să te întorci pur și simplu

pe propriile tale urme. Ocolul, așa cum l-ai făcut dumneata, e mult mai indicat în câmp neted, deschis.

— Ia te uită! De unde o mai știți și pe-asta? Și, în fond, cine sunteți?

— Scriitor.

— Scrieți... cărți...? Și se dădu cu un pas înapoi, făcând o mutră plină de compasiune. Sunteți bolnav, sir?

Își duse arătătorul la frunte, ca să înțeleg exact ce anume boală avea în vedere.

— Nicidecum! îl asigurai eu.

— Nu? Dracu' să vă priceapă! Când vânez un bivol, știu că o fac pentru mâncare, dar cărțile astea pentru ce naiba le faceți?

— Ca să fie citite de alții.

— Scuzați, sir, dar prostie mai mare nici c-am auzit. Vrea cineva cărți? N-are decât să și le scrie singur. E la mintea cocoșului, ca să zic așa. Nici eu nu vânez pentru alții!... Prin urmare, sunteți un *book-maker*, un făcător de cărți? Păi atunci ce căutați în savană? Aveți de gând să scrieți aici?

— Asta mai târziu, după ce mă voi întoarce în patrie. Atunci voi istorisi tot ce-am trăit și am văzut. Astfel, mii de oameni vor citi și vor afla cum merg treburile în savană, fără ca piciorul lor să fi călcat vreodată prin aceste locuri.

— Adică, veți scrie și despre mine?

— Se-nțelege!

Mai făcu un pas înapoi, după care, apropiindu-se brusc de mine, trase cu dreapta cuțitul, iar cu stânga mă prinse de braț.

— Sir, iată-vă calul! Urcați în șa și plecați cât mai e vreme, ca să nu vă treziți cu fierul ăsta tăios între coaste! Cu de-alde ăștia, scriitorii, nu poți scoate o vorbă fără ca toată lumea să o afle! Duceți-vă naibii! Hai!

Omuleţul, deşi abia îmi ajungea până la umăr, îşi lua rolul în serios. În sinea mea eram foarte amuzat.

— Îţi promit să scriu numai lucruri bune despre dumneata — căutai să-l liniştesc.

— Plecaţi! Ce-am spus rămâne spus!

— Ei bine, îţi dau cuvântul meu că nici n-am să pomenesc de dumneata!

— Hodoronc-tronc! Ca să scrii cărţi, trebuie să fii nebun. Or, nebunii nu se ţin de cuvânt. Aşadar, valea! Altminteri mă apucă, ca să zic aşa, mâncărimea de degete şi vă fac o figură de mai mare dragul!

— Ce figură?

— V-o arăt eu numaidecât!

Mă uitam calm şi zâmbitor în ochii lui aprinşi de mânie.

— Ei, hai, dă-i drumul!

— Atunci, poftim! Vă place cuţitul ăsta?

— Nu e rău. Ţi-o demonstrez pe loc!

Cât ai clipi, îl înşfăcai, răsucindu-i braţele şi încleştându-i mâna cu atâta putere, încât omul gemu şi scăpă jos cuţitul. Atacul îl surprinsese peste măsură. Până să se dezmeticească, îi şi legai mâinile la spate cu o curea.

— *All devils!* Pe toţi dracii! exclamă el. Ce v-a apucat? Ce-aveţi de gând cu mine, ca să zic aşa?

— Master, stăpâneşte-ţi gura şi zbiară mai încet — îi întorsei propriile sale cuvinte de adineauri. În pajiştea asta bătrână, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite!

Mă depărtai puţin şi ridicai de jos cuţitul, apoi puşca pe care o lepădase când cu examinarea indienilor ucişi. Omuleţul făcea eforturi disperate ca să-şi elibereze mâinile. Tot sângele i se urcase în obraz.

— Degeaba, master! îi strigai. Aşa-mi rămâi până mi-o veni pofta să-ţi dau drumul. Dovadă că un *book-*

maker se pricepe să plătească cu aceeași monedă. Nu m-am atins de dumneata, nu te-am jignit. Și, când colo, ai sărit la mine cu cuțitul. Acum, după legile preriei, ești în puterea mea și pot să te tratez cum vreau. Nimeni nu mi-ar găsi vreo vină dacă, așa cum ziceai adineauri, ți-aș înfige fierul acesta tăios între coaste.

— Mă rog, loviți! Altceva nici nu merit! răspunse el mânios. Auzi, să mă biruie un ins, unul singur, ziua-n amiaza mare! Să-mi lege mâinile, și eu să nu-i smulg măcar un fir de păr din cap! Ei bine, așa nu se mai poate trăi! Rușine, Sans-ear!

— Sans-ear ai spus? Dumneata ești Sans-ear?

Auzisem multe despre acest faimos *westman* care niciodată nu era văzut în tovărășia cuiva, pentru că nu considera pe nimeni vrednic să și-l apropie. Cu ani în urmă, își pierduse urechile la navajoși și de atunci își luase acest nume confecționat din două limbi diferite: Sans-ear, adică „Fără-urechi", poreclă sub care devenise cunoscut pe tot cuprinsul savanei și chiar dincolo de ea.

Omulețul tăcu. Abia după ce repetai întrebarea, rosti:

— Numele meu nu vă privește! Dacă e păcătos, nu merită pronunțat, iar dacă e onorabil, ar trebui cruțat de umilință.

Mă apropiai și îi scosei cureaua de la mâini.

— Ia-ți cuțitul și pușca. Ești liber! Vezi-ți de drum!

— Lăsați glumele proaste! Cum adică, să trec peste rușinea de a fi fost înfrânt de un *greenhorn?* Dacă erați, ca să zic așa, un flăcău ca lumea, un Winnetou, sau lunganul de Haller, sau chiar Old Firehand, sau Old Shatterhand, atunci, mă rog . . .

Îl priveam cu milă pe bătrân. Mica mea „lovitură" îl afectase profund și-mi părea bine că-mi oferea posibilitatea să-l consolez, legându-mă de faptul că pomenise

numele sub care eram cunoscut atât printre albi cât și în *wigwam*-urile indiene.

— Un *greenhorn*, zici? Crezi dumneata că un *greenhorn* ar fi în stare să-i joace vestitului Sans-ear o asemenea festă?

— Dar ce altceva sunteți? Arătați ca și când ați fi ieșit chiar acum de la croitor. Și apoi, armele astea lucii! Parcă ați merge la bal mascat.

— În schimb, sunt bune armele. Ai să vezi numaidecât! Fii atent!

Luai o piatră cam de mărimea unei piese de un dolar, o aruncai în sus, dusei repede pușca la ochi și, în momentul când piatra — ajunsă la culmea zborului — păru o clipă suspendată în aer, glonțul o lovi și îi dădu un nou impuls.

Exercițiul acesta îl încercasem de sute de ori până să izbutesc. Totuși, nu-l socoteam cine știe ce tur de forță. Mărunțelul însă mă privi cu niște ochi plini de admirație.

— *Heavens*, cerule! Asta zic și eu lovitură! Vă reușește întotdeauna?

— De nouăsprezece ori din douăzeci.

— Păi atunci sunteți un fenomen! Cum vă cheamă, ca să zic așa?

— Old Shatterhand!

— Imposibil! Old Shatterhand trebuie să fie mult mai bătrân, altminteri nu i s-ar spune „old".

— Uiți că porecla are un alt sens și nu se referă la vârstă?

— Adevărat! Dar scuzați, vă rog, dacă insist: Old Shatterhand a încăput odată în labele unui grizzly care, surprinzându-l în somn, l-a sfâșiat de la umăr până-n șold. Se zice că și-a prins apoi la loc tot acest amestec, însă rana, ca să zic așa, trebuie să se mai vadă!

Îmi descheiai vesta din piele de bivol, apoi cămașa albă din piele de căprioară:

— Uite-aici!

— Măi, măi, grozav v-a mai lucrat bestia! Trebuie că v-a jupuit vreo șaizeci și opt de coaste!

— Cam așa ceva. Lucrurile s-au întâmplat jos, la Red River. Am zăcut așa, rupt, însângerat, lângă leșul ursului, fără ajutor de nicăieri, până m-a găsit Winnetou, căpetenia apașilor, de care ai pomenit adineauri.

— Vasăzică, ce mai calea-valea: Old Shatterhand! Atunci să vă întreb: credeți că sunt, ca să zic așa, un dobitoc atât de mare?

— Nu cred deloc. Ai greșit luându-mă drept un *greenhorn*, atâta tot. Doar nu te puteai aștepta ca un ageamiu să-ți joace asemenea renghi. Așadar nimic altceva decât surpriza e de vină.

— Oho! Pe cât se pare, dumneavoastră nici n-aveți nevoie să apelați la surpriză. Nu prea cunosc mulți inși cu asemenea forță de bivol. În sfârșit... nu mi-e rușine că am fost înfrânt. Numele meu adevărat e Sam Hawerfield. Dacă vreți să-mi faceți o plăcere, spuneți-mi Sam.

— Și dumneata mie Charlie, cum îmi spun toți prietenii. Iată mâna!

— Bine, sir. Bătrânul Sam nu e dintre aceia care strâng mâna orișicui, dar în ce vă privește n-am nici o rezervă. Numai un lucru: fie-vă milă și nu-mi striviți degetele! Mai am nevoie de ele.

— Nici o grijă, Sam. Degetele dumitale or să-mi mai fie de folos, după cum și ale mele îți vor sta la dispoziție. Și-acum revin la prima mea întrebare: de unde vii și încotro te duci?

— Vin tocmai din Canada, unde am ținut de urât unor *lumberstriker*-i, unor tăietori de lemne. Acum, ca să zic așa, vreau să trec în Texas sau în Mexic, unde ar

fi, cică, atâția criminali, încât îi râde omului inima în piept de câte gloanțe și cuțite o pândesc.

— Vasăzică, avem aceeași țintă. Eu tot în Texas și California vreau să ajung, și nu prea contează dacă fac un mic ocol prin Mexic. Mă iei cu dumneata?

— Ce întrebare! Firește că vă iau. Doar veniți din Sud, sunteți omul de care am nevoie. Dar, ia spuneți: vorbeați serios în chestia aia cu scrisul?

— Bineînțeles!

— Hm! Dacă un Old Shatterhand se ocupă cu asemenea treburi, înseamnă că se schimbă socoteala, ca să zic așa. Eu, unul, vă mărturisesc că prefer să cad cu dosul în vizuina ursului, decât să moi condeiul în călimară. Nu mi-ar ajunge o viață ca să aștern pe hârtie un cuvânt. Mă rog, să trecem la altă chestiune: Ce-or fi căutând indienii pe-aici? Sunt ogellallași, periculoși ai dracului!

Îl informai asupra celor știute de mine.

— Hm! făcu el. Nu e prea bine să prindem rădăcini aici. Am întâlnit ieri niște urme, să-ți scoți pălăria, zău așa: pe puțin șaizeci de călăreți! Ăștia patru, cu care m-am socotit adineauri, trebuie că aparțin acelei trupe. Se aflau, probabil, în recunoaștere. Dumneavoastră ați mai fost vreodată prin aceste locuri?

— Nu!

— La vreo douăzeci de mile spre vest preria devine absolut netedă și la alte zece mile curge un pârâu către care trebuie să se fi îndreptat indienii ca să-și adape caii. Noi, firește, îi vom ocoli și vom lua-o spre sud, chiar cu riscul de a nu da de altă apă decât mâine după-amiază. Plecând imediat, ajungem până în seară la calea ferată ce leagă Statele Unite cu ținuturile vestice și, dacă nu întârziem, ne vom desfăta, ca să zic așa, privind cum trece trenul pe sub nasul nostru.

— Sunt gata. Dar ce facem cu indienii uciși?

— Ce să facem? Nimic complicat. Îi lăsăm aici, și basta. Numai să le tai mai întâi urechile.

— Ar trebui îngropați. Dacă-i descoperă fârtații, atunci trag imediat concluzia că ne aflăm aici.

— Las' să-i descopere, Charlie! Asta și vreau.

Duse pe rând cadavrele până pe creasta unei coline, le rândui unul lângă altul, apoi le tăie urechile și le vârî în propriile lor mâini.

— Așa, Charlie! Vor veni, vor vedea și vor recunoaște imediat că isprava i se datorează lui Sans-ear. Ascultați ce vă spun: iarna e o senzație cât se poate de proastă să vrei să îți înghețe urechile și să nu le ai. Am fost cândva atât de tont, încât m-am lăsat prins de indieni. Lichidasem, ce-i drept, o seamă de inși, dar unuia, în loc să-i crăp capul cu tomahawkul, i-am retezat din greșeală o ureche. Drept răsplată, până să mă omoare, roșii mi-au tăiat ambele urechi. S-au ales ei cu urechile, dar nu și cu hoitul lui Sam Hawerfield, care a șters-o frumușel. De atunci, pentru perechea mea de urechi, ei da, numărați aici!

Scoțându-și pușca de pe umăr, îmi arătă semnele crestate în patul ei. Apoi continuă:

— De fiecare indian omorât, un semn. Acum se mai adaugă patru.

Mai făcu patru crestături cu briceagul, apoi continuă:

— Vedeți, aici sunt numai indieni; dincoace, sus, am opt albi care au gustat și ei din gloanțele mele. Vă povestesc totul cu alt prilej. De fapt, erau zece cu toții. Îmi mai lipsesc doi, tată și fiu, cei mai mari ticăloși de pe fața pământului. Când voi termina și cu ăștia, înseamnă că mi-am împlinit menirea.

Ochii i se tulburară; chipul i se învălui într-o umbră de tristețe și duioșie. Bănuiam că inima bătrânului vă-

nător își primise cândva partea ei de zbucium. Poate că suferința și nevoia de răzbunare să-l fi îndemnat și pe el, ca pe atâția alții, spre Vestul Sălbatic, unde omul nu mai ține cont de sublima poruncă „Iubește-ți dușmanii!"

Sans-ear își încărcă din nou pușca. Era una din acele vechituri, pe care nu rareori le întâlnești în prerie. Patul, zgâriat, crestat peste tot, își pierde cu timpul forma inițială. Fiecare semn amintește moartea câte unui dușman. Țeava se acoperă treptat de rugină groasă, parcă se strânge, se chircește de bătrânețe. Nici un străin n-ar cuteza să apese pe trăgaciul unei asemenea arme. Dar în mâna stăpânului, ea funcționează perfect. Omul s-a obișnuit cu ea de o viață, îi cunoaște firea, toanele, beteșugurile și, când sloboade un foc, poți să pui rămășag pe orice că lovește în țintă.

— Tony! chemă deodată Sam.

Până atunci iapa păscuse nu departe de noi. Auzindu-se strigată, veni săltând și se propti așa fel lângă stăpânul ei, încât acesta nu avea decât să întindă un braț și să urce în șa.

— Ce să spun, Sam, ai un cal admirabil! Cine-l vede numai în treacăt n-ar da pe el un cent; dar observându-l cu atenție, îți dai seama că nici o mie de galbeni n-ar fi un preț exagerat.

— O mie? *Pshaw!* Puteți să-mi dați și un milion! Eu unul cunosc dincolo, în Munții Stâncoși, niște zăcăminte, să scoți bănet cu lopata, nu altceva, și dacă voi da vreodată de un ins care să mi se lipească de suflet, am să-i arăt unde se află. Vasăzică, ce nevoie aș avea s-o vând pe Tony? Trebuie să știți un lucru: Cel căruia i se spune astăzi Sans-ear a fost cândva într-o cu totul altă situație, a fost un om fericit, satisfăcut de propria-i existență. Era pe atunci un tânăr *farmer,* avea o soție și un copil pentru care și-ar fi jertfit nu o viață, ci o mie, zece

mii de vieți. Nevasta și-a adus-o la timpul său, călare pe cea mai splendidă iapă, una Tony. Iar când iapa a născut un mânz vioi și deștept, cum rareori se întâmplă, de ce să nu-i fi dat și lui numele mamei, adică Tony? Așa e?

— Ai dreptate — aprobai mirat oarecum de naivitatea lui copilărească.

— *Well!* Apoi au venit cei zece albi pomeniți adineauri, o bandă fără căpătâi care teroriza întregul ținut. Mi-au incendiat ferma, mi-au ucis nevasta și copilul, mi-au împușcat și iapa după ce au văzut că nu se lasă încălecată de străini. Numai mânzul a rămas în viață: se rătăcise întâmplător și n-au dat cu ochii de el. Întorcându-mă de la vânătoare, l-am găsit drept unică relicvă a fericirii distruse. Eh, ce rost mai au vorbele?... Pe opt dintre criminali i-am lichidat cu pușca asta. Ceilalți doi au scăpat, dar trebuie să-i prind! Când Sansear se ține de cineva, apoi nu-i scapă, de-ar fi să fugă și în Mongolia. Iată ce mă mână acum spre Texas și Mexic. Tânărul și veselul *farmer* a ajuns cu anii vânătorul cărunt care cutreieră păduri și savane, mistuit de un aprig foc al răzbunării; iar mânzul a devenit o făptură ciudată, semănând mai degrabă cu un țap decât cu un cal adevărat. Dar amândoi sunt neînfricați, ca să zic așa, și vor duce-o împreună până ce un plumb, o săgeată sau poate un tomahawk va scurta zilele unuia din ei. Atunci, cel rămas în viață, cal sau călăreț, cine știe, se va sfârși de singurătate, pustiit de dorul celuilalt.

Își trecu palma peste ochi, ca și când ar fi voit să alunge o umbră, apoi continuă:

— Destul cu vechile mele povești, Charlie! Deși nu vă cunosc mai demult, sunteți primul om care le află din gura mea și pesemne că veți rămâne și ultimul. Îmi închipui că ați mai auzit destule despre mine, după cum

și mie mi-a fost dat să aud o mulțime de lucruri despre Old Shatterhand când îmi îngăduiam câte un mic popas pe la focurile altora. De aceea am ținut să vă arăt că nu vă socotesc un străin. Dar făceți-mi, vă rog, plăcerea și uitați cum am picat în labele dumneavoastră! Am să vă dovedesc în viitor că bătrânul Sam Hawerfield, chiar dacă a pățit ce-a pățit adineauri, știe să stea neînfricat la postul său.

Îmi dezlegai mustangul și încălecai. Iar Sam, deși îmi spusese că vom merge spre sud, porni spre vest. De ce? Nu-l întrebai. Avea, probabil, o anume intenție. Nu cerui lămuriri nici pentru faptul că luase cu el sulițele celor patru indieni uciși. Omul acesta îmi amintea mult de bătrânul Sam Hawkens, mai ales că purta și același prenume.

O bună bucată de timp merserăm așa, fără să schimbăm o vorbă. La un moment dat, Sam își struni calul, sări din șa și înfipse una din sulițe sus, pe o colină. Atunci pricepui și eu ce urmărește. Folosea sulițele drept indicatoare pentru a-i îndruma pe indieni către cadavrele lăsate în urmă. Voia ca dușmanii să afle că Sans-ear, răzbunătorul, a mai făcut patru victime.

Apoi bătrânul desfăcu un cobur de la șa și scoțând opt bucăți de piele, îmi dădu și mie patru.

— Poftim. Charlie, înfășurați cu ele copitele mustangului. Astfel, pe terenul ăsta nu se mai imprimă nici o urmă, iar indieniii n-au decât să creadă că am zburat pe sus, ca păsările. Vasăzică, dumneavoastră o luați drept spre sud, până la calea ferată, și mă așteptați acolo. Eu mai am de plantat, ca să zic așa, trei sulițe, pe urmă vin la locul convenit. Ne întâlnim fără doar și poate. Pentru cazul că totuși ne-am rătăci nițel, rețineți semnalul: ziua un țipăt de vultur și noaptea un lătrat de coiot.

După cinci minute, nici nu ne mai zăream unul pe celălalt. Cufundat în tot soiul de gânduri, călăream spre locul întâlnirii. Calul, având copitele înfășurate, fugea mai greu ca de obicei; de aceea, după vreo cinci mile, descălecai și-i scosei învelitorile. Doar nu avuseseră alt scop decât să evite orice semn în preajma sulițelor înfipte de Sam.

Acum mustangul își luă viteză. Preria devenea tot mai întinsă, mai netedă, punctată ici și colo de câte un corcoduș sau o tufă de alun. Soarele încă nu coborâse după orizont, când observai departe, în stânga mea, o dungă prelungită deopotrivă spre vest ca și spre est.

Să fi fost linia ferată? Tot ce se poate.

Ținui drumul înainte și așteptarea mea se împlini. În fața ochilor mei apăru calea ferată. Șinele șerpuiau pe un terasament de înălțimea unui stat de om.

Atunci mă cuprinse un sentiment ciudat, oarecum confuz, dar explicabil: după multă vreme, luam din nou contact cu civilizația. Nu aveam decât să fac un semn la apropierea unui tren, să mă urc într-un vagon și să călătoresc fie spre apus, fie spre răsărit.

După ce priponii calul cu lasoul, mă apucai să caut vreascuri pentru foc. Mă apropiai astfel de un tufiș ce se afla chiar lângă rambleul liniei ferate. Aplecându-mă, dădui pe neașteptate de un ciocan. Trebuie că unealta se va fi aflat acolo de puțină vreme, căci arăta ca nouă, fără urmă de rugină. Fusese folosită deci de către cineva care trecuse pe-acolo cel mult cu o zi înainte.

Cercetai mai întâi locul unde mă aflam, dincoace de rambleu, dar nu descoperii nimic deosebit. Mă urcai apoi sus, căutând vreun semn, dar fără rezultat. Deodată mă întâmpină mirosul unui mănunchi de iarbă de Grama, cu firul scurt, des și creț, care-mi atrase atenția, pentru că se găsea foarte rar prin partea locului. Nu încăpea

nici o îndoială: mănunchiul fusese călcat. Urma era încă proaspătă, de cel mult două ore. Firele ușor îndoite pe conturul piciorului își reveniseră aproape cu totul, în timp ce partea călcată din plin mai păstra încă tiparul călcâiului și al degetelor. Era limpede că omul purtase mocasini. Deci, indian? Să fi fost indieni pe aproape? În acest caz, ce legătură între ei și ciocanul acela părăsit? Și parcă nu există și albi care poartă mocasini? Nu cumva vreun cantonier a preferat această încălțăminte comodă, pentru deplasarea de-a lungul liniei? Oricum, nu mă puteam mulțumi cu supoziții liniștitoare. Îmi trebuiau certitudini.

O examinare a liniei implica primejdii serioase. De ambele părți ale terasamentului, îndărătul oricărei tufe, putea să pândească vreun dușman; iar dacă mă urcam sus, pe rambleul propriu-zis, era imposibil să nu fiu zărit de departe. În alte condiții, descoperirea unui ciocan nu mi-ar fi dat prea multă bătaie de cap: aș fi cercetat de îndată împrejurimile. Dar acum, când ogellallașii cutreierau regiunea, chiar și cel mai mic semn chema la extremă prudență. Cu pușca în spinare și cu pistolul în mână, mă strecurai târâș de la tufă la tufă. Nimic, nici un rezultat. Făcui apoi calea-ntoarsă, dar pe alt traseu. Iarăși nimic. Examinai astfel partea dinspre vest de locul unde păștea mustangul meu. Pe urmă o luai spre est. Nici aici nu găsii nimic suspect. În sfârșit, când să trec în patru labe peste linia ferată, simții în palme umezeală și nisipul de dedesubt începu să lunece. Observai că acolo nisipul era parcă anume presărat pe o porțiune în formă de cerc. Scormonii cu degetele și, mărturisesc, mă speriai. Mâna mi se înroși toată! Nisipul era sângeriu. Strâns lipit de pământ, controlai locul mai de aproape și-mi dădui seama că e vorba de o băltoacă de sânge acoperită cu nisip.

Aici fusese ucis un om; dacă ar fi fost omorât un animal, nimeni nu s-ar fi trudit să camufleze astfel băltoaca de sânge. Cine era victima și cine ucigașul? Terenul dimprejur fiind uscat și tare, nu se întipărise nici o urmă, nici un semn. Dar aruncându-mi privirea sus, pe creasta rambleului acoperită cu iarbă, zării niște urme de tălpi și două dâre paralele, ca și când victima ar fi fost târâtă de subsuori, cu picioarele atârnând.

Era cât se poate de primejdios să trec aici de partea cealaltă a liniei ferate. Pământul încă nu absorbise sângele, urmele se păstraseră foarte bine — așadar crima fusese săvârșită de curând și făptașii mai puteau fi prin apropiere. De aceea mă lăsai în jos și abia după ce făcui o bună bucată de drum îndărăt, mă săltai dincolo, în partea dinspre est.

Toate acestea se petreceau foarte încet, deoarece, spre a nu fi cumva zărit, trebuia să recurg la tot soiul de vicleșuguri și dibăcii. Noroc că tufele erau aici destul de dese. Ascunzându-mă îndărătul lor, scrutând cu atenție terenul înainte de a străbate câte un interval, târându-mă ca șarpele, ajunsei cu bine până sub locul acela însângerat, situat sus, pe rambleu.

Un mărăcine stufos, încâlcit, se înălța chiar în dreptul tufei după care mă pitisem, ca la vreo opt metri depărtare. Deși rămurișul lui mă cam încurca la vedere, totuși mi se păru că zăresc o umbră lungită sub el, ca un trup de om... Să fi fost cadavrul? Sau poate unul din făptași? Trebuia să mă lămuresc.

În fond, de ce mă expuneam primejdiei? Puteam foarte bine să-l aștept pe Sam și să ne vedem apoi liniștiți de drum împreună. Dar vânătorul de prerie trebuie să știe în orice moment ce dușman are în față, în spate sau în flancuri. Nici un amănunt nu poate fi trecut cu vederea; orice semn își poate dezvălui un fapt sau întări

o concluzie în legătură cu realităţi la care nici cel mai erudit profesor sau savant nu s-ar gândi. *Westman*-ul trage adesea concluzii foarte serioase din cele mai mărunte indicii în care omul neiniţiat nu vede nici un fel de semnificaţie, sau care pur şi simplu îi provoacă râsul. Într-o zi, de pildă, el străbate călare patruzeci sau cincizeci de mile engleze, iar în ziua următoare nu face decât o jumătate de milă, fiind obligat să-şi cumpănească fiece pas. Şi chiar dacă prudenţa nu-i va aduce vreun folos personal, în schimb se va dovedi utilă pentru alţii: vânătorul îi va putea informa, sfătui, preveni . . .

Luai de jos o cracă uscată, îmi agăţai pălăria în vârful ei şi, înălţând-o deasupra tufişului, făcui anume puţin zgomot, pentru ca insul de dincolo să creadă că aici se mişcă cineva. Dar umbra nu tresări deloc — fie că nici nu era vorba de vreun duşman, fie că aveam de-a face cu un individ prea şiret ca să se lase păcălit de ó asemenea manevră.

Hotărâi să risc totul. Mă târâi încetişor, de-a-ndăratelea, apoi îmi luai avânt şi din două salturi ajunsei drept lângă umbra aceea, gata să lovesc, la nevoie, cu cuţitul. Şi iată că sub crengile frânte, răsucite, zăcea un om. Constatai numaidecât că e mort. Dădui crengile în lături şi mă pomenii în faţa unui chip groaznic răvăşit, cu ţeasta însângerată. Era un alb scalpat. O săgeată cu gheare îi găurise spinarea şi se frânsese. Judecând deci după felul săgeţii, făptaşii trebuie să fi fost indieni porniţi pe război.

Să fi plecat departe, sau mai erau prin preajmă? Trebuia s-o aflu negreşit. Urmele erau clare: duceau de la rambleul liniei ferate către prerie. Mă luai după ele, trecând de la tufă la tufă şi aşteptându-mă din moment în moment la vreo săgeată sau la un atac pe care să-l parez cu cuţitul. Din tiparul tălpilor deslueam că era

vorba de patru bărbați, doi mai în vârstă și doi tineri. În timp ce mă târam pe vârful degetelor de la mâini și de la picioare — treabă care presupune mult exercițiu și nu puțină forță — dânșii nici măcar nu încercaseră să-și ascundă urmele. Probabil că se simțeau în deplină siguranță.

Vântul îmi sufla în față dinspre sud-est. De aceea nici nu mă speriai prea tare când auzii fornăitul unui cal: doar nu mă putuse mirosi. Mersei târâș înainte până mă lămurii suficient ca să mă pot retrage. În fața mea, printre tufișuri, se aflau aproximativ șaizeci de cai, toți, cu excepția a doi, dichisiți după obiceiul indian. Șeile le fuseseră scoase, probabil pentru a folosi în tabără drept scaune sau perne.

La cai nu erau decât doi oameni de strajă. Unul, foarte tânăr, purta o pereche de cizme grosolane, din piele de vițel, pesemne chiar încălțămintea celui ucis, pe care — am uitat să notez — îl găsisem gol-pușcă. Hainele și celelalte lucruri ale victimei fuseseră împărțite între ucigași. Deci, tânărul din post era unul din cei patru inși pe ale căror urme mă deplasasem.

Indianul vine adeseori în contact cu albi care nu-i cunosc limba. De aceea, între cele două părți s-a statornicit un fel de limbaj pantomimic, ale cărui semne și înțelesuri trebuie să le cunoască orice om care se abate prin Vestul Sălbatic. Din obișnuință, oamenii cu temperament vioi sau aflați în situații încordate, chiar dacă se înțeleg prin cuvânt, mai adaugă și cuvenita pantomimă. Cele două străji discutau între ele și subiectul părea atât de interesant, încât, crezându-se neobservați, gesticulau într-un chip care le-ar fi atras mai mult decât o mustrare din partea celor doi tovarăși ai lor mai vârstnici. Arătară către vest, făcură semnul focului și al calului, deci al locomotivei căreia indienii îi spun „calul

de foc", își loviră arcurile de pământ, ca și cum ar fi imitat mișcarea ciocanului, își duseră puștile la ochi ca pentru tragere, făcură ca și când ar mânui cuțitul ori tomahawkul. În sfârșit, înțelesei destul ca să mă pot întoarce, nu fără a șterge însă pe cât posibil urmele.

Din pricina acestei operații, întârziai cam mult până să ajung iar la mustangul meu. Swallow își găsise între timp societate: păștea lângă iapa lui Sam. Acesta ședea calm îndărătul unei tufe și mușca dintr-un hartan de pastramă.

— Câți sunt, Charlie? mă întrebă.

— Cine?

— Indienii.

— De unde știi?

— Adică, vi se pare că bătrânul Sans-ear e un biet *greenhorn,* cum vă crezuse el pe dumneavoastră? Vă înșelați, ha-ha-ha!

Era râsul lui semeț, superior, pe care îl mai folosise față de mine. Chiar și în această privință omul îmi amintea de Sam Hawkens, care își avea și el râsul lui cu tâlc.

— Ce vrei să spui, Sam?

— Parcă mai e nevoie s-o spun? Ce-ați fi făcut, de pildă, dacă erați dumneavoastră Sans-ear și, venind încoace, ați fi găsit colea, lângă calul lui Old Shatterhand, nu pe stăpânul acestuia, ci un ciocan?

— Aș fi așteptat să se întoarcă stăpânul!

— Zău? Asta, ca să zic așa, n-aș crede-o. Constatându-vă lipsa, m-am gândit că vi s-a întâmplat ceva și m-am luat după dumneavoastră.

— Și dacă aveam un plan pe care prezența dumitale mi l-ar fi zădărnicit? Și apoi cred că Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără precauția necesară. Până unde m-ai urmărit?

— Peste tot, și aici, și dincolo, până la nenorocitul acela ucis de indieni. Puteam să vă ajung numaidecât, căci știam că sunteți înaintea mea; dar văzând mortul, m-am gândit că v-ați dus numai în recunoaștere și m-am întors încoace. Aici v-am așteptat în toată liniștea, ca să zic așa. Ei, câți sunt?

— Vreo șaizeci.

— Ia te uită! Asta-i trupa ale cărei urme le-am mirosit încă de ieri. Sunt puși pe război?

— Da.

— Un scurt popas?

— Au deșeuat caii.

— Hait! Înseamnă că pun ceva la cale chiar aici. N-ați mirosit nimic?

— Bănuiesc că vor să scoată șinele, să provoace deraierea unui tren și să-l jefuiască.

— Vorbiți serios, Charlie? Atunci personalul și pasagerii se află în fața unei catastrofe teribile. Dar de ce vă trece prin gând tocmai așa ceva?

— I-am spionat.

— Cunoașteți graiul ogellallașilor?

— Îl cunosc, dar nici nu era nevoie. Străjile de la cai discutau într-o pantomimă foarte clară.

— Cu asta te poți înșela uneori. Descrieți-mi și mie pantomima.

— Îi făcui hatârul. Sans-ear cel pirpiriu dădu să sară în sus, dar se stăpâni.

— I-ați înțeles bine. Trebuie să venim în ajutorul trenului. Dar să nu ne pripim, ca să zic așa. Asemenea lucruri importante trebuie chibzuite serios și cu calm. Prin urmare, șaizeci? Hm, abia dacă mai am loc pentru zece crestături pe patul puștii! Unde să-i mai însemn și pe ceilalți?

Cu toată gravitatea situației, era cât pe-aci să izbucnesc în râs. Față-n față cu șaizeci de indieni, mărunțelul Sam — în loc să se sperie de-a binelea — avea grija războjului!

— Păi, câți inși ai de gând să dobori? îl întrebai.

— Asta, ca să zic așa, încă nu se știe. Cred că cel mult doi sau trei, fiindcă restul or s-o șteargă repede când se vor trezi în fața a douăzeci sau treizeci de albi.

Ne gândiserăm deci la același lucru. Conta și el pe sprijinul personalului din tren și pe călători.

— Principalul — judecai eu — ar fi să știm care anume tren intră în vederile lor, din ce parte urmează să sosească. Grozav ne-am mai păcăli, dac-am apuca-o într-o direcție greșită!

— După cât înțeleg din gesturile lor, e vorba de trenul Mountain, care vine dinspre vest. Și tocmai asta mă miră, pentru că celălalt, dinspre est, e întotdeauna mai încărcat cu mărfuri necesare indienilor. Eu zic c-ar trebui să ne despărțim: unul s-o ia spre răsărit, celălalt spre apus.

— Oricum, vom fi obligați la aceasta dacă nu reușim să aflăm exact intențiile lor. Ei, de-am ști cum și când circulă trenurile!

— Cine să știe? De când trăiesc, n-am intrat măcar o dată în vreo drăcie de vagon, unde cică ți-e teamă să-ți întinzi picioarele. Mie, ca să zic așa, îmi place preria și Tony. Dar, spuneți, nu cumva s-au și apucat indienii de treabă?

— Habar n-am. Le-am văzut numai caii. S-ar părea că știu când sosește trenul și până în seară nu vor face nimic. În curând amurgește; să tot fie încă o jumătate de ceas. Atunci să ne furișăm până în preajma lor; poate aflăm ce ne trebuie.

— *Well*, fie și așa!

— Numai că, în cazul acesta, va fi necesar ca unul din noi să se posteze aici, la rambleu. Te pomenești că indienilor le trece prin gând să vină din cealaltă parte. Eu, unul, presupun că vor demonta șinele venind în direcția noastră, ca să-și amenajeze astfel o bună poziție de atac.

— N-avem nevoie de nici o măsură specială, Charlie. Uitați-vă nițel la iapa mea. N-o priponesc niciodată; e un animal foarte inteligent și are un miros demn de toată încrederea. Ați mai văzut cal care să nu fornăie când simte un dușman?

— Nu.

— Totuși există unul, și acesta e Tony. Ce-i drept, fornăitul e un bun semnal, dar și trădează două lucruri: mai întâi locul unde se află calul și călărețul, apoi faptul că acesta din urmă a fost avertizat. De aceea mi-am deprins iapa să tacă, și dânsa, deșteaptă, m-a înțeles. O las să pască în voie și când simte primejdia, numai o văd că se apropie și mă împinge cu botul.

— Și dacă, de pildă, în cazul nostru n-ar simți nimic?

— *Pshaw!* Vântul bate din direcția indienilor. Mă las împușcat, dacă Tony nu-mi comunică de îndată ce vreun roșu se apropie de ea la o mie de pași. De altfel, indivizii ăștia au ochi de vultur și, chiar dacă v-ați culca de-a lungul rambleului, tot s-ar putea să vă zărească. Stați deci liniștit, Charlie!

— Bun. Hai să mă încred în Tony a dumitale. Deși o cunosc de puțină vreme, sunt aproape convins de vrednicia ei.

Scosei o țigară de „fabricație proprie“ și-i dădui foc. Sam își holbă ochișorii pe cât putu de tare și rămase cu gura căscată. Nările îi fremătau și sorbeau lacom mireasma tutunului; chipul i se lumină de fericire.

Westman-ul, deși nu prea are prilej să savureze tutun de bună calitate, e de obicei fumător pătimaș.

— O, *wonderfull*, minunat...! Charlie...! Aveți țigări?

— Se-nțelege, o duzină. Vrei una?

— Dați-o-ncoace! Pentru asta meritați să-mi scot pălăria în fața dumneavoastră.

Luă foc de la țigara mea, înghiți câteva fumuri după obiceiul indienilor și le suflă apoi cu voluptate afară. Obrazul i se transfigură, de parc-ar fi încăput în cel de-al șaptelea cer al lui Mahomed.

— Ce plăcere, Charlie! Te face să uiți de griji! ia să-i ghicesc soiul.

— Poftim. Ești cunoscător?

— Cred și eu!

— Ei?

— *Goosefoot* din Virginia sau Maryland.

— Aș!

— Cum? Ar fi să mă-nșel pentru prima oară în viață. Totuși, e cu siguranță *Goosefoot*. Îl recunosc după gust și parfum.

— Nu e *Goosefoot*.

— Atunci, la sigur, *Legittimo* brazilian.

— Nici.

— *Gurassao* din Bahia?

— Nu!

— Păi, atunci ce-i?

— Uită-te bine la țigară!

Mai scosei încă una, o desfăcui și-i arătai învelișul și conținutul.

— Ați înnebunit, Charlie? Stricați bunătate de țigară! Orice *westman* v-ar oferi pe ea, la nevoie, cinci până la opt piei de biber, mai ales dacă n-a mai fumat de multișor.

— Până-n două-trei zile am altele.

— În trei zile?! . . . De unde?

— De la fabrica mea.

— Oh! Aveți fabrică de țigări?

— Exact!

— Și unde o aveți?

— Uite colo!

Arătai în direcția unde se afla mustangul meu.

— Charlie, ce-i cu glumele astea deplasate, ca să zic așa?

— Nu glumesc deloc; spun adevărul.

— Hm! Dacă n-ați fi Old Shatterhand, aș crede că vă lipsește o doagă sau că aveți vreuna în plus.

— Examinează mai bine tutunul!

Sam îl studie serios, cu toată atenția.

— Nu mă dumeresc și pace! Însă de bun, e bun, chiar excepțional.

— Atunci, haide să-ți arăt fabrica!

Mă apropiai de mustangul meu și scosei de sub șa un săculeț. Îl dezlegai.

— Bagă mâna!

Sam se execută și scoase la iveală un pumn de frunze.

— Charlie, mă credeți idiot? Astea-s frunze de cireș și alte alea.

— Da, da. Și ceva cânepă sălbatică. Iar învelișul nu e decât un soi de buruiană căreia voi aici îi ziceți „Verhally". Săculețul ăsta e fabrica mea de tutun. Când dau de asemenea frunze, adun cât îmi trebuie, le vâr în săculeț și-l pun sub șa. Căldura face ca foile să fermenteze, asta-i toată arta!

— De necrezut!

— Dar adevărat! O asemenea țigară nu e decât un surogat mizerabil; orice fumător destoinic, cu cerul gurii

argăsit ca pielea de bivol, ar arunca-o după primul foc. Însă fumează dumneata drăcia asta după ce-ai cutreierat savana ani de-a rândul! Să vezi atunci cum ţi se pare cel mai bun *Goosefoot*. De altfel, te-ai convins personal!

— Charlie, aţi crescut în ochii mei!

— Numai nu mă trăda în faţa persoanelor care n-au mai fost prin Vest! Altminteri ne-ar lua drept tunguzi, kirghizi sau ostiaci care şi-au spălat gura şi nasul cu catran.

— Tunguz, ostiac, dacă ţigara îmi place, mi-e indiferent. De altfel, nici nu ştiu unde se află soiul ăsta de oameni.

Dezvăluirea secretului meu de fabricaţie nu-i tulbură deloc plăcerea. Fumă ţigara până la capăt, mai să-şi frigă buzele.

Între timp soarele asfinţi. Seara era atât de întunecoasă, încât puteam să pornim la executarea planului nostru.

— Mergem? întrebă Sam.

— Mergem.

— Şi cum procedăm?

— Ne apropiem amândoi de caii indienilor; acolo ne despărţim, dăm fiecare ocol taberei şi ne întâlnim din nou în spatele ei.

— Bine! Şi pentru cazul că va trebui să fugim şi ne vom pierde unul de altul, fixăm întâlnirea la sud, lângă malul apei. Acolo se întinde adânc în prerie capătul unei păduri virgine ce coboară din munţi. Către liziera de sud a pădurii, cam la vreo două mile distanţă, preria face un cot unde ne putem lesne regăsi.

— Am înţeles. Hai să mergem!

— Nu credeam să ajungem în situaţia de a ne refugia până acolo, dar era cuminte şi prudent să ne asigurăm pentru orice eventualitate. Pornirăm deci.

Se întunecase bine de tot, așa că trecurăm fără grijă peste linia ferată. O luarăm apoi la stânga, de-a lungul terasamentului, ținând pentru caz de primejdie cuțitele pregătite. În prerie, ochiul se deprinde repede cu întunericul; puteam recunoaște de la câțiva pași orice siluetă de indian. Trecurăm pe lângă cadavrul albului și ajunserăm la locul unde știam că se află caii. Erau tot acolo.

— De aici eu o iau la stânga — îmi șopti Sam, și se făcu nevăzut.

Eu ocolii pe dreapta, pe lângă cai, apropiindu-mă de umbrele întunecate ale indienilor. Își amenajaseră tabăra într-un loc cam sterp și nu aprinseseră nici un foc. Păstrau atâta liniște, încât s-ar fi auzit și mersul gândacului prin iarbă. Ceva mai la o parte ședeau trei inși — singurii care păreau să discute între ei. Cu multă prudență, mă furișai până acolo.

Oprindu-mă la nici șase pași în spatele lor, constatai cu mirare că unul dintre ei era alb. Ce treabă să fi avut acesta cu indienii? Să fi fost prizonier? Se vedea limpede că nu. Poate că era unul din acei vagabonzi ai savanelor care țin ba cu indienii, ba cu albii, după cum le dictează interesele lor prădalnice. Se putea să fie și unul din acei vânători albi care, căzuți în mâinile roșilor, își salvează viața luând de soție o fată indiancă și intră astfel în comunitatea tribului respectiv. Dar în acest caz, îmbrăcămintea pe care, în pofida întunericului, i-o deslușeam destul de bine, ar fi trebuit să se apropie mai mult de cea a indienilor.

Ceilalți doi aveau rang de căpetenii; chicile lor înalte erau împodobite cu pene de vultur. Păreau să fie războinici a două triburi sau așezări diferite, aliate în vederea unei operații comune.

Ședeau tustrei lângă o tufă, ceea ce îmi permitea să mă apropii până s-ajung a desluși discuția lor. Mă târâi încă o bucată. Mai că i-aș fi putut atinge cu mâna.

Tocmai atunci intervenise probabil o pauză în discuție. Tăcerea dură câteva minute. Apoi una din căpetenii îl întrebă pe alb în acel idiom alcătuit din expresii englezești și indiene:

— Și fratele meu e sigur că aurul vine chiar cu următorul cal de foc?

— Sigur — întări cel întrebat.

— Cine i-a spus-o?

— Un om care lucrează chiar la grajdul calului de foc.

— Aurul vine din țara waikurilor sau, cum îi ziceți voi, California?

— Da.

— Și merge la marele părinte al fețelor palide*, care face din el dolari?

— Chiar acolo.

— Tatăl fețelor palide nu va primi nici atâta aur cât să facă o monedă! Și călăresc mulți oameni pe calul de foc?

— Asta n-o știu, însă oricâți ar fi, sunt sigur că fratele meu roșu și vitejii săi războinici îi vor învinge.

— Războinicii ogellallașilor vor culege multe scalpuri; soțiile și fetele lor vor juca de bucurie. Oare călăreții calului de foc aduc cu ei destule lucruri din cele trebuitoare oamenilor roșii: haine, arme, pături?

— Aduc de toate, chiar mai multe decât îți închipui. Dar voi primi și eu cele cerute de la bărbații roșii?

— Fratele meu alb va primi tot aurul și argintul din pântecele calului de foc. Oamenii roșii n-au nevoie de

---

* E vorba de Președintele Statelor Unite ale Americii.

aur. În munții lor se găsesc nuggeți cu grămada. Ka-womien, căpetenia ogellallașilor (și se arătă cu degetul pe sine însuși) a cunoscut cândva un alb înțelept și viteaz care spunea că aurul nu este decât *deadly dust,* pulberea morții, născocită de spiritul cel rău al pământului pentru a face din oameni hoți și ucigași.

— Această față albă era un neghiob. Cum îi zicea?

— Nu era neghiob, era tare înțelept și curajos. Fiii ogellallașilor se aflau atunci sus, la apele lui Broad-fork, porniți să ia scalpurile unor albi care vânaseră pe pământul nostru o mulțime de biberi. Printre vânătorii aceia era unul pe care toți îl socoteau nebun, fiindcă venise numai să vadă savana și să culeagă ierburi și gângănii. Dar în capul lui sălășluia înțelepciunea și în brațe puterea. Țintea fără greș cu pușca, iar cu cuțitul îl înfrunta fără teamă pe ursul cenușiu din Munții Stâncoși. A încercat omul să-i învețe și pe ceilalți cum să se poarte cu noi, dar l-au luat în râs, și până la urmă au fost uciși cu toții. Scalpurile lor împodobesc și azi *wigwam*-urile ogellallașilor. Omul acela n-a vrut să-și părăsească frații albi și a luptat și a răpus mulți războinici de-ai noștri, până ce, covârșit de numărul lor, n-a mai avut încotro. Parcă era un stejar care, prăbușindu-se sub secure, zdrobește totul în jur. A fost luat prizonier și dus în satele ogellallașilor. Acolo nu l-au ucis, fiindcă era un războinic mare și multe fete de neam roșu ar fi vrut să-i fie *squaw* și să-l urmeze în cortul lui. Ma-ti-ru, cea mai mare căpetenie a ogellallașilor, voia să-i dăruiască *wigwa*-mul fiicei sale sau, dacă nu, să-l ucidă. El însă o disprețuia pe „Floarea preriei". Într-o zi i-a răpit căpeteniei calul, și-a luat armele, a ucis câțiva războinici și a fugit.

— E mult de atunci?

— De atunci soarele a biruit patru ierni.

— Și cum îi zicea albului aceluia?

— Avea un pumn ca laba ursului. O mulțime de capete, chiar și de albi, le-a sfărâmat numai cu pumnul. De aceea vânătorii albi îi spuneau Old Shatterhand.

Era, într-adevăr, una din aventurile mele mai vechi, de care pomenea acum Ka-wo-mien. Da, îi recunoscui, în sfârșit, și pe el, și pe Ma-ti-ru, care ședea alături și care mă luase cândva prizonier.

Povestitorul spusese adevărul, dar în sinea mea nu puteam să nu-i reproșez că prea mă acoperise cu laude și înflorise lucrurile.

— Old Shatterhand? Îl cunosc și eu! sări albul. Se afla într-un *Hide-spot*, în ascunzătoarea grupului de vânători a lui Old Firehand, când eu și câțiva oameni curajoși am tăbărât ca să le luăm pieile de biber și de vidră. Dar abia am putut scăpa împreună cu doi oameni de-ai mei. Tare-aș vrea să mai dau o dată ochii cu afurisitul acela și să-i plătesc cu vârf și îndesat!

Acum îl recunoscui și pe alb. Era conducătorul unei bande care ne atacase la Saskatschawanul de sud; într-adevăr, din bandă ne scăpaseră numai trei inși. Era unul dintre acei tâlhari de prerie mai sângeroși decât cei mai sălbatici indieni, pentru că reunesc în ei, la proporții sporite, cele mai abjecte trăsături ale ambelor rase.

Ma-ti-ru, care până atunci tăcuse, ridică un braț:

— Vai și amar dacă mai cade în mâinile noastre! L-am lega la stâlpul caznelor și Ma-ti-ru i-ar rupe carnea de pe os, bucată cu bucată. Dânsul a omorât o mulțime de războinici, i-a furat căpeteniei cel mai bun cal și a batjocorit inima celei mai frumoase fiice a savanei.

De-ar fi bănuit cei trei fârtați că omul pe care îl blestemau sta întins la numai trei palme în spatele lor!

— Oamenii roșii nu-l vor mai vedea niciodată — observă albul. S-a dus departe, peste apă, în țara unde

soarele arde ca focul și pustiul e mai întins decât savana; acolo rage leul și bărbații au mai multe femei.

Pomenisem ocazional, la câte un foc de tabără, că am intenția să plec în Sahara, ceea ce am și făcut mai apoi. Și iată că, spre marea mea surprindere, aflam acum — la întoarcerea în prerie — că vestea călătoriei mele ajunsese până la urechile indienilor. Se părea că, grație cuțitului meu de vânătoare, izbutisem să cuceresc aici o mai mare faimă decât la mine acasă, cu ajutorul condeiului.

— Se întoarce el — vorbi Ma-ti-ru. Cine a gustat o dată aerul preriei, acela îi duce dorul câte zile i-au mai rămas de trăit din voința Marelui Spirit.

Aici avea dreptate. Ca și munteanul care, stabilit la șes, nu mai poate de dorul înălțimilor, ca și corăbierul care pentru nimic în lume nu s-ar despărți de vuietul mării, tot astfel și omul care a cunoscut o dată preria duce cu sine chemarea ei vrăjită. Nu degeaba mă aflam din nou aici!

Deodată, Ka-wo-mien arătă spre cer:

— Fratele meu alb să privească stelele! E timpul să ieșim în drumul calului de foc. Sunt oare destul de tari mâinile acelea de fier pe care războinicii le-au luat de la slujbașul alb al calului de foc? Vor fi în stare să rupă drumul?

Această întrebare mă lămuri în privința victimei. Pesemne că era un cantonier care, cu uneltele lui — căpetenia le numea „Mâini de fier“ — făcuse revizia șinelor.

— Sunt mai tari decât mâinile a douăzeci de bărbați roșii la un loc — răspunse albul.

— Și știe fratele meu alb să umble cu ele?

— Da, frații mei roșii n-au decât să vină după mine. Până într-o oră trebuie să sosească trenul. Numai să nu uitați că tot aurul și argintul mi se cuvine mie.

— Ma-ti-ru nu minte niciodată! îl asigură cu mândrie căpetenia, ridicându-se de jos. Aurul e al tău; în schimb, toate celelalte avuții împreună cu scalpurile feţelor palide rămân pentru războinicii ogellallaşi.

— Dar catâri îmi daţi, ca să car de aici aurul, şi oameni care să mă însoţească până la Canadian River?

— Vei avea catâri şi războinici ogellallaşi care te vor însoţi până la hotarele ţării Aztlan*. Iar în cazul când calul de foc va aduce multe lucruri care să placă lui Ka-wo-mien şi lui Ma-ti-ru, atunci războinicii te vor întovărăşi mai departe, până la marele oraş Aztlan unde, după cum spuneai, te aşteaptă feciorul tău.

Căpetenia strigă o dată şi numaidecât toţi indienii se ridicară în picioare. Eu mă trăsei îndărăt. Nu departe de locul unde mă pitisem se auzi un foşnet uşor, de parcă o pală de vânt ar fi trecut peste ierburi.

— Sam!

Abia de-i murmurasem numele şi totuşi, la câţiva paşi de mine, se şi arătă pentru a clipă statura scundă a lui Sans-ear.

— Charlie!

Mă târâi uşurel în direcţia lui.

— Ce-ai observat? îl întrebai.

— Mai nimic; tot indieni, ca şi aici.

— Ai auzit ceva?

— Nici un singur cuvinţel. Dar dumneavoastră?

— Foarte multe. Hai să plecăm! Indienii o iau acum spre vest. Trebuie să ajungem cât mai repede la caii noştri.

Mă furişai înainte, Sam după mine. Ajunserăm la calea ferată şi trecurăm târâş dincolo de terasament.

---

* Mexic.

— Sam, ia dumneata caii și deplasează-te o jumătate de milă de-a lungul liniei. Așteaptă-mă acolo. N-aș vrea să-i pierd pe indieni din ochi, înainte de a mă fi orientat exact.

— N-ați putea să-mi încredințați mie această sarcină? Până acum i-ați tot spionat dumneavoastră. Eu ce ispravă am făcut? Nimic! Mi-e și rușine.

— Nu merge, Sam! Mustangul meu te ascultă și pe dumneata, dar Tony a dumitale poate să-mi joace renghiul.

— Aici, aveți, ca să zic așa, perfectă dreptate. Mă duc.

Și plecă hotărât, cu pași apăsați. De data asta, ar fi fost într-adevăr inutilă străduința de a nu lăsa vreo urmă.

Abia dispăru Sam în întunericul serii, că, stând așa culcat sub rambleu, îi zării pe indieni târându-se în lanț pe partea cealaltă a terasamentului.

Eu, dincoace, mă furișai neobservat, căutând să fiu mereu în dreptul lor. Nu departe de locul unde găsisem ciocanul, indienii se opriră, apoi se urcară pe terasament. Mă pitii în spatele unor tufe, și, peste puțin, auzii zdrăngănit de fier, apoi lovituri puternice de ciocan. Șeful alb al bandei se pusese pe lucru. Încerca să disloce șinele cu ajutorul sculelor luate de la cantonier.

Sosise momentul să intervin. Părăsii în grabă terenul viitoarei bătălii și plecai după Sam. În cinci minute îl ajunsei din urmă.

— Strică șinele? mă întrebă el.

— Da.

— Am auzit. Dacă-ți lipești urechea de șină, se aud perfect loviturile de ciocan.

— Acum, la lucru, Sam! Peste trei sferturi de ceas are să vină trenul. Trebuie să-l întâmpinăm înainte ca indienii să-i zărească farurile.

— Charlie, eu nu merg!

— De ce?

— Dacă plecăm amândoi în întâmpinarea trenului, va trebui să pierdem pe urmă timp pentru o nouă recunoaștere; în schimb, întorcându-mă la indieni și ținându-i sub observație, vă pot da relații precise la înapoierea dumneavoastră.

— Ai dreptate. Și cu Tony ce faci?

— O las aici. Nu se clintește ea din loc până nu mă întorc.

— Bine! Sper că n-ai să comiți nici o imprudență.

— În ce mă privește, nici o grijă! Hai, cărați-vă! Ne întâlnim tot aici.

Încălecai și pornirii cât putui mai repede în întâmpinarea trenului. Trebuia să-l opresc la o asemenea distanță, încât indienii nici să nu-i observe apariția.

Noaptea se lumina treptat. Stelele își revărsau strălucirea lină asupra preriei, astfel că vedeam înaintea mea la câteva lungimi de cal. Gonii din ce în ce mai iute, fără răgaz, până străbătui vreo trei mile.

Acolo sării din șa, îmi priponii mustangul și-l împiedicai ca să nu fugă cumva, speriat de zgomotul trenului. Pregătii apoi repede o grămadă de vreascuri și în plus încropii o torță din iarbă uscată împletită în jurul unei crăci. După aceea, mă pusei pe așteptat. Ședeam pe o pătură întinsă chiar peste linia ferată, lipindu-mi în răstimpuri urechea de șină și scrutând zarea în direcția din care urma să vină trenul.

Să tot fi stat așa vreo zece minute, când — la un moment dat — simții un huruit abia perceptibil care se întețea și se apropia mereu. Apoi zării la mare depărtare

un punct luminos, cât o gămălie de ac rătăcită printre stele. Luminița creștea văzând cu ochii. Trenul se apropia.

Peste puțin, lumina aceea se despărți în două. Sosise clipa decisivă. Dădui foc vreascurilor. Se iscă numaidecât o pălălaie pe care oamenii din tren nu puteau să n-o observe. Huruitul creștea din ce în ce. În sfârșit, prin snopul de lumină al celor două faruri se contură trupul locomotivei. Încă un minut — și trenul avea să ajungă la mine.

Repede, dădui foc și „torței". Jucând-o în văzduh, pornii în goană înaintea trenului. Mecanicul, sesizând probabil situația, frână brusc. Locomotiva șuieră de două ori ascuțit. Frânele scrâșniră. Un huiet agitat, asurzitor, un pârâit prelung — și locomotiva se opri exact în dreptul vreascurilor aprinse. Aplecat în afară, mecanicul întrebă nervos:

— Hei, omule, ce-i cu dumneata? Vrei să te urci în tren?

— Ba dimpotrivă, sir, vreau să coborâți dumneavoastră!

— Ei, las-o naibi!

— Totuși, trebuie! Nu departe de aici indienii au demontat linia.

— Ce vorbiți?! Indienii? *'s death!* La dracu'! E adevărat, omule?

— Nu văd de ce-aș minți.

— Ce doriți dumneavoastră? se amestecă șeful de tren, care între timp coborâse și se apropiase de mine.

— Cică ar fi niște indieni înaintea noastră — îi lămuri mecanicul.

— Zău? I-ați văzut?

— Desigur. I-am și auzit. Sunt ogellallași.

— Cei mai afurisiți dintre toți! Câți la număr?

— Vreo șaizeci.

— Mari bandiți! Al treilea atac din anul acesta! Dar las' că-i învățăm noi minte! De mult aștept prilejul să le dau o lecție! Sunt departe de-aici?

— La vreo trei mile.

— Mecanic, camuflează imediat luminile! Roșii ăștia văd ca pisicile... Vă sunt recunoscător, master! Ne-ați prevenit la timp. După îmbrăcăminte, pare că sunteți vânător de prerie...

— Cam așa ceva. Mai am un tovarăș care îi ține pe indieni sub observație până sosim la fața locului.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră. Dar nu vă mai înghesuiți, oameni buni! Nu-i nimic grav. Din contră, tărășenia promite să fie extrem de amuzantă.

Auzind discuția, călătorii deschiseră ușile vagoanelor și, grămădindu-se în jurul nostru, nu mai conteneau cu întrebările. Dar la invitația șefului de tren calmul se restabili.

— Transportați aur și argint? îl întrebai.

— Cine v-a spus?

— Am auzit de la indieni. Îi conduce un alb, șeful unei bande de tâlhari. Acesta urmează să capete aurul și argintul, în timp ce indienii se vor mulțumi cu restul, dimpreună cu scalpurile dumneavoastră.

— Oh! De unde să știe banditul ce încărcătură avem?

— Poate s-o fi aflat de la un feroviar, însă nu știu nimic precis.

— Lămurim noi, bineînțeles dacă-l prindem de viu, ceea ce mi-aș dori din tot sufletul. Dar ia spuneți, master, cum vă cheamă? Să știm și noi cu cine avem de-a face.

— Tovarășul care ne așteaptă mai încolo e Sans-ear, iar eu...

— Sans-ear? Formidabil! Ăsta om! Face cât doisprezece. Şi dumneavoastră?

— Mie mi se spune în prerie Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, omul care, cu trei luni în urmă, hăituit de peste o sută de siouxi, a străbătut pe schiuri, în nici trei zile, toată întinderea Yellow-Stone, de la Munţii Înzăpeziţi până la fortul Union?

— Exact!

— Sir, am auzit multe despre dumneavoastră şi mă bucur că în sfârşit vă cunosc! Dar, lucru curios! Parcă tot dumneavoastră aţi salvat nu de mult un tren pe care Parranoh, căpetenia albă a siouxilor, intenţiona să-l atace? !

— Într-adevăr. Eram atunci cu Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai vestit indian din toată preria. Ei bine, sir, luaţi o hotărâre! Indienii ştiu când trebuie să sosească trenul. Dacă zăbovim prea mult, ar putea bănui o trădare.

— Aşa e. Dar mai întâi aş dori să cunosc poziţiile lor. Pentru orice bătălie trebuie să te informezi în prealabil asupra măsurilor luate de inamic.

— Vorbiţi ca un mare strateg, sir. Din păcate, nu vă pot da suficiente lămuriri. Trebuia să ies în întâmpinarea dumneavoastră şi n-am mai avut timp să aştept până ce indienii vor fi gata cu pregătirile. Dar tovarăşul meu ne va cferi, desigur, informaţiile necesare. Rugându-vă să luaţi o hotărâre, nu vreau decât să aflu dacă aveţi de gând să atacaţi sau nu.

— Firește, firește că-i atac — răspunse cu însufleţire şeful trenului. Sunt chiar obligat să le tai odată pofta de a ne jefui încărcăturile. Dumneavoastră, doi inşi, desigur că n-aţi putea ţine piept unei trupe de şaizeci de indieni. Nu e cazul să riscaţi, nu-i aşa, că...

— *Pshaw!* îi tăiai vorba. Știm noi mai bine ce trebuie și ce nu trebuie să riscăm. Azi, în plină zi, Sans-ear a lichidat în două minute patru indieni și vă asigur că noi doi, fără nici un ajutor din partea dumneavoastră, putem expedia câteva duzini de ogellallași în veșnicele plaiuri ale vânătoarei. Aici nu e vorba atât de număr, cât de forță și de rațiune. Când eu trag, de pildă, pe întuneric, douăzeci și cinci de focuri la rând cu carabina „Henry" fără s-o încarc pe parcurs, de unde să știe indienii că suntem doi sau douăzeci?! Hei, domnilor, aveți printre dumneavoastră oameni înarmați?

De fapt, întrebarea era de prisos. Știam că toți oamenii aceștia trebuie să fie într-un fel înarmați. Dar șeful trenului se purta ca și când ar fi vrut să ia în mâinile lui conducerea acțiunii, ceea ce nu era de acceptat. Să dirijezi un atac nocturn împotriva indienilor e o treabă care presupune mai multe cunoștințe decât ar putea să le aibă un funcționar al căilor ferate, chiar dacă e inimos și îndrăzneț.

Drept răspuns, răsună un „da" unanim, iar șeful trenului adăugă:

— Printre pasageri se află și șaisprezece feroviari foarte pricepuți în mânuirea puștilor și cuțitelor, plus douăzeci de militari destinați fortului Niobrara, înarmați cu flinte, pistoale și cuțite. Pe deasupra, mai sunt aici câțiva gentlemeni care se vor bucura să-i scarmene un pic pe bravii indieni. *Hello,* cine se înrolează, domnilor?

Toți, fără excepție, se declarară gata de luptă și, chiar dacă unora nu prea le da inima ghes, tot nu voiau să pară fricoși. Firește că asemenea oameni nu-mi puteau fi de mare ajutor. Ba era chiar mai bine să rămână pe loc. De aceea intervenii:

— Ascultați, domnilor, sunteți, desigur, bărbați curajoși, dar nu e bine ca toată lumea să participe la acțiune.

Sper că-mi veți da dreptate. Sunt aici câteva doamne pe care nu le putem lăsa fără apărare. Chiar dacă învingem, și nu mă îndoiesc de acest lucru, e totuși posibil ca indienii să năvălească din fugă asupra trenului părăsit. De aceea trebuie să lăsăm aici, pentru pază, câțiva oameni neînfricați. Cine dorește să preia această sarcină? Să se anunțe!

Într-adevăr, opt inși își oferiră serviciile, gata să apere trenul cu prețul scumpei lor vieți. Erau trei dintre soții doamnelor de față, și alți voiajori care făceau impresia că se pricep mai bine la prețul articolelor de fierărie, al vinului, țigărilor și sămânței de cânepă decât la folosirea cuțitului de vânătoare.

Primilor trei nu le-o puteam lua în nume de rău; mai presus de toate, trebuiau să-și îndeplinească datoria de soți.

– Garnitura nu poate fi lăsată fără personal. Cine rămâne? întrebă șeful trenului.

— Mecanicul și fochistul — i se răspunse.

— Să preia și conducerea acestor viteji gentlemeni — continuă șeful. În ce mă privește, merg, bineînțeles, la atac. Voi comanda eșalonul.

— Cum doriți, sir! observai eu. Ați mai luat, desigur, parte la bătălii împotriva indienilor!

— Ce nevoie? Acești *yambarijos*, indieni de strânsură, nu se pricep decât să atace și să-și masacreze adversarii prin viclenie. Când sunt însă atacați, la rândul lor, în mod organizat, o iau la sănătoasa. Oricum, va fi o treabă ușoară.

— Nu prea cred, sir. Sunt ogellallași, cei mai sângeroși dintre siouxi, iar în fruntea lor se află vestitele căpetenii Ka-wo-mien și Ma-ti-ru.

— Adică vreți să spuneți că ar fi cazul să mă sperii? Suntem aici peste patruzeci de bărbați. După mine, sar-

cina nu e deloc grea. Am camuflat farurile, pentru ca indienii să nu observe că suntem preveniți. Acum, însă, lepădăm masca: dumneavoastră vă urcați pe locomotivă și ne apropiem de locul unde au fost dislocate șinele. Acolo ne oprim brusc și îi căsăpim pe mișei până la unul. Reparăm pe urmă linia și nu ne rămâne decât să recuperăm o întârziere de cel mult un ceas.

— Trebuie să recunosc că aveți aptitudini remarcabile pentru un colonel de cavalerie a cărui supremă satisfacție e să-i mături pe dușmani printr-o șarjă cumplită. Numai că șarja cere alte condiții decât cele de față. Cu un asemenea plan, îi duceți pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră la moarte sigură. De aceea mă văd nevoit să nu particip la executarea lui.

— Cum? Nu vreți să ne sprijiniți? Ce-i asta: lașitate sau invidie? Vă doare că nu veți juca rolul de comandant?

— Lașitate? *Pshaw!* Dacă într-adevăr ați auzit de mine, cred că e o nesocotință să folosiți acest cuvânt. Pumnul lui Old Shatterhand v-ar putea demonstra pe loc că stăpânul lui știe să-și poarte cu cinste numele. Cât despre invidie, vă asigur că ar putea să-mi fie cu totul indiferent în mâna cui se vor găsi peste o oră trenul și scalpurile dumneavoastră. Dar de propriul meu scalp nimeni, în afara mea, nu are dreptul să dispună. Am intenția să-l mai păstrez câtva timp. *Good evening,* domnii mei!

Mă pregătii să plec. Însă șeful trenului mă apucă de braț:

— Stop, master! Nu merge așa! Am preluat comanda și trebuie să vă supuneți. Cu nici un preț n-am să consimt ca trenul să rămână la o asemenea distanță de locul bătăliei. Eu răspund aici pentru orice pagubă. Vasăzică, am hotărât: ne conduceți până acolo! Pe par-

curs nimeni nu coboară din tren! Un bun conducător de oşti trebuie să prevadă totul, chiar şi o eventuală înfrângere. Pentru acest din urmă caz, vagoanele ne oferă un adăpost sigur. Dinăuntru ne putem apăra până la sosirea unei alte garnituri, din vest sau din est. Nu-i aşa, domnilor?

Toată lumea îl aprobă. Nu se afla printre ei nici un *westman*, de aceea planul acesta li se părea realist şi ispititor. Şeful trenului, foarte satisfăcut de rezultat, mi se adresă scurt:

— Urcaţi, sir!

— Bine, dacă poruncişi, mă supun!

Dintr-un salt mă avântai pe spinarea mustangului care în tot timpul discuţiei stătuse dezlegat.

— Nu aşa, *my dear*, dragul meu! Am vrut să spun: pe locomotivă!

— Iar eu am înţeles pe cal, sir. Părerile noastre diferă şi aici.

— Vă ordon să descălecaţi!

Mă apropiai călare de el, mă aplecai din şa şi-i spusei răspicat:

— Stimabile, se pare că n-aţi mai avut de-a face cu un adevărat *westman*, altminteri nu mi-aţi fi vorbit pe asemenea ton. Fiţi bun şi urcaţi-vă personal pe locomotivă.

Îl înşfăcai cu dreapta de piept şi-l ridicai în sus. La un îndemn al meu, calul aproape că se lipi de locomotivă. Cât ai clipi, feroviarul-strateg ateriză în cabină, iar eu mă depărtai în galop.

Stelele luminau acum atât de tare, încât puteam ocoli uşor orice obstacol. În mai puţin de un sfert de oră, ajunsei la Sam.

— Ei? întrebă acesta pe când descălecam. Mă aşteptam să aduceţi ceva oameni cu dumneavoastră!

Îi explicai de ce m-am întors singur.

— Bine-aţi făcut, Charlie, foarte bine! Un funcţionar ca ăsta se uită de sus la de-alde noi, fiindcă, să zic aşa, nu ne bărbierim de trei ori pe zi. Îşi vor pune, desigur, planul în aplicare, dar o să vadă ei, ha-ha-ha!

Şi, râzând cu poftă, Sam sugeră cu un gest operaţia scalpării. Apoi adăugă:

— Dar nici nu mi-aţi spus ce-aţi aflat aici adineauri!

— Căpeteniile lor sunt Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Ah! Atunci, să vedeţi luptă! Un deliciu! O să-mi crească-n piept bătrâna inimioară.

— E şi un alb cu ei, care i-a informat că trenul transportă aur şi argint.

— Desigur că pe astea şi le-a rezervat lui. Indienii se vor alege cu scalpurile şi cu alte mărunţişuri.

— Întocmai.

— Mi-am închipuit. Trebuie să fie capul vreunei bande.

— Întâmplător îl ştiu. A tăbărât cândva cu banda lui asupra adăpostului lui Old Firehand, dar a fugit ca iepurele prin porumbişte.

— Cum îi spune?

— Habar n-am. De altfel, n-are importanţă; oamenii de teapa lui îşi iau zilnic alt nume. Ai fost în recunoaştere?

— Da. Indienii s-au împărţit în două grupuri şi stau la pândă de ambele părţi ale liniei, cam la jumătatea drumului dintre porţiunea demontată şi locul unde îşi ţin caii. Animalele le-au lăsat în paza a doi oameni. Ei, ce facem, Charlie? Le dăm ajutor feroviarilor, sau ne vedem de drum, ca să zic aşa?

— Avem datoria să-i ajutăm, Sam. Ori eşti de altă părere?

— Nicidecum! Sunt perfect de acord în ce privește datoria. În plus, mă gândesc și la urechile mele, care încă nu mi-au fost pe deplin achitate. O dau pe Tony a mea în schimbul unei broaște râioase, dacă mâine în zori nu vor zăcea lângă linie câțiva indieni cu urechile lipsă! Dar acum ce facem, Charlie?

— Ne despărțim, la rândul nostru. Ne postăm de ambele părți ale rambleului, între indieni și caii lor.

— *Well!* Dar mi-a venit o idee: ce părere ați avea de un stampedo? Să dezlegăm caii și să rămână dumnealor pe jos.

— Hm! N-ar fi rău, cu condiția să fim în număr mai mare și să putem conta pe înfrângerea totală a indienilor. Dar în cazul de față procedeul nu mi se pare indicat. Cei din tren ar păți-o rău, iar noi doi n-am putea decât să-i ținem în loc pe indieni până la sosirea trenului următor sau să-i speriem cumva, determinându-i s-o ia la sănătoasa. În ambele cazuri, însă, e de preferat ca ei să se poată deplasa repede. Lăsându-i fără cai, îi obligăm de fapt să rămână în preajma noastră. N-ai auzit de vorba aceea înțeleaptă care spune că, în anumite împrejurări, e bine să arunci punți de aur în calea inamicului?

— Până acum n-am cunoscut, ca să zic așa, decât punți de lemn, de piatră sau de fier. Toată cinstea pentru argumentele dumneavoastră, Charlie, dar când îmi imaginez mutrele ce le-ar face indienii grăbindu-se să încalece și negăsind nici un cal, zău că simt un fel de gâdilătură până în vârful degetelor. Și încă ceva important: nu credeți că, lipsindu-i de cai, i-am băga în sperieți?

— Desigur. Totuși prefer să așteptăm desfășurarea evenimentelor.

— Mă rog. Să așteptăm. Însă un lucru trebuie făcut.

— Ce anume?

— Să-i lichidăm pe cei doi străjeri. De acord?

— De fapt, nu sunt niciodată pentru vărsări de sânge inutile. Acuma, însă, îți dau dreptate: e o brutală, dar legitimă apărare. Punem astfel stăpânire pe caii lor. Hai să-i priponim mai întâi pe-ai noștri, și pe urmă acționăm!

Ne depărtarăm niţel călare. Acolo îmi legai mustangul așa fel, încât să nu se poată deplasa decât vreo trei pași. Sam o legă în același fel pe Tony ...

Făcurăm apoi un ocol care ne aduse iarăși în spatele indienilor. Farurile locomotivei încă nu se zăreau; fie că planul șefului de tren întâmpinase între timp opoziție, fie că oamenii nu se hotărau să pornească fără prezența mea.

Ajunși lângă cai, deslușirăm ușor siluetele celor doi străjeri care patrulau fiecare în parte în jurul animalelor. Unul tocmai se apropia încet de tufa de după care ne pitisem. Când veni în dreptul nostru, Sam sări și-i înfipse cuțitul în inimă. Indianul se prăbuși fără să zică nici pâs. Colegul lui avu parte de același sfârșit ...

Întorcându-mi instinctiv capul de la această sângeroasă privelişte, dădui cu ochii de un cal care păștea în apropierea mea. Purta în spinare o șa spaniolă, confortabilă, cu scări mari, prevăzute cu tălpici, cum se obișnuiește în America Centrală și de Sud. Harnașamentul nu avea nimic indian. Să fi fost acesta calul banditului alb? Mă apropiai și mai mult de el. Pe amândouă laturile șaua avea câte un buzunar îngust. Le scotocii repede și dădui peste niște hârtii și două pungi. Neavând vreme să le cercetez conținutul, le luai cu mine.

— Și acum ce facem? întrebă Sam.

— Eu o iau la dreapta, dumneata la stânga! Dar stai niţel! Observi?

— Trenul, da, da, trenul! Vine, ca să zic așa! Să mai zăbovim puțin, Charlie, să vedem cum se încurcă treaba.

Planul șefului de tren fusese, deci, acceptat. Locomotiva, cu farurile ei puternice, se apropia încet, foarte încet, ca să depisteze la timp locul unde fuseseră demontate șinele. Curând, roțile scrâșniră prelung și trenul se opri chiar în fața spărturii.

Ce furioși trebuie să fi fost indienii văzând cum condiția principală a izbânzii lor nu se realizase! Poate bănuiau chiar că însoțitorii trenului fuseseră preveniți. Pentru aceștia, cel mai înțelept lucru ar fi fost acum să stea liniștiți în vagoane. Speram, oarecum, că așa vor face. Dar speranța nu se împlini. Albii deschiseră larg ușile și săriră jos, gata de luptă. Curând aveau să-și dea seama de neghiobia comisă. Înaintând până în fața locomotivei, ei ajunseră în bătaia farurilor; și astfel le oferiră indienilor ținte atât de sigure, așa cum aceștia nici n-ar fi visat. Răsună o salvă, și încă una, după care izbucni un urlet și un vacarm înfricoșător.

Agitându-și armele descărcate, indienii se repeziră înainte, dar nu mai dădură decât peste morți și răniți, pentru că ceilalți părăsiseră în goană terenul, ascunzându-se în vagoane. Câțiva indieni se aplecară ca să scalpeze victimele, dar fură siliți să renunțe, pentru că albii refugiați în primul vagon trăgeau asupra lor.

Acum cel mai bine ar fi fost ca locomotiva să dea repede înapoi. Dar ea nu se mișcă din loc. Poate că mecanicul și fochistul nici nu se aflau la posturile lor, ci stăteau ascunși într-unul din vagoane.

— Îi așteaptă, ca să zic așa, un asediu în toată regula — comentă Sam.

— Nu cred. Indienii știu că nu au vreme decât până la sosirea trenului următor. De aceea vor încerca un asalt, deși procedeul acesta nu prea intră în obiceiul lor.

— Şi noi? E cam greu să iei o hotărâre.

— Orice hotărâre trebuie luată repede şi aplicată imediat. Altminteri, n-are valoare. Cea mai bună soluţie ar fi focul. Mergem la caii noştri şi călărim apoi roată, fiecare în sens opus. Descriem astfel câte un semicerc larg. Tot la cincizeci-şaizeci de lungimi de cal coborâm şi dăm foc preriei. Dar mai întâi să realizăm, vorba dumitale, un stampedo, împiedicându-i astfel pe indieni să atace rapid şi răpindu-le posibilitatea de retragere. În situaţia dată nu avem nimic mai bun de făcut.

— Drace! Cu planul ăsta îi băgăm în boală! Dar mă tem că şi trenul va lua foc.

— Ferească sfântul! Ce-i drept, s-ar putea să transporte materiale inflamabile, de pildă, ulei sau păcură, nu ştiu. Dar lemnul vagoanelor e destul de tare ca să reziste unui foc de ierburi . . .

— Dar v-aţi gândit şi la timpul necesar până să aprindem preria cu scăpărătoarele astea leneşe? Că făclii nu putem folosi. Ne-ar trăda.

— Un om al preriei trebuie să fie pregătit pentru orice situaţie. Eu, de pildă, sunt oricând aprovizionat cu chibrituri. Am destule. Ia şi dumneata!

— Bravo, Charle! Vasăzică, stampedo şi pe urmă la caii noştri!

— Stai, Sam! Abia acum îmi dau seama că era să fac o prostie. De fapt, ce nevoie avem de caii noştri? Nu sunt aici o mulţime de cai? Uite, eu îl iau pe murgul ăsta!

— Şi eu pe roibul de alături. Haide, să tăiem lasourile.

Ceea ce şi făcurăm, furişându-ne în grabă printre cai. Apoi dădurăm foc mărăcinişului şi încălecarăm. Flacăra nu se ridica decât la câţiva ţoli înălţime. Indienii încă nu puteau s-o vadă, iar noi puteam trece la lucru neobservaţi.

— Unde ne întâlnim după ce facem ocolul? întrebă Sam.

— Lângă linia ferată, dar nu în lumina focurilor, ci între ele. Clar?

— Absolut! Așadar, *go on*, roibule, vulpoi bătrân!

Tăierea lasourilor provocă neliniște printre cai. Acum adulmecau focul apropiat și își zbârleau coamele. Unii se și cabrau, ridicându-se în două picioare, gata-gata s-o ia din loc. Eu apucai la dreapta, în prerie. Descriind în galop un arc cu o rază de aproape o milă engleză, sării pe parcurs de cinci ori din șa și dădui foc ierburilor. În sfârșit, ajuns din nou în apropierea terasamentului, îmi veni în minte că săvârșisem amândoi o mare nechibzuință: dând urmare unei inspirații de moment, neglijaserăm a ne gândi la propriii noștri cai.

Îmi întorsei numaidecât murgul și mă repezii în linie dreaptă spre locul unde îi lăsaserăm priponiți. Cercul de foc lumina totul în jur. Hăt-departe, în savană, tropoteau caii răzlețiți ai indienilor, iar dincoace, în apropiere, se stârni un urlet de spaimă și furie, cum numai indienii îl știau lansa din gâtlejurile lor. Printre roțile trenului ardeau câteva focuri cu flacără mică. Așadar, după cum prevăzusem de altfel, roșii încercau să se salveze la adăpostul așa-ziselor „contrafocuri". Dincolo, în stânga, mustangul meu aștepta lângă Tony cea lungă de picioare. Și, spre surpriza mea, iată-l și pe Sam venind în goană pe calul său de împrumut, care galopa de ziceai că mătură pământul cu burta; în ultimul moment își dăduse și el seama de neglijența ce o comisesem.

Dar între timp indienii ne zăriseră caii. O ceată întreagă venea în fugă spre ei. Doi, mai sprinteni, se și aflau la câțiva pași depărtare. Îmi fixai mai strâns pușca la umăr, mă înălțai în șa și apucai tomahawkul. În salturi ca de felină, calul se repezi înainte. Ajunsei la caii

noștri o dată cu cei doi indieni. Dintr-o singură privire îi recunoscui. Erau căpeteniile.

— Înapoi, Ma-ti-ru! Caii sunt ai mei!

Întoarse capul și mă recunoscu la rândul lui.

— Old Shatterhand! Mori, broască albă!

Trase cuțitul și dintr-o săritură ajunse lângă mine. Dar în clipa când dădu să lovească, tomahawkul meu îl izbi, prăbușindu-l. Celălalt între timp izbuti să-mi încalece mustangul, dar nu băgase de seamă că acesta era împiedicat.

— Ka-wo-mien, vorbeai adineauri cu trădătorul alb despre mine; acum am să-ți vorbesc eu!

Înțelese că pe calul înțepenit era pierdut, sări jos și încercă să dispară în tufiș. Îmi avântai tomahawkul și, slobozindu-l, îl nimerii pe indian drept în creștetul împodobit cu pene de vultur. Căpetenia căzu numaidecât la pământ. Atunci descălecai și eu, apucai carabina „Henry" și mă întorsei spre ceilalți din ceată. Cu trei gloanțe doborâi trei indieni, dar cum focul ajunsese aproape de tot, nu mai avui timp să continui lupta. Îmi dezlegai repede mustangul și, sărind în șa, o luai la goană.

— Alo, Charlie, spre locul acela deschis! îmi strigă Sam.

Cât ai clipi ajunse la mine, sări de pe roibul indian care o luă din loc ca apucat de streche, se urcă pe iapa lui și, aplecându-se, o slobozi din legături și o îndemnă la galop. Astfel gonirăm alături către un petic de prerie, unde cercul de foc încă nu se închisese.

Trecurăm cu bine dincolo, cotirăm la stânga și ne oprirăm îndărătul flăcărilor. Ne aflam acum în punctul unde aprinsesem cel de-al treilea foc. Pământul era negru, pârjolit, dar se răcise între timp. În fața și înapoia noastră o fâșie de asemenea neagră, pustiită de foc, indica drumul pe care-l parcursese mai înainte, pe margini încă

mai bântuia marea de flăcări, răspândind dogorea și absorbind tot oxigenul din aer. Respirația devenea aproape imposibilă.

Totuși atmosfera aceasta sufocantă se îmblânzea pe măsură ce flăcările se depărtau de noi. În mai puțin de un sfert de oră, doar la orizont se mai zăreau flamurile roșii ale focului. În schimb, aici, în jurul nostru, sub stelele învăluite de fum, preria se întindea întunecată și sumbră; abia de vedeai la trei pași înaintea ta.

— *Bless me*, păzește-mă, Doamne! Parcă era focul gheenei! vorbi Sam. Mare minune ca trenul să nu fi suferit nici o pagubă!

— Ba eu cred că n-a suferit. Vagoanele sunt construite așa fel, încât să reziste în asemenea cazuri, pentru că se întâmplă adeseori ca trenurile să treacă prin păduri ori savane incendiate.

— Și ce facem acum, Charlie? Indienii ne-au văzut; vor fi cu ochii în patru.

— Ne văd ei și acum, dacă stăm așa profilați pe orizontul luminat de flăcări. Ar trebui păcăliți, să creadă că ne depărtăm. Poate că ne vor lua drept vânători care se grăbesc să-și anunțe tovarășii, să-i mobilizeze în ajutorul feroviarilor. O luăm la galop spre miazănoapte, cotim spre răsărit și, ocolind, ne întoarcem înapoi.

— Sunt de aceeași părere, ca să zic așa. Până la urmă cred că afacerea îi va costa pe indieni câteva urechi bunicele. De altfel tomahawkul dumneavoastră a lucrat frumos adineauri.

— Dar nu i-am omorât! răspunse.

— Cum?! Nu pricep!

— I-am amenințat cu tomahawkul, și atâta tot.

— Atâta tot? Păi, sunteți cu mințile acasă, ori...? Să-l lovești pe indian cu securea numai așa, ca să se trezească iar? Înseamnă că o să vă dea iarăși de furcă.

— Am eu niște motive. Poate c-ai să înțelegi măcar unul dintre ele.

— Ba n-am să înțeleg nimic, Charlie! Aici, după cum bănuiesc, e vorba de cele două căpetenii. Or, în cazul acesta, nu admit cruțare.

— Mă aflam cândva în mâinile lor. Ar fi putut să mă omoare, dar n-au făcut-o. Iar eu, ca să evadez, am fost nevoit să săvârșesc atunci o nelegiuire. Iată de ce acuma nu mi-am folosit tomahawkul decât pe jumătate.

— Iertați-mă, Charlie, dar asta, ca să zic așa, e o prostie uriașă! Aș înțelege, mă rog, dacă pe urmă v-ar fi recunoscători. Dar ce-or să-și spună indivizii? Că Old Shatterhand n-are forță nici cât să scarpine bine o țeastă de indian! Să sperăm că focul a reparat greșeala.

Discutând așa cu glas tare, galopam alături prin prerie. Bătrâna Tony își arunca voinicește picioroangele, ținându-se de mustangul meu. În numai câteva minute ajunserăm din nou la linia ferată, cam la o milă depărtare spre est de locul unde staționa trenul. Priponirăm caii și ne furișarăm apoi de-a lungul liniei spre locul respectiv.

Peste tot mirosea a ars și câmpul era acoperit cu un strat de cenușă. Vântul o răscolea, o spulbera, îngreuindu-ne respirația. Nu era ușor să-ți stăpânești tusea și să nu te trădezi. Vedeam deslușit farurile aprinse ale locomotivei. Dar în nici o parte a rambleului nu zăream vreun indian. Ne apropiarăm și mai mult; îmi încordai privirea și constatai că indienii, ferindu-se de foc, se adăpostiseră — așa cum prevăzusem, de altfel — sub vagoane. Zăceau acolo claie peste grămadă și nu se îndurau să iasă. Se temeau de gloanțele albilor.

Deodată mă fulgeră o idee. Aplicarea ei nu era ușoară, dar efectul avea să fie decisiv.

— Sam, întoarce-te la cai, nu cumva să ni-i fure indienii.

— *Pshaw!* Sunt mulțumiți că și-au găsit adăpost.

— Dar eu am să-i scot de acolo.

— Trăgând în ei?

— Nu.

Îi împărtășii planul, iar el dădu din cap satisfăcut.

— *Well,* Charlie, ideea e cât se poate de fericită, numai că trebuie acționat repede; nu cumva să vă înșface de picioare în timpul săriturii. Eu am să stau, ca să zic așa, prin apropiere cu caii, ha-ha-ha! . . . Dăm iama în ei ca bizonul în coioți.

Se retrase de-a-ndăratelea, în timp ce eu, lipit de pământ, mă târâi înainte, strângând în dreapta cuțitul, gata de apărare. Ajunsei neobservat la piciorul rambleului, exact sub locomotivă.

Poziția în care mă aflam, ca și roțile mari din față ale locomotivei mă împiedicau să văd dacă indienii se adăpostiseră și sub mașină. Mă ridicai încet, cu atenție, apoi — din două sărituri — mă cocoțai sus, pe „calul de foc".

Un strigăt puternic răsună sub mine, dar în aceeași clipă eu apucai manivela și trenul porni îndărăt. Atunci izbucni un strigăt uriaș, colectiv, parte de durere, parte de groază. După vreo treizeci de pași, dădui presiune și trenul o luă de astă dată înainte.

— Câine! răcni cineva lângă mine și un ins cu cuțitul în mână încercă să se salte pe locomotivă.

Era banditul alb care venise cu indienii. Îl izbii cu piciorul în piept și-l dădui de-a berbeleacul.

— Încoace, Charlie! mă auzii strigat. Repede!

În stânga mea, Sans-ear, călare pe Tony, ținea cu mâna dârlogii mustangului meu, iar cu cealaltă respingea atacul a doi indieni. Drept înainte, indienii care scă-

paseră teferi de sub roţi fugeau pe ruptelea spre locul unde îşi lăsaseră caii. De fapt, era o prostie să mai spere în regăsirea cailor după pârjolul ce bântuise acolo.

Oprii numaidecât locomotiva şi mă avântai în direcţia fugarilor. Chemarea lui Sam atrase atenţia celor doi indieni care îl împresurau: zărindu-mă, o luară imediat la picior. Eu încălecai şi, într-o clipă, mă şi năpustii pe urmele indienilor. Acţiunea nu era chiar atât de primejdioasă cum s-ar părea; indienii, speriaţi la culme după ce constataseră dispariţia cailor, fugeau care încotro, ca sălbăticiunile surprinse de copoi.

Deodată îl auzii pe Sam strigând:

— *All devils,* pe toţi dracii, dar ăsta-i Fred Morgan! Piei, satană!

Şi îl văzui, în lumina focului care mai ardea la orizont, cum se repede şi dă să-l lovească pe bandit. Dar acesta se feri cu dibăcie şi dispăru în gloata fugarilor.

Sam dădu pinteni iepei şi dintr-un salt ateriză în mijlocul indienilor. Eu însă nu mai putui urmări acest intermezzo; câţiva roşii se iviră în calea mea şi dură câtva timp până să-i pun pe fugă.

Nici nu mă mai luai după ei; cursese destul sânge şi eram sigur că, după această lecţie, indienii nu se vor mai întoarce. Pentru a-l face pe Sam să renunţe la urmărirea care nu putea fi decât primejdioasă, imitai tare de tot lătratul coiotului şi mă întorsei călare la locomotivă.

Feroviarii coborâseră din tren şi, în timp ce mecanicul dădea drumul la aburi, se apucară să-şi caute morţii şi răniţii. Şeful trenului asista la operaţie şi înjura de zor. Când mă văzu, se repezi furios la mine:

— Cum v-aţi permis să vă atingeţi de maşină şi să-i goniţi pe indieni? Îi aveam în mână, i-am fi putut decima pe toţi!

— Ușurel-ușurel, domnule! Fiți bucuros că au plecat, altminteri s-ar fi putut întâmpla să vă judece ei, și nu invers. Ați încurcat bine de tot lucrurile!

— Cine a dat foc preriei?

— Eu.

— Ați înnebunit? Și m-ați bruscat și pe mine! Știți că vă pot aresta și deferi justiției?

— Nu, n-am habar, dar vă invit cu plăcere să-l aruncați pe Old Shatterhand de pe cal, să-l încuiați într-un vagon și să-l predați apoi justiției. Sunt foarte curios să văd cum veți realiza acest lucru.

Șeful de tren parcă simțea că intrase în încurcătură.

— N-am gândit așa, sir! Ați dat, ce-i drept, cu oiștea în gard, dar îmi place să v-o trec cu vederea.

— Mulțumesc, sir. Ți se moaie inima, nu alta, când constați că puternicii lumii au atât de duioase înclinații spre milă și mărinimie. Și acum ce aveți de gând?

— Ce pot face decât să iau măsuri pentru repararea liniei și să ne continuăm călătoria? Ori e de așteptat cumva un nou atac?

— Nu cred, sir. Acțiunea dumneavoastră a fost atât de strălucit gândită și executată, încât le-ați tăiat indienilor orice curaj.

— Nu cumva mă luați peste picior, sir? Asta v-o interzic cu toată seriozitatea! Nu e vina mea că erau atât de mulți și atât de pregătiți în vedera atacului nostru.

— Vă prevenisem doar că ogellallașii știu să-și folosească excelent armele. Uitați-vă: din cei șaisprezece feroviari plus douăzeci de militari ai dumneavoastră, au căzut nu mai puțin de nouă. Răspunderea nu e a mea. Și dacă judecați faptul că numai eu și camaradul meu, adică doi inși, am pus pe fugă întreaga ceată, atunci veți deduce cum ar fi mers lucrurile în cazul că m-ați fi as-

cultat pe mine și n-ați fi acționat după capul dumneavoastră.

Omul parc-ar fi vrut să se ia în colț cu mine, dar între timp se apropiaseră și alte persoane care îmi dădură dreptate. De aceea îmi vorbi mai potolit:

— Rămâneți aici până plecăm?

— Se-nțelege! Un adevărat *westman* nu face lucrul pe jumătate. Apucați-vă de treabă; aprindeți câteva focuri, ca să aveți lumină, vreascuri sunt aici destule. Rânduiți și santinele pentru cazul puțin probabil că roșii ar mai reveni.

— N-ați vrea să preluați sarcina, sir?

— Care?

— Securitatea.

— Nici nu mă gândesc! Am făcut și așa destule; pe mine mă pândesc noi primejdii și eforturi, în timp ce pe dumneavoastră vă așteaptă un trai confortabil. De altfel, talentul dumneavoastră strategic vă va ajuta să organizați straja în condiții optime.

— Dar ochii și urechile noastre sunt mai puțin agere ca ale dumneavoastră!

— Încordați-le, sir, încordați-le! Atunci veți vedea și auzi ca și mine. Am să v-o dovedesc numaidecât. Oameni buni, ia tăceți și ascultați! Auziți ceva în stânga noastră?

— Da. Se aude un călăreț, un roșu, desigur.

— *Pshaw!* Credeți că un indian ar face atâta zgomot, dac-ar vrea să vă surprindă? Acesta e camaradul meu și vă sfătuiesc serios să-l primiți cu toată politețea. Sans-ear nu știe de glumă.

Era într-adevăr Sam. Descălecă de pe Tony a lui și făcu o mutră de parc-ar fi vrut să sugrume toată omenirea.

— Mi-ai auzit semnalul? îl întrebai.

Confirmă scurt din cap și se adresă șefului de tren:

— Dumneavoastră sunteți autorul acestor frumoase planuri strategice?

— Eu — răspunse acesta cu o candoare care mă făcu să-mi stăpânesc cu greu râsul.

— *Well*, sir, atunci primiți complimentele mele. În orice caz, bătrâna mea Tony are mai multe grăunțe în cap. Aveți șanse să faceți carieră. S-ar putea să vă aleagă chiar președinte, mai știi . . . Stai, Tony, mă-ntorc imediat!

Bravul funcționar rămase perplex. Nu știa ce să răspundă. Și chiar dac-ar fi găsit un răspuns, tot n-ar mai fi avut cui să-l adreseze. Sans-ear dispăruse în întunericul nopții. Mă întrebam, firește, ce anume îl scosese în așa măsură din pepeni pe bunul meu Sam și nu vedeam altă pricină decât acel Fred Morgan care era, desigur, una și aceeași persoană cu banditul alb pe care îl îmbrâncisem de pe locomotivă. Îmi puteam lesne imagina încotro se dusese acum Sam. L-aș fi urmat și eu, dar până să plec, Sam se și întoarse iarăși printre noi. Mă așezai, urmărind preparativele în curs pentru repararea liniei ferate. Sam se așeză alături. Nu se calmase deloc. Dimpotrivă, era și mai furios.

— Ei, încercai să-l trag de limbă.

— Ce, ei? se răsti dânsul.

— Morți?

— Care morți? Ridicol! Cum să moară coșcogea căpetenii indiene, când abia îi gâdilați la ceafă ca și cum i-ați apăra de muște! Ați auzit ce i-am spus adineauri șefului de tren?

— Ce?

— Că Tony a mea are mai multe grăunțe în cap!

— Și? Zi-i înainte!

— Judecați singur! Tony, de pildă, i-ar fi pocnit pe

alde Ka-wo-mien și Ma-ti-ru definitiv! Nu i-ar fi mângâiat, ca să zic așa. S-au dus!

— E mai bine.

— Cum?! Zău că-mi vine să vă plâng de milă! Să-ți scape niște tâlhari ca ăștia când poți să-i scalpezi?!

— Ți-am mai arătat o dată motivele mele, așa că lasă, te rog, comentariile. Mai bine spune-mi ce te-a enervat într-atât?

— *Well!* Știți peste cine am dat?

— Fred Morgan.

— Da! De unde știți?

— Chiar de la dumneata. Doar l-ai strigat pe nume după ce l-ai recunoscut.

— Așa? Habar n-am. Dar știți cine-i bestia?

După această expresie ca și după furia ce-l stăpânea, o bănuială îmi trecu prin minte:

— Nu cumva e asasinul soției și copilului dumitale?

— Firește, cine altul!?

— Asta-i grozav! exclamai, sărind de la locul meu. E formidabil! L-ai prins?

— Mi-a scăpat, canalia! A fugit peste munți și văi. Of, mi-aș smulge urechile dacă le-aș mai avea.

— Dar te-am văzut cum te năpusteai după el călare, în mijlocul indienilor.

— N-a ieșit nimic. Mi-a tras clapa. Nici n-am mai dat de el! Poate s-a lipit de pământ și am trecut peste el din goana calului . . . Dar fie ce-o fi, tot îl găsesc! Ei n-au cai, merg pe jos. Ne putem lua după urmele tălpilor.

— Grea treabă! Ce-i drept, urmele unui alb pot fi ușor deosebite, dar cine știe dacă Morgan nu e atât de viclean, încât să imite călcătura indienilor? Și, afară de asta, crezi că terenul e destul de moale peste tot pentru ca urmele să fie vizibile?

— Așa e, Charlie, dar altă soluție nu văd . . .

Băgai mâna în buzunar și scosei cele două pungi și hârtiile pe care le găsisem în șaua banditului.

— Poate că e aici vreun semn care să ne arate calea.

Desfăcui pungile. Chiar lângă noi mai ardea unul din focuri și la lumina lui deslușii conținutul pungilor.

— Pietre scumpe, diamante! exclamai în culmea surprizei. Sam dragă, țin în mâinile mele o avere formidabilă!

De unde avea tâlharul diamantele și cum de venise cu ele în sălbăticia savanei? Pe cale cinstită nu putea să le fi agonisit, asta era clar. Și era de datoria mea să-l caut pe adevăratul lor stăpân.

— Diamante? *'s death*, să leșini, nu alta! Ia să le văd! De când sunt n-am avut, ca să zic așa, norocul să-mi cadă în mâini o astfel de comoară!

— Diamante de Brazilia — constatai, întinzându-i-le. Uită-te și dumneata.

— Hm, ciudată făptură e omul, ca să zic așa! În fond, astea nu sunt decât niște sărmane pietre, nici măcar metal mai acătării. Așa-i, Charlie?

— Cărbune, și atâta tot.

— Cărbune, fie și cocs, mi-e indiferent. Eu, unul, n-aș da pe ele nici măcar rabla mea de pușcă. Și ce-aveți de gând cu mizeriile astea?

— Le restituim stăpânului lor.

— Și cine-i acela?

— De unde să știu? Să sperăm că voi afla. O pagubă atât de serioasă nu se suportă în tăcere; se publică în toate ziarele.

— Ha-ha-ha-ha! Vasăzică, ar trebui să comandăm chiar mâine un ziar, să ne abonăm, așa-i?

— Posibil să găsim altă cale; s-ar putea să găsim chiar în hârtiile astea vreun indiciu.

— Atunci căutați!

Așa și făcui. Despăturind hârtiile, găsii două hărți foarte clare ale Statelor Unite și o scrisoare fără plic, cu următorul text:

„Calverston, în . . .

Dragă tată!

Am nevoie de tine; vino cât mai repede, indiferent dacă lovitura cu pietrele ți-a reușit ori ba. Vom fi bogați în orice caz. Pe la mijlocul lui august mă găsești la Sierra Blanca, acolo unde Rio Pecos trece printre Skettel-Pik și Head-Pik. Restul îți voi comunica verbal.

Al tău
Patrik"

Colțul unde fusese data era rupt, deci nu puteam stabili vechimea scrisorii. I-o citii și lui Sam.

— *Behold!* Ia te uită! făcu acesta după ce terminai. Se potrivește, ca să zic așa. Pe fiul lui îl cheamă Patrik. Și chiar ăștia doi mi-au scăpat din zece câți erau! Ia mai citiți o dată: cum le spune la cei doi munți?

— Skettel-Pik și Head-Pik.

— Îi cunoașteți?

— Puțin. Am călătorit odată de la Santa Fé spre Munții Organos și, aflând că la Sierra Blanca și Sierra Guadelupa s-ar găsi urși, m-am abătut până acolo.

— Cunoașteți și Rio Pecos?

— Foarte bine.

— Atunci sunteți omul potrivit. Tot aveam noi de gând să trecem în Texas și în Mexic. N-ar fi mare lucru să o cotim nițeluș spre dreapta. De altminteri, mă cam ispitea să dau o raită prin locurile alea. Bănuiam, nu știu cum, că acolo am să mă pot uita în ochii lor. Ei, și acum, când au avut bunătatea să-și divulge adresa, dobitoc aș fi să nu le ofer prilejul ca să-l admire pe Sans-ear că-

lare pe Tony. Veniți și dumneavoastră dacă mâine dimineață nu dăm de urma lui Morgan?

— Firește. Am și eu interesul să-l prind. Cine altul mi-ar putea indica persoana căreia îi aparțin diamantele?!

— Atunci băgați-le în buzunar și hai să vedem ce fac feroviarii!

Urmându-mi sfatul, șeful de tren rânduise santinelele. Personalul trenului și lucrătorii de linie dădeau zor cu repararea șinelor, iar pasagerii fie că priveau la ei, fie că se ocupau de oamenii căzuți în luptă. Câte unii ne iscodeau, neîndrăznind să se amestece în discuția noastră.

După ce ne ridicarăm de jos, câțiva se apropiară de noi ca să ne mulțumească pentru ajutorul dat. Înțeleseseră situația mai bine decât șeful trenului. Voind să-și arate recunoștința, ne întrebară cu ce ne-ar putea răsplăti. Îi rugai să ne vândă pulbere, plumb, tutun, pâine și chibrituri din prisosul lor. Oamenii scotociră numaidecât prin bagaje, oferindu-ne cele cerute, chiar mult peste nevoile noastre. De plată nici nu voiau să audă și nici nu era cazul să insist.

Trecu astfel puținul timp trebuincios reparației; uneltele fură strânse și șeful de tren veni spre noi întrebând:

— Nu urcați și dumneavoastră, domnilor? Vă duc cu plăcere până unde doriți.

— Mulțumim, sir. Nu plecăm.

— Cum vreți. Bineînțeles că voi întocmi un raport despre cele întâmplate și nu voi uita să vă trec la loc de cinste; veți fi, fără îndoială, răsplătiți.

— Foarte amabil din partea dumitale, sir, însă banii nu ne-ar folosi la nimic. Nu mai rămânem în aceste locuri.

— Și trofeele? Cine le ia?

— După legile savanei, toate lucrurile celui învins aparţin învingătorului.

— Adică nouă! Prin urmare, luăm totul. Puneţi mâna, domnilor! Să ne alegem măcar cu câte o amintire din bătălia de azi.

Dar Sam interveni:

— Binevoiţi, sir, de-mi arătaţi şi mie pe indianul ucis de dumneavoastră!

— Nu înţeleg — răspunse omul.

— Vreau să spun că, dac-aţi omorât vreun indian, îi puteţi lua lucrurile, altminteri nu.

— Sam, lasă-le plăcerea — căutai eu să-l temperez. Nouă şi aşa nu ne trebuiesc asemenea fleacuri!

— Dacă vreţi dumneavoastră, fie! Însă de scalpuri, domnilor, nu se atinge nimeni!

— Iar pe cantonierul ucis de indieni îl luaţi cu dumneavoastră — adăugai eu. E o datorie.

Această dorinţă a mea trebuia, firește, împlinită. Indienii omorâţi fură scotociţi bine de tot, li se luară armele şi celelalte lucruri. Apoi albii care căzuseră în luptă fură urcaţi într-un vagon. Un scurt rămas bun şi trenul porni pufăind. Mai auzirăm un timp huruitul din ce în ce mai slab al roţilor şi rămaserăm apoi singuri în preria nemărginită şi tăcută.

— Şi acum, Charlie? întrebă Sam.

— Să tragem un pui de somn.

— Nu credeţi că indienii s-ar putea întoarce, acum că „vitejii“ s-au dus?

— Nu cred.

— Tare mă tem ca Fred Morgan să nu revină la faţa locului, să-şi caute calul şi diamantele!

— Posibil, dar nu cred că va veni. Cine mai speră să regăsească un cal fugit de spaima focului? Şi, în plus, Morgan al dumitale ştie că în afara celor din tren se mai

află aici și alții, de care trebuie să se ferească pentru a nu da de dracu'.

— Banditul, m-a recunoscut și m-ar mira să nu încerce a mă găuri nițeluș cu plumbul sau cu cuțitul.

— Rămâne de văzut. Oricum, pentru astăzi putem fi liniștiți. E bine, totuși, să ne depărtăm de calea ferată, atât cât să avem siguranța că nu vom fi tulburați.

— *Well*, să plecăm!

Încălecarăm amândoi și făcurăm aproximativ o milă spre nord. Acolo priponirăm caii și ne culcarăm, înfășurați în pături.

Eram tare ostenit. Somnul mă fură numaidecât și mi se păru apoi că aud prin vis zgomotul unui tren trecând dinspre est spre vest; dar nu mă trezii decât pe jumătate și somnul mă cuceri pe deplin.

Când mă deșteptai și mă dezvelii, abia se crăpa de ziuă. Totuși Sam era în picioare și trăgea tacticos dintr-o țigară de foi primită în ajun.

— *Good morning*, Charlie! Cam diferă buruiana asta de țigările „patent" pe care le „fabricați" sub șa. Aprindeți un trabuc și hai să ne apucăm de treabă. Până nu găsim apă, trebuie să renunțăm la dejun.

— Numai de-am da mai repede de un izvor! Mi-e de cai mai cu seamă. În definitiv, pot să fumez și călare.

Aprinsei țigara și îmi dezlegai mustangul.

— Încotro apucăm, Sam?

— Călărim în spirală până la locul unde a staționat trenul. Astfel nu vom scăpa din vedere nici o urmă.

— Dar nu mergem alături.

— Bineînțeles, lăsăm o distanță între noi. Haide!

Inițial, cenușa fină a ierbii păstrase foarte vizibil urmele ogellallașilor fugari; însă vântul din timpul nopții le șterse aproape cu totul. Ajunserăm astfel la locul convenit fără să fi obținut nici un rezultat.

— Aţi descoperit ceva, Charlie? se interesă Sam.

— Nimic.

— Nici eu. Să-l ia dracu' de vânt! Se trezeşte tocmai atunci când nu trebuie. Dacă n-aţi fi găsit scrisoarea, habar n-am fi avut acum încotro s-o luăm.

— Ei, să pornim atunci spre Rio Pecos!

— *Well!* Numai să le spun mai întâi indienilor cui datorează petrecerea de aseară.

În timp ce descălecai, lungindu-mă apoi pe rambleu, Sam se dedică operei la care eu nu voiam să particip: peste puţin, indienii morţi zăceau înşiraţi unul lângă altul, cu urechile tăiate şi vârâte în propriile lor mâini.

— Gata, mergem! rosti Sam. Ne aşteaptă drum lung până la cea mai apropiată sursă de apă; sunt curios cine rezistă mai bine: mustangul dumneavoastră, sau bătrâna mea Tony?

— Tony a dumitale nu duce în spinare greutatea ce o duce mustangul meu.

— *Well*, Charlie, ceva mai puţin hoit; în schimb, mai multă minte. Eu, omule, n-am nici o vină că mi-a scăpat Fred Morgan; dar că dumneavoastră nu i-aţi şters de pe faţa pământului pe cei doi şefi indieni, asta n-am să v-o iert, ca să zic aşa, decât dacă-mi ajutaţi să-l prind pe Morgan!

2. TÂLHARII PUSTIULUI

Între Texas, Arizona, New-Mexico și teritoriul indienilor sau, altfel spus, între ramificațiile munților Ozark, începând de la Sierra Guadelupa superioară și inferioară și prelungindu-se către munții Gualpa — înconjurată de înălțimile ce mărginesc cursul superior al lui Rio Pecos și izvoarele lui Red River, Sabine, Trinidad, Brazos și Colorado — se află o nesfârșită întindere de pământ pe care am putea-o denumi „Sahara Statelor Unite".

Terenurile pustii, aride, acoperite cu nisip arzător, alternează cu aglomerări de stânci golașe, fierbinți, incapabile să ofere o existență măcar efemeră unei vegetații cât de sărăcăcioase. Brutal și fără tranziție, frigul nopții înlocuiește dogoarea din timpul zilei. Nici un „gebel" — deal singuratic, nici un petic de verdeață nu întrerupe, ca în Sahara, acest deșert mort și uniform; nici o fântână măcar, darnică și tăcută, nu vestește apropierea vreunei oaze cât de mici; până și stepa, care face de obicei trecerea de la ținuturile muntoase, bogat împădurite, la sălbătăcia fără viață, lipsește aici cu desăvârșire, iar moartea se arată pretutindeni în nuda ei grozăvie. Doar ici și colo — nu se știe prin ce miracol — răsare și trăiește câte un boschet însingurat de „mezquito", ca o ironie pentru ochiul dornic de verdeață. Și tot atât de surprinzător, întâlnești pe alocuri un soi de cactuși sălbatici, în câte un singur exemplar, sau îngrămădiți pe suprafețe întinse, fără să-ți poți explica enigma existenței lor. Dar

nici „mezquito“, şi nici cactuşii nu oferă o privelişte plăcută, reconfortantă; culoarea lor e un galben-murdar şi forma deloc simpatică; sunt acoperiţi cu o crustă groasă de nisip şi vai de animalul pe care un călăreţ imprudent l-ar vârî într-o asemenea insulă de cactuşi! Ghimpii cu vârful subţire ca firul de păr şi tare ca sârma de oţel îi rănesc într-atât picioarele, încât nu mai poate alerga nicicum. Călăreţul e nevoit să-l abandoneze, şi calul — dacă nu e împuşcat pe loc — va pieri de o moarte cumplită.

Cu toate grozăviile acestui deşert, omul a cutezat totuşi să-l înfrunte. Şosele îl străbat până sus, către Santa Fé, şi fortul Union, sau dincolo, spre Paso del Norte, ca şi în jos, către fertilele prerii şi păduri din Texas. Dar denumirea „şosea“ nu trebuie să ne ducă cu gândul la construcţiile de acest fel din lumea civilizată. E drept că mai trece pe-acolo câte un vânător sau cercetaş, vreun grup de aventurieri îndrăciţi sau o ceată dubioasă de indieni. Străbătând în mare grabă deşertul, mai scârţâie prin pustietatea dezolantă câte un car cu boi, mişcându-se în pas de melc; dar un drum propriu-zis nu există, nici măcar acele făgaşuri răsfirate la câte un sfert de oră depărtare unul de altul, cum se găsesc în bărăganul din Lüneburg sau în nisipăria brandemburgheză. Călătorul, călare sau pe jos, îşi taie drum atâta vreme cât întâlneşte puncte de reper către ţinta propusă. Dar treptat, aceste indicii naturale dispar chiar şi pentru ochiul cel mai ager; de aceea s-a luat măsura ca, de aci înainte, drumul să fie însemnat cu pari înfipţi în pământ din loc în loc.

Totuşi pustiul îşi cere victimele, care, ţinând seama de suprafaţa regiunii, sunt mult mai numeroase şi mai greu încercate decât cele pe care le reclamă ca tribut Sahara şi platourile din nordul Asiei. Cadavre omeneşti, stârvuri de animale, resturi de şei, care sfărâmate şi alte asemenea mărturii risipite în drum povestesc în graiul

lor mut istorii lugubre pe care, chiar dacă urechea nu le aude, ochiul le deslușește cu atât mai ușor. Și sus, în văzduh, plutesc vulturii negri, urmărind cu o răbdare teribilă orice semn de viață pe pământ, ca și cum ar ști că prada le e asigurată, neavând nici o șansă de scăpare.

Și cum se numește acest pustiu? Locuitorii teritoriilor învecinate îi dau tot felul de nume, când englezești, când franțuzești, când spaniole; dar cel mai răspândit, până departe, e Llano Estaccado, ceea ce înseamnă „Ținutul marcat" — referire la parii care indică drumul.

Venind dinspre izvoarele lui Red River și îndreptându-se spre Sierra Blanca, doi oameni înaintau încet, pe niște cai frânți de oboseală. Bietele animale slăbiseră aproape până la os și arătau ca niște păsări rebegite, gata să piară peste noapte în colivia lor. Poticnindu-se la fiece pas, abia își târau ciolanele; te așteptai ca din clipă în clipă să se prăbușească. Aveau ochii injectați, roșii ca sângele; limba le atârna uscată și, cu toată arșița cumplită a zilei, nici strop de sudoare nu răsărea pe trupurile lor sfârșite; la zăbale nici urmă de spumă — semn că în afara sângelui îngroșat, organismul nu mai dispunea de nici o rezervă de lichid din cauza fierbințelii.

Caii aceștia erau Tony și mustangul meu; așadar, călăreții nu puteau fi alții decât Sans-ear și cu mine.

De cinci zile călăream prin Llano Estaccado, găsind cu mare greu, ici și colo, câte un firicel de apă; iar acum, cât vedeai cu ochii, totul era uscăciune și mă gândeam cât de practică s-ar dovedi introducerea în acest ținut a unor cămile. Abia acum înțelegeai într-adevăr tâlcul versurilor lui Uhland:

„Și caii-s flămânzi, lihniți peste poate,
Mai să-i care stăpânul în spate".

Dar performanța din ultimul vers, chiar dacă îndeobște ar fi fost posibilă, nu ne ispitea deloc în condițiile date: călăreții erau exact în aceeași jalnică stare ca și caii lor. Sam, chinuit de sete, se mai ținea ca prin minune în spinarea iepei sale; gura-i căscată, privirea fixă, aproape neînsuflețită, vestea apropierea unei totale apatii. Mie pleoapele îmi atârnau grele, ca de plumb; de uscat ce-mi era gâtlejul, nici nu mai încercam să vorbesc; parcă orice sunet, cât de slab, mi l-ar fi rănit, zgâriat, spart. Prin vine părea că-mi curge metal topit. Presimțeam că nu va mai dura nici un ceas și ne vom prăbuși leșinați de pe cai.

— A . . . pă! gemu Sam.

Îmi ridicai anevoie capul. Ce-aș fi putut să-i răspund? Tăcui.

Deodată calul meu se poticni și rămase așa, nemișcat. Îmi dădui toată osteneala să-l urnesc din loc, dar în zadar. Bătrâna Tony îi urmă și ea exemplul.

— Să descălecăm! îndrăznii să rostesc, și fiecare silabă îmi provocă o durere cumplită în gât. Ai fi zis că pe traiectul glasului, de la plămâni la buze, mă înțepau o mie de ace.

Coborâi de pe cal, îl apucai de dârlogi și pornii înainte, clătinându-mă; calul, eliberat de povară, mă urmă încet. Sam, și mai istovit decât mine, abia de-și mai trăgea Rosinanta după el. Era pur și simplu zdrobit și amenința să cadă la fiece pas.

Făcurăm astfel, cu chiu cu vai, cam o jumătate de milă, până auzii îndărătul meu un suspin prelung. Întoarsei capul. Bunul meu Sam zăcea în nisip, cu ochii închiși. Mă apropiai și mă așezai lângă el în tăcere. Cuvintele nu puteau să schimbe nimic.

Așadar, acesta să-mi fie sfârșitul, popasul final al peregrinărilor mele? Căutam să mă gândesc la părinți, la

fraţii şi surorile mele din depărtata Germanie, să-mi adun gândurile într-o rugă — dar nu era chip. Creierul parcă-mi fierbea în cap. Căzusem amândoi victima unei teribile viclenii care costase înaintea noastră nenumărate vieţi.

De la Santa Fé şi trecând prin Paso del Norte coboară adeseori în grupuri căutătorii de aur, cărora soarta le-a fost prielnică şi care se întorc spre est cu agonisita lor din minele şi zăcămintele Californiei. Ei sunt obligaţi să străbată Llano Estaccado şi tocmai aici îi aşteaptă marile primejdii care nu sunt legate doar de condiţiile specifice ale climei şi ale terenului. Oameni fără noroc în căutarea aurului şi care au pierdut gustul muncii cinstite, tot soiul de indivizi suspecţi, decăzuţi, de care Estul se leapădă, reprezentanţi ai tuturor viciilor, se trag încoace, către hotarul lui Estaccado, adulmecându-i pe căutătorii de aur. Cum însă aceştia din urmă sunt îndeobşte bărbaţi puternici, curajoşi, călîţi într-o mulţime de bătălii, nu e deloc uşor să-i înfrunţi făţiş. De aceea tâlharilor le-a trecut prin cap o idee cât se poate de crudă şi mişelească: ei scot parii de la locul lor şi-i înşiră pe o direcţie falsă, rătăcindu-i astfel pe călători, înfundându-i în cea mai primejdioasă parte a pustiului şi condamnându-i la moarte prin epuizare. Pe urmă, firește că le vine uşor să-şi prade fără osteneală şi risc victimele, ale căror oseminte albesc întinsul dezolant al deşertului, în timp ce familiile îi tot aşteaptă zadarnic până la capătul vieţii, neştiind nici cum, nici unde au dispărut.

Noi urmaserăm lungă vreme, încrezători, drumul marcat de aceşti pari şi abia în ziua aceea către prânz, ne dădurăm seama că apucasem o direcţie greşită. Nu ştiam când anume ne-am abătut de la drumul adevărat; de aceea n-avea rost să ne întoarcem, cu atât mai mult cu cât în situaţia noastră desperată orice minut era foarte preţios. Sam era cu totul sfârşit, nu mai putea merge; iar

eu — cu maximă încordare — poate că aș fi reușit să mai străbat o milă. Era clar: intrasem de vii în mormânt. Numai o întâmplare fericită ne-ar fi putut salva. Și asta cât mai repede.

Deodată răsună în văzduh un țipăt puternic și răgușit. Mă uitai în sus și zării un vultur care, după toate aparențele, se ridicase tocmai atunci de la pământ, nu departe de noi. Pasărea zbura în cerc deasupra capetelor noastre, ca și cum ar fi descoperit o pradă sigură. Trebuia să se afle prin preajmă vreo victimă a pustiului sau a *stakemen*-ilor, cum sunt denumiți acești tâlhari din Estaccado, care mută indicatoarele. Îmi rotii privirea în jur, pentru a descoperi o cât de mică urmă.

Deși arșița soarelui și febra îmi urcaseră sângele la cap de vedeam totul ca prin ceață, totuși observai la vreo mie de pași depărtare niște umbre care nu puteau fi nici bolovani, nici movile de pământ. Apucai pușca și căutai să mă apropii de ele.

Nu făcusem nici jumătate de drum, când zării un număr de trei coioți și, ceva mai încolo, câțiva vulturi. Fiarele stăteau în jurul unui trup pe care nu-l deslușeam decât foarte vag. Trebuie să fi fost vreun animal sau un om încă viu, altminteri făpturile acestea lacome și-ar fi sfâșiat de mult prada. Oricum, descoperirea îmi dădu o rază de speranță, deoarece coioții, neputând rezista mult timp fără apă, nu cutează să se afunde prea adânc în pustiu. Când să mă apropii și mai mult, ca să văd cine-i victima, un gând mă fulgeră și-mi dusei repede pușca la ochi.

Nu lipsea mult să ne dăm sufletul, mai ales din cauza lipsei de apă. Oare sângele acestor animale n-ar fi putut să ne potolească setea cât de cât? Eram grozav de slăbit, și frigurile mă zgâlțâiau de nu-mi puteam stăpâni

arma. Mă lăsai la pământ și-mi rezemai cotul de genunchi, ca să pot ochi cu mai multă siguranță.

Trăsei două focuri la rând și doi coioți se prăbușiră în nisip; acest succes mă făcu să-mi uit slăbiciunea; dădui fuga într-acolo. Pe unul din lupi îl nimerisem în cap, dar a doua oară trăsesem atât de școlărește, încât, dac-aș fi făcut abstracție de situația în care mă găseam, m-aș fi rușinat până la sfârșitul zilelor mele. Glontele zdrobise labele dinainte ale fiarei, care urla și se zvârcolea pe nisip.

Îmi scosei cuțitul și, tăindu-i primului coiot artera de la gât, îi sorbii sângele cu nesaț, de parc-ar fi fost vorba de nectar zeiesc. Apoi umplui plosca de piele pe care o purtam la brâu și mă apropiai de victima care zăcea în nesimțire. Era un negru. Când îmi aruncai ochii asupra chipului său întunecat și plin de noroi, cât pe-aci să scap plosca din mână.

— Bob!

Auzindu-se chemat, nenorocitul întredeschise pleoapele.

— Apă! gemu el.

Îngenuncheai, îl așezai în capul oaselor și-i dusei plosca la gură.

— Bea!

Uscăciunea din gât nu-i permitea să înghită decât cu mare greutate. Dură mult timp până reuși să bea grețosul lichid. Apoi omul se lăsă din nou pe spate.

În sfârșit, trebuia să mă îngrijesc și de Sam. Luasem anume mai întâi sângele coiotului mort, căci s-ar fi scurs mai repede decât al celui rănit.

Acum mă apropiai de acesta din urmă. Deși dădea să mă muște, totuși nu-l omorâi. Înșfăcându-l de ceafă, îl târâi până la Sans-ear. Acolo îl ghemuii sub mine, ca să nu miște, și-i tăiai vâna.

— Bea de-aici, Sam!

Sărmanul zăcuse într-o apatie totală; dar acum se însufleți brusc:

— Să beau? Oh!

Apucă grăbit plosca și o goli dintr-o răsuflare. I-o umplui din nou. Sam bău iarăși până la fund.

— Brrr, sânge! Ptiu! Dar e mai bun decât s-ar crede!

Sorbi și ultimele picături, apoi se ridică în picioare. Al treilea coiot, care la început îmi scăpase, reveni între timp și, fără să țină seama de vecinătatea lui Bob, sfâșia hoitul tovarășului său ucis. Îmi încărcai din nou pușca, mă apropiai cu precauție și-l doborâi dintr-un foc. Cu sângele acestuia reușii să-l întremez pe Bob și să-l pun pe picioare.

I se întâmplă uneori călătorului să dea în chip cu totul neașteptat peste un cunoscut al său. O astfel de întâlnire era aceasta cu negrul Bob, pe care îl cunoșteam foarte bine. Poposisem câteva zile în casa stăpânului său, giuvaergiul Marshall din Louisville, și îl îndrăgisem atunci pe slujitorul acesta credincios și mereu bine dispus. Cei doi fii ai giuvaergiului luaseră parte împreună cu mine la o vânătoare în munții Cumberlan și mă însoțiseră până la Mississippi. Erau amândoi niște flăcăi admirabili, a căror companie îmi fusese foarte plăcută. Cum de-a ajuns bătrânul Bob tocmai aici, în Llano Estaccado?

— Ți-e mai bine? îl întrebai.

— Oh, bine, foarte bine!

Abia când se ridică în picioare, păru să mă recunoască:

— Massa Charlie? Mare, extra vânător? Oh, *nigger* Bob foarte bucuros; massa Charlie salvează massa Bern'. Altfel mort de tot.

— Bernard? Unde se află?

Negrul privi în jurul lui și arătă cu mâna către sud:

— Oh, unde sunt massa Bern'? Acolo sunt! Nu, nu, acolo... sau dincolo...

Vorbind astfel, se învârtea în jurul propriei sale axe, arătând în toate direcțiile. Bravul Bob nu știa nici el în ce parte se afla tânărul massa.

— Și ce caută Bernard aici, în Llano Estaccado?

— Ce căutăm! Bob nu știm. Bob n-ai văzut massa Bern'. Bob plecat cu alții massa.

— Cu cine anume?

— Oameni vânător, negustor este... Bob nu știm bine!

— Și încotro se ducea Bernard?

— La Californ', la Francisco, la massa Allan tânăr.

— Vasăzică, Allan e la San Francisco?

— Acolo este. Cumpără mult aur pentru massa Marshall. Dar massa Marshall aur nu mai trebuie, fiindcă mort.

— Cum, a murit Marshall? întrebai, mirat, știind că bijutierul fusese încă în plină putere.

— Nu boală mort. Ucis bandit!

— Ucis? exclamai mișcat. Cine-i criminalul?

— Bob nu știm, nimeni nu știm. Bandit noaptea înfipt cuțit la inima lui massa Marshall și luat tot, pietre, giuvaer, aur. Cine ucigaș și unde plecat nu știm nimeni, nici șerif, nici judecător, nici massa Bern', nici Bob.

— Când s-a petrecut crima?

— Trecut cinci luni. Massa Bern' rămânem sărac. Massa Bern' scris massa Allan la Californ' și n-ai primit răspuns. De aceea mers singur Californ', căutăm massa Allan.

Era, în orice caz, o știre lugubră. Un act bestial pusese capăt fericirii acestei familii de oameni cumsecade, frânsese viața tatălui și aruncase în sărăcie pe cei doi

fii ai săi. Să fi dispărut oare cu acest prilej toate nestematele și giuvaerurile? Gândul mă duse imediat la diamantele pe care le găsisem în șaua lui Fred Morgan și le purtam încă la mine. Dar ce să-l fi mânat pe asasin de la Louisville până aici, în prerie?

— De unde veneați? continuai să-l descos pe Bob.

— De la Memphis spre fort Smith, apoi peste munți la Preston. Bob mers în căruță, pe jos, pe cal până la pustiu Estaccad unde nimeni nu găsim apă. Cal și Bob obosit: sete mare ca Mississippi. Bob căzut de pe cal și cal plecat și Bob rămas jos. Mult suferit Bob și mort de sete dacă nu venit massa Charlie, dat băut sânge. Oh, massa, salvați massa Bern' și Bob iubește cât lume și pământ!

— Era o dorință pe care nu prea vedeam să i-o pot îndeplini. Pe ce se întemeia însă speranța negrului? Nu știam. Eu, unul, nu-i puteam făgădui nimic. Îl întrebai:

— Câți oameni erați?

— Mult, foarte mult. Nouă massa și Bob.

— Și unde voiați să ajungeți mai întâi?

— Asta Bob nu știm. Bob călărit la urmă, nu auzit vorba la massa.

— Văd că ai cuțit și sabie. Erați înarmați cu toții?

— Mult puști, carabin', cuțit, pistol, revolver.

— Cine vă conducea?

— Un massa Williams.

— Caută de-ți amintește unde erați când ai căzut de pe cal.

— Asta nu putem. Acolo sau dincolo, nu știm.

— Când s-a întâmplat, cam la ce oră?

— Aproape seara. Oh, acum Bob amintim: massa Bern' călărit fața la soare când Bob căzut.

— Bine! Te poți ține pe picioare?

— Bob poate fugim cum cerbul. Bun leac sânge la sete, bun.

Într-adevăr, neobișnuita băutură mă înviorase și pe mine, alungându-mi febra din trup. Sam, care stătuse alături, parcă se întremă și el. Când se apropie de noi ca să asculte discuția, arăta cu mult mai bine. În mai puțin de cinci minute se limpezise la față.

Mă gândeam acum că Bernard și însoțitorii lui trebuie să fi fost la fel de istoviți ca și noi, altminteri tânărul Marshall nu l-ar fi lăsat în părăsire pe servitorul său devotat.

Poate că setea și febra să-l fi măcinat într-atât încât nu mai era stăpân pe propriile sale gânduri. Ultimul răspuns al negrului mă făcu să presupun că Bernard se îndrepta, ca și noi, spre vest. Dar cum să-l ajung, ce sprijin să-i dau, când noi înșine aveam nevoie de ajutor, iar caii erau total epuizați?

Chibzuiam în toate felurile și, deși eram aproape convins că grupul încă nu se depărtase prea mult, nu găseam vreo soluție salvatoare. Totuși — cum se face că nu se zărea nici o urmă?

Mă adresai lui Sam:

— Rămâi aici, la cai. Poate că-și revin între timp, să mai poată face măcar o milă. Dacă nu mă întorc până în două ore, vii pe urmele mele.

— *Well*, Charlie! Departe tot n-ai să ajungi. Înghițitura asta de suc, ca să zic așa, nu poate să ne țină prea mult.

Se-nțelege că, după atâta vreme de când ne cunoșteam, trebuia să-l părăsim, în sfârșit, pe „dumneavoastră" și pe „dumneata" în favoarea lui „tu".

Cercetai terenul și constatai că, de la punctul unde zăcuse Bob, urmele pașilor săi duceau către miazănoapte. Mergând pe acest traseu, descoperii peste puțin o gră-

madă de urme de capite. Zece cai își continuaseră de aici drumul spre vest. Aici bietul Bob căzuse epuizat, fără să-l observe nimeni. Probabil că rămăsese încă mai demult în urma grupului. Cercetând mai departe, semnele îmi confirmară acest lucru. Calul lui Bob abia se mai târâse în urma celorlalți. Se părea însă că și restul cailor ajunseseră la extenuare. Animalele înaintaseră cu șovăieli și poticneli. Din loc în loc, călcătura era strâmbă, pe muchia copitei.

Datorită acestui fapt, urmele se întipăriseră foarte clar, mă orientam deci fără osteneală și înaintam destul de repede. Spun „repede" fără să exagerez cu nimic. Nu-mi dau seama dacă băutura aceea scârboasă sau poate grija pentru soarta lui Bernard îmi dăruise puteri neașteptate.

Să tot fi-mers așa preț de o milă, când observai niște arbuști de cactus, izolați, veștezi, îngălbeniți. Ici și colo răsăreau în pâlcuri stinghere, îndesindu-se treptat și alcătuind în cele din urmă un hățiș interminabil, prelungit până peste linia orizontului.

Firește că urmele după care mă luasem nu duceau prin această vegetație vrăjmașă, ci se înșirau pe marginea ei. Îmi continuai astfel drumul, dar nu multă vreme, căci îmi veni deodată un gând tonic, însuflețitor.

Când în șesurile fierbinți ale peninsulei Florida dogoarea seacă toate apele, când oamenii și vitele sunt gata să piară și pământul rămâne totuși ca „de plumb topit", iar cerul ca un mineral incandescent, fără petic de nor — atunci locuitorii greu încercați dau foc stufărișului, buruienilor, tufelor — și iată că ploaia vine, în sfârșit, ca prin minune. Observasem personal în două rânduri acest fenomen care, pentru un om cât de cât familiarizat cu legile și forțele naturii, e ușor explicabil.

Iată la ce mă gândeam în clipa aceea. Şi abia ce-mi veni ideea, că şi îngenuncheai lângă un arbust şi îmi preparai un mănunchi de fire uscate, uşor inflamabile. Câteva minute, şi focul se înălţă, la început timid, apoi din ce în ce mai puternic. Se întindea mereu, până mă trezii ca în faţa unui front în acţiune. Oceanul de flăcări părea nemărginit.

Contemplasem în viaţa mea nu o dată incendii în plină prerie. Dar niciodată nu văzusem o asemenea dezlănţuire a focului, când cactuşii plesnesc şi bubuie infernal, când fiece vrej detună ca o carabină şi totul pare ca o năvală năprasnică, fără noimă, a unui întreg corp de armată. Vălvătaia se înălţa la cer, iar sus, deasupra ei, se învolburau, se frământau aburii încinşi, amesecaţi cu fărâme de cactus proiectate în văzduh. Pământul se cutremura şi în aer bântuia ca un vuiet de bătălie.

Acesta era cel mai bun ajutor pe care — cel puţin deocamdată — îl puteam acorda lui Bernard Marshall şi grupului său. Făcui apoi cale-ntoarsă, fără să mă gândesc dacă voi mai regăsi urma lor. Nădejdea mă întărise; nu mi-ar fi trebuit mai mult de o jumătate de ceas ca să parcurg drumul înapoi. Dar iată că la jumătatea drumului îmi şi ieşiră înainte Sam şi Bob împreună cu cei doi cai, care izbutiseră să se pună oarecum pe picioare.

— *Zounds*, ce naiba se petrece, Charlie? Întâi am crezut că se cutremură pământul, dar se pare că a luat foc nisipul, ca să zic aşa.

— Nu nisipul, ci cactuşii.

— Cum s-a întâmplat? Doar nu le-oi fi dat tu foc!

— Şi de ce nu?

— El a făcut-o, al naibii! Păi, ce vrei cu asta, omule?

— Vreau ploaie!

— Ploaie?! Iartă-mă, Charlie, cred că te-ai cam smintit la cap!

— Oare nu știi că uneori scrântiții trec drept oameni foarte deștepți?

— Și pretinzi cumva că ai făcut o treabă deșteaptă? Păi, căldura e și mai mare acum, s-a dublat.

— Într-adevăr, căldura a crescut și se produce electricitate.

— Lasă-mă-n pace cu electricitatea! Ce, asta se mănâncă, se bea? În fond, nici nu știu ce creatură o fi, cum arată.

— Ai să vezi numaidecât. Vom avea o ploicică grozavă, poate și trăsnete.

— Zău că ai luat-o razna, Charlie! Ești bun de balamuc!

Mă privi cu atâta compătimire, încât îmi dădui seama că nu glumește. Arătai spre cer:

— Vezi cum se adună sus aburii?

— Formidabil, omule, te pomenești că n-ai înnebunit de tot!

— Uite că se formează un nor care va produce descărcări violente . . .

— Charlie, dacă treaba asta se adevărește, atunci eu sunt măgar sadea, iar tu cea mai deșteaptă minte a Americii și chir a mapamondului

— Nu exagera, Sam. Eu am mai văzut ploi din astea în Florida și nu fac decât să imit. Mă gândesc că nu strică un pic de umezeală. Uite norul, s-a și adunat! Cum se va stinge focul jos, cum va porni ploaia. Și ca să te convingi de pe acum, privește-o pe Tony cum dă din ciotul ei de coadă și cum adulmecă. Și mustangul meu presimte ceva. De altfel, să știi că ploaia nu se va întinde prea mult dincolo de porțiunea incendiată. Haide, s-o apucăm și noi!

Ne deplasarăm pe jos, deşi de astă dată am fi putut folosi caii, care se înviorasera şi, pe cât îi ţineau puterile, zoreau din instinct către mult râvnita răcoare.

„Profeţia" mea se adeveri. Nu trecu nici o jumătate de oră şi norul crescu acoperind cerul deasupra noastră şi întunecând zarea. Apoi se porni ploaia, nu treptat ca în regiunile cu climă temperată, ci brusc, vijelios, de parcă s-ar fi răsturnat nişte găleţi uriaşe. Apa ne izbea umerii ca şi când zeci de pumni s-ar fi abătut asupra lor. În mai puţin de un minut eram leoarcă; s-ar fi zis că înotasem îmbrăcaţi în valurile unui fluviu. Caii se lăsară la început în voia ploii, nechezând cu nesaţ. Apoi porniră să joace şi să zburde de mai mare dragul. Se vedea cât de colo că-şi reveniseră pe deplin. Iar noi, în culmea bucuriei, întinserăm păturile şi, colectând preţiosul lichid, băurăm pe săturate şi ne umplurăm burdufurile.

Cel mai entuziast se arăta Bob. Se tăvălea pe jos, se dădea peste cap, şi croia nişte mutre care, datorită înfăţişării lui şi a contrastului dintre părul alb şi obrazul tuciuriu, apăreau cu totul năstrusnice.

— Massa, massa, oh, frumos apă, bun, mult apă! Bob sănătos, Bob puternic, Bob poate merge, călărim până la Californ'! Sunt oare apă şi la massa Bern'?

— Probabil. Nu cred că Bernard să fi trecut mult de cactuşi. Dar bea şi tu, Bob! Ploaia se opreşte îndată.

Negrul îşi ridică de jos pălăria cu boruri largi, o ţinu până se umplu cu apă, căscă gura până la urechi şi, dându-şi capul pe spate, bău totul dintr-o răsuflare.

— Oh, bun, massa! Bob mai bem! îşi sticli el dinţii şi întinse din nou pălăria cu gura în sus. Dar şi-o retrase dezamăgit: Oh, gata ploaie? Nu mai vinem?

Într-adevăr, după o ultimă salvă de tunete, ploaia încetă tot atât de brusc precum apăruse. De altfel, nici

nu mai aveam nevoie de ea. Setea ne-o potolisem, iar burdufurile erau pline-ochi.

— Acum să îmbucăm ceva și apoi, după Bernard — mă adresai celor doi tovarăși.

Prânzirăm în câteva minute: câte o porție de pastramă de vită. Apoi Sam și cu mine încălecarăm și pornirăm la trap, în timp ce Bob, dovedindu-se un excelent alergător, ținu pas cu caii, fără prea mult efort.

Ploaia șterse, ce-i drept, urmele, dar eu cunoșteam acum direcția. Nu dură mult și întâlnii jos, în nisip, o tărtăcuță, aruncată probabil de vreun călăreț din grupul lui Bernard.

Cactușii trebuie să se fi întins hăt-departe, dinspre est spre vest, deoarece porțiunea incendiată nu se mai isprăvea. Faptul mă bucura, de altminteri: vasăzică, Bernard cu oamenii lui avuseseră și ei parte de ploaie. Totuși depășirăm curând locul incendiului și peste puțin zărirăm în depărtare un grup de oameni și animale. Dusei luneta la ochi și numărai zece cai și nouă oameni, dintre care opt ședeau jos, iar cel de al nouălea, călare, tocmai își lua avânt în direcția noastră. Deodată, observându-ne, își struni calul. Îl privii atent prin lunetă și-l recunoscui pe Bernard Marshall.

Intenția lui îmi era clară. Se aflase, ca și ceilalți, într-o asemenea stare de sfârșeală și depresiune, încât nici nu sesizase absența lui Bob. Acum, înviorat de ploaie, găsi de datoria lui să-l caute pe negru și să-l readucă între ai săi. Nu întâmplător tânărul ducea de frâu un al doilea cal. Faptul că nimeni din grup nu i se alăturase îmi displăcea. Puteam să pariez că era vorba de niște yankei pentru care viața unui *nigger* — și nici măcar propriul lor servitor — nu valora o ceapă degerată.

Bernard ne scrută de la distanță, strigă ceva către ceilalți din grup și numaidecât îi văzui încălecând, cu armele în mâini.

— Du-te tu înainte, Bob, și explică-le cine suntem! îi poruncii negrului.

Acesta o luă în pas alergător, iar noi îl urmarăm la oarecare distanță. Când Marshall îl recunoscu pe Bob, orice bănuială îi dispăru. Toată lumea descălecă din nou, așteptând apropierea noastră. Îi lăsasem lui Bob un mic avans, încât să putem auzi discuția lui cu stăpânul regăsit:

— Nu pușcați, massa, nu pușcați! Frumos oameni vine, buni oameni, massa Charlie, care omorâm tâlharii cu pumn, dar cruțăm gentleman și *nigger!*

— Charlie?! E cu putință?! exclamă surprins Marshall și mă fixă preț de o clipă.

Acolo, în patria lui, arătasem cu mult mai *gentleman-like* decât în savană. Un chip pe care îl știai abia umbrit de o bărbuță delicată cu greu îl mai recunoști când, după luni de zile, apare năpădit de o barbă deasă și sălbatică! Adăugați și îmbrăcămintea în care omul nu mă mai văzuse nicicând. Era deci firesc să nu fiu recunoscut imediat și încă de la distanță. Dar acum, când mă apropiasem la numai treizeci de lungimi de cal, tânărul giuvaergiu se convinse că Bob îi spusese adevărul.

— Charlie, formidabil! Chiar dumneata! Parcă intenționai să mergi la fortul Benton și în Munții Înzăpeziți! Cum de-ai ajuns în sud?

— Am fost și acolo, Bernard, dar era un frig crâncen și m-am întors pentru o vreme. Ei, bine te-am găsit în Estaccado! Nu vrei să mă prezinți camarazilor?

— Cum să nu! Să-ți spun drept, nici o mie de dolari nu m-ar face mai fericit ca prezența dumitale. Descalecă și vino mai aproape!

Mă recomandă celorlalți pe numele meu adevărat și-mi comunică, pe rând, numele lor. Apoi mă copleși cu o grămadă de întrebări, la care îi dădui lămuriri pe cât îmi stătea în putință. Toți ceilalți erau yankei — cinci voiajori ai companiei de blănuri, prevăzuți cu echipament splendid, și trei persoane atât de împovărate cu arme, încât în nici un caz nu puteau fi *westmen*-i autentici. Erau, desigur, negustorii de care îmi pomenise Bob, dar care-mi păreau mai curând niște aventurieri aciuați în Vest pentru a-și căuta pe orice cale norocul. Cel mai în vârstă dintre voiajori, care-mi fusese prezentat sub numele de Williams, era conducătorul grupului și îmi făcea impresia unui urs spălător „cam așa și-așa", cum se spune de obicei în Vest. După ce Bernard își epuizase întrebările, de altfel nu prea importante, acest Williams mi se adresă la rândul lui. Se vede că Sam nu-i prea trezise interesul:

— Acum știm oarecum cine sunteți și de unde veniți, dar nu și încotro mergeți — rosti el.

— La Paso del Norte sau poate în altă parte, sir, depinde de împrejurări.

Găsii de cuviință să nu-i divulg deocamdată mai mult decât credeam necesar.

— Și ce ocupație aveți?

— Cutreierăm și noi lumea, să vedem cum arată.

— *Lack-a-day!* Nu mai spuneți! E o ocupație plăcută și nu cere eforturi prea mari. Sunteți, probabil, bine situat, dacă nu chiar bogat de-a binelea. Se vede, de altfel, și după armele dumneavoastră!

Raționamentul său în această chestiune era foarte greșit, căci, în afara acestor arme, nu posedam decât niște fleacuri pe care le lăsasem acasă. Iar întrebarea ca atare nu-mi prea plăcuse. Și încă mai puțin privirea omului și intonația glasului său ironic, viclean, provocator. Proce-

dase, de altfel, imprudent, reușind ca în ciuda exteriorului său îngrijit, să-mi insufle neîncredere. Hotărâi deci să-l țin la respect și evitai un răspuns precis:

— Sărac sau bogat, mi se pare fără importanță aici, în Estaccado.

— Aveți dreptate, sir. Numai cu o jumătate de oră mai înainte era cât pe-aci să murim. S-a petrecut însă o minune cum nu cred să se mai fi întâmplat în aceste locuri.

— Ce fel de minune?

— Ploaia, domnule! Ori poate că veniți dintr-o direcție unde n-a plouat?

— Ba ne-a udat binișor. Dar noi înșine am provocat-o.

— Ați provocat-o? Nu înțeleg!

— Adineauri, fiind și noi sfârșiți de sete și dogoare, am ajuns la concluzia că singurul mijloc de a ne salva e să preparăm niște nori, fulgere și tunete.

— Ia lăsați palavrele, sir! Doar nu ne credeți nătângi și nătărăi cărora le poți vinde iepuri morți drept urși vii! Altminteri, zău că ați lua-o pe cocoașă! Te pomenești că veniți de dincolo, din Utah, unde cică se fac asemenea minuni!

— Am fost într-adevăr cândva pe-acolo, dar acum asta n-are importanță. Ne permiteți să vă însoțim, eu și tovarășul meu?

— De ce nu! Mai ales că vă cunoaște master Marshall. Cum se face însă că v-ați aventurat singuri în Llano Estaccado?

Din cauza neîncrederii pe care mi-o insuflase acest Williams, căutai s-o fac pe naivul lipsit de experiență:

— Ce fel de aventură? Drumul e marcat. N-ai decât să te orientezi după indicatori și ajungi drept la țintă!

— *Good lack*, dar grăbit mai sunteți! N-ați auzit de *stakemen*-i?

— Nu. Despre cine-i vorba?

— Ei, poftim! Mai bine n-aș fi pomenit de ei! Nu cumva să se întâmple, vorba ceea: vorbești de lup, și lupul la ușă. Dar atâta vă spun: cine se încumetă numai așa, în doi, prin Estaccado, acela trebuie să fie ori un Old Firehand, ori un Old Shatterhand, ori un șmecher ca Sans-ear, bătrânul vânător de indieni. Nici de ăștia n-ați auzit?

— S-ar putea să fi auzit, însă mi-a intrat pe o ureche și mi-a ieșit pe alta. Mai e mult până ieșim din Estaccado?

— Două zile călare.

— Ne aflăm, desigur, pe drumul cel bun?

— Și de ce nu ne-am afla?

— Mi s-a părut că, la un moment dat, indicatorii se înșiră pe direcția sud-est în loc de sud-vest.

— Vi s-o fi părut dumneavoastră, dar nu și mie, care sunt un vechi și încercat voiajor. Cunosc Estaccado ca în palmă.

Bănuiala mea spori. Dacă Williams era într-adevăr atât de versat, atunci trebuia să-și fi dat seama că se abătuse de la direcția justă. Mă hotărâi deci să-l supraveghez mai atent.

— Cum se face că firma dumneavoastră vă trimite atât de departe în sud? Cred că în nord se găsesc mult mai multe blănuri.

— Deștept mai vorbiți, zău așa! Păi, una e blana și alta e pielea! În nord sunt, într-adevăr, foarte mulți urși negri, racooni, oposumi și alte fiare cu blănuri scumpe; dar noi mergem în sud, pentru ca la migrațiunea de toamnă a bivolilor să facem rost de câteva mii de piei.

— Așa! Credeam că pe astea le puteți obține mult mai ușor sus, în rezervațiile cu bivoli și prin împrejurimi.

De altfel, dumneavoastră, ca voiajor, beneficiați de un avantaj: nu aveți a vă teme de indieni. Mi s-a spus că firma dumneavoastră și-ar folosi voiajorii și ca poștași sau curieri și că o scrisoare din partea companiei ar fi cel mai sigur scut împotriva indienilor. E adevărat?

— Întocmai. Nu numai că nu ne temem de ei, dar ne și bizuim pe ajutorul lor.

— Înțeleg. Înseamnă că aveți, desigur, vreo scrisoare de acest fel la dumneavoastră.

— Firește. Ajunge să arăt sigiliul și orice indian ne oferă sprijinul său.

— Mă faceți curios, sir. Nu-mi arătați și mie un astfel de sigiliu?

Observai numaidecât că-l pusesem în încurcătură. El căută însă să pareze:

— N-ați auzit, domnule, de secretul corespondenței? Sigiliul nu se arată decât indienilor.

— Doar nu v-am cerut scrisoarea ca s-o citesc! În orice caz, se pare că nu v-ați găsit niciodată în situația de a vă legitima în fața unui alb.

— Atunci mă legitimez cu arma. Luați notă!

Făcui o mină de om intimidat și tăcui. Sam cel pirpiriu clipi din ochi cu înțeles, dar așa fel, ca și cum s-ar fi adresat nu mie, ci bătrânei sale Tony.

— Am aflat de la Bob încotro te duci și ce motive te-au determinat la această călătorie — îmi îndreptai de astă dată vorba către Marshall. Nu aveți nici un indiciu în legătură cu asasinul?

— Nimic. De altfel, cred că trebuie să fi fost isprava mai multor persoane.

— Unde-i Allan?

— La San Francisco. Cel puțin așa îmi indica în scrisori.

— *Well,* atunci va fi lesne de găsit. Mai continuați drumul astăzi, sau poposiți aici?

— Ne-am înțeles să rămânem.

— Bine, să-mi deșeuez calul.

Luai șaua de pe mustangul meu, îi scosei frâul și zăbala și îi dădui să ronțăie câțiva pumni de boabe de porumb. Sam procedă la fel cu iapa lui. Ne feream să schimbăm între noi vreo vorbă. De altfel, nici nu era necesar: ne înțelegeam fără cuvinte. Vânătorii, după ce au petrecut săptămâni întregi împreună, își citesc gândurile din ochi. Nici cu Marshall nu discutai nimic pe ascuns. Astfel, în taifasuri fără însemnătate, trecu restul zilei și se făcu seară.

— Rânduiți străjile, sir — îl îndemnai pe Williams. Suntem obosiți, trebuie să dormim.

El luă măsurile de rigoare, dar constatai că la nici unul din posturile duble nu ne programă nici pe mine, nici pe Sam, nici pe Marshall, ci numai pe câte doi dintre voiajorii săi.

— Culcă-te printre ei, ca să nu se poată sfătui în taină! îi șoptii lui Marshall. Acesta, auzindu-mi îndemnul misterios, mă privi foarte mirat, dar se supuse.

Cum nu exista pășune prin apropiere, caii se lungiră pe jos. În timp ce fârtații se culcară roată, eu mă tolănii lângă mustangul meu, culcându-mi capul pe trupul lui. Ceilalți își rezemară capetele de șei. Aveam motivele mele să-mi aleg această poziție. Sam mă înțelese și, fără să mai aștepte vreun semn din partea mea, își potrivi culcușul printre voiajori, în așa fel, ca aceștia să nu poată vorbi între ei decât atunci când vor face de strajă.

Stelele răsăriră, dar — poate din cauza ploii ce o provocasem — plutea în văzduh un abur ușor, învăluind și domolindu-le strălucirea. Doi negustori alcătuiră prima strajă; schimbul lor se consumă fără să remarc vreun

fapt deosebit. Al doilea schimb Williams îl rezervase pentru sine și cel mai tânăr dintre voiajori. Până să le vină rândul, aceștia nu dormiră deloc. Se sculară, își luară în primire postul și începură să patruleze fiecare pe semicercul lui. Reținui exact ambele puncte unde se întâlneau de fiecare dată. Unul se afla în imediata vecinătate a calului de care se folosea Bob — și acest amănunt mi se părea prețios — deoarece nu era de presupus ca negrului să i se fi încredințat un cal de prerie dintre cei mai buni, al cărui instinct ager te poate pune în grea încurcătură.

Nu-mi dădeam seama dacă cei doi discută între ei ori de câte ori se întâlnesc, dar mi se părea că pașii lor întârzie oarecum la fiecare din aceste întâlniri. Viața în savană îmi ascuțise auzul. Dacă nu mă înșelam, aveam de-a face cu niște indivizi extrem de rafinați.

Mă târâi ușurel până în preajma calului. Părea să fie o gloabă răbdătoare și de nădejde, căci nu-mi trădă prezența în nici un fel; nici nu sforăi, nici nu tresări măcar. Astfel mă putui lipi strâns de trupul calului, fără a mă teme că voi fi divulgat.

Williams venea dintr-o parte, tânărul din cealaltă parte. La întâlnirea lor, deslușii clar cuvintele:

— Tu sări pe el, cu negrul mă descurc eu!

Vorbise Williams. Când se întâlniră a doua oară, auzii:

— Firește, și pe ei!

Probabil că la celălalt punct de întâlnire tânărul îl întrebase ceva în legătură cu mine și cu Sam.

La următoarea rundă prinsei alte câteva cuvinte:

— *Pshaw!* Unul e mărunțel de tot, iar celălalt . . . doar îl luăm din somn.

„Mărunțelul" era, desigur, Sam, iar „celălalt", eu. Deci voiau să ne omoare. Cu ce scop? Asta nu mi-o pu-

team explica. Când se întâlniră din nou, deslușii încă două vorbe:

— Tustrei!

Probabil că dincolo tânărul se interesase dacă și cei trei negustori ar urma să împărtășească soarta noastră. Era clar: voiajorii, cinci la număr, intenționau să ne atace pe noi doi, pe Marshall, pe Bob și pe negustori. Adică cinci contra șapte. Își făcuseră o socoteală foarte simplă. Dacă nu mi-ar fi venit ideea să-i spionez, ne-ar fi lichidat fără nici un risc. Mizerabilii se întâlniseră din nou.

— Cu nici un minut mai devreme. Gata! hotărî Williams, încheind convorbirea.

Prin urmare, pasionanta lor discuție luase sfârșit. Ultimele cuvinte se refereau, desigur, la momentul când vor trece la acțiune. Dar când anume aveau s-o facă? În timpul somnului — asta o aflasem. Totuși nu știam dacă azi ori mâine. Azi, părea mai probabil. Și cum cele două bestii mai aveau cel mult un sfert de oră până să iasă din schimb, trebuia să le-o iau repede înainte.

Stăteam încordat, gata să sar. Iată-i că se întâlnesc iarăși, dar fără să mai schimbe nici un cuvânt. Fac amândoi stânga-mprejur. Câteva clipe, și Williams ajunge în dreptul meu. Mă salt fulgerător în picioare, îi vâr stânga în beregată, ca să nu poată crâcni, și-l izbesc cu pumnul drept în tâmplă. Canalia cade ca o cârpă la pământ.

Îi iau repede locul și fac pe santinela. Mă apropii calm de celălalt punct de întâlnire și dau peste voiajorul cel tânăr, care habar n-are de nimic. Crede că sunt Williams. Îl prind și pe acesta de beregată și, până să zică pâs, îl culc dintr-un pumn. Îmi fac socoteala că vor rămâne amândoi în nesimțire cel puțin zece minute. Asta e sigur. Mă reped la grupul nostru. Toți dorm, afară de Sam, firește, și de Bernard care, în urma avertismentului meu, n-a mai putut ațipi.

Îmi scot lasoul de la brâu; Sam face la fel.

— Numai pe voiajori — îi șoptesc — pe tustrei! Apoi îmi înalț glasul și strig: Alo, voi ăștia, sus!

Într-o clipă toată lumea sare în picioare, chiar și Bob. Și în aceeași clipă lasourile noastre îi prind pe doi dintre voiajori. Mai facem câte un nod și îl strângem atât de tare, încât nu se mai pot mișca. Bernard, mai mult bănuind decât înțelegând situația, se aruncă asupra celui de-al treilea voiajor și îl ține în loc, până reușim să-l legăm. Acum sunt tustrei la dispoziția noastră.

Toată operația s-a desfășurat uimitor de repede. Abia când eram aproape gata, unul dintre negustori se repezi la pușcă strigând:

— La arme! Suntem atacați!

Sam râse din toată inima:

— Las-o în pace de stropitoare, bre! S-ar putea să nu ia foc, ha-ha-ha!

Prevăzător, în timp ce mă aflam încă la pândă, Sam scosese capsele de la cele trei puști ale negustorilor — dovadă cât de bine acționam împreună, fără a schimba măcar un cuvânt.

— Stați fără grijă, oameni buni, nu vi se întâmplă nimic! adăugai eu, ca să-i liniștesc pe negustori. Stimabilii aceștia voiau să ne omoare. De aceea, până una-alta, i-am făcut inofensivi.

Cu tot întunericul, se putea observa panica pe care o semănaseră aceste cuvinte. Până și Bob se apropie în mare grabă:

— Massa, voit omorât și Bob?

— Da, și pe tine au vrut să te omoare.

— Atunci spânzurăm pe ei în Estaccad', sus la pari!

Cei prinși tăceau mâlc. Sperau, pesemne, în ajutorul santinelelor.

— Ascultă, Bob — mă adresai negrului — acolo jos zace Williams, iar dincolo mai zace unul. Adu-i încoace!

— Mort sunt? se interesă el.

— Nu, numai leşinaţi.

— Aducem, gata!

Uriaşul Bob îi cără câte unul pe umerii lui laţi şi îi depuse în faţa noastră. Îi legarăm şi pe ei fedeleş. Acum puteam discuta, în sfârşit, cu cei trei negustori, ca să-i lămuresc asupra celor întâmplate. Ascultându-mă, o mânie fără margini îi cuprinse şi cerură ca voiajorii să fie pedepsiţi cu moartea. Trebuii să mă opun:

— Domnilor, preria îşi are tradiţiile şi legile ei. Dacă voiajorii s-ar fi năpustit înarmaţi asupra noastră şi ar fi încercat să ne ucidă, atunci se cădea să-i împuşcăm pe loc; dar aşa cum stau lucrurile, nu avem dreptul să-i omorâm, ar fi o crimă. Trebuie să alcătuim un complet de judecată.

— O, bun judecată! îşi dădu cu părerea negrul, bucuros să asiste la un asemenea spectacol. Apoi Bob spânzurăm la toţi cinci.

— N-o să-i judecăm acum. E noapte, nu avem lumină. Mai bine aşteptăm până dimineaţa. Suntem şapte inşi. Cinci pot să doarmă liniştiţi, iar câte doi vor sta de pază. În ce-i priveşte pe voiajori, n-o să ne dea nici o bătaie de cap în cursul nopţii.

Îmi impusei punctul de vedere cu oarecare greutate, dar în cele din urmă căzurăm cu toţii de acord. Cinci dintre noi se culcară, în timp ce eu şi unul din negustori preluarăm sarcina de santinele. După un ceas, furăm înlocuiţi. Sam luă asupră-şi ultimul schimb, de unul singur. Începea să se crape de ziuă; ajungea un singur om în post.

Noaptea, prizonierii nu suflară o vorbă. Dimineața însă constatai că Williams și complicele său se treziseră la realitate.

Luarăm în primul rând gustarea de dimineață și ne ospătarăm caii cu câte o porție de grăunțe. Trecurăm apoi la dezbateri. Sam luă cuvântul arătând spre mine:

— Iată-l pe șeriful nostru! Dumnealui va deschide ședința, ca să zic așa.

— Nu, Sam, eu nu prezidez. Rolul acesta îți revine ție.

— Mie? Ce-ți veni? Sam Hawerfield șerif? La treaba asta se pricep mai bine scriitorii.

— Eu nu sunt cetățean al Statelor Unite și am trăit în prerie mai puțin ca tine. Dacă nu vrei tu, atunci să conducă Bob!

— Bob? Șerif negru? Asta ar fi boacănă de tot! Ei, dacă insiști, ce să fac! Nu-mi rămâne decât să primesc, ca să zic așa.

Își umflă pieptul și luă o atitudine marțială, voind să sublinieze astfel că în acest tribunal al savanei vor domni aceeași nepărtinire și același respect al adevărului ca la oricare for de justiție dintr-un stat civilizat.

— Așezați-vă roată, domnilor! Sunteți jurați. Negrul Bob rămâne în picioare, în calitate de supraveghetor.

Bob își strânse și mai bine sabia la șold și se străduia să arate cât mai demn de acest titlu.

— Supraveghetor, scoate legăturile arestaților! Suntem aici într-o lume liberă. Și într-o asemenea lume chiar și ucigașii stau slobozi înaintea judecății.

— Dar dacă fug toți cinci... — încercă negrul să obiecteze.

— Executarea! tună Sans-ear. N-o să fugă nimeni, căci le-am luat armele și, până să facă zece pași, gloanțele noastre i-ar domoli, ca să zic așa.

Dezlegați, prizonierii se ridicară tăcuți în picioare. Noi stăteam cu armele în mâini. O evadare ar fi fost cu neputință.

— Spui că te cheamă Williams — începu Sam, adresându-se capului bandei. E numele dumitale adevărat?

— Nu răspund — zise acesta îndârjit. Voi înșivă sunteți criminali! Voi ne-ați atacat! Pe voi ar trebui să vă judece un tribunal al savanei!

— Faci cum vrei, băiete, treaba ta! Îți atrag doar atenția că refuzul de a răspunde echivalează cu o mărturisire. Așadar: ești, într-adevăr, voiajor?

— Da.

— Dovedește! Unde-ți sunt scrisorile?

— N-am nici o scrisoare.

— Bine, băiete, asta e de ajuns ca să ne lămurească asupra persoanei dumitale. N-ai vrea să ne spui ce ai discutat aseară cu camaradul tău când făceați de strajă, și cam ce ați hotărât?

— Nimic! N-am schimbat nici o vorbă!

— Acest bărbat demn de toată încrederea v-a ascultat și a deslușit cuvânt cu cuvânt discuția voastră! Voi nu sunteți *westmen*-i. Un adevărat vânător de prerie ar fi lucrat cu mai multă isteține.

— Nu suntem *westmen*-i? *All devils*, pe toți dracii, sfârșiți cu comedia, și atunci vă arătăm noi cât face vitejia voastră! Cine sunteți, la urma urmei? Niște *greenhorn*-i, care ne-au atacat în somn ca să ne omoare și să ne jefuiască.

— Nu te aprinde așa, fiule! Am să-ți fac cunoștință cu *greenhorn*-ii care vor hotărî aici asupra vieții sau morții voastre. Bărbatul acesta, după ce a înțeles ce pu-

neţi la cale, v-a doborât de unul singur cu pumnul lui şi totul s-a petrecut, ca să zic aşa, atât de corect, încât nimeni nu l-a observat, nici măcar eu. Şi iată că stăpânul acestui pumn faimos răspunde la numele de Old Shatterhand! Clar! Ei, şi acum, uitaţi-vă niţel la mine! Are voie omul, după ce navajoşii i-au tăiat urechile, să se cheme Sans-ear? Vasăzică, suntem exact dintre cei puţini despre care ziceai că s-ar putea aventura şi singuri în Llano Estaccado. Iar afirmaţia că am provocat ieri ploaia corespunde perfect adevărului: cine altul ar fi putut s-o facă? Ori aţi auzit cumva că în Estaccado să plouă de la sine?

Era vădit că numele noastre nu-i încântaseră deloc pe cei cinci „voiajori". Williams luă cel dintâi cuvântul. Cumpănise bine situaţia şi spera, probabil, că n-are a se aştepta tocmai din partea noastră la vreun act de violenţă.

— Dacă sunteţi într-adevăr aceia drept care vă daţi, atunci sperăm într-o judecată cinstită. Am să vorbesc sincer, fără ocol. Purtam înainte alt nume; dar nu văd ce crimă ar fi aceasta, de vreme ce nici dumneavoastră nu vă numiţi de fapt Old Shatterhand şi Sans-ear. Orice om e liber să-şi spună cum îi place.

— *Well,* nici nu te acuzăm din cauza numelui!

— Şi nici pentru vreo crimă nu putem fi acuzaţi. N-am făcut nici un rău nimănui, n-am avut nici o intenţie de acest fel. Ce-i drept, aseară am discutat despre un omor. Dar am pomenit oare numele voastre?

Bravul Sam privi o vreme în gol şi rosti în cele din urmă, cam supărat:

— Ei da, n-aţi pomenit, însă din vorbele voastre reieşea totul cât se poate de clar.

— Simpla discuţie după nişte vorbe nu înseamnă o dovadă, nu e un fapt dovedit. Înţeleg, un tribunal de

prerie e o instituţie onorabilă şi un asemenea for are obligaţia să judece după fapte, nu după simple presupuneri. I-am întâmpinat pe Sans-ear şi pe Old Shatterhand cu ospitalitate şi, drept răspuns, ei caută să ne curme viaţa fără să fim cu nimic vinovaţi. Toţi vânătorii, de la Marele Ocean până la Mississippi, de la Golful Mexic până la Fluviul Sclavilor, toţi vor afla despre această faptă şi vor spune: „Iată ce au devenit cei doi faimoşi *westmen*-i: nişte bandiţi, nişte asasini!“

Trebuia să constat în sinea mea că omul îşi susţinea apărarea cu multă pricepere. Sam fu atât de răscolit de vorbele lui, încât exclamă:

— *'s death,* nimeni n-are să spună aşa ceva, pentru că nici n-o să vă condamnăm! Din partea mea, sunteţi liberi! Dumneavoastră ceilalţi ce părere aveţi?

— Să-i punem în libertate! Sunt nevinovaţi! aprobară repede cei trei negustori, care nici înainte nu prea fuseseră convinşi de vinovăţia acuzaţilor.

— Nici eu, din câte cunosc, n-am motive să-i condamn — adăugă la rândul lui Bernard. Ce sunt şi cum îi cheamă nu ne priveşte pe noi. Iar dovezi pentru condamnare nu avem, doar bănuieli.

Bob, negrul, stătea pleoştit, uluit. Vedea cum deodată i se năruiesc toate nădejdile în legătură cu spânzurarea celor vinovaţi. În ce mă priveşte, eram oarecum satisfăcut de întorsătura pe care o luau lucrurile; de altfel, o şi prevăzusem şi nu degeaba insistasem în ajun pentru amânarea judecăţii. Tot din acelaşi motiv propusesem ca Sam să prezideze tribunalul. Ca vânător era deosebit de înzestrat, dar pentru interogarea şi demascarea unui criminal nu era nicidecum omul potrivit. În prerie nu poţi fi niciodată sigur de propria ta viaţă. De ce atunci să curmi cinci vieţi omeneşti, când, de fapt, nimic concret nu s-a săvârşit împotriva ta?! Ar în-

semna să condamni la moarte pe oricine numai pentru o simplă bănuială. Și, în fond, mă interesa mai puțin lichidarea acestor oameni și mai mult siguranța noastră. Or, în acest scop puteam lua măsurile de rigoare. Sam însă merita o papară pentru că lăsase să-i fie smuls un lucru pe care l-am fi putut oferi drept dovadă de milă și mărinimie. De aceea, când îmi ceru și mie părerea, îi replicai:

— Mai ții minte, Sam, în ce constă marea superioritate a bătrânei tale Tony?

— În ce?

— Are grăunțe în cap.

— Da, îmi amintesc. Și constat că nici ție nu-ți lipsește memoria. Dar ce sunt eu de vină dacă, fiind vânător, nu am, ca să zic așa, talent de jurist? Tu poate că ai fi scos de la ei ceva mărturisiri. De ce n-ai vrut să prezidezi juriul? Acuma oamenii sunt liberi: ce-am hotărât rămâne bun hotărât.

— Firește, părerea mea nu mai poate să schimbe nimic. Însă dumnealor au fost achitați numai în ce privește tentativa de omor, nu și în alte privințe. Master Williams, am să te întreb un lucru. Răspunsul dumitale vă va decide soarta. Spune-mi, pe ce drum se ajunge cel mai repede la Rio Pecos?

— Drept înainte, spre vest.

— În cât timp?

— În două zile.

— Eu vă socotesc *stakemen*-i, deși ieri te-ai grăbit să ne previi împotriva acestor bandiți și în ciuda faptului că, după ce avuseși grijă să-i storci de vlagă, păreai să-i conduci pe acești oameni în direcția justă. Veți rămâne prizonieri timp de două zile. Dacă până atunci nu ajungem la Rio Pecos, s-a terminat cu voi! Mă voi îngriji

personal de judecarea voastră! Acum știți ce vă așteaptă! Hai, legați-i și urcați-i pe cai! Plecăm!

— Oh, asta bine! fu de părere Bob. Dacă la râu n-ajungem, Bob spânzurăm la ei în pom!

După numai un sfert de oră ne aflam în mers. Prizonierii, legați pe șei, călăreau bineînțeles la mijloc. Bob părea că n-are de gând să renunțe la slujba de supraveghetor; se ținea scai de ei și îi păzea cu strășnicie. El încheia coloana, iar Bernard și cu mine călăream în față.

Natural că discutam despre întâmplarea de ieri, dar fără să-i dăm prea multă importanță. În cele din urmă, ne distanțarăm mai mult de voiajori și Bernard mă întrebă:

— E adevărat ceea ce susține Sans-ear, cum că dumneata ai fi provocat ploaia?

— Da.

— Nu pricep, deși știu prea bine că-ți place să spui numai adevărul.

— Am provocat ploaia ca să ne salvăm cu toți, atât noi cât și voi.

Îi explicai procedeul atât de simplu prin care „făcătorii de ploaie" și vracii triburilor indiene își dobândesc printre credincioșii naivi un credit nelimitat.

— Prin urmare, îți datorăm viața. Ne-am fi încheiat zilele chiar acolo unde ne-ai găsit.

— N-ați fi murit de extenuare, ați fi fost uciși. Vezi numai ce cară cu ei acești „voiajori"! Burdufurile li-s pline cu apă! Nici n-au suferit măcar de sete, tâlharii. Dacă nu m-aș feri să vărs sânge omenesc, i-aș împușca fără milă. Cum îi spune tânărului care a fost aseară în schimb cu Williams?

— Mercroft!

— Nume fals, desigur. În ciuda tinereții sale, individul mi se pare cel mai suspect dintre toți; parcă l-am

mai văzut la față în împrejurări nu prea plăcute. Vai de pielea lor dacă nu ajungem la Rio Pecos în timpul fixat! Acum dă-mi, te rog, amănunte în legătură cu jefuirea și asasinarea tatălui dumitale.

— Nu cunosc amănunte. Allan era plecat la San Francisco după achiziții de aur. Rămăsesem cu Bob și cu menajera noastră, deci patru la număr, având în vedere că lucrătorii și calfele nu locuiau cu noi. Tata, după cum știi, ieșea întotdeauna seara în oraș. Ei, și într-o dimineață l-am găsit mort în culoarul casei. Ușa era încuiată pe dinafară, iar atelierul și magazinul vraiște. Dispăruse tot ce-ar fi avut oarecare valoare. Bătrânul purta de obicei la el o cheie care se potrivea la toate ușile. După ce l-au omorât, criminalii i-au luat cheia și astfel au jefuit casa fără nici o greutate.

— Și n-aveți nici o bănuială?

— Amănuntul cu cheia nu-l cunoștea decât una din calfe, dar toate cercetările poliției au rămas fără rezultat. Calfele au fost eliberate și au dispărut. Printre bijuteriile furate se aflau și importante depuneri aparținând diverșilor clienți. Am fost nevoit să-i despăgubesc pe toți și nu mi-au rămas decât mijloacele necesare acestei călătorii în California. Trebuie să-l caut pe Allan, de la care, în treacăt fie zis, n-am mai primit știri în ultima vreme.

— Așadar, n-ai nici o nădejde să-i prinzi pe criminali și să-ți redobândești măcar în parte averea?

— Nici una. Făptașii trebuie să-și fi trecut de mult prada peste frontieră. Nu-mi prea pun speranțe nici în faptul că, la cererea mea, toate ziarele mari din Europa și America au relatat despre acest furt, dând și o descriere exactă a celor mai valoroase obiecte dispărute. Asemenea criminali rafinați au destule căi și mijloace ca să se pună în siguranță.

— Aș dori să văd și eu un astfel de anunț.

— Se poate. Am la mine un număr din „Morning Herald". Îl păstrez pentru orice eventualitate.

Băgă mâna în buzunar, scoase ziarul și mi-l întinse. Citii anunțul în timp ce ne urmam drumul și mă izbiră din nou unele înlănțuiri de fapte cărora scepticul le spune coincidențe. După lectură, împăturii ziarul și-l înapoiai lui Marshall.

— Ce-ai zice dac-aș fi în măsură să-ți indic pe unul din făptași?

— Dumneata, Charlie?! se miră el.

— Și dacă te-aș ajuta să recuperezi o parte însemnată din pagubă?

— Lasă glumele, Charlie. Când s-a petrecut crima, dumneata erai în prerie. Cum să-ți reușească dumitale ceea ce nu le-a reușit organelor competente venite la fața locului?

— Bernard, eu sunt un om dur. Dar ferice de acela care își păstrează credințele copilăriei până la vârsta aspră a maturității! Eu cred că există un ochi care veghează peste tot și un braț care schimbă în bine chiar și cele mai crunte lovituri. Pentru acest ochi, pentru acest braț, Louisville și savana sunt totuna. Ia privește aici!

Scosei din buzunar pungile cu diamante și i le dădui. Bernard le luă curios și, când le desfăcu, mâinile începură să-i tremure. Recunoscuse diamantele dintr-o privire și exclamă fericit:

— Doamne, sunt ale noastre! Fără nici o îndoială! Cum se face . . .?

— Stop! îl potolii. Stăpânește-te! Indivizii din urma noastră nu trebuie să știe despre ce discutăm. Dacă e într-adevăr vorba de pietrele voastre, lucru de care nu mă îndoiesc, atunci păstrează-le. Și pentru ca să nu crezi

cumva că aș fi eu însumi hoțul, am să-ți explic cum au ajuns în mâinile mele.

— Dar, Charlie, cum îți trece prin minte așa ceva?

— Pst, mai încet! Vorbești de parc-ai vrea ca discuția noastră să se audă până în Australia!

Bernard se afla într-o explicabilă surescitare, iar eu — trebuie să recunosc — mă bucuram din tot sufletul de marea lui fericire. Regretam doar faptul că nu mai era nici o putință ca bietul său tată să-și revadă comoara.

— Vorbește, Charlie! se rugă Bernard. Sunt nerăbdător să aud cum au ajuns diamantele la dumneata.

— N-a lipsit mult să pun mâna și pe criminal. Eram atât de aproape unul de altul, încât i-am făcut vânt cu piciorul de pe o locomotivă pe care mă urcasem. Și Sam l-a urmărit, dar fără rezultat. Sper totuși să-l găsesc foarte curând dincolo de Rio Pecos, unde s-a deplasat desigur în vederea unei noi tâlhării. Trebuie să-i dăm de urmă!

— Mai spune Charlie! Zi-i!

Îi relatai amănunțit încercarea ogellallașilor de a jefui trenul, apoi îi citii scrisoarea adresată de Patrik tatălui său, Fred Morgan. Tânărul Marshall mă ascultă cu cea mai mare atenție și în cele din urmă rosti entuziasmat:

— Îl prindem, Charlie! Îl prindem, și aflăm ce s-a făcut cu restul bijuteriilor.

— Dar nu mai vorbi așa de tare, Bernard! Nu suntem decât la câteva lungimi de cal înaintea lor, și aici, în Vest, trebuie să păstrezi secretul chiar și cu privire la cele mai neînsemnate lucruri. Ușurința nu folosește la nimic.

— Bine-bine! Și ai de gând să-mi înapoiezi diamante fără nici o condiție sau pretenție?

— Desigur. Doar sunt ale dumitale!

— Ascultă, Charlie, eşti . . . dar stai . . .

Băgă mâna într-una din pungi şi scoase un diamant dintre cele mai mari:

— Fă-mi plăcerea şi ia-l ca amintire.

— *Pshaw!* Ferească sfântul! Nici n-ai măcar dreptul să înstrăinezi vreo piatră din acestea, nimic, absolut nimic! Diamantele nu-ţi aparţin numai dumitale, ci şi lui Allan.

— El va fi de acord cu mine.

— Se poate, sunt chiar convins că va fi de acord. Dar nu uita că pietrele astea sunt numai o mică parte din cât aţi pierdut. Păstrează-le deci şi, când va fi odată să ne despărţim, dăruieşte-mi un obiect oarecare. Te asigur că-mi va fi tot atât de drag şi de scump ca şi diamantul. Şi acum, ia-o dumneata înainte, că eu îl aştept pe Sam.

Îl lăsai cu bucuria lui şi, strunindu-mi calul, aşteptai ca grupul să treacă înainte şi Sans-ear să ajungă în dreptul meu.

— Ce secrete grozave aţi discutat acolo, Charlie? întrebă Sam. Vă agitaţi mâinile, ca să zic aşa, şi băteaţi cu ele aerul ca într-o scenă de balet.

— Ştii tu cine l-a omorât pe tatăl lui Bernard?

— Ei, doar nu-l vei fi dibuit!

— Ba da!

— *Well*, frumoasă treabă! Charlie, ţie toate îţi merg în plin. Unul se zbate ani şi ani de-a rândul alergând să-şi împlinească o dorinţă, iar tu n-ai decât să întinzi mâna în vis şi gata, s-a făcut! Ei, cine-i banditul? Sper că nu te înşeli!

— Fred Morgan!

— Fred Morgan . . . tocmai ăla! Charlie, cred eu multe, dar pe asta nu! Morgan e o canalie a Vestului, dar în Est nici nu i-a călcat piciorul!

Voiajorii își recăpătară deci lucrurile reținute de noi și porniră numaidecât. La întrebarea mea, Williams ne informase că aveau să urmeze cursul lui Rio Pecos până la întâlnirea acestuia cu Rio Grande, și că acolo au de gând să vâneze bizoni. După nici o jumătate de ceas, plecară și negustorii. Ambele grupuri dispărură pe rând după linia orizontului.

Stăturăm o vreme liniștiți, până ce Sam mi se adresă:

— Ei, Charlie, să-ți aud părerea?!

— Cred că nu se duc la Rio Grande. Vor să ne taie drumul spre Santa Fé.

— *Well,* așa cred și eu. Deștept ai procedat informându-i asupra țintei noastre. Acum toată chestia e dacă mai întârziem aici sau pornim imediat.

— Cred că e mai bine să rămânem pe loc. De urmărit tot nu-i putem urmări, pentru că, așteptându-se la una ca asta, vor fi cât se poate de vigilenți. Pe de altă parte, drumul nostru va cere probabil eforturi, cărora caii încă nu sunt în stare să le facă față. Mai bine stăm aici până mâine, lăsând caii să pască și să prindă puteri.

— Dar dacă indivizii se întorc și ne atacă? interveni Marshall.

— Atunci vom avea, în sfârșit, motive să discutăm cu ei cum se cuvine! De altfel, eu plec în recunoaștere; mă duc chiar eu pentru că mustangul mi-e mai zdravăn decât caii voștri. Mă întorc probabil către seară. Voi stați aici și mă așteptați.

Fără să întâmpin vreo opoziție din partea lui Sam, pornii pe urmele voiajorilor. Aceste urme duceau în direcția sud-vest, către prerie, în timp ce negustorii o luaseră spre sud.

Călăream la trap. Voiajorii se deplasaseră mai întâi fără grabă, dar pe urmă trebuie să-și fi accelerat mersul, căci trecu mai bine de o jumătate de oră până să-i

zăresc. Știam că ei nu dispun de nici o lunetă; puteam deci să-i urmăresc îndeaproape și să-i țin mereu sub observație cu ajutorul lunetei mele.

După un timp, constatai cu surprindere că unul dintre voiajori se desparte de ceilalți și o apucă spre vest. În acea direcție, hăt-departe, creșteau o seamă de desișuri intrând ca niște peninsule în largul preriei. Curgea pe acolo, desigur, și vreo apă. Cum trebuia să procedez? După cine să mă iau? După cei patru, sau după al cincilea, care călărea de unul singur? O presimțire îmi spunea că acesta urmărește un plan care ne vizează pe noi. În ce-i privește pe ceilalți, putea să-mi fie indiferent încotro se duc — destul că se depărtau de tabăra noastră. În schimb, mi se părea mai important să aflu intențiile călărețului aceluia izolat. Apucai deci pe urmele lui.

După vreo trei sferturi de oră, îl văzui dispărând printre arbuști. Îmi îndemnai mustangul la galop și făcui un ocol ca să nu-mi trădez prezența în cazul că individul s-ar întoarce pe același drum. Trecui prin desiș, foarte aproape de punctul unde dispăruse călărețul, până descoperii un locșor neted, frumos înverzit, înconjurat de tufe; spre bucuria mea, văzui țâșnind dintre ierburi un izvor cu apă limpede. Descălecai și îmi priponii mustangul lângă izvor, ca să poată bea și paște. Băui și eu cu nesaț din apa aceea proaspătă, dăruitoare de puteri, apoi o luai pe jos, căutând urmele misteriosului călăreț.

Le găsii foarte curând și, spre mirarea mea, constatai că pe acolo nu trecuse numai unul, ci mai mulți oameni călare. Ba descoperii chiar și o potecă mai demult bătucită de pasul cailor. Mă ferii, bineînțeles, de acest drum, poate supravegheat — ca să nu mă trezesc cumva cu un glonț în cap. Mă furișai paralel cu poteca, tot pitulându-mă după tufe, până ce un nechezat puternic mă țintui locului.

Voiajorii își recăpătară deci lucrurile reținute de noi și porniră numaidecât. La întrebarea mea, Williams ne informase că aveau să urmeze cursul lui Rio Pecos până la întâlnirea acestuia cu Rio Grande, și că acolo au de gând să vâneze bizoni. După nici o jumătate de ceas, plecară și negustorii. Ambele grupuri dispărură pe rând după linia orizontului.

Stăturăm o vreme liniștiți, până ce Sam mi se adresă:

— Ei, Charlie, să-ți aud părerea?!

— Cred că nu se duc la Rio Grande. Vor să ne taie drumul spre Santa Fé.

— *Well*, așa cred și eu. Deștept ai procedat informându-i asupra țintei noastre. Acum toată chestia e dacă mai întârziem aici sau pornim imediat.

— Cred că e mai bine să rămânem pe loc. De urmărit tot nu-i putem urmări, pentru că, așteptându-se la una ca asta, vor fi cât se poate de vigilenți. Pe de altă parte, drumul nostru va cere probabil eforturi, cărora caii încă nu sunt în stare să le facă față. Mai bine stăm aici până mâine, lăsând caii să pască și să prindă puteri.

— Dar dacă indivizii se întorc și ne atacă? interveni Marshall.

— Atunci vom avea, în sfârșit, motive să discutăm cu ei cum se cuvine! De altfel, eu plec în recunoaștere; mă duc chiar eu pentru că mustangul mi-e mai zdravăn decât caii voștri. Mă întorc probabil către seară. Voi stați aici și mă așteptați.

Fără să întâmpin vreo opoziție din partea lui Sam, pornii pe urmele voiajorilor. Aceste urme duceau în direcția sud-vest, către prerie, în timp ce negustorii o luaseră spre sud.

Călăream la trap. Voiajorii se deplasaseră mai întâi fără grabă, dar pe urmă trebuie să-și fi accelerat mersul, căci trecu mai bine de o jumătate de oră până să-i

zăresc. Știam că ei nu dispun de nici o lunetă; puteam deci să-i urmăresc îndeaproape și să-i țin mereu sub observație cu ajutorul lunetei mele.

După un timp, constatai cu surprindere că unul dintre voiajori se desparte de ceilalți și o apucă spre vest. În acea direcție, hăt-departe, creșteau o seamă de desișuri intrând ca niște peninsule în largul preriei. Curgea pe acolo, desigur, și vreo apă. Cum trebuia să procedez? După cine să mă iau? După cei patru, sau după al cincilea, care călărea de unul singur? O presimțire îmi spunea că acesta urmărește un plan care ne vizează pe noi. În ce-i privește pe ceilalți, putea să-mi fie indiferent încotro se duc — destul că se depărtau de tabăra noastră. În schimb, mi se părea mai important să aflu intențiile călărețului aceluia izolat. Apucai deci pe urmele lui.

După vreo trei sferturi de oră, îl văzui dispărând printre arbuști. Îmi îndemnai mustangul la galop și făcui un ocol ca să nu-mi trădez prezența în cazul că individul s-ar întoarce pe același drum. Trecui prin desiș, foarte aproape de punctul unde dispăruse călărețul, până descoperii un locșor neted, frumos înverzit, înconjurat de tufe; spre bucuria mea, văzui țâșnind dintre ierburi un izvor cu apă limpede. Descălecai și îmi priponii mustangul lângă izvor, ca să poată bea și paște. Băui și eu cu nesaț din apa aceea proaspătă, dăruitoare de puteri, apoi o luai pe jos, căutând urmele misteriosului călăreț.

Le găsii foarte curând și, spre mirarea mea, constatai că pe acolo nu trecuse numai unul, ci mai mulți oameni călare. Ba descoperii chiar și o potecă mai demult bătucită de pasul cailor. Mă ferii, bineînțeles, de acest drum, poate supravegheat — ca să nu mă trezesc cumva cu un glonț în cap. Mă furișai paralel cu poteca, tot pitulându-mă după tufe, până ce un nechezat puternic mă țintui locului.

Tocmai dădui să mă dumeresc ce cal nechezase, când o descoperire făcu să mă ascund din nou, în cea mai mare grabă: înaintea mea stătea lungit un om care își ițea capul de după o tufă, ținând sub observație poteca. Era, desigur, un om de strajă, a cărui prezență dovedea că prin apropiere trebuie să fi fost mai mulți camarazi de-ai săi.

Omul nu văzuse și nu simțise nimic. Făcui câțiva pași îndărăt și îl ocolii. Totul îmi reuși perfect. În cinci minute mă lămurii asupra situației terenului.

Poteca ducea spre o rarişte la mijlocul căreia un mărăciniș stufos, năpădit de hamei sălbatic, îți închidea orice perspectivă. De acolo venise nechezatul. Mă furișai pe marginea rariștei, căutând să pătrund cu privirea prin mărăciniș, dar în zadar: era ca un perete impenetrabil. De fapt însă, părea să fie numai un camuflaj, pentru că de dincolo străbătu până la mine mai întâi o voce, apoi alta, demonstrând prezența unor bărbați.

Să mă strecor până acolo? Era extrem de periculos, dar mă hotărâi să încerc. Din câteva salturi intrai în rarişte, într-un loc ferit de ochii străjerului. Înaintai așa, ascuns după mărăciniș, căutând în zadar o deschizătură prin care să trec. Nu exista decât un singur ochi, jos, chiar la rădăcina tufelor, prin care — lipindu-mă cu burta de pământ — aș fi putut să încerc trecerea.

Mersei încet, foarte încet, dar până la urmă izbutii — și abia atunci constatai că dincolo, în inima rariștei, terenul era curățit, netezit, pe un spațiu cam de treizeci de coți diametru, complet camuflat de jur împrejur. Se aflau acolo pe puțin optsprezece cai, legați strâns unul de altul; nu departe de mine zării șaptesprezece bărbați, care lungiți în iarbă, care șezând. În rest, spațiul era ocupat cu tot soiul de calabalâc clădit în grămezi și aco-

perit cu piei crude de bivol. Totul făcea impresia unei vizuini în care tâlharii își depozitau marfa.

Tocmai atunci unul dintre indivizi își înălță glasul. Îl recunoscui pe Williams. El era călărețul care se despărțise de grup. Deslușeam fiecare cuvânt:

— Cred că am fost spionat. M-am pomenit cu un pumn în cap, de-am căzut ca bușteanul . . .

— Cum spionat, bre! se răsti la el un ins îmbrăcat într-un frumos costum mexican. Ești un nătărău! Va trebui să ne lipsim de tine. Cum adică, să te spioneze tocmai în Estaccado, unde nu există măcar vreun ascunziș?!

— Nu fi atât de sever, *capitano!* se apără Williams. Dacă ai ști cine a fost, ți-ai da seama că nici ție nu ți-ar fi mers mai bine.

— Mie? Vrei să-ți găuresc scăfârlia? Și nu numai că te-a spionat, dar te-a și doborât cu pumnul ca pe un țânc, ca pe un papă-lapte!

De ciudă, lui Williams i se umflară vinele de pe frunte:

— Știi bine, *capitano,* că nu sunt laș. Omul care m-a culcat la pământ te-ar da gata și pe tine dintr-un pumn.

Capitano râse cu zgomot:

— Dă-i înainte!

— Și Patrik, adică să-i zic și eu Mercroft, a pățit la fel.

— Patrik? Cu țeasta lui de taur?! Și pe urmă?

Williams povesti toată întâmplarea până în momentul eliberării „voiajorilor".

— *Carajo,* nemernicule, te împușc ca pe o potaie! se înfurie *capitano.* Te lași tu bătut împreună cu patru din cei mai buni oameni ai mei, de către două lepre pripășite de aiurea . . .? Te lași prins și legat ca un mucos ce se ține de fusta maică-si!?

— *Thunder-storm,* mii de trăsnete, *capitano!* Vrei să știi cine sunt cele două lepre ce-și zic Charlie și Sam Hawerfield? Dac-ar apărea ei acum singuri-singurei, cu puștile în mâini și cu cuțitele la brâu, mulți dintre noi nici n-ar ști ce să facă: să se apere sau să se predea. Află că e vorba de Old Shatterhand și de Sans-ear!

— Mincinos ordinar! sări în sus șeful. Vrei să-ți scuzi lașitatea!

— *Capitano,* poftim, vâră cuțitul în mine! Să știi că nici n-am să clipesc.

— Vasăzică, spui adevărul?

— Numai adevărul.

— Dacă-i așa, *por todos los santos,* pe toți sfinții, trebuie să-i ucidem pe amândoi! Și yankeul trebuie omorât împreună cu negrul lui. Altminteri, perechea asta de vânători nu se astâmpără până nu ne distrug.

— N-or să ne facă nimic; au hotărât să plece imediat la Santa Fé.

— Ține-ți clonțul! Ești mai tâmpit de o mie de ori decât ei, și tot nu le-ai spune adevărul dacă te-ar întreba încotro mergi. Îi cunosc eu pe vânătorii ăștia din nord. Dacă vor să ne ia urma, ne-o găsesc și de-ar fi să zburăm. Nici măcar aici nu am siguranța că nu ne pândește careva din tufiș.

La aceste cuvinte, mă simții destul de prost. *Capitano* continuă:

— Da, le cunosc eu felul. Am lucrat un an întreg cu vestitul Florimont, supranumit *Track-smeller,* omul care miroase urmele, căruia indienii îi spuneau As-kolah, adică Inimă-de-urs. De la el am învățat toate manevrele și trucurile lor. Ascultați ce vă spun: ăștia nu se duc la Santa Fé și nici nu-și părăsesc tabăra. Știind că și mâine vă pot da de urmă, se vor îngriji mai întâi de odihna cailor. Abia mâine, refăcuți și cu mintea limpede,

se vor lua după noi. Şi atunci, chiar dacă i-am birui, tot ar cădea barem jumătate dintre ai noştri. Old Shatterhand cică ar avea o armă cu care trage şapte zile în şir fără s-o mai încarce. I-o fi dat-o dracul, luându-i în schimb sufletul. Deci, va trebui să-i atacăm încă în seara asta, să-i luăm din somn. Ei sunt numai patru la număr, vasăzică nu pot rândui pe schimb decât un singur om. Ştii bine locul unde se află?

— Da — răspunse Williams.

— Atunci, pregătirea! Trebuie să-i atacăm la miezul nopţii. Dar mergem pe jos, fără cai. Ne strecurăm până la ei şi-i luăm prin surprindere.

Se vede că bravul *capitano* nu ne cunoştea chiar atât de bine cum credea că ne cunoaşte; altminteri ar fi luat şi alte măsuri. Oamenii din prerie, ca şi cei din regiunile civilizate, suferă nu o dată de mania exagerării care face din ţânţar armăsar. Când se întâmplă ca un *westman*, într-o împrejurare sau alta, să se comporte bărbăteşte în faţa duşmanului, dovedindu-şi totodată isteţimea, i se duce faima din tabără în tabără, umflându-se mereu. Până la urmă, omul ajunge un erou fără pereche, supranatural, de al cărui nume tremură toţi, ca şi când s-ar afla aievea în faţa puştii sale. Astfel ajunsesem şi eu posesorul unei arme miraculoase care cică mi-ar fi fost dăruită de însuşi diavolul şi cu care puteam trage o săptămână în şir, fără răgaz — când de fapt nu era vorba decât de carabina „Henry“ care, ce-i drept, avea un încărcător cu douăzeci şi cinci de cartuşe.

— Unde-i Patrik cu ai lui? se interesă acum *capitano*.

— S-a dus la Head-Pik, după cum ţi-a raportat, ca să-l aştepte pe taică-său. Pe drum o să „lămurească“ şi chestiunea cu cei trei negustori, care au arme excelente

și o mulțime de bani. Poate că, între timp, a și terminat cu ei; doar era grăbit.

— Și prada mi-o trimite încoace?

— Da, cu doi oameni. Pe al treilea îl reține ca însoțitor.

— Armele cele mai bune tot de la ăștia doi *westmen*-i le vom lua. Sans-ear are, cică, o pușcă grozavă: bate la o mie două sute de pași.

În clipa aceea se auzi de departe lătratul unui câine de prerie. Semnalul era destul de prost ales, deoarece pe-acolo nici nu există asemenea câini.

— E Antonio, cu parii pentru Estaccado — constată șeful. Să nu-i descarce afară, să-i aducă aici! De când cu vânătorii ăștia, trebuie să fim foarte atenți.

Acum mă convinsei pe deplin că aveam de-a face cu o bine organizată bandă de *stakemen*-i și că sub pieile acelea de bivol se aflau mormane de lucruri jefuite de la victimele care pieriseră în pustiu.

Deodată, drept înaintea mea, se dădu la o parte desișul care închipuia în acel loc un fel de perdea de plante agățătoare, ușor de ridicat sau de tras în lături, și în tabără intrară trei călăreți, trăgând după ei o sumedenie de pari legați cu curele de ambele părți ale șeilor.

Călăreții atraseră asupra lor întreaga atenție a celorlalți indivizi, încât mă puteam retrage fără a fi observat. Avui însă grijă să iau cu mine un semn, o dovadă a prezenței mele acolo. Șeful își lepădase cuțitul și cingătoarea în care odihneau două pistoale cu țeava dublă, bătute în alamă. Le așezase la spatele său. Dacă întindeam mâna, puteam să iau unul din pistoale. Așa și făcui. Apoi mă strecurai îndărăt, ștergând cât mai bine toate urmele. La fel procedai și dincolo de cercul mărăcinișului; mă îndepărtai apoi către rariștea unde îmi lăsasem mustangul. Mergeam târâș de-a-ndaratelea și,

pentru a nu lăsa nici un semn, mă sprijineam doar în vârful degetelor de la mâini și de la picioare. În sfârșit, distanța îmi îngădui să mă ridic în picioare și să-mi continui drumul în mod normal. Dezlegai calul, încălecai și făcui un ocol mare de tot, ca să mă asigur că *stakemen-ii* nu vor simți nimic care să aibă darul de a-i pune pe gânduri.

Ajuns spre seară la tovarășii mei, citii pe fețele lor îngrijorarea cu care mă așteptaseră.

— Asta massa Charlie! exclamă Bob, pe un ton care trăda bucurie și atașament față de mine. Bob avut frică, toți avut frică pentru massa Charlie!

Ceilalți erau mai reținuți. Așteptară să descalec și să mă așez lângă ei, apoi Sam începu cu întrebările:

— Ei?

— Negustorii sunt pierduți!

— Mi-am închipuit. Voiajorii ăia, care sunt de fapt *stakemen*-i, și-au schimbat direcția și se vor răfui la noapte cu negustorii, dacă n-au și făcut-o cumva în plină zi.

— Ghici cine-i Mercroft!

— Ți-am spus-o și altădată că mai curând mă iau la trântă cu ursul decât să mă obosesc cu ghicitorile când, de fapt, o vorbuliță poate lămuri totul.

— Mercroft e un nume fals și . . .

— Nu sunt chiar atât de prost ca să fi crezut că e numele lui adevărat!

— Și iată că individul se cheamă, de fapt, Patrik Morgan! continuai eu.

— Pa . . . trik . . . Mor . . . gan! exclamă Sam și rămase, pentru prima oară de când îl știam, absolut perplex. Patrik Morgan? Cum asta? . . . Ai, Sam Hawerfield, urs bătrân și idiot! Îți pică bestia în mâini, și tu o faci pe șeriful și-i dai drumul! Charlie, ești convins sută-n sută?

— Foarte convins. Acuma știu și de ce-mi părea cunoscut: seamănă leit cu tată-său.

— *All right!* Acu' m-am lămurit și eu de ce-mi făcea impresia că l-aș mai fi văzut cândva. Unde-i? Sper că nu ne mai scapă!

— După ce-i lichidează pe negustori, pleacă numai în doi la Skettel-Pik și Head-Pik, ca să-l întâlnească pe tată-său.

— Atunci sus, oameni buni, să-l ajungem din urmă!

— Stop, Sam! E aproape seara. Cum vrei să le deslușim urmele? Și apoi, trebuie să ne pregătim pentru o vizită simandicoasă.

— Vizită?! Cine?

— Patrik face parte dintr-o bandă de *stakemen*-i care-și au tabăra nu departe de-aici. Șeful lor e un mexican, *capitano*, cum îi spun ei, care pare să fie luat lecții serioase cu bătrânul Florimont. I-am spionat la vizuina lor: Williams le-a istorisit toată pățania. Ei, și se pregătesc să ne atace la miezul nopții.

— Vasăzică, știu că am rămas aici?

— Păi da, au ghicit.

— *Well*, facă-se voia lor! Îi așteptăm și le spunem frumos *good-evening*. Sunt mulți?

— Douăzeci și unu.

— Oho, cam multișori pentru noi patru! Tu ce crezi, Charlie? Eu zic să încingem un foc și să ne atârnăm hainele roată, ca să pară că ședem în jurul focului. Iar noi, de fapt, să ne postăm mai încolo, afară, și să-i prindem pe bandiți la mijloc, între flacăra focului și armele noastre. Așa îi pocnim la sigur.

— Planul e bun — aprobă Bernard Marshall — și cred că e unicul realizabil în condițiile date.

— Bine! Să adunăm repede vreascuri până nu se întunecă — conchise Sam, ridicându-se de jos.

— Stai, nu te pripi — îl oprii eu. Crezi într-adevăr că putem înfrunta în felul acesta douăzeci și unu de inși?

— De ce nu? La primul foc o șterg cu toții! Doar n-au de unde să ne știe numărul.

— Și dacă, de pildă, *capitano* e destul de deștept ca să ghicească șiretlicul? Ne-ar lovi atunci de ne-ar năuci. Tot planul s-ar duce de râpă.

— La o asemenea surpriză trebuie să se aștepte orice vânător, ca să zic așa.

— Atunci amândoi Morganii ți-ar scăpa din mână și de astă dată.

— *Behold*, așa e! Prin urmare, vrei s-o tundem de-aici, să-i lăsăm în pace și să nu le dăm peste cap socotelile? Ar fi să ne asumăm o grea răspundere în fața lui Dumnezeu și a oamenilor cinstiți care vor trece prin Estaccado!

— Nici vorbă să plecăm așa, omule! Am eu un alt plan, bun de tot.

— S-auzim!

— În timp ce banditii ne caută aici, noi ne strecurăm în tabăra lor, le luăm caii și proviziile.

— *Good-lack*, bună idee! Dar cum să le luăm caii? Crezi că vor veni încoace pe jos?

— Da. Și asta înseamnă că vor porni de-acolo cu vreo două ore înainte de miezul nopții; doar e o distanță de parcurs.

— Ești sigur că vor face așa?

— Se-nțelege! Dacă stăm aici, ne punem viața în primejdie; în schimb, dacă-i lăsăm pe banditi fără alimente, muniții și cai, vor fi obligați să renunțe măcar temporar la noi fărădelegi. Și bagă de seamă că obținem totul fără un foc de armă.

— Nu se poate să nu lase străji.

— Cunosc eu posturile.

— Dar ne vor urmări, ce zici?

— Parcă dacă am rămâne aici ne-ar lăsa în pace? Oricum, tot va trebui să fugim.

— Bine, sunt de acord! Când plecăm?

— S-ar putea chiar peste un sfert de oră; până atunci, se întunecă binișor.

— Oh, asta frumos! se bucură negrul. Bob călărim cu massa și luăm tot, tot de la tâlhari. Asta mai bun, nu rămâne aici și împușcat la Bob!

Peste puțin se întunecă de-a binelea. Nu se vedea la zece pași. Pornirăm deci călare, eu înainte, ceilalți înșiraţi câte unul în urma mea.

Firește că n-o luarăm drept spre vizuina tâlharilor, ci făcurăm un ocol larg care ne aduse la marginea mărăcinișului, cam la o milă de Hide-Spot. Priponirăm caii și ne continuarăm drumul pe jos.

Deși Marshall și negrul nu prea aveau antrenament la mers, ajunserăm totuși neobservaţi la hotarul rariștei, exact în dreptul potecii supravegheată mai înainte de străjerul pitulat în tufiș.

O lumină palidă, abia strecurată în văzduh, ne vesti că banditii aprinseseră un foc de tabără sau cel puțin o faclă; în preajma noastră însă era atât de întuneric, încât ne puteam deplasa fără grijă mergând normal. Revenii astfel la locul unde ascultasem discuția tâlharilor și, până să mă pitulez, auzii iarăși vocea șefului. Mă strecurai printre mărăcini și văzui toată banda adunată în mijlocul rariștii, înarmată până-n dinți și gata de plecare. *Capitano* își continua vorbirea începută mai demult:

— Dac-am fi găsit cât de cât vreo urmă, aș fi zis că a fost pe-aici unul dintre vânători și ne-a spionat. Dar așa, unde să fi dispărut pistolul? Poate l-oi fi pierdut pe când călăream azi-dimineață și mi-am scos centura. Ei, Hoblyn, i-ai văzut tu cu ochii tăi pe tuspatru șezând?

— I-am văzut: trei albi și un negru. Caii păşteau alături, unul fără coadă. Parc-ar fi ţap; numai coarnele îi lipsesc.

— Asta-i hodoroaga de iapă a lui Sans-ear; e vestită ca și stăpânu-său. Dar pe tine nu cumva te-au simţit?

— Nu. M-am apropiat împreună cu Williams, călare, doar atât cât eram sigur că nu vom fi zăriţi, apoi am luat-o târâș până am văzut totul foarte limpede.

Elevul bătrânului Florimont fusese deci destul de prevăzător ca să trimită o patrulă în recunoaștere. Din fericire, aceasta s-a petrecut abia după ce mă întorsesem la ai mei.

— Atunci o să meargă strună! chibzui *capitano*. Tu, Williams, eşti cam obosit, rămâi aici. Iar tu, Hoblyn, preiei paza la potecă. Voi, ăştilalţi, după mine!

În lumina săracă a focului văzui cum perdeaua de crengi de la intrare se dădu în lături. Nouăsprezece inși părăsiră tabăra. Rămaseră numai cei doi pomeniţi mai sus. Abia dispărură banditii după un cot, că mă și aflam iarăși lângă Sam.

— Cum stăm, Charlie? Mi se pare că au plecat.

— Da. Doi au rămas aici; unul de pază la potecă, iar celălalt, adică Williams, în tabără. Acesta din urmă nu e înarmat; santinela, în schimb, are puşcă. Să stăm deocamdată pe loc, să nu întreprindem nimic; posibil ca vreunul din cei plecaţi să fi uitat ceva și să se întoarcă. Între timp însă, să ne pregătim. Hai cu mine, Sam! Iar voi staţi aici până vă chem ori vin personal.

Ne strecurarăm până la potecă și aşteptarăm acolo vreo zece minute până să se ivească santinela. Omul patrula foarte calm și nepăsător, simţindu-se în toată siguranţa. Să fi trecut poate vreun sfert de ceas când ajunse iarăși cam în dreptul nostru. Acum nu mai era de temut că s-ar întoarce cineva din drum. Puteam acţiona.

Mă ghemuii de o parte și Sam de cealaltă parte a tufișului. În clipa când banditul dădu să treacă printre noi, Sam îi sări în gât, iar eu, rupând o fâșie din haina lui ponosită, o făcui căluș și i-o îndesai în gură. Îi prinserăm apoi mâinile și picioarele în propriul său lasou, pe care îl purta la șold, și-l legarăm de o tufă solidă.

— Hai, continuăm!

Ne apropiarăm ușurel de intrare și desfăcurăm niţel perdeaua de hamei sălbatic. Williams ședea lângă foc și frigea un hartan de carne. Stătea întors cu spatele la noi; mă furișai până la el fără să simtă nimic.

— Ţine carnea mai sus, master Williams, că se arde! îi rostii în ceafă.

Se întoarse fulgerător și, recunoscându-mă, împietri de groază.

— Bună seara! Mai că era să uit reverența ce se cuvine unui gentleman ca dumneata!

— O... O... Old Shat... Shatterhand! gângăvi el cu ochii holbați. Ce vreți aici?

— Nimic deosebit. Trebuie doar să-i restitui lui *capitano* pistolul pe care i l-am luat când îi povesteai păţaniile dumitale.

Banditul își încordă un picior, ca și cum ar fi voit să sară și scormoni cu privirea în jurul său, căutându-și pușca. Dar nu avea la îndemână decât cuţitul.

— Fii calm, master *stalceman,* cel mai mic gest ar putea să te coste viaţa. Întâi de toate, află că pistolul șefului dumitale e încărcat și apoi, dacă privești niţeluș spre intrare, vezi numaidecât că te poate trăsni și de-acolo un glonț!

Omul privi spre intrare și văzu într-adevăr pușca lui Sam aţintită asupra lui.

— *Thunder-strom,* mii de trăsnete, m-am ars!

— Poate că mai ai oarecare șanse de scăpare dacă te

supui și nu ne faci greutăți. Bernard, Bob, veniți încoace!

La chemarea mea, cei doi tovarăși apărură și ei la intrare.

— Bob, uite colo, lângă șei, sunt niște lasouri. Ia unul și leagă-l pe dumnealui!

— Nu, mai bine moartea! izbucni Williams.

Și tâlharul se ținu de cuvânt. Cât ai clipi, își înfipse cuțitul în inimă și se prăbuși fără viață.

— Dumnezeu să-l ierte! rostii.

— Canalia! Va fi avut poate sute de vieți pe conștiință — vorbi Sam cu scârbă. Nicicând cuțitul nu și-a făcut mai bine datoria.

— S-a osândit singur, dragă Sam. Bine că ne-a scutit pe noi de o faptă sângeroasă.

Îl trimise apoi pe Bob după Hoblyn. Peste puțin, individul zăcea jos, în fața noastră. Îi scosei din gură călușul. Prizonierul răsuflă adânc, apoi privirea i se opri îngrozită asupra complicelui său mort.

— Dacă nu ne răspunzi la întrebări, ajungi cadavru ca și ăsta! îl avertizai.

— Spun totul! făgădui Hoblyn înspăimântat.

— Așadar: unde ați ascuns aurul?

— L-am îngropat colo, sub sacii de făină.

Dădurăm la o parte pieile de bivol și ne apucarăm să cercetăm depozitul. Era o adevărată colecție de tot ce fusese cândva transportat prin Estaccado: arme de cele mai diverse tipuri și calibre, pulbere, plumb, cartușe, lasouri, șei, pungi, pături, echipamente complete de voiaj și de vânătoare, stofe și pânzeturi, imitații de coral, giuvaieruri și salbe de perle mult căutate de indience, tot soiul de alte mărfuri, instrumente și unelte, o mulțime de cutii cu pemmican — carne conservată —

apoi mari cantități de alte alimente. Nu era greu să-ți dai seama că totul provenea din jaf.

Bob arunca la o parte sacii grei de parc-ar fi fost pachete de tutun. Marshall scotoci printre unelte și găsi un hârleț și o lopată. Începurăm a săpa. În scurt timp, puserăm stăpânire pe o asemenea cantitate de grăunțe și praf de aur, încât am fi gheboșat sub ele un cal de povară solid. Mă înfioram la gândul câți bieți căutători de aur își vor fi pierdut viața pentru ca să se îngrămădească aici atâta *deadly dust* — praf al morții — cum pe drept cuvânt îi spun indienii. Când se întorc în patrie, oamenii transportă cu ei numai o mică parte din aurul agonisit; restul îl schimbă în bancnote sau în cecuri. Cu siguranță că victimele au avut și ele asemenea valori. Dar unde s-or fi aflând acum? Mă adresai din nou lui Hoblyn:

— Spune-mi unde sunt banii și cecurile jefuite de la călători!

— Departe, într-o altă ascunzătoare. *Capitano* nu vrea să le țină aici. Nu are încredere în toți oamenii lui.

— Așadar, nimeni nu cunoaște ascunzătoarea în afară de dânsul?

— O știe și locotenentul.

— Cum îl cheamă?

— Patrik Morgan.

Mă fulgeră un gând. „Vom fi bogați în orice caz“ — îi scrisese el tatălui său. Nu cumva acest Patrik are intenția să-l jefuiască pe propriul său șef?

— Și nu știi defel unde se află ascunzătoarea?

— Știu ceva, dar nu sunt sigur. *Capitano* pare să nu aibă încredere nici în locotenent. Acesta din urmă a plecat azi împreună cu un însoțitor la Head-Pik și la

Rio Pecos; eu trebuia să pornesc mâine pe același drum și să-l țin sub observație.

— Aha! Deci *capitano* ți-a dat indicații precise, ți-a descris locul!

Hoblyn tăcu încurcat. Se codea.

— Spune adevărul! Dacă taci, moartea te paște! Vorbește sincer și te cruțăm, deși meritați cu toții streangul.

— Ați judecat bine, sir!

— Ei, unde e ascunzătoarea?

— Mâine urma să merg acolo și să-l împușc pe locotenent, dac-ar încerca să se apropie! E o mică vâlcea; o cunosc foarte bine, am văzut-o cu ochii mei. Însă descrierea nu v-ar folosi prea mult; tot n-ați găsi ascunzătoarea.

— Nu ți-a indicat *capitano* precis locul ei?

— Se ferește să dea amănunte. Mi-a poruncit doar să mă ascund în vâlcea și să-l împușc pe locotenent în clipa când ar pătrunde acolo.

— Bun! Îți cruț viața, dacă ne conduci la vâlceaua aceea.

— Sunt gata să vă conduc.

— Dar, ține minte: dacă încerci să ne înșeli, îți pierzi capul! N-ai să mergi liber; te legăm pe cal și vii cu noi.

— *Well* — zise Sam —, deci treaba s-a cam terminat. Ce urmează?

— Luăm numai aurul și alte câteva lucruri folositoare: arme, muniții, tutun, alimente, plus niște mărunțișuri, daruri pentru indienii care ar fi să ne iasă în drum. Hai, alegeți ce vă trebuie! Între timp, eu mă duc să examinez caii.

Găsii acolo patru cai de povară excelenți din Michigan, și vreo trei mustangi care meritau toată atenția. Erau, în orice caz, de preferat gloabelor lui Bernard și

Bob. Aşadar puteam să le schimbăm cu doi mustangi, iar pe-al treilea să-l repartizăm lui Hoblyn.

Erau aici şi samare, pe care le aşezai în spinarea cailor de povară. Apoi, din toate lucrurile alese, făcurăm opt baloturi, câte două de fiecare cal. Tot restul prăzii îl adunarăm grămadă şi puserăm dedesubt pulberea ce ne prisosea, laolaltă cu lucrurile cele mai înflamabile.

— Ce facem cu caii ceilalţi? întrebă Sam.

— Să-i dezlege Bob şi să-i gonească în prerie. Nu e prea convenabil, dar mă doare inima să-i omor. Tu, Sam, preia conducerea convoiului! Eu rămân să dau foc mormanului ăsta.

— Păi, de ce nu i-am da foc imediat? întrebă Marshall.

— Flăcările ar lumina până departe. Or, *stakemen*-ii, după ce nu ne vor fi găsit la tabăra noastră, se vor întoarce, desigur, în mare grabă, şi atunci focul îi va ajuta să ne dibăcească. De aceea e mai bine să vă depărtaţi cât mai mult, iar eu vă ajung mai târziu din urmă.

— *Well*, ai dreptate! La drum, *boys*, ordonă Sam.

Porni cel dintâi, ducând de frâu pe unul din caii de povară şi urmat de ceilalţi trei. Marshall, Bob şi Hoblyn — legat pe un mustang — încheiau convoiul. Eu cu calul meu rămăsei să aştept până se va fi stins orice zgomot. Trecu astfel mai bine de un sfert de ceas. Zăbava nu mai trebuia prelungită: mă puteam pomeni cu *stakemen*-ii. Intrai deci în ascunzătoare, ca să dau foc prăzii.

Dintr-o pătură ruptă îmi confecţionasem din vreme un fitil lung, care îmi îngăduia să mă depărtez suficient înainte ca pulberea să ia foc. Cum vârâsem sub grămadă şi o mulţime de cartuşe, era de prevăzut o explozie puternică.

Aprinsei capătul fitilului, luai calul de frâu și ieșii pe potecă în direcția preriei. Dincolo de mărăciniș mă avântai în șa.

Atunci izbucni un bubuit și o pălălaie grozavă. Focul făcuse să explodeze cartușele. Dădui pinteni calului și mânai cât putui de tare, ca să ies din raza luminii. Flăcările se înălțau sălbatice. Focul mistuia toată averea strânsă de bandiți prin jaf și omor...

Acolo unde se ating regiunile Texas, Arizona și New Mexico, așadar în ținutul străbătut de afluenții lui Rio Grande del Norte, se înalță munții Sierrei și Los Organos, Rianca și Guadelupa, alcătuind un vălmășag cu înălțimi sălbatice, răspândite fără noimă. Munții aceștia seamănă uneori cu niște cetăți de piatră, uriașe, despuiate, alteori cu fantastice bastioane învăluite în codri seculari, străbătute ici-colo de trecători abrupte sau despărțite de văiugi ușor înclinate. Coloșii par să stea de când lumea într-o superbă și deplină izolare. Și totuși vântul aduce polen și semințe până sus, pe coamele și piscurile lor, asigurând dezvoltarea vegetației. Ursul negru și cel cenușiu se cațără pe stânci și coboară de cealaltă parte, în împărăția singurătății, iar turmele de bizoni, numărând mii de capete, trec și ele prin câte o strungă în migrațiunile lor de toamnă și de primăvară. Apar aici chiar și oameni, fie albi, fie arămii, sălbatici ca însăși natura acestor locuri. Când aceștia se retrag și dispar, nimeni nu știe ce vor fi făcut acolo, căci uriașii de piatră nu vorbesc, pădurile tac și nu s-a găsit încă omul care să înțeleagă graiul animalelor.

Aici, pe culmi, urcă vânătorul temerar, bizuindu-se doar pe sine și pe arma lui; aici se refugiază insul care fuge de civilizație; aici se adăpostește indianul care a declarat război întregii lumi, fiindcă lumea toată îi vrea pieirea. Aici răsare din rămurișba căciula de blană a

vreunui vânător, ba sombreroul cu boruri largi al vreunui mexican, ba chica împletită a indianului.

Ce caută acești oameni, ce-i mână tocmai pe înălțimile acestea izolate? Nu există decât un singur răspuns: vrăjmășia față de om sau animal, lupta pentru o existență care nu merită totdeauna osteneala unei asemenea lupte.

Jos, la șes, terenurile de vânătoare și pământurile apașilor se învecinează cu cele ale comanșilor; pe aici, la graniță, se consumă fapte eroice neconsemnate în nici o istorie. Bătăliile dintre aceste puternice seminții împing uneori câte o ceată izolată sau risipită până sus, în munți, unde la fiece pas oamenii au de luptat cu moartea, cu forțele naturii ce par de neînvins.

Rio Pecos izvorăște din Sierra Jumanez, coboară spre sud-est și cotește apoi către Sierra Blanca, drept spre sud. Nu departe de ieșirea sa din munți, fluviul face un arc mare spre vest, mărginit pe ambele părți de înălțimi. Între albia fluviului și acest lanț muntos care străjuiește amândouă malurile, ici și colo răsare câte o mică prerie, când foarte îngustă, când mai largă, acoperită cu ierburi bogate și pierzându-se în codrii străvechi ce coboară până la poalele munților.

E un teren cât se poate de periculos. Munții îngemănați lasă arareori să se strecoare printre ei vreun drum, vreun defileu pe care să poți trece de cealaltă parte, și cine întâlnește aici un dușman n-are cum să-l ocolească decât abandonându-și calul, ceea ce iarăși îi poate aduce pieirea.

Ajunserăm, așadar, în această vale, pe care eu o mai străbătusem o dată călare, dar într-o companie mai numeroasă și mai sigură. Acum nu eram decât patru inși și, pe deasupra, obligați să-l supraveghem cu atenție pe prizonier care, deși se arăta extrem de docil, putea to-

tuși să urzească în taină planuri viclene. Hoblyn călărea la mijloc, alături de Bob; în fruntea grupului era Sam; pe urmă veneam eu și Bernard Marshall care, în cursul marșului nostru îndelungat, se dovedi un bun călăreț.

Era înainte de amiază și soarele atinsese culmile munților înșirați pe partea cealaltă a fluviului. Deși ne aflam la mijlocul lui august, totuși prezența soarelui ne provoca o vădită plăcere, căci aici, printre înălțimile acestea întunecate, se înserează repede, nu mult după prânz. Nopțile erau atât de reci, diminețile atât de jilave, încât mergeam mai tot timpul înfășurați în pături.

Ziua, Hoblyn călărea liber, îl legam numai pe timpul nopții. Doar răspundea cu propria-i viață pentru adevărul mărturisirilor sale.

— Mai e mult până la Skettel-Pik și Head-Pik? mi se adresă Marshall.

— Poate că am atinge munții chiar mâine, dacă, potrivit spuselor lui Hoblyn, n-am fi obligați să cotim spre dreapta.

— Oare n-ar fi mai bine să mergem de-a dreptul în munți, ca să dăm de Fred Morgan?

— În orice caz, de-a dreptul nu e bine; s-ar putea să fim observați. Morgan e cu siguranță acolo: calendarul arată paisprezece august. Patrik, însă, cred că a luat-o către vâlceaua unde *capitano* își ține banii. Și acolo unde e fiul, s-ar putea să vină și tatăl. De altfel, Patrik n-are decât un avans de cel mult câteva ore; doar ne-am ținut strâns pe urmele lui. Astă-noapte a poposit la șase mile de aici; vasăzică, dacă a pornit în zori, o dată cu noi, trebuie să fie acum la cel mult trei ore înaintea noastră.

— *Have care!* Atenție! exclamă deodată Sam, care călărea în față. Colo, la marginea pădurii, văd o creangă

verde pe jos. Înseamnă că a fost ruptă de curând; a trecut cineva nu de mult pe-aici.

Ne apropiarăm şi sărirăm din şa. Sam ridică de jos creanga, o examină, apoi mi-o întinse şi mie.

— Ia uită-te, Charlie, la drăcia asta, ca să zic aşa.

— Hm, pun prinsoare că a fost ruptă abia acum un ceas.

— Exact, aşa cred şi eu. Iată şi urme de paşi, observi?

Mă aplecai să le examinez mai îndeaproape.

— Doi bărbaţi. Stai să le măsurăm!

Scosei din buzunar două beţişoare pe care însemnasem măsura urmelor lăsate de Patrik şi de însoţitorul său pe locul primului popas.

— Ei sunt! Exact tălpile lor! Nu mai înaintăm!

— Ai dreptate. Să nu simtă că ne ţinem după ei. Dar dacă au descălecat aici, înseamnă că au un anume plan, un scop. Iată, colo şi-au lăsat caii; pământul e scormonit cu copitele. Iar dincoace urme de paşi care duc în pădure. Hai să vedem!

Ceilalţi trei rămaseră să ne aştepte, iar noi pătrunserăm sub bolţile pădurii. Făcurăm o bună bucată de drum până când Sam, care mergea în faţă, se opri. Dăduse de un strat de muşchi călcat şi bătătorit. Parc-ar fi săpat cineva pământul dedesubt, apoi l-ar fi netezit şi acoperit cu muşchi. Mă aplecai şi dădui muşchiul la o parte.

— Un târnăcop! constată Sam cu uimire.

— Da, da, aici a stat un târnăcop.

Sub stratul de muşchi, pe fundul unei adâncituri, se vedea conturul exact al uneltei.

— Vasăzică, l-au scos de aici. Dar cine l-o fi ascuns? cugetă cu glas tare Sam.

— E lesne de dedus. După ce *capitano* și locotenentul au îngropat banii și au părăsit vâlceaua, târnăcopul trebuie să-i fi incomodat; de aceea l-au ascuns aici. În orice caz trebuie să găsim la marginea pădurii vreun semn pe care l-or fi lăsat pentru orientarea lor la o eventuală întoarcere; vor avea nevoie de târnăcop ca să dezgroape comoara.

Așezai mușchiul la loc și mă dusei să examinez copacii de la liziera pădurii. Într-adevăr, doi copaci, unul pe dreapta, celălalt pe stânga urmelor purtau fiecare câte trei crestături în cruciș, iar câte trei crengi de jos fuseseră rupte.

— Ce concluzie tragi de-aici? Te ajută capul, Charlie?

— Ca și pe tine și pe oricare altul. Problema e ușor de rezolvat: Patrik are într-adevăr intenția să se ducă în vâlcea.

— Trebuie să i-o luăm numaidecât înainte. Mă întreb însă dacă se îndreaptă direct spre vâlcea, sau îl caută mai întâi pe tată-său.

— Asta putem s-o aflăm imediat.

— Mai e mult până cârmește drumul vostru de la fluviu și dă în vâlcea? mă adresai lui Hoblyn.

— Cel mult două ore, dacă mi-aduc bine aminte.

—. . .Atunci, să mai întârziem aici! Dintr-o pricină sau alta, Patrik poate să se fi oprit undeva, înaintea noastră, și atunci ne observă la sigur.

— *All right!* Să mai stăm. Dar să nu comitem imprudența pe care a comis-o el, și să lăsăm caii de capul lor. Ia, mânați-i după copaci! Și să mai îmbucăm ceva, că tot n-am pus nimic în gură de la răsăritul soarelui.

Îi făcurăm pe plac și ne așezarăm pe mușchiul moale. Dar nici nu apucarăm să ne scoatem merindele, că Hoblyn tresări și arătă cu mâna printre copaci:

— Domnilor, vedeţi strâmtoarea de colo? Parc-am zărit sus de tot ca un vârf de suliţă lucind la soare, un vârf de oţel.

— Imposibil — protestă Sam. Cum să observi vârful unei suliţe de la o asemenea distanţă?

— Şi totuşi, Sam — intervenii eu — nu-i deloc imposibil, dacă privirea cade întâmplător exact pe punctul cu pricina, fie el cât de mic. Dar asemenea suliţe nu poartă decât indienii... Vasăzică, ar trebui ca...

În acel moment zării şi eu două puncte scânteietoare, unul sus, celălalt puţin mai jos.

— Oameni buni, ăştia nu pot fi decât indieni — zisei eu. Mare noroc că ne-am adăpostit aici! Dacă mai mergeam, ne prindeau în toată legea; doar ne bătea soarele în faţă.

Îmi pusei luneta la ochi şi cercetai strâmtoarea. Tabloul ce mi se oferi nu putea decât să-mi stârnească cea mai gravă îngrijorare.

— Priveşte şi tu, Sam! Uită-te atent: sunt cel puţin o sută cincizeci de inşi.

Sam apucă luneta, o duse la ochi, apoi o trecu lui Bernard.

— Poftim, master Marshall! Admiraţi-i pe roşii ăştia! Aţi mai întâlnit vreodată comanşi?

— Încă nu. Sunt comanşi?

— Da — răspunse Sam hotărât. Judecând după regiune, ar putea să fie şi apaşi; numai că aceştia poartă chica într-alt fel. Observaţi că sunt vopsiţi în roşu şi albastru? Ei, asta înseamnă că se duc la război. De aceea şi-or fi ascuţit vârfurile suliţelor. Fiecare războinic va fi având în tolba lui câteva săgeţi otrăvite cu care eu nu simt nici o nevoie să fac cunoştinţă, ca să zic aşa. Tu ce crezi, Charlie? Ce se întâmplă dacă trec pe-aici?

— Ne observă, fără doar şi poate.

— Măi, de-am putea să ștergem cât de cât urmele, să dăm la o parte creanga aceea ruptă și s-o tulim! Dar nu văd cum!

— Nici nu ne-ar fi de prea mare folos, pentru că mai îndărătul nostru tot ne-ar descoperi urmele și ar face cale-ntoarsă.

— Știu, știu. Însă am câștiga timp și, până să se întoarcă ei, ne-am pune la adăpost.

— Ai și tu dreptate. Urmele copitelor sunt chiar pe margine. Poate reușim să le ștergem.

În spatele meu se afla un lăstar de molid, subțire, uscat. Îl retezai și-mi făcui un fel de undiță cu care pescuii creanga buclucașă. Adunai apoi ace uscate de brad și le presărai pe locul unde stătusem, deși urmele erau și așa foarte puțin vizibile; numai un ochi de indian ar fi fost în stare să le observe.

— Să vedem dacă ne ajută la ceva. Pe mine, unul, nu m-ai îmbrobodi cu asemenea procedee — vorbi Sam fălos.

— Și de ce?

— Păi, de când produce arțarul, ca să zic așa, ace de molid?

Într-adevăr, chiar în locul cu pricina creștea un arțar; dar nu mai aveam ce face. Indienii îmi absorbeau toată atenția. Ajunseseră tocmai la capătul de jos al strâmtorii, se opriră acolo și trimiseră trei călăreți în recunoaștere.

— *High-day,* slavă Domnului, nu vin spre noi! exclamă Sam plin de bucurie.

— De unde știți? se amestecă Bernard.

— Explică-i tu, Charlie, că tot îți place să-l instruiești.

— Foarte simplu. Din grupul lor de recunoaștere, doi au luat-o paralel cu fluviul, în jos, iar cel de-al

treilea se îndreaptă spre albia apei. Aşadar au intenţia să treacă pe malul celălalt. Pe aici, însă, nu se vor abate, altminteri n-ar fi luat-o în jos, ci în sus. Primii doi au sarcina să controleze dacă totul e în regulă, dacă nu se văd ceva urme, iar al treilea va stabili dacă Rio Pecos poate fi traversat în acest loc.

Curând, cei trei indieni se întoarseră din misiunea lor; păreau să fi adus veşti bune, deoarece trupa porni numaidecât în direcţia fluviului. Acum îi puteam număra cu ochiul liber şi se dovedi că le apreciasem forţele mai curând în minus decât în plus. Erau nişte flăcăi sănătoşi, zdraveni, care păreau să facă parte din două triburi sau aşezări diferite, deoarece erau conduşi de două căpetenii.

— Aia doi cu pene de vultur sunt şefii? întrebă Bernard.

— Da.

— Auzisem că şefii lor nu călăresc decât pe cai albi.

— Albi? Ha-ha-ha! râse cu poftă Sam.

— Eşti prost informat — îl lămurii eu pe tânărul Marshall. La noi, în lumea veche, se găseşte, într-adevăr, câte un general care nu încalecă decât pe favoritul său alb. Aici, însă, nu e aşa. Indianul nu prea ţine la caii de culoare deschisă. Calul alb, putând fi lesne observat, îndepărtează vânatul, iar în caz de război te trădează inamicului. Doar iarna, când zăpada serveşte de camuflaj, se întâmplă să fie folosiţi şi caii bălani, în care caz călăreţul se acoperă şi el cu o pânză albă. Am încercat personal trucul acesta sus, la Nord-Park.

Între timp, caii indienilor coborâseră de pe mal şi, deşi apa era repede, călăreţii ţinură atât de precis direcţia, încât ajunseră dincolo cu o abatere de numai câţiva coţi. Se procedă apoi la o nouă recunoaştere, după care întregul detaşament se puse în mişcare.

Acuma puteam să respirăm uşuraţi; scăpasem de o primejdie destul de serioasă. Sam îşi mângâie iapa:

— Ei, bătrâne, ce-ai fi zis dacă roşii ţi-ar fi tăiat ţie coada şi mie urechile? Ha-ha-ha! Noroc că treaba asta s-a petrecut mai demult! Dar, Charlie dragă, ce se întâmplă acum cu Patrik şi cu *stakeman*-ul lui, ca să zic aşa? Indienii or să le descopere cu siguranţă urmele.

— N-or să se atingă de el — răspunse în locul meu Hoblyn.

— Nu? Păi de ce?

— Fiindcă se cunosc. Aceştia sunt comanşii din tribul Racurroh cu care Patrik şi *capitano* au fumat pipa păcii. Ştiţi, multe din lucrurile acelea le cumpărau ei...

— Asta-i rău, ar putea să facă front comun împotriva noastră — se îngrijoră Sam.

— Mă rog, aşteptăm şi vedem — îl îmbărbătai eu. Patrik se va feri să-i aducă în vâlcea. Cel mult va întârzia din politeţe câteva ceasuri ca să fumeze calumetul cu căpeteniile lor. Apoi îşi va vedea de drum.

Mă lipii de un copac şi privii în zare, ca să văd ce fac indienii. Aceştia dispăruseră la cotul fluviului, după munţi. Dar când îmi aruncai privirea în susul apei, mă trăsei repede îndărăt. Sam observase mişcarea şi întrebă:

— Ce-i? Mai vin şi alţii?

— Se pare că da! În orice caz, am văzut unul la strunga de colo.

Sam, care păstrase la el luneta, o duse repede la ochi.

— La naiba! izbucni el. Ai dreptate. Dar nu văd decât un singur om. Poate că ceilalţi stau în spatele lui. Aha, ce văd? Un apaş, ca să zic aşa!

— Zău?

— Exact! Şi încă o căpetenie! Are părul lung de-i cade până pe spinarea calului. Iată-l, se îndreaptă spre fluviu, vrea să treacă dincoace.

— Dă-mi luneta!

Mi-o dădu, însă, din păcate, nu mai văzui nimic; călărețul coborâse în apă și o ridicătură de pământ mi-l acoperea cu totul.

— Știi tu, Charlie, cum vine asta? chibzui Sam. Comanșii, fără să știe, sunt urmăriți de apași, iar conducătorul apașilor a luat-o înainte, ca să nu-i piardă din ochi pe adversari. Dar e deștept, al dracului! N-a apucat-o chiar pe urmele lor, ci alături, pe strungă. Dați-vă, bre, mai înapoi! Apașii ăștia au niște ochi teribili. Și astupați nările cailor, să nu sforăie când îl vor simți pe indian! Că de venit, vine cu siguranță. Cât despre Tony a mea, nici o grijă: are ea destule grăunțe în cap! Ei, liniște!

Nu-l vedeam pe apaș; terenul ne împiedica vederea. Dar nu trecură nici cinci minute, că și auzirăm tropotul calului său.

Ceilalți se traseră repede îndărăt; eu însă mă pitii după o tufă mare. Apașul venea încet, examinând cu atenție pământul dedesubt. Observase cumva niște fire de iarbă călcate sau vreun alt semn? Așa se părea. Și iată că se opri chiar în dreptul meu studiindu-mi opera — stratul din ace de brad improvizat adineauri — și, cuprins de bănuială, sări de pe cal cu tomahawkul în mână.

— Trage, Charlie! mă îndemnă în șoaptă Sam.

Eu însă, pe cât de iute descălecase indianul, pe atât de repede ieșii din ascunziș. Brațul lui se înălță, gata să izbească necruțător.

— Winnetou! strigai eu, apropiindu-mă. Vrea oare marele conducător al apașilor să-l omoare pe fratele său?

Brațul îi căzu și ochii lui noptatici se luminară duios:

— Charlie!

Nu-mi rosti decât numele, dar în glasul lui simţii o mare bucurie, pe care indienii şi-o stăpânesc de obicei cu discreţie.

Apoi viteazul apaş mă strânse în braţe şi mă lipi de pieptul său.

Firește că şi eu mă bucuram nespus de această întâlnire. După ce ne privirăm câteva clipe în tăcere, întrebai:

— Ce caută fratele meu tocmai aici, lângă Rio Pecos?

Winnetou îşi vârî tomahawkul în brâu şi răspunse:

— Puricii au părăsit tabăra comanşilor ca să le dea apaşilor sângele acestora. Marele Spirit spune însă că Winnetou le va trage pielea de pe cap! Şi fratele meu alb ce face pe-aici? Doar îmi spunea acum câteva luni că se întoarce peste apa cea mare, la *wigwam*-ul său părintesc, pentru ca apoi să plece în deşertul acela mai mare şi mai crunt decât Mapimi şi Estaccado?

— Am şi fost acasă. Am fost şi în Sahara. Dar duhul preriei mă cheamă şi ziua, şi în visurile nopţii. I-am ascultat glasul şi m-am întors.

— Fratele meu alb a făcut bine! Inima preriei e largă şi darnică; viaţa şi moartea se cuprind în ea. Cine a simţit o dată bătaia acestei inimi, chiar de-ar pleca, tot va fi să se întoarcă. *Howgh!*

Îşi luă calul de căpăstru şi veni cu mine până sub copaci. Abia aici dădu cu ochii de însoţitorii mei. Dar în ciuda faptului că nu-i pomenisem de prezenţa lor, nu se arătă deloc surprins, ci se făcu că nu-i observă. Băgă mâna sub oblâncul şeii, scoase pipa şi punga cu tutun şi se aşeză cu gravă demnitate.

— Winnetou a fost departe, în miazănoapte, la apa cea mare, ca să aducă humă sfântă pentru calumet. Charlie

e primul om care va fuma cu Winnetou din această pipă.

— Mai sunt aici și alții care ar vrea să fumeze cu fratele meu roșu.

— Winnetou nu fumează decât cu bărbații viteji, care nu ascund viclenia în inimă și minciuna în cuvânt. Dar el știe că fratele său alb n-are legături cu oameni netrebnici.

— A auzit oare căpetenia apașilor de Sans-ear, iscusitul și neînfricatul vânător?

— Winnetou îl știe din auzite, dar la față nu l-a văzut. Sans-ear e viclean ca șarpele, isteț ca vulpea și viteaz ca jaguarul. El îi omoară pe indieni și-i înseamnă pe răbojul puștii! Dar eu știu că niște indieni i-au ucis soția și copilul, și că el nu-i omoară decât pe cei ticăloși. Îi văd aici iapa. De ce nu se arată Sans-ear ca să fumeze cu Winnetou pipa păcii?

Sam se ridică de la locul lui și se apropie de Winnetou. Se vedea că e oarecum tulburat în fața bărbatului pe care îl știa drept cel mai vestit, mai netemător și mai drept războinic al savanelor.

— Fratele meu roșu a rostit adevărul: eu nu-i omor decât pe cei răi, pe cei buni îi ajut — spuse el cu modestie.

Îi făcui semn și lui Bernard Marshall:

— Căpetenia apașilor să binevoiască a lumina cu ochiul său și pe acest războinic. A fost, până nu de mult, un om foarte bogat; dar banditii i-au ucis tatăl și l-au jefuit de diamante și dolari. Ucigașul e un alb și se află aici, lângă Rio Pecos. El va fi să piară chiar de mâna acestui tânăr!

— Winnetou îi e frate și îl va ajuta să-l prindă pe ucigaș. *Howgh!*

Acest ultim cuvânt echivala cu un angajament solemn pe care avea să-l respecte cu sfințenie. Câștigasem deci pentru Bernard un ajutor cum nu se poate mai prețios.

Apașul își umplu pipa și-i dădu foc. După ce suflă de câte trei ori fumul spre cer și spre pământ, îndreptă calumetul către cele patru puncte cardinale și apoi mi-l întinse mie. Împlinii și eu ceremonialul și-i trecui pipa lui Sam. După ce fumă și Marshall, pipa reveni la Winnetou. Atunci Sam îl întrebă:

— Are fratele meu roșu mulți războinici cu el?

— Iuf!

Aceasta e, după cum se știe, o exclamație de mirare. Sam însă nu cunoștea pe-atunci modul de exprimare al apașilor și, bănuind că nu fusese înțeles, repetă întrebarea:

— Ziceam dacă fratele meu roșu are mulți războinici cu el.

— Iuf! Fratele meu alb ar putea să-mi spună de câți urși e nevoie ca să strivească un mușuroi cu o mie de furnici?

— Păi, ajunge și un urs!

— Și de câți crocodili ca să înghită o sută de broaște?

— Ajunge un crocodil.

— Și de câte căpetenii ale apașilor e nevoie ca să ucidă un roi de țânțari Racurroh? Când Winnetou dezgroapă securea războiului, el merge de unul singur, fără alți oameni după el. Căci el nu e capul unui trib singuratic, ci regele tuturor apașilor. Oriîncotro și-ar întinde brațul, mii de războinici zoresc să-i împlinească poruncile; o mulțime de glasuri aleargă spre el ca să-i spună ce fac fiii comanșilor; sumedenie de cuțite și tomahawkuri vin să-l doboare pe dușman.

Apoi tânărul și viteazul șef al apașilor mi se adresă mie:

— Bărbatul adevărat vorbește cu pumnul, Charlie! Dar, te rog, spune-mi ce urmărești aici împreună cu acești oameni ai tăi?

Îi înfățișai pe scurt, dar exact motivele care ne aduseseră la Rio Pecos. Winnetou ascultă atent și stătu o vreme cu ochii în jos. Trăgând ultimul fum, își prinse calumetul la gât și se sculă în picioare:

— Frații mei albi să binevoiască a veni după mine!

Își scoase calul din pădure și sări în șa. Încălecai și eu și plecarăm în trap rapid. Apașul călărea un murg osos, costeliv, pe care îl cunoșteam mai demult. Arăta ca o gloabă de ham muncită, prăpădită, și numai un cunoscător ca Winnetou s-ar fi putut hotărî să-l folosească la călărie. Calul acesta era neîntrecut la galop statornic la trap, răbdător, neobosit la pas și avea un suflu inepuizabil. Ca inteligență, nu era cu nimic mai prejos decât iapa lui Sam, iar cu copitele-i tari ca oțelul punea nu o dată pe goană sălbăticiuni primejdioase ca lupul sur sau puma. Când îl încăleca, Winnetou și murgul lui păreau un trup și un suflet, o singură voință și hotărâre. Nicicând animalul acesta deosebit de curajos, puternic și iute, nu a ostenit să-și slujească stăpânul în cele mai grele situații.

Dând de urmele comanșilor, înțeleserăm că hoarda se simțise aici sigură și la largul ei: nu făcuse nici cel mai mic efort să le șteargă. Călărirăm așa preț de un ceas, oprindu-ne la fiece cot, ca să scrutăm împrejurimile. Eram tocmai pe punctul de a cârmi iarăși pe după un pâlc de arbori, când apașul trase puternic de frâu.

Arătă cu dreapta înainte, iar cu stânga ne făcu semn să tăcem din gură, să fim atenți. Îmi încordai privirea și nu văzui nimic neobișnuit.

Winnetou însă își atârnă pușca de oblâncul șeii, scoase cuțitul de vânătoare, descălecă și, fără a rosti măcar un cuvânt, dispăru în pădure.

— Ce să fie, Charlie? întrebă Sam nedumerit.

— Habar n-am.

— Original tip Winnetou ăsta! Nu putea să ne spună și nouă despre ce-i vorba?!

— N-ai auzit ce zicea adineauri: bărbatul adevărat vorbește cu pumnul. Adică prin faptă. Zărind ceva suspect, s-a dus să cerceteze mai îndeaproape situația. Ce nevoie să-ți dea lămuriri verbale, de vreme ce acționează sub ochii tăi! . . .

— Massa, oh, auzit, massa? interveni Bob.

— Ce?

— Strigat om!

— Unde?

— Aici, după colț asta.

Mă uitai întrebător la ceilalți, dar nimeni nu auzise nimic. Se putea, totuși, ca negrul să aibă dreptate.

Deodată răsună — și îl auzirăm acum cu toții — glasul ciudat al unui *wipp-por-will*. Oricare altul ar fi fost convins că e într-adevăr glasul acestei păsări, dar eu știam că nu era decât o imitație perfectă realizată de Winnetou. De acest semnal ne folosisem cândva în expedițiile noastre comune.

— Un *wipp-por-will* — spuse Sam. Aș fi curios, ca să zic așa, pe unde nu se găsește soiul ăsta de gaițe.

— Ba te înșeli, Sam. E pentru întâia oară că auzi asemenea glas: ne cheamă Winnetou. Uite-l colo, la câteva sute de pași în marginea pădurii. Haidem!

Luai de căpăstru murgul apașului și pornii călare, însoțit de ceilalți. După ce se convinse că i-am auzit chemarea, Winnetou dispăru imediat după copaci. Ajuns la locul cu pricina, descălecai și intrai după el în pă-

dure. Îl găsii stând în picioare, iar jos, pe pământ, zăcea un tânăr legat cu propria lui cingătoare. Gemea și privea în sus la Winnetou, cu niște ochi îngroziți.

— Fricosule! rosti cu dezgust apașul. Și, fără să adauge alt cuvânt, îi întoarse spatele.

Tânărul capturat era un alb. Văzându-mă pe mine — tot alb — se înseninâ puțin la față. O undă de nădejde îi răcori sufletul, mai ales când se ivi și Sam.

— Un alb, un yankeu! exclamă acesta din urmă. De ce fratele meu roșu îl tratează ca pe un dușman?

— Ochi rău! răspunse scurt Winnetou.

Atunci un strigăt se auzi în spatele meu. Întorsei capul, și-l văzui pe Marshall cum se uită stupefiat la prizonier.

— Holfert! Pentru Dumnezeu, ce cauți aici?

— Marshall! Master Marshall! se miră prizonierul la rândul său. Era deci o cunoștință de-a lui Bernard. Se părea însă că apariția prietenului meu nu-i provoca o deosebită plăcere.

— Cine-i tânărul? întrebai.

— E din Knoxville, îl cheamă Holfert. A lucrat în magazinul nostru — ne lămuri Bernard.

Cum de ajunsese aici un fost angajat de-al lui Marshall? Ce căuta tocmai în aceste locuri, unde speram să-l găsim pe Morgan? Îmi veni o idee:

— Era în serviciul dumneavoastră când ați lichidat întreprinderea?

— Da.

Mă adresai atunci prizonierului:

— Master Holfert, te căutăm de mult. N-ai vrea să ne spui unde se află bunul dumitale amic Fred Morgan?

— Sunteți detectiv, sir? izbucni acesta speriat.

— Profesia mea vei afla-o la timp. Dar pot să-ți spun că n-am intenția să mă ocup de dumneata în mod

oficial, deoarece înclin să cred că ai căzut victimă unei momeli. Răspunde așadar: unde-i Morgan?

— Dezlegați-mă și vă voi spune totul, sir.

Bernard asista la discuție ca un martor cu totul uluit.

— De dezlegat nu poate fi vorba, dar o să-ți slăbim nițel legăturile. Bob, ia vezi!

Negrul ieși în față și se aplecă.

— Bob, și tu ești aici?! exclamă Holfert.

— *Yes!* Unde massa Bern' acolo Bob. De ce nu rămânem massa Holfert de Lu'ville și venit la munți? De ce trebuim legat massa Holfert?

Negrul desfăcu puțin legăturile, încât prizonierul reuși să se salte în șezut. Eu continuai interogatoriul:

— Deci, pentru a treia oară: unde se află Morgan?

— În Head-Pik.

— Ai fost mult timp acolo, împreună cu el?

— Mai mult de o lună.

— Unde v-ați întâlnit?

— Îmi poruncise să vin la Austin.

— Îți poruncise? Prin urmare, sunteți cunoștințe vechi.

Holfert tăcu. Eu scosei pistolul.

— Fii atent la jucăria asta, master Holfert! Deși sunt lămurit în ce te privește, țin totuși să-mi spui câte ceva în legătură cu asasinarea și jefuirea patronului dumitale. Dacă nu răspunzi sau încerci să minți, îți trântesc un glonț în cap. Aici, în Vest, criminalii nu sunt judecați cu atâtea formalități ca dincolo, în Statele Unite!

— Nu sunt un criminal! bâigui Holfert în culmea spaimei.

— Ți-am mai spus că sunt pe deplin lămurit în legătură cu dumneata! Problema ar fi numai dacă e cazul să te tratăm ca pe un înrăit fără leac sau ca pe un pă-

cătos care se pocăiește. Așadar, îl cunoști mai demult pe Morgan?

— Mi-e rudă.

— Și te-a vizitat la Louisville?

— Da.

— Mai departe! N-am chef să te tot întreb: poți vorbi și singur. Gândește-te la pistolul meu!

— Dacă master Marshall se retrage, vă povestesc totul.

Trebuia să țin seama de starea de spirit, de tulburarea în care se găsea criminalul, văzându-se încolțit pe neașteptate.

— Fie pe voia dumitale.

Îi făcui semn lui Bernard, care se depărtă ca să se întoarcă însă pe ocolite și să se posteze la adăpostul unui copac, în spatele prizonierului. În clipa aceea parcă citeam în inima lui ca într-o carte deschisă.

— Dă-i drumul! îi ordonai lui Holfert.

— Morgan mă vizita adeseori, stăruind să joc cu el cărți. Până la urmă m-a convins.

— Venea în locuința dumitale?

— Da. La magazin nu mă căuta niciodată. Tot câștigând la joc, am dat în patimă. Pe urmă, am început să pierd și am tot pierdut până i-am rămas dator cu câteva mii de dolari. N-aveam de unde să-i plătesc. Atunci m-a amenințat cu denunțul, căci îi dădusem polițe falsificând semnătura patronului meu. Cum era să mă salvez? I-am indicat locul unde se află cheile de la magazin.

— Știai ce avea de gând să facă?

— Da. Urma să împărțim între noi prada și să fugim în Mexic. Dar, din prevedere, pentru a nu fi descoperiți de poliție, trebuia să ne despărțim pentru un timp și să ne dăm întâlnire la Austin.

— I-ai spus că patronul poartă întotdeauna la el o cheie cu care descuie toate uşile?

— Da, i-am spus. Însă nu credeam că-l va ucide. Zicea că are intenţia să-l năucească şi atât. L-am pândit amândoi, iar Morgan, nici una nici două, l-a înjunghiat. Apoi am deschis uşa locuinţei şi am scos mortul pe culoar. Prada am împărţit-o pe loc.

— El a luat diamantele, şi dumneata restul?

— Da. Fiind din branşă, nu mi-a fost greu să vând partea mea, firește, sub preţ . . . şi acum . . .

— Şi acum . . . da, da, înţeleg! Ţi-a luat Morgan banii!

— Mi i-a luat.

— Vasăzică, ai fost atât de naiv încât să-ţi închipui că un tâlhar ca Morgan se va purta corect cu dumneata? Nu ţi-ai dat seama că te ademeneşte în pustietatea asta ca să te jefuiască de bani? Cum ţi i-a luat?

— Aseară era rândul lui la strajă. Eu adormisem, dar deodată mă deşteptai. Morgan îmi luase armele şi portofelul, şi se aplecase să mă înjunghie. Spaima mi-a înzecit puterile: l-am aruncat de pe mine, am sărit în picioare şi am luat-o la fugă. Dânsul m-a urmărit, dar mulţumită întunericului am scăpat. Apoi am alergat toată noaptea, temându-mă să nu mă descopere în zorii zilei. Abia de curând m-am ascuns aici, să-mi trag puţin sufletul şi să dorm. Dar n-a fost chip: au trecut călăreţii indieni. Tocmai voiam să-mi continui drumul, când l-am văzut pe acest roşu. Am încercat să mă feresc de el, dar m-a prins.

Holfert era frânt de oboseală. Poate că şi această stare îl determina să vorbească atât de franc şi deschis, căci altminteri glasul lui nu prea trăda căinţă sau regret.

Mă adresai lui Bernard:

— E omul dumitale. Ce ai de gând cu el?

Marshall nu răspunse. Pesemne că șovăia între răzbunare și milă. În sfârșit, îi puse prizonierului câteva întrebări suplimentare, după care se hotărî:

— S-ar putea ca ticălosul să merite moartea, dar ducă-se în plata Domnului!

— În condițiile de aici, asta e și mai rău ca o moarte imediată — îi atrăsei eu atenția. Fără experiență și ajutor, fără armă și cal, nu va ajunge prea departe.

— Atunci să vină cu noi până găsim un prilej să ne scăpăm de el.

— Ne-ar incomoda prea mult, doar mai avem un prizonier. Și apoi, nu e deloc exclus să se înțeleagă amândoi împotriva noastră.

— Tot am fi patru contra doi.

— Nu mă gândesc că ne-ar covârși ca forță; s-ar putea ivi însă momente grele, situații încurcate. Mă rog, nici eu nu sunt setos de sânge. Am putea să-i dăm, de pildă, un cal de povară și o armă. Consultă-te și cu Winnetou!

Indianul stătuse deoparte, urmărind discuția noastră. Acum se apropie de Holfert și-l dezlegă:

— Ridică-te!

Prizonierul se sculă în picioare. Winnetou întinse arătătorul spre el:

— Ți-ai spălat mâinile de sângele victimei?

— Da — răspunse Holfert smerit.

— Asta înseamnă că aveai într-adevăr mâinile pătate cu sânge! Or, sângele, ca să-l speli, cere sânge, nu apă! Așa vrea Manitu și Marele Spirit al savanei. Vezi ramura aceea chiar pe marginea apei, lângă mal?

— Da.

— Du-te și ad-o încoace! Dacă izbuteşti s-o smulgi de-acolo, rămâi în viaţă, căci ramura e semnul păcii şi al iertării.

Noi, ceilalţi, eram întrucâtva surprinşi de acest ciudat procedeu. Holfert se duse până la marginea apei, cam la patru sute de paşi depărtare de noi. Condiţia nu era greu de îndeplinit: ramura se afla foarte aproape de mal. Întinse mâna şi o ajunse. Dar în aceeaşi clipă, Winnetou duse la ochi puşca lui de argint. Focul scăpără şi Holfert, lovit la cap, căzu în apă, cu faţa în jos.

Calm, fără să se grăbească, apaşul îşi încărcă din nou puşca.

— Omul alb nu s-a întors cu ramura, deci a trebuit să moară! Spiritul savanei e drept şi milostiv: el nu iartă ca să te ducă la pieire. Ucigaşul alb ar fi fost ucis la rândul lui de comanşi sau de *stakemen*-i şi leşul lui l-ar fi mâncat coioţii.

Acestea spuse, Winnetou încălecă şi porni la drum fără altă vorbă.

Îl urmarăm în tăcere, tulburaţi până în adâncul sufletului.

Comanşii lăsaseră urme peste tot. Era clar că mergeau la război; o dovedeau, de altfel, şi culorile cu care îşi vopsiseră faţa. Dar se vede că ţinta lor era cam departe, altminteri ar fi fost mult mai precauţi.

Winnetou le cunoştea, desigur, intenţiile, dar era de felul lui un taciturn: nu vorbea decât strictul necesar. Tocmai voiam să mă apropii de el, când răsunară înaintea noastră trei focuri de armă.

Ne strunirăm numaidecât caii. Winnetou, făcându-ne semn să aşteptăm, porni iarăşi înainte şi cârmi pe lângă un cot al pădurii. Noi stăturăm pe loc. Apaşul descălecă, se furişă printre tufişuri, apoi apăru din nou şi ne chemă printr-un gest al braţului.

— Comanși și două fețe palide — ne informă el în grabă.

Și numaidecât se retrase iar în tufiș. Eu, Sam și Bernard ne luarăm după el, în timp ce Bob rămase cu caii, păzindu-l și pe Hoblyn.

Terenul închipuia la un moment dat un fel de tăpșan larg și de acolo ne izbi o priveliște neașteptată. Cele două căpetenii ale comanșilor își înfipseseră sulițele în pământ și își agățaseră scuturile în ele. Ședeau și fumau împreună cu doi albi care se instalaseră unul în dreapta, celălalt în stânga lor. Tuspatru caii pășteau în apropiere. Pe tăpșanul din fața lor se desfășura un exercițiu de luptă, sălbatic și pașnic în același timp: comanșii organizaseră unul din acele spectacole prin care obișnuiesc să-și arate măiestria de călăreți și de mânuitori ai armelor. Aflându-se prea departe ca să le putem deslușì fețele, făcui apel la lunetă și, surprins, mă adresai lui Sans-ear:

— Formidabil! Privește, Sam! Cine-i tipul de acolo?

Sam luă luneta și o duse la ochi:

— *'s death,* Fred Morgan cu fiul său! Cum de s-au întâlnit aici, ce-or fi căutând printre indieni?

— Ușor de dezlegat, dragul meu: Patrik călărea înaintea noastră, iar tatăl său venea dinspre Head-Pik, urmărindu-l pe Holfert. Și s-au întâlnit aici. Cu indienii, după cum știi, se află în raporturi bune, n-au de ce să se ferească.

— O fi, dar nu-mi convine deloc.

— De ce?

— Cum îi mai scoatem, ca să zic așa, din mijlocul roșilor?

— Sper să nu stea mult timp împreună. Oricum, nu aceasta poate fi intenția lor. N-au nici un interes să împartă comoara cu indienii.

— Atunci cel mai bun lucru e să rămânem pe loc și să nu-i slăbim din ochi.

— Se pare că aici suntem puși la adăpost, nu cred ca vreun comanș să vină încoace.

— Dar Morgan? interveni Bernard. N-o să treacă pe-aici în căutarea lui Holfert?

— Văzând că nici fiu-său, nici comanșii nu l-au întâlnit, va presupune că acesta a luat-o pe alt drum. Hai să ne punem caii în siguranță.

Winnetou aprobă din cap și eu mă depărtai pentru a lua măsurile cuvenite. Era de prevăzut că popasul nostru va dura câteva ore. Scosei samarele de pe cai și intrarăm cu toții mai în adâncul pădurii.

Dând cu ochii de tăpșanul cu pricina, Hoblyn mi se adresă:

— Sir, acolo sus, pe dreapta, e drumul spre ascunzătoare.

— Acolo? Proastă afacere!

— De ce, Charlie? se vârî în vorbă Sam.

— Fiindcă n-aveam cum ajunge acolo înaintea celor doi Morgani. Îți dai seama: după plecarea comanșilor, banditii vor lua-o imediat încolo.

— Nu vă faceți griji, sir! interveni Hoblyn. Drumul acesta nu-l cunoaște decât *capitano* și cu mine. Locotenentul Patrik o ia pe altă parte, către un afluent al lui Rio Pecos.

— Bine, atunci să urmărim liniștiți spectacolul comanșilor.

Războinicii se împărțiseră în două tabere „inamice". Părea că se înfruntă cât se poate de serios. În lupta corp la corp oamenii se arătau atât de sprinteni și neostenițti, încât ar fi cucerit admirația oricărui spectator european. Caii lor nu au șei, nici căpăstru obișnuit, ci poartă, fixată pe spinare fie o pătură, fie o piele sau rogojină. De am-

bele laturi o curea solidă, groasă, e petrecută pe grumazul calului, servind de sprijin pentru braţul călăreţului când acesta se apleacă pe o parte sau alta, agăţat numai cu un picior de spinarea bunului său tovarăş. Acest soi de echipament, ca şi exerciţiul îndelungat permit călăreţului să se folosească de calul său ca de o pavăză, având în acelaşi timp destulă libertate de mişcare şi expediind săgeţile sau gloanţele când peste capul, când pe sub burta calului. Războinicii aceştia sunt deosebit de ageri. Dacă e nevoie, aproape că se culcă la pământ fie pe dreapta, fie pe stânga calului şi acţionează cu atâta viteză şi dibăcie, încât ar face cinste celei mai înalte şcoli de călărie artistică...

Toată atenţia noastră era îndreptată spre acest spectacol războinic, plin de ciudăţenii şi frumuseţi, semănând cu o „Phantasia“ arabă. Doar o singură dată, şi spre norocul nostru, îmi aruncai privirea îndărăt, spre desişul de unde venisem. Şi atunci zării cu spaimă doi călăreţi venind spre noi, pe hotarul pădurii, şi cercetând cu atenţie urmele comanşilor. Îi avertizai pe ceilalţi:

— *Have care,* atenţie! Călăreţi!

Îşi întoarseră cu toţii capetele, şi Hoblyn exclamă:

— *Capitano* cu Conchez!

— Exact, aşa e! Repede, în pădure! Ştergeţi orice urmă!

În două minute se făcu totul. Oamenii se retraseră mai în adâncul pădurii, în afară de mine şi de Winnetou, care, rămaşi mai în faţă, îi observam în ascuns pe noii veniţi.

Călăreţii se apropiau din ce în ce şi desigur că ar fi cârmit spre noi, dacă în acel moment războinicii comanşi n-ar fi scos un urlet ca de fiare sălbatice. Era semnalul lor de luptă. Călăreţii tresăriră, se uitară o clipă pieziş pe după colţul pădurii şi îşi mânară caii către locul

unde stătuseră adineauri caii noștri. Atunci ne înfundarăm și noi în pădure.

Chiar îndărătul noilor veniți creșteau doi arțari alăturați. Acolo reușii să ajung și să trag cu urechea la discuția bandiților. Stăteam cu tomahawkul pregătit pentru orice eventualitate.

— Sunt comanși — vorbi *capitano*. Prin urmare, n-avem de ce ne teme. Dar trebuie să dibuim cine sunt cei doi albi.

— E prea departe, nu le vedem fețele.

— Poate să-i recunoaștem după îmbrăcăminte. Cel din față, nu... nu-l știu... Celălalt... eh, drăcie, mi-l acoperă cele două căpetenii!

— *Capitano*, ia vedeți caii ăia patru! E și un roib printre ei. Nu vi se pare că șaua e cam ciudată?

— *Carajo*, ăsta e roibul locotenentului!

— Cred și eu. Înseamnă că unul din albi nu poate fi decât locotenentul Patrik.

— Așa e! Uite că s-a aplecat. Poartă haina aceea pestriță. Ce-i de făcut?

— Dacă-aș ști ce intenții aveți cu el, poate că mi-ar veni vreo idee.

— Acum e într-adevăr cazul să-ți spun. Am îngropat aici cea mai însemnată parte din averea noastră. Nu o puteam ține dincolo, în Hide-Spot, fiindcă se află printre noi unii oameni care nu-mi inspiră încredere. Locul unde am ascuns comoara nu-l știe nimeni în afară de mine și de Patrik care, ciudat lucru, în loc să se întâlnească cu tat-său în tabăra noastră, a preferat să fixeze întâlnirea aici, la Rio Pecos. Asta m-a făcut să îl bănuiesc. Iar faptul că, după ultima lui misiune în Estaccado, a venit direct încoace, fără să treacă mai întâi pe la mine, mi-a întărit convingerea că are de gând să ne fure comoara. Cu indienii ăștia cred că s-a întâlnit întâm-

plător. Acuma, mă întreb cum e mai bine: să-l pedepsim chiar aici, pe loc, sau să ne ţinem de el şi să-l prindem asupra faptului?

— Cred că a doua cale e mai sigură. Acum n-am putea încă să-i dovedim nimic. Va spune că n-a avut alt scop decât să se întâlnească cu tat-său. Şi pe urmă, cine ştie ce-o să mai facă pentru a-şi atinge ţelul! Suntem numai doi contra doi, iar cu indienii putem să dăm de bucluc. Nu-s oameni de nădejde.

Era clar că acest Conchez dorea ca şeful să renunţe la planul lor iniţial. Probabil că-l trăgea şi pe el aţa să afle locul ascunzătorii.

— Ai dreptate — aprobă *capitano*. Comanşii ăştia Racurroh merg la război, deci nu vor zăbovi aici decât un ceas ori două. Pe urmă, Patrik va pleca şi el; până la ascunzătoare nu mai are mult. Cunosc eu însă un drum şi mai scurt, ca să i-o luăm înainte. Numai de-ar fi încă acolo comoara, că nu pupă el nimic!

— Cum adică „de-ar fi încă acolo"? Cine s-o fi luat? Doar nimeni altul nu cunoaşte taina!

— Hm, Sans-ear şi Old Shatterhand ne-au mai jucat o dată renghiul...

— Ei? Păi cum să fi aflat?

— Foarte simplu. Eu voiam să-l trimit pe Hoblyn ca să-l urmărească pe locotenent şi am făcut o mare prostie: m-am grăbit să-i descriu locul ascunzătorii şi uite că Hoblyn a dispărut şi de atunci nu-mi iese din gând bănuiala că, pentru a se salva, le-o fi vândut vânătorilor secretul.

— Hm, în cazul acesta poate c-ar fi mai bine să...

— Ce vrei să spui?

— Să ne adresăm comanşilor.

— Adică, să-i punem la curent cu situaţia şi să le întindem comoara pe tavă? Nu, asta în nici un caz. De

altfel, mai avem timp să chibzuim. După câte văd, roșii și-au scos sacii cu merinde. Să îmbucăm și noi ceva. Adu pastrama!

Mergând spre cai, Conchez m-ar fi zărit, fără îndoială; de aceea mă trăsei repede îndărăt și dispărui la timp din câmpul lui vizual.

Întors la tovarășii mei, le comunicai cele auzite.

— Dar în legătură cu cei trei „voiajori", care au plecat atunci cu „locotenentul" pe urmele negustorilor, n-ai auzit nimic? întrebă Sam. Unul din ei parcă trebuia să-l însoțească pe Patrik!

— Nu, n-am auzit. Poate că Patrik i-a ucis ca să aibă mână liberă. Ei, Sam, ce facem cu ăștia doi?

— Îi lăsăm să-și continue drumul, ca să zic așa.

Winnetou însă clătină din cap, arătându-și dezacordul.

— Frații mei albi să nu uite că au numai câte un singur scalp.

— Și cine o să ni-l ia? replică Sam.

— Șerpii de Racurroh.

— N-o să le meargă! De altfel, ei se grăbesc la război și vor pleca de aici cât de curând.

— Fratele meu alb e un vânător vestit și un războinic viteaz, dar nu cunoaște obiceiurile comanșilor. Ei se vor duce în munți, la mormântul căpeteniei lor Ciu-ga-ciat, adică „Fumul negru". Așa fac ei o dată pe an, în ziua când Ciu-ga-ciat a căzut ucis de Winnetou, căpetenia apașilor.

Acum înțelegeam, în sfârșit, de ce Winnetou pornise pe urmele lor.

— Ce are a face?! rațională cu glas tare Sam. Dacă au de făcut asemenea drum, de-abia n-o să le ardă de noi, ca să zic așa, și nici de bandiți.

— Și eu înclin să rezolv lucrurile fără vărsare de sânge — îl susținui pe Sam.

— Fraţii mei albi facă după voia lor — rosti ferm Winnetou. Cruţându-l pe duşman, pe tâlhar şi ucigaş, ei vor plăti greşeala cu propriul lor sânge. Apaşul a vorbit. *Hough!*

N-aş fi vrut să-l contrazic; dar numai cu puţin înainte căzuse ucis un om şi mă durea gândul că va fi să mai ucidem unul, fie şi un criminal, fără să ne aflăm în legitimă apărare.

Pe când chibzuiam astfel, deodată tabăra comanşilor se umplu de strigăte şi de larmă, care păreau să se fi dezlănţuit dintr-o pricină neaşteptată. Văzând că şi *capitano* cu însoţitorul său deveniseră foarte atenţi, mă furişai până la liziera pădurii, ca să mă lămuresc despre ce-i vorba.

Ajunsei într-un loc sigur, de unde puteam să urmăresc situaţia. Comanşii se înghesuiau pe mal, privind la o descoperire a lor, poate un cadavru sau un obiect neobişnuit. Îl împinseră apoi iarăşi în apă, şi, făcând roată în jurul căpeteniilor şi al celor doi albi, încălecară şi porniră cu toţii la drum.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Bernard după ce revenii.

— Au găsit ceva în apă. S-ar putea să fie cadavrul lui Holfert. În cazul acesta suntem descoperiţi.

Winnetou ascultă atent, apoi mă întrebă:

— Crede fratele meu că un hoit poate pluti atât de departe?

— Uneori da. Apa e iute şi adâncă, malurile netede, cadavrul n-are de ce să se agaţe; merge slobod la vale.

Fără să-mi dea vreo replică, Winnetou se sculă de jos şi dispăru în stânga, pe după copaci. Ştiam ce vrea să facă. Mergând în sus, prin pădure, paralel cu fluviul, voia să coboare apoi în apă şi să înoate până la faţa locului, ca să se convingă ce anume atrăsese atenţia comanşilor.

Deşi îl ştiam un înotător admirabil, încercarea mi se păru foarte primejdioasă. În primul rând, se putea în-

tâmpla ca și *capitano* cu Conchez, mânați de aceeași curiozitate, să se apropie de locul cu pricina; în al doilea rând, comanșii puteau să-și spună că acolo unde se găsește cadavrul unui om recent omorât, trebuie să se găsească și autorul faptei. Or, în acest caz, plecarea lor nu era decât simulată și ei s-ar fi putut întoarce ca să se convingă de adevăr. Așa cum într-o campanie militară se cere să nu lași niciodată înapoia ta un bastion necucerit sau măcar neîmpresurat, tot așa și în Vestul Sălbatic se cere să știi întotdeauna exact pe cine ai în spate. Altminteri e foarte primejdios.

Distanța pe care urma Winnetou s-o parcurgă înot, dus și întors, era de aproximativ o jumătate de milă. Socotind și cele zece minute de drum pe uscat și având în vedere calitățile lui de înotător, realizarea planului i-ar fi cerut o jumătate de ceas. Dar nu trecu nici un sfert de oră și *capitano* cu însoțitorul său porniră în aceeași direcție. Firește că nu-i puteam împiedica.

Presupunerea mea se împlini: cei doi călăreți se îndreptau spre fluviu. Trebuia să întreprind ceva, să-l ajut pe Winnetou, care își lepădase, desigur, hainele și armele, păstrând asupra lui cel mult cuțitul. Trebuia să acționez repede și fără să fiu zărit. Îmi luai pușca:

— Voi stați pe loc!

Și fără să dau alte lămuriri, ieșii din ascunziș și alergai într-un suflet pe hotarul pădurii până ajunsei într-un punct de unde se vedea lămurit locul unde „obiectul" misterios fusese împins din nou în apă. Dar tocmai atunci văzui cum *capitano* își duce arma la ochi. Trase, dar nu nimeri. Știam cu câtă dibăcie înoată Winnetou sub apă. Nici cinci secunde nu cred să fi trecut — și-l zării pe apaș săgetând apa ca peștele, sărind pe mal și aruncându-se asupra lui *capitano*. Atunci Conchez își ridică repede carabina. Nu mai aveam încotro. Mă pregătii să

trag și să-l rănesc. Iată însă că Winnetou se desprinse de *capitano* și se năpusti asupra lui Conchez, exact în clipa când acesta dădu să apese pe trăgaci. Carabina se descărcă în gol, glonțul se pierdu în văzduh. Winnetou îi smulse arma din mână, o prinse ca pe-o măciucă și tocmai bine se feri printr-un salt de *capitano* care, revenindu-și la timp, era gata să-l lovească cu patul puștii.

Neistovit, apașul dădu să-i înfrunte pe amândoi deodată, când văzduhul se cutremură de un urlet puternic. Nu mă înșelasem deci nici în privința comanșilor: ei se depărtaseră puțin și, auzind împușcătura, se întorceau acum în mare grabă.

Înțelegând situația, Winnetou îi zbură lui *capitano* pușca din mână — din fericire era o pușcă simplă, cu o singură țeavă — zvârli carabina hăt-departe în apă și, cu salturi ca de panteră hăituită, o luă la goană în susul malului.

Știam că în acest fel îl putea ține la respect minimum zece minute pe cel mai rapid alergător. Cândva, tânărul apaș mă învățase și pe mine să realizez asemenea salturi, care, de fapt, nu mai înseamnă fugă, ci un fel de zbor, o lansare în arc prin văzduh...

Într-adevăr, nu-i trebuiră decât vreo zece minute ca să ajungă la hainele sale. De-acolo, inteligent cum era, știam că o să mai alerge o bucată de drum până să dispară în pădure și, la adăpostul ei, să se întoarcă iarăși la noi, pe ocolite.

Eu o luai într-un suflet îndărăt, spre ascunzișul nostru:

— Sus, băieți! S-o ștergem de-aici!

— *All devils!* Încotro, ca să zic așa? întrebă Sam. Din partea asta vin comanșii! Și albii vin cu ei.

— Norocul nostru! Vor lua-o repede în sus și-și vor pierde timpul căutând urmele lui Winnetou. Hai, scoateți

caii la marginea pădurii. Cum vedeți că au trecut comanșii, mânați la galop în josul apei; dar aveți grijă să călcați chiar pe urmele lor, ca să nu le poată deosebi mai târziu pe-ale voastre. Eu rămân să vă acopăr retragerea și să-l aștept pe Winnetou.

— Singur? întrebă Sam.

— Bineînțeles — întării eu, aruncând o privire spre Hoblyn care nici acum nu-mi câștigase încă încrederea. Bernard și Bob au prea puțină experiență; îi las în seama ta.

— *Well!* Atunci plecăm! Comanșii au și trecut.

Într-adevăr, ultimul călăreț indian tocmai ne depășea. Acuma eram bine ascunși de privirile lor: ne acoperea streașina pădurii. În timp ce Sam și ceilalți se depărtau, mă apucai să șterg cât mai temeinic urmele. Abia sfârșii cu treaba, când un foșnet se auzi printre copaci și Winnetou apăru în fața mea.

— Iuf! Șacalii de comanși caută urmele apașului. Unde sunt celelalte fețe palide?

— Au luat-o înainte.

— Fratele meu știe să fie înțelept în orice împrejurare. Prietenii lui nu trebuie să ne aștepte prea mult!

Se îmbrăcă repede cu hainele pe care și le adusese de la mal și-și scoase calul din adăpost. Eu privii încă o dată în susul fluviului, ca să mă încredințez că suntem în siguranță, apoi îl întrebai:

— Ce-a găsit fratele meu roșu în apă?

— Leșul albului. Winnetou s-a purtat azi în două rânduri ca un copil neștiutor. A greșit, dar nu se teme. Iar frații lui albi îl vor ierta.

Era o mărturisire pe care Winnetou, atât de mândru și încrezător în sine, numai mie putea să mi-o facă. Până să-i dau vreo replică, apașul porni în galop, ca împins

de furtună. Abia de-l putui urma călare pe mustangul meu.

Oamenii noștri se opriseră la un cot, de unde drumul cârmea la dreapta, spre munți, depărtându-se de cel al comanșilor. Sam descălecase și se trudea, împreună cu ceilalți, să învelească cu cârpe copitele cailor. În acest scop, rupserăm câteva pături din cele aduse de la Hide-Spot. Apoi ne continuarăm drumul. Winnetou, ținându-și calul de frâu, venea după noi pe jos, ștergând urmele.

După ce trecurăm de prima buclă a trecătorii, eu mă oprii și sării din șa:

Bernard, du calul meu de frâu, până vă ajung din urmă.

— Ce ai de gând? mă întrebă Sam.

— Vreau să aștept aici, să văd ce intenții au comanșii.

— Prea bine. Sunt și eu curios dacă li-e dor de noi sau nu prea.

Grupul porni mai departe, în timp ce eu mă strecurai în desiș. Nu trecu decât foarte puțină vreme și auzii tropot de copite. Se întorceau comanșii. Dar nu toată ceata. Numai jumătate. Unde să fi fost ceilalți? Îi recunoscui și pe cei doi Morgani. *Capitano* și Cochez lipseau. Indienii veneau la pas, cu privirile ațintite în pământ. Deodată se opriră pe locul unde stătuserăm noi. Căpetenia, care se afla cu acest detașament, sări repede de pe cal, se aplecă și culese ceva de jos, arătându-le și celorlalți. Numaidecât terenul fu cercetat cu toată atenția. Apoi se ținu o consfătuire, după care cei doi Morgani și căpetenia se desprinseră de restul trupei și o luară prin trecătoare.

Cei trei se apropiau examinând amănunțit fiecare petic de pământ. Erau clipe de mare primejdie pentru mine. Totuși, datorită măsurilor pe care le luasem, nu deslușiră nici cel mai mic indiciu al prezenței noastre. Când trecu pe lângă mine căpetenia, zării în mâna lui semnul

care îi stârnise bănuiala. Era un fir de lână desprins de la o pătură pe care o rupsesem pentru a înveli copitele cailor. Aşadar, viaţa noastră atârna literalmente de un fir.

Mai merseră o bucată, dar negăsind nimic suspect, făcură cale-ntoarsă. Convinşi că nimeni nu trecuse pe acolo, cei doi Morgani îşi mai dezlegară limbile.

— N-a fost nimeni pe-aici — vorbi Fred Morgan. Urmele erau ale cailor noştri.

— Dar cine să fi fost indianul şi cei doi albi care au dispărut? întrebă fiul său.

— Aflăm noi în curând. N-au cum să ne scape. Păcat că n-am putut dibui din ce trib face parte indianul. Cum să-l recunoşti aşa, în pielea goală! ?

— Oricum, dacă mortul era Holfert, acela despre care mi-ai vorbit, atunci indianul ne-a făcut un bun serviciu.

— Holfert era! Dar ce căuta indianul tocmai acolo unde poposiserăm atâta vreme? Să fi venit înaintea noastră, sau mai târziu? Cred că. . .

Restul discuţiei îmi scăpă. Cei doi Morgani şi căpetenia se depărtară. Din cele auzite, puteam totuşi să trag concluzia că deocamdată ne aflam în siguranţă şi că ceilalţi doi bandiţi — *capitano* şi Conchez — preferaseră să nu apară în faţa comanşilor, probabil pentru ca să-l poată surprinde pe „locotenent“ asupra faptului. Mi se părea însă destul de problematic dacă acest *capitano* şi însoţitorul lui vor izbuti să se sustragă privirii veşnic treze a războinicilor comanşi.

Acum, trustrei ajunseră din nou grupul indienilor care, la ordinul căpeteniei, cotiră şi dispărură pe după pădure. Eu, realizându-mi astfel scopul, mă luai repede după tovarăşii mei care, între timp, străbătuseră o distanţă serioasă. Îi ajunsei din urmă abia după o jumătate de ceas. Winnetou mă privi întrebător şi îi relatai toată istoria.

— *Well* — zise Sam, care se apropiase să asculte. Am reușit să le jucăm o festă.

— Comanșii au ochi care nu văd și urechi care nu aud pașii dușmanului. Frații mei albi pot scoate acuma „mocasinii“ de pe copitele cailor!

Le scoaserăm bucuroși, deoarece caii — cu copitele înfășurate — biruiau cu greu obstacolele drumului.

Nu era deloc ușor să urci călare prin acest defileu neumblat, plin de bolovani și arbori prăbușiți de bătrânețe sau frânți de furtuni. Cu cât înaintam, cu atât mai sălbatic devenea ținutul: Până ce, în amurg, ajunserăm sus, pe lanțul de culmi care se înșiră de la nord la sud, paralel cu Sierra. Trecurăm de partea cealaltă și, pe când soarele asfințea, coborârăm într-un loc foarte prielnic pentru popas.

Seara și noaptea se scurseră în liniște. Dimineața, o scurtă recunoaștere pe traseul străbătut mă convinse că nu fuseserăm urmăriți.

Ne continuarăm drumul pe un teren ce semăna mult cu cel întâlnit cândva de mine în Colorado. Pădurea se rărea treptat, din pricina climei din ce în ce mai calde și secetoase. O sumedenie de vaduri adânci și seci aminteau de apele ce domniseră cândva în acele locuri...

...În sfârșit, înaintând mereu în direcția est, deslușirăm în fața noastră culmile împădurite ale lui Sierra Blanca.

La poalele muntelui dădurăm peste numeroase cursuri de apă, afluenți ai lui Rio Pecos, și printre acestea identificarăm pârâul care străbătea vâlceaua căutată de noi.

Ajunserăm acolo târziu după-amaiză. Era o vâlcea lungă de aproximativ o milă și jumătate și largă cât s-o străbați în treizeci de minute. Jur împrejur se înălțau munții împăduriți, iar de-a lungul apei, până în inima vâlcelei, se întindea un covor de iarbă grasă, fragedă.

Din păcate, nu puteam lăsa caii la păscut: ar fi însemnat să ne trădăm prezența.

— Asta-i vâlceaua? îl întrebai pe Hoblyn, ca să fiu sigur că nu greșesc.

— Sută-n sută, sir. Uitați-vă, sub stejarul acela de sus am poposit cu *capitano* când am fost prima oară aici.

— Propun să căutăm un loc de pășune într-o văiugă și să lăsăm acolo caii, sub paza unuia dintre noi.

— Sună frumos — cuvântă Sam — dar ce te faci dacă la un moment dat avem nevoie urgentă de cai, ca să zic așa? Eu, unul, n-o duc pe Tony așa departe.

— *Well,* atunci să găsim un adăpost potrivit în pădure. Mă duc eu cu Bob în partea asta, iar Winnetou să caute în cealaltă parte. Restul așteptați până venim înapoi!

Descălecai, îmi luai pușca la umăr și, împreună cu Bob, dispărui în pădure. Aceasta se revărsa parcă, asemenea unei cascade verzi, pe coasta prăvălatică a văii. Datorită arborilor răsturnați peste tot și blocurilor mari de piatră, nu era ușor să ne aducem acolo caii. Exploram astfel pădurea, mergând la o oarecare distanță unul de celălalt, când, la un moment dat, auzii glasul îngrozit al lui Bob:

— Massa, venim! Oh, massa!

Alergai în direcția lui și-l văzui agățat cu desperare de craca unui fag mărunt.

— Ce-i cu tine, Bob?

— Venim, massa! Ajutăm! Ba nu! Nu venim! Fugim și aducem lume tot, ucidem dihania!

Nu era nevoie să-l mai întreb la ce anume se referă, deoarece dihania se afla lângă copac. Era un urs, unul din ursii aceia amabili pe care vânătorul îi numește „grizzly".

Auzisem și leul scoțând acel răcnet rostogolit căruia arabii îi spun *Rad,* adică tunet. Ascultasem cu inima cât

un purice — chiar dacă mâna nu-și permitea nici un tremur — glasul înfricoșat al tigrului din Bengal. Dar mormăitul acestui urs — gros, răgușit, demonic, sunând a batjocură — îți pătrunde toată ființa și, oricât de curajos ai fi, parcă-ți îngheață și sângele în vine, și dinții în gură.

Fiara se găsea cam la opt pași de mine; căscase botul și se ridicase pe labele dindărăt. Unul din doi — ursul sau eu — avea să piară. Țintii un ochi al bestiei și apăsai pe trăgaci. Cât ai clipi, mai trăsei un foc în regiunea inimii. Apoi aruncai pușca, scosei cuțitul și, sărind mai în lături, pregătii lovitura. Ca și cum cele două gloanțe nici nu l-ar fi atins, ursul venea spre mine, uriaș, ridicat în două labe, Trei, cinci, șase pași... Tocmai ridicasem cuțitul ca să lovesc — când, deodată, colosul se muie, își aplecă labele din față, scoase un fel de grohăit sinistru și stătu așa nemișcat preț de un minut. Apoi se prăbuși ca trăsnit.

Unul din gloanțe îi găurise capul, celălalt inima. Deci ambele pătrunseseră în plin centru vital. În asemenea condiții pantera sau jaguarul ar fi căzut ca niște pisoi. Dar grizzly-ul meu își continuase liniștit drumul; încă doi pași, atât, și m-ar fi strivit!

— Oh, massa, bun, frumos! se bucură Bob de sus, de pe cracă. Urs mort bine, massa?

— E mort de-a binelea. Poți să cobori.

— Sigur mort, massa? Nu mâncăm la Bob?

— Nici o grijă.

Pe cât de repede se cățărase pe cracă, pe atât de repede coborî pe pământ. Dar de urs se apropie cu mare teamă. De fapt, și eu mă aplecai cu destulă prudență, ca să-i aplic două lovituri de cuțit între coastele a doua și a treia.

— Oh, mare dihania, mai mare ca om! Avem voie și Bob să mâncăm urs?

— Desigur. Labele și șuncile sunt foarte bune.

— Oh, massa, dam la Bob labe și șunci! Asta place mult dacă foarte bun.

— Împărțim carnea între noi și ai să-ți primești porția. Deocamdată stai aici că eu mă întorc imediat.

— Bob stăm aici? Oh, dacă urs face iar viu?

— Atunci sari din nou pe cracă.

— Dacă massa plec, mai bine sărim chiar acum.

Și nici una, nici două, negrul se cățără iarăși pe cracă. Bietul de el — de fapt, nu era fricos. Înfrunta cu vitejie orice dușman biped. Dar un grizzly încă nu-i ieșise în drum; de aceea nici nu-i luai în nume de rău caraghioasa prudență.

Examinai apoi împrejurimile, pentru a stabili dacă nu aveam cumva de-a face cu o întreagă familie de urși. Nu găsii însă decât urmele celui doborât. Așadar, nu mai era primejdie. De altfel, nici nu rămaserăm prea multă vreme singuri. Winnetou și ceilalți, auzind împușcăturile și neștiind ce anume se întâmplase, alergară cu toții în ajutorul nostru.

Toată lumea se miră de neobișnuita mărime a ursului, iar Winnetou își muie punga cu „medicamente“ în sângele fiarei.

— Fratele meu alb a ochit bine. Sufletul ursului îți va mulțumi că a fost eliberat fără chinuri ca să ajungă la strămoșii săi, în veșnicele plaiuri ale vânătoarei.

După credința indienilor, fiecare urs cenușiu poartă în sine câte un suflet de vânător, care își ispășește astfel păcatele.

Winnetou îmi ajută să jupoi ursul și să aleg carnea cea mai gustoasă. Restul îl acoperirăm cu crengi, pietre, mușchi și pământ, ca să nu atragă vulturii, a căror nă-

vală ar fi putut să stârnească atenția și bănuiala dușmanilor.

Între timp, Winnetou descoperise de cealaltă parte a vâlcelei un loc potrivit pentru a pune caii la adăpost. Aflându-ne în plină zi, nu ne sfiirăm să aprindem focul și să frigem labele ursului. Avurăm astfel un prânz copios și mâncarăm cu poftă.

Seara, după ce organizarăm schimburile de străji, ne învelirăm în pături, dându-ne odihnei. Dormirăm netulburați toată noaptea și apoi o bună parte a dimineții se scurse fără nici un eveniment deosebit.

La intrarea în vâlcea stabilirăm un post de observație. Sam, preluând la un moment dat schimbul, nici nu apucă să se instaleze, că se și întoarse în fuga mare.

— Vin! anunță el.

— Cine?

— Asta încă n-o știu exact, ca să zic așa, până nu se apropie.

— Cîți sunt?

— Doi călăreți.

— Ia să-i vedem!

Alergai până acolo și, cu ajutorul lunetei, îi recunoscui pe cei doi Morgan. Mai aveau cam un sfert de ceas până să ajungă în vâlcea. Șterserăm cu grijă orice semn care le-ar fi putut da de gândit și, având în vedere că eram mai numeroși decât ei, socotirăm că-i putem întâmpina fără teamă.

Dădui tocmai să mă întorc împreună cu Sam, când auzii în spatele meu trosnind tufișul. Să fi fost încă un urs? Ascultarăm atenți, ținându-ne răsuflarea, și ajunserăm la concluzia că e vorba de două făpturi care se apropiau de noi dinspre munți.

— *All devils*, pe toți dracii! Cine să fie?

— Vedem noi. Hai în tufiș!

Ne ascunserăm bine de tot, pitulați pe după crengi și gata de apărare pentru cazul că ar fi dat peste noi niște sălbăticiuni. Dar după câteva minute constatarăm că nu e vorba de nici un fel de fiare, ci de doi bărbați care veneau cu caii de căpăstru. Și bărbații aceștia nu erau alții decât *capitano* și Conchez. Caii păreau sleiți de puteri, dar nici călăreții nu arătau ca după o plimbare de agrement.

Se opriră nu departe de noi. De acolo aveau o perspectivă largă.

— În sfârșit! rosti *capitano*, respirând ușurat. Un drum ca ăsta n-aș mai vrea să fac prea curând. Bine c-am sosit barem la timp; încă n-a fost nimeni pe-aici.

— De unde știți? se îndoi oarecum Conchez.

— Ascunzătoarea e neatinsă. Înseamnă că alde Morgan n-au fost. Iar altcineva ce să caute tocmai în locul ăsta sălbatic?

— S-ar putea, nu zic, să aveți dreptate. Deci, nu vă mai sinchisiți de Sans-ear și Old Shatterhand?

— Nu, nu mai intră în considerație. Dacă s-ar fi luat după Morgani, atunci s-ar fi izbit de trupa comanșilor.

— Dar cine să fi fost indianul care înota gol-goluț în Rio Pecos? Și mortul?

— Nu ne privește. Bine că suntem asigurați. Pavăză ne sunt comanșii care vin din urmă. Nimeni nu poate să treacă de ei.

— Credeți că vin într-adevăr?

— Mai mult ca sigur. Pe roșul acela l-au lichidat dacă era vreun dușman de-al lor (ceea ce însă nu cred, pentru că apașii nu se aventurează acum până aici) și s-au luat cu siguranță pe urmele noastre. Doar le-am oferit la urme, de parc-ar fi trecut o cireadă de bizoni.

— Și dacă ne descoperă aici?

— Nu-i nimic. Suntem prieteni. Cel mult se vor mira că i-am ocolit, dar îi lămuresc eu. Le spun că locotenentul... Dar, ia vezi! Mă las spânzurat dacă unul din călăreţii de colo nu e Patrik!

— Într-adevăr!

— Tocmai bine îmi pică-n labă! Îl învăţ eu minte ce înseamnă să-ţi trădezi căpitanul şi camarazii!

— Sunt singuri! Asta e o dovadă că trupa comanşilor vine într-adevăr încoace, în urma noastră. Dar să vă întreb ceva, *capitano:* vreţi să scoateţi comoara chiar azi, în prezenţa mea?

— Firește.

— Şi ce-o să faceţi cu ea?

— O împărţim.

— Ce înseamnă asta? O împărţim cu toţii, sau numai cu mine?

— Cum preferi?

— Asta e mai uşor de gândit decât de rostit, *capitano.* Dar ştiind cum stau lucrurile la Hide-Spot, zău că ar fi bine să nu mai dăm pe-acolo. După ce ţi-ai cheltuit anii în osteneli, te cam trage inima spre tihnă şi confort. Or, eu cred că din comoara asta, chiar dacă-mi pică şi mie o parte, veţi putea trăi fără grijă.

— Vorbeşti ca din carte, Conchez. N-aş putea să nu fiu de acord cu tine. Dar deocamdată, să le dăm o lecţie măgarilor ăstora. Haidem! Uite colo un locşor minunat, chiar lângă comoara după care li se scurg balele.

Nu cumva *capitano* viza chiar locul unde se aflau oamenii noştri? În orice caz, apucară amândoi în direcţia respectivă. Sam şi cu mine ne luarăm tiptil după ei. Erau atât de siguri pe situaţie, încât nici nu dădură atenţie urmelor pe care le lăsaserăm venind încoace. Ce-i drept, ca să le descopere ar fi fost nevoie de un ochi ager, experimentat.

Ai noștri sesizară, firește, că se apropie cineva străin și luară poziție de apărare. Îmi amintesc și azi mutrele celor doi onorabili când, depășind ultimul rând de tufe, dădură cu ochii de indianul pe care îl căutaseră la Rio Pecos. Era cât pe-aci să explodez în râs.

— Hoblyn! exclamă Conchez, recunoscând pe fostul său tovarăș de crime.

— Hoblyn? făcu fâstâcit *capitano*. Hoblyn, pe legea mea! Ce cauți în Sierra Blanca? Cine sunt oamenii aceștia?

Mă strecurai în spatele lui și-l bătui ușurel pe umăr:

— Cunoștințe vechi, *capitano!* Vă aflați între cunoscuți. Poftiți mai aproape, luați loc, simțiți-vă ca acasă!

— Cine sunteți dumneavoastră, senor? întrebă el.

— Întâi de toate, îngăduiți-mi să vi-i prezint pe domnii aceștia. Iată-l pe master Bob, negrul și prietenul unui anume master Williams, pe care l-ați cunoscut foarte bine. Acest gentleman alb e domnul Marshall din Louisville, care are câte ceva de vorbit cu alde Morgan, tatăl și fiul, care la rândul lor umblă să vă fure ouăle din cuib. Acest monsenior indian e Winnetou, despre care ați mai auzit, desigur, și nu e cazul să adaug amănunte. Iar celălalt gentleman e, ca să zic așa, Sans-ear. În ce mă privește, mie mi se spune uneori Old Shatterhand.

Pe *capitano* îl trecură toate nădușelile. Bâlbâi:

— Să fie cu... cu putință?

— Ba bine că nu! Ei hai, stați jos, făceți-vă comozi ca și mine când v-am spionat la Hide-Spot. Am stat atunci chiar în spatele dumneavoastră și v-am luat pistolul drept amintire. Alaltăieri iarăși, în timp ce-i supravegheați pe comanși și vă făceați destăinuiri reciproce. Bob, dezarmează-i, te rog, pe acești domni și leagă-i frumos de mâini și de picioare.

— Senor...! protestă *capitano*.

— Calm, stimabile! Vorbim cu dumneavoastră cum se cuvine să vorbești cu niște *stakemen*-i. Deci, nu vă osteniți degeaba. Până să ajungă domnii Morgan în vâlcea, veți sta amândoi legați și cu călușul în gură. Sau, poate... morți!

Toate acestea se desfășuraseră atât de repede și neașteptat, încât *capitano* și Conchez nici nu reușiră să schițeze măcar un gest de apărare.

— Ia spune, senor *capitano*, unde se află ascunzătoarea după care tânjesc cei doi Morgani?

— Lucrurile de acolo nu vă aparțin!

— Mă rog, s-ar putea totuși să ne aparțină. Nu vreau să te oblig să-mi dezvălui secretele, dar am o întrebare la care trebuie să-mi răspunzi: Ce s-au făcut așa-zișii voiajori care au plecat cu „locotenentul" dumitale, și mai ales negustorii pe care aceștia îi urmăreau?

— Negustorii... hm, nu știu...

— *Well,* e clar. Și voiajorii?

— Doi dintre ei trebuie să se fi întors la Hide-Spot. Pe al treilea l-a ucis locotenentul în drum. L-am găsit mort.

— Mi-am închipuit. Acum deschideți frumos gurițele, să vi le astupăm. E o măsură de prevedere, ca nu cumva să ne trădați celor doi carajos.

Tocmai terminasem cu operația, când Fred Morgan și fiul său apărură la intrarea în vâlcea. Se opriră pentru o clipă și cercetară cu ochii terenul. Apoi Patrik dădu pinteni calului și porni la trap, urmat de tatăl său. Părea că au de gând să termine totul repede, să nu piardă mult timp. Drept în fața noastră, cam la douăzeci de pași, creștea tufăriș de mure. Într-acolo se îndreptară amândoi.

— Aici, tată!

— Aici? Bun loc! Nu i-ar trece nimănui prin minte să caute aici o comoară.

— S-o dezgropăm repede și să plecăm. Naiba știe cine or fi fost cei doi albi și dac-au încăput sau nu pe mâinile comanșilor! . . .

Descălecară și-și priponiră caii lângă apă. În timp ce animalele se adăpau însetate, banditii îngenuncheaseră, puseseră armele deoparte și începuseră să taie tufărișul cu cuțitele. Scurmară apoi adânc în pământul negru, afânat.

— Iată! exclamă Patrik după o vreme și scoase la iveală un balot cusut cu grijă într-o piele păroasă de bivol.

— Asta-i tot?

— Tot, dar ne ajunge: bancnote, cecuri și așa mai departe. Hai să astupăm la loc și s-o ștergem!

— Poate mai rămâneți nițel, ca să zic așa! ! !

Le vorbisé Sam — în timp ce eu, dintr-un salt, mă așezai între banditi și armele lor. Ceilalți duseră pușile la ochi.

Sam stătea înaintea celor doi Morgani ca un tigru gata să sară asupra prăzii. În primul moment aceștia rămaseră cu gurile căscate, dar, revenindu-și curând, dădură să apuce armele.

— Stați așa! îi amenințai cu pistolul. Un pas, și vă împușc!

— Cine sunteți dumneavoastră? întrebă Fred Morgan.

— Întreabă-l pe fiul dumitale, așa-zisul master Mercroft.

— Cu ce drept ne amenințați?

— Cu același drept cu care ați atacat, de pildă, pe master Marshall din Louisville, apoi pe călătorii din tren, sau, cu mult înainte, ferma unui oarecare Sam Hawerfield, aci de față. Făceți-ne, vă rog, plăcerea și culcați-vă jos!

— Preferăm să stăm în picioare!

— O să vă culcați, totuși, după ce veți afla numele nostru. Iată-l aici pe Winnetou, căpetenia apașilor; iată-l și pe Sans-ear, fostul fermier Sam Hawerfield; iar despre mine îți va fi vorbit desigur fiul dumitale. Număr până la trei. Dacă nu vă culcați, adio viață! Atenție! unu... doi...

Se supuseră amândoi scrâșnind din dinți de ciudă.

— Bob, leagă-i!

— Bob bine legăm, frumos legăm — făgădui negrul și făcu tot ce-i stătea în putință ca să se țină de cuvânt.

Bernard Marshall îi păzise până atunci pe ceilalți prizonieri. Acum Bob îi luă locul și tânărul se apropie de noi. Recunoscându-l, Fred Morgan holbă ochii cât cepele, ca în fața unui strigoi.

— Marshall!

Acesta îl fulgeră doar cu privirea și nu rosti nici un cuvânt, dar ochii lui spuneau mai mult decât ar fi spus vorbele. Stăruia în el hotărârea fermă, calmă a dreptei răzbunări.

— Bob, adu-i și pe ceilalți! porunci Sam. Nici noi nu avem chef, ca să zic așa, să întârziem multă vreme aici. Vom proceda scurt și expeditiv.

Negrul îi aduse pe *capitano* și pe Conchez. Hoblyn veni și el. Se comportase în orice caz mai corect decât era de așteptat din partea unui tâlhar.

— Cine ia cuvântul? întrebă Bernard.

— Tu, Charlie! fu de părere Sam.

— Ba nu. Suntem aici toți cointeresați. Numai Winnetou poate fi obiectiv, imparțial. Dânsul e căpetenia preriei. Să i se dea lui cuvântul!

Ceilalți căzură de acord, iar apașul încuviință din cap:

— Căpetenia apașilor aude vorbind Spiritul savanei. Îi va judeca, deci, cu dreptate pe fiii fețelor palide. Frații

mei să-şi ia armele în mâini, pentru că numai bărbaţii întregi au dreptul să-i judece pe prizonieri!

Aceasta e tradiţia indienilor, şi ne supuserăm. Winnetou vorbi:

— Ce nume poartă acest alb?

— Hoblyn — răspunse Sam.

— Ce vină are?

— A fost şi el *stakeman*.

— Au văzut fraţii mei ca el să fi ucis pe vreun alb?

— Nu.

— A mărturisit de bunăvoie că e ucigaş?

— Nu.

— Pe cine i-a ajutat până acum: pe *stakemen*-i sau pe fraţii mei?

— Pe noi.

— Atunci fraţii mei să-l judece cu inima, nu cu arma. Winnetou doreşte ca acest om să fie liber, dar să nu se mai întoarcă printre *stakemen*-i!

Îl aprobarăm cu toţii. Sentinţa apaşului corespundea într-atât propriei mele păreri, încât luai puşca şi cuţitul lui Fred Morgan şi le dădui lui Hoblyn.

— Poftim! Eşti liber şi ai, prin urmare, dreptul să dispui iarăşi de arme.

— Mulţumesc, sir! spuse Hoblyn în culmea bucuriei. Vă asigur că n-am să vă dezamăgesc.

I se citea pe faţă că-şi va ţine făgăduiala. Winnetou continuă:

— Cine-i această faţă palidă?

— Şeful *stakemen*-ilor.

— Ajunge atât! Să piară! E cineva de altă părere?

Nimeni nu scoase vreun cuvânt. Era deci o confirmare a sentinţei.

— Şi pe omul acesta cum îl cheamă?

— Conchez.

— E un nume pe care-l poartă oamenii vicleni și fățarnici ai sudului. Ce-a fost, cu ce se ocupă?

— *Stakeman.*

— Și ce căuta aici? Voia să-i înșele pe propriii lui tovarăși, să pună mâna de unul singur pe comoară. E un om cu două suflete și cu două limbi. Să piară!

Nici acum nu interveni nimeni în apărarea acuzatului. Winnetou adăugă:

— Dar nu de mâna unui om cinstit să piară, ci de mâna unuia condamnat ca și el. Cum îl cheamă pe ăstălalt?

— Patrik.

— Să fie dezlegat și să-i arunce pe *stakemen*-i în apă! Nici o armă să nu se atingă de trupurile lor! Să piară înecați!

Bob îl dezlegă pe Patrik și, sub paza puștilor noastre, acesta execută ordinul cu un zel de care numai criminalii înrăiți sunt capabili. Se știa pierdut și-și manifesta deschis satisfacția de-a fi el călăul foștilor săi complici. Aceștia erau atât de strâns legați, încât nu puteau să se apere în nici un fel...

În două minute totul se isprăvi. Patrik se lăsă iarăși legat. Altă alegere nu avea.

— Și acum, cine sunt aceste două fețe palide? întrebă Winnetou, arătând spre cei doi Morgani.

— Tată și fiu.

— Ce vină le găsesc frații mei albi?

— Eu îi învinuiesc de moartea soției și copilului meu — vorbi Sam.

— Iar eu îl acuz pe bătrânul Morgan pentru tâlhărie și asasinarea tatălui meu — adăugă Bernard.

— La rândul meu, îl acuz pe Fred Morgan pentru atacarea unui tren de călători, cu care prilej a omorât pe un slujbaș al căilor ferate — întregii eu rechizitoriul.

Pe fiul său Patrik îl acuz pentru tentativă de omor împotriva mea și a voastră. Atât ajunge. Restul nu mai contează!

— Fratele meu alb a vorbit bine: atât ajunge. Să piară! Să fie uciși de omul negru!

— Un moment! interveni Sam. Nu sunt de acord. Eu i-am urmărit pe acești doi nemernici ani și ani de-a rândul. Familia mea a fost una din primele lor victime. De aceea nu-i las pe mâna nimănui. Dreptul de a dispune de viața lor mi se cuvine mie! Trebuie să adaug cuvenitele crestături pe răboj! Numai atunci Sans-ear va fi mulțumit și, împreună cu bătrâna lui Tony, își va găsi tihna în vreo văgăună din munți sau undeva, în prerie, unde albesc ciolanele atâtor mii de vânători!

— Dorința fratelui meu e dreaptă. Să-i ia dânsul în primire pe cei doi ucigași!

— Sam, nu-ți păta mâinile cu sânge, chiar dacă e vorba de ucigași — îi șoptii lui Sans-ear. Nu trage cu sânge rece în niște oameni fără apărare. O asemenea faptă dezonorează, și e păcat.

Sam, vânătorul dârz, se întunecă la față și tăcu privind în gol. Pentru a-i da timp de gândire, îl luai cu mine pe Bernard și ne duserăm amândoi la calul lui Fred Morgan. Mai găsirăm prin coburi câteva perle pe care Bernard le recunoscu ca fiind ale sale. Altceva nimic. Îi făcurăm apoi lui Fred Morgan o percheziție corporală și descoperirăm, în fine, un pachețel prins cu o vână de cerb în căptușeala cămășii sale din piele de bizon. Conținea bancnote în valoare considerabilă. Era, de bună seamă, partea răpită lui Holfert. Bernard vârî pachețelul în buzunar.

În clipa aceea auzii din direcția unde pășteau caii noștri un fornăit speriat, care părea al mustangului meu. Mă dusei repede la fața locului. Calul, cu coama zbârlită

și ochii scânteietori, se smucea să scape de strânsoarea curelei. Fie că se apropia vreun animal, fie că vreun indian pândea prin preajmă. Strigai, dând semnalul de alarmă tovarășilor mei. Dar, din păcate, oamenii nu mă auziră, deoarece în aceeași clipă se înălță un urlet îngrozitor.

Dădui fuga până la marginea desișului și mă uitai printre crengi spre locul nostru de popas. Înspăimântătoare priveliște! Un furnicar de indieni! Trei sau patru inși tăbărâseră asupra lui Sam, ținându-l sub genunchi; alți doi îl prinseseră cu lasoul pe Winnetou, culcându-l la pământ; Hoblyn zăcea cu țeasta sfărâmată, iar pe Bernard nu-l zăream deloc — era împresurat de o mulțime de indieni. Bob, nicăieri.

Așadar, comanșii Racurroh îl urmăriseră într-adevăr pe *capitano* și, în timp ce-i judecam pe criminali, se furișaseră în apropierea noastră și se năpustiseră apoi atât de repede asupra tovarășilor mei, încât orice încercare de a-i înfrunta era sortită eșecului. Cum să-i ajut pe oamenii noștri? Ce să întreprind în astfel de condiții? Nu-mi rămânea decât să mă salvez pe mine însumi. Puteam să împușc, ce-i drept, vreo cinci, șase indieni, dar cui i-ar fi folosit? În afară de Hoblyn, ceilalți prizonieri mai erau în viață, și comanșii, după obiceiul lor, aveau să-i ducă acasă și să-i condamne la moarte prin tortură.

Mă întorsei deci la mustangul meu, îl dezlegai și, luându-l de căpăstru, pornii în grabă spre creasta muntelui. Să mai salvez pe cineva, nu era timp. Desigur că indienii mă observaseră când am intrat în desiș și aveau să mă urmărească.

Urcușul cu calul pe o pantă atât de abruptă era cât se poate de greu. Dar sus, pe creastă, drumul îmblânzindu-se, încălecai și o luai la vale într-o goană, de parcă

toată hoarda de indieni s-ar fi ținut după mine. Trecui astfel de cealaltă parte a muntelui...

Soarele asfințise când, după un galop de câteva ore, lăsai în urma mea lanțul de înălțimi în spatele cărora se ascundea vâlceaua fatală. Mai departe nu era cazul să cutez în acea zi. Căutai deci în pădure un loc așternut cu mușchi și potrivit pentru popas. Mustangul era atât de obosit, încât nici de păscut nu-i ardea. Dornic de odihnă, bravul animal se lungi alături de mine.

Cât de brusc se schimbase situația! Dar nu trebuia să mă las în voia gândurilor sumbre. Numai o acțiune concretă putea să salveze ceva. Or, pentru a fi capabil de acțiune, aveam nevoie în primul rând de odihnă și somn. Mă încredințai deci pazei Celui de Sus, coborâi pleoapele și... nu mă trezii decât târziu dimineața. Dormisem buștean.

Sculându-mă, căutai mai întâi un petic de pășune bine camuflat. Îmi legai acolo mustangul și mă pregătii să fac o recunoaștere pe locul catastrofei din ajun. O astfel de operație era, firește, plină de riscuri, dar trebuia să mă încumet, dacă voiam să fiu de folos tovarășilor mei. Metru cu metru mă strecuram târâș spre creastă. Pentru o distanță pe care un pieton mergând la pas ar fi străbătut-o în cel mult zece minute, eu consumai două ore în cap. Pe urmă, la vale merse mai ușor, deși cu înzecită prudență. Dădui tocmai să trec de un stejar bătrân, când auzii un sunet ciudat:

— Pst!

Privii atent în jurul meu, dar nu observai nimic.

— Pst!

Abia atunci îmi dădui seama că sunetul venea de undeva, de sus. Îmi ridicai ochii.

— Pst, massa!

De sus, dintr-un copac, dintr-o uriașă scorbură, îmi zâmbea fericit Bob, cu gura până la urechi, sticlindu-și dinții.

— Așteptam, massa! Bob venim aproape!

Urmă un hârâit asemenea celui pe care-l auzi stând în casă pe când hornarul curăță coșul vetrei; apoi joardele de alun înălțate în jurul arborelui foșniră sec.

— Venim înăuntru, massa, la odaie! mă pofti negrul în șoaptă. Aici indian nu găsim Bob și massa!

Mă cățărai până sus și mă pomenii într-un interior complet învelit cu crengi de alun.

— *Lack-a-day*, măi al dracului, cum ai descoperit asemenea adăpost? îl întrebai.

— Văzut un animal cum fugim de Bob, urcăm pom și uităm pe fereastră. Facem și Bob la fel.

— Ce animal era?

— Bob nu știm. Suntem așa, are, cu patru picior, doi ochi și un coadă.

Această descriere, pe cât de amănunțită pe atât de sugestivă, mă făcu să bănuiesc că era vorba de un urs spălător.

— Când ai ajuns la copacul ăsta?

— Îndată cum venim roșii.

— Vasăzică, stai ascuns aici de ieri. Ai prins ceva cu urechea? Ai văzut ceva?

— Bob auzit și văzut indieni mulțime.

— Încolo nimic?

— Asta nu destul?

— N-au venit comanșii încoace?

— Fost aici, căutat, dar nu găsim Bob. Apoi aprins foc seara și fript carne de urs care ai tăiat massa. Mâncat urs al nostru, tâlhari!

Indignarea bravului Bob era, ce-i drept, foarte întemeiată, dar nimic nu mai putea fi schimbat.

— Spune mai departe!

— Dimineața indienii dus.

— Aha, s-au dus! Încotro?

— Nu știm. Bob n-ai putut mergem după ei, dar văzut mult indieni ieșit afară din vale. De la fereastră vedem tot. Ai fost acolo și massa Winnetou, și massa Sam, și massa Bern'. Mult funii și curea legat la ei.

— Și pe urmă?

— Pe urm'? Pe urm' indian căutat încolo, încoace, voit prindem Bob, dar Bob deștept.

— Câți mai sunt pe-aici?

— Câți nu știm Bob, dar știm unde.

— Ei, unde?

— Acolo, la urs. Bob vedem de sus prin fereastră.

Mă uitai la ceea ce Bob numea fereastră. Din scorbură te puteai sălta până acolo. Bob o și demonstrase. Încercai la rândul meu și reușii. Ajuns la deschizătura cu pricina, putui să-mi arunc într-adevăr privirea până spre fundul văii; vedeam panorama cum o vede pasărea din zbor. Lângă trunchiul acelui fag în care Bob se cocoțase de teama ursului, ședea acum ghemuit un indian. Prizonierii erau duși. Rămăsese acolo numai un grup restrâns de indieni, însărcinați, probabil, să ne prindă, pe mine și pe Bob, dacă ne-am fi întors cumva la locul catastrofei.

Ce era de făcut? Coborâi din copac.

— Bob, așa-i că nu vezi acolo decât un singur indian?

— Altă parte suntem încă unul și încă; dar Bob nu știm loc.

— Așteaptă-mă aici!

— Vrem plecat? Oh, mai bine rămâneam massa la Bob!

— Trebuie să văd cum am putea să-i salvăm pe-ai noștri.

— Salvăm? Massa salvăm Bern'? Oh, asta frumos, foarte bun! Bob salvăm și el massa Bern', massa Sam, massa Winnetou!

— Atunci stai liniștit, să nu te simtă nimeni!

Plecai luminat în sinea mea de o mare mulțumire pentru faptul că mai scăpase unul dintre noi, chiar dacă acesta nu era decât Bob. De altfel, comanșii, trebuie s-o recunosc, procedaseră foarte deștept instalând o santinelă tocmai lângă rămășițele ursului. Carnea, nădăjduiau ei, putea să constituie o momeală care să ne ducă la pierzanie.

Peste un ceas mă aflam de cealaltă parte a văii, la nici trei coți depărtare de indianul care ședea nemișcat ca o stană de piatră, jucându-și doar degetele mâinii drepte pe fluierașul ce-i atârna de gât. Știam că sunetul fluierului putea servi ca semnal. Să fi avut vreun consemn în privința aceasta?

Era un războinic tânăr, de vreo optsprezece ani. Poate că lua parte pentru prima oară la o campanie. Avea un cap foarte expresiv. Veșmintele sale îngrijite, ca și arma lui bogat ornamentată, mă făceau să bănuiesc că era fiu de căpetenie. Să-l omor? Să distrug această viață tânără, plină de nădejdi? Nu.

Mă apropiai lin, lin de tot și, apucându-l cu stânga de gât, îl lovi cu dreapta în așa fel, ca nu cumva să-i fac vreun rău. Un bărbat în plinătatea vârstei poate nici nu s-ar fi resimțit, dar flăcăiandrul se prăbuși pe loc. Îi legai apoi mâinile și picioarele, îi astupai gura cu un căluș și-l imobilizai de trunchiul unui arbore mascat de tufăriș.

Dusei apoi la gură fluierul indianului și scosei un sunet scurt. Aproape în aceeași clipă foșni desișul din fața mea și un indian mai vârstnic se apropie grăbit. Îl culcai și pe acesta dintr-o lovitură cu patul puștii, dar fără

să-l omor — căci nu aveam alt scop decât să-l fac inofensiv.

Trebuie că prin preajmă se mai aflau vreo trei sau patru indieni... Era necesar să descopăr locul unde își adăpostiseră caii, acțiune legată de mari primejdii. Imitai deci un nechezat de armăsar și iată că dinspre locul unde apăruse indianul cel vârstnic și unde stătuseră în ajun caii noștri răsună un răspuns pe mai multe voci.

De-acum, ce-o da norocul! Îl legai pe indianul vârstnic cu propria lui cingătoare, pe cel tânăr îl aburcai în spate și, la adăpostul arborilor, cotii scurt prin fundul văii spre locul de unde îmi răspunseseră caii. Erau în număr de șase — dovadă că se mai aflau la pândă patru indieni. Aceștia se instalaseră desigur ceva mai departe, către intrare, fapt care-mi dădea putința să-mi pregătesc lovitura în mod serios.

Înainte de toate mă cățărai iarăși sus, lângă Bob. Negrul, ascuns în scorbura copacului, mă tot așteptase pândind la „fereastră". De cum mă zări, coborî mai jos și-și iți capul prin „draperia" de aluniș.

— Massa, oh, prins indian, omorât indian?

— Nu e mort. Vreau numai să-l ținem prizonier. Ce zici: mă ajuți să-l salvăm pe massa Bernard?

— Oh, Bob tare vrem salvăm massa Bern'! Cum trebuie facem?

— Îl iei pe indian și-l duci mereu la vale, până dai de un copac uriaș, un hickory. Acolo îl lepezi jos și mă aștepți.

— Așa facem, massa!

— Dar să nu-i slobozi cumva legăturile. Dacă se desface, o pățești rău de tot!

— Bob nu vrea pățim!

— Foarte bine. Hai!

Atleticul Bob își săltă povara pe spate și porni cu pași mari în direcția indicată, dispărând pe după povârniș.

Eu mă întorsei la caii comanșilor. Era, firește, greu ca, de unul singur, să scoți de-acolo toți șase caii, să-i mâni în sus, spre creastă, și să-i cobori de cealaltă parte. Și, totuși, mai bine singur decât cu ajutorul lui Bob — deoarece caii indieni nu se împacă deloc cu mirosul specific al negrilor. De încălecat se mai lasă încălecați, dar când negrul îi ia de căpăstru și merge înaintea lor — nici vorbă să-l urmeze.

Ceea ce bănuisem se adeverea acum: toate lucrurile — atât cele aduse de noi de la Hide-Spot, cât și pachetul găsit la cei doi Morgan — erau pierdute. Iată că aurul e într-adevăr *deadly dust* — praf ucigător! Dintr-o sută de inși care aleargă și-l caută prin Vestul Sălbatic, nouăzeci sunt sortiți pieirii. Luciul ispititor și sunetul vrăjelnic al acestui metal trezesc din adânc forțele întunecimii. Acțiunea lui, spre a fi pozitivă, se cere îngrădită de legi.

Desfăcui chingile și legai cu ele caii cap la coadă într-un șir lung. Apucai calul din față de dârlogi și-i trăsei pe tusșase după mine în sus, pe povârniș. Ușor nu era. Caii, cam îndărătnici, îmi dădură mult de furcă. Cei patru indieni vor fi fost la mare distanță, de nu auziră fornăitul și tropotul animalelor. Ajunsei totuși cu bine sus, apoi dincolo, în vale. Echipa comanșilor rămăsese deci fără cai; nu mai aveau cum să ajungă și să anunțe grosul trupei. Totodată, planul lor de a ne prinde — pe mine și pe Bob — sau de a ne omorî, fusese zădărnicit.

Negrul ședea sub copacul acela măreț, supraveghind pe tânărul indian. Așteptând așa, de unul singur, cu dușmanul lângă el, nu se simțea tocmai bine, căci, la ivirea mea, parcă i se luă o piatră de pe inimă și fața-i neagră se lumină de bucurie.

— O, frumos venit massa! Indian deschidem ochi cum dracul, facem mârâit, grohăit cum fiară. Dar Bob ai dat palmă una peste bot și tăcut.

— Nu trebuie să baţi, Bob, nu-i cavalereşte. Şi apoi, e o jignire pe care indienii o plătesc cu moartea. Dacă tânărul acesta scapă, e din nou liber, și dă cumva de tine, atunci te-ai ars!

— Negru Bob ars? Oh, massa! Mai bine omorâm acum indian, să nu mai fim liber!

Își trase cuțitul de la brâu și-l sprijini cu vârful de pieptul comanșului.

— Stai, Bob, nu te apuca să verși sânge! Dacă-l lăsăm în viață, ne-ar putea fi de mare folos. Ajută-mă să-l leg bine pe cal!

Îi scosei prizonierului căluşul din gură:

— Fratele meu roșu să răsufle în voie, dar să nu vorbească neîntrebat!

— Ma-ram vorbește când îi place — răspunse tânărul. Şi dacă n-ar vorbi, fața palidă tot l-ar ucide și i-ar lua scalpul.

— Ma-ram va rămâne în viață și-și va păstra scalpul, căci Old Shatterhand nu-i ucide pe dușmani decât în luptă.

— Cum, Old Shatterhand? Iuf!

— Da, da, eu sunt. Ma-ram nu va fi dușmanul, ci fratele meu, și am să-l duc la *wigwam*-ul părintesc.

— Tatăl lui Ma-ram e To-kei-hun, „Taurul cu coarne“, marea căpetenie a comanșilor care-i călăuzește pe războinicii Racurroh. El îl va ucide pe Ma-ram pentru că a căzut prizonier în mâinile unui alb.

— Ar dori fratele meu să fie iarăși liber?

Tânărul mă privi mirat.

— Poate Old Shatterhand să lase liber pe un războinic, să nu-i ia scalpul, nici viața?

— Dacă tânărul meu frate îmi făgăduieşte că nu va fugi şi că va merge cu mine până la *wigwam*-ul lui, atunci îl dezleg numaidecât şi-i dau un cal. Îşi poate lua şi armele care atârnă de oblâncul şeii.

— Iuf! Old Shatterhand are pumn de fier şi inimă bună. El nu seamănă cu celelalte feţe palide. Dar nu cumva limba lui vorbeşte cu două înţelesuri?

— Eu nu spun decât adevărul. Vrea fratele meu să-mi urmeze cuvântul până vom ajunge înaintea lui To-kei-hun?

— Ma-ram se învoieşte.

— Atunci treacă focul păcii din mâna mea într-a ta şi să te mistuie dacă ai să-ţi calci cuvântul.

Mustangul meu se afla într-un ascunziş prin apropiere. Îl ădusei de acolo şi, scotocind în cobur, scosei la iveală două ţigări de foi din cele pe care le luasem din vizuina *stakemeni*-lor. Chibrituri aveam. După ce-l dezlegai pe indian, aprinsei cele două „havanos" subţirele şi ne apucarăm de fumat cu obişnuitul ritual.

— Oare albii nu au şi ei un Mare Spirit care să facă argilă pentru calumete? întrebă Ma-ram.

— Avem şi noi un spirit, chiar mai mare decât celelalte. Avem şi argilă din belşug. Numai că feţele palide trag din pipă doar acasă, în *wigwam*-urile lor. Altminteri, s-au deprins să „bea fumul păcii" din aceste ţigări, care ocupă mai puţin loc decât pipele.

— Iuf! Si-karr? Marele Spirit al feţelor palide e înţelept. Aceste si-karr sunt, într-adevăr, mai uşor de purtat.

Bob se uita nedumerit cum fumam fără grijă tocmai aici, în vecinătatea unor duşmani atât de primejdioşi şi în compania unui indian pe care cu câteva clipe mai înainte hotărâsem să-l leg pe spinarea calului.

— Massa, vrem şi Bob fumăm la pace! se rugă el.

— Ia și tu o țigară! Dar fumeaz-o pe drum, că nu mai e vreme: plecăm imediat.

Comanșul își căută calul și încălecă. Din cât învățasem să-i cunosc pe indieni, nu aveam motive să-l suspectez. După multă osteneală, negrul reuși să se salte și el în cele din urmă pe un cal. Pe ceilalți îi legarăm laolaltă, ca să-i putem trage după noi. În sfârșit, încălecai și eu pe mustang și marșul începu.

Între noi și nenorocita aceea de vâlcea terenul cobora mereu în pantă. O luarăm pe lângă un greabăn și făcurăm un ocol pentru a ajunge pe urmele trupei comanșilor. Mâna de indieni rămași în vale, fără cai, ne văzu, bineînțeles, și se porni pe un urlet nemaipomenit, care însă nu ne sperie deloc. Nici Ma-ram nu le dădu vreo atenție.

Ne continuarăm drumul până în amurg, într-o tăcere deplină. Ajunși la Rio Pecos, aleserăm un loc potrivit pentru popas. Sub șeile cailor luați de la indieni găsirăm pastramă din belșug, ceea ce ne scuti de foame și de osteneala vânatului. De comanșii rămași în vâlcea nu aveam ce ne teme: ne depărtasem atât de mult încât nu mai puteau să ne ajungă din urmă în cursul nopții.

Ma-ram se lungi imediat și adormi. Bob și cu mine făcurăm toată noaptea de strajă cu schimbul. Când miji de ziuă scosei harnașamentul de pe cei patru cai indieni neutilizați și-i mânai spre apă. Animalele trecură fluviul înot și dispărură curând dincolo, în pădure. Maram asistase la toate acestea fără să scoată un cuvânt.

Urmele după care ne orientam acum erau perfect vizibile, dovadă că trupa comanșilor se simțea în siguranță. Coborâse de-a lungul malului drept al lui Rio Pecos, până la vărsarea lui în Sierra Guadelupa superioară. Aici, spre surpriza mea, urmele se despărțeau. Majoritatea in-

dienilor cotise către munți, restul își continuau drumul pe direcția inițială.

Descălecai pentru a cerceta urmele. Printre acestea deslușii clar copitele bătrânei Tony. Le cunoșteam atât de bine forma și dimensiunile, încât era cu neputință să mă înșel. Puțin mai încolo dădui de urmele unei tabere de noapte.

— Fiii comanșilor s-au dus în munți, la mormântul marilor lor căpetenii? îl întrebai pe Ma-ram.

— Fratele meu a ghicit.

— Și ceilalți — continuai, arătând în direcția opusă — au plecat cu prizonierii la *wigwam*-urile voastre?

— Așa le-au poruncit cele două căpetenii.

— Oare au luat cu ei și comorile fețelor palide?

— Le-au luat ca să le păstreze, fiindcă nu știu care dintre albi e stăpânul lor.

— Și unde și-au ridicat comanșii corturile?

— În savana ce se întinde până la apa căreia fețele palide îi spun Rio Grande.

— Adică în savana dintre cei doi munți?

— Da.

— Atunci vom părăsi aceste urme și ne vom abate spre miazăzi.

— Fratele meu va face cum crede de cuviință, dar să știe că acolo nu va găsi apă.

Îl privii stăruitor în ochi:

— Oare fratele meu a mai văzut vreodată munți care, învecinați cu un mare fluviu, să fie lipsiți de apă? Toate râurile își scot apa tocmai din adâncul munților.

— Fratele meu va vedea mai târziu cine are dreptate: comanșul sau el.

— Eu însă știu de pe acum de ce comanșul nu vrea s-o apucăm spre munți.

— De ce? Fratele meu să mi-o spună și mie.

— Fiii comanșilor îi duc pe prizonieri de-a lungul apei care face un mare ocol. Or eu, dacă o iau drept spre miazăzi, îi ajung din urmă înainte ca ei să fi sosit la *wigwam*-urile lor.

Indianul tăcu. Îi citisem gândurile.

Mă apucai apoi să număr urmele copitelor. Erau de șaisprezece ori câte patru; ceea ce însemna că escorta lui Winnetou, Sam și Bernard era compusă din treisprezece comanși. Cu siguranță că prizonierii erau cât se poate de bine legați. Astfel, chiar dacă i-aș fi ajuns din urmă, nu i-aș fi putut salva cu forța. Trebuia găsit un vicleșug.

Pornirăm deci spre sud cu toată viteza de care erau în stare caii. Drumul se dovedi greu, întortocheat și obositor. Mie regiunea îmi era necunoscută, iar Ma-ram nu-mi dădea decât sumare indicații. Totuși, o scosei la capăt. Chiar a doua zi dimineața, după ce trecurăm munții, văzui preria desfășurată în adânc și învecinându-se la stânga cu apele argintii ale lui Rio Pecos. Pădurea coborâse parcă din munți împreună cu noi, însoțindu-ne încă o bucată bună de drum de-a lungul apei, în savană. Lângă un mic afluent al lui Rio Pecos, dădurăm iarăși de urmele comanșilor. Aceștia trecuseră pe-acolo în ziua precedentă, cam pe la ora prânzului, pentru ca apoi, pe malul unui pârâiaș învecinat, să se adăpostească un timp de soarele arzător al amiezii.

Hotărâi și eu să ne odihnim puțin, dar alesei un loc mai depărtat de apă, mai dosnic, într-un desiș care ne oferea oarecare siguranță. Această măsură de precauție se dovedi curând extrem de utilă, căci abia mă așezasem alături de Ma-ram, că-l și văzui pe Bob venind în goană dinspre pârâu, unde se dusese la scăldat împreună cu calul său.

— Oh, massa — strigă el — venim călăreți! Unu, doi, cinci, șase! Fugim, massa, ori ucidem la călăreți?

Alergai spre marginea desișului și zării într-adevăr șase cai, în două grupuri de câte trei, suind din josul malului. Câte un cal, ultimul din fiecare grup, părea încărcat cu poveri, iar în față venea câte un om călare. Nu aveam de-a face, așadar, decât cu doi vrăjmași — aceasta în cazul că indivizii făceau într-adevăr parte dintr-o asemenea categorie; pentru că, de fapt, în ciuda depărtării, îmi dădeam seama că nu sunt indieni, ci albi.

Iată însă că, îndărătul lor, veneau în goana mare încă cinci călăreți care nu puteau fi decât roșii. În cel mult cinci minute aveau să-i întreacă. Totul arăta ca o cursă de urmărire. Ca să deslușesc și mai bine situația, îmi dusei luneta la ochi.

— *Zounds!* îmi scăpă fără voie de pe buze, constatând uimit că primii doi nu erau alții decât Fred Morgan și fiul său Patrik.

Să-i omor, sau să-i prind de vii? Nu, nu voiam să-mi mânjesc mâinile cu sângele acestor tâlhari. Îmi pregătii pușca și stătui în așteptare. Se apropiau tot mai mult de apă, cu indienii la nici cinci sute de pași în urma lor. Auzeam de-acum gâfâitul cailor; cât pe-aci să treacă prin fața mea. Atunci trăsei două focuri la o fracțiune de secundă unul de altul. Ochisem în capetele celor doi cai. Bietele dobitoace se prăbușiră. Caii de povară, legați de cei dintâi și cuprinși de spaimă, se smuciră sălbatic, încercând să fugă. Cei doi Morgani zburară cât colo și se izbiră de pământ. Mă încordai, gata să sar asupra lor.

— O-hi-hi-hiiii! răsună atunci strigătul de luptă al urmăritorilor, la care se asocie și glasul lui Ma-ram. Și într-o secundă mă trezii împresurat. Trei tomahawkuri și două cuțite scânteiau deasupra capului meu.

— Cha! Stați! strigă Ma-ram, ocrotindu-mă cu trupul lui. Această față palidă mi-e prieten!

Comanșii mă lăsară numaidecât în pace, dar consecințele atacului lor nu mai puteau fi evitate: cei doi Morgani avură timp să se reculeagă și să dispară prin desiș, iar caii lor, cabrându-se din răsputeri la strigătul indienilor, rupseră legăturile și se aruncară orbește în apă. Recunoscui din primul moment că erau cei patru cai de povară ai noștri. Supraîncărcați, ei se scufundară imediat.

Patru dintre indieni se năpustiră în căutarea celor doi fugari. Pe al cincilea reușii să-l opresc:

— Fratele meu roșu să fie bun și să-mi spună de ce războinicii comanși îi urmăresc pe prietenii lor albi?

— Oamenii albi au gură de șarpe cu limba în două vârfuri. Peste noapte ne-au ucis straja și au fugit cu comorile lor.

— Cu aurul?

— Și cu aurul, și cu hârtiile lor vrăjite, cusute sub haină.

Comanșul ne părăsi și dădu fuga după camarazii lui. Așadar, temându-se că nu vor mai primi înapoi valorile din mâna comanșilor, cei doi Morgani hotărâseră să le șterpelească și s-o ia din loc. Prin „hârtiile vrăjite" trebuia să înțeleg, desigur, bonurile de tezaur și bancnotele după care umblaserăm noi. Exact în locul unde se scufundară caii, fluviul făcea o buclă și vârtejul iute ne lua orice nădejde de a mai salva din valuri încărcătura de *deadly dust*, de „praf ucigător".

Ce mai puteam face? Dorința de a-mi ajuta prietenii era, firește, și mai mare decât aceea de a-i prinde pe cei doi tâlhari și asasini. De altfel, puteam să-i las în grija celor cinci comanși care-i urmăreau.

— De ce fratele meu alb a tras în cai și nu în călăreți? se interesă Ma-ram. Oare Old Shatterhand nu prea știe să ochească?

— De ce nu te-am ucis pe tine când îmi rezemasem vârful cuțitului de pieptul tău? La fel și acum: m-am mulțumit să dobor numai caii pentru că mai aveam o vorbă cu călăreții.

— Old Shatterhand îi poate urmări împreună cu frații mei roșii. Astfel, îi va prinde și le va spune vorba cuvenită.

Mai că-mi venea să râd de strădania lui Ma-ram de a mă abate de la urmărirea grupului care escorta prizonierii.

— Nu mă țin eu de ei! îl lămurii. Războinicii comanși sunt înțelepți și viteji. Ei vor pune mâna singuri pe albii aceia ticăloși și-i vor duce în *wigwam*-urile lor. Ma-ram binevoiască să încalece și să pornim.

Cele întâmplate îmi tăiaseră pofta de odihnă. Și apoi, mai era un motiv ce mă îndemna la drum. Escorta prizonierilor fusese alcătuită inițial din treisprezece călăreți — acum, însă, cei doi Morgani plus cinci comanși și străjerul ucis nu mai intrau în socoteală; rămăseseră deci în escortă numai cinci inși care îi păzeau pe cei trei prizonieri. În asemenea condiții era mult mai ușor să-i eliberăm.

Dădurăm așadar pinteni cailor. Până spre asfințit parcurserăm o distanță serioasă și, examinând urmele, apreciarăm că mica trupă trebuia să fi trecut pe acolo abia către prânz. Fuga celor doi Morgani, moartea santinelei, ca și convingerea că nimeni nu le calcă pe urme — toate acestea îi făcuseră să întârzie destul de mult.

Deși Ma-ram ne tot îmbia la odihnă și-și rotea ochii în căutarea unui loc de popas, a trebuit, vrând-nevrând, să mai facă aproximativ patru mile engleze, până ce întunericul ne împiedica să mai deslușim vreo urmă. Abia atunci hotărâi să ne oprim. Dar a doua zi o pornirăm iarăși la drum dis-de-dimineață.

Acum urmele duceau în jos, spre sud, în largul savanei. Treceam ici-colo peste cărări tăiate de bivoli și urmele după care ne dirijam ne arătau că depărtarea până la călăreții din fața noastră se scurtează treptat. Începui să nutresc chiar speranța de a-i ajunge până la amiază — când un amănunt veni să mă dezamăgească. Și anume: dădurăm peste un loc bătucit de numeroși cai, dintre care cel puțin zece se îndreptau spre sud.

— Iuf! zise Ma-ram.

Apoi tăcu. Dar în ochii lui voit nepăsători i se aprinse un licăr de bucurie. Situația mi se lămuri numaidecât. Micul grup se întâlnise, desigur, cu o ceată de comanși sub ocrotirea căreia își continuau acum drumul.

— Cât mai e până la tabăra voastră?

— Nu e țabără! Comanșii Racurroh și-au ridicat în savană o așezare mai întinsă chiar decât orașele albilor. Dacă fratele meu își îndeamnă bine calul, poate să ajungă acolo înainte ca soarele să se culce în ierburile preriei.

La prânz făcurăm o scurtă haltă, iar spre seară zării într-adevăr niște dungi negre la orizont. Prin lunetă constatai numaidecât că e vorba de corturi dispuse în șiruri lungi.

Comanșii se instalaseră aici, pe o mare întindere, în vederea vânătorii de bizoni. Păreau toți atât de preocupați de sosirea grupului cu prizonierii, încât nimeni nu ne aținu calea. Ajunserăm astfel nestingheriți chiar în preajma corturilor.

În sfârșit, îmi strunii mustangul și-l întrebai pe Maram:

— Acestea sunt *wigwam*-urile comanșilor?

— Da.

— Oare îl găsim aici și pe To-kei-hun, marea căpetenie?

— Tatăl lui Ma-ram se află întotdeauna lângă copiii lui.

— Poate fratele meu să-l anunțe că Old Shatterhand vrea să vină la el în ospeție?

Tânărul mă privi oarecum mirat, apoi spuse:

— Și nu-i e teamă lui Old Shatterhand de atâția dușmani? Doboară el și bizoni, și urși, dar fiii comanșilor sunt mulți ca și arborii pădurii! . . .

— Old Shatterhand ucide fiarele, dar nu și pe frații lui roșii. El nu se teme nici de sioux, nici de kiowaș, apaș sau comanș, pentru că e prietenul tuturor bărbaților viteji. Glonțul lui nu lovește decât în ucigași, în tâlhari și trădători. Așadar, du-te. Eu aștept aici.

— Dar Ma-ram e prizonier! Dacă Old Shatterhand nu-l mai găsește pe urmă?

— Ma-ram e liber, nu-l mai socot prizonier. Doar ne-am împărtășit împreună din fumul păcii!

— Iuf!

Și dând pinteni calului, tânărul porni la galop. Negrul și cu mine lăsarăm caii slobozi și ne așezarăm în iarbă. Bravul Bob avea o mutră cât se poate de acră.

— Massa, ce facem indian la Bob dacă mergem acolo?

— Asta se va vedea.

— Vedea rău, nu plăcere. Indian frigem Bob la stâlp și mort de tot.

— Poate că n-o să fie chiar așa de rău. Oricum, dacă vrem să-l salvăm pe massa Bernard, trebuie să mergem.

— Oh, negru Bob vrem salvăm massa Bern'! Bob lăsăm fript, mâncat, numai indian lăsăm liber massa Bern'!

Își însoțise această eroică declarație cu o grimasă care, mai mult ca sigur, le-ar fi tăiat indienilor pofta să-l mănânce. Apoi apucă o halcă de pastramă pentru ca, înaintea morții, să se bucure barem de plăcerile vieții.

Nu aşteptarăm prea mult răspunsul la mesajul meu. Peste puţin, un numeros grup de călăreţi, strigând şi agitându-şi armele, veniră către noi, executară o manevră şi ne împresurară din toate părţile, strâns de tot, mai să ne calce sub copitele cailor. Patru căpetenii, venind *ventre à terre,* îşi struniră caii drept în nasul nostru. Bob se răsturnă pe spate; eu însă rămăsei calm şi neclintit la locul meu.

— Oh, indian omorât Bob şi massa! se tângui negrul în timp ce-şi înălţă ochii să vadă ce se mai întâmplă.

— Nici prin gând nu le trece! îl liniştii eu. Ne pun numai la încercare; vor să ştie dacă ni-e teamă sau nu.

— Încercare? Oh, indian facem cât vrea! Bob curaj, nu temem.

Se ridică iarăşi în şezut, sforţându-se să pară cât mai fioros cu putinţă. Căpeteniile descălecară. Cel mai în vârstă luă cuvântul:

— De ce omul alb nu stă în picioare în faţa unor căpetenii ale comanşilor?

— Omul alb vă arată astfel că sunteţi bineveniţi — îi dădui replica. Rog pe fraţii mei roşii să se aşeze.

— Căpeteniile comanşilor nu se aşază decât lângă o altă căpetenie. Unde îşi are omul alb *wigwam*-ul şi războinicii?

Atunci apucai hotărât tomahawkul:

— Un conducător trebuie să fie puternic şi viteaz. Dacă oamenii roşii nu cred că sunt căpetenie, n-au decât să lupte cu mine şi se vor convinge că nu mint! Toţi vânătorii, ca şi războinicii, fie albi sau roşii, îmi spun Old Shatterhand!

— Pesemne că omul alb şi-a luat singur acest nume.

— Căpeteniile comanşilor să se măsoare cu mine dacă vor! Ei cu tomahawkul şi cuţitul, iar eu cu mâna goală. *Howgh!*

— Omul alb rostește vorbe trufașe. Să ne arate însă că e într-adevăr curajos pe cât se laudă a fi. Să încalece și să vină cu războinicii Racurroh!

— Vom fuma împreună calumetul?

— Războinicii vor ține sfat și se va vedea.

— Bine, merg cu gânduri de pace.

Urcai în șa. Bob se cățără și el pe calul său nărăvaș. Părea că nimeni nu-l ia în seamă. Indianul îi disprețuiește pe negri mai mult chiar decât unii albi. Pe mine, însă, căpeteniile mă luară la mijloc și pornirăm cu toții în galop spre tabără. Trecurăm printre corturi și oprirăm în fața unuia mai mare și mai arătos. Căpeteniile descălecară. Făcui la fel.

Pe Bob nu-l zăream nicăieri. Eram singur, înconjurat de toată ceata de războinici. Căpetenia care vorbise adineauri puse mâna pe pușca mea:

— Fața palidă să ne dea armele!

— Ba le păstrez! N-am venit încoace ca prizonier, ci de bunăvoie.

— Totuși, omul alb trebuie să ne dea armele până ce războinicii roșii se vor convinge cu ce gânduri a venit.

— Cum așa? Oamenii roșii se tem de mine? Dacă îmi cereți armele, înseamnă că v-ați speriat.

Indianul se simți atins în prestigiul lui de războinic. Își plimbă privirea întrebătoare către ceilalți și, înțelegând pesemne că aceștia înclină să-mi lase armele, hotărî:

— Războinicii comanșilor nu cunosc teama. Omul alb să-și păstreze armele!

— Cum îi spune fratelui meu roșu?

— Old Shatterhand vorbește cu To-kei-hun, căpetenia de care tremură toți dușmanii.

— Îl rog pe fratele meu To-kei-hun să-mi dea un cort unde să stau până ce căpeteniile vor ține sfat și vor socoti să-mi vorbească.

— Spusa ta e bună. Vei aștepta într-un cort până ce războinicii Racurroh vor hotărî dacă fumăm calumetul sau nu.

Îmi făcu semn cu mâna și se depărtă. Eu îl urmai cu calul de căpăstru. Dându-se în lături, indienii ne lăsară loc de trecere. Observai cu acest prilej o mulțime de femei, tinere și bătrâne, zgâindu-se curioase din corturi la omul alb care îndrăznise să pătrundă în peștera leilor. Din fericire, comanșii aceștia nu făceau parte din tribul cu care Winnetou se războise la Mapimi.

Corturile, sau să le zicem colibele, arătau la fel ca și la indienii din nord. Erau rodul exclusiv al muncii femeilor, bărbații ocupându-se numai cu războiul, cu vânătoarea și pescuitul și lăsând toate celelalte corvezi pe umerii sexului „slab", cum îl numim noi de obicei . . .

Cortul în care fusei condus era mic și, pentru moment, neocupat. Îmi priponii calul afară, dădui la o parte cele două piei ce mascau intrarea și pășii înăuntru fără să mă sinchisesc de căpetenie, care nici nu avea intenția, de fapt, să mă urmeze . . .

Nu trecură nici două minute că se ivi în cort o indiancă foarte bătrână, cu o legătură de vreascuri în spinare. Lepădă vreascurile și ieși, ca să se întoarcă apoi cu un vas de lut, mare și cam hârbuit. Aprinse focul și așeză oala la fiert.

Eu mă lungisem jos și o priveam în tăcere. Știam că după mentalitatea indienilor mi-aș fi pierdut mult din prestigiu, dacă intram în vorbă cu ea. De altfel, pentru mine era clar că mă aflam aici de fapt sub supraveghere și că, pe ascuns, ochii gazdelor mă spionau prin nu știu ce spărturi nevăzute.

Mâncarea dădu în clocot și mirosul mă anunță că e vorba de carne de vită. Într-adevăr, după vreun ceas, bătrâna îmi așeză la picioare oala fierbinte și plecă iar, lăsându-mă să mănânc în toată voia. Ceea ce și făcui. Mărturisesc că pulpa de bivol îmi plăcu foarte mult; nici zeama n-o găseam de lepădat; doar că vasul nu prea strălucea de curățenie și-mi lipsea sarea, de care indienii nu vor să audă.

La drept vorbind, mă bucuram de un tratament excepțional, iar în ce privește vasul, pot paria și azi că era singurul disponibil din toată tabăra.

Mă ospătai deci și, întins pe jos cu pătura strânsă sub cap, dădui frâu liber gândurilor. Stând așa, îl auzii de afară pe mustangul meu, care se ospăta. Vasăzică, gazdele se îngrijiseră și de cal. În același timp, auzeam cum doi indieni patrulează neîncetat în jurul cortului. Ceva mai târziu, focul se stinse și adormii. Mă aflam, desigur, în pragul unor evenimente serioase — și oboseala nu-mi putea fi de folos. Un foșnet mă trezi în zori. Ridicându-mi pleoapele, o văzui iarăși pe bătrână aprinzând focul și așezând oala la fiert.

Își făcea datoria fără să mă privească, fără să-mi acorde cea mai mică atenție; ceea ce nu însemna însă nici o jignire la adresa mea.

Consumai carnea cu aceeași poftă ca în ajun, după care hotărâi să ies puțin din cort. Dar numai ce scosei capul afară, că una din străji se și repezi la mine cu sulița.

Această comportare n-o puteam tolera fără să-mi pierd pentru totdeauna autoritatea în ochii comanșilor. Apucai deci sulița cu amândouă mâinile, aproape de vârf, și, împingând repede înainte, o smucii apoi cu atâta putere, încât bietul indian o scăpă din mâini și căzu lat.

— Iuf! răcni el, ridicându-se și smulgându-și cuțitul de la brâu.

— Iuf! mă strâmbai, trăgând la rândul meu cuțitul și aruncând sulița în cort.

— Fața palidă să-mi dea sulița!

— Pielea-roșie n-are decât să intre înăuntru și s-o ia! Judecând după mutra lui, invitația nu părea să-l ispitească. Dar iată că răsări celălalt străjer.

— Omul alb să intre în cort! îmi porunci pe un ton categoric.

Vârful suliței sale mai că-mi atingea fața, încât nu putui rezista ispitei de a repeta experimentul de adineauri. Cât ai clipi, căzu și acest de-al doilea comanș cu nasul în pământ, iar sulița lui urmă drumul celei dintâi.

Lucrul acesta li se păru prea de tot; strigară amândoi, alarmând întreaga tabără.

Exact în dreptul cortului meu se afla un alt cort, mult mai arătos și cu trei scuturi agățate la intrare. La strigătul paznicilor, perdeaua de piele se dădu la o parte și un cap oacheș de fată se ivi ca să afle pricina tărăboiului. Doi ochi negri, focoși, stăruiră o clipă asupra mea. Apoi căpșorul dispăru. Două secunde mai târziu se arătară cele patru căpetenii și veniră spre noi. La un semn al lui To-kei-hun, străjile se retraseră.

— Ce caută fața palidă aici, în fața cortului?

— Aud bine? Pesemne că fratele meu vrea să știe ce caută aici cei doi paznici roșii!

— Ei fac de strajă pentru ca omului alb să nu i se întâmple nimic. Deci, stai înăuntru!

— Oare printre războinicii lui To-kei-hun se află oameni răi și păcătoși care nu ascultă de poruncile căpeteniei, că se simte nevoia de paznici ca să-i ocrotească pe musafiri? Old Shatterhand se lipsește de pază! El va zdrobi cu pumnul său țeasta oricărui mișel și fățarnic.

Fraţii mei să se întoarcă fără grijă la *wigwam*-ul lor; vreau să mă plimb puţin. Pe urmă mă întorc şi stăm de vorbă.

Intrai în cort şi-mi luai armele care, firește, nu era cazul să rămână acolo. Dar când să ies din nou, mă pomenii cu o duzină de sulițe îndreptate asupra mea. Eram, deci, prizonier! Să-i înfrunt? Să aleg calea luptei? Nu, îmi veni altă idee. Mă trăsei către fundul cortului şi cu tomahawkul despicai pielea groasă ca să mă strecor afară.

Ieşii astfel prin dos, în timp ce comanşii păzeau cu străşnicie intrarea. Văzându-mă, îşi holbară mai întâi ochii de uimire. Apoi se stârni un vacarm, de parcă le-ar fi scăpat din lanţuri o sută de urşi. Căpeteniile, care între timp se întorseseră la corturile lor, reveniră într-o goană deloc potrivită cu ţinuta mândră de până atunci. Îşi făceau loc cu coatele printre războinici, alergând să mă prindă.

Să mă fi opus cu arma? Nu era posibil. M-ar fi omorât şi pe mine, şi pe tovarăşii a căror salvare o urmăream. Hotărât, scosei din buzunar luneta şi o îndreptai asupra lor, strigând cât se poate de crunt:

— Staţi, că vă curăţ pe toţi!

Se traseră înapoi speriaţi. Ori nu cunoşteau deloc asemenea instrument, ori poate îl mai văzuseră aiurea, dar nu ştiau ce nefaste puteri o fi ascunzând.

— Ce vrea omul alb? vorbi To-kei-hun. De ce nu şade în *wigwam*-ul lui?

— Old Shatterhand e mare vraci printre oameni albi — îl lămurii eu. Am să vă dovedesc că pot nimici întregul neam al comanşilor.

Băgai luneta la loc în buzunar, apucai în schimb carabina „Henry“ şi arătai spre unul din corturile mai depărtate:

— Oamenii roşii să se uite la prăjina aceea din faţa cortului!

Dusei arma la ochi şi apăsai pe trăgaci. Glonţul nimeri exact în vârful prăjinii. Un murmur de admiraţie se făcu auzit peste tot. Indienii preţuiesc îndemânarea şi curajul chiar şi al celui mai neîmpăcat duşman al lor.

Al doilea glonţ nimeri mai jos, la o distanţă de jumătate de ţol, al treilea şi mai jos, la aceeaşi distanţă. Acum murmurul încetă. Indienii, necunoscând decât puşca obişnuită cu două încărcături, rămaseră perplecşi în faţa carabinei mele cu repetiţie. La cel de-al patrulea foc, mulţimea înmărmuri. Apoi, cu al şaselea şi al şaptelea, uluirea comanşilor crescu fără margini şi groaza se desenă pe chipurile lor. Trăsei astfel nu mai puţin de douăzeci de ori, găurind prăjina în tot atâtea locuri şi mereu la aceeaşi distanţă. Apoi, cu cel mai firesc aer posibil, îmi agăţai carabina de umăr şi, pe un ton flegmatic, rostii:

— Ei, s-au convins bărbaţii roşii că Old Shatterhand e un vraci neîntrecut? Cine va încerca să-i facă vreun rău se va alege cu moartea! *Howgh!*

Îmi văzui astfel de drum fără să întâmpin nici o împotrivire. În faţa corturilor înşirate de ambele părţi, femei şi fete se uitau la mine ca la o fiinţă cu puteri supraomeneşti. Puteam să fiu satisfăcut de impresia ce o lăsase scamatoria mea.

La unul din corturi stătea o strajă, ceea ce mă făcu să bănuiesc că se află un prizonier. Dar cine anume? Să-l întreb pe paznic, să nu-l întreb? Când, deodată, aud un glas cunoscut:

— Massa, oh, lăsăm negru afară! Indian prins la Bob, vrem tăiem şi mâncăm.

Cârmii spre intrare, dădui la o parte pieile şi-l scosei afară pe Bob Înspăimântat, străjerul nici nu încercă să

se opună, iar în rândurile celorlalți nu se auzi nici un protest.

— Te-au închis aici chiar după sosire? îl întrebai pe negru.

— Da, massa. Luat Bob de la cal și băgat cort. Așa stam Bob până acum.

— Vasăzică, nu știi unde se află massa Bernard?

— Oh, massa Bern' n-ai văzut, n-ai auzit.

— Vino! Ține-te după mine!

Trecurăm astfel de câteva corturi, când ne ațînură iarăși calea cei patru șefi, urmați de o suită numeroasă. Ieșiseră prudenți din dosul corturilor pentru a-mi tăia drumul. Dusei repede mâna la pușcă, dar To-kei-hun îmi făcu semn că nu vine cu gânduri rele. Mă oprii, deci, și-l așteptai.

— Încotro se duce fratele alb? Să vină la sfatul căpeteniilor, să stăm de vorbă!

Până atunci fusesem „omul alb" sau „fața palidă". Acum mă transformasem în „fratele alb". Se vedea deci că le impusesem oarecare respect.

— Vor fuma frații roșii calumetul cu mine?

— Vom sta mai întâi de vorbă și dacă spusa ta se va dovedi dreaptă, vei fi privit ca un fiu al comanșilor.

— Atunci frații mei să se întoarcă! Old Shatterhand va veni în urma lor.

O luarăm iarăși îndărăt și trecurăm de cortul meu. Ceva mai încolo, în susul uliței, o zării pe Tony, bătrâna iapă a lui Sam, iar alături, priponiți unul lângă altul, caii lui Winnetou și Bernard. Prizonierii însă nu erau acolo; altminteri aș fi văzut afară străjile.

În cele din urmă, ajunserăm într-un fel de piață aproape circulară, înconjurată de mai multe rânduri de indieni. Aici era, desigur, locul tradițional al sfatului.

Căpeteniile păşiră în mijloc şi se aşezară. O seamă de războinici, privilegiaţi din cine ştie ce motive, se apropiară şi ei, luând loc în semicerc dinaintea căpeteniilor. Fără să aştept o invitaţie specială, mă aşezai la rândul meu, ba îi făcui semn şi lui Bob să se ghemuiască mai în spate. Atitudinea mea nu le conveni deloc căpeteniilor.

— De ce omul alb se aşază când e vorba să-l judecăm? întrebă supărat To-kei-hun.

Făcui un gest de om sigur şi stăpân pe sine:

— Şi mă rog, oamenii roşii de ce se aşază când e vorba să-i judece Old Shatterhand?

În ciuda feţei lor ca de piatră, descifrai totuşi că replica mea îi surprinsese.

— Omul alb are o limbă cam glumeaţă, dar fie, să stea jos, Totuşi, pe negru de ce l-a scos din cortul lui şi ni-l aduce acum şi la sfat? Nu ştie Old Shatterhand că negrii n-au dreptul să şadă în faţa omului roşu?

— Omul acesta se află în slujba mea. Când eu îi poruncesc să şadă, atunci se aşază chiar şi în faţa căpeteniilor roşii! Hai, să înceapă sfatul!

Eram convins că numai cu acest mod impertinent de a mă purta îmi pregăteam oarecum salvarea. Cu cât mai îndrăzneţ mă arătam, firește, fără a-i ofensa direct, cu atât mai mult creşteam în ochii lor. O supunere pasivă ar fi echivalat cu moartea.

To-kei-hun aprinse calumetul şi-l trecu din mână-n mână. Mie nu mi-l oferi. Ceremonia încheiată, căpetenia se sculă şi se porni pe cuvântat. Indienii sunt îndeobşte foarte tăcuţi şi rezervaţi faţă de străini. Dar cu anumite prilejuri ei demonstrează un debit verbal care în nici un caz nu rămâne în urma celui european. Există chiar căpetenii care şi-au cucerit faima prin talentul şi elocinţa lor, asemenea marilor oratori ai lumii antice sau mo-

derne. Limbajul lor colorat, înflorit, aminteşte parcă poezia graiurilor orientale.

Căpetenia începu cu obişnuita introducere ce se face la judecarea unui alb, de fapt un rechizitoriu adresat întregii rase:

— Omul alb să asculte! Vorbeşte To-kei-hun, căpetenia comanşilor! Multe ocoluri a făcut soarele din vremea când oamenii roşii erau singurii stăpâni ai pământului dintre cele două ape mari. Ei au ridicat oraşe, au sădit pomi, au vânat bizoni. Ale lor erau şi raza soarelui, şi ploaia; ale lor pădurea, muntele şi savanele fără sfârşit. Aveau neveste şi fiice, fraţi şi feciori. Şi erau fericiţi! Dar au venit oamenii cu faţa ca zăpada şi cu sufletul negru ca fumul. Nu erau mulţi la număr şi oamenii roşii i-au găzduit în *wigwam*-urile lor. Dar ei aveau arme necunoscute şi apă de foc; ei au adus alţi zei şi alţi preoţi, au adus trădarea, molima şi moartea. Şi veneau din ce în ce mai mulţi de dincolo de marea apă. Limba lor era vicleană şi cuţitul tăios. Oamenii roşii s-au încrezut în ei, dar au căzut pradă înşelăciunii. Au fost nevoiţi să le dea pământul unde odihnesc părinţii lor; au fost izgoniţi din *wigwam*-uri şi din ţinuturile lor de vânătoare şi, la orice împotrivire, erau ucişi fără milă. Pentru a-i doborî, feţele palide au semănat zâzanie între triburile oamenilor roşii, care au prins să se bată între dânşii, murind ca şi coioţii în deşert. Blestem albilor, blestem lor! Cadă asupra lor nenorociri câte stele pe cer şi câtă frunză pe arborii pădurii!

Un strigăt unanim de aprobare sublinie alocuţiunea şefului al cărui glas tunător răsuna până departe. Apoi To-kei-hun reluă:

— Şi iată că un astfel de om cu obrajii palizi a venit încoace, la *wigwam*-urile comanşilor. Culoare de minci-

nos și limbă de trădător! Dar războinicii roșii îl vor asculta și-l vor judeca după dreptate. Vorbească deci!

Se așează la loc. În schimb, îi urmară la cuvânt alte trei căpetenii, rostind fiecare câte un discurs asemănător și cerându-mi să vorbesc la rândul meu. În timpul discursurilor, eu îmi scosei caietul de schițe și încercai să desenez căpeteniile din fața mea, ca și mulțimea de războinici și corturile din jurul pieței.

După ce și al patrulea orator își încheie cuvântarea în uralele asistenței, To-kei-hun mi se adresă arătând cu degetul:

— Ce tot face omul alb acolo, în timp ce conducătorii comanșilor vorbesc spre a fi ascultați?

Rupsei fila din caiet, mă sculai în picioare și i-o dădui.

— Iată, marea căpetenie poate să vadă ce fac!

— Iuf! exclamă indianul, după ce-și aruncă ochii pe schița mea.

— Iuf! Iuf! Iuf! strigau și celelalte căpetenii, văzându-mi opera. Iar To-kei-hun adăugă:

— Mare minune! Omul alb vrăjește pe pielea asta albă sufletele comanșilor! Uite, aici e To-kei-hun, aici tustrei frații lui, căpeteniile, dincoace războinicii și corturile! Ce-o fi vrând omul alb?

— Omul roșu va vedea imediat.

Îi luai hârtia din mână și o arătai și altor războinici din spatele meu; toți rămaseră uluiți ca și căpeteniile lor. Se uitau la schița mea ca la o minune. Făcui apoi din ea un cocoloș și-l băgai pe țeava carabinei.

— To-kei-hun, ziceai adineauri că pe această hârtie v-am vrăjit sufletele. Iată-le acum în țeavă. Vrei să le împrăștii în cele patru vânturi pentru ca nimeni dintre voi să nu ajungă vreodată în veșnicele plaiuri ale vânătoarei?

Efectul acestei farse îmi întrecu aşteptările. Şefii săriră în sus ca arşi. De jur împrejur se ridică un strigăt de groază.

Văzând ce se întâmplă, mă grăbii să-i liniştesc:

— Oamenii roşii să se aşeze şi să fumeze cu mine calumetul păcii. Dacă se vor purta cu mine ca fraţii, le voi înapoia sufletele.

Se aşezară în mare grabă şi To-kei-hun scoase pipa. Îmi veni atunci o idee năstruşnică prin care să-i fac şi mai docili. Unul din şefi purta la haină doi nasturi mari de alamă, socotindu-i, pesemne, podoabe de preţ. Mă apropiai de acesta:

— Fratele roşu să-mi împrumute podoabele! Am să i le dau repede înapoi.

Şi, nici una, nici două, smulsei nasturii, întorcându-mă foarte calm, fără să-i iau în seamă uluirea.

— Fraţii mei roşii văd aici, între degetele mele, aceste podoabe, câte una în fiecare mână. Acum, băgaţi de seamă!

Mă prefăcui că le arunc în sus şi le arătai apoi mâinile goale.

— Fraţii mei să se uite bine! Unde sunt nasturii?

— Au zburat! exclamă cu ciudă păgubitul.

— Da, au zburat departe, spre soare. Fratele meu roşu să tragă după ei şi să-i aducă iar pe pământ!

— Asta n-o poate nimeni, nici măcar vraciul!

— Atunci trag eu! Fraţii mei să fie cu luare-aminte, ca să vadă când vor cădea podoabele.

Nu folosii carabina, în care se afla cocoloşul de hârtie, ci puşca mea cea veche, cu două ţevi, gata încărcată. O ridicai de lângă To-kei-hun şi trăsei un foc în sus. Câteva secunde, şi se auzi căzând ceva lângă noi. Proprietarul preţioasei podoabe se repezi la locul cu pricina şi, cu ajutorul cuţitului, dezgropă din pământ un nasture.

— Iuf, e al meu!

Pe când toţi se îmbulzeau să vadă minunea, eu băgai nasturele celălalt pe cea de-a doua ţeavă şi trăsei din nou. Indienii stăteau toţi cu ochii în sus. Deodată, Bob strigă, frecându-şi umărul şi ţopăind într-un picior:

— Oh, massa, nimerim Bob! Puşcat umăr!

Într-adevăr, cel de-al doilea nasture căzu pe umărul lui şi se rostogoli la pământ. Indianul îl ridică şi pe acesta şi, prinzându-şi-i împreună la piept, făcu o grimasă care să arate clar că de aci încolo nu va mai permite să fie proiectaţi în soare.

Această şmecherie, dintre cele mai simple, făcu o impresie de necrezut. Aruncasem doi nasturi în soare şi-i adusesem iarăşi pe pământ cu câte un foc de armă! Şi nasturii fuseseră într-adevăr sus, altminteri cum s-ar fi îngropat unul atât de adânc în ţărână şi cum ar fi căzut celălalt drept pe umărul negrului, provocându-i şi o vânătaie respectabilă?! Şefii şedeau gânditori, tăcuţi; nici nu mai ştiau ce să facă. Iar războinicii din jur aşteptau intimidaţi desfăşurarea evenimentelor.

Încercai atunci să risipesc încordarea, ce-i drept, într-un fel destul de riscant. Lângă To-kei-hun se afla calumetul şi punga de oposum în care indienii îşi ţin tutunul amestecat cu foi de cânepă. Ridicai de jos calumetul şi-l umplui. Apoi, luând un aer solemn, cuvântai:

— ... Fraţii roşii să se uite la Old Shatterhand, care stă aici, în faţa lor! Văd ei oare la cingătoarea mea vreun scalp de indian, sau măcar un smoc de păr care să-mi împodobească încălţările? Unde e dovada că mi-aş fi pătat vreodată mâinile cu sângele comanşilor? Mă aflam cu soţii mei în pădure pe când războinicii Racurroh fumau calumetul cu cei doi duşmani ai noştri. Şi totuşi nu m-am atins de ei. Apoi, prinzându-l pe Ma-ram, fiul marei căpetenii To-kei-hun, nu l-am ucis, ci, înapoindu-i armele,

l-am adus încoace, la *wigwam*-ul tatălui său. Oare mi-ar fi fost greu să omor șase războinici de-ai voștri? Și totuși nu le-am făcut nici un rău, mulțumindu-mă să leg pe unul din ei, pentru ca apoi să poată fi găsit și eliberat de ai săi! N-aș fi putut oare să-i urmăresc pe războinicii care mergeau în munți, să semăn moarte printre ei și să pângăresc mormântul slăvitei voastre căpetenii? N-am tras eu în cei doi albi care v-au răpus straja și au fugit cu aurul? Nu port eu aici, în țeava puștii, sufletele voastre și totuși nu le spulber în vânt? N-aș fi în stare, credeți, să arunc în soare toate pungile voastre cu „medicamente" fără să le mai aduc înapoi? Și totuși nu fac nimic din toate acestea, pentru că doresc să fiu frate cu comanșii, să fumez cu ei calumetul! Conducătorii voștri sunt viteji și înțelepți. Ei urăsc nedreptatea. Dar cel care nu crede ce-am spus va cădea trăsnit de pușca asta cu care eu, Old Shatterhand, trag câte o mie de gloanțe la rând! E timpul deci să fumăm pentru pace!

Aprinsei pipa — și, suflând fumul spre cer, spre pământ și în cele patru vânturi, o trecui în mâna lui Tokei-hun. Izbutisem să-l supun voinței mele. Omul luă calumetul, suflă la rândul lui șase fumuri și-l dădu mai departe. Ultimul dintre șefi mi-l înapoie și abia atunci mă așezai din nou, de data asta chiar în mijlocul lor.

— Fratele alb ne va întoarce acum sufletele? întrebă îngrijorat unul din șefi.

Trebuia să răspund cu mult tact diplomatic:

— Dar mă privesc oare bărbații roșii ca pe un fiu al comanșilor?

— Old Shatterhand e fratele nostru și e liber. El va primi un cort și va trăi după pofta inimii lui.

— Și ce cort îmi dați?

— Old Shatterhand e un mare războinic. El își va alege singur cortul.

— Atunci fraţii mei să mă însoţească! vreau să mi-l aleg.

Se ridicară şi pornirăm împreună.

Luai la rând toate corturile până ajunserăm în faţa unuia păzit de patru străji. Acolo îmi făcui mâinile pâlnie la gură şi imitai urletul coiotului. Numaidecât veni dinăuntru răspunsul aşteptat. Dintr-un salt mă postai la intrare:

— Old Shatterhand va locui aici!

Şefii se uitară ca prostiţi unul la altul; nu prevăzuseră deloc această situaţie.

— Aici nu se poate.

— De ce, mă rog?

— Aici stau duşmanii comanşilor.

— Care duşmani?

— Două feţe palide şi un om roşu.

— Cum îi cheamă?

— Roşul e Winnetou, căpetenia apaşilor, iar unul dintre albi e Sans-ear, care îi omoară pe indieni.

Să nu-şi fi dat ei oare seama că făceam parte din acelaşi grup? Ce-i drept, lui Ma-ram nu-i pomenisem nimic. Ar fi putut s-o afle însă de la Patrik Morgan.

— Old Shatterhand vrea să-i vadă pe prizonieri!

Şi, fără să aştept răspuns, intrai în cort. Căpeteniile mă urmară în mare grabă.

Prizonierii zăceau la pământ, legaţi de mâini şi de picioare, prinşi în acelaşi timp de proptelele cortului. Îmi recunoscuseră, firește, glasul, dar tăceau cu toţii mâlc. Nimeni nu-şi trăda cu vreun gest bucuria.

— Dar ce-au făcut aceşti oameni? mă adresai căpeteniilor.

— Au omorât războinici de-ai noştri.

— Fratele meu a văzut cu ochii lui cum îi omorau?

— Au văzut ceilalţi războinici.

— Atunci vor trebui să aducă dovezi! În orice caz, eu rămân aici, iar oamenii aceştia vor fi musafirii mei!

Scosei cuţitul şi dădui să tai legăturile care îi imobilizau pe prizonieri, dar unul din capii indienilor mă apucă de braţ:

— Oamenii aceştia trebuie să moară. Fratele alb nu are dreptul să-i socotească musafiri.

— Şi cine poate să mă oprească?

— Cele patru căpetenii Racurroh!

— Poftim, să încerce!

Mă intercalai între indieni şi prizonierii lor. În afară de cele patru căpetenii, nu mai intrase înăuntru decât negrul Bob.

— Bob, taie curelele! Începe cu Winnetou!

Negrul se apropiase între timp de stăpânul său, dar ordinul era ordin, şi pe urmă va fi chibzuit şi el că Winnetou ne poate fi de mai mare folos decât Bernard.

— Omul negru să bage cuţitul la loc! izbucni unul din şefii comanşilor.

Dar, până una alta, Winnetou se şi eliberase.

— Iuf! exclamă căpetenia, văzându-se neluat în seamă. Şi dădu să se arunce asupra lui Bob, care tocmai se pregătea să taie legăturile lui Sam.

Îi tăiai calea indianului, dar, sesizându-i intenţia, sării repede într-o parte. Totuşi cuţitul lui mi se înfipse sus, în braţ, pentru care îl pocnii numaidecât, de căzu ca o bucată de lemn. Nici nu avu timp să mai scoată cuţitul din rană. Cu încă o lovitură, scăpai de alt indian, apoi sării în gâtul celui de-al treilea, în timp ce Winnetou — deşi cu mâinile umflate — îl apucă de beregată pe Tokei-hun.

Nu se auzise decât un iuf! şi atât. Străjile stăteau fără grijă afară, în timp ce noi, aici, puneam stăpânire

pe cort, iar tuspatru căpeteniile zăceau legate cobză, cu căluşe în gură.

— *Heavens,* cerule! Asta înseamnă, ca să zic aşa, ajutor la mare ananghie! se bucură Sam, frecându-şi mădularele amorţite. Dragă Charlie, tare sunt curios, ca să zic aşa, cum ai făcut şi ai dres toate astea?

— Las' că afli mai târziu. Acum făceţi-vă rost de arme! Luaţi de la şefii ăştia, că au destule.

La rândul meu, desfăcui punga cu muniţii şi-mi încărcai carabina, ca să fiu pregătit pentru orice eventualitate. Între timp, le dădui celorlalţi instrucţiunile necesare, recomandându-le să ucidă pe loc cele patru căpetenii în cazul că vom fi atacaţi. Apoi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, ieşii afară. Din respect faţă de căpeteniile lor, străjile se mutaseră la oarecare distanţă. Mai încolo aşteptau o mulţime de comanşi, care se adunaseră din curiozitate. Mă dusei întâi de toate la străjeri:

— Ştiu războinicii comanşi că Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile lor?

Oamenii îşi plecară ochii în pământ, ceea ce ar fi voit să însemne: da.

— Fraţii mei să păzească bine cortul, să nu lase pe nimeni înăuntru până nu vor primi alte porunci din partea căpeteniilor.

Apoi mă adresai mulţimii:

— Plecaţi şi chemaţi pe toţi războinicii la sfat!

Se împrăştiară numaidecât, iar eu o luai singur spre locul sfatului. Cine nu e familiarizat cu uzanţele indienilor mi-ar atribui, desigur, un curaj fără seamăn. Aprecierea însă ar fi exagerată. Indianul nu e nicidecum „sălbaticul" drept care trece. El are legile şi datinile lui neclintite. Cine ştie să se folosească de ele nu prea are motive de teamă. Şi, în fond, aici totul era, încă de la

început, o chestiune de viață sau moarte. Mai mult decât viața nu-mi puteam risca.

Pe când mergeam spre locul întrunirii, reușii să-mi leg rana de la braț, de altfel neînsemnată. Mă așezai apoi exact în locul pe care-l ocupasem cu câtva timp înainte. Nu dură decât zece minute și piața se umplu de războinici, în afară de centrul unde șezuseră adineauri războinicii favoriți. Oriunde în altă parte un asemenea miting n-ar începe fără forfotă și gălăgie. Aici însă, printre așa-zișii sălbatici, nu se auzea o șoaptă. Oamenii veneau solemni și tăcuți, își alegeau locul și așteptau apoi nemișcați ca niște statui.

Făcui semn celor mai aleși dintre războinici să se apropie. După ce aceștia se așezară în semicerc în fața mea, rostii:

— Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile comanșilor. Știați acest lucru?

— Știam! răspunse un războinic în numele celorlalți.

— Prin urmare, trebuie să-și aleagă un cort pe placul lui și i-a plăcut cortul unde stau prizonierii. Oare cortul ales i se cuvine ori ba?

— I se cuvine!

— Și totuși căpeteniile n-au vrut să țină seama de dreptul lui. Sunt oare căpeteniile comanșilor niște mincinoși? Prizonierii au cerut ca Old Shatterhand să-i ocrotească. Să le fi respins cererea?

— Nu!

— Deci Old Shatterhand i-a luat sub scutul său, socotindu-i oaspeți. Avea el acest drept?

— Avea și dreptul, și datoria — întări același războinic. Dar nu are voie să-i scape de judecată. Poate să-i ocrotească și să moară laolaltă cu ei.

— Dar dacă se pune chezaș pentru ei, are voie să-i dezlege?

— Asta da.

— Înseamnă că n-a făcut decât ceea ce se cuvine! Totuși unul din șefii comanșilor a încercat să-l omoare și l-a rănit la braț. Ce face un comanș când cineva încearcă să-l ucidă în propriul său cort?

— Îl omoară el.

— Și ce face cu ceilalți, care dau ajutor ucigașului?

— Îi omoară pe toți!

— Frații mei sunt înțelepți și cântăresc lucrurile după dreptate. Cei patru șefi ai comanșilor au vrut să mă omoare. Totuși eu nu i-am ucis. I-am doborât cu pumnul, și atâta tot. Acum zac legați în cort și păziți de oaspeții mei. Sânge pentru sânge, iertare pentru iertare! În schimbul libertății celor care au vrut să mă ucidă, vă cer eliberarea prizonierilor! Frații mei să se sfătuiască. Am să aștept aici răspunsul. Dar nu cumva oaspeții mei să fie tulburați! Dacă cineva dintre voi pătrunde în cort, oamenii mei vă vor ucide căpeteniile.

Nimic pe chipurile lor nu trăda grava impresie pe care cuvintele mele trebuie s-o fi făcut. Eu mă depărtai câțiva pași, ca să nu asist la dezbateri.

Războinicii din centru alcătuiau, așa cum mă așteptasem de altfel, un soi de consiliu ajutător. La un semn, ieșiră din rânduri câțiva bărbați, cărora sfetnicii parcă le dădură instrucțiuni spre a fi transmise mulțimii. În sânul războinicilor se produse oarecare animație, dar fără să-mi pricinuiască neplăceri. Apoi se desfășurară discuții îndelungate, până ce, în sfârșit, trei bărbați veniră spre mine și unul dintre aceștia vorbi:

— Fratele alb îi ține prizonieri pe șefii Racurroh?

— Da.

— El trebuie să-i predea războinicilor comanși pentru judecată.

— Fraţii mei uită, pesemne, că nu au voie să-şi judece conducătorii decât în cazul că s-ar dovedi laşi în luptă. Căpeteniile comanşilor, încercând să-l ucidă pe Old Shatterhand, se află acum în *wigwam*-ul şi în puterea lui. Singur el are dreptul să-i judece.

— Şi ce are de gând fratele alb?

— Dacă musafirii mei nu vor fi eliberaţi, am să-i omor pe şefii voştri!

— Oare Old Shatterhand ştie cine sunt musafirii lui?

— Desigur.

— Unul dintre ei e Sans-ear, cunoscut ucigaş al indienilor.

— L-au văzut oare fraţii mei omorând vreun comanş?

— Nu. Dar câinele de Winnetou, care a ucis sute de fii ai comanşilor?!

— Ştiu cumva fraţii mei că Winnetou ar fi răpus măcar un singur comanş Racurroh?

— Nu. Dar al treilea?

— E un om de sus, din miazănoapte, care în viaţa lui nu s-a atins de vreun indian.

— Dacă fratele alb ne ucide căpeteniile, va pieri şi el, vor pieri şi oaspeţii lui!

— Fraţii mei glumesc? Cine ar putea să-l omoare pe Old Shatterhand? Nu ţine el în puşcă sufletele comanşilor?

Oamenii se aflau într-o mare dilemă şi stătură mult pe gânduri. Dar nu puteau să-şi lase căpeteniile în voia sorţii!

— Fratele alb să aştepte până venim înapoi!

Se depărtară şi luară dezbaterea de la capăt. Pe cât îmi dădeam seama, nu erau stăpâniţi de furie împotriva mea. Mă apărasem cu bărbăţie şi le arătasem încredere.

A trata cu mine nu însemna, deci, a te umili: După vreo jumătate de oră, cei trei delegați se înapoiară.

— Old Shatterhand și oaspeții săi vor fi liberi cât durează o pătrime din drumul soarelui pe cer.

Așadar, indienii își pregăteau obișnuita lor desfătare. Dându-ne drumul, aveau să ne hăituiască apoi ca pe niște fiare, salvându-și în același timp căpeteniile! Ne ofereau deci un avans de șase ore. Era puțin. Dar dacă porneam exact cu șase ore înainte de asfințit, termenul se prelungea, practic, până în zori: noaptea, pe întuneric, nu puteau să ne urmărească. În această situație, refuzul ar fi fost o greșeală de neiertat. Se cerea totuși prudență.

— Old Shatterhand se va învoi numai dacă oaspeții lui își vor primi înapoi armele.

— Le vor primi.

— Și toate celelalte lucruri?

Mă gândeam mai ales la valorile pe care le avusese Bernard asupra sa; nu știam dacă indienii i le lăsaseră ori ba.

— Vor primi totul!

— Oaspeții mei au fost luați prizonieri, deși nu făcuseră nici un rău comanșilor Racurroh. În schimb, căpeteniile voastre au încercat să mă omoare. Și acum vreți să-și recapete libertatea? Schimbul nu e drept!

— Ce mai vrea fratele alb?

— Rana pe care mi-au făcut-o la braț să fie plătită cu trei cai aleși de mine! Dau în schimb trei din caii noștri.

— Fratele alb e viclean ca vulpea; el știe că bieții lui căișori sunt istoviți. Dar împlinească-i-se voia! Când vor putea să iasă căpeteniile din *wigwam*?

— Când vom pleca de aici.

— Dar cum rămâne cu sufletele noastre?

— N-am să le mai spulber în vânt.

— Atunci Old Shatterhand să plece când vrea. El e un mare războinic și un șacal șiret. Căpeteniile vor fi fost cu mintea înceţoşată când au fumat cu el pipa păcii. *Howgh!*

Târgul se încheiase. Puteam pleca. Indienii mă lăsară să trec nestingherit și mă îndreptai agale spre cortul meu. Firește că acolo eram așteptat cu multă nerăbdare. Văzând că intru neînsoțit, tovarășii înțeleseră că lucrurile nu s-au terminat tocmai prost.

— Ei? sări cel dintâi Bernard. Nu-l răbda inima să mai aștepte.

— Ți-au luat cumva diamantele și hârtiile?

— Nu. De ce?

— Fiindcă altminteri ar fi trebuit să le primești înapoi. Suntem liberi pentru un răstimp de șase ore!

— Liber, massa? se bucură Bob. Oh, liber Bob, liber massa Bern'! Dar puțin șase ore. Vinem indian, iar prindem . . .

— *Well* — zise Sam — mai mult n-am fi putut să ne dorim. Doar intrasem aici, ca să zic așa, într-o belea grozavă! Și Tony? Ce se întâmplă cu Tony?

— O capeți înapoi, ca de altfel și toate lucrurile ce-ți aparţin. Caii ceilalți însă sunt prea obosiți; deși mă doare sufletul, am hotărât să-l înlocuiesc pe mustangul meu; am să aleg trei dintre caii căpeteniilor.

— *High-day*, ura! izbucni Sam. Șase ore avans și cai odihniți! Asta ajunge, ca să zic așa, pentru niște vânători bătrâni ca noi. Doar n-o să alegeți niște gloabe!

Acum mă apucai în sfârșit să le povestesc pe scurt cele întâmplate din clipa dramaticei noastre despărțiri. Dar nici nu-mi terminai bine „raportul", că mă auzii strigat. Ieșii din cort și mă pomenii cu bătrâna care mă ospătase în două rânduri.

— Fața palidă să poftească!

— Încotro?

— La Ma-ram.

Era o invitație ciudată. Îmi înștiințai tovarășii și o urmai pe bătrânică până la cortul care-mi servise de adăpost în cursul nopții. Acolo așteptau doi cai. Pe unul din ei încălecase Ma-ram.

— Fratele meu alb să meargă să-și aleagă caii!

Așadar, asta era! Ieșirăm amândoi în prerie, unde păștea un număr considerabil de animale. Tânărul indian mă conduse la un armăsar murg.

— Acesta e cel mai bun dintre caii comanșilor! Ma-ram îl are de la tatăl său și-l dăruiește lui Old Shatterhand ca răsplată că nu i-a luat scalpul!

Mă surprinse acest dar prețios, care dovedea mărinimia lui Ma-ram față de mine. Având un asemenea cal, nu mai puteam fi ajuns din urmă. Firește că acceptai. Apoi mă îngrijii de Bernard și de Bob, alegându-le doi cai de nădejde.

La întoarcere, Ma-ram opri în fața cortului său:

— Fratele meu alb binevoiască să descalece și să intre!

Nu se putea, firește, să refuz invitația. Tânărul mă introduse în cort și fui tratat cu „kammas", un soi de turtă căreia comanșii știu să-i dea un gust foarte plăcut. După care îmi luai rămas bun.

Când ieșii din cort, o văzui iarăși pe fata cu ochi negri, lucitori, care îmi atrăsese atenția de dimineață. Își făcea de lucru pe lângă caii noștri. Îmi pregătise niște merinde și, la apariția mea, se îmbujoră toată.

— Cine-i această fiică de Racurroh? îl întrebai pe Ma-ram.

— Este Hil-lah-dih, „Izvorul limpede", fata căpeteniei To-kei-hun. Te roagă să-i primeşti darul, pentru că l-ai cruţat pe Ma-ram, fratele ei.

Îi întinsei fetei mâna:

— Manitu să-ţi dăruiască multă fericire şi multe veri însorite, floare gingaşă a preriei! Ochiul tău e limpede şi fruntea senină. Fie-ţi şi viaţa curată, netulburată de furtuni!

Încălecai şi mă dusei să prezint prietenilor mei caii aleşi de mine. Toţi se arătară încântaţi, în special de armăsarul meu.

— Charlie — exclamă Sam — ăsta face aproape cât Tony, numai că a mea are coada mai scurtă şi urechile mai lungi. În sfârşit, totul e în regulă. Pramatiile astea roşii ne-au servit cât se poate de bine. Până-n seară mai avem exact şase ore. Propun să plecăm. Pe urmă să-i vedem dacă mai pun mâna pe noi, ca să zic aşa.

Ne pregătirăm tot calabalâcul, apoi dezlegarăm pe cei patru şefi ai comanşilor.

— Massa, trebuie grăbim! ne îndemnă Bob. Foarte mult trebuie repede grăbim, ca indian să nu prindem iar massa Bern', Sam, Charlie şi Winnetou!

Cât mai întârziarăm în cort, căpeteniile nici nu se clintiră de la locurile lor. Urcarăm apoi în şa şi . . . la drum! Uliţa dintre corturi era pustie. Nici picior de indian. Fără îndoială că ne urmăreau cu toţii pe ascuns. Numai la cortul lui To-kei-hun mi se păru că stăruie două perechi de ochi de după perdea. O sută de inimi băteau în aşteptarea momentului când vom fi poate iarăşi prinşi. Aici însă, în acest cort, două inimi ne doreau salvarea . . .

4. ÎN CALIFORNIA

Trecurăm peste Rio Colorado, lăsarăm în urmă ţinutul Pahuta şi speram să atingem curând flancul răsăritean al munţilor Nevada şi să poposim câteva zile lângă lacul Mono. Drumul de la aşezările comanşilor până aici e un drum lung şi greu. Străbaţi savane nesfârşite, munţi uriaşi şi pustietăţi de nisip. Şi oricât de zdraveni ar fi cal şi călăreţ, totuşi eforturile îi fac să se resimtă.

Dar cine ne determina, de fapt, să batem atâta drum până în California? Întâi de toate Bernard, care voia să-şi găsească acolo fratele; în al doilea rând, presupunerea că cei doi Morgan, după ce şi-au pierdut toată prada la Rio Pecos, se vor fi îndreptat spre ţara aurului. Aveam destule temeiuri să bănuim acest lucru.

Plecând atunci din satul comanşilor, călărisem fără popas seara şi toată noaptea, încât ajunserăm a doua zi către amiază lângă Sierra Guadelupa superioară. Iapa lui Sam şi calul ciolănos al lui Winnetou rezistau cât se poate de bine, în ciuda uriaşelor greutăţi ale drumului, iar caii primiţi de la comanşi nu ne provocau nici un fel de griji. Trecurăm şi de Guadelupa fără ca nimic să ne dea de bănuit că am fi urmăriţi. Iar când, după câteva zile, traversarăm Rio Grande, orice teamă de comanşi dispăru.

La vest de Rio Grande se înşiră către nord, ca o salbă de piscuri, Cordilierii din Sonora, la care ajunserăm fără

vreo pățanie deosebită. Aici însă interveni un eveniment important.

Poposeam la ora prânzului pe coasta unui defileu. Winnetou, cocoțat mai sus, pe o stâncă, supraveghea drumul din față și din urma noastră.

— Iuf! zise el deodată pe tonul acela gutural, propriu indienilor. Și, lipindu-se de pământ, coborî târâș până la noi.

Bineînțeles că apucarăm numaidecât armele și săriram în picioare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Marshall.

— Oameni roșii.

— Câți?

— Atâția!

Ne arătă cele cinci degete de la mâna dreaptă și trei de la mâna stângă.

— Opt? Din ce trib?

— Winnetou nu i-a putut recunoaște; nu au nici un semn.

— Sunt puși pe război?

— Nu sunt vopsiți cu albastru și roșu, dar poartă arme.

— Unde se află? Departe de noi?

— Cam într-un sfert din ceea ce albii numesc o oră vor fi aici. Frații mei să se despartă. Sans-ear să vină cu mine, iar Marshall și omul negru să meargă pe același drum și să se ascundă în dosul stâncilor. Fratele Charlie va rămâne aici lângă calul lui.

Îi prinse pe ceilalți patru cai de dârlogi și-i duse după o stâncă, unde erau bine camuflați. Apoi indică locul fiecărui om din grup. Eu rămăsei singur: stăteam pe jumătate întors spre direcția de unde aveau să apară necunoscuții. Pușca mi-o țineam pregătită.

Nu trecu bine sfertul de oră, că și auzii tropot de cai. Făcui de parcă n-aș bănui nimic, dar trăgeam cu coada ochiului spre cei opt călăreți care, zărindu-mă la rândul lor, se opriră locului. După un scurt schimb de cuvinte, își continuară drumul, apropiindu-se de mine. Terenul era atât de pietros, încât trecerea cailor noștri nu lăsase nici un semn. Drept urmare, străinii nu aveau de unde să știe că suntem mai mulți.

Mă ridicai liniștit, cu pușca în mână. Indienii își struniră caii cam la zece pași de mine. Cel din frunte întrebă:

— Ce face fața palidă aici în munți?

— Mă odihnesc după atâta drum.

— De unde vine fața palidă?

— De la malul lui Rio Grande.

— Și încotro merge?

— Iuf! exclamă un alt indian înainte ca eu să răspund. Războinicii comanșilor l-au văzut pe omul acesta lângă apa lui Rio Pecos. Era împreună cu Ma-ram, fiul căpeteniei, și a tras cu pușca după cei doi albi urmăriți de frații mei.

Așadar, indianul făcea parte din grupul celor cinci comanși care mă atacaseră, dându-le, din păcate, răgaz lui Fred Morgan și fiului său să spele putina. De recunoscut nu-l recunoșteam, pentru că atunci apăruse vopsit în culorile războiului; de altfel, nici timpul nu-mi îngăduise să-i rețin figura.

— Încotro a plecat atunci fața palidă cu Ma-ram? mi se adresă iarăși șeful micului eșalon.

— La *wigwam*-urile comanșilor.

— Și cum de s-a întâlnit omul alb cu Ma-ram?

— L-am prins în valea aceea unde rămăsese după ce războinicii comanșilor i-au atacat pe Winnetou, pe Sans-ear, pe încă un alb și pe un negru.

Auzindu-mi răspunsul, comanșii puseră mâna pe cuțite.

— Iuf! strigă șeful. L-a luat prizonier pe Ma-ram! Și cu ceilalți oameni roșii ce s-a făcut?

— Nimic rău. Pe unul l-am legat, iar ceilalți patru nici că au simțit când l-am prins pe fiul căpeteniei și l-am dus cu mine.

— Dar Ma-ram, când l-am văzut, nici nu era legat! interveni indianul, care se amestecase și adineauri în vorbă.

— L-am lăsat liber, după ce-mi făgăduise că mă va însoți liniștit până la *wigwam*-urile comanșilor.

— Iuf! Și ce voia omul alb acolo?

— Să-i eliberez pe Winnetou, căpetenia apașilor, și pe Sans-ear. Acolo i-am prins pe cei patru șefi Racurroh și apoi i-am eliberat în schimbul tovarășilor mei. Ni s-a îngăduit să plecăm împreună. Aveam un sfert de zi pentru salvarea noastră.

— Vasăzică prizonierii au scăpat?

— Firește!

Îmi plăcea să-i scot din sărite, povestindu-le întâmplarea cu toate amănuntele ei.

— Atunci omul alb trebuie să moară! hotărî șeful grupului și apucă pușca.

Era, de fapt, singura de care dispuneau. Ceilalți aveau numai arcuri și săgeți.

— Oamenii roșii ar pieri înainte de a-și îndrepta armele asupra mea! Nu mă sperii eu de opt indieni! Dar știu că n-o să vă atingeți de mine, dacă am să vă spun că-i puteți prinde chiar azi pe Sans-ear, pe Winnetou și pe ceilalți doi.

— Iuf! Unde?

— Aici, pe loc! rostii, arătând spre tovarășii mei pitulați după stânci. Acolo e Winnetou și Sans-ear, vânătorul de indieni, iar dincolo e încă un alb și negrul!

În aceeași clipă, de o parte și de alta răsăriră cei vizați, înaintând cu puștile îndreptate asupra călăreților, iar eu — dându-mă un pas înapoi — îl luai la ochi pe șef:

— Oamenii roșii sunt prizonieri! Să descalece imediat! le poruncii.

Față de noi erau cu trei mai mult la număr, dar cele cinci puști ale noastre ne dădeau superioritate. Văzându-se împresurat, nu-i de mirare că șeful își coborî numaidecât pușca și întrebă:

— Oare fratele alb nu vede că oamenii roșii nu sunt porniți pe război?

— Și cu toate astea voiau să mă omoare! Eu însă nu râvnesc la sângele fraților roșii. Poftim, descălecați și să fumăm pipa păcii.

Călăreții cam șovăiau să-mi urmeze invitația, se temeau să nu fie vorba de vreun vicleșug.

— Cum îl cheamă pe fratele meu alb? întrebă șeful.

— Mi se spune Old Shatterhand.

— Iuf! Atunci vorbele lui pot fi crezute. Frații mei roșii să descalece!

Pregăti pipa și se așeză. Însoțitorii lui făcură la fel. Se apropiară și ai noștri, luând loc pentru ceremonial. Pipa, umplută și aprinsă, trecu din mână-n mână. Bernard făcu greșeala de a o întinde și lui Winnetou. Acesta refuză.

— Căpetenia apașilor șade aici, lângă comanși, numai pentru că Old Shatterhand vrea să încheie pace cu ei, dar de fumat nu va fuma din calumetul lor. N-au decât să vorbească și să se înțeleagă cu prietenii mei

albi, însă pe urmă să se ferească din drumul meu, că de nu, vor pieri ca șacalii în deșert!

Bernard ar fi trebuit să prevadă acest lucru. Comanșii se prefăcură a nu fi auzit cuvintele lui Winnetou. Mă adresai șefului lor:

— Oamenii roșii i-au urmărit pe cei doi trădători albi?

— Doar am spus-o și adineauri.

— Și nu i-ați prins?

— Nu. Au fugit la dușmanii comanșilor, și a trebuit să ne întoarcem.

— Cum de-au putut scăpa pe jos, fără cai?

— Ei au furat caii comanșilor!

— Cum, n-au comanșii ochi să-i vadă pe tâlhari? N-au urechi să le audă pașii?

— Fiii comanșilor se adunaseră la mormântul căpeteniei și, când s-au întors la cai, au găsit straja omorâtă și doi cai lipsă.

Aceasta fusese, într-adevăr, pentru Fred Morgan și fiul său singura posibilitate de a se salva. Dar ce curaj să te aventurezi — cu urmăritorii în spatele tău — tocmai în munți, la comanși, și să le furi caii! Cei doi banditi dovedeau, orice s-ar spune, multă cutezanță și, ca adversari, nu trebuiau disprețuiți. Eram însă hotărât să-i prind chiar dac-ar fi fost să ocolim pământul. Și, în vederea acestui scop, întâlnirea cu comanșii era chiar binevenită.

Indienii nu mai zăboviră mult. Când să plece, îi întrebai:

— Unde-au văzut frații mei roșii ultima oară urmele celor doi albi?

— La două zile călare de aici. Vrea fratele meu să-i găsească?

— Da. Și dacă-i prindem, s-a terminat cu ei!

— Iuf! Omul alb parc-ar scoate vorbele din inima comanșilor. S-o ia deci călare spre asfințit. După un ocol al soarelui, va ajunge într-o vale ce se întinde de la miazăzi spre miazănoapte. Ținându-se mereu pe vale, va găsi un loc unde cei doi albi s-au odihnit și au aprins focul. Să treacă apoi muntele până la apa ce curge spre apus și, tot mergând de-a lungul ei, va mai întâlni în două rânduri cenușa focurilor aprinse de albi. Mai încolo comanșii n-au mers, ci s-au întors, pentru că dăduseră de hotarul unde începe ținutul navajoșilor.

— Cât mai era până când frații mei au fost nevoiți să se întoarcă?

— Nici jumătate de zi. Războinicii roșii s-ar fi ținut de ei și mai încolo, dar se vedeau în vale *wigwam*-urile dușmanilor și era primejdie de moarte.

— Războinicii comanșilor pot spune lui To-kei-hun și celorlalte trei căpetenii că Winnetou, Sans-ear și Old Shatterhand îi vor prinde pe trădători. Iar Ma-ram să nu-l uite pe Old Shatterhand, după cum nici acesta nu-l va uita!

— Dar Winnetou, apașul, nu-i va urmări oare pe războinicii comanșilor?

— Nu. Deși li-i dușman, nu se va atinge de ei, pentru că au încheiat pace cu frații lui.

Comanșii săriră pe cai și plecară. Făcurăm și noi la fel. Ei duceau spre răsărit vestea neașteptatei întâlniri, iar noi ne îndreptam spre apus, cu nădejdea că-i vom prinde pe cei doi Morgani.

Indicațiile primite de la ei se dovediră întru totul exacte. Cum apașii și navajoșii trăiau în bună prietenie, puturăm trage cu Winnetou la aceștia din urmă. Aflarăm că cei doi bandiți poposiseră acolo doar câteva ceasuri și că se interesaseră de drumul cel mai scurt spre Colorado. Pomeniseră și de lacul Mono. Deși ne

despărțea de ei o distanță de câteva zile, urmele lor erau încă foarte clare, ceea ce ne întări speranța că vom putea să le dăm de urmă.

Ne țineam așadar pe lângă Sierra Nevada, călărind întins prin preria semănată cu numeroase urme de bizoni. Doream din toată inima să ne iasă în cale un exemplar și să-l vânăm. Nu mai mâncasem de mult decât pastramă tare și, chiar dacă proviziile ne mai ajungeau pe câteva zile, totuși o fleică sau un mușchiuleț proaspăt nu ne-ar fi stricat deloc.

Iată de ce mă abătui nițel din drum, luându-l cu mine pe Bernard, care până atunci nu vânase bizoni. Făcurăm un arc pe dreapta, spre un zăvoi cu apă și verdeață multă, unde presupuneam că într-o amiază ca aceasta, dogorâtoare, vor veni bizonii în turmă ca să se scalde și să rumege în tihnă.

Și, într-adevăr, speranța ni se împlini. În zare își făcu apariția un grup de patru bizoni. Pornirăm în întâmpinarea lor. Din păcate, vântul bătând din direcția noastră, animalele ne simțiră imediat. Ne văzurăm siliți să angajăm caii într-o cursă foarte rapidă. Murgul meu se ținea formidabil. Zbura de parc-ar fi purtat în spinare un jocheu mărunțel. În schimb, Bernard rămăsese serios în urmă. Agerimea calului mă ispiti să-l supun unei probe a cărei reușită contează în mod deosebit aici, în Vest. Hotărâi ca, în locul puștii, să mă folosesc de lasou. Al meu era prevăzut cu un inel prin care lațul lunecă mai ușor decât prin urechiușa de piele a lasourilor indiene.

Îi ajunsei din urmă pe bizoni, nu departe de un grup de sălcii. Era un taur masiv cu trei bivolițe. Îmi alesei dintre acestea una cu pielea netedă, lucioasă — ceea ce înseamnă de obicei carne fragedă. O izolai printr-o manevră și, galopând pe lângă ea, zvârlii lasoul. În acele clipe, murgul meu se comportă minunat. Cum auzi șu-

ierul lasoului, se și întoarse fără nici un îndemn și se propti strașnic, cu trupul încordat și aplecat înainte. Laţul se strânse de gâtul bivoliţei. Urmă o smucitură puternică, mai-mai să ne răstoarne, dar murgul se ţinu zdravăn de tot, în timp ce la capătul celălalt bivoliţa se prăvăli la pământ. Atunci sării repede din șa și împlântai cuţitul adânc în grumazul vitei. Murgul îmi urmări din ochi mișcările și abia când văzu că totul e gata slobozi lasoul. Mă apropiai de bravul animal și-l mângâiai drăgăstos cu palma, iar el — drept recunoștință — își frecă botul de umărul meu.

Scosei apoi laţul de la gâtul bivoliţei și mă pregătii să despic mormanul de carne. Tocmai atunci veni și Bernard într-un suflet.

— Am întârziat! regretă el. Mai vânăm?

— Las' că ne ajunge. Dă-mi o mână de ajutor!

Bernard descălecă, iar eu, întorcând bivoliţa pe partea cealaltă, constatai, surprins, că era însemnată cu fierul roșu.

— Aoleu, să știi că e proprietatea unei *estanzia*, a unei *hacienda* sau a unui *rancho!*

— Și aveam oare dreptul s-o vânăm?

— Da. Fermierii aceștia nu prețuiesc vitele decât pentru pielea lor. Orice trecător poate vâna cât poftește, cu condiţia ca pielea vitei să i-o lase proprietarului. Așa e uzul pe-aici.

— Atunci va trebui să-i ducem pielea, nu-i așa?

— Ba deloc. Dacă întâlnim prin preajmă vreo gospodărie, n-avem decât să anunţăm unde a rămas pielea. Având în vedere mulţimea de bizoni ce se vânează aici în fiecare an, e practic imposibil ca fermierul să nu doboare din greșeală vreun exemplar al vecinului său. De aceea, la urmă ei schimbă între ei pieile, orientându-se după semnul pe care-l poartă.

Bivolița zăcea la cel mult cinci pași de sălciile pomenite mai sus. Abia terminai cu explicațiile, când auzii un șuier ascuțit și, în aceeași clipă, Bernard strigă ca în ghearele morții. Îmi ridicai repede privirea: tânărul meu prieten se zbătea dus de un lasou aruncat dintre sălcii. Apucai pușca și mă năpustii în direcția respectivă, sărind orbește peste tufele ce-mi închideau drumul. Un călăreț în port mexican se depărta în galop, târându-l pe tânărul Marshall după el!

Aici nu mai încăpea zăbavă. Bernard putea să moară jupuit și sfâșiat. Dusei arma la ochi, țintii calul și trăsei. Acesta mai făcu câțiva pași și se prăbuși. Alergai într-acolo. Călărețul venise de-a berbeleacul. Când mă văzu, tâșni în picioare și, lăsând totul baltă, o zbughi din loc.

Să-l urmăresc nu era vreme: mă interesa în primul rând Bernard. Lasoul îi strânsese brațele atât de tare, încât bietul băiat nu se putea mișca defel. Îl eliberai și, spre bucuria mea, văzui că era aproape nevătămat. De altfel, se și ridică imediat în picioare.

— Extraordinar, Charlie, ce mai lunecuș am tras! vorbi el răsuflând fericit. Ce-o fi vrut individul de la mine?

— Habar n-am!

— Dar dumneata de ce ai tras în cal și nu în călăreț?

— Mai întâi, fiindcă omul e totuși om, în timp ce calul e animal. În al doilea rând, fiindcă moartea călărețului nu ți-ar fi folosit la nimic. După cum vezi, lasoul e agățat de șa, deci calul te-ar fi târât mai departe chiar și în lipsa stăpânului.

— Exact! Trebuia să mă gândesc și eu la una ca asta! vorbi Bernard rușinat, pipăindu-și mădularele, ca să se încredințeze că e într-adevăr întreg.

— Acuma, haidem la bivoliță! Trebuie să ne grăbim. Se pare că nu prea suntem în siguranță aici.

— N-aș crede să ne mai pândească vreun necaz. Doar ținuturile indienilor au rămas departe în urmă.

— Ba te înșeli. Ne aflăm aici într-o regiune plină de primejdii. Ce-i drept, nu mai avem de-a face cu *indios bravos*, cum le spun spaniolii, în schimb ne putem pomeni cu tot soiul de tâlhari mexicani de drumul mare și escroci yankei, care își fac de cap pe aceste meleaguri. Ai să-i vezi și ai să-i auzi în curând.

Aleserăm carnea cea mai bună, legarăm hartanele de șei și mânarăm după tovarășii noștri. Cum aceștia făcuseră între timp un popas, îi ajunserăm repede din urmă. Bob, care observă primul că venim cu vânat proaspăt, ne întâmpină strigând de departe:

— Oh, massa cu biftec! *Nigger* Bob ducem după lemn, foc facem. Bob pulpa fript!

Îl lăsai să facă pe bucătarul, în timp ce eu povestii camarazilor toată aventura. Când carnea se rumeni, Bob căscă o gură enormă și începu să înfulece de-ți era mai mare dragul. Mă și miram unde încăpeau atâtea hălci! Era atât de preocupat de această masă regească, încât nici nu dădu atenție exclamației lui Sam:

— *Behold,* ia te uită, niște călăreți! Ori sunt numai cai?

Îmi dusei luneta la ochi:

— Călăreți! Trei, cinci, opt . . . Exact, opt!

— Ne vor fi văzut oare?

— Firește! Au observat încă de departe fumul.

— Cine naiba or fi?

— Judecând după pălăriile largi și șeile înalte, cred că sunt mexicani.

— Atunci să ținem, ca să zic așa, degetul pe trăgaci! Vizita lor poate fi în legătură cu individul care a fugit, ăla cu lasoul.

Grupul de călăreți se apropia întruna. În sfârșit, se opriră la oarecare distanță de noi. Erau mexicani, un fermier și șapte oameni din serviciul lui — cum se părea. Iar unul din aceștia era chiar individul căruia îi împușcasem calul. Oamenii se sfătuiră un timp, apoi se despărțiră în două grupuri și ne înconjurară.

— S-ar zice că au chef de discuție cu noi domnii ăștia, ha-ha-ha! râse Sam într-un fel din care se vedea că e bine dispus. Zău că m-aș ocupa de ei singur-singurel, ca să zic așa!

Cercul se strânse treptat, până ce diametrul măsură cel mult douăzeci de lungimi de cal. Apoi conducătorul mai înaintă câțiva pași și ni se adresă într-un amestec de spaniolă și engleză, obișnuit prin acele părți:

— Cine sunteți dumneavoastră?

Sam se grăbi să răspundă pentru noi:

— Suntem mormoni din marele oraș de la Lacul Sărat. Mergem în California ca misionari.

— Nu-i nici o afacere. N-o să vă alegeți cu nimic, atâta vă spun! Dar cine e indianul?

— Nu e indian, ci eschimos din New-Holland. Dacă vedem că nu ne merg afacerile, îl expunem la panoramă contra bani.

— Și negrul?

— Păi nu e negru! E *lawyer*, avocat vasăzică, din Kamciatka. Are de pledat într-un proces la San Francisco.

Era evident că mexicanul nu se avea tocmai bine cu geografia . . .

— Frumoasă familie! rosti el. Trei misionari mormoni, plus un avocat de nu știu unde îmi fură o bivo-

liță și încearcă să-l omoare pe *vaquero*. Las' că vă învăț eu minte! Vă declar prizonieri! Mă urmați la *rancho*-ul meu!

Sam se întoarse spre mine și făcu o mutră de șmecher:

— Ce zici, Charlie, mergem? Poate găsim la *rancho*-ul dumnealui niște mâncărică mai gustoasă decât aici.

— Să încercăm! Dacă nu e un *haciendero* cu sute de slugi, ci numai un modest *ranchiero*, atunci nu prea văd de ce ne-am speria.

— *Well*, ne vom distra un pic! se bucură Sam.

Apoi se adresă din nou mexicanului:

— Vreți, într-adevăr, senor, să vă dați atâta osteneală pentru un lucru de nimic?

— Nu sunt senor! Sunt don, sunt grande! Mă cheamă don Fernando de Venango e Colona de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Băgați la cap!

— *High-day*, că mare domn mai sunteți! Înseamnă că trebuie să ne supunem la ordinele dumneavoastră. Sper însă că veți fi delicat cu noi.

Nu făcurăm nici un gest de împotrivire. Stinserăm focul și ne săltarăm pe cai. Bob râdea cu gura până la urechi:

— Oh, asta frumos! *Nigger* Bob suntem *lawyer* din ... din ... Bob nu mai știm de unde! La *rancho* bun mâncare pentru Bob și băut și stat frumos casa!

Furăm încadrați din toate părțile și pornirăm toți într-un galop furtunos, specific mexican. În drum avui răgazul să examinez mai atent îmbrăcămintea călăreților.

Mexicanii poartă veșminte de un romantism rar întâlnit în portul altor popoare. Întâi de toate, pălăria joasă cu boruri foarte largi, așa-numitul sombrero, din pâslă neagră ori cafenie, sau din acea împletitură de pai subțire, pe care și Europa o cunoaște din import sub nu-

mele de „panama". Pălăria unui senor, deci a unui domn, fie el *haciendero, ranchero* sau bandit, e totdeauna îndoită pe o parte în sus, prinsă cu o agrafă de aur sau de alamă, încrustată la rândul ei cu pietre scumpe sau cu sticlă colorată. Agrafa menține borul pălăriei ridicat și în același timp fixează o pană, mai aleasă sau mai de rând, după averea posesorului — dar care nu lipsește în nici un caz.

Un fel de jachetă scurtă, fără nasturi, cu mânecile larg răscroite, acoperă bustul. La mâneci, pe spate, pe piept — o bogăție de ornamente din fir subțire de lână, bumbac sau mătase, din metal ieftin, lucitor sau din aur și argint.

Gâtul e înfășurat într-o basma neagră, lungă, înnodată în față. Capetele ei, dac-ar fi lăsate în voie, ar ajunge până mai jos de brâu — dar nu se poartă așa, ci se aruncă înapoi, peste umeri, ceea ce dă costumului un plus de pitoresc.

Pantalonii sunt cu totul originali. Strânși pe talie și întinși pe șolduri, ei se lărgesc treptat, ajungând ca jos să fie de două ori mai largi. Unde mai pui că sunt și spintecați pe partea dinafară, încărcați cu trese și cu broderii late, iar șlițul e tighelit cu mătase de o culoare care distonează cât se poate de viu cu stofa pantalonului.

Până și cizmele de lac fin sunt bogat împodobite și bineînțeles prevăzute cu pinteni uriași, de argint sau din oțel frumos lucrat, dacă nu din alamă sau corn. Pintenii aceștia întrec cu mult în mărime pe cei ai cavalerilor împlătoșați din Evul Mediu . . .

Costumul călărețului și harnașamentul calului sunt deopotrivă de costisitoare. Șaua și căpăstrul poartă tot felul de încrustături de argint, câteodată de aur. Caii bogătașilor au zăbale din argint greu, iar lănțugurile nu

sunt nicidecum goale pe dinăuntru, ci pline și din aur masiv . . .

Scările, prinse adeseori cu lanț de argint, sunt îndeobște de lemn . . . Pentru ocrotirea piciorului, partea din față a scării e prevăzută cu apărători de piele, tapageres, cum le numesc spaniolii, întărite cu împletituri de sârmă . . . Oamenii foarte bogați au scări din fier forjat, cu ornamente prețioase, întru totul asemănătoare celor din vechile armuri. Pentru apărarea călărețului de intemperii, de ambele părți ale șeii se află acele *armas de pelo*, niște piei groșolane de capră, așezate cu partea păroasă în afară, și care se trag pe timp de ploaie peste coapse și genunchi. De altfel, pieile acestea îl apără pe călăreț și de mărăcinii ghimpoși prin care, eventual, e nevoit să treacă.

Dar să revin la peripețiile noastre. După aproape o jumătate de ceas, ne răsări în față o clădire, probabil *rancho*-ul mexicanului. Intrarăm din goană în curtea vastă și sărirăm de pe cai.

— Senora Eulalia, senorita Alma! strigă fermierul înspre clădirea principală. Ia poftiți încoace să vedeți pe cine am adus!

La chemarea lui, cele două făpturi apărură cu atâta grabă, încât, fără să vreau, gândul mă duse la versurile lui Schiller:

„Și ușa, deschizându-se lată,
Scuipă două doamne deodată“.

Da, erau senora și senorita, cum s-ar spune — dar grăjdărițele din Lüneburg ar fi arătat pe lângă ele ca niște doamne de elită. Desculțe, cu capul descoperit — nici nu-mi dădeam seama dacă ciudățenia de câlți din capul lor era păr sau nu. Fustele le ajungeau doar până

la genunchi, iar jegul de pe pulpe, gros, lucios, ar fi putut trece drept carâmb de cizmă. Sus, până la brâu, purtau cămăși care, cu ani în urmă, trebuie să fi fost albe, dar care păreau să fi servit între timp la curățatul hornurilor.

Țâșniră deci pe ușă și se zgâiră la noi cu gurile căscate.

— Pe cine ne-ați adus, don Fernando de Venango e Colonna? cârâi cea mai în vârstă. Ia te uită ce de treabă pe capul nostru! Cinci deodată, cinci musafiri! Să le dai de mâncare și de băut... Pe urmă or vrea să și joace, să fumeze, să doarmă! Asta e prea de tot! Mai bine vă las aici și fug unde mi-or vedea ochii din *rancho*-ul ăsta păcătos. Ah, cum de m-am lăsat convinsă, de mi-am părăsit frumosul San José și...

— Dar, mămico, uită-te la domnul acela! Seamănă leit cu bunul nostru don Allano! interveni senorita, arătând spre Marshall.

— N-are decât să-i semene, că tot nu-i el! o repezi mama supărată, văzându-se întreruptă din năvalnicul ei șuvoi de vorbe. Ce-i cu bărbații ăștia și cine să le poarte de grijă? Eu și iarăși eu! Frumoasă surpriză, când ai treburi până peste cap cu o gospodărie atât de mare! Eu nu mai știu cum s-o scot la capăt, și când colo îmi veniți cu musafiri, cinci deodată, ce să zic...

— Dar, senora Eulalia, ăștia nu sunt musafiri! o liniști bărbatul.

— Nu? Atunci ce sunt, stimate don Fernando de Venango e Colonna?

— Prizonieri, senora Eulalia.

— Prizonieri? Și ce-au făcut, stimate don Fernando de Venango de Molynares?

— Ne-au omorât o bivoliță și trei *vaqueros*, dragă senora Eulalia.

Era, într-adevăr, pasionant cu câtă neobrăzare înmulțea dumnealui isprăvile noastre.

— O bivoliță și trei *vaqueros!* exclamă femeia plesnindu-și palmele murdare, încât caii, speriați, își ciuliră urechile. Dar e groaznic! E strigător la cer! I-ați prins asupra faptului, don Fernando e Colonna de Gajalpa?

— Nu numai asupra faptului, ci asupra tuturor faptelor, senora Eulalia. Mai întâi au ucis, pe urmă au fript și au mâncat!

Dona Eulalia își holbă și mai crunt ochii.

— Fript și mâncat? Pe cine? Pe bivoliță sau pe cei trei *vaqueros*, stimate don Fernando de Gajalpa y Rostredo?

— Au început cu bivolița, dragă senora Eulalia.

— Și pe urmă? Pe urmă ce-au făcut, stimate don Fernando Rostredo y Venango?

— Pe urmă? N-au mai avut timp. I-am surprins, arestat și uite-i aici, senora Eulalia.

— Arestat și uite...! O, toată lumea vă știe de viteaz fără pereche! Dar cine sunt, de fapt, oamenii aceștia, stimate don Fernando de Molynares e Colonna?

— Albii sunt misionari din orașul mormonilor și se duc la San Francisco să convertească poporul din California!

— Ferească sfântul! Misionari care fură bivolițe și ne omoară slugile ca să le mănânce! Povestiți mai departe, don Fernando de Rostredo y Venango!

— Cel smolit, care arată ca un negru, e avocat în... în fine, în Țara-de-Foc. Merge și el la San Francisco ca să pună mâna pe o moștenire, senora Eulalia!

— Vasăzică, vrea să pună mâna! O, atunci nu-i de mirare că a pus mâna și pe bivolițele noastre, și pe *vaqueros!* Și ultimul cine-o fi, stimate don Fernando de Colonna y Gajalpa?

— Seamănă cu un *indio bravo*, dar e hotentot din ... din Groenlanda. Vrea să-i expună la circ pe misionari ca să adune bani de la curioşi, senora Eulalia!

— O-o-o! Şi ce-o să faceţi cu ei, scumpe don Fernando de Molynares y Gajalpa e Venango?

— Am să pun să-i spânzure şi să-i împuşte. Chemaţi toată lumea încoace, senora Eulalia!

— Ce lume? Păi suntem aici cu toţii, afară de Betty, negresa ... uite că vine şi ea! ... Dar bine, staţi un pic, văd că nu lipseşte nimeni, deşi ziceaţi că au fost omorâţi trei *vaqueros*! Cum vine asta, don Fernando e Rostredo de Colonna!

— Las' că o descurcăm mai târziu, senora Eulalia. Încuiaţi porţile şi uşile, senores, ca să nu ne scape cumva prizonierii! Am să-i judec imediat şi cât se poate de aspru.

Nu exista, de fapt, decât o singură poartă, care fu zăvorâtă bine de tot — ceea ce însemna că-i şi aveam practic în mână atât pe stimabilul don, cât şi pe senorii lui.

— Aşa! zise mexicanul mulţumit. Aduceţi-mi un scaun! Legaţi caii de stâlp, dincolo, inclusiv pe-ai prizonierilor, şi să începem judecata.

Nu protestarăm în nici un fel. De altminteri, prin îndepărtarea cailor ni se crea tocmai bine spaţiul necesar. Nu aveam nici cel mai mic trac înaintea „spectacolului".

Dar iată că fură aduse trei scaune în loc de unul. La mijloc se aşează don Fernando, iar la dreapta şi la stânga lui, senora Eulalia şi senorita Alma în „robele" descrise mai sus. Noi stăteam tuscinci mai la o parte, supravegheaţi de slujitori.

— În primul rând, să auzim cum vă cheamă — începu don Fernando. Ia spune tu!

— Bob — răspunse negrul, căruia îi fusese adresată întrebarea.

— Aha, nume de pungaș! Și tu?

— Winnetou.

— Winnetou? Nume fals! Aparține, de fapt, celui mai mare și mai vestit conducător al indienilor. Dar tu?

— Marshall.

— Vezi, până și numele e același! sări bucuroasă senorita, adresându-se mamei.

— Nume de yankeu — stabili don Fernando. Indivizii ăștia nu fac doi bani. Și ție cum îți spune?

— Sans-ear.

— Iarăși fals! Adevăratul Sans-ear e un vânător de seamă, cunoscut în lungul și în latul preriei. E cel mai teribil dușman al roșilor. Și ultimul?

— Old Shatterhand.

— Sunteți voi tâlhari, dar și mincinoși fără pereche! Și ăsta e nume de furat!

Atunci făcui un pas înainte și mă postai chiar lângă ticălosul de *vaquero* care-l prinsese cu lasoul pe Bernard. Individul merita o lecție.

— Nu mințim — rostii hotărât. Vreți dovezi? Poftim!

În aceeași clipă, pumnul meu căzu ca o măciucă în capul văcarului, care se prăbuși fără să crâcnească.

— Ei, ce pumn e ăsta, dacă nu al lui Old Shatterhand?

— Ah, Alma, îmi vine rău, mă apucă pandaliile, mă lovește damblaua! izbucni desperată dona Eulalia, desfăcându-și larg brațele și căzând la pieptul viteazului don Fernando.

Acesta dădu să sară de pe scaun, dar nu se putu debarasa de dulcea povară care-l ținea încleștat. Strigă și el ca din gură de șarpe, iar senorita Alma îi ținu isonul.

Când e călare, mexicanul se arată foarte cutezător și iute, în schimb, fără cal, e neputincios. Văcarii nu făceau nici ei excepție de la această regulă. Văzându-ne pe toți cinci cu armele ațintite asupra lor — după ce-l năucisem pe nevrednicul lor camarad — bieții oameni nu mai știură ce să facă.

— Să n-aveți teamă, señores! îi liniștii eu. Nu vi se întâmplă nimic, firește, dacă sunteți oameni de înțeles. Vrem numai să vă atragem atenția asupra unei mici greșeli. Pe urmă tratați-ne cum veți crede mai potrivit.

Și, spunând acestea, mă îndreptai spre cele trei scaune și făcui cea mai adâncă și respectuoasă reverență:

— Dona Eulalia, îmi place nespus frumusețea și ador virtuțile femeii. Vă rog din suflet, alungați-vă spaima și dăruiți-mi o privire a ochilor dumneavoastră fermecători!

— A-a-ah!

Un lung suspin de ușurare, și ochii aceia mici, de scorpie, se întredeschiseră. Femeia se sili să-și ascundă obrajii galbeni sub o mască languroasă, pudică. De fapt, însă, părea mai mult îngrozită.

— Frumoasă dona, veți fi auzit, desigur, de acele *Cours d'amour* din alte vremuri, când cea mai admirată dintre doamne ocupa scaunul judecății și toată lumea trebuia să-i împlinească hotărârile. Judecata la care don Fernando vrea să ne supună nu poate fi dreaptă, el însuși fiind parte în cauză. De aceea îl rugăm să-și treacă puterea în gingașele dumneavoastră mâini. Suntem convinși că astfel sentința va lovi în adevăratul vinovat!

— Doriți, într-adevăr asta, senor? făcu ea cu un glas fâstâcit, ce părea că se strecoară printre două perii de dușumea.

— Vorbesc foarte serios, dona Eulalia! E drept că ţinuta noastră nu prea corespunde unui asemenea moment solemn, când avem cinstea de a prezenta omagii unei doamne ca dumneavoastră, dar gândiţi-vă că ne aflăm de luni de zile în Vestul Sălbatic. Şi cum bunătatea e cea mai de preţ podoabă a femeii, sperăm să ne ascultaţi dorinţa şi să ne-o împliniţi.

— Sunteţi oare într-adevăr cei care v-aţi dat adineauri?

— Bineînţeles

— Auziţi, don Fernando de Venango y Gajalpa? Aceşti faimoşi senores m-au ales pe mine să judec şi să hotărăsc. Ştiţi că nu permit vreo împotrivire! De acord?

Don Fernando se acrise la faţă, dar nu îndrăzni s-o înfrunte pe dona lui. Şi, în fond, nici nu găsea că e rău să scape de buclucul în care intrase.

— Preluaţi funcţia, senora Eulalia! Sunt convins că-i veţi spânzura.

— După merit, totul după merit, don Fernando de Colonna e Molynares!

Apoi femeia mi se adresă mie:

— Aveţi cuvântul, senor! Vorbiţi!

— Să presupunem, dona Eulalia, că aţi fi un călător flămând şi ostenit şi aţi întâlni în savană o bivoliţă cu a cărei carne v-aţi putea potoli foamea. Aţi fi oare în drept să doborâţi animalul, urmând, firește, ca pielea s-o capete proprietarul?

— Desigur, aşa e uzul la noi.

— Nu peste tot... — dădu să intervină bărbatul, dar dona Eulalia i-o reteză scurt:

— Vă rog, don Fernando! Eu dispun aici! Nu îngădui să vorbiţi neîntrebat!

Mexicanul se așează la loc, resemnat și respectuos. De altfel, și atitudinea smerită a văcarilor sublinia faptul că dona Eulalia e suverana fermei.

— Asta-i toată crima noastră, senora — urmai eu. Deodată, acest *vaquero*, pe care l-am sancționat adineauri, îl înhață cu lasoul pe senor Marshall, târându-l după el. Și l-ar fi omorât, cu siguranță, dacă nu-i împușcam eu calul.

— Marshall! E un nume drăguț. Un senor Marshall, adică Allano Marshall, a locuit la soră-mea, în San Francisco.

— Allan Marshall? Nu cumva din Louisville, din Statele Unite? exclamai eu surprins.

— Chiar așa! Îl cunoașteți?

— Cum să nu! Acest Allan Marshall, bijutier din Louisville, e frate cu Bernard Marshall, aci de față.

— Santa Lauretta! Exact! Era bijutier și avea un frate pe nume Bernard. Vezi, Alma, inima nu te-a înșelat! Fii binevenit, senor Bernardo. Vino în brațele mele!

Această explozie de bucurie părea oarecum inexplicabilă și Bernard — deși fericit să capete așa, deodată, vești despre fratele său — preferă să ducă doar mâna senorei până în dreptul buzelor, renunțând politicos la îmbrățișare.

— Am călătorit încoace — vorbi el — cu unicul scop de a-l găsi pe fratele meu. Puteți să-mi spuneți unde se află în prezent, stimată dona Eulalia?

— Alma a fost în vizită la soră-mea. Înainte de întoarcerea ei, senor Marshall tocmai se pregătea să plece la minele de aur. Dar, vă rog, toți aceștia sunt prieteni de-ai dumneavoastră, senor Bernardo?

— Toți! Și le datorez foarte mult. Ei mi-au redat libertatea și m-au salvat de la moarte. Senor Old Shatter-

hand m-a scăpat de la pierzanie sigură, m-a scos din mâinile *stakemen*-ilor și ale comanșilor.

Dona își plesni din nou palmele a mirare:

— Vai-vai! Ați trăit asemenea aventuri? Senor Bernardo vă implor să ni le povestiți și nouă! Dar cum se face că dumneavoastră sunteți mormon, iar fratele nu?

— Nu suntem nici unul mormon, dona Eulalia. N-a fost decât o glumă.

Femeia se întoarse brusc către soțul ei:

— Ați auzit, don Fernando de Venango e Gajalpa, nu sunt niște mormoni, nici tâlhari, nici asasini! I-am achitat! Vor fi oaspeții noștri și vor sta la noi cât le va pofti inima. Alma, dă fuga la bucătărie și adu o sticlă de basilikiulep! Să bem de bun sosit.

La cuvântul basilikiulep, chipul lui don Fernando se lumină. Probabil că numai la ocazii foarte rare venea domnia-sa în contact cu o asemenea sticlă. Era deci explicabilă satisfacția pe care, în cele din urmă, prezența noastră i-o dădea, prilejuindu-i acest contact îndelung râvnit. Alçoolul era cel mai bun mijloc de a statornici pacea între noi.

Senorita Alma dădu fuga — mai să-i crape jegul gros de pe pulpe — și reveni în pas alergător, aducând o sticlă pântecoasă și un pahar de dimensiuni corespunzătoare. Cine cunoaște otrava asta răspândită aici de americani va fi, desigur, convins că n-am băut mai mult de un strop și că doamnele nici nu s-au încumetat s-o ducă la gingașa lor gură. În ce ne privește, ar avea dreptate; femeile însă au dat de dușcă câte un cogeamite pahar, plescăind din limbă de parc-ar fi fost ambrozie. Winnetou nici nu se atinse de băutură, cum făcea, de altfel, întotdeauna când era vorba de „apa de foc". În schimb, don Fernando își tot umplu pahar după pahar până ce energica lui nevastă îi smulse sticla din mâini:

— Ajunge, don Fernando de Venango e Rostredo y Colonna! Știți că nu mai avem decât două sticle! Conduceți-i pe senores în odaie. Noi, doamnele, ne facem mai întâi toaleta și pe urmă vă pregătim ceva de-ale gurii că, deh, sunteți desigur înfometați. Hai, Alma! La revedere, senores!

„Doamnele" dispărură într-o firidă îndărătul căreia se afla, probabil, garderoba sau bucătăria, dacă nu ambele la un loc. Pe noi mexicanul ne conduse în încăperea pe care senora Eulalia o numise „odaie", dar căreia în altă parte i s-ar fi spus, probabil, „șopron". Se aflau înăuntru o masă și câteva bănci grosolane, negeluite pe care ne așezarăm. Observând însă că văcarii își cam fac de lucru pe lângă caii noștri și scotocesc prin coburi — ieșii afară ca să pun totul în siguranță. Nu degeaba se spune că cel mai bun *vaquero* e în același timp cel mai mare pungaș. Lui Bob îi poruncii să stea de pază la caii ce păsteau lângă poartă, ceea ce îl făcu să se tânguie amar:

— Massa mâncăm mult, bun, frumos la odaie. De ce *nigger* Bob să stăm la cai?

— Pentru că tu ești mai puternic și mai curajos decât Winnetou și Sans-ear, deci n-o să mai am nici o grijă în privința cailor.

— Oh, este drept! Bob suntem tare și n-avem frică: nu se atingem nimeni de cai!

Îl împăcai deci cu soarta. Reîntors în „odaie", îi găsii pe ceilalți discutând rece și monosilabic până ce, în sfârșit, apărură și doamnele. Față de cum arătaseră mai înainte erau acum cu totul schimbate. Se gătiseră ca niște dudui de pe Allameda de Mexico.

Îmbrăcămintea doamnelor mexicane amintește doar pe ici, pe colo moda actuală din Europa. Pălăria și boneta sunt absolut necunoscute chiar și celor mai cochete dintre femei. În schimb, nici una nu se lipsește de *re-*

bozo, un șal lung de patru coți care, la nevoie, le acoperă și capul. Când se află în societate, în casă, ele îl poartă de obicei pe umeri, ca la noi. Dar când se duc în vizită pe la prietene sau ies seara la plimbare, își trag șalul peste cap, lăsându-și doar fața neacoperită. Fiind de regulă subțire și transparent, *rebozo* poate fi folosit și ca văl, îmbrăcând nu numai capul și umerii, dar și întregul corp. *Rebozo*-ul unei mexicane de rang e întotdeauna țesut de o meșteră indiancă. Și cum aceasta necesită o muncă de cel puțin doi ani, prețul de optzeci de piaștri e, bineînțeles, extrem de mic. Dar sunt și cazuri când costă de două ori pe atât.

Învelite în astfel de șaluri își făcură acum apariția gazdele noastre. Își spălaseră fața și mâinile; se încălțaseră cu ghete și ciorapi. Dacă nu le-aș fi văzut mai înainte, murdare, în hainele lor de lucru, mi-ar fi făcut acum — îndeosebi fata — o impresie destul de bună.

Doamnele luară loc la masă pentru a „face onorurile", lăsând serviciul exclusiv pe seama bătrânei negrese. Ceea ce mă intrigă era faptul că vorbeau necontenit de „senor Allano". Pesemne că mica senorita Alma se cam îndrăgostise de fercheșul bijutier și că inima continua să-i ardă de dor.

Bucatele erau specific mexicane: carne de vită cu orez, scăldată în piper roșu, spaniol, făinoase cu usturoi, legume reci cu ceapă, friptură de berbec înnegrită cu piper obișnuit, pui împănat cu ceapă și usturoi și, la urmă, coastă de vită, iarăși cu ceapă și usturoi și cu toate piperurile la un loc. Îmi simțeam gură arsă, gâtlejul fript, înțepat, stomacul argăsit, încât aș fi putut să improvizez și versuri:

„Și totul cu sila în gură-am vârât,
Mai-mai să m-apuce plânsul,

De parcă tot iadu-l băgasem pe gât,
Cu toată drăcimea dintr-însul".

În schimb, gingașele doamne, mai puțin sensibile ca un Old Shatterhand, își sporeau plăcerea cu generoase rații de basilikiulep, după care urmă inevitabila țigară. Și pentru ca Bob să nu fie păgubit, unul dintre slujitori îi duse de mâncare pe o împletitură veche de pai, împreună cu porția de basilikiulep servită într-un borcănaș de pomadă. Poate că pe drum alcoolul, amestecându-se cu resturile cosmetice, se va fi transformat într-o licoare parfumată și tămăduitoare.

Să pornim din nou la drum în aceeași zi nu mai era cazul. Senorita Alma nu se mai dezlipea de lângă Bernard, iar eu — *westman* nenorocit — îmi ispășeam curtoazia de adineauri prin stăruitoarea vecinătate a senorei Eulalia. Pe cât de grețoasă — ca să vorbesc pe șleau — se arătase la prima ei apariție, pe atât de dulce își picura acum cuvintele din gură. De la titulatura simplă „Old Shatterhand", mă avansă la cea de „senor Carlos", apoi la „don Carlos". Și pe când Bernard își povestea pățaniile, doamna mă atacă subit cu „b r a v u l și n o b i l u l Carlos". În cele din urmă, după ce ne ridicarăm de la masă, îl întrebă pe „dragul ei" Carlos ce suvenir are de gând să-i ducă logodnicei sale în Germania. Firește că nu putui minți în fața unei atât de abile întrebări și declarai sincer că nu e cazul să duc vreun suvenir, având în vedere faptul că în registrul stării civile figurez drept celibatar. Pentru a nu o mai reține de la treburile gospodăriei, mă scuzai și plecai afară, la Bob.

Îl găsii culcat pe burtă, agitându-și mâinile și picioarele într-un chip cu totul ciudat și rostogolind pe gură niște sunete de parcă repeta la un „ankleny" japonez —

instrument compus din 24 de țevi de bambus și greu de 25 de kilograme — o nouă compoziție de tip wagnerian.

— Bob! îl strigai.

Auzindu-mi glasul, își ridică ochii dilatați:

— Oh, massa . . . massa . . .

— Ce-i cu tine?

— Oh, massa-a-a! Bob înghițit mâncare tot și foc ardem! Bob ca sobă foc. Ajutăm, massa, să murim!

Erau efectele celor două soiuri de piper, ale cepei și usturoiului, dar și ale borcănașului pe care Bob îl golise. Bietul negru se schimbase la față de parcă dădea să moară. Trebuia ajutat.

— Îți trebuie o băutură calmantă, că de nu, te-am pierdut de mușteriu! Ce preferi: lapte, apă sau basilikiulep?

Se ridică și mă privi cu recunoștință:

— Oh, massa, lapte și apă ce folosim? Poate rachiu salvăm sărman Bob!

— Atunci fugi la dona Eulalia și spune-i că mori dacă nu-ți mai dă niște basilikiulep!

Alergă glonț și după un timp se întoarse într-adevăr — nici nu-mi venea să cred ochilor! — cu o jumătate de sticlă de rachiu. Femeia îi dăruise toată poșirca rămasă de la prânz.

— Miss Eula' n-am vrut dam, dar Bob deștept spunem massa Charlie trimis. Atunci miss Eula' dăm tot „julep" repede.

— Hai, bea. O să-ți facă bine.

Cina o luarăm de asemenea în odaie. Senora se așezase lângă mine. La un moment dat, îmi suflă la ureche:

— Don Carlos, vreau să vă dezvălui un secret.

— Ce anume?

— Nu aici! După cină veniți afară, la cei trei platani!

Un „rendez-vous“! Nu puteam s-o refuz. Poate avea să-mi comunice un lucru important. În timpul mesei caii fură aduși în curte, dar poarta rămase deschisă. Ieșii, după cină și mă lungii sub platani. A trebuit să-mi schimb însă repede plăcuta poziție, fiindcă senora Eulalia nu se lăsă deloc așteptată.

— Vă mulțumesc, don Carlos — începu ea. V-am rugat să-mi acordați această întâlnire, pentru că am să vă împărtășesc o taină. Aș fi putut s-o spun și celorlalți, dar v-am ales pe dumneavoastră, fiindcă...

— Fiindcă am stat la masă alături și eram cel mai ușor de convocat. Nu-i așa, dona Eulalia?

— Cam așa. Uitați-vă ce-i: senor Bernardo spunea că dumneavoastră ați fi urmărit doi bandiți. Ei bine, banditii au fost aici, în *rancho*.

— Ah, când?

— Au plecat alaltăieri dimineață.

— Încotro?

— Peste Sierra Nevada, la San Francisco. Am discutat mult cu ei despre senor Allano. Cică vor să-l viziteze.

Era o informație de mare preț pentru mine și îmi imaginai numaidecât cum se desfășuraseră lucrurile. Senora Eulalia, gata oricând să aducă vorba despre Allan, îl pomenise și în discuția cu cei doi Morgan. Iar aceștia, după ce s-au informat mai îndeaproape, socotiră că au o bună ocazie de a se răzbuna pe Bernard, jefuindu-l pe fratele său care purta asupră-și valori considerabile.

— Sunteți sigură, dona Eulalia, că erau chiar banditii?

— Da, erau ei. Se potrivește totul, deși s-au prezentat sub alte nume.

— V-au cerut amănunte în legătură cu sora dumneavoastră și cu senor Allan?

— Da. A trebuit chiar să le dau un semn de recunoaștere ca să poată dovedi că au fost la noi.

— Ce fel de semn?

— O scrisoare pe care cumnatul meu mi-a trimis-o cândva la San José.

— Trăiește cumnatul dumneavoastră?

— Bineînțeles. E patronul hotelului „Valladolid" din strada Sutter. Îl cheamă Henrico Gonzales.

— Când a plecat senorita Alma de la ei?

— Acum trei luni.

— N-ați vrea să-mi descrieți exact pe cei doi indivizi cărora le-ați dat scrisoarea?

Femeia îmi făcu descrierea cuvenită. Era limpede că fuseseră într-adevăr Fred Morgan și fiul său Patrik...

Îi mulțumii din inimă, după care dona Eulalia se înapoie în casă.

Când revenii ceva mai târziu în așa-zisa odaie, toți mă așteptau. Tovarășii mei voiau să se culce. Trebuia rânduită straja în locul lui Bob, căci și aici, în *rancho*, se cuvenea să fim vigilenți. Apoi ne culcarăm, după indicațiile gazdei.

Pentru a vă da seama de condițiile în care am dormit, e bine să știți cât de cât cum arată interiorul unui *rancho*. Casa n-are, de obicei, decât o singură încăpere de locuit, în speță aceea pe care senora Eulalia o numea odaie. Acolo viețuiește și doarme patriarhal toată lumea din fermă, laolaltă cu eventualii musafiri. Dar din această lume fac parte adeseori și vacile cu lapte, caii de călărie, oile, porcii, orătăniile, câinii, pisicile. Podeaua e din lut bine bătătorit, tare ca piatra și așternut cu iarbă sau mușchi, adăpost permanent de scorpioni, păianjeni, miriapozi și alte gângănii. Drept învelitoare, se folosește pătura de la șa.

La fel arăta și acest *rancho*. Don Fernando de Venango, senora Eulalia, senorita Alma, bătrâna negresă, toți *vaqueros* și, în sfârșit, noi, musafirii, ne lungirăm pe jos, claie peste grămadă, ca în vechile hanuri germane unde, în schimbul a trei pfennigi, te poți odihni pe o rogojină rezemându-ți capul de speteaza unui scaun răsturnat. M-aș fi culcat bucuros afară, în aer liber, dar trebuia să-mi îndeplinesc obligațiile de musafir, pentru a nu jigni gazdele în chipul cel mai grav.

Dimineața pornirăm la drum, însoțiți de urările prietenești ale tuturor. Până și păcătosul de *vaquero*, care îmi simțise pumnul, se văzu obligat — pentru a face pe plac senorei Eulalia — să-mi ureze călătorie bună.

Don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo ne conduse călare o bună bucată de drum. Către prânz se întoarse acasă. Părea să regrete sincer despărțirea de misionarii mormoni, deși aceștia îi consumaseră toată rezerva de basilikiulep.

În urma informației confidențiale primite de la senora Eulalia, nu mai era nevoie să ne ținem strict de itinerarul nostru inițial. Ajunși la lacul Mono, făcurăm un popas mai scurt decât fusese prevăzut. De altfel, caii noștri se odihniseră aproape o zi întreagă la fermă.

Coborârăm apoi în marș rapid dincolo de Sierra Nevada, către Stockton și, în sfârșit, spre San Francisco — ținta călătoriei noastre.

Orașul e situat la capătul unui promontoriu, mărginindu-se la vest cu Oceanul Pacific și la est cu un golf de o magnifică frumusețe. Intrarea în golf se află la miazănoapte. Portul e, cred, cel mai frumos și mai sigur dintre toate porturile lumii, și are o suprafață care i-ar îngădui să adăpostească în el flotele tuturor națiunilor. Pretutindeni domnește o activitate din cele mai vii, un vălmășag de nedescris și un amestec de populație de

toate culorile imaginabile. Europenilor de tot felul li se adaugă indieni sălbatici sau semicivilizați, care își aduc aici spre vânzare vânaturile, primind — poate pentru întâia oară de când se ocupă cu acest negoț — un preț care nu e chiar derizoriu. Întâlnești aici și pe mexicanul plin de sine, îmbrăcat în costumul său pitoresc, și pe șvabul simplu, și pe englezul plicticos, și pe francezul exuberant. Iată-l, în veșmânt alb de bumbac, pe un culi din Indii lângă un biet evreu polonez, umblând să-și caute norocul în lume; iată-l și pe domnișorul elegant, spilcuit, din regiunile muntoase ale Americii, lângă tirolezul harnic sau căutătorul de aur bronzat, nepieptănat și cu o barbă care îi acoperă tot ce se înțelege prin „fizionomie". Iată-l și pe mongolul de pe platourile înalte ale Asiei, pe persanul din Asia Mică, pe pakistanez, pe malaiezul din arhipelagul Sunda sau pe chinezul de lângă Jangtze.

Acesta din urmă, fiul „Împărăției de mijloc", reprezintă tipul cel mai pregnant străin al populației de aici. Chinezii par să fie toți, fără excepție, făcuți pe aceeași măsură și croiți pe același calapod. Toți au nasul scurt și cârn. Maxilarul inferior îl întrece pe cel superior. Toți au buzele răsfrânte, pomeții ieșiți în afară, ochii oblici, tenul galben-verzui închis, fără vreo altă nuanță pe obraji sau pe frunte . . .

Chinezii sunt cei mai harnici, cei mai muncitori oameni din San Francisco . . . Sculptează în fildeș sau în lemn, strunjesc metalul, brodează pe pânză, piele, postav și mătase; tricotează și țes, desenează, zugrăvesc, decupează flori de hârtie, confecționează dantele și șnururi, combină și împletesc materiale aparent inflexibile și produc obiecte rare ce stârnesc admirație și le asigură clientela tuturor colecționarilor de curiozități. Se mai adaugă și faptul că sunt puțin pretențioși și se mulțumesc cu un câștig minim. E drept că cer mai întâi niște prețuri ne-

rușinate, dar toată lumea știe că cedează apoi la nesfârșit și că acceptă până la urmă o treime sau chiar un sfert din prețul inițial. De altfel, și simbria ce o primesc e mai mică decât a albilor; numai că și așa, redusă, e totuși înzecit mai mare decât cea din patria lor. Cheltuind foarte puțin, trăind neînchipuit de modest, ei o scot bine la capăt. Toate micile meșteșuguri se află în mâinile lor, iar femeile se ocupă cu spălatul rufelor, cu gătitul și cu alte munci gospodărești.

Dar nu numai chinezii sunt activi. Toți locuitorii orașului sunt cuprinși de neastâmpăr. Oamenii nu urmăresc decât un singur țel: să câștige cât mai repede și mai mult. Toți își dau seama că timpul înseamnă bani și că, ținându-l în loc pe altul, te păgubești și pe tine. Și, de fapt, nimeni nu se lasă reținut și toată lumea se agită, aleargă fără întrerupere . . .

Sosirăm cu bine în această capitală a Țării Aurului și ne strecurarăm prin furnicarul de oameni până în strada Sutter, la hotelul „Valladolid". Era, de fapt, un han în stil californian, o clădire din scânduri, cu un singur cat, lungă, aidoma barăcilor efemere care apar la noi cu ocazia serbărilor vânătorești.

Lăsarăm caii în seama *horse keeper*-ului, a îngrijitorului, care-i adăposti într-un mic șopron, iar noi intrarăm în restaurantul hotelului. În ciuda dimensiunilor lui uriașe, localul era atât de plin, încât abia de găsirăm o masă liberă. Un *barkeeper*, un chelner, se apropie imediat. Comandarăm fiecare după pofta lui, apoi — după ce furăm serviți — începurăm investigațiile.

— Am putea vorbi cu master sau cu senor Henrico Gonzales?

— *Yes*, sir. Vreți să-l chem?

— Dacă nu te superi.

Curând, un spaniol înalt și grav veni la masa noastră și se prezentă drept senor Henrico.

— Ne-ați putea spune dacă un domn Allan Marshall locuiește la dumneavoastră? îl întrebai.

— Nu știu, senor, nu-l cunosc, nu cunosc pe nimeni, nu mă interesez niciodată de numele oaspeților mei. Asta e treaba senorei.

— Putem vorbi cu dumneaei?

— Nu știu nici asta. Întrebați pe una din fete!

Și zicând acestea, se depărtă. Părea că se află cu senora cam în aceleași raporturi ca senor Fernando de Venango cu sora ei, dona Eulalia. Mă ridicai de la masă, îndreptându-mă spre un anume „punct cardinal", de unde năvălea peste întreg restaurantul un miros îmbietor de friptură. Și pe acest drum mă întâlnii cu o femeiușcă mlădioasă care, cu mâinile încărcate, dădu să se strecoare pe lângă mine. O apucai de braț:

— Unde e senora, micuțo?

Ochii ei negri mă fulgerară mânioși:

— *Vous êtes un âne!* Sunteți un măgar!

Aha, o franțuzoaică! Se smuci indignată și trecu înainte. Mă apropiai atunci de o altă nimfă care trebăluia într-un colț:

— *Mademoiselle,* sunteți bună să-mi spuneți unde o pot găsi pe senora?

— *I am not mademoiselle!* Nu sunt *mademoiselle!*

Și plecă numaidecât. Așadar, englezoaică sau americancă! Dacă trebuia să iau astfel la rând toate naționalitățile, nu mai ajungeam nici până seara la senora mea. Observai însă o altă fată care mă tot urmărea din ochi și ... da, într-adevăr, parcă o cunoșteam de undeva! Înfruntând din nou valurile mulțimii, îmi croii drum către ea. Dar până să ajung, fata își împreună mâinile a surpriză și se năpusti spre mine, mai să mă răstoarne.

— Domnule, vecine, ce-mi văd ochii?! Cât pe-aci să nu vă recunosc cu barba asta, zău așa!

— Ei drăcie, tu ești, Gustel? Gusta lui Eberbach! Ce mare ai crescut! Aproape să nu te recunosc nici eu. Dar cum de-ai ajuns tocmai în California?

— Puțin după ce v-ați călătorit a doua oară, am pierdut-o pe biata maică-mea. Într-o zi a trecut pe la noi un agent și tata s-a lăsat convins să-și încerce norocul. Acum e sus, la zăcăminte, împreună cu frații mei. Cică ar fi acolo aur berechet. Iar eu... eu am rămas aici și-i aștept. O duc binișor.

— Mai vorbim noi despre asta, Gustel. Deocamdată, spune-mi unde o găsesc pe senora? Am întrebat și pe două colege de-ale tale, dar m-au cam repezit fetele.

— Nici nu-i de mirare, pentru că Madame ne-a dat dispoziții să i se spună „dona" și mai ales „dona Elvira".

— Bun, am să țin seama. Dar unde o găsesc?

— Mă duc să văd. La ce masă stați?

— Uite colo, masa a doua.

— Luați loc. Îi dau eu de știre.

Era iarăși una din acele întâlniri neașteptate de care avusesem parte nu rareori. Părinții noștri erau vecini și cumetri. Acum, bătrânul tâmplar se afla sus, la zăcămintele de aur. Amândoi feciorii, dintre care cel mai vârstnic îmi fusese coleg de școală, se trudeau și ei să găsească metalul vrăjit. Și iată că în prima cârciumă din San Francisco dau de Gustel, mezina casei, care pe vremuri îmi juca pe genunchi, îmi zbârlea părul și se bucura, și își freca născiorul de obrazul meu! Cine să-și fi închipuit atunci că ne vom întâlni cândva în California?!

Fata se întoarse repede:

— Senora vă așteaptă, deși nu e ora ei de primire.

— Oră de primire... la o hangiță?!

Gustel ridică din umeri:

— Ei da, primește de două ori pe zi: dimineața de la unsprezece la douăsprezece, și după-amiază de la șase la șapte. Cine vine la alte ore trebuie să aștepte, afară de cazul că prezintă o recomandație specială.

— Îți mulțumesc, dragă Gustel — zâmbii eu. Nici nu-ți închipui ce noroc e să dai de o vecină amabilă.

— Nu-i așa? Haide, poftiți!

Totul se petrecea ca și când aș fi cerut audiență — nu știu cărei somități politice sau de altă natură. Fata mă conduse într-o mică anticameră și mă povățui să aștept până ce va suna clopoțelul dindărătul unei portiere.

Nostimada începea să mă intereseze, mai ales că trebuii să aștept o jumătate de ceas până să aud semnalul. Intrai și mă pomenii într-o încăpere ticsită cu tot soiul de mobilier și puzderie de mărunțișuri. O „dona Elvira" nu se putea să nu epateze prin bogăție! De aceea își aranjase astfel odaia, încât să nu rămână nici un colț de perete gol. Ședea pe sofa, cu mâna rezemată de o hartă întinsă peste spătar; în poală îi odihnea o chitară, alături o broderie neterminată, iar dinaintea ei — vezi bine, tocmai în fața geamului — stătea un șevalet. Nici vorbă deci de lumină! Pe șevalet — un carton alb cu două schițe încă în lucru. Una se străduia să înfățișeze un chip de motan, dacă nu cumva de bătrână care încă nu și-a pus pe cap scufiță de dimineață; a doua reprezenta în orice caz un exemplar dintr-o specie zoologică, numai că nu știam din care. Putea să fie un cașalot stors, diluat la maximum, ca și o tenie hipertrofiată prin procedee științifice.

Mă înclinai adânc și cât se poate de smerit. Doamna păru să nu mă observe. Se uita fix în tavan, într-un anume punct care nu-mi spunea nimic. Deodată, smulgându-se parcă dintr-o profundă meditație, își întoarse capul în lături și întrebă:

— Ce distanță e între pământ și lună?

Întrebarea nu mă surprinse pe cât s-ar crede. Mă aşteptam, de fapt, la vreo trăsnaie. De aceea dădui o replică pe măsura ei:

— Cincizeci şi două de mii de mile, asta în zi de luni! Sâmbătă seara, numai cincizeci de mii!

— Just!

Îşi pironi din nou ochii în tavan. Apoi, repetând gestul de adineauri, întrebă iar:

— Din ce se produc stafidele?

— Din struguri.

— Foarte just!

Pentru a treia oară îşi înfipse privirea sus, în acelaşi punct de pe tavan, după care mă ferici cu o nouă întrebare:

— Ce înseamnă *poil de chèvre?!*

— E un material de îmbrăcăminte. Preţul: un scud de aur pentru cincisprezece coţi. Dar nu se mai poartă.

— Just! Şi acum, senor, fiţi binevenit! Augusta m-a rugat să vă acord o audienţă. Eu însă nu-mi prea risipesc favorurile pentru oricine şi oricând. De aceea îl supun pe solicitator unui scurt examen. Dumneavoastră v-am adresat cele mai grele întrebări din diferite domenii ale ştiinţei şi aţi răspuns excepţional, deşi arătaţi mai curând a urs decât a savant. Dar m-a informat Augusta că aţi fi trecut prin multe şcoli şi că aţi cunoaşte toate ţările şi popoarele lumii. Poftim, senor, luaţi loc!

— Mulţumesc, dona Elvira de Gonzales! spusei eu cât se poate de modest, aşezându-mă pe marginea unui scaun.

— Doriţi să vă găzduiesc în casa mea?

— Desigur, dona Elvira.

— Se aprobă! Cum constat, sunteţi un bărbat politicos, iar în ce priveşte aspectul, aţi putea să vi-l schimbaţi cu puţină osteneală. Aţi vizitat Spania?

— Da.

— Ce părere aveţi de această hartă a Spaniei elaborată de mine?

Îmi întinse coala. Era o copie realizată cu ajutorul hârtiei de mătase, şi încă după un foarte prost original.

— Extrem de precisă, dona Elvira de Gonzales!

Acceptă lauda ca pe un lucru de la sine înţeles.

— Da, noi, doamnele, ne-am emancipat în sfârşit. Şi marele nostru triumf îl constituie faptul că am pătruns în profunzimile ştiinţei şi ale artei luând-o chiar înaintea bărbaţilor. Uitaţi-vă la aceste două schiţe! N-au seamăn în ce priveşte grandoarea obiectului. Linie subtilă, nuanţe, reflexe de lumini! . . . Deşi sunteţi cunoscător, îmi permit să vă pun la încercare: ce reprezintă asta de aici?

Aş fi suferit un eşec lamentabil, dacă însăşi „grandoarea obiectului" nu mi-ar fi venit în ajutor. Declarai deci cu tupeu:

— Un şarpe marin, firește!

— Just! La drept vorbind, un asemenea exemplar nu l-a văzut nimeni de aproape, dar dacă savantul cercetează spaţii pe care omul nici nu le va străbate vreodată aievea, atunci şi ochiul artistului poate imagina făpturi pe care încă nu le-a văzut . . . Dar aici, în acest desen?

— E gorila celebrului Du Chailly.

— Minunat! Sunteţi cel mai cult dintre bărbaţii ce i-am întâlnit vreodată! Până azi nimeni n-a recunoscut atât de repede şarpele marin şi gorila. Vă găsesc demn de orice rang academic.

Această sublimă recunoaştere a meritelor mele îmi făcea o plăcere aproape identică cu aceea provocată de piperurile şi de usturoiul donei Eulalia. Acum geniala ei soră îmi atrase atenţia asupra mesei de lângă uşă:

— Eu îmi conduc totodată şi casa, fără să mă ating, bineînţeles, de obiectele materiale ale gospodăriei. Pe

masă găsiți toc și cerneală. Înscrieți-vă numele în registru, vă rog!

Făcui întocmai, după care întrebai cu respect:

— Să trec și numele însoțitorilor mei?

— Nu sunteți singur?

— Nu.

— Cine sunt ceilalți?

Începui cu Bob cel credincios și tuciuriu:

— Mai întâi servitorul meu, Bob, un negru.

— Natural. Cineva care recunoaște din prima clipă șarpele marin nici că se poate să nu aibă servitor. Dar pe ăsta nu-l înregistrăm. Alții?

— Winnetou, căpetenia apașilor.

Dona Elvira de Gonzales tresări surprinsă:

— Cum, celebrul Winnetou?

— Chiar el!

— Trebuie să-l cunosc personal! Vă rog să mi-l prezentați. Înscrieți-l în registru.

— Apoi Sans-ear, care . . .

— Vânătorul de indieni?

— Exact.

— Notați-l, mai încape vorbă! Cum văd, călătoriți într-o companie cu totul aparte. Mai sunt? . . .

— Al patrulea și ultimul e master Bernard Marshall, bijutier din Louisville, statul Kentucky.

De data asta, nu-i lipsi mult să sară de pe sofa:

— Ce vorbiți? Marshall din Louisville? Bijutier?

— Da, fratele său, Allan, s-a bucurat de cinstea de a fi găzduit de dumneavoastră, dona Elvira de Gonzales.

— Ah, vasăzică nu m-am înșelat! Treceți-l repede, senor! Veți primi cele mai bune locuri. De fapt, hotelul propriu-zis nu are camere, dar voi face ca să vă simțiți cât se poate de bine. Iar pentru deseară, vă invit pe toți în sufragerie, la supeu!

— Încântat, dona Elvira! Vă asigur de toată recunoștința mea. Obișnuiesc să-mi public impresiile de călătorie și nu voi omite să recomand cu multă căldură hotelul „Valladolid".

— S-o faceți, senor, deși nu-mi prea imaginez făptura dumneavoastră aplecată pe masa de scris. Mai aveți vreo dorință? Vă ascult.

— Mi-aș permite să cer o informație.

— Vă rog.

— Allan Marshall nu mai stă la dumneavoastră?

— Nu. A plecat acum vreo trei luni.

— Încotro?

— La minele de la Sacramento.

— Ați primit vreo știre de la el?

— Da, una singură. Mi-a indicat adresa unde să-i trimit corespondența sosită eventual pe numele lui.

— V-o mai amintiți?

— Fără îndoială. E, de fapt, adresa unui bun cunoscut al nostru, master Holfey din Yellow-Water-Ground, un comerciant la care căutătorii de aur se aprovizionează cu de toate.

— Și au mai sosit între timp ceva scrisori pe numele lui Allan Marshall?

— Doar câteva. I le-am expediat cu prima ocazie. Și apoi, da, nu de mult, au trecut pe-aici doi bărbați, prieteni de afaceri cu senor Allan. Aveau de discutat cu el o chestiune importantă. Le-am dat și lor adresa.

— Când au plecat?

— Stați să-mi amintesc, da, ieri dimineață. Erau călare.

— Un bărbat mai în vârstă și unul tânăr?

— Exact. Păreau să fie tată și fiu. Trecuseră pe la sora mea, care le-a dat o recomandație pentru mine.

— Vorbiți de ferma lui don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo?

— Cum, îl cunoașteți?

— Foarte bine. Ca, de altfel, și pe dona Eulalia, de a cărei ospitalitate ne-am bucurat acum câtva timp. Nu i-am cerut însă nici o scrisoare de recomandație.

— Adevărat, senor? Povestiți, povestiți!

Îi relatai întâmplarea, firește, fără prea mult exces de sinceritate. Senora mă ascultă cu viu interes, apoi rosti:

— Vă mulțumesc, senor! Sunteți cel dintâi german care știe să se poarte cu o doamnă spaniolă. Mă bucur că ne vom reîntâlni deseară la supeu. Vă înștiințez din timp. La revedere!

Făcui o plecăciune extrem de grațioasă, care distona cumplit cu ținuta mea vestimentară și mă retrăsei de-a-ndăratelea până după ușă. În restaurant, chelneriței mă măsurară cu priviri pline de respect. Gustel Eberbach se înfățișă neîntârziat:

— Zău, domnule vecin, aveți noroc! Nu s-a mai pomenit să discute cineva atâta timp cu dona. Se vede că i-ați plăcut tare mult.

— Dimpotrivă! o liniștii râzând. Dumneaei mă acceptă ca locatar numai cu condiția să-mi schimb înfățișarea. Cică arăt ca un urs.

— Hm! N-a prea exagerat. Las' că vă duc sus, în odaia mea, și vă fac rost de tot ce vă trebuie: brici, apă, săpun.

— Nu e nevoie. Primim camere în curând.

— Ba o să mai așteptați destul. Repartiția se face abia la opt fix, nici un minut mai devreme.

— După cum mi-a promis dona Elvira, urmează să căpătăm cele mai bune locuri. Unde or fi astea?

— Toți clienții dorm sus, sub acoperiș. Probabil că veți fi plasați în locuri cu o mai bună aerisire.

În clipa aceea se auzi sunând tare un clopoțel.

— Dumneaei! recunoscu Gustel semnalul. Mă duc. Trebuie să se fi întâmplat ceva de mă cheamă tocmai acum.

Fata plecă, iar eu luai loc lângă tovarășii mei care, deși prezența unui *westman* sau a unui indian la San Francisco nu produce de obicei nici o senzație, atrăseseră totuși asupra lor privirile întregii clientele. Îndeosebi statura maiestuoasă și aerul cu totul aparte pe care îl avea Winnetou atâțaseră curiozitatea tuturor. Și apoi, lipsa urechilor lui Sam trebuie să fi trezit bănuiala că acesta trecuse prin nenumărate aventuri, care de care mai palpitante.

— Ia s-auzim! mă iscodi Bernard după ce luai loc.

— Allan a plecat de trei luni. A scris o singură dată de la Yellow-Water-Ground. Scrisorile dumitale i-au fost expediate pe adresa de acolo.

— Unde-i asta?

— După câte îmi amintesc, e vorba de o vale de lângă Sacramento, unde s-a găsit cândva foarte mult aur. Se spune că acolo veneau înainte o mulțime de săpători, acum cică s-ar fi mutat mai sus, de-a lungul fluviului.

— O fi depus oare Allan unele valori la San Francisco?

— Despre asta n-am discutat.

— Ar trebui s-o întrebăm pe dona dumitale.

— Vom avea foarte curând prilejul. Află că suntem invitați la supeu!

— O, amabil din partea ei! Dar până atunci am să mă interesez la bancă. Poate se știe ceva de Allan.

Gustel, tânăra mea vecină din patrie, se apropie din nou:

— Dona m-a chemat în legătură cu dumneavoastră — raportă ea. Supeul are loc la nouă, iar camerele vi le pot arăta chiar acum.

— Camere? Parcă era vorba că hotelul n-are camere, că toată lumea doarme în pod . . .

— În spate mai e un pavilion cu câteva odăi, dintre care două rezervate pentru eventuale vizite ale rudelor.

— Acolo a stat, probabil, și senorita Alma.

— Da, știu din auzite. Atunci încă nu mă aflam aici.

— Nu cumva știi și dacă senorita Alma l-a cunoscut pe un domn Allan Marshall care locuia în hotel?

— Ba da! S-a făcut mult haz pe chestia asta. Cică senorita s-a ținut scai de dânsul; abia a scăpat, bietul om. Dar acum poftiți: cheile sunt la mine.

O urmarăm până la pavilionul din spate. Cele două odăi destinate nouă s-ar putea spune că erau „elegante" în raport cu restul hotelului. Într-una din ele se instală Winnetou împreună cu Sans-ear, în cealaltă eu și Bernard, iar bravul Bob avea să doarmă separat.

Serviabila mea vecină ne ajută să căpătăm o înfățișare mai civilizată și astfel, în scurt timp, ne-am putut îngădui să ieșim în oraș. Winnetou însă rămase la hotel. Nu răbda să fie privit ca la circ de mulțimea trecătorilor. Se simțea lezat în mândria lui. Sam preferă și el să se întindă pe pat.

— La ce bun plimbarea? bombăni el. De umblat, slavă Domnului, știu să umblu. N-am nevoie de antrenament, ca să zic așa. Case și oameni am mai văzut, mi se pare. Abia aștept să plecăm din bârlogul ăsta nesigur și să ne întoarcem în prerie! Altminteri, de plictiseală, îmi cresc urechile la loc și s-a terminat cu Sans-ear!

Sam se afla aici numai de câteva sferturi de oră, dar îl și măcina dorul după savană. Mă întreb ce vor fi îndurând bieții „sălbatici" când, spre-a fi „reeducați", sunt

zăbreliți în celula strâmtă, singuratică a vreunei fortărețe din Philadelphia sau Auburn — doar pentru faptul că și-au apărat glia străbună care îi hrănește și păstrează în adâncul ei mormintele celor dragi!

Ne prezentarăm — eu și Marshall — la patronul băncii cu care acesta se afla în legături de afaceri. Allan trecuse într-adevăr de câteva ori pe acolo până ce, într-o bună zi, luându-și în grabă rămas bun, plecă la minele de aur. Prefăcuse toate valorile în numerar ca să cumpere „nuggeți". Mai mult nu se știa.

După această vizită aproape infructuoasă mai cutreierarăm câtva timp străzile orașului până când, la un moment dat, Bernard mă trase într-un „store", un magazin, ticsit cu haine de tot felul. Găseai aici de toate, de la cel mai scump costum mexican până la șorțul ieftin, din pânză de in, al hamalului chinez. Fiecare gen de veșminte își avea raionul lui special și fiecare costum era complet, cu tot dichisul corespunzător.

Intenția lui Bernard nu era greu de ghicit. Costumele noastre, deși foarte trainice, suferiseră atâta în cursul lungilor călătorii, încât arătau sub orice critică. De bărbierit ne bărbierisem, nu-i vorbă — ba ne și tăiasem reciproc părul — dar îmbrăcămintea arăta într-un hal fără de hal. Ne puserăm deci pe târguieli, cu care prilej constatai că Bernard era un om de bun gust. Își alese un costum jumătate indian, jumătate vânătoresc, care-i venea destul de bine. Numai că prețul era și el bine piperat, pe măsura condițiilor din San Francisco.

— Acum treci dumneata, Charlie, și alege-ți un costum — mă îndemnă el după ce se echipase. Te ajut eu să găsești ceva potrivit.

Mă rog, nevoie aveam — și încă serioasă — dar pentru prețurile de aici nu mă ținea cureaua. N-am făcut nicicând parte din acel soi nefericit de oameni care, cum

întind mâna, se și trezesc cu un sutar între degete, iar la primul pas dau peste o pungă cu galbeni. Mă număr în schimb printre oamenii demni de invidie care trăiesc cu plăcuta conștiință că pot agonisi azi ceea ce le trebuie pentru mâine. Iată de ce nu arătam prea entuziast când Marshall se apucă să-mi aleagă costumul.

Tânărul meu amic se opri la un echipament alcătuit din următoarele piese: o cămașă vânătorească din piele de căprioară tăbăcită, albă ca zăpada și cu broderii roșii, indiene; leggin-uri din spate de cerb cu ciucuri pe margini; surtuc de vânătoare din piele de bivol, dar moale ca pielea de veveriță; cizme din piele de urs cu carâmbi pe care îi puteam trage mult peste genunchi, cu pingele din cel mai bun material, adică piele de pe coada unui aligator matur; în fine, o căciuliță de biber cu marginile și calota din piele de șarpe bine argăsită.

După exemplul lui Bernard, mă retrăsei și eu într-o cabină, să probez costumul. Când ieșii, dânsul îl și achitase. Poate ar fi trebuit să protestez cu mai multă tărie, dar, sincer vorbind, nu prea izbutii s-o fac.

— Lasă, Charlie — stărui el — îți sunt atât de îndatorat, încât nici acum nu mă consider pe deplin achitat față de dumneata. De aceea voi trece lucrurile astea în cont până la socoteala finală.

Ar fi vrut să-i cumpere și lui Sam câte ceva, dar l-am sfătuit să n-o facă. Știam cât de mult ține Sam la străvechea lui îmbrăcăminte. Și apoi, degeaba am fi căutat haine pentru statura lui scundă.

Când ne întoarserăm la hotel, cea mai mare bucurie în ce privește transformarea mea o manifestă Bob:

— Oh, massa, frumos arătăm! Oh, frumos cum Bob dac-ar căpătăm și el haină nou cu căciul!

Mă simții, firește, dator să primesc cu recunoștință amabila comparație, știind bine că negrul îmi adresa astfel, sincer și generos, supremul compliment.

Între timp lui Sam îi devenise totuși odaia prea strâmtă. Coborâse în restaurant și se așezase singur cuc la o masă. Când ne văzu apărând în ușă, ne făcu semn să venim lângă el.

— Fiți atenți! ne șopti. În spatele meu se desfășoară o discuție care ne interesează, ca să zic așa.

— Despre ce-i vorba?

— Cică se petrec sus, la minele de aur, niște chestii intolerabile. Mișună pe-acolo puzderie de „bravos", dar nu „indios", ci albi, cum s-ar părea. Îi pândesc pe căutătorii de aur când aceștia iau drumul spre casă, îi omoară și nu știu ce alte năzbâtii mai fac. Aici e unul care a scăpat cu chiu cu vai din ghearele lor. Ascultați, că tocmai povestește!

La masa din spatele nostru ședeau câțiva inși ce arătau a fi trecut în viață prin multe primejdii și greutăți. Unul din ei vorbea, ascultat cu încordare:

— *Well*, eu sunt din Ohio. Vasăzică, am învățat câte ceva pe apă și în savane, în munți și jos, în văile Vestului. I-am cunoscut și pe piratii de pe Mississippi, și pe tâlharii din Woodland, ba uneori m-am și încăierat cu ei. Știu destule fapte pe care altul nici nu le-ar crede posibile. Dar ca asemenea orori să se întâmple pe o șosea atât de circulată și ziua-n amiaza-mare, asta întrece până și basmul cu bătrâna *gun*, pușca aceea cu care trăgeai, cică, în unghi de după colț.

— Și mie parcă tot nu-mi vine să cred — observă unul dintre comeseni. Doar erați cincisprezece inși contra opt! Ar fi rușinos dacă s-a întâmplat precum spui!

— S-ar părea că judeci bine dumneata. Dar să te fi văzut acolo, la fața locului! Eram, ce-i drept, cincispre-

zece inşi, adică şase *tropeiros*, catârgii, şi nouă mineri. Pe catârgii, degeaba, n-ai cum să te bizui. Iar dintre noi ceştilalţi, trei se îmbolnăviseră de friguri; abia dacă se mai ţineau pe catâri, se bălăbăneau de ziceai ce-i aia. Nici pomeneală să tragă cu puşca ori să dea cu cuţitul. Ei, judecaţi acum şi dumneavoastră! Mai eram cincisprezece, ai?

— Dacă-i pe-aşa, se mai schimbă socoteala. Totuşi e şosea, domnule! Circulaţie mare, călăreţi, pietoni. În orice moment se află pe-aproape oameni care pot alerga în ajutor.

— Crezi? Şi ce-i împiedică, mă rog, pe bandiţi să aştepte un moment potrivit, când sunt siguri pe situaţie?

— Ei, hai, povesteşte la rând, cum se cuvine! Dar amănunţit, să ne lămurim şi noi!

— Bu-un! Găsisem, vasăzică, sus, la lacul Piramidelor, un zăcământ cum nu se poate mai bogat. Puteţi să mă credeţi dacă vă spun că numai în opt săptămâni adunasem toţi patru câte un chintal de aur de căciulă. Mai departe nu mergea: lacul secase şi doi din echipa noastră se îmbolnăviseră de friguri. Vedeţi că nu e floare la ureche să stai toată ziua vârât în apă până la brâu şi să tot clăteşti batea, adică vasul cu pământ aurifer. Am hotărât deci să ne cărăm de-acolo. Ne-am întors la Yellow-Water-Ground şi am vândut aurul unui yankeu ce plătea incomparabil mai bine decât porcii de speculanţi, care pentru o uncie de aur curat îţi oferă o jumătate de chil de făină proastă sau un sfert de tutun şi mai prost. Şi totuşi yankeul făcea afaceri bune. Îi zicea mi se pare Marshall, şi era din Kentucky, sau . . .

Auzind acestea, Bernard îşi întoarse repede faţa spre povestitor:

— Şi mai e acolo?

— Nu știu, și nici nu mă interesează. Dar vă rog, nu mai puneți întrebări fără rost! Dacă e să istorisesc lucrurile amănunțit, cum vrea omul ăsta, păi atunci să nu fiu tulburat. Vasăzică Marshall, se pare că-i spune Allan Marshall, ne-a cumpărat toată agonisita. Ei, să fi avut atunci minte, o ștergeam numaidecât. Dar nu, socoteam să ne odihnim după atâta tăvăleală, iar bolnavii aveau nevoie de îngrijiri. Și apoi, nici ocazie bună n-am găsit pentru plecare. Se vorbeau vrute și nevrute despre niște atacuri banditești, ba se pomeneau chiar numele unor nefericiți care, după ce au părăsit minele, n-au mai ajuns nicicând la Sacramento sau la San Francisco.

— Și era adevărat?

— Stați să vedeți! Am așteptat așa câteva săptămâni. Dar viața, acolo sus, e a dracului de scumpă și, în plus, știind că dispunem de bani, o droaie de trișori și alți pezevenghi se țineau de capul nostru. Între timp, bolnavii se mai înzdrăveniseră puțin, încât am hotărât să nu mai întârziem și ne-am întovărășit cu încă cinci inși care erau și ei gata de drum. Număram, vasăzică, nouă persoane. Tocmind catârii necesari, ni s-au adăugat și cei șase *tropeiros*. Toți erau înarmați cum trebuie, chiar și catârgiii, care păreau, de altfel, că ar fi în stare să se bată cu zece adversari. Am pornit la drum și totul a mers cum s-ar spune, normal. Doar că ploua întruna, iar frigurile apărură din nou. Drumul era numai noroi și băltoace. Înaintam anevoie. Abia dacă făceam opt mile pe zi. Nici corturile, noaptea, nu erau în stare să ne apere de potopul cerului. Astfel și febra bolnavilor creștea mereu, de-am fost nevoiți până la urmă să-i legăm de șei, ca să nu cadă în drum.

— Urâtă istorie! exclamă unul dintre ascultători. Am trecut și eu prin asemenea plăceri, știu ce înseamnă!

— *Well!* Făcusem, care vasăzică, vreo două treimi din drum și spre seară ne-am ales un loc de popas. Am ridicat corturile și am încins un foc mărișor, ca să lumineze împrejurimile. Când, deodată, a răsunat o salvă. Eu tocmai îngenuncheasem lângă un cort, ca să strâng mai bine funia în jurul țărușului, și ăsta mi-a fost norocul, de n-am fost zărit. Când m-am ridicat în picioare, catârgiii noștri încălecau, adică voiau s-o șteargă, dar se mișcau așa de încet, încât ar fi putut încasa nu câte un glonț, ci câte zece. Am dat să pun mâna pe armă, dar când am văzut ce-am văzut, m-am lăsat păgubaș. Cei opt bandiți, căci opt erau, ochiseră atât de bine, încât oamenii noștri teferi, pe care salva i-a surprins lucrând pe la corturi în lumina focului, zăceau tuscinci împușcați! Și chiar atunci, sub ochii mei, bandiții îi împușcară și pe cei trei bolnavi. Eram, deci, singurul supraviețuitor. Ei, ce-ați fi făcut dumneavoastră în locul meu?

— Ei! Fir-ar să fie de treabă! M-aș fi năpustit asupra bandiților și aș fi dat în ei cât m-ar fi ținut puterile! răspunse unul.

— Ba nu — interveni altul —, eu aș fi împușcat barem pe câțiva.

— Frumos, n-am ce zice! făcu ironic povestitorul. Din gură e ușor, dar la o adică n-ați fi obținut mai mult ca mine. Să sar la ei? Păi ce, eram nebun?! Să trag? M-ar fi ucis ca pe nimic! Doar n-aveau nici un interes să rămână vreun martor în viață! . . .

— Ei, ce-ai făcut?

— Banii îi aveam în buzunar, catârul stătea priponit nu departe. Așa că, în timp ce bandiții cotrobăiau prin corturi, m-am strecurat până la catâr și l-am dezlegat. Deodată, însă, am auzit un șuier, apoi tropot de copite și, ce credeți că era?

— Ce?

— Se întorceau catârgiii. Ne vânduseră tâlharilor şi veneau să-şi încaseze partea lor. Acum opt şi cu şase făceau la un loc paisprezece. Am încălecat şi am mânat cu desperare. Noroc că aveam un cătâr înţelegător, nu se încăpăţâna ca alţii din neamul lui. Am mai auzit, ce-i drept, larmă şi înjurături în urma mea, ba chiar tropot de copite, dar am scăpat mulţumită întunericului.

— Şi apoi?

— Ce apoi? Am făcut ce-am făcut ca să ajung la San Francisco şi iată-mă aici viu şi bucuros la un pahar de Porter.

— N-ai recunoscut pe vreunul din bandiţi?

— Purtau măşti negre. Numai o dată unul, pesemne şeful lor, voind să-şi vâre degetele în gură ca să fluiere, şi-a scos o clipă masca de pe faţă. Dacă l-aş vedea, l-aş recunoaşte imediat. Era un mulatru şi avea pe obrazul drept o cicatrice, probabil tăietură de cuţit.

— Şi catârgiii?

— I-aş recunoaşte pe toţi. Dar cât oi trăi nu mă mai întorc în iadul acela, unde necuratul fierbe aurul şi-l topeşte ispitind sufletele oamenilor şi ducându-le la pierzanie.

— Dar pe *mulero*, pe conducătorul catârgiilor, cum îl chema? Nu strică să ştii pe nume asemenea pramatii.

— Îşi spunea Sanchez, dar trebuie că se chema altfel. Cred că majoritatea lor fac parte din „*hounds*", bandele de tâlhari şi ucigaşi care, la San Francisco, ajunseseră să terorizeze toată lumea, iar după ce populaţia i-a izgonit din oraş, s-au apucat să lucreze mână-n mână cu agenţi, *tropeiros, muleros* şi jefuitori la drumul mare. Bine-ar fi dacă minerii, ca pe vremuri la San Francisco, ar forma un comitet de apărare şi ar prelua urmărirea şi stârpirea bandei, ca să facă, în sfârşit, ordine pe la zări-

căminte. Ei, asta-i tot. V-am povestit de-a fir-a-păr întâmplarea.

— Dac-ați terminat — îndrăzni din nou Bernard — atunci îngăduiți-mi să vă mai întreb o dată în legătură cu Allan Marshall de care ați pomenit adineauri. Sunt fratele lui.

— Frate? Într-adevăr, parcă-i semănați. De fapt, ce vă interesează?

— Tot ce știți în legătură cu el. Când l-ați văzut ultima oară?

— Păi, să tot fie vreo cinci săptămâni.

— Credeți că se mai află la Yellow-Water-Ground?

— Habar n-am. Acolo, la zăcăminte, chiar dacă intenționezi să stai pe loc, azi ești aici, mâine cine știe unde.

— I-am scris, dar nu mi-a răspuns, deși a primit scrisorile.

În privința asta nu fiți chiar atât de sigur. Gândiți-vă chiar la povestea mea! Merge poșta de aici până la zăcăminte? Veți spune că da. Numai că ăsta nu prea e serviciu de poștă. Eu, unul, vă declar că multe scrisori nu ajung niciodată în mâna adresantului. Intri acolo într-un birt și afli că birtașul face parte din *hounds;* cauți un magazin și negustorul e *hound;* joci „monta" să zicem cu trei inși, și doi din ei, dacă nu chiar toți, sunt *hounds*; lucrezi alături de un om, sapi și asuzi lângă el, și când colo, fie că-ți jefuiește toată agonisita, fie că, știindu-te prea vânjos și treaz, te vinde unui „*bravos*", ca să-și asigure măcar o parte din avutul tău, dobândit cu trudă și sudoare. În administrația locală sunt *hounds*, pretutindeni *hounds!* De ce n-ar fi și în serviciul poștei, când au tot interesul ca anumite scrisori să nu ajungă la destinatar?

Erau, fără îndoială, niște amănunte puțin îmbucurătoare în legătură cu situația ce domnea la zăcămintele de aur.

— Aveți, cumva, de gând să-l căutați sus pe fratele dumneavoastră?

— Bineînțeles!

— *Well*, atunci vă dau un sfat. Dacă-l urmați sau nu, vă privește. Există două drumuri care duc către diferitele districte miniere. Unul spre sud, până la așa-numiții munți New-Almaden, unde se găsesc mari cantități de mercur și de crom natural; celălalt, drept spre nord, cu o ușoară abatere spre est, până la vestitele regiuni aurifere de la Sacramento. Știți unde se află Yellow-Water-Ground?

— Știu doar că acolo e o vale laterală a lui Sacramento, atâta tot.

— Trei sferturi din drum îl faceți ocolind golful Francisco, pe urmă traversați Rio San Joaquin, sau o luați în sus, spre Sacramento. De aici, urcând mereu, vă puteți informa la orice trecător sau zăcământ cum și încotro s-o apucați. Dacă nu vă încărcați cu prea mult bagaj, călătoria poate să dureze cinci zile. Dar eu, unul, nu v-aș sfătui să alegeți acest drum.

— De ce?

— În primul rând, pentru că, deși cel mai comod, nu e și cel mai scurt. Și apoi, e foarte primejdios din cauza bandiților de care vorbeam. Firește că ei atacă în special pe cei care se întorc de la zăcăminte, dar te pomenești că le vine pe căciulă să facă și invers. Și, pe urmă, nu uitați că drumul acesta e, ca să spun așa, pavat cu dolarii călătorilor pe care îi speculează toți și în tot felul. Prin hanuri s-ar zice că e civilizație grozavă: vi se prezintă socoteala în scris. Dar e mai ușor s-o citești decât să plătești. Camera te costă un dolar, și dormi afară,

în curte; pentru pat mai scoți un dolar, și ți se așterne un braț de paie; lumina, un dolar, și te alegi cu luna de pe cer; serviciul alt dolar, și nu se ocupă nimeni de tine, batâr de-ai trage cu pușca; pentru chiuvetă un dolar, și te speli în Sacramento; pentru prosop încă un dolar, și te ștergi cu mâneca. Singurul lucru pe care îl capeți într-adevăr e socoteala scrisă pe hârtie; mai costă și ea un dolar! Ei, cum vă place, master Marshall?

— Hazliu de tot!

— Cred și eu. De aceea vă sfătuiesc să apucați pe alt drum. Dacă aveți un cal zdravăn, ajungeți la Yellow-Water-Ground în patru zile, treceți golful pe bac, o luați de-a dreptul spre San John, cotiți către est și dați de Sacramento. Acolo sunteți ca și ajuns la țintă. Cursuri de apă după care să vă orientați există destule.

— Mulțumesc, sir! Am să vă urmez sfatul.

— *Well!* Și dacă întâlniți la Sacramento sau în altă parte un mulatru cu o cicatrice pe obrazul drept, făceți-l să guste cuțitul sau plumbii dumneavoastră! Veți săvârși o faptă bună, vă asigur.

Între timp, se făcuse de cină și Gustel veni să ne cheme. Furăm conduși într-o odaie izolată unde ne aștepta masa, gătită ca pentru niște nobili spanioli. Dona Elvira ne întâmpină singură; hotelierul nu se arătă deloc. Făcui, bineînțeles, prezentările cu toată „grandezza", iar dumneaei ne primi ca o regină ce acordă audiențe de favoare. Făcu onorurile mai solemn decât un principe indian.

Cum ținea să ne impună în totul, gazda dirijă dintru început conversația către cele mai înalte sfere ale artei și științei; dar mai târziu, când, fără a neglija cu nimic formele politeței, ne arătarăm oarecum sătui de asemenea subiecte, dona își îndreptă atenția către persoanele

noastre, către viața și întâmplările trăite de noi, încât ne văzurăm obligați să-i povestim o seamă de aventuri.

Când ne ridicarăm de la masă, dona Elvira rosti:

— Senores, sper că v-am dovedit marea simpatie ce v-o port prin comparație cu alți musafiri și că veți avea plăcerea de a rămâne la noi cât mai mult timp.

— Dona Elvira de Gonzales — cuvântai eu — vă mulțumim pentru amabilitate. Am fi rămas, într-adevăr, mai mult timp în ospitaliera dumneavoastră casă, acum însă e cu neputință. Mâine plecăm într-o mică escapadă.

— Încotro, senor?

— Spre Sacramento. Vrem să-l găsim pe Allan și să vi-l aducem încoace.

— Foarte frumos, senores! Aprovizionați-vă aici cu tot ce vă trebuie pentru drum. Socoteala o facem pe urmă. Și dacă aveți vreo dorință, adresați-vă Augustei. Sper că mâine, înainte de plecare, veți mai trece să-mi urați *àdios*.

Părăsi odaia în foșnet de mătăsuri. Ieșirăm și noi și, după ce văzurăm de cai, ne culcarăm. A doua zi dimineața, trecând cu bacul peste apele golfului, coborârăm pe limba de pământ din dreptul orașului San Francisco.

Urmarăm exact direcția indicată de povestitorul din restaurant și în seara celei de-a treia zile atinserăm munții de la San John, cotind apoi spre vest. Pe la amiaza următoare intrarăm în valea lui Sacramento. La fiece pas întâlneam semnele acelei febrile munci ce răscolea pământul în căutarea „prafului ucigător", a cărui strălucire orbește ochiul, rătăcește simțurile și corupe inima.

S-a scris și s-a vorbit atât despre această muncă, încât mă abțin să mai adaug ceva; dar trebuie să subliniez că febra aurului îl subjugă și pe omul cel mai lucid când se abate prin acest ținut și se vede înconjurat de oameni care — adeseori cu obrajii supți și cu hainele numai pe-

tice — își pun în joc sănătatea și viața în nădejdea unei îmbogățiri rapide pentru ca, îndată ce au dat de „noroc“ să-și risipească și mai rapid averea trudnic dobândită. De multe ori acești oameni muncesc luni de-a rândul, irosindu-și ultimele forțe, fără să obțină vreun rezultat mai acătării. Fiecare gest al lor e însoțit de blesteme și înjurături; fantoma lividă a foamei, a mizeriei și desperării se apropie de ei; mâna istovită tremură, șovăie și e gata să renunțe, când, deodată, se ivește zvonul despre nu știu ce zăcământ formidabil, descoperit sau pe cale de a fi descoperit undeva de către cineva. Și iată-i apucând din nou târnăcopul, pentru a cădea iarăși în ghearele acelei cumplite boli.

Ajunserăm către seară la Yellow-Water-Ground, o vale îngustă, lungă, prin care șerpuiește un pârâiaș către Sacramento. Pământul răscolit de la un capăt la celălalt al văii indica limpede fiece exploatare în parte. Bordeie și corturi erau destule; se vădea însă că epoca de prosperitate a acestui ținut aurifer trecuse de mult.

Cam pe la mijlocul văii ne întâmpină o baracă de scânduri întinsă, spațioasă, la intrarea căreia scria cu cretă: „Store and boardinghouse of Yellow-Water-Ground“, magazinul și hanul din Yellow-Water-Ground. Proprietarul acestui amestec de hotel, prăvălie și cârciumă era, fără îndoială, cel mai în măsură să ne dea informațiile necesare. Lăsarăm deci caii în paza lui Bob și intrarăm în baracă.

Mesele și băncile grosolane, negeluite, erau ocupate în parte de niște indivizi care ne priviră curios și provocator.

— Mușterii noi la săpat! râse unul. Te pomenești c-or să aibă mai mult noroc decât noi. Ia vino-ncoa', măi piele-roșie, trage aici o dușcă!

Winnetou se prefăcu că nu aude. Atunci tipul se ridică de la locul lui, apucă un pahar cu rachiu și se apropie încruntat:

— Măi păcătosule, tu nu știi că cea mai mare ofensă pentru un om ca mine e să-i refuzi băutura! Te întreb: bei și faci cinste la rândul tău?

— Războinicul roșu nu bea apă de foc, dar prin aceasta nu vrea să-l jignească pe omul alb.

— Atunci du-te dracului!

Străinul îi zvârli paharul cu rachiu în obraz, trase cuțitul și dădu să i-l înfigă în piept, dar în aceeași clipă se clătină pe picioare și se prăbuși gemând. Doar Winnetou avea și el cuțit! Îl ținea acum în mână, cu lama curată, strălucitoare. Nu-i trebuise decât o zecime de secundă ca să-l implânte în inima agresorului.

Imediat săriră și ceilalți de la locurile lor. Le scânteiau cuțitele în mâini. Noi însă duserăm repede puștile la ochi. Până și Bob, care apăruse întâmplător, se propti în cadrul ușii ținând degetul pe trăgaci.

— Stop! porunci atunci hangiul. Stați liniștiți! Chestia nu vă privește pe voi. N-a fost decât o răfuială între Jim și indian. Gata, s-a terminat! Rell, scoate mortul!

Oamenii se așezară. În orice caz, replica noastră îi temperase nu mai puțin decât vorbele hangiului. Din spatele bufetului se ivi barmanul, săltă mortul pe un umăr și-l duse afară. Prin ușă văzui cum aruncă leșul într-o groapă și o astupă cu pământ. Nenorocitul acela de Jim venise și el în căutarea aurului, dar își căutase parcă dinadins sfârșitul. Cine știe câte scene de acest fel se vor fi petrecut acolo!

Ne așezarăm și noi la o altă masă.

— Ce beți, domnilor? se interesă birtașul.

— Bere — hotărî Bernard.

— Porter sau *Ale*?

— Ce-i mai bun.

— Atunci luaţi *Ale*, domnii mei! E bere Burton veritabilă, Burton din Staffordshire.

Eram curios să încerc băutura asta, care, cică, ajungea în Sacramento venind tocmai din Anglia, de la cea mai vestită fabrică de bere. Cârciumarul ne aduse cinci sticle, din care una i-o dusei afară lui Bob. Negrul îşi vârî gura sticlei până în gâtlej, gata parcă s-o înghită cu totul, şi-o goli dintr-o suflare. Dar instantaneu dădu ochii peste cap şi, căscând gura până la urechi, scoase un strigăt de naufragiat ce se iveşte pentru ultima oară la suprafaţa apei.

— Ce-ai păţit? îl întrebai, bănuind că şi-o fi zgâriat gâtlejul cu sticla.

— Massa, oh, massa, murim Bob, otravă bem!

— Otravă? E *Ale* englezesc!

— *Ale?* Nu, asta nu *Ale!* Bob ştim. Bob băut *Ale*. Asta otravă. Bob simţim şoricioaică, mătrăgun! . . .

Bietul negru, deşi obişnuit cu tot felul de poşirci, nu reuşise să suporte lichidul băut, darămite un om cu gust rafinat!

Revenii în baracă tocmai când birtaşul întrebă:

— Aveţi cu ce plăti, domnilor?

Bernard făcu o mină de om ofensat şi băgă mâna în buzunar.

— O clipă, master Bernard! interveni Sam. Eu plătesc. Cât face?

— Trei dolari sticla, total cincisprezece dolari.

— Ieftin, domnule, mai ales că ne daţi şi sticlele. Ori nu?

— Ba da.

— Ba păstraţi-le dumneavoastră. Oameni ca noi, care ştiu unde se găseşte aurul cu grămada, ca să zic aşa,

n-au ce face cu niște biete cioburi de sticlă. Aduceți un cântar!

— Plătiți în aur?

— Păi cum?

Sam își desfăcu punga și scoase câțiva nuggeți din care unul cât oul de porumbiță.

— Măi-măi, unde le-ați găsit? se minună birtașul.

— Am eu un locșor!

— Unde?

— Pe undeva, prin America. Memoria mi-e cam slabă, ca să zic așa. Nu-mi amintesc de numele localității decât atunci când îmi mai trebuie ceva aur.

Omul înghiți în sec. Ochii îi scânteiară de lăcomie, când Sam puse pe cântar un bob de aur pentru care mai încasă și rest. De fapt, birtașul îl evaluase la un preț foarte scăzut și nici cântarul nu excela prin onestitate. Sam însă vârî banii în buzunar cu aerul unui ins căruia puțin îi pasă de o uncie în plus sau în minus. Fără s-o bănuim, el purta în punga lui o avere frumușică. Și eu îmi amintii cum, la prima noastră întâlnire, omul îmi declarase că știe în munți destul aur pentru ca, la o adică, să-l pricopsească pe un bun amic.

Gustarăm, în sfârșit, și noi din bere. Dac-am fi picat atunci direct din savană, poate că am fi izbutit s-o dăm pe gât; așa însă, după ce ne dreseserăm la hotelul „Valladolid" al ospitalierei dona Elvira, poșirca era imposibil de înghițit. Fără îndoială că birtașul prepara el însuși acel *Ale* din cine știe ce chimicale și buruieni, ca să-l vândă apoi cu trei dolari sticla. Încă una din multele dovezi că acolo cel ce caută aur nu-i întotdeauna și cel care-l găsește.

De altfel, birtașul nu părea demobilizat de replica ce i-o dăduse Sam. Se așeză la masa noastră și continuă să-l tragă de limbă.

— Departe o fi locșorul acela, sir?

— Care locșor? Eu cunosc vreo patru sau cinci.

— Patru sau cinci? Nu se poate! Altminteri, ce-ați căuta în nenorocitul ăsta de Yellow-Water-Ground, unde aurul aproape că a secat!

— N-aveți decât să nu credeți, vă privește personal, ca să zic așa.

— Și vă aprovizionați de-acolo, de fiecare dată, cu cât aveți trebuință?

— Bineînțeles.

— Ce lipsă de prevedere! Ce vă faceți dacă, în absența dumneavoastră, vin alții și vă șterpelesc toată averea pe care ați fi putut-o pune în siguranță?

— Asta nu se întâmplă, master *Ale*-man.

— V-aș cumpăra eu unul din zăcăminte, sir!

— N-ați avea cu ce. Ori vă simțiți cumva în stare să plătiți vreo cincizeci-șaizeci de chintale de aur?

— Vai-vai, chiar așa de mult? Asta n-ar merge decât cu un asociat, dacă nu cu doi sau trei. De pildă unul ca Allan Marshall, care a venit încoace cu câteva mii de dolari și a plecat cu o avere serioasă de tot. Știa omul meserie!

— Cum adică, știa meserie?

— Cum vă spun. Avea el și un ajutor de care s-a despărțit mai apoi, pentru că l-a prins furând. Ei, și ăsta mi-a povestit totul. Cică praful și boabele mici le-a schimbat pe bani jos, la Sacramento, iar nuggeții mari i-a îngropat sub cortul lui. Pe urmă a șters-o fără ca nimeni să știe când și încotro.

— Avea cai sau alte dobitoace?

— N-avea decât un cal. Chiar alaltăieri au fost pe-aici niște oameni de l-au căutat.

— A! Cine?

— Doi albi și un mulatru. Mi-au cerut unele informații. Nu cumva îl știți și dumneavoastră?

— Mda, puțin. Am fi vrut să-l întâlnim și noi, dacă se poate. Și încotro au plecat ăia trei?

— S-au dus să caute locul unde fusese cortul lui Marshall. Pe urmă au revenit și s-au apucat să studieze o hârtie pe care au găsit-o probabil acolo. După cât am dibuit eu, e vorba de o hartă sau un plan.

— Și apoi?

— M-au întrebat cam pe unde vine valea Short-Rivulet. Le-am dat amănuntele necesare, le-am arătat drumul, și au plecat iar.

— Cam greu să nimerească numai după o simplă descriere.

— Cunoașteți regiunea aceea?

— Am fost cândva pe-acolo. N-ați putea să ne arătați și nouă unde se afla cortul lui Marshall?

— Nu departe, uitați-vă: la dreapta, pe coastă, lângă mărăciniș. Acolo veți observa imediat urme de foc.

— Și cum îi zice ajutorului de care s-a descotorosit?

— Fred Buller. Cum cobori la vale, al doilea zăcământ pe stânga.

Îi făcui semn lui Bernard și părăsirăm împreună baraca. O luarăm de-a lungul pârâului până la zăcământul cu pricina, unde găsirăm la lucru, vârâți în apă, doi inși.

— *Good-day,* bună ziua, domnilor! Se află aici un master pe nume Buller? întrebai.

— Eu sunt — răspunse unul.

— Aveți cumva timp să-mi dați câteva lămuriri?

— Poate, dacă rentează. Aici, la noi, orice minut înseamnă bani.

— Cât pretindeți pentru zece minute?

— Trei dolari.

— Poftim! interveni Marshall și-i întinse suma.

— Mulțumesc, sir! S-ar părea că sunteți niște gentlemeni generoși.

— Și s-ar putea să mai profitați binișor, cu condiția să răspundeți sincer la câteva întrebări! căutai eu să-l ispitesc.

— *Well*, sir. S-auzim!

Omului îi juca viclenia în ochi. De unde să-l apuc? Mă hotărâi să fac și eu o dată pe șmecherul:

— Vreți să ne retragem un pic?

— Pe toți dracii, sir! Mi se pare că sunteți cam bine înarmați!

Aha, individul nu se avea tocmai bine cu propria conștiință! . . .

— Arme bune pentru dușmani, bani buni pentru prieteni — îl liniștii eu. Veniți?

— Haide!

Ieși din apă și veni cu noi mai la o parte.

— Alaltăieri au fost pe-aici trei vizitatori. Adevărat?

— Au fost.

— Doi albi și un mulatru.

— Da. Și?

— Albii erau tată și fiu?

— Da. Iar mulatrul e o cunoștință comună.

Nu știu cum de-mi veni ideea să afirm fără șovăială:

— Pe mulatru îl cunosc. Are o tăietură de cuțit pe obrazul drept.

— Exact, îl cunoașteți vasăzică pe Cap. . . nu-i așa. . . pe sir Shelley? Unde l-ați întâlnit?

— Am fost în legătură de afaceri. Încotro a plecat?

— Asta n-o știu, sir!

Se vedea pe el că spune adevărul.

— Și ce căutau camenii aceia la dumneavoastră? continuai să-l descos.

— Sir, mă tem că au trecut cele zece minute.

— Încă nu. Dar vă spun eu ce căutau: îi interesează fostul dumneavoastră patron, master Marshall. De altfel, până una alta, poftim încă cinci dolari!

Bernard scoase suma din buzunar și i-o întinse.

— Mulțumesc, sir, văd că am de-a face cu altfel de oameni decât Shelley sau Morganii ăia. Sunt gata să vă dau informații mai exacte decât cele pe care i le-am furnizat dumnealui. Dacă ați fost cu el în legături de afaceri, atunci știți cât de hapsân poate fi. Vasăzică . . . adică un camarad din Sid . . .

Se opri brusc, parcă speriat de ceea ce urma să rostească.

— Sidney-Coves, îl ajutai eu. Curaj, dom'le! Nu e nimic nou pentru mine.

— Știți și asta? Ei, atunci veți fi știind și cât prețuiesc uneori micile servicii. Încotro au luat-o nu știu, dar până să plece au cotrobăit multă vreme dincolo, unde fusese cortul. Au găsit o hârtie. Mă rog, dacă sir Shelley s-ar fi purtat cu mine altfel, atunci s-ar fi ales și cu alte documente.

— Și cum ar trebui să ne purtăm cu dumneavoastră ca să le primim noi?

Buller râse nerușinat și răspunse:

— Ca și până acum!

Așadar, dolari! Individul era un pungaș și jumătate.

— Despre ce fel de hârtii e vorba? mă interesai.

— Scrisori.

— Ale cui și către cine?

— Zău, sir, cum să v-o spun așa, fără . . .?

— Ei, cât pretinzi?

— O sută de dolari.

— Bună afacere! Sustragi scrisorile patronului, ca să le vinzi „căpitanului" de bandiți și, cum acesta nu-ți oferă prețul cerut, le ascunzi, gândindu-te că ceea ce

poate fi de folos lui sir Shelley n-are ce să-ţi strice nici dumitale. Ascultă însă ce-ţi spun: s-ar putea ca hârtiile acelea să nu-ţi fie de nici un folos. Cincizeci de dolari primeşti?

Nu făcusem decât să exprim o bănuială născută din simpla confruntare a celor auzite până atunci; dar după expresia ochilor lui Buller, îmi dădui seama că nimerisem în plin. Şi, într-adevăr, individul se grăbi să accepte oferta:

— Acum sunt convins că-l cunoaşteţi pe căpitan, prea le ştiţi pe toate! Hai, să nu vă mai fac greutăţi. Primesc cincizeci.

— Unde sunt hârtiile?

— Veniţi în coliba noastră.

Făcurăm o bucată de drum înapoi până la ceea ce Buller numea „coliba noastră": patru pereţi de lut, iar drept acoperiş — o pătură de cai găurită peste tot. În cele patru colţuri câte o nişă, servind probabil de ascunzătoare. Buller vârî mâna într-una din ele şi scoase o boccea veche, îndesată cu diverse lucruri. O desfăcu şi-mi întinse două scrisori. Dar când dădui să le apuc, îşi retrase repede mâna:

— Un moment, sir. Banii înainte!

— Nu înainte de a vedea măcar adresele de pe plic.

— Bine! Eu vi le ţin sub ochi, şi dumneavoastră citiţi.

Ni le arătă şi le cercetarăm amândoi în acelaşi timp.

— În regulă. Dă-i banii, Bernard!

Scrisorile erau adresate bătrânului Marshall, bijutierul — Allan neştiind că tatăl său fusese ucis. Bernard scoase banii, deşi i se părea cel puţin straniu ca un furt care-i provocase grave prejudicii să-l mai şi coste pe deasupra atât de mult. Buller, satisfăcut, băgă banii în buzunar şi dădu să înnoade bocceaua la loc. Deodată,

observarăm amândoi un mic obiect lucitor și Bernard puse imediat mâna pe el. Era un ceas cu frumoase capace de aur.

— Ce-aveți cu el? protestă Buller.

— Vreau să văd cât e ora — răspunse Marshall.

— Nu e întors — zise individul și întinse repede mâna. Dați-l încoace, sir!

— Stai! intervenii eu, apucându-l de braț. Chiar și neîntors, tot ar putea să arate dacă nu cumva ți-a sunat dumitale ceasul!

— E al lui Allan! exclamă Bernard.

— Zău? Cum de-a ajuns la dumneata, stimabile? mă adresai lui Buller.

— Ce treabă aveți! se răsti acesta, încercând să se desfacă din strânsoarea mea.

— Păi, uite că ne interesează: acest gentleman e frate cu proprietarul ceasului! Prin urmare, fii bun și lămurește-ne cum ai ajuns în stăpânirea unui lucru aparținând lui Allan Marshall?

Omul se simți strâns cu ușa.

— Mi l-a dăruit — răspunse el cam șovăielnic.

— Minți! replică Bernard. Uită-te la pietrele astea, Charlie! Cine face cadou slujitorului său un ceas de trei sute de dolari?!

— *Well*, mai caută, Bernard! Eu îl țin deocamdată pe acest domn.

Îi încleștasem lui Buller ambele brațe. Dădea să se smulgă, dar în zadar.

— Adică, cine sunteți dumneavoastră?! se răsti el. Cu ce drept îmi faceți percheziție? Am să strig după ajutor și veți fi linșați!

— Lasă-te de glume și vezi ca master Lynch să nu se ocupe cumva de persoana dumitale. Dacă strigi, să știi că-ți astup gura!

Cu stânga îi imobilizasem braţele şi dreapta i-o vârâsem sub bărbie. Omul înţelese că nu-i nimic de făcut şi că trebuie să se supună.

— N-am mai găsit nimic — mă informă în cele din urmă Bernard.

— Ei, vedeţi? Daţi-mi ceasul şi lăsaţi-mă în pace! se rugă Buller.

— Încet, nu te grăbi! Te mai ţin până luăm o hotărâre. Bernard, dumneata ce părere ai?

— Ceasul a fost furat — răspunse acesta.

— Bineînţeles.

— Trebuie, deci, să-l restituie.

— Natural.

— Dar cum să-l pedepsim?

— Eu zic să fim indulgenţi. Linşarea n-ar avea nici un rost. Ca pedeapsă, să ne dea gratuit scrisorile şi ceasul.

— Păi, cum . . .?

— Foarte simplu. Îi luăm înapoi dolarii: cincizeci plus cinci, plus trei. Asta înseamnă că-l tratăm cât se poate de blând. Bagă-i mâna în buzunar, eu îl ţin!

Cu toată rezistenţa opusă de Buller, îi luarăm banii înapoi, după care îi dădui drumul. Când se văzu liber, escrocul o zbughi afară şi, fugind de-a lungul pârâului, se refugie în han.

Noi ne luarăm încet după el şi încă de departe furăm întâmpinaţi de strigăte mânioase. Grăbirăm paşii. Caii stăteau în faţa intrării, dar Bob nicăieri. Intrarăm repede în local şi ne pomenirăm în plină arenă de luptă. Într-un colţ, Winnetou îl strângea de gât pe Buller, iar cu cealaltă mână îi altoia pe cei din jur cu patul puştii. Alături, Sans-ear se apăra împotriva câtorva inşi care-l împresuraseră. În alt ungher, Bob, care în încăierare îşi

pierduse puşca, rezista voinicește numai cu pumnul și cuțitul.

Cum aflarăm mai târziu, Buller îi mobilizase pe oameni împotriva mea și a lui Bernard, dar Sam le-o luase înainte. Aceștia, îndârjiți de pățania lui Jim și susținuți de cârciumar care vedea că nu e rost să facă vreo afacere, i-ar fi măcelărit pe tustrei dacă nu apăream noi la timp.

Winnetou și Sam se mai puteau descurca o vreme; trebuia să-l ajutăm în primul rând pe Bob.

— Să tragem numai în caz extrem, Bernard! Loveşte cu patul puștii!

Acestea zise, mă aruncai în luptă și, în mai puțin de un minut, negrul — din nou liber și cu arma în mână — se repezea asupra dușmanilor ca un tigru scăpat din cuşcă. Spre norocul nostru, agresorii nu aveau arme de foc.

— Hei, Charlie! îl auzii pe Sam. Să le mai dăm dracului de puști și să izbim, ca să zic așa, cu tomahawkurile! Dar nu cu tăișul, bre!

Făcurăm întocmai. Acum nu mai era luptă, ci o adevărată comedie. Cum îi izbirăm pe câțiva în cap, toată gașca năvăli pe uşă afară. Nici două minute nu trecuseră de la sosirea noastră și iată-ne față-n față numai cu birțașul și cu Buller.

— E adevărat, Charlie, că i-ai luat ăstuia ceasul și banii? mă întrebă Sam.

— Poveşti! Dânsul l-a furat pe Allan, i-a sustras scrisorile și ceasul.

— Și nu l-ați pedepsit? Dar asta-i altă treabă. Fapt e că i-a ațâțat pe gândacii ăștia care scurmă prin aur. Ar trebui să i-o plătim, ca să zic așa.

— Doar n-ai de gând să-i scurtezi zilele, Sam!

— Nici nu merită, măgarul! Ia ține-l, Winnetou!

Apașul îl ținea pe Buller ca în clește, încât acesta nici nu se putea mișca. Sam scoase cuțitul și ținti pe îndelete. O fulgerare scurtă, un țipăt — și Buller se pomeni cu vârful nasului tăiat.

— Așa, șmechere! Ca să ții minte că nu prea merge să linșezi *westmen*-i ca noi! Cum îți bagi nasul în asemenea treburi, ca să zic așa, cum te trezești cu el lipsă. Ei, să trecem și la domnul cârciumar. Ia poftim, puișor, să vedem cu cât îți prisosește nasul!

Prea puțin încântat de amabila invitație, cârciumarul nu îndrăzni să se apropie decât cu un pas.

— Gentlemeni — vorbi el milog — doar n-o să-mi plătiți astfel ospitalitatea!

— Așa îi zici dumneata, ospitalitate, când pretinzi trei dolari pentru o sticlă de leșie?

— Vă restitui banii, domnilor!

— Păstrează-i și să-ți fie de cap! Cine să mai prepare bere Porter și *Ale*, dacă-ți scurtăm noi zilele? Și acum, oameni buni, să plecăm de-aici! Te pomenești că gândacii ar dori să ni se urce iar pe ceafă, ca să zic așa.

Bob însă nu prea era dispus să plece:

— Massa Sam vrem plecăm? Oh, de ce plecăm și nu pedepsim birtaș pentru otravă dat și aur luat? *Nigger* Bob arătăm la el!

Apucă una din sticle și i-o întinse birtașului:

— Bem asta la stomac! Repede, dacă nu, Bob pușcăm mort!

Negustorul se văzu nevoit să ia sticla și să bea tot conținutul. Dar Bob îi mai întinse una:

— Mai bem!

Înspăimântat, omul bău astfel cinci sticle la rând strâmbându-se ca o biată paiață de circ.

— Așa, acum băut birtaș cinci ori trei dolari și avem la burtă mult frumos piatră vânătă!

Încheiasem în sfârșit toate socotelile. Winnetou îi dădu drumul lui Buller care, strâns până atunci de beregată, tăcuse mâlc — pentru ca acum să se pornească pe un urlet grozav. Ieșirăm afară și, sărind în șa, o luarăm din loc. Era și timpul, deoarece clienții alungați din cârciumă începuseră să se adune iar, înarmați cu puști. Din fericire, încă nu veniseră decât prea puțini și ajunserăm la Sacramento în bună pace.

— Unde-o fi Short-Rivulet? întrebă Bernard.

— Deocamdată să mergem în susul apei — răspunse Sam.

Merserăm astfel în trap susținut, punându-ne la adăpost de orice primejdie din partea eventualilor urmăritori.

— Acum hai să ne oprim! propuse Bernard. Vreau să citesc scrisorile.

Descălecarăm. Bernard desfăcu plicurile și citi.

— Da, sunt ultimele două scrisori trimise de Allan — constată el. Se plânge că nu i-am răspuns, iar în asta din urmă e un pasaj foarte important pentru noi. Iată:

„. . . de altfel, afacerile îmi merg aici mai bine decât mă așteptam. Praful și grăunțele de aur le-am trimis prin oameni siguri la Sacramento și chiar la San Francisco, unde obțin prețuri mult mai ridicate în raport cu cele pe care le plătesc eu. În felul acesta mi-am dublat capitalul. Acum, însă, plec din Yellow-Water-Ground, deoarece n-a mai rămas aur nici pe sfert cât era la început și, afară de asta, drumul a devenit atât de nesigur, încât nu mai pot risca nici un transport. După unele semne bănuiesc chiar că niște „bravos" vor să-mi calce cortul. De aceea trebuie să dispar de aici subit,

fără să las nici o urmă, pentru ca banditii să nu se țină de capul meu. Așadar, îmi iau nuggeții, peste o sută de pfunzi, și plec spre valea Short-Rivulet, unde au fost descoperite zăcăminte foarte bogate și unde sper să realizez într-o lună cât aici în patru. Apoi, peste Lynn, mă îndrept spre portul Humboldt, unde nu se poate să nu găsesc un vapor care să mă readucă la San Francisco . . .“

— Așadar, chestia cu Short-Rivulet se confirmă — spuse Sam. Nu-ți pare curios, Charlie? Cei doi Morgani o știau și pe-asta. Dar cum de-au aflat?

— Păi, din hârtiile pe care le-au găsit sub cortul lui Allan; trebuie să fi dat acolo de niște indicații.

— Posibil — întări Bernard. Uite aici încă un pasaj care poate să ne lămurească. Ascultați!

„. . . mai ales că nu-mi trebuie prea mulți însoțitori. Nici de călăuză n-am nevoie. Mi-am întocmit, după cele mai noi hărți, o schiță de itinerar, după care mă pot deplasa în toată siguranța . . .“

— Să fi pierdut cumva schița, sau s-o fi aruncat din nebăgare de seamă? meditai eu cu glas tare.

— Tot ce se poate — consimți Sam. *Westman* nu era și nu prea învățase, ca să zic așa, că viața depinde uneori de cele mai neînsemnate lucruri. Iar dacă a ajuns totuși la țintă, mă întreb cum se va fi descurcând cu indienii snake, adică șerpi, care-și au acolo sus, către Lewis-South Fork, terenurile de vânătoare?

— Sunt mai periculoși decât comanșii? se interesă îngrijorat Bernard.

— Toți sunt la fel: generoși cu prietenii și necruțători cu dușmanii. În ce ne privește, n-avem motive să

ne temem de ei. Am stat acolo destulă vreme. Orice snake îl știe pe Sans-ear; dacă nu personal, atunci măcar din auzite

— Snake? interveni Winnetou. Căpetenia apașilor îi cunoaște, și e frate cu Shoshones, așa le spunem noi celor din tribul Snake. Războinicii lor sunt viteji și credincioși. Ei vor fi bucuroși să-l revadă pe Winnetou, care a fumat cu ei în câteva rânduri calumetul.

Eram așadar de două ori asigurați. Atât Winnetou cât și Sam cunoșteau pe acești indieni, ca și ținutul unde se află Short-Rivulet. Amândoi aveau să ne călăuzească deci mai departe.

Regiunea din fața noastră era în întregime muntoasă. Părăsisem valea lui Sacramento și ne îndreptarăm acum spre munții San José. Drum dificil — în schimb cel mai direct și mai scurt. Ceea ce ne dădea speranța ca, eventual, să putem trece înaintea celor doi banditi. Aceștia beneficiau de un avans de două zile, dar apucaseră, desigur, pe un drum mai lung, altminteri am fi dat de urmele lor.

De la munții San José cotirăm spre nord-est și, la o săptămână de la plecarea noastră din Yellow-Water-Ground, atinserăm un impunător masiv care, având un diametru de peste cincisprezece mile, se înălța printre semenii săi ca un con uriaș, teșit. La poale cresc păduri dese, cu frunziș bogat, iar sus codri de conifere, străvechi și nepătrunși. Acolo sus, în centrul podișului, se afla un lac căruia, datorită apelor sale întunecate și peisajului sumbru din jur, i se spune Black-eye, adică Ochiul-negru. În lacul acesta se varsă, venind dinspre vest, apele lui Short-Rivulet.

Cum se face că acolo sus erau zăcăminte de aur? . . . Forțele din adânc, concomitent cu formarea acestui enorm masiv, vor fi scos la suprafață uriașele comori de aur

ale pământului. Așa se explică de ce, în locul nisipului aurifer, se aflau acolo adevărate vine și vetre compacte de aur, permițând o exploatare mai vastă chiar decât cea din faimoasa vale Sacramento.

Urcând în munți, dădurăm la început peste un peisaj atât de sălbatic, încât aproape că ne pierdurăm curajul de a înfrunta vălmășagul acela de stânci și copaci. Dar, treptat, haosul se destrăma, se limpezi, până ce ajunserăm în sfârșit într-un fel de catedrală enormă, a cărei cupolă de frunziș părea că se reazemă pe mii și mii de coloane, la distanță de doisprezece și chiar mai mulți coți una de alta și atât de groasă fiecare, încât nici trei oameni la un loc n-ar fi putut s-o cuprindă cu brațele.

Într-un asemenea codru secular te simți ca și copilul care calcă pentru întâia oară sub bolta unui dom copleșitor prin măreția sa... Totul vibrează de jur împrejur, iar inima îți crește în piept și se umple de smerenie...

Urcând călare, încet, fără popas, ajunserăm în cele din urmă pe podiș. Aici ne puturăm deplasa mai ușor și mai repede, încât atinserăm spre seară țărmul sudic al lacului, care ne întâmpină cu apele sale adânci, încremenite și licărind enigmatic.

Jos, în vale, soarele apusese, dar aici, sus, amurgul abia își revărsa primele umbre. Ni se oferea deci posibilitatea să mai cercetăm o parte a țărmului la lumina zilei.

— Continuăm drumul? întrebă Marshall, dornic să-și revadă cât mai curând fratele.

— Frații mei să poposească aici — ne sfătui Winnetou, în felul său scurt și categoric.

— *Well* — se învoi Sam. Ia te uită ce strat de mușchi pe jos, pentru odihna oaselor! Apă și iarbă se găsesc

berechet. Dacă găsim și un loc ferit, dar acum, cât mai e lumină, atunci ne-am putea permite să încingem un focșor indian și să punem la fript curcanul sălbatic vânat de Bob.

Într-adevăr, Bob doborâse pentru întâia oară în viața lui un vânat ca lumea și se fudulea grozav cu curcanul lui; își dovedise astfel incontestabil aportul la existența întregului grup.

Găsirăm într-adevăr un loc ferit cum îl dorea Sam și ne instalarăm acolo. Peste puțin, focul ardea și Bob jumulea de zor pasărea aceea specific nord-americană. Între timp, întunericul coborî din plin și se făcu noapte neagră ca smoala. Flacăra nestatornică a focului transforma parcă arborii în niște ființe grotești. În cele din urmă, Bob reuși să frigă curcanul și ne ospătarăm excelent. Dormirăm apoi adânc până dimineața.

Reluându-ne drumul, atinserăm curând valea lui Short-Rivulet — un curs de apă modest, după cum îl arată și numele: „Râulețul scurt". Alimentat cu zgârcenie de niște afluenți prizăriți ce coboară de pe marile înălțimi din jur, râul seacă probabil complet în timpul verii.

Acolo dădurăm peste corturi sfâșiate, pământ răscolit, bordeie dărâmate și, peste tot, semne ale unei teribile ciocniri.

Nu încăpea îndoială: căutătorii de aur fuseseră atacați de bandiți. Cadavre însă nu erau nicăieri.

După multe căutări, descoperirăm departe, printre copaci, un cort mai arătos. Era și acesta sfâșiat, zdrențuit. Nici o urmă, nici cel mai mic obiect nu trăda identitatea fostului stăpân.

Ușor de înțeles cât de amărât era Bernard, care venise încoace convins că-și va regăsi fratele.

— Aici a stat Allan — spuse el.

Era o deducție conformă cu realitatea. Ocolirăm călare valea împresurată de păduri și dădurăm peste urmele bandiților; duceau spre povârnișul vestic al masivului muntos.

— Allan intenționa să treacă de aici peste Lynn către portul Humboldt — comentă Bernard amintindu-și rândurile respective din scrisoare. Se vede că s-au luat după el.

— Desigur, dar numai în cazul că a plecat teafăr de aici — explicai eu. Faptul că nu vedem nici un mort încă nu înseamnă că oamenii au reușit să scape. Eu unul cred că morții au fost aruncați în lac.

În adânc, sub apele lui Black-eye, zăceau probabil cadavrele celor ce visaseră bogății, satisfacții, fericire. Aurul, sinistrul demon, i-a smuls din visurile lor și i-a năruit în neant.

— Și cine să fi fost criminalii? întrebă Bernard, cuprins de revoltă.

— Mulatrul și cei doi Morgani, ticăloșii aceia care ne-au scăpat din mâini, în ciuda stăruinței noastre de a-i face inofensivi.

— Acum nu mai scapă — ne asigură Sans-ear. Eu, Sam Hawerfield, am să mă răfuiesc cu dumnealor. Eu personal. Avem o veche socoteală.

— Atunci haidem, să ne continuăm drumul!

Urmele nu se întipăriseră destul de adânc ca să le putem deslușì pe toate, îngrămădite cum erau. Dar mai încolo, prin pădure, se vede că grupul se răzlețise și numărarăm astfel urmele a douăzeci de animale. Cercetându-le atent pe parcursul drumului, ajunserăm la concluzia că era vorba de șaisprezece cai și patru catâri de povară. Catârii lăsaseră urme mai adânci, ceea ce făcu să-i putem recunoaște cu ușurință. Apoi, îndărătnici ca tot neamul lor, se mai și opriseră din loc în loc. Așadar,

banditii nu aveau posibilitatea să se deplaseze cu viteza noastră. De aici și speranța ce o nutream de a-i ajunge din urmă înainte ca ei să-l prindă pe Allan.

După-amiază dădurăm de locul unde netrebnicii își instalaseră prima lor tabără de noapte. Mai merserăm o bucată până se întunecă de tot, apoi ne odihnirăm câteva ore. Când miji de ziuă, pornirăm iar și încă înainte de prânz descoperirăm cel de-al doilea loc de popas al banditior. Recuperasem așadar o zi întreagă din avansul lor.

Nădăjduiam să atingem seara Sacramento-de-Sus, care curge dinspre Shasta, și să-i ajungem pe banditi chiar a doua zi. Ne lovirăm însă de un obstacol foarte neplăcut: la un moment dat, urmele se despărțeau. Sacramento descrie aici un arc întins și noi ne aflam tocmai la jumătatea lui. Aici urmele a patru catâri și a șase cai se abăteau spre stânga, tăind arcul, în timp ce restul se menținea pe direcția inițială.

— Fir-ar al dracului, nu e bine! rosti Sam cu năduf. Să fie oare o manevră premeditată, sau numai o întâmplare, ca să zic așa?

— În raport cu noi, e o simplă întâmplare — observai eu.

— De ce s-or fi despărțit? întrebă Bernard.

— E ușor de ghicit. Catârii încărcați cu prada de la Black-eye îi împiedică pe banditi să ajungă mai repede la țintă; de aceea au trimis caravana cu poveri înainte, în timp ce ceilalți gonesc după Allan. După ce aceștia din urmă îl vor jefui de toată agonisita, se vor întâlni, probabil, cu toții la Sacramento, într-un anume loc.

— *Well,* atunci lăsăm catârii să-și vadă de drum, ca să zic așa, și tragem o goană pe urmele ăstorlalți. Și așa Tony a mea e cam supărată că ne mișcăm în pas de melc.

— Frumos pas de melc, n-am ce spune! Dar să știi, Sam, că mai avem ceva de stabilit: cu care din cei doi Morgani ți-ai pus în gând să te răfuiești personal?

— *Zounds*, asta-i acum! Mă mir cum mai întrebi. Cu amândoi, firește!

— Hm! Asta nu prea e posibil.

— De ce?

— Păi, catârii sunt încărcați cu aur. Dacă Fred Morgan a luat-o pe urmele lui Allan, atunci cui să-i fi încredințat transportul aurului?

— Cui?

— Normal că lui Patrik, fiu-său.

— Just. Atunci ce facem?

— Pe care din doi îl preferi?

— Pe bătrân.

— Păi, vezi? Atunci o luăm drept înainte!

Trecurăm în timpul prevăzut peste Sacramento și făcurăm dincolo un popas. Dimineața ne reluarăm drumul, orientându-ne după urmele care continuau să se vadă clar. Pe la prânz ajunserăm în câmp deschis. Aici urmele erau foarte proaspete. Călăreții se aflau la cel mult cinci mile înaintea noastră.

Acum dădurăm pinteni cailor pentru un ultim efort. Trebuia să ne apropiem de bandiți în așa fel, încât noaptea să ne putem strecura la tabăra lor. Eram cu toții stăpâniți de nervozitate; doar nu mai lipsea mult până să ne răfuim cu ticăloșii aceștia, pe care-i urmăream de atâta vreme fără rezultat. Murgul meu zbura înaintea tuturor; la un pas de mine alerga calul lui Winnetou. Dar deodată — ce-o mai fi asta? O grămadă de urme! De la cel puțin o sută de cai! Pământul păstra semne de bătălie și pe frunza lată a unei buruieni descoperirăm pete de sânge.

Examinarăm în amănunt locul. Spre stânga, în câmp deschis, duceau urmele a trei cai, în timp ce mulțimea celorlalți o luase drept înainte.

Fără zăbavă, pornirăm pe acest din urmă drum. Călăreții din fața noastră erau fără îndoială indieni. Cum Allan avusese un avans destul de mic, nu era deloc exclus să fi căzut în mâinile lor. Galoparăm astfel cel mult o milă și iată că, înaintea noastră, răsăriră corturile unei tabere indiene.

— Shoshones! exclamă Winnetou.

— Da, da, „șerpii"! întări Sam și fără nici o ezitare mânarăm caii spre tabără.

Acolo, în jurul unei căpetenii, se strânseseră roată peste o sută de războinici. Observând apariția noastră, puseră cu toții mâna pe puști și tomahawkuri.

— Ko-tu-ho! strigă Winnetou, repezindu-se călare de parc-ar fi vrut să-l zdrobească pe șef. Dar nu! Apașul își struni calul exact la un pas de acesta.

Căpetenia nici nu clipi barem din ochi. Senin, îi întinse mâna.

— Winnetou, căpetenia apașilor! Ce bucurie pentru războinicii Shoshones și pentru căpetenia Ko-tu-ho! Mult a tânjit „Fulgerul nimicitor" după viteazul său frate!

— Dar pe Sans-ear oare nu-l recunoaște căpetenia războinicilor Shoshones? întrebă Sam, anunțându-și prezența.

— Ko-tu-ho îi recunoaște pe toți prietenii și frații săi. Bine-ați venit în *wigwam*-urile noastre!

În clipa aceea răsună un strigăt sfâșietor. Întorsei capul și-l văzui pe Bernard îngenunchind și aplecându-se peste trupul cuiva. Mă repezii la el. Acolo, lângă un cort, zăcea un alb împușcat în piept. Și mortul semăna cu Bernard ... Înțelesei totul ...

Se apropiară și ceilalți. Îngenuncheat, Bernard își sărută fratele pe frunte, pe obraz, îi mângâie părul răvășit și-l ținu cuprins pe după gât. Apoi se ridică în picioare.

— Cine l-a ucis?

Căpetenia veni mai aproape și răspunse:

— Ko-tu-ho i-a trimis pe războinicii săi să-și mai pună caii la încercare. Deodată, au răsărit trei albi urmăriți de alți paisprezece din neamul lor. Când trei inși sunt fugăriți de paisprezece, înseamnă că aceștia din urmă nu sunt oameni cumsecade și curajoși. De aceea războinicii roșii au alergat în ajutorul celor dintâi. Dar urmăritorii au tras și l-au rănit pe omul acesta. Atunci războinicii roșii au prins unsprezece din ei și i-au făcut prizonieri. Trei însă au scăpat. Omul rănit și-a dat apoi sufletul, iar cei doi însoțitori ai lui se odihnesc în *wigwam*, pe rogojini.

— Trebuie să-i văd imediat! Acesta mi-e frate. Adică e fiul tatălui meu — completă Bernard, gândindu-se la sensul mai larg pe care indienii îl dau cuvântului „frate".

— Fratele meu alb a venit împreună cu Winnetou și cu Sans-ear, prietenii shoshonilor. De aceea Ko-tu-ho îi va împlini dorința. Să mă urmeze!

Furăm conduși într-un cort spațios, unde zăceau prizonierii, legați la mâini și la picioare. Mulatrul cu cicatricea pe obrazul drept era printre ei. Cei doi Morgani, însă, lipseau.

— Ce au de gând să facă frații mei roșii cu acești albi? îl întrebai pe Ko-tu-ho.

— Oare fratele meu îi cunoaște?

— Da, îi cunosc. Sunt bandiți și au pe suflet moartea multor oameni.

— Atunci să-i judece frații mei albi.

Mă înțelesei din ochi cu ceilalți, apoi rostii:

— Ar merita să-i omorâm, dar cum noi nu avem timp de judecată, îi lăsăm în seama războinicilor roşii.

— Fratele meu face bine ce face!

— Unde sunt cei doi albi care au venit împreună cu victima?

— Poftim după mine!

Ne introduse într-un alt cort, în care găsirăm doi oameni dormind. Erau îmbrăcaţi ca nişte *tropeiros*. Îi trezirăm din somn. Din răspunsurile lor, nu aflarăm decât că fuseseră năimiţi de Allan ca însoţitori. Încolo, nu ştiau nimic. Ne întoarserăm deci la căpătâiul mortului.

Bernard trecuse în ultimele luni prin grele încercări, care îi căliseră trupul şi sufletul. Totuşi mâinile îi tremurau când se apucă să cerceteze bagajele fratelui său. Le desfăcu şi privi înduioşat lucrurile atât de cunoscute. Iar când deschise carnetul cu însemnări şi revăzu scrisul atât de familiar şi de drag, nu se putu reţine şi, sărutând filele, izbucni într-un hohot de plâns. Stăteam lângă el şi, de compasiune, lacrimile îmi şiroiau pe obraz.

Indienii erau şi ei de faţă şi ochii lui Ko-tu-ho trădau dispreţ pentru slăbiciunea noastră. Winnetou, care observase aceasta, îi vorbi:

— Căpetenia shoshonilor să nu creadă că aceşti bărbaţi sunt slabi ca muierile. Fratele mortului s-a bătut fără teamă cu *stakemen*-ii şi cu comanşii; cât despre celălalt, desigur că vei fi auzit multe: îi zise Old Shatterhand.

Un murmur străbătu rândurile indienilor. Căpetenia se apropie de noi şi ne întinse mâna:

— Această zi va fi sărbătorită în toate *wigwam*-urile. Îi vom găzdui pe fraţii albi, îi vom ospăta cu vânat, vom fuma cu ei calumetul şi le vom arăta jocul războinicilor.

— Oamenii albi — vorbii eu — sunt bucuroşi să petreacă aci ca oaspeţi ai fraţilor roşii, dar nu acum, ci la întoarcere. Vă vom lăsa trupul şi avutul fratelui nostru ucis şi vom pleca deîndată pe urmele ucigaşilor.

— Chiar aşa! întări Bernard. Să rămână aici bietul Allan şi slujitorii săi, iar noi plecăm imediat. Nu trebuie să pierd nici un minut. Cine mai vine?

— Toţi, fără excepţie — îl asigurai eu.

Winnetou şi Sam se şi pregăteau să încalece. Ko-tu-ho dădu alor săi un ordin şi numaidecât i se aduse un splendid cal indian, gata înşăuat.

— Ko-tu-ho merge şi el cu fraţii lui. Avutul mortului va fi păstrat în *wigwam*-ul căpeteniei, iar femeile vor cânta şi-l vor jeli!

Astfel se încheie scurta noastră vizită la vitejii snakes. Şi grupul nostru se întări cu încă o forţă capabilă să ne ajute la prinderea bandiţilor. Urmele acestora se vedeau clar; ne despărţea o distanţă de aproximativ două ore. Caii, parcă înţelegând situaţia, zburau ca vântul peste şesul întins. Dacă terenul ar fi fost pietros, desigur că ar fi sărit scântei în urma noastră. Numai roibul lui Bob dădea semne de oboseală, dar negrul îl îndemna de zor, obligându-l să ţină pas cu ceilalţi.

— Ho, hi, hi-i-i! striga Bob. Fuga cal, fugim cal! Bob trebuiem prindem ucigaşi lui massa Allan!

Galopam vijelios.

După-amiaza trecea şi noi trebuia să-i ajungem pe fugari până la căderea întunericului. Călătorirăm astfel peste trei ore, după care descălecarăm pentru a cerceta mai îndeaproape urmele. Acestea se vedeau foarte bine, deşi câmpul tot era un covor de iarbă deasă şi măruntă. Firele călcate nu-şi reveniseră încă la normal. Deci banditii se aflau la cel mult o milă înaintea noastră.

Mă foloseam acum de lunetă ca să scrutez din timp în timp depărtarea. Și, într-adevăr, la un moment dat descoperii trei puncte care se deplasau încet.

— Iată-i!

— Halo-o-o, pe ei! strigă Bernard, și-și grăbi calul.

— Stai niţel! îl domolii eu. Așa nu iese nimic. Trebuie să-i împresurăm. Eu și căpetenia Ko-tu-ho avem caii cei mai rezistenți. Vasăzică, eu o iau la dreapta, dânsul la stânga. În douăzeci de minute îi ajungem pe banditi din ambele laturi, fără ca ei să observe, trecem înaintea lor, iar voi veniți peste ei din spate.

— Iuf! zise căpetenia shoshonilor și, ca împins de un resort, țâșni în direcția ce-i indicasem.

Eu o luai în ocol spre dreapta . . .

După vreo cincisprezece minute de galop întins, cotii mai spre stânga și după alte cinci minute îi și zării prin lunetă pe cei trei banditi care rămăseseră în urmă, ca și pe Ko-tu-ho, care le ieșise și el înainte, deși nu chiar în dreptul meu. Indianul se îndrepta acum spre fugari. Eu la fel.

Ieșindu-le astfel în drum, firește că furăm curând observați. Banditii își aruncară privirea îndărăt și se văzură amenințați și din spate de restul grupului nostru. Nu le mai rămânea decât o singură alternativă: să spargă împresurarea. Se avântară deci în direcția lui Ko-tu-ho.

— Acu-i acu', murgule, ţin-te bine!

Scoțând un chiot ascuțit — semnal din care caii indieni înțeleg că trebuie să-și încordeze toată puterea și să alerge cu maximum de viteză — mă ridicai vertical în scări ca să-i ușurez animalului povara și respirația. Felul acesta de călărie se practică în cazuri extreme ca, de pildă, atunci când savana incendiată își rostogolește flăcările în spatele călărețului.

Deodată, unul din bandiți, în care recunoscui imediat pe Fred Morgan, își struni calul și duse pușca la ochi. În clipa când arma scăpără, Ko-tu-ho — ca lovit de trăsnet — căzu o dată cu calul. Crezui că fusese lovit fie omul, fie calul de sub el — dar mă înșelam. Cât ai clipi, căpetenia era din nou în șa și, avântându-și tomahawkul, se năpusti asupra celor trei bandiți. Era unul din trucurile pentru care indienii își dresează caii ani de-a rândul. Calul, la un anume semn, se culcă fulgerător la pământ și glonțul trece pe deasupra.

Indianul tocmai îl lovise cu securea pe unul din bandiți, când mă repezii și eu la Fred Morgan. Trebuia să-l prind de viu. Nici nu-mi păsa de faptul că-și îndreptase asupră-mi arma în care mai avea un glonț. El trase, dar, din pricina calului care n-avea astâmpăr, glonțul devie și-mi trecu prin mâneca surtucului.

— Hei! strigai eu. Aici Old Shatterhand!

Lasoul meu șuieră prin aer, murgul se cabră, apoi alergă îndărăt, până simții o zdruncinătură serioasă, dar nici pe departe atât de tare ca în cazul cu bivolița stimabilului don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Îmi întorsei privirea. Lațul îi cuprinsese pieptul și brațele. Astfel, Fred Morgan, răsturnat de pe cal, venea după mine măturând pământul cu trupul său. Între timp, Sam și ceilalți doi ajunseră și ei la fața locului. Cel de-al treilea tâlhar trase asupra lui Bernard, dar în aceeași clipă căzu împușcat de Sam și lovit de tomahawkul lui Winnetou.

În sfârșit, pusesem mâna pe Fred Morgan! Era buimac din cauza căzăturii de pe cal. Sării din șa, desfăcui lasoul meu și-l legai pe bandit cu propriul său lasou. Se apropiară și ceilalți camarazi, privind la captura ce o făcusem. Bob descălecă cel dintâi și trase cuțitul:

— Oh, aici suntem *nigger* Bob și cuțit! Tăiem încet până dat ochii peste cap afurisit tâlhar și ucigaș!

— Stop! îl opri Sam, prinzându-l de mână. Pe ăsta îl nășesc eu!

— Ceilalți doi au murit? întrebai

— S-a terminat cu ei! răspunse Bernard.

Atunci văzui că sângerează din șoldul drept.

— Ești rănit?

— O zgârietură.

— Nici asta nu-i bună. Mai avem cale lungă de bătut. Trebuie să ajungem din urmă și convoiul de catâri. Ce facem cu Morgan?

— Eu i-s stăpânul! mai sublinie o dată Sam. Aici nu hotărăsc decât eu. Master Bernard și Bob îl vor duce în tabăra shoshonilor și-l vor păzi cu strășnicie până ne întoarcem. După cum văd, Bernard e rănit, și pe urmă are să se ocupe, ca să zic așa, de bietul frate-său. Să rămână deci Bob cu el. Noi ăștialalți patru suntem destui ca să o scoatem la capăt cu cei șase însoțitori ai convoiului.

— Planul e bun, facem așa!

Morgan fu legat cu grijă pe calul său. Bernard și Bob îl luară la mijloc și porniră înapoi către tabăra shoshonilor. Noi însă mai rămaserăm pe loc, ca să dăm cailor un scurt răgaz de odihnă și să-i lăsăm să pască.

— Prea mult timp de zăbavă nu avem — judecai eu. Trebuie să folosim lumina zilei ca să ajungem cât mai departe.

— Încotro au de gând frații mei? se interesă Ko-tu-ho.

— Către râul Sacramento, între munții de la San John și San José — îl lămuri Sam.

— Atunci să nu-şi facă nici o grijă. Căpetenia shoshonilor cunoaşte drumul ca-n palmă. Lăsaţi caii să pască liniştiţi. Putem călători şi noaptea.

— Prea l-am expediat repede pe Morgan îşi aminti Sam. Ar fi trebuit să-l luăm mai întâi la întrebări.

— Pentru ce?

— Poate aflam câte ceva.

— Las' c-o facem mai târziu sau, la drept vorbind, nici nu va fi nevoie. Crimele lui sunt mai mult decât dovedite.

— Poate aflam încotro a trimis convoiul cu catâri şi unde avea să aibă loc întâlnirea cu restul bandei.

— *Pshaw!* Crezi că ne-ar fi spus adevărul?

— Probabil.

— Ba nicidecum! Doar n-o să ni-l ofere plocon pe fiul său cu pradă cu tot, mai ales acum când ştie că e iremediabil pierdut.

— Fratele Charlie are dreptate! întări Winnetou. De altfel, ochii vânătorilor roşii şi albi sunt destul de ageri ca să descopere urmele catârilor.

Cam aşa era, deşi n-ar fi stricat să cunoaştem dinainte locul: am fi putut opera mai repede, câştigând timp.

— Pe cine vor să prindă fraţii mei? întrebă Ko-tu-ho, contrar obiceiului la indieni de a nu-şi manifesta niciodată curiozitatea în faţa străinilor. Aici se afla între oameni consideraţi de acelaşi rang cu el, ceea ce-l făcu să se abată de la discreţia pe care ar fi păstrat-o în altă împrejurare.

— Îi căutăm pe fârtaţii bandiţilor pe care i-aţi prins.

— Câţi la număr?

— Şase.

— Pe ăştia îi poate birui chiar şi unul singur dintre fraţii mei. Îi găsim noi şi-i aducem lângă ceilalţi.

Până spre seară caii noştri se întremară atât de bine, încât îi puteam supune la noi eforturi. Pornirăm deci la drum călăuziţi de căpetenia shoshonilor. Seara şi noaptea toată Ko-tu-ho călări în fruntea grupului cu o siguranţă care dovedea pe deplin faptul că ştie drumul ca-n palmă. Şeful rămase mult în urmă. Acuma ba urcam pante muntoase, ba tăiam vâlcele, mici savane sau păduri. După un scurt popas în zori, ne continuarăm drumul în aceeaşi direcţie, până ce răsări în faţa noastră valea lui Sacramento.

O străbăturăm şi pe aceasta mergând în josul apei. Drept în faţă, unde o vale lăturalnică se desfăşura către munţi, dădurăm peste o casă de lut cu acoperiş de scândură şi purtând la intrare inscripţia „Hotel". Probabil că negustorul găsise aici un vad cât se poate de bun, deoarece în faţa casei staţionau mulţime de căruţe, precum şi cai de călărie sau de povară. Neîncăpând pesemne în local, numeroşi muşterii şedeau în jurul meselor înşirate afară.

— Ce-ar fi să ne apropiem şi să luăm ceva informaţii? propuse Sam.

— Mai ai ceva nuggeţi pentru licoarea faimosului Burton din Staffordshire? îl întrebai eu râzând.

— Se mai găsesc.

— Atunci, hai!

— Dar să nu intrăm. Mergem numai până acolo, dacă eşti de acord. Ştii doar că nimic nu mă atrage mai mult ca o gură de aer proaspăt, ca să zic aşa.

Ne îndreptarăm spre „Hotel", priponirăm caii şi ne aşezarăm într-un fel de colivie de lemn, deasupra căreia trona inscripţia „Veranda".

— Domnii doresc să bea? se interesă chelnerul apropiindu-se grăbit.

— Bere. Cât costă?

Bravul Sam devenise mai prudent după lecția ce-o primise la Yellow-Water-Ground.

— Porter sau *Ale*, jumătate de dolar.

— Bine, adu Porter!

Chelnerul aduse patru sticle și Sam, deși îl vedea grăbit, încercă să-l descoasă. Dar eu îl oprii printr-un semn discret. Întâmplător, îmi aruncasem ochii prin deschizătura dinspre drum a „Verandei".

Dinspre valea aceea lăturalnică se apropiau șase călăreți, dintre care doi duceau de căpestre patru catâri, iar cel din fruntea convoiului nu era altul decât Patrik Morgan. Opriră lângă „Hotel", priponiră animalele, apoi luară loc afară la o masă, chiar sub ferestruia prin care îi urmăream. Mai mult nici că ne-am fi putut dori!

Dar de ce catârii nu erau încărcați? Cu siguranță că banditii ascunseseră undeva prăzile și se duceau acum la întâlnirea convenită cu ceilalți trei.

Comandară brandy și se porniră pe taifas. Noi, de sus, auzeam fiece cuvânt.

— Oare o să-i găsim în curând pe tatăl dumitale și pe căpitan? întrebă unul, adresându-se lui Patrik.

— Așa cred — răspunse acesta. Doar aveau posibilitatea să mâne mai repede ca noi. Trebuie să fi terminat ușor cu Marshall. Știți că nu avea decât doi însoțitori...

— Măi, ce ușuratic! Să cari asemenea comoară numai cu trei inși!

— Ce vrei, ne-a făcut un serviciu! Ușuratic cred că a fost dintotdeauna, altfel nu ar fi aruncat la Yellow-Water-Ground schița cu itinerarul. Dar stai, asta ce dracu' o fi?

— Ce?

— Vezi caii ăia patru?

— Trei sunt într-adevăr splendizi. În schimb ultimul, ce să zic, e o piesă rară. Mă întreb ce om cu scaun la cap ar încăleca o asemenea caricatură!

Auzind aceste vorbe, Sam strânse pumnii furios.

— Las' că-ţi dau eu caricatură de o să-ţi meargă fulgii! bombăni el.

— Da-da chibzui Patrik — n-ai spus rău. E, într-adevăr, o piesă rară. Cu tot aspectul lui caraghios, e unul din cei mai buni cai din Vestul Sălbatic. Ştiţi al cui e?

— Ei?

— Al lui Sans-ear!

— Ptiu, trăsni-l-ar! Auzisem şi eu c-ar călări un fel de ţap.

— Vasăzică Sans-ear e aici. Hai să bem repede! Ne-am mai întâlnit o dată şi nu-mi convine să fiu recunoscut.

— Degeaba, puiule! sâsâi Sam printre dinţi.

Cei şase se ridicară de la masă, încălecară şi porniră în josul văii.

— Vezi, pe ăştia îi căutăm — îl făcui atent pe Kotu-ho. Amândoi fraţii mei roşii să le iasă înainte, iar Sam şi cu mine le vom cădea în spate. Aşa îi prindem la mijloc.

— Iuf! zise căpetenia shoshonilor. Se ridică de la masă şi ieşi ca să încalece.

Winnetou sări şi el în şa. Sam achită costul berii, care de astă dată nu fusese chiar atât de proastă, şi pornirăm călare după cei şase banditi, având grijă să nu ne simtă.

Solul devenea din ce în ce mai pustiu, mai monoton. La un moment dat nu mai era nici un tufiş, nici un cot după care să ne ascundem. Atunci dădurăm frâu liber cailor şi-i ajunserăm din urmă pe banditi înainte

ca ei să-şi dea seama ce se întâmplă. Iar dincolo, la câţiva paşi în faţa lor, răsăriră dintr-o dată Winnetou şi Ko-tu-ho.

— *Good day,* bună ziua, master Mercroft! salută Sam. Caii ăştia sunt de furat? I-aţi luat de la comanşi?

— *'s death!* blestemă banditul şi duse mâna la puşcă, dar se prăbuşi de pe cal înainte de a apăsa pe trăgaci.

Cei doi indieni răsăriseră, cum spuneam, la câţiva paşi în faţa bandiţilor şi lasoul lui Winnetou se încolăci ca un şarpe în jurul umerilor lui Patrik. Într-o clipă, ceilalţi cinci tâlhari o şterseră care încotro. Sam şi Ko-tu-ho traseră după ei şi dădură să-i urmărească.

— Staţi! le strigai eu. Bine că l-am prins pe cel mai important!

Dar ei nu mă ascultară. Mai traseră două focuri, ultimul fiind al lui Ko-tu-ho.

— Ce v-a apucat? îl certai pe Sam. Urmele lor ne-ar fi dus cu siguranţă la locul întâlnirii şi apoi la ascunzătoarea unde şi-au adăpostit prăzile.

— Las' că ne spune Morgan unde le-au ascuns.

— Va căuta să păstreze secretul.

Şi, într-adevăr, foarte curând se dovedi că avusesem dreptate. În ciuda ameninţărilor, Patrik refuză să răspundă la întrebări. Aurul, care făcuse atâtea victime omeneşti, era pierdut. *Deadly dust,* praf ucigător!

Îl legarăm fedeleş, cum făcuserăm şi cu tatăl lui, îl urcarăm pe cal şi, pentru a ocoli „Hotelul", traversarăm Sacramento, care în acel loc era puţin adânc. Astfel ajunserăm în munţi nestânjeniţi de nimeni.

Nici în cursul lungii noastre deplasări nu puturăm stoarce măcar un cuvânt din gura lui Patrik. Tăcea ca un mut. Abia când intrarăm în tabăra shoshonilor şi-l văzu pe Bernard ieşindu-ne în întâmpinare, banditul

înjură furios. Îl duserăm în cortul unde se aflau ceilalţi prizonieri împreună cu tatăl său.

— Master Morgan — mă adresai acestuia — vi-l prezint pe fiul dumneavoastră căruia desigur că i-aţi dus dorul.

Fred Morgan mă privi cu ochi turbaţi, dar nu răspunse nimic. Era spre seară; judecata trebuia deci amânată pentru a doua zi. Ca oaspeţi ai căpeteniei, luarăm cina în cortul lui şi fumarăm calumetul. Apoi ne retraserăm fiecare în adăpostul ce-i fusese destinat.

Ultimele zile sfârşiseră prin a mă obosi, încât adormii buştean, lucru posibil aici în tabără, dar nu şi în prerie. Visam, sau lucrurile se petreceau aievea? Se făcea că lupt cu nişte făpturi crâncene, nemiloase, care mă încolţeau din toate părţile. Loveam ca turbat în jurul meu şi totuşi duşmanii se înmulţeau întruna, ca scuipaţi din teribile muşuroaie subpământene. Sudoarea îmi şiroia pe frunte, simţeam că se apropie ceasul din urmă şi mă încercau pentru prima oară spaimele morţii. Visam, desigur — dar atât de autentic părea totul, atât de fioros, încât sării din somn ca nebun. Şi iată că de afară veneau o larmă şi un huiet îngrozitoare.

Pe jumătate dezbrăcat, apucai armele şi ieşii din cort. Prizonierii îşi desfăcuseră (niciodată n-am aflat cum) legăturile şi fugiseră din cortul lor, încercând să suprime străjile. Noroc că acestea erau destul de numeroase.

Din toate părţile alergau acum indienii, parcă turnaţi în bronz. Care venea cu cuţitul, care cu securea sau cu puşca. Apăru şi Winnetou, rotindu-şi ochii peste acest spectacol desfăşurat la lumina focului.

— Încercuiți tabăra! tună el, sfâșiind larma din jur și, cât ai clipi, vreo șaizeci-optzeci de indieni se furișară printre corturi.

Îmi dădeam seama că participarea mea la această operație nu era necesară. Prizonierii nu aveau arme de foc; totodată, indienii erau de zece ori mai mulți ca număr. Când și glasul lui Sam răzbătu până la mine, mă liniștii pe deplin. Și, într-adevăr, nu dură mai mult de zece minute, că și auzii răcnind a moarte pe ultimul bandit răpus. Îl recunoscui: era Fred Morgan. Cuțitul lui Sam își făcuse datoria.

Acum autorul isprăvii se întorcea agale printre corturi.

— Charlie! De ce-ai stat deoparte?

— Mi-am zis că sunteți destui.

— Chiar așa. Însă dacă nu mă aflam eu în fața cortului banditilor, mare minune să nu ne fi scăpat, ca să zic așa. Mă culcasem chiar lângă cort și, la un moment dat, numai ce aud niște zgomote. Bineînțeles că am atras imediat atenția străjilor.

— A fugit totuși careva?

— Nici unul. I-am numărat. Dar, la drept vorbind, eu îmi imaginasem răfuiala cu Morganii într-alt chip.

Se așează turcește lângă mine și crestă pe răbojul puștii ultimele două semne atât de râvnite.

— Așa. De-acum i-am răzbunat pe-ai mei, dragă Charlie. Pot să mor oricând, nu-mi pasă. Azi, mâine, tot un drac! . . .

Se îndepărtă cu pași înceți și se strecură în cortul lui.

A doua zi avu loc ceremonia înmormântării lui Allan Marshall. În lipsa coșciugului, fu înfășurat în piei de bivol. Shoshonii zidiră din piatră un fel de țarc în care fu culcat mortul. Apoi, tot din piatră, înălțară o

piramidă, iar eu îi așezai în vârf o cruce de lemn. Bernard mă rugă să țin o scurtă cuvântare la mormânt, ceea ce făcui cu adâncă emoție...

Ceremonia încheiată, indienii snake nu-i mai dădură lui Bernard răgazul ca să se lase în voia durerii. O săptămână întreagă ne văzurăm de vânătoare, asistarăm la exerciții de luptă și la tot soiul de distracții, încât timpul trecu pe nesimțite. Apoi luarăm drumul îndărăt spre San Francisco.

5. BANDIȚII DE LA LINIA FERATĂ

„Senatul și Camera Reprezentanților din Statele Unite hotărăsc:

1. Regiunea situată în teritoriile Montana și Wyoming, aproape de izvoarele lui Yellowstone-River, este prin prezenta exceptată de la orice luare în posesie, colonizare sau vânzare în cadrul legilor Statelor Unite și se declară parc național public sau loc de amuzament pentru cetățeni. Oricine, nerespectând dispozițiile de față, se va stabili acolo sau va lua în posesie vreo parte din acest ținut, va fi considerat contravenient la această lege și expulzat.

2. Parcul este pus sub controlul exclusiv al Secretarului Afacerilor Interne, a cărui primă sarcină va fi să elaboreze cât mai curând posibil instrucțiunile și dispozițiile pe care le va considera necesare pentru paza și întreținerea parcului.“

Căzându-mi sub ochi textul acestei legi, mă bucurai din toată inima. Iată cu câtă generozitate Congresul Statelor Unite punea la dispoziția populației această minune a naturii, mult prea valoroasă pentru a se îngădui specularea ei de niște indivizi lacomi de câștig.

Mii și mii de oameni vor fi citit acest text fără să bănuiască măcar ce anume le-a fost oferit. Mulți, foarte mulți vor fi zâmbit, probabil, aflând că guvernul Statelor Unite rezervă un parc de 9 500 kilometri pătrați, o

regiune sălbatică, inaccesibilă, situată tocmai în Munții Stâncoși, pentru odihna și distracția cetățenilor. Viitorul însă avea să demonstreze — a și demonstrat, de altfel — că acest act constituie unul din acelea pe care, mai târziu, milioane de oameni le binecuvântează.

Parcul acesta, de fapt, nu are pereche în lume. Primele știri fabuloase despre acest ținut i-au parvenit în 1856 generalului Warren, care se simți îndemnat să organizeze o expediție. Aceasta însă nu-și atinse ținta. Abia după un deceniu au izbutit alții să înlăture oarecum vălul și să ofere oamenilor o imagine a nebănuitului belșug din acest colț de lume. În vara lui 1871, profesorul Hayden a pătruns acolo cu succes și rapoartele lui, deși succinte și rezervate, au impresionat profund Congresul, determinându-l să ia măsuri pentru apărarea acestor imense avuții de mâna hrăpăreață a speculanților.

Dincolo de preriile vestice, mult în spatele masivului muntos Blackhill, se înalță giganții Munților Stâncoși. S-ar părea că aici nu a lucrat mâna, ci pumnul Creatorului. Unde vor fi fiind ciclopii care au durat asemenea cetăți? Unde titanii care au urcat asemenea poveri până hăt, deasupra norilor? Care meșter le-a încununat culmile cu zăpezi și ghețuri nepieritoare? . . .

Și după acele ziduri uriașe fierbe, clocotește, se zbuciumă străfundul pământului, năzuind spre afară. Atunci coaja subțire se bășică, aburi încinși de pucioasă țâșnesc din adânc și, detunând ca o salvă de artilerie, gheizerii enormi și fierbinți năvălesc în văzduhul tremurător . . .

Aici orice pas e legat de primejdia morții. Piciorul poate să se înfunde în scoarța înșelătoare, cataracta învăluită în aburi îl poate înghiți pe drumețul ostenit, stânca scobită dedesubt se poate prăbuși o dată cu omul în abis. Dar acest ținut năprasnic de primejdios va găz-

dui cândva miile de pelerini veniți să-și aline suferința la izvoarele sale fierbinți și în aerul său ozonat. Și tot atunci se vor descoperi, probabil, acele grote și văgăuni fermecate unde avariția singurătății a strâns și îngrămădit în cursul vremii indescriptibile comori . . .

O oarecare chestiune de afaceri mă chemase la Hamburg, unde dădui peste o cunoștință la vederea căreia toate amintirile înviară parcă din trecutul lor. Era un cetățean originar din Saint-Louis cu care vânasem nu o dată prin mlaștinile de lângă Mississippi. Bogat, chiar foarte bogat, acesta se oferi să-mi plătească drumul dacă i-aș face plăcerea să-l însoțesc până la Saint-Louis. Simții numaidecât cum mă cuprinde iarăși irezistibila chemare a preriei și căzui de acord. Expediai o depeșă acasă, cerându-le alor mei să-mi trimită de urgență armele și întreg echipamentul. La numai cinci zile de la revederea noastră, pluteam amândoi în blânda legănare a Elbei. Ne îndreptam spre ocean.

Ajunși în America, hoinărirăm câteva săptămâni prin pădurile din josul fluviului Missouri. Apoi prietenul trebui să se întoarcă, pe când eu o luai în sus, către Omaha City, pentru ca de acolo să-mi continui călătoria spre vest, pe marea linie Pacific.

Aveam motivele mele să mă folosesc de această rută. Cunoscusem Munții Stâncoși de la izvoarele râului Fraser până la trecătoarea Hell Gate, de la Nordpark până jos, în deșertul Mapimi — dar ținutul dintre pasul Hell Gate și Nordpark, așadar o porțiune de peste șase grade latitudine, îmi rămăsese încă străin. Și tocmai acolo se întâlnesc cele mai interesante imagini ale acestui superb colț de lume: cei trei Tetoni, munții Windriver, pasul South și izvoarele lui Yellowstone.

În afară de unii indieni sau de câte un vânător rătăcit, nimeni nu se abătuse pe acolo și mă ispitea pur

și simplu perspectiva de a cuceri acele locuri neprimitoare care, după credința pieilor-roșii, erau bântuite de spiritul cel rău.

Firește că lucrul e mai ușor de povestit decât era de realizat. Câte pregătiri, care de care mai complicate, se cer, de pildă, pentru escaladarea Alpilor! Și ce înseamnă, de fapt, o astfel de excursie în raport cu performanța *westman*-ului singuratic, neajutorat de nimeni, bizuindu-se doar pe sine și pe arma lui și expunându-se unor primejdii cu totul necunoscute blajinului turist european! Dar tocmai primejdiile acestea îl atrag și-l farmecă...

În ce mă privește, eram gata să întreprind o asemenea încercare. Un singur lucru îmi lipsea — deși problema nu era imposibil de rezolvat. Ca să mă pot aventura în *the dark and bloody grounds* (în acele tărâmuri de întuneric și sânge), îmi trebuia un cal bun, de nădejde. Dar lipsa unui asemenea cal nu mă prea îngrijora. La Omaha vândui armăsarul bătrân ce mă adusese până acolo și luai trenul, ferm convins că, de îndată ce va fi nevoie, voi găsi și calul potrivit.

Pe atunci, linia ferată mai era pe-alocuri provizorie; ici și colo echipe de lucrători construiau poduri ori viaducte, sau reparau porțiuni de terasament. Când nu se aflau în preajma unor colonii, care pe-atunci răsăreau din pământ ca ciupercile, lucrătorii feroviari își ridicau barăci și corturi, organizându-și tabere întărite și apărate împotriva indienilor care vedeau în construcția de căi ferate o încălcare a dreptului lor strămoșesc și se străduiau să împiedice sau măcar să îngreuieze și să întârzie realizarea lor.

Dar existau pe acolo și alți vrăjmași, mai teribili decât pieile-roșii. Mișunau prin prerie o mulțime de inși fără căpătâi, recrutați dintre elementele izgonite din

țările civilizate, făpturi sfârșite, nemaiașteptând de la viață decât ceea ce ar fi putut dobândi în Vestul Sălbatic prin jaf și omor. Acești indivizi, organizați în bande de criminali, erau mai periculoși decât cele mai crunte hoarde de indieni. Atacurile lor vizau mai ales tinerele colonii și așezările provizorii ale feroviarilor. Nu e deci de mirare că aceste tabere erau întărite și că muncitorii umblau înarmați chiar și în timpul lucrului.

Datorită atacurilor pe care le dezlănțuiau asupra taberelor de feroviari și a transporturilor de materiale — cu care prilej smulgeau șine și traverse ca să provoace oprirea trenului — păcătoșii aceștia fuseseră denumiți *railtroublers*. Știind că toți ochii sunt ațintiți asupra lor, ei nu atacau decât în grupuri mari și puternice. De altfel, își agonisiseră atâta ură din partea oamenilor cinstiți, încât orice *railtroubler* prins putea să-și ia rămas bun de la viață. Asemenea nelegiuiți care ucideau fără alegere, fără să țină seama de vârstă sau de sex, nu se puteau aștepta la nici o milă.

Era într-o duminică după-amiază când trenul nostru porni din Omaha. Printre călători nu era nimeni care să-mi trezească mai mult decât în treacăt interesul. Abia a doua zi se urcă la Fremont un bărbat a cărui înfățișare îmi atrase din prima clipă atenția. Omul se așeză chiar în fața mea, încât avui prilejul să-l examinez de aproape.

Înfățișarea lui era de un asemenea comic, încât orice om neavizat și-ar fi stăpânit cu greu râsul. Eu însă, deprins cu astfel de apariții, mă păstrai serios. Omul era scund și gras să-l dai de-a rostogolul. Purta pe el o bluză de oaie cu partea mițoasă în afară. De fapt, blana se jerpelise toată de-a lungul vremii; ici și colo mai răsărea câte un smoc, asemenea unei oaze pe întinderea pustie a Saharei. Cândva, se prea poate să fi

fost pe măsura stăpânului, dar intemperiile, ploaia, zăpada, căldura o chirciseră în așa hal, încât nu-i mai ajungea nici până la genunchi. De încheiat nu se mai putea încheia ca lumea, iar mânecile se terminau pe la coate. Sub așa-zisa blană apărea o flanelă roșie și un pantalon de piele, pe vremuri negru, acum însă tăvălit în toate culorile curcubeului și făcând impresia că ar servi de la caz la caz drept prosop, față de masă sau batistă. Mai jos se iveau gleznele goale, învinețite de frig, apoi niște ghetoaie vechi, menite să țină o veșnicie, confecționate dintr-o pereche de cizme de toval și prevăzute cu tălpi duble bine țintuite, capabile să strivească un crocodil. Omul purta o pălărie care nu-și pierduse numai forma, ci și o parte din boruri. În jurul acelei regiuni a trupului care, cu ani înainte, trebuie să se fi numit talie, dar care între timp luase niște proporții gigantice, se înfășura un șal gros, vechi, total decolorat, în care odihneau un strămoșesc pistol de călăraș și un cuțit de vânătoare. Lângă aceste arme atârnau două pungi — una pentru plumbi, alta pentru tutun — o oglinjoară din acelea ce se vând cu zece pfennigi la târgurile nemțești, o ploscă cu învelitoare și patru „potcoave-patent", care se trag ca o încălțăminte pe piciorul calului și se fixează cu șuruburi în copită. Mai purta omul la brâu și o cutie de metal al cărei conținut îmi era deocamdată necunoscut. Aflai abia mai târziu că e vorba de un serviciu complet de bărbierit, ceea ce în prerie mi se părea cu totul de prisos.

Dar ceea ce mă amuza într-adevăr erau obrajii lui rași ca în palmă. Parcă ieșise chiar atunci de la bărbier. Între obrajii aceștia trandafirii, bucălați, revărsați în rotunjimi gata să plesnească, nasul mic și cârn abia de-și puncta prezența, iar privirile ochilor căprui și neastâmpărați cu greu își croiau o potecă spre larg. De

după buzele-i mai mult decât pline se iţeau două şiruri de dinţi orbitor de albi, dar care, din păcate, deşteptau bănuiala de a nu fi tocmai originali. Pe partea stângă a bărbiei îi atârna o excrescenţă ca un castravete care, deşi părea să nu-l jeneze nicicum, sporea şi mai mult comicul întregii sale făpturi.

Şedea aşa şi ţinea strâns între picioarele-i boante de elefant puşca străveche, semănând aproape leit cu flinta bătrânului meu Sam Hawkens. De altfel, omul acesta îmi amintea de Hawkens mai mult decât de Sans-ear.

După ce se aşeză, adresându-mi un simplu „*Good day*, sir" păru să nu se mai sinchisească de mine. Abia după vreun ceas îmi ceru voie să-şi aprindă pipa, ceea ce îmi atrase în special luarea-aminte, căci vânătorului adevărat prea puţin îi pasă dacă deranjează sau nu pe vecin.

— Fumaţi după pofta inimii, master! îl îndemnai. De altfel, am să vă ţin de urât. Poate încercaţi un trabuc dintr-ale mele? . . .

— Mulţumesc, sir! Ţigările de foi nu prea sunt de nasul meu. Prefer pipa.

Purta la gât, legată cu şnur, după obiceiul vânătorilor de prerie, o lulea scurtă şi înnegrită de fumul anilor. Şi-o îndesă cu tutun, iar eu mă grăbii să i-o aprind. Dar omul refuză din cap, vârî mâna în buzunar şi-şi scoase cremenea şi amnarul — acel „punk" cum i se zice în prerie.

— Chibritul nu e bun în savană — ţinu el să-mi explice. Invenţie de salon! Prea te-nvaţă cu răsfăţ!

Astfel se încheie scurta noastră convorbire şi omul nu dădu deloc semne că ar avea chef de vreo vorbă în plus. Fuma o buruiană al cărei miros amintea frunza de nuc şi îşi dirija toată atenţia către peisajul de afară.

Ajungând în staţia North Platte, punct de întâlnire North şi South Platte River, călătorul rotofei coborî

pentru un moment, făcându-și de lucru la vagonul din față. Observai că în acel vagon se afla un cal, de bună seamă al tovarășului meu de călătorie.

După ce-și reluă locul în compartiment și trenul se puse în mișcare, omul căzu din nou în tăcerea lui. Abia după-amiază, când oprirăm la Cheyenne, la poalele lui Black Hill, mi se adresă:

— Luați aici trenul de Colorado către Denver?

— Nu.

— *Well*, atunci rămânem împreună.

— Mergeți până departe cu Pacificul? mă interesai la rândul meu.

— Hm! Da sau nu, după cum m-o tăia capul. Dar dumneavoastră?

— Până la Ogden City.

— Aha, vă interesează orașul mormonilor?

— Și asta, dar pe urmă vreau să urc în munții Windriver și pe Tetoni.

Omul mă cântări din ochi neîncrezător:

— Sus? Asta n-o poate decât un *westman* tare ca oțelul. Sunteți cumva în grup?

— Nu, singur.

De astă dată ochii lui ca două gămălii mă priviră cu un zâmbet:

— Singur spuneați? Și vreți să ajungeți la cei trei Tetoni, printre slouxi și urși cenușii? *Pshaw!* Ați auzit vreodată ce-i aia un sioux sau grizzly?

— Cred că da.

— Zău, zău! Îmi dați voie să vă întreb ce profesie aveți?

— *Writer*, scriitor, sir!

— Așa, scrieți cărți, vasăzică?

— Da, scriu.

Se porni pe râs de-i săltară toate cărnurile. Ca și altădată lui Sans-ear, i se părea și lui nespus de caraghios ca tocmai un scriitor să se aventureze singur-singurel în cea mai periculoasă regiune a Munților Stâncoși.

— Bine! făcu el. Înseamnă că vreți să scrieți o carte despre cei trei Tetoni, preaonorate master. Nu-i așa?

— Poate.

— Și ați răsfoit probabil vreun album cu poze de indieni și de urși?

— Firește — îl asigurai cât se poate de serios.

— Și credeți că veți face față, dacă nu greșesc?

— Fără îndoială.

— Și aveți, pesemne, și o flintă în învelitoarea aia?

— Exact.

— Atunci vă dau un sfat, sir! Coborâți la prima stație și ștergeți-o acasă! Sunteți, ce-i drept, un vlăjgan și jumătate, totuși cred că nu știți doborî o veveriță, darămite ursul! V-ați ametit cu lecturi și ar fi păcat ca, la tinerețea dumneavoastră, să vă lovească damblaua din cauza vreunui pisoi sălbatic. L-ați citit, probabil, pe Cooper?

— Da.

— Am bănuit. Și ați ascultat povești despre faimoșii eroi ai preriei?

— Desigur — făcui cu toată naivitatea.

— Despre Winnetou, Old Firehand, Old Shatterhand, despre Walker bondocul și Hilbers lunganul?

— Da, da, despre toți — confirmai eu.

Grăsunul nici nu bănuia că mă distrez cel puțin la fel ca dânsul.

— Deh — urmă el — asemenea cărți și istorii te dau gata, te molipsesc. Totul pare cât se poate de frumos și ușor. Îngăduiți-mi totuși, master, să vă exprim sincera

mea compătimire. Winnetou, de pildă, căpetenia apașilor, e în stare să lupte cu o mie de diavoli; Old Firehand nimerește dintr-un foc până și un țânțar din mijlocul roiului; iar Old Shatterhand, ce să zic, lovește totdeauna în plin: dintr-un pumn îl face zob pe cel mai al dracului indian. Dacă vreunul din aceștia mi-ar spune că vrea să urce pe Tetoni, încă m-aș gândi că e foarte riscant, dar la urma urmei, nu chiar imposibil. Însă dumneavoastră... autor de cărți... *Pshaw!* Unde vă e calul?

— N-am cal.

Când mai auzi și asta, grăsunul izbucni într-un râs homeric:

— Cu-u-um? N-aveți cal și vreți să urcați la Tetoni? Ați înnebunit de-a binelea, sir?

— Nu cred. Chiar dacă nu-l am deocamdată, pot să-mi cumpăr sau să prind unul.

— Aha! Și unde?

— Unde-mi convine.

— Adică, vreți să-l prindeți cu mâinile dumneavoastră?

— De ce nu!

— Asta-i bună! Văd eu că aveți un lasou pe umeri; însă cu ăsta, sir, nu prindeți nici muște, darămite mustangi!

— De ce?

— Păi, uitați-vă de ce: pentru că sunteți ceea ce la dumneavoastră, în lumea veche, se cheamă vânător de duminică.

— Și ce vă face să mă considerați astfel?

— Răspunsul e foarte simplu: sunteți mult prea îngrijit și curat. Priviți un vânător adevărat și faceți comparație! Ce-i cu cizmele astea nou-nouțe, lustruite ca oglinda? Dar cu jambierele astea din cea mai fină piele de elan? Cămașa e cusută cu meșteșug de o femeie indiancă, pălăria v-a costat cel puțin doisprezece dolari,

iar cuțitul și pistolul nici gând să fi atins vreodată pe cineva. Știți să trageți cu arma, sir?

— Da, nițeluș. La un concurs am câștigat chiar titlul de rege al țintașilor — făcui eu, dându-mi oarecare aere.

— Rege al țintașilor? Nu cumva sunteți german?

— Ați ghicit.

— Da-da-da! Vasăzică, sunteți german. Ați tras, nu-i așa, într-o pasăre de lemn și v-au și proclamat rege al țintașilor! Așa sunt nemții. E drept că și Old Shatterhand cică ar fi neamț, dar asta e o excepție, domnule. În sfârșit, dați-mi voie să vă rog ceva: căraţi-vă acasă cât mai curând. Altfel aici vă putrezesc oasele!

— Vedem noi! ... Dar pe unde va fi umblând Old Shatterhand de care îmi tot pomeniți?

— Cine să știe?! Când am urcat ultima oară sus, la Fox-Ridge, l-am întâlnit pe faimosul Sans-ear, cu care Old Shatterhand se însoțise o bucată de vreme. Zicea că ar fi plecat din nou în Africa, prin tâmpita aia de Sahara, unde se bate, probabil, cu indienii aceia supranumiți arabi. Apropo, sper că știți de ce-i spune „Shatterhand"? Fiindcă își doboară adversarul dintr-un pumn. Nu o dată a făcut-o. Ci uitați-vă la mânuțele dumneavoastră! Gingașe, albe, ca de domnișoară! Se vede imediat că știți să umblați doar cu hârtia și cu pana de gâscă. De aceea, repet sfatul, sir: duceți-vă acasă, în Germania. Vestul Sălbatic nu e pentru cuconași.

Și cu aceasta încheie discuția, iar eu nu-mi dădui deloc osteneala să o reiau. Într-o singură privință îi dădeam dreptate: vorbisem, într-adevăr, cu Sans-ear despre intenția de a pleca mai târziu în Sahara.

Trecurăm de stația Sherman. Apoi se înseră. Prima gară de care dădurăm cu ochii a doua zi era Rawlins. Dincolo, în spatele acestei localități, se întinde un ținut muntos, arid, aproape pustiu, a cărui unică vegetație

constă din tufe de artemisia. E un enorm bazin fără viață, fără apă, o Sahara a munților, lipsită însă de orice oază. Curând ochii încep să te doară din cauza albului obsedant, orbitor, solul fiind îmbibat cu materii alcaline. Apoi deșertul se schimbă treptat într-o imensitate sumbră, apăsătoare, datorită povârnișurilor golașe, râpelor de piatră și pereților abrupți, mâncați, sfâșiați de vânturi, de trăsnete și ploi.

În această regiune dezolantă se află stația „Pârâul-amar", deși nici pomeneală nu e de pârâu, apa fiind adusă de la o distanță de șaptezeci de mile. Și totuși se va naște și aici cândva o viață activă, poate chiar deosebit de efervescentă, stimulată de nesecatele rezerve de cărbuni ale acestei pustietăți.

Ne continuarăm călătoria trecând prin stațiile Carbon și Green-River, ultima situată la 846 de mile vest de Omaha. Tristețea peisajului dispăru; vegetația intra din nou în drepturile ei; șiragul de munți se colora din ce în ce mai viu. Lăsarăm tocmai în urmă o vâlcea superbă, după care începea șesul întins, larg, odihnitor — când, deodată, șuierul ascuțit al locomotivei, repetat la scurte intervale, ne atrase atenția asupra unui pericol iminent. Sărirăm cu toții de la locurile noastre, frânele scrâșniră lung, roțile la fel, trenul se opri și iată-ne coborând în grabă din vagon.

Jos, ne aștepta o priveliște de coșmar. Un tren cu lucrători și furaje fusese obiectul unui atac banditesc. Întreaga linie era blocată de epavele arse ale vagoanelor. Atacul trebuie să se fi produs în timpul nopții. *Rail-troubler*-ii demontaseră șinele și trenul a deraiat și s-a prăbușit de pe terasamentul foarte înalt. Ce-a mai fost nu e greu de ghicit. N-a mai rămas decât scheletul de fier al trenului. După ce-au prădat totul, banditii au dat foc garniturii, vagon cu vagon. În mormanul de ce-

nuşă găsirăm rămăşiţele multor oameni, care fie că au murit la prăbuşirea trenului, fie că au fost omorâţi de bandiţi. Părea că nimeni n-a scăpat cu viaţă.

Noroc că ne aflam în plin şes şi că perspectiva largă îi îngăduise mecanicului să observe din timp pericolul; altfel, ne-am fi prăbuşit şi noi de pe terasament. Locomotiva se oprise la câţiva paşi de locul catastrofei.

Neliniştea de care fură cuprinşi călătorii şi personalul trenului era fără margini... Unii se apucară să scormonească prin cenuşa fierbinte, doar-doar să mai salveze ceva. Trudă zadarnică! Nu mai era nimic de făcut decât să se constate situaţia şi, cu uneltele de care dispune orice tren american, să se procedeze la repararea liniei. Cât priveşte crima săvârşită, şeful trenului declară că n-are altceva de făcut decât să raporteze la prima staţie. Restul, deci şi urmărirea criminalilor, rămânea în sarcina unui comitet care avea să se formeze acolo imediat.

În timp ce pasagerii mai scormoneau zadarnic prin dărâmături, găsii că cel mai bun lucru ce-mi rămâne de făcut e să cercetez urmele lăsate de bandiţi. Terenul era întins, crescut cu iarbă şi presărat pe-alocuri cu tufe...

La vreo trei sute de paşi de locul catastrofei, iarba era strivită, ca şi cum ar fi stat pe ea un mare număr de oameni. Urmele, încă vizibile, mă dirijară spre un alt loc, unde îşi priponiseră caii. Examinai cu grijă terenul, ca să stabilesc numărul şi felul acestora, apoi îmi continuai cercetările.

Lângă linie mă întâlnii cu grăsanul din compartiment care, se vede treaba, pornise şi el în control pe partea stângă a terasamentului. Mă privi mirat:

— Dumneavoastră, sir?! Ce căutaţi aici?

— Ceea ce orice *westman* ar căuta într-o asemenea situaţie: mă interesează urmele *railtroubler*-ilor.

— Ia te uită! Veți găsi pe dracu'! Aștia s-au grăbit să șteargă totul. Eu unul n-am descoperit nimic. Și mă întreb ce-ar putea să descopere un *greenhorn?!*

— S-ar putea ca *greenhorn*-ul să aibă ochi mai buni ca dumneavoastră — îl înțepai zâmbind. De ce căutați, de pildă, urmele tocmai acolo, pe stânga? Vă pretindeți vechi cunoscător al savanei și nu sesizați că dincoace, pe dreapta, terenul e mai potrivit pentru instalarea unei tabere și pentru camuflaj? Păi, dincolo nu e o tufă barem!

— Hm, nu e rău. Uite că și un scriitor poate avea uneori idei. Și ați găsit ceva?

— Da.

— Ce anume?

— Tabăra lor a fost aici, în spatele corcodușilor, iar caii au fost priponiți dincolo, după aluniș.

— Aha! Ia să văd și eu. Că dumneavoastră n-aveți cum să descurcați urmele și să stabiliți numărul cailor.

— Ba le-am descurcat, au fost douăzeci și șase de cai.

Mă măsură din nou, încă și mai surprins, dar și bănuitor:

— Douăzeci și șase? Din ce ați dedus?

— Vă asigur că nu din poziția norilor, master! Este vorba de opt cai potcoviți și optsprezece nepotcoviți. Iar călărețiii: douăzeci și trei albi și trei indieni. Conducătorul trupei e un alb care șchioapătă de piciorul drept și călărește un armăsar roib, un mustang. Șeful indian care se află cu ei posedă un armăsar murg și e probabil sioux din neamul ogellallașilor.

De nedescris mutra ce o făcu de astă dată grăsunul. Mă privi îndelung, cu ochișorii căscați, de parcă i-ar fi răsărit dinainte o vedenie.

— *All devils!* exclamă el în cele din urmă. Ce aiureală-i asta, sir?

— Mergeți și controlați! spusei eu nepăsător.

— Dar de unde naiba știți câți anume sunt albi și câți roșii? Cum adică, să citiți care cal e murg și care negru, care călăreț șchioapătă și cărui trib aparțin indienii?

— V-am poftit să controlați și apoi se va vedea cine are ochi mai buni: *greenhorn*-ul sau dumneavoastră, *westman* experimentat.

— *Well,* veniți cu mine! Auzi, ce mai *greenhorn* căpos! . . .

Îl urmai la oarecare distanță, încet și râzând în sinea mea.

Până să ajung și eu la locul respectiv, grăsunul se și cufundase în studierea urmelor. Timp de vreo zece minute le cercetă cu cea mai mare atenție. În sfârșit, veni spre mine și rosti:

— Pe cuvântul meu că aveți dreptate! Douăzeci și șase în cap, dintre care optsprezece nepotcoviți. Dar, în rest, mi-ați înșirat brașoave . . .

— Atunci poftim, sir, să vă arăt ce brașoave poate să înșire un *greenhorn!*

— *Well,* sunt curios! acceptă el sigur pe sine.

— Uitați-vă bine la urmele cailor. Trei dintre aceștia au stat izolați și priponiți nu în față, ci curmeziș: erau deci cai indieni.

Grăsunul se îndoi din șale ca să măsoare exact distanța dintre copite. Pământul fiind umed, un ochi experimentat putea să recunoască urmele destul de ușor.

— *By God,* pe Dumnezeul meu, așa-i! rosti el uluit. E vorba de cai indieni.

— Poftim acum la băltoacă. Aici indienii s-au spălat pe față, apoi s-au vopsit în culorile războiului. Vopselele

se prepară cu grăsime de urs. Iată și cerculețele astea întipărite în noroi: aici au stat borcanele cu vopsea. Fiind cald, grăsimea s-a topit și a picurat pe jos. Uite o mică pată roșie, una neagră, alte două albastre!

— Exact, pe legea mea!

— Ei, nu sunt negrul, roșul și albastrul culorile ogel-lallașilor?

Se mulțumi să aprobe din cap. Dar fața lui, scăldată de admirație, spunea tot ceea ce gura nu izbutea să articuleze. Continuai:

— Haidem mai departe! Chiar de la început trupa s-a oprit lângă băltoacă. Asta se vede după urmele pline cu apă. Doi călăreți s-au desprins venind mai în față, restul au stat respectuoși în spatele lor. Înseamnă că aceștia doi erau șefii; s-au dus să recunoască locul. Uitați-vă la urmele cailor: unul potcovit, celălalt nu. Al doilea, după cum vedeți, și-a înfundat copitele dinapoi mai adânc decât pe cele dinainte, dovadă că purta în spinare un indian. În schimb, primul călăreț era un alb: calul său potcovit călca mai apăsat cu picioarele din față. Cunoașteți, probabil, diferența dintre felul de a călări al indienilor și al albilor?

— Sir, aș vrea numai să știu de unde . . .

— Bun — îi tăiai vorba — să continuăm! La șase pași mai încolo, caii s-au luat la harță și s-au încolțit reciproc. Or, după atâta drum obositor, numai armăsarii mai au chef să se ia la bătaie. Ați înțeles?

— Dar cine vă spune că s-au bătut și s-au mușcat, ai?

— Mai întâi, poziția copitelor. Calul indianului a sărit asupra celuilalt. E limpede, nu? Și pe urmă, uitați-vă la firele astea de păr ce le țin în palmă. Le-am găsit adineauri, până a veni dumneavoastră. Patru fire cafenii smulse de calul indianului din coama colegului

său. Dar mai încolo am găsit și aceste două fire negre de la coadă. După poziția copitelor văd totul foarte exact: calul indianului l-a prins pe celălalt de coamă, dar stăpânul l-a pus la respect, mânându-l înainte. Atunci celălalt, rămânând în urmă, l-a ciupit de coadă și, după câțiva pași, a lăsat să-i scape firele din bot. Calul indianului e, prin urmare, murg, iar al albului roib. Veniți mai departe! Aici, albul a descălecat și s-a urcat pe rambleu. Urma se mai vede în nisip. Observați că un picior călca mai apăsat decât celălalt. Vasăzică, unul șchioapătă. De altfel, călăreții s-au dovedit cât se poate de imprudenți. Nu și-au dat nici cea mai mică osteneală să șteargă urmele. Și în această privință sunt două ipoteze.

— Anume?

— Fie că erau grăbiți să se distanțeze cât mai mult de eventualii urmăritori, lucru de care însă mă îndoiesc, având în vedere starea de oboseală a cailor vizibilă după urme; fie că prin apropiere se afla o trupă mai numeroasă ca a lor, pe al cărei sprijin se bizuiau, știindu-se, deci, în siguranță. Această a doua ipoteză mi se pare mai plauzibilă, mai ales că trei indieni izolați nu s-ar fi asociat cu atâția albi fără să aibă acoperire. Presupun deci că mai încolo, la nord, sunt numeroși ogellallași către care s-au îndreptat cei douăzeci și trei de *railtroubler*-i . . .

— Omule! exclamă exasperat grăsunul. De fapt, cine sunteți dumneavoastră?

— Păi v-am spus.

— *Pshaw!* Nu sunteți nici *greenhorn*, nici scriitor, deși cam așa arătați, echipat și lustruit ca de sărbătoare. Cu înfățișarea asta de sclivisit s-ar părea că nu sunteți bun decât să jucați roluri de *westmen*-i pe scenă. Și, totuși, dintr-o sută de *westmen*-i adevărați abia dacă

se găsește unul care să descifreze urmele cu atâta iscusință. Păi, mă credeam și eu un cineva în domeniul ăsta și acuma văd că nici nu încape comparație între noi.

— Și totuși sunt scriitor. Am cutreierat, ce-i drept, pe vremuri, bătrâna prerie în lung și-n lat. Așa se face că mă pricep binișor în citirea urmelor.

— Și chiar aveți intenția să urcați pe munți, pe Windriver?

— Desigur.

— Ei bine, sir, pentru așa ceva, iertați-mă că vorbesc deschis, nu vă cred destul de priceput. Nu ajunge să citești urmele.

— Și de ce credeți că nu m-aș pricepe?

— La un asemenea drum primejdios nu pornești pe fie ce-o fi. Înainte de toate, se cere să ai un cal bun. Înțelegeți?

— Îmi fac eu rost.

— De unde?

— Ei, în orice stație se găsește vreun cal de vânzare, fie și o mârțoagă de ham. Și odată călare, prind eu un exemplar pe placul meu din vreo turmă de mustangi sălbatici.

— Dumneavoastră? Păi sunteți călăreț de mare clasă? Știți să îmblânziți mustangul? Și credeți că-l găsiți acolo sus?

— Uitați, pesemne, că acum e anotimpul când bizonii și mustangii migrează spre nord. Sunt convins că până în Tetoni întâlnesc o turmă.

— Hm! Vasăzică, sunteți și călăreț. Dar cum stați cu tragerea la țintă?

— Vreți să mă supuneți la examen, sir? îl întrebai râzând.

— Cam așa — răspunse el serios. Am eu o intenție.

— Aș putea să aflu care anume?

— Mai târziu! Până una alta, vreau să văd cum trageți. Aduceți puşca!

Acest scurt intermezzo mă înveselea. I-aş fi putut dezvălui pur şi simplu faptul că mă numesc Old Shatterhand, dar preferam s-o trec sub tăcere.

Mă dusei deci la vagon ca să-mi aduc armele înfăşurate în învelitoare. Pasagerii, bănuind despre ce e vorba, se strânseră imediat în jurul meu. Aşa sunt americanii, în special cei din Vest: nu scapă nici o ocazie să asiste la un exerciţiu de tir.

Desfăcui învelitoarea. Grăsunul, care mă asista, făcu ochii mari, exclamând:

— *Behold!* O carabină „Henry"! Câte focuri?

— Douăzeci şi cinci.

— Mult! Grozavă armă! Pentru asta, domnule, vă invidiez.

— Prefer, totuşi, cealaltă puşcă — rostii calm, scoţând la iveală doborâtorul de urşi.

— *Pshaw!* O plesnitoare de rând. Numai lustru-i de ea — vorbi cu dispreţ grăsunul. Mai multe parale face o puşcă de Kentucky, acoperită de rugină, sau bătrâna asta cu care mă ajut de obicei.

— N-aţi vrea să vedeţi inscripţia, sir? îl ispitii, arătându-i numele lui Henry gravat pe puşcă.

Omul aruncă o privire şi exclamă surprins:

— Scuzaţi, sir, asta-i cu totul altceva. Asemenea puşti sunt o raritate în ziua de azi. Mi s-a spus că Old Shatterhand ar deţine una. Dar cum de-a ajuns în mâinile dumneavoastră un exemplar atât de preţios? Nu cumva inscripţia e contrafăcută? Hm, da, chiar aşa trebuie să fie, mai ales că puşca nici nu prea pare să fi fost folosită ca lumea.

— Să încercăm. Daţi-mi o ţintă, sir!

— Păi, încărcaţi-o mai întâi!

— Ei, aș! E încărcată gata.

— *Well,* atunci ochiți păsărica de colo, din tufiș.

— E prea departe — interveni unul dintre pasagerii strânși în jurul nostru.

— Să vedem — răspunsei flegmatic, punându-mi tacticos ochelarii ce-i purtam legați cu șnur.

Dolofanul izbucni într-un hohot de râs:

— Ha-ha-ha-ha! Ochelari! Ia te uită cei trăsnește prin cap unui scriitor: se duce în savană ca să vâneze cu țvicărul pe nas! Ha-ha-ha-ha!

Râdeau cu toții. Eu, însă, le spunei foarte serios:

— Ce-ați găsit de râs, domnilor? După ce stai treizeci de ani cu ochii în cărți, te mai lasă nițel vederea. E un fenomen cât se poate de normal. Și apoi, cred că e preferabil să nimerești ținta cu ajutorul ochelarilor decât s-o ratezi fără.

— Foarte just, sir! se veseli grăsunul. Dar ia să vă atace prin surprindere niște indieni! Până să vă ștergeți ochelarii și să vi-i așezați pe nas, v-ar jupui țeasta de vreo zece ori. Vedeți, nici măcar pasărea n-ați apucat s-o loviți: a și zburat în altă parte!

— Atunci să mai căutăm o țintă — spusei eu la fel de serios și de calm.

Pasărea stătuse pe o cracă la vreo două sute de pași depărtare; ar fi fost deci o țintă cât se poate de obișnuită. Auzii însă în sus, în văzduh, o ciocârlie și-mi ridicai ochii spre ea.

— Vedeți ciocârlia, domnilor? O dau jos.

— Imposibil, lăsați-vă păgubaș! vorbi bondocul. O să găuriți cerul și atâta tot. Asemenea treabă n-o izbutește nici Sans-ear sau Old Firehand.

— Mă rog, nu strică o încercare.

Dusei pușca la ochi și trăsei.

— A fost şi nu mai e! râse iarăşi grăsunul. S-a speriat niţel şi-a zburat!

— Da? Atunci urcaţi pe terasament ca să vedeţi la ce sunt buni ochelarii mei. Ciocârlia a căzut cam la optzeci de paşi de aici.

Arătai în direcţia respectivă şi câţiva pasageri, dând fuga până acolo, aduseră într-adevăr pasărea moartă. O nimerisem în plin. Grăsunul se uită când la pasăre, când la mine, apoi exclamă:

— A reuşit, zău c-a reuşit! Şi nu cu alice, cu glonţ!

— Păi cum, aţi trage dumneavoastră cu alice la o asemenea distanţă, sir? îl întrebai. Pentru un *westman* adevărat ar fi pur şi simplu ruşinos. Cu alice las' să tragă copiii sau vânătorii de stârvuri.

— Domnule, dar aţi izbutit o performanţă cum n-am mai văzut în viaţa mea! se minună sincer rotofeiul. Să fie o întâmplare, sau . . .

— Mai daţi-mi o ţintă!

— Lăsaţi, sir, că vă cred. Se pare că v-aţi cam bătut joc de mine. Dar nu-i nimic. Ia veniţi un pic!

Mă trase la o parte, până într-un loc unde urmele cailor erau foarte clare. Scoase din buzunar o bucată de hârtie tăiată în formă de copită şi o aplică pe una din urme.

— *Well*, aceeaşi măsură! rosti el îngândurat. Sir, vreau să vă întreb ceva: sunteţi absolut stăpân pe timpul dumneavoastră? Ţineţi neapărat să urcaţi chiar acum pe Tetoni, sau aţi fi dispus să vă abateţi în altă direcţie?

— Pot să fac orice.

— *Well!* Atunci ascultaţi: îl ştiţi cumva, după nume, pe Fred Walker-cel-gras?

— Da. Cică ar fi un *westman* de seamă, unul din cei mai iscusiți cercetași ai munților. Se zice că ar vorbi câteva dialecte indiene.

— Ei bine, sir, iată-mă: eu sunt Fred Walker!

— Ar fi trebuit să-mi închipui. Permiteți să vă strâng mâna! Mă bucur nespus că ne-am întâlnit.

— Vă bucură, într-adevăr? Atunci e cazul să ne cunoaștem mai îndeaproape. Aflați, de exemplu, că aș avea o vorbuliță de discutat cu un anume Haller. Acesta era în ultima vreme capul unor tâlhari de codru și hoți de cai, ca să nu vorbim de ce mai are pe conștiință din anii trecuți. Acum a pătruns cu banda lui în Vest și eu îi calc pe urme. Hârtia asta e tăiată exact pe măsura copitelor dinapoi ale calului său. Și uite că se potrivește. Or, având în vedere faptul că Haller e șchiop de piciorul drept, simt că el e șeful *railtroubler*-ilor de aici.

— Haller? Și mai cum?

— Sam, Samuel. Dar își ia mereu alte nume.

— Samuel Haller? Păi de ăsta am mai auzit. Nu cumva e vorba de contabilul lui Rellow, marele petrolist? Cel care a dispărut într-o zi ușurându-l pe patron de o serioasă sumă de bani?

— Exact. L-a convins pe casier să golească seiful și s-o șteargă împreună cu el. Apoi l-a împușcat. Urmărit de poliție, a mai ucis și doi sergenți în momentul când erau să-l prindă. Au pus mâna pe el la New Orleans, când dădea să se îmbarce, dar a reușit să scape și atunci, omorându-l pe paznicul închisorii. Pe urmă a fugit în Vest. Altceva nu avea ce să mai facă: i se confiscase toată averea adunată prin jaf. De atunci o ține numai în fărădelegi și ar fi timpul să-l punem în sfârșit cu botul pe labe.

— Vreți să-l prindeți?

— Trebuie să-l prind, mort sau viu.

— Aveți o răfuială personală cu el?

Coborî o clipă privirea și apoi răspunse:

— Nu-mi place subiectul, sir. Poate am să vă istorisesc mai târziu, după ce ne vom fi cunoscut îndeaprope, ceea ce, de altfel, sper că se va întâmpla. E o ciudată coincidență că m-am suit tocmai în acest tren. Și, totuși, în ce privește urma lui Haller, aș fi căutat-o mult și bine dacă nu erați dumneavoastră să-mi atrageți atenția. Că șeful bandei de aici șchiopătează și călărește pe un armăsar roib, astea nu le-aș fi ghicit niciodată. Or, aceste detalii sunt de cel mai mare preț. Eu unul mă lipsesc de tren și plec în urmărirea lui Haller. Mă însoțiți, sir?

— Eu? Un *greenhorn?* zâmbii cu tâlc.

— *Pshaw!* Nu trebuie să mi-o luați în nume de rău. Înfățișarea dumneavoastră aduce a bărbat de salon, nicidecum a *westman.* De când lumea n-am văzut om să-și așeze țvicărul pe nas în plină prerie ca să împuște pasărea din zbor. Și uite că m-am înșelat. Vă cer scuze. Hai să ne lămurim, sir: veniți cu mine?

— Hm! N-ar fi mai bine să vă alăturați oamenilor care vor sosi din stațiile învecinate ca s-o ia pe urmele bandei?

— Nu. Mie să nu-mi vorbiți de asemenea urmăriri. În cazul nostru un singur *westman* face mai mult decât un întreg popor de gură-cască. Pe de altă parte, vă spun deschis și vă avertizez că nu e deloc lipsit de primejdii să te ții după acești banditi. Viața îți atârnă de un fir de păr. Dar pentru un om ca dumneavoastră care, după cum văd, caută aventura, prilejul e cât se poate de atrăgător.

— Asta e adevărat. Numai că mie nu-mi place să mă amestec în treburile altora. Acest Samuel Haller mi-e cu totul indiferent. Şi pe urmă, nici nu ştiu dacă tocmai eu sunt omul potrivit pentru dumneavoastră.

Ochişorii lui îmi aruncară o privire isteaţă:

— Poate vreţi să spuneţi invers, că eu n-aş fi omul potrivit? Oricum, în privinţa dumneavoastră să nu vă faceţi griji. Walker-cel-gras nu se întovărăşeşte tamnesam cu primul ins ce-i iese în cale. Vă asigur că nu. Mie îmi place să umblu singur şi dacă-mi iau odată un tovarăş de drum, apoi acela cred că-i om de nădejde, nu târâie-brâu. Limpede?

— Aici ne asemănăm amândoi. Şi eu prefer să mă descurc cu propriile forţe. Nu poţi să fii niciodată destul de precaut în alegerea unui tovarăş. Dai de câte unul cu înfăţişare de om onest, te culci seara lângă el şi dimineaţa, vorba ceea, te trezeşti mort, în timp ce dumnealui pleacă vesel mai departe.

— *Zounds!* Mă luaţi cumva drept un astfel de ticălos, sir?

— Nicidecum! Ştiu că sunteţi un om de treabă, v-o citesc în ochi. Ba chiar mai mult: faceţi parte din tagma agenţilor secreţi şi acolo ticăloşii n-au ce căuta.

Grăsunul tresări şi făcu feţe-feţe.

— Sir! exclamă el. Ce vă trece prin cap?

— Fiţi calm, master Walker! E drept că nu aduceţi nici pe departe cu tipul poliţistului, dar poate că tocmai de aceea sunteţi apreciat ca detectiv. M-aţi luat drept un naiv şi un credul. Eu, însă, v-am recunoscut imediat. Pe viitor să fiţi mai prudent. Dacă s-ar răspândi ştirea că Walker-cel-gras e de fapt un agent al poliţiei trimis în Vest ca să-i facă inofensivi pe anumiţi „gentlemeni", apoi vi s-ar înfunda cât de curând.

— Sunteţi complet greşit, sir — încercă el să nege.

— Nu vă mai ascundeți după deget. Propunerea dumneavoastră mă atrage și v-aș însoți bucuros ca să le tăiem ghearele acestor *railtroubler*-i. Nu primejdia mă reține. În fond aici, în prerie, unul ca noi nu e nicăieri sigur pe viața lui. Dacă ezit, e doar pentru faptul că vă jucați cu mine de-a v-ați-ascunselea. Întovărășindu-mă cu cineva trebuie să știu cine și ce fel e omul.

Privi o vreme în pământ, îngândurat. Apoi își înălță capul și rosti ferm:

— Bine, sir, am să vă pun la curent în legătură cu persoana mea. Nu știu cum, dar în ciuda faptului că arătați ca un erou de operetă, reușiți să inspirați încredere chiar și unui *westman* sadea. V-am tot studiat în tren și mărturisesc că-mi place felul dumneavoastră de a fi. Eu unul sunt de obicei cam ursuz, dar în compania dumneavoastră m-aș simți bine. De aceea vreau să vă vorbesc deschis. Da, fac parte din corpul de detectivi particulari ai doctorului Sumter din Saint-Louis. Misiunea mea e să cutreier codrii străvechi în urmărirea răufăcătorilor. Bineînțeles că nu duc o viață ușoară. Lucrez însă cu pasiune și cu zel. De ce? Asta v-o spun cu altă ocazie, când va fi vreme de taifas. E o poveste tragică. Și acum, sir, mă însoțiți?

— Da, master Walker! Iată mâna. Să fim tovarăși devotați și să împărțim pe din două toate necazurile și primejdiile.

Omul se lumină la chip, bătu palma și întări:

— Ați vorbit frumos, sir! Vă mulțumesc. Sper să ne împăcăm ca frații. Și mai lăsați-o încolo cu „master Walker"! Spuneți-mi Fred. Scurt și cuprinzător. Voi știi că de mine-i vorba. Dumneavoastră cum vă spune?

Îi spusei numele meu de acasă și adăugai:

— Spune-mi simplu Charlie, atât. Ei și acum . . . Iată că linia a fost reparată. Lumea o să urce în tren.

— Bine, mă duc s-o scot afară pe Victory. Să nu te sperii la vederea ei. Arată de zici ce-i aia, dar e o iapă cu mari calități. Mă poartă în spinare de doisprezece ani și n-aș da-o pe cel mai nobil cal de curse. Ai lăsat ceva în vagon?

— Nu. Stai puțin, Fred: să le spunem oare oamenilor ce scop urmărim?

— Nimic! Cu cât se va ști mai puțin despre noi, cu atâta vom fi mai în siguranță.

Se duse la primul vagon în care călătorea iapa și rugă să i se deschidă. Configurația terenului nu permitea deloc debarcarea unui cal, nici vreo instalație mecanică nu exista. Dar lucrurile se desfășurară în chip cu totul neașteptat.

— Victory, *come on!*

La îndemnul lui Fred, iapa își iți mai întâi capul, cercetă terenul de dedesubt, meditâ o clipă cu ambele urechi aduse pe spate și, dintr-un salt acrobatic, ateriză pe terasament. Toți cei de față izbucniră în aplauze. Iapa, ca și cînd ar fi înțeles că ea e obiectul admirației, își flutură a mulțumire coada și necheză politicos.

Aparent, calul acesta nu-și justifica deloc numele de „Victory", adică izbândă. Era un roib sfrijit, cu picioare de cocostârc și numărând pe puțin douăzeci de ani. Timpul mai că-i mâncase toată coama, iar din coadă abia de-i lăsase câteva fire. La urechi semăna cu un iepure uriaș. Și, totuși, animalul îmi impuse respect, mai ales când îl văzui zvârlind și dând să-l muște pe un pasager ce se apropiase prea mult. După cum veți fi remarcat, Victory părea o copie fidelă a bătrânei Tony, iapa lui Sans-ear. Acum aștepta cu șaua în spinare și frământând zăbalele între dinți.

Fără să spună o vorbă, Fred încălecă și calul sări de pe terasament. De altfel, pasagerii nici nu se mai

sinchisiră de persoana noastră. Nu aveau nimic comun cu noi, şi puţin le păsa că părăseam trenul.

Ajuns jos, Walker mi se adresă:

— Vezi, Charlie, ce bine-ar fi fost să ai şi dumneata un cal?

— Las' că-mi fac eu rost cât de repede. Îl prind cu ajutorul iepei dumitale.

— Nu zău? Poate că ţi-l prind eu, că Victory, s-o ştii de la mine, nu te rabdă nicicum în spinare. Sunt singurul călăreţ pe care-l acceptă.

— Asta rămâne de văzut.

— Te asigur că nu exagerez. Altminteri, ţi-ar fi şi dumitale mai uşor, am călări cu schimbul. Aşa însă, eşti osândit să mergi pe jos până întâlnim o turmă de mustangi. Proastă afecere! O să ne mişcăm încet de tot. Pierdem timpul de pomană! Ei, uite că urcă lumea, pleacă trenul.

Într-adevăr, locomotiva strănută bufnind aburii afară şi trenul, urnindu-se greoi, porni spre vest. După câteva clipe dispăru din ochii noştri.

— Atârnă-ţi puşca aia mare de şa — mă îndemnă Walker.

— Mulţumesc, Fred. Un vânător adevărat nu se desparte nicicând de arma lui. Haidem!

— Am s-o ţin la pas.

— Las-o să meargă cum îi place. Eu ştiu să alerg, sunt rezistent . . .

Înaintând astfel pe urmele bandiţilor, ajunserăm după-amiază într-o regiune deluroasă şi destul de bogat împădurită. Drumul urca în pantă pe lângă un râuleţ cu malul în parte nisipos, în parte acoperit de iarbă fragedă în care copitele cailor se imprimaseră foarte clar. Aici împuşcai după-amiază un urs spălător, gras, dolofan, care ne făgăduia o cină bogată. Apoi, la lăsarea

nopții, poposirăm într-o mică peșteră, bine ascunsă de desiș. Fără teamă de a fi observați, aprinserăm focul și puserăm carnea la fript. Simțindu-ne în cea mai deplină siguranță, renunțarăm la gardă și, după ce Fred se îngriji de calul său, ne așternurăm somnului.

În zori plecarăm iar la drum, pentru ca după-amiază să dăm de locul unde banditii făcuseră popas cu o noapte în urmă. Încinseseră acolo câteva focuri, de parcă nici nu le-ar fi păsat de vreo urmărire. Către seară călăream prin prerie paralel cu pârâul amintit. Apoi ne oprirăm la un cot de pădure. Banditii se aflau la aproximativ o zi călare înaintea noastră și nimic nu vădea prezența vreunui alt călăreț...

Când, deodată, tresărirăm amândoi. Înaintea noastră un indian tocmai cârmea de după cotul pădurii. Venea călare pe un mur[illegible] și ducea de frâu încă un cal încărcat cu poveri.

Cum ne zări, cum alunecă fulgerător la pământ, pitulându-se îndărătul calului și ațintindu-și pușca spre noi. Totul se petrecu atât de repede, încât nu-l văzurăm decât o clipită.

La rândul lui, Fred sărise cu aceeași iuțeală din șa, adăpostindu-se în spatele lui Victory. Eu însă o zbughii și mă ascunsei în dosul unui fag uriaș. Chiar atunci fulgeră pușca indianului și glonțul, șuierând, pătrunse în trunchiul fagului. O zecime de secundă mai devreme — și m-ar fi nimerit. Omul își dăduse probabil seama că eram mai primejdios decât Fred pentru că, la adăpostul copacilor, puteam să mă strecor și să-l împușc pe la spate.

Ei bine, până în momentul când auzii împușcătura îmi ținusem arma gata de ripostă; acuma însă o lăsai în jos. De ce?

Orice *westman* știe că puștile își au fiecare glasul ei aparte. Desigur, nu e ușor să identifici în acest fel două puști diferite, dar viața în prerie îți ascute până într-atât simțurile, încât, după ce ai auzit de mai multe ori aceeași armă, îi deslușești glasul dintr-o sută. Așa se face că unii vânători, după ani de despărțire, se recunosc imediat numai după sunetul puștilor.

Și tot așa se petrecură lucrurile acum. Arma indianului îmi era cât se poate de cunoscută și n-o uitam nicicând. De multă vreme nu-i mai auzisem timbrul ascuțit și sonor, dar îl recunoscui într-o fracțiune de secundă. Era pușca lui Winnetou, vestitul conducător al apașilor, dascălul și prietenul meu în cele mai grele împrejurări ale vieții, pe când înfruntam sălbăticia codrilor și a savanei. Dar să fi fost chiar el, sau poate pușca lui încăpuse în alte mâini? Pitulat pe după copac, strigai în idiomul apașilor:

Toselkita, shi shtece — nu trage, sunt prietenul tău!

— *To tiatsa tà ti. Ni peniyil* — nu te cunosc. Ieși la vedere.

— *Ni Winnetou, natan shis inté* — ești Winnetou, căpetenia apașilor? întrebai ca să mă asigur că nu greșesc.

— *Ha-au* — eu sunt! veni răspunsul.

Îmi părăsii în grabă adăpostul și alergai spre Winnetou.

— Charlie! exclamă el în culmea bucuriei.

Își desfăcu larg brațele și mă strânse la pieptul lui.

— Charlie, *si steke, si ntva-va* — Charlie, prietenul meu, fratele meu! rosti el lăcrimând de fericire. *Si inta ni inta, si ici ni ici* — ochiul meu e ochiul tău, inima mea e inima ta!

Mișcat de această absolut neașteptată revedere, mă pomenii și eu cu ochii scăldați în lacrimi. Nu mi-aș fi putut dori mai mare noroc decât să-l întâlnesc aici pe bunul meu prieten. Winnetou mă privi îndelung și cu dragoste, mă mai îmbrățișă de câteva ori, până ce-și aminti că nu eram singuri.

— *Ti ti ute* — cine e omul acesta? se interesă el, arătând spre Walker.

— *Aguan ute nșo, si steke ni steke* — e un om bun, mi-e prieten, așadar ți-e prieten și ție.

— *Ni tenlyé aguan* — cum îl cheamă?

— *The thick Walker* — Walker-cel-gras — îi comunicai porecla englezească a lui Fred.

Winnetou îi întinse mâna și-l salută în felul său:

— Prietenul fratelui meu mi-e prieten și mie! Cât pe ce să ne omorâm unii pe alții. Noroc că Charlie m-a recunoscut după glasul pușții, cum de altfel l-aș fi recunoscut și eu. Ce caută frații mei aici?

— Umblăm după niște răufăcători ale căror urme se văd jos în iarbă.

— Le-am descoperit abia nu de mult. Eu vin de la răsărit și m-am ținut mereu lângă apă. Ce fel de oameni sunt aceia?

— Niște albi și câțiva ogellallași.

Winnetou încruntă sprâncenele. Își sprijini mâna pe tomahawkul sclipitor atârnat la brâu și rosti:

— Fiii ogellallașilor sunt ca broaștele râioase. Cum vor ieși la lumină am să-i strivesc. Se poate să merg și eu cu fratele meu Charlie, să-i văd pe ogellallași?

Nici că aș fi visat o propunere mai plăcută. Winnetou printre noi făcea cât douăzeci de *westmen*-i. Bănuisem eu că, după o atât de lungă despărțire, nu mă va părăsi imediat, totuși gestul lui atât de spontan dovedea că însăși acțiunea noastră îl interesează. Îi răspunsei:

— Marea căpetenie a apașilor ne-a ieșit în drum ca raza soarelui în dimineţile reci. Tomahawkurile noastre să se unească.

— Mâna și viaţa mea vor fi una cu ale voastre. *Howgh!*

În ce-l privește pe grăsanul de Fred, i se citea pe față cât de mult îl covârșise apariţia lui Winnetou. De altfel, oricine în locul lui ar fi fost la fel de impresionat. Winnetou era, într-adevăr, un bărbat splendid. Arăta cum îl știam dintodeauna, îngrijit, mândru, suplu și măreţ, figură de erou în toată puterea cuvântului.

Ceea ce îl surprindea îndeosebi pe Walker era faptul că indianul acesta strălucea pur și simplu de curăţenie, că pe hainele lui în zadar ai fi căutat o pată cât de mică. Ochișorii lui Fred se plimbau atât de curioși de la mine la Winnetou și invers, încât nu-mi fu greu să ghicesc paralela ce o trăgea între noi.

— Fraţii mei să ia loc, să fumăm pipa păcii! ne invită apașul.

Se așeză în iarbă, băgă mâna în cingătoare și, scoţând dintr-o pungă tutun amestecat cu frunze de cânepă sălbatică, își umplu pipa împodobită cu pene. Ne așezarăm și noi alături. Ceremonia cu calumetul era inevitabilă, ea pecetluind legământul nostru, fără de care Winnetou nici nu s-ar fi interesat măcar de planul ce-l urmăream.

După ce dădu foc pipei, se ridică și suflă o gură de fum spre cer și una spre pământ. Se înclină apoi către cele șase direcţii, suflând de fiecare dată câte un fum. După care se așeză la loc și-mi întinse pipa:

— Marele Spirit îmi ascultă jurământul: fraţii mei sunt una cu mine și eu sunt una cu ei. Suntem prieteni!

Luând calumetul, mă ridicai în picioare, suflai cele șase fumuri și rostii:

— Marele Manitu, căruia ne închinăm, stăpânește pământul și stelele. El e părintele meu ca și al tău. Suntem frați și ne vom ajuta la orice greutate. Pipa păcii a înnoit legământul nostru!

Îi trecui pipa lui Fred care, ca și noi, suflă câte un fum în cele șase direcții. Apoi jură:

— Ochii mei îl văd pe vestitul Winnetou, pe cel mai de seamă conducător al mescalerilor, mimbrenilor și apașilor. Trăgând din pipa lui, mă leg să-i fiu frate. Prietenii lui sunt și prietenii mei, dușmanii lui sunt și dușmanii mei. Fie ca legământul nostru să dureze veșnic.

Luând iarăși loc, îi restituii apașului pipa, din care acesta continuă apoi să fumeze. Datina împlinită, ne puteam așeza la sfat.

— Dragul meu frate Charlie binevoiască a-mi spune prin câte a trecut de când ne-am văzut ultima oară și cum de-a ajuns pe urmele ogellallașilor — mă pofti Winnetou.

Îi satisfăcui dorința, relatându-i totul foarte pe scurt. Amănuntele întâmplărilor trăite între timp puteam să i le povestesc mai târziu. Încheind, îl rugai la rândul meu:

— Și acum, fratele Winnetou să-mi spună și mie ce-a mai făcut de la despărțirea noastră. Cum de umblă atât de departe de *wigwam*-ul strămoșilor săi, tocmai aici, pe meleagurile unde vânează siouxii?

Winnetou trase îndelung și gânditor din calumet, apoi vorbi:

— Furtuna prăvălește la pământ apa norilor, iar soarele o înalță iarăși spre cer. Așa se întâmplă și cu viața omului. Zilele vin și trec. Ce să spună Winnetou despre zorii care s-au dus? O căpetenie a siouxilor-dakota m-a jignit. L-am urmărit pe nemernic și i-am luat scalpul. Atunci oamenii lui s-au luat după mine. Eu însă am șters toate urmele, m-am furișat înapoi în *wigwam*-

urile lor și mi-am luat de acolo semnele izbânzii. Iată, le-am încărcat chiar pe calul căpeteniei!

În puține și modeste cuvinte, Winnetou ne relata de fapt o acțiune dintre cele mai temerare, pentru istorisirea căreia un altul ar fi consumat ore întregi. Dar așa îi era felul. Îl urmărise pe dușman luni de-a rândul, din sud, de la malul lui Rio Grande până sus la Milk-River, în nordul Statelor Unite; străbătuse păduri virgine și prerii nemărginite până să-l ajungă pe vrăjmaș și să-l doboare în luptă; cutezase apoi să intre chiar în tabăra inamică și să smulgă de acolo prețioasele trofee. Realizase un tur de forță de care numai un om ca dânsul era capabil. Și totuși cu câtă discreție vorbea!

— Frații mei — trecu el la alt subiect — vor să-i urmărească pe ogellallași și pe oamenii albi numiți *rail-troublers*. Pentru asta e nevoie de cai buni. N-ai dori, frate Charlie, să te urci pe calul acesta al sioux-ului-dakota? E dresat de minune, iar tu l-ai stăpâni mai bine ca oricare altă față palidă.

Winnetou îmi mai dăduse cândva un mustang admirabil. Îmi venea deci greu să accept și acest dar:

— Cu îngăduința fratelui meu am să prind mai bine un mustang. Calul sioux-ului trebuie să ducă povara.

Clătină din cap și rosti stăruitor:

— De ce uiți, dragă Șarli, că tot ce-i al meu e și al tău? De ce să-ți irosești timpul cu prinderea unui cal și pe deasupra să te mai și zărească ogellallașii? Crezi că Winnetou va căra după sine povara asta când e vorba să-i urmărească pe dușmani? El o va îngropa și calul va fi liber. *Howgh!*

Nu era cazul să mă mai opun. Acceptai darul. De altfel, calul îmi cucerise dintru început admirația. Era negru ca pana corbului, bine legat, zvelt și totuși puternic, vânjos. Numai gândul că ai să-l încaleci îți provoca

o adevărată plăcere. Coama deasă îi atârna până la piept, coada mai că atingea pământul. Nările îi scânteiau de roşeaţă, fapt foarte preţuit la indieni. Iar în ochii lui mari, focoşi, se citea totuşi un fel de calm şi cumpătare care anunţau că te poţi bizui pe el, cu condiţia să fii călăreţ priceput.

— Dar şaua? observă Fred. Doar n-ai să încaleci pe samar!

— Asta-i floare la ureche — ripostai eu. N-ai văzut cum transformă indienii samarul în şa sau cum *west-man*-ul îndemânatic îşi încropeşte la iuţeală o şa destul de bună din pielea vreunui vânat abia răpus? Rabdă până mâine şi ai să mă invidiezi!

Apaşul încuviinţă din cap şi zise:

— Nu departe de aici, lângă apă, Winnetou a văzut urme proaspete de lup. E un lup mare de tot. Până în seară îi vom lua pielea şi coastele şi o să meşterim o şa cumsecade. Au fraţii mei merinde?

La răspunsul meu afirmativ, Winnetou continuă:

— Atunci veniţi! Punem mâna pe lup şi ne căutăm apoi un loc de popas. Acolo am să îngrop lucrurile luate de la siouxii-dakota, iar mâine în zori pornim pe urmele banditilor. Nemernicii aceştia au sfărâmat carele trase de calul de foc, au jefuit, au ars şi au ucis pe mulţi dintre fraţii lor albi. Marele Spirit e supărat pe faptele lor şi o să ni-i dea pe mână. După legile savanei, asemenea mişei trebuiesc omorâţi.

Astfel părăsirăm acest loc al revederii noastre pe cât de neprevăzute, pe atât de fericite.

Curând găsirăm vizuina lupului şi-l împuşcarăm. Era din acel soi de lupi cărora indienii le spun coioţi. După puţin, aşezaţi lângă foc, ne apucarăm să confecţionăm şaua.

Dimineața Winnetou își îngropă trofeele constând din arme indiene și pungi cu „medicamente". Însemnarăm locul ca să-l putem găsi mai târziu și pornirăm pe urmele banditilor. Aceștia ar fi făcut, desigur, mult haz aflând că trei inși, mari și lați, se aventurau să înfrunte liota lor atât de numeroasă . . .

6. HELLDORF-SETTLEMENT

Chiar dintru început „corbul“ meu se arătă a fi un cal minunat. Orice alt călăreț, neinițiat în dresura indiană, ar fi fost zvârlit imediat din șa. Pe mine însă calul mă respectă din prima clipă, ceea ce făcu să cresc totodată în stima grăsanului de Fred. Acesta mă iscodea din când în când cu priviri ciudate. Îi dăduse de gândit probabil simpatia ce-mi arăta Winnetou. În mintea lui această caldă prietenie dintre gloriosul apaș și un vânător oarecare luase proporțiile unui mister.

Victory, bătrâna iapă a lui Fred, se ținea și ea bine, încât înaintam într-un tempo destul de rapid. Către prânz, ajunserăm la ultimul loc de popas al bandiților. Nu ne mai despărțea de ei decât o jumătate de zi.

Aici urmele se abăteau de la râulețul amintit către o vale prin care curgea un alt pârâu. Din ce în ce mai atent, Winnetou scruta mereu pădurea prelinsă de pe înălțimile laterale până în inima văii. În cele din urmă opri și, cum eu călăream îndărătul lui, mi se adresă, întorcând capul:

— Iuf! Ce crede fratele meu Charlie despre drumul acesta?

— Duce în sus, pe creastă.

— Și apoi?

— S-ar putea ca dincolo, după povârniș, bandiții să fi ajuns la ținta lor.

— Ce țintă?

— Păşunile ogellallaşilor.

— Winnetou aprobă printr-o mişcare scurtă a capului şi rosti:

— Fratele meu Charlie vede şi acum ca vulturul şi simte ca vulpea Aşa e cum a spus!

Îşi îndemnă calul şi porni prevăzător înainte.

— N-am înţeles. Ce-i cu păşunile ogellallaşilor? se interesă Fred.

— Ţi-am mai spus eu că trei indieni nu se întovărăşesc în mod normal cu o întreagă bandă de albi. În Vestul Sălbatic indienii sunt incomparabil mai mulţi decât albii şi nu văd de ce în acest caz raportul s-ar inversa.

— *Pshaw!* Nu pricep, Charlie.

— Omule, cei trei ogellallaşi au fost trimişi să-i călăuzească şi să-i supravegheze pe bandiţi. Asta e.

— Cum adică? Cine i-a trimis?

— Nu mi-o lua în nume de rău, dragă Fred, dar astăzi rolurile par să se fi schimbat. S-ar părea că trebuie să te consider eu *greenhorn.*

— Na-na!

— Crezi că vreo douăzeci şi ceva de păcătoşi pot juca aici cum le place fără să-i dibuiască indienii?

— Desigur că nu.

— Şi atunci, ce le rămâne de făcut?

— Hm, da! Să se pună sub protecţia pieilor-roşii.

— Exact. Şi pieile-roşii îi vor ajuta din pură generozitate?

— Ba nu. Vor cere plată.

— Ce fel?

— O parte din pradă, firește.

— Bun. Acum înţelegi ce discutam adineauri cu Winnetou?

— Aha, vasăzică asta e! Banditii au jefuit trenul, iar cei trei ogellallaşi îi însoţesc şi-i conduc la ai lor ca să-şi achite datoria.

— Da sau nu. Sigur e însă un lucru: onorabilii noştri fraţi albi se vor întâlni în curând cu o mare trupă de ogellallaşi. Ţi-am mai spus-o asta când ne aflam la calea ferată.

— Mă întreb ce planuri vor mai fi având?

— Bănuiesc eu ceva.

— Aş! De unde să ştii ce urmăresc nişte oameni pe care nici nu i-ai văzut la faţă? Ca să fiu sincer, Charlie, azi-dimineaţă ai reuşit să creşti oarecum în ochii mei, dar ca să te cred şi proroc ar fi prea mult!

— Vom vedea. În orice caz, eu am trăit destul printre indieni şi le cunosc obiceiul. Ascultă: Ştii care-i cea mai bună metodă ca să ghiceşti intenţiile cuiva?

— Ei?

— Te transpui exact în caracterul şi în situaţia lui. Vrei să mă fac forte şi să dezleg taina ce ne interesează?

— Aş fi tare curios.

— Bine. Cui crezi că a raportat mai întâi şeful trenului nostru despre catastrofa constatată pe traseu?

— Celei mai apropiate staţii, desigur.

— Aşadar, de acolo vor fi fost trimişi oameni ca să cerceteze împrejurările în care s-a întâmplat catastrofa şi să-i urmărească pe făptaşi. Nu?

— Fără îndoială.

— Dar în felul acesta, oamenii plecând, staţia rămâne fără apărare şi un atac asupra ei n-ar prezenta prea multe riscuri.

— *Egad!* Aşa e! Acuma ghicesc şi eu ce-ţi umblă prin cap.

— Ei, după cum ştii, gările au aici încă un caracter provizoriu. Să ne întrebăm deci care anume staţie poate

dispune de atâţia oameni încât să alcătuiască un detaşament. Pe mine mă duce gândul la Echo-Cannon.

— Se poate, Charlie. În orice caz, banditii vor fi bănuind că staţia a rămas fără apărare.

— Judecând după faptul că sunt porniţi pe război, putem trage concluzia că siouxii nu vor sta deloc cu mâinile în sân. Aproape sigur că vor ataca staţia Echo-Cannon. Dar ia uitaţi-vă, am ajuns la izvoarele pârâului. De acum încolo urcăm pieptiş; nu mai e timp de palavre.

Urcam pe sub arbori uriaşi. Terenul accidentat ne solicita multă atenţie. Sus se făcea un podiş. De aci ne lăsarăm iar în vale, către un curs de apă ce călătorea spre est.

Acolo poposiră banditii la prânz, cotind apoi o dată cu pârâul către miazănoapte.

Trecurăm câteva râpe şi văiugi. Urmele, din ce în ce mai proaspete, ne îndemnau la mare vigilenţă.

În sfârşit, către seară, după ce atinserăm greabănul unei culmi şi eram gata să coborâm de cealaltă parte, Winnetou — care călărea în frunte — trase brusc de frâu.

— Iuf! făcu el, repezindu-şi braţul înainte.

Ne strunirăm şi noi caii, privind în direcţia respectivă.

La dreapta noastră, jos de tot, se întindea o mică păşune pe care o puteai înconjura în cel mult o oră. Păşune lină, bogată în ierburi dese. Se înălţau acolo o mulţime de corturi indiene. Printre corturi domnea o vie animaţie. Caii păşteau în voie, deşeuaţi. Sumedenie de oameni trebăluiau peste tot. Scheletele câtorva bivoli odihneau la o margine a taberei, iar pe funiile întinse atârnau hartane de carne pusă la uscat.

— Ogellallaşi! constată Fred.

— Ei, vezi că am avut dreptate?

— Treizeci și două de corturi! precizează el.

Winnetou măsură atent valea și adăugă:

— *Naki gutesnontin nagoiva* — două sute de războinici.

— Dar mai sunt și albi pe-aici — observai eu. Ia să numărăm caii; așa ne lămurim mai precis.

Puteam cuprinde cu ochii întreaga tabără. Erau două sute cinci cai. Dacă ogellallașii ar fi avut de gând să plece de aici la vânătoare, atunci și-ar fi pregătit desigur mai serioase provizii de carne. Și apoi, n-ar fi ales tocmai acest ținut destul de sărac în bizoni. Era vorba deci de altceva, și anume o operație de război. Dovadă și scuturile. La vânătoare scutul mai mult te împiedică decât te ajută.

Oarecum izolat de celelalte se înălța un cort mai mare, cu pene de vultur prinse în vârf, ceea ce însemna că aparține căpeteniilor.

— Ce crede fratele meu Charlie? mă consultă Winnetou. Oare broaștele astea vor mai zăbovi mult aici?

— Cred că nu.

— Și din ce deduci asta, Charlie? se interesă Fred. E o problemă ce nu se rezolvă cât ai bate din palme și, în același timp, e mult prea serioasă ca s-o tratăm așa ușurel.

— Uită-te la scheletele bivolilor și ai să găsești răspunsul, dragă Fred!

— Și ce-i cu ele?

— Ciolanele sunt albe, vasăzică au stat la soare pe puțin patru-cinci zile. Înseamnă că și carnea trebuie să se fi uscat binișor. Nu-i așa?

— Firește.

— Deci, pieile-roșii sunt gata de drum. Ori crezi că se vor mai întinde la câte o partidă de șah sau de dame?

— Mă cam iei peste picior, stimate sir! Eu însă n-am vrut decât să te pun la încercare. Aha, uite că a ieșit unul din cort! Cine să fie?

Winnetou își vârî mâna în buzunar și scoase... un ochean. În mâinile unui indian instrumentul acesta era într-adevăr o raritate. Fred îl privi surprins. Șeful apașilor își cumpărase ocheanul cu ocazia vizitelor sale prin orașele din est. Îl reglă și se apucă să-l studieze pe indianul care ieșise din cort. Apoi mi-l întinse mie. O umbră de scârbă și mânie trecu pe chipul său.

— Mincinosul și trădătorul de Ko-it-se! scrâșni el. Winnetou îi va crăpa țeasta cu tomahawkul.

Prin lentilele ocheanului îl examinai cu mare interes pe ogellallah. Ko-it-se înseamnă gură-de-foc. Omul acesta era cunoscut în întreaga savană și în regiunile de munte drept un bun orator, războinic extrem de curajos și dușman neîmpăcat al albilor. O înfruntare cu el nu era lucru de șagă.

Trecând ocheanul lui Walker, îi spusei:

— Fred, n-ar strica să ne ascundem. Acolo se văd cu mult mai mulți cai decât oameni; probabil că unii vor fi stând prin corturi, dar nu e deloc exclus ca alții să patruleze în afara taberei.

— Frații mei să mai aștepte — interveni apașul. Winnetou va căuta un ascunziș potrivit.

Dispăru printre copaci și se întoarse abia după un răstimp destul de lung. Apoi ne conduse mai într-o parte, pe spinarea muntelui, până într-un desiș extrem de încâlcit, prin care ne strecurarăm cu chiu, cu vai. Dincolo era destul loc pentru oameni și cai. Legarăm animalele, în timp ce Winnetou se înapoia ca să șteargă urmele trecerii noastre.

Aici, în iarba răcoroasă, stăturăm până seara foarte atenți la cel mai mic zgomot și gata în orice clipă să

alergăm la caii noştri, dac-ar fi dat semne de neliniște. Mai târziu, ocrotit de întuneric, Winnetou se strecură prin desiș şi constată că jos ogellallaşii aprinseseră câteva focuri.

— Astora nu le pasă de nimic — comentă Fred, ascultând ştirea adusă de Winnetou. De-ar bănui cât de aproape suntem!

— Bănuiesc ei, desigur, că sunt urmăriți — îi explicai eu. Dar deocamdată se ştiu în siguranță, pentru că detaşamentul de feroviari încă nu putea să ajungă aici. Eu presupun că vor pleca în zori. Ar trebui să-i spionăm.

— Merge Winnetou — se oferi numaidecât apaşul.

— Bine, te însoțesc. Fred, tu rămâi la cai. Puştile le lăsăm aici, n-ar face decât să ne stinghereasca. Tomahawkul şi cuțitul ajung. La o adică, avem şi pistoalele.

Grăsunul de Fred se declară imediat de acord să rămână la cai. Deşi curajos din fire, prefera să nu se expună decât în caz extrem. Oricum, era riscant să cobori în vale şi să-i spionezi pe ogellallaşi. Dacă te prindeau, însemna că ți-ai încheiat socotelile cu viața.

Mai erau trei sau patru zile până la crai-nou. Pe cerul înnorat nu licărea nici o stea. Prielnic timp pentru acțiunea noastră! Ne furişarăm pe dibuite până în locul unde stătusem la pândă toată după-amiaza.

— Winnetou o ia la dreapta şi fratele Charlie la stânga! îmi şopti apaşul. Fără alt cuvânt, dispăru în bezna pădurii.

Eu, urmându-i sfatul, mă furişai pe stânga povârnişului. Pitindu-mă mereu după tufe şi copaci, ajunsei neauzit până-n vale. Focurile de tabără se înălțau înaintea ochilor mei. Prinsei cuțitul de vânătoare între dinți, mă lungii pe burtă şi pornii încet, târâş, către cortul căpe-

teniei, înălțat la vreo două sute de pași. Focul din fața cortului nu-și arunca lumina spre mine...

Cam într-o jumătate de oră izbutii să ajung la cortul căpeteniei, numai la vreo opt coți distanță de oamenii care ședeau lângă foc. Discutau foarte însuflețit în limba engleză. Încumetându-mă să ridic puțin capul, observai că erau cinci albi și trei indieni.

Roșii ședeau liniștiți. Numai un alb își permite să trăncănească cu glas tare lângă focul de tabără; prevăzător, indianul discuta mai mult prin semne decât prin cuvinte. De altfel, și focul ardea cu flacără mare, nu înăbușit ca la indieni.

Unul dintre albi, o namilă bărboasă, avea pe frunte o cicatrice ca de la o tăietură de cuțit. În gașca lui părea o persoană cu autoritate, al cărei cuvânt se cere respectat. Pitit în umbră, ascultai discuția.

— Cât e până la Echo-Cannon? întrebă unul.

— Cam vreo sută de mile — răspunse omul cu cicatricea. Trei zile de trap ușor.

— Și dacă greșim, dacă, de pildă, oamenii au rămas în stație și nu s-au luat după noi?

Lunganul cel bărbos râse pe un ton superior:

— Prostii! E sigur că vin! Doar am făcut așa fel ca să le sară urmele în ochi. Și apoi, atacul asupra trenului s-a soldat cu vreo treizeci de morți și cu pradă bogată. N-or să înghită ei hapul fără a încerca măcar să ne-o plătească!

— În acest caz, avem șanse — se băgă în vorbă un al treilea. Rollins, ia spune, câți oameni lucrează la Echo-Cannon?

— Vreo sută cincizeci, toți înarmați — răspunse cel interpelat. Dar să nu uităm că există acolo câteva magazine și baruri bine aprovizionate. Iar administrația dispune de o casă de bani frumos garnisită! Am auzit că

păstrează în ea suma destinată investiţiilor pe linia Green-River — Promontory, deci o distanţă de peste două sute treizeci de mile. Plăcută sumă, pe cât s-ar părea!

— *High-day!* Bravo, îmi place! Şi crezi că o să-i ducem de nas?

— Fără îndoială. Mâine după-amiază vor ajunge aici. Noi, însă, plecăm încă din zorii zilei. Mergem o bucată spre nord, apoi ne răzleţim în câteva direcţii încât n-or să mai ştie cum şi încotro. După aceea, fiecare grup şterge cu grijă urmele şi ne întâlnim cu toţii jos, la Greenfork. De acolo, ferindu-ne de locurile deschise, intrăm frumos în Echo-Cannon. Tot drumul ne va lua vreo patru zile.

— Zici să trimitem cercetaşi înainte?

— Se înţelege. Cercetaşii vor pleca mâine direct la Echo-Cannon şi ne vor aştepta lângă Painterhill. Vasăzică, s-a hotărât. Chiar dacă feroviarii au rămas toţi la Cannon, încă nu trebuie să ne facem griji. Suntem superiori ca număr. Până să apuce ei armele, îi lichidăm.

N-aş fi putut găsi un moment mai prielnic ca să-i spionez. Ceea ce aflasem aici întrecea cu mult aşteptările mele. Să fi stat încă acolo? Nu avea nici un rost. Mai mult decât atât nu-mi trebuia. Pe de altă parte, primejdia mă pândea la cea mai mică neatenţie. Mă retrăsei deci cu mare băgare de seamă.

Mergeam aplecat şi de-a-ndăratelea, ştergând cu grijă orice urmă care ar fi putut să fie descoperită a doua zi . . . Pierdui astfel aproape o oră până să ajung iar la pădure şi să mă pun la adăpost.

Făcându-mi mâinile pâlnie la gură, imitai orăcăitul broaştei. Convenisem cu Winnetou acest semnal, ca să ştie când să se retragă. Eram sigur că-l va auzi şi-i va da urmare. Indienilor acest semnal nu putea să le pară suspect, având în vedere că acolo, în ierburile umede, pre-

zenţa broaştelor era firească şi seara era normal ca glasul lor să se facă auzit.

În sfârşit, ajunsei cu bine la desişul nostru.

— Cum a fost? se interesă Fred.

— Mai rabdă până se întoarce Winnetou.

— De ce? Ard de curiozitate!

— N-ai decât să arzi! Doar palavragiii macină mereu din gură. Mie nu-mi convine să repet acelaşi lucru de două ori.

Fred trebui să se resemneze şi să aştepte răbdător, până când Winnetou apăru într-un târziu . . .

— Fratele meu Charlie m-a chemat? întrebă acesta.

— Da.

— Pesemne că fratele meu a avut noroc?

— Am avut. Dar Winnetou a aflat ceva?

— Nimic. Am pierdut mult timp până să trec de caii lor şi, când să ajung la foc, se auzi orăcăitul broaştei. Am mai întârziat apoi cu ştersul urmelor, de au răsărit şi stelele pe cer. Fratele meu ce a aflat?

— Tot ce ne trebuie.

. . . Le povestii cele auzite, drept care Fred mă felicită:

— Aşadar, presupunerile dumitale, Charlie, s-au adeverit! Chestia cu atacul de la Echo-Cannon ai ghicit-o excepţional de bine.

— Nici nu era greu.

— Şi cum arată lunganul acela? Zici că are o tăietură pe frunte?

— Da.

— Şi e bărbos?

— Exact.

— Înainte nu purta barbă. Dar nu mă îndoiesc că-i el. Cu tăietura s-a ales când cu atacul asupra unei ferme, jos, la Leawenworth. Şi cum îşi spune?

— Rollins.

— Da, da, să ţinem minte. Îşi schimbă numele pentru a patra oară. Şi acum? Nu văd cum l-am scoate azi de-acolo.

— E imposibil. Şi apoi, nu ne interesează numai el. Parcă ceilalţi sunt mai breji?! Îţi mărturisesc, dragă Fred, că, pe cât mi-a stat în putinţă, m-am ferit întotdeauna să ucid vreun semen al meu. Sângele omului e cea mai preţioasă licoare din lume. Am preferat să îndur multe până a mă hotărî să trag în adversar, şi atunci numai ca să mă apăr. Şi chiar într-un asemenea caz m-am străduit să-l scot din luptă fără să-l omor...

— Măi — făcu grăsunul — parc-ai fi Old Shatterhand! Nici dânsul nu ucide indieni decât în caz de forţă majoră. Când e vorba de vânat, nimereşte fiara drept în ochi, dar când are de-a face cu oameni, ba zdrobeşte un picior, ba un braţ, ba le repede câte un pumn de-i năuceşte pentru câteva ceasuri!

— Iuf! se miră Winnetou, ascultându-l pe Fred. Abia acum îşi dădea seama că grăsunul nu mă ştie de Old Shatterhand.

Mă prefăcui că n-am auzit exclamaţia şi reluai:

— Totuşi, nu mi-aş îngădui vreodată să-l fac scăpat pe un bandit sau chiar o întreagă haită de asemenea fiare. Ar fi să ajung complicele lor şi să-i las pe oamenii cinstiţi în voia criminalilor. Acum, judecând situaţia, e imposibil să-l scoatem de acolo pe acest Haller, care-şi zice Rollins. Aş fi putut, desigur, să-l împuşc. Dar, crede-mă, eu nu procedez ca ucigaşii de rând, chiar dacă, judecând isprăvile lui, o moarte fulgerătoare ar fi cea mai uşoară dintre sancţiuni. Prefer să-l prindem împreună cu toată banda. Şi asta nu se poate realiza decât dacă-i lăsăm să se deplaseze la Cannon.

— Şi noi ce facem?

— Mai întrebi? Căutăm să ajungem înaintea lor și-i prevenim pe oamenii din stație.

— *Well!* Așa mai zic și eu. Poate izbutim să-i prindem pe toți de vii. N-or fi prea mulți?

— Păi, dac-am putea să-i urmărim numai noi trei fără teamă, nu văd de ce ne-am teme la Echo-Cannon, unde vom avea, desigur, și ajutorul localnicilor?!

— Mulți nu cred să fie. Majoritatea vor fi plecați pe urmele bandei.

— Avem noi grijă să-i vestim și să-i întoarcem din drum.

— Cum să-i vestim?

— Ieșim în drumul lor și fixăm un bilet pe trunchiul unui copac.

— Și or să se ia după informațiile scrise pe bilet? N-or să creadă că e vorba de un vicleșug al banditilor?

— Nu se poate să nu fi auzit de la personalul trenului nostru că doi dintre călători au coborât. Și apoi, or să ne vadă urmele. Iar răvașul am să-l scriu așa fel, încât să nu încapă nici o îndoială. Am să-i sfătuiesc să evite trecerea prin Greenfork și Painterhill, primul fiind locul de adunare al grupurilor de ogellallași, după ce se vor fi împrăștiat în scop de manevră, iar al doilea locul unde urmează a se instala cercetașii. Aceștia nu trebuie în nici un caz să-i observe pe feroviari când vor reveni în stație. De aceea am să recomand să se întoarcă la Echo-Cannon dinspre sud.

— Iuf! exclamă nerăbdător Winnetou. Să plecăm repede!

— Chiar acum?! se miră Fred.

— Răsăritul soarelui să ne apuce departe de aici.

— Și dacă mâine banditii ne descoperă urmele?

— Câinii de ogellallași vor pleca numaidecât spre miazănoapte și nimeni n-o să mai urce încoace. *Howgh!*

Se ridică şi plecă să-şi dezlege calul. Scoaserăm şi noi caii din desiş şi o luarăm înapoi pe drumul care ne adusese până acolo. Firește că de odihnă nu putea să mai fie vorba în acea noapte...

Gonind până în zori, ne depărtarăm cu vreo nouăzece mile de ogellallaşi. În sfârşit, caii puteau să mai răsufle niţel. Merserăm o bucată drept spre sud şi ne oprirăm într-un loc potrivit. Pe o foaie de carnet aşternui cu creionul mesajul nostru şi cu ajutorul unui beţişor fixai hârtia de trunchiul unui copac, astfel ca să atragă atenţia trecătorului care ar veni dinspre sud. Cârmirăm apoi la dreapta, în direcţia sud-vest.

Către prânz trecurăm de Greenfork, însă departe de punctul unde urmau să se întâlnească grupele ogellallaşilor... Şi mânarăm întruna până în amurg.

Făcuserăm în cursul zilei peste patruzeci de mile engleze şi era de mirare cum Victory, iapa lui Fred, nu rămânea deloc în urmă... La un moment dat se deschise în faţa noastră o vâlcea destul de întinsă şi adăpostind la mijlocul ei un lac modest, alimentat de un pârâu ce venea dinspre răsărit şi-şi continua cursul spre apus.

Ne oprirăm surprinşi, dar nu atât de apariţia vâlcelei, cât de cu totul altceva. Sus, pe colina din faţă, despădurită, se întindeau ogoare cultivate, iar jos păşteau cai, cornute mari, capre şi oi. La poale se înşirau cinci clădiri spaţioase de lemn şi altele mărunte semănând cu casele noastre ţărăneşti şi străjuite de silueta unui mic lăcaş de închinăciune, cu o cruce în vârf.

Lângă capelă, un grup de oameni se tot uita către apus, unde soarele, atingând parcă apele pârâului, le dăruia cu fermecate culori. Oamenii păreau să nu ne observe. Un clopot răsună limpede şi chemător în duioasa pace a amurgului...

— *Ti, ti* — ce e asta? întrebă Winnetou.

— Un *settlement* — o așezare omenească, firește — îl lămuri Fred.

— Iuf! Winnetou vede că e o așezare. Dar glasul?

— E clopotul care cheamă la slujba de seară . . .

— Iuf! se miră apașul . . .

După ce se stinseră ultimele vibrații ale clopotului, urcă în văzduh un cântec pe mai multe voci. Îl ascultai fascinat de melodie, dar mai ales de textul lui . . . Erau propriile mele versuri! Cum de ajunseseră aici, în sălbăticia Munților Stâncoși? . . .

Se întâmplase la Chicago, cu ani în urmă: un amic, dirijor de profesie, mă rugase să scriu un text de trei strofe pentru un „Ave Maria" compus de el. Bineînțeles că-i împlinisem dorința și, mai târziu, ascultându-i lucrarea la un concert, îmi dădui seama că omul realizase o adevărată capodoperă. Auditoriul îl răsplăti cu aplauze entuziaste, iar bucata fu reluată de câteva ori.

Și iată că mă întâlnesc din nou cu compoziția prietenului meu într-un loc unde nu m-aș fi așteptat să descopăr nici picior de indian, darămite un dublu cvartet vocal!

Sfârșindu-se cântecul, luai pușca de pe umăr, trăsei două focuri, consumând încărcătura ambelor țevi, și dădui pinteni calului. Mă repezii în vale ca vântul, traversai apa și mă îndreptai spre colonie, fără să întorc măcar capul, ca să văd dacă și ceilalți doi mă urmează.

Împușcăturile cu ecoul lor prelung puseseră în mișcare colonia. Oamenii îngrijorați apăruseră în pragurile caselor, căutând să se dumerească cine și de ce trăsese. Constatând, în sfârșit, că e vorba de un alb îmbrăcat destul de onorabil, se potoliră și mă întâmpinară curioși.

În fața primei case de la margine stătea o bătrânică, simplă și curată la port. Întreaga ei înfățișare sugera

hărnicie şi pe chipul ei încadrat de un păr alb ca neaua stăruia un zâmbet paşnic şi senin . . .

— *Good evening, grand-mother* — bună sera, bunicuţo! Nu te speria! Suntem vânători de la munte, oameni civilizaţi. Ne îngădui să descălecăm?

Bătrâna încuviinţă, zâmbind cu blândeţe:

— *Welcome,* sir! Bine-aţi venit, domnule! Pe oamenii cinstiţi îi primim întotdeauna cu plăcere. Uite că se întoarce şi moşneagul meu, împreună cu Willy! Poate să vă dea o mână de ajutor.

Coriştii, tulburaţi de împuşcăturile mele, coborau în grabă spre casele lor. În frunte, un bătrân robust şi un flăcău mândru, voinic, urmaţi de alţi şase, unii mai tineri, alţii mai vârstnici, precum şi de nişte băieţaşi — toţi în portul sobru şi tainic al muntenilor. Bătrânul îmi strânse dreapta şi îmi vorbi amical:

— Bine-aţi venit, sir, în Helldorf-Settlement! Ne bucură să mai vedem din când în când şi altă lume. Poftim, descălecaţi!

Sării de pe cal şi vorbii la rândul meu:

— *Thank you,* sir! Vă mulţumesc, domnule! Nimic nu te bucură mai mult în viaţă decât o faţă de om limpede şi prietenoasă. Suntem trei călăreţi osteniţi. Am putea să ne odihnim aici peste noapte?

— Cum de nu! Pentru oameni de treabă se mai găseşte câte un locşor.

Vorbisem până acum în englezeşte. Deodată însă, unul dintre tineri, care mă tot studiase atent, ieşi mai în faţă şi se adresă bătrânului:

— Moş Hillmann, ai putea vorbi cu acest domn şi germana. Ura! Ia ghici cu cine ai onoarea!

Bătrânul Hillmann mă privi nedumerit şi întrebă:

— Vreun compatriot, cumva? Îl cunoşti?

— Desigur. M-am tot căznit să-mi aduc aminte. Nu-i aşa, domnule, că sunteţi autorul versurilor pe care le-am cântat adineauri?

Acum era rândul meu să mă mir:

— Într-adevăr! Dar de unde mă cunoaşteţi?

— De la Chicago. Am fost membru al societăţii corale, condusă de domnul Balding, cel care a compus „Ave Maria“ pe versurile dumneavoastră. Vă amintiţi de concertul în care a fost executat pentru prima oară? Eu eram pe-atunci tenor doi; acuma am trecut la prim-bas. Mi s-a îngroşat vocea.

— E german... Îl cunoaşte Bil... Da, da! E poet... Cel care a scris „Ave Maria“...

Ascultam comentariile celor din jur — bărbaţi, femei, băieţi, fete. O, câte mâini întinse, câte glasuri repetând acelaşi „bun-venit“! Erau clipe de adâncă, răscolitoare emoţie, cum rareori ţi-e dat să trăieşti.

Între timp se apropiară Winnetou şi Fred Walker. La ivirea celui dintâi, oamenii se arătară cam tulburaţi, dar avui grijă să le risipesc imediat temerile:

— Faceţi cunoştinţă cu Fred Walker, vânător de prerie! Iar acesta e Winnetou, marele conducător al apaşilor, de care în nici un caz nu trebuie să vă speriaţi.

— Winnetou? Cum aşa? se minună bătrânul Hillmann. De nenumărate ori am auzit povestindu-se de el! Numai laudă şi preţuire peste tot! Ei, la asta nu mă aşteptam! Ne onoraţi, domnule. Numele lui Winnetou se bucură de o faimă ce întrece pe a multor prinţi şi regenţi de pe la noi.

Îşi descoperi capul încărunţit şi, adresându-se lui Winnetou, îi întinse mâna:

— *I am your servant,* sir — sluga dumneavoastră, domnule!

Mărturisesc că acest gest plin de stimă și supunere față de indian mi se păru oarecum comic și exagerat. Dar simțeam că e sincer și din toată inima. Winnetou, care înțelegea și vorbea bine engleza, dădu prietenos din cap, strânse mâna bătrânului și rosti:

— *Winnetou is your friend. He loves the whites if they are good* — Winnetou e prietenul vostru. El îi iubește pe oamenii albi când aceștia sunt de treabă.

Se stârni apoi o dispută amicală între membrii coloniei. Problema era: Cine să ne găzduiască? Hillmann puse capăt disputei, hotărând:

— Domnii au deschis la mine. Vasăzică, e limpede: rămân aici! Și pentru ca dumneavoastră, ceilalți, să nu ieșiți în pagubă, poftiți cu toții la mine deseară. După aceea, însă, lăsați-i în pace, că-s obosiți.

Oamenii acceptară. Caii fură adăpostiți în grajd, iar noi păşirăm pragul casei. Înăuntru ne primi tânăra și frumoasa soție a lui Willy, fiul lui Hillmann. Furăm înconjurați cu toată atenția și, pe când serveau gustarea dinaintea cinei ce se anunța un adevărat festin, aflarăm multe și mărunte în legătură cu viața acestei modeste așezări . . .

Oamenii veniseră de prin munții bavarezi, unde multă lume se ocupă cu șlefuitul pietrelor. Se instalaseră mai întâi la Chicago, muncind laolaltă și cu sârguință ca să adune bani pentru achiziționarea unei ferme. Erau cinci familii unite într-un același țel. Dar când veni clipa să-și aleagă un loc pentru colonie, lucrurile începură să se încurce. Auziseră ei din gura unui bătrân *westman* despre măreția munților Tetoni și despre avuțiile de acolo încă neexplorate. Omul îi asigurase cu jurământ că acolo, sus, vor găsi mari zăcăminte de calcedonie, de opali, agate, cornalină și alte pietre semiprețioase. Hillmann, care era șlefuitor de meserie, se entuziasmă ime-

diat. Îi convinse și pe ceilalți și astfel hotărâră să plece în Tetoni. Numai că oamenii erau destul de prevăzători ca să nu-și pună chiar toată speranța în pietrele de acolo și se apucară să caute prin preajma munților un teren de fermă, gândind să-și întemeieze mai întâi colonia și abia pe urmă, după ce se vor fi gospodărit, să înceapă cu explorarea zăcămintelor. Hillmann cu încă doi bărbați se duseră în cercetare și descoperiră această vâlcea minunată, cu lacul ei limpede și îmbietor. Terenul se potrivea tocmai bine pentru ce aveau de gând. Fiind anunțați, sosiră apoi și ceilalți, iar acum — după trei ani de muncă fără preget — oamenii își îngăduiau, în sfârșit, prima lor zi de odihnă și sărbătoare.

— Și ați fost vreodată sus, pe Tetoni? întrebai eu.

— Willy al meu și Bill Meinert, băiatul care vă cunoaște din Chicago, au încercat să urce o dată până sus. Asta a fost în toamna trecută. Dar s-au oprit lângă lacul lui John Gray. Mai încolo, cică, e sălbăticie grozavă și urcușul foarte greu. De aceea s-au lăsat păgubași.

— Vina lor — observai. Nu prea sunt *westmen*-i!

— Ba cred că suntem, domnule — se apără Willy.

— Nu vă supărați, dar rămân la părerea mea. Chiar după ce ai defrișat timp de trei ani un ținut sălbatic, încă nu te poți numi *westman*. Abia dacă ești colonist. Dumneavoastră voiați să urcați spre Tetoni în linie dreaptă, ceea ce n-ar încerca nici un *westman*, pentru simplul motiv că nu se poate. Nici acum cinci sute de ani n-ați fi reușit, darămite acum, când pădurile s-au îndesit și au crescut uriașe. Cum să treci codrii aceștia virgini, populați numai cu lupi și urși, plini de râpe și văgăuni, unde n-ai de ce să-ți reazemi piciorul? Cum să te strecori prin defileurile acelea strâmbe și întunecate ca noaptea, unde la tot pasul te poate pândi de după stânci vreun indian? Trebuia s-o luați mai întâi

spre Salt-River sau John Grays-River. Amândouă se varsă nu departe unul de altul în Snake-River. De acolo, apucând-o în susul râului, ați fi lăsat în stânga Snake-River Mountains, apoi Teton Pass Mountains, pe urmă trecătoarea Teton și, în fine, ați fi atins lanțul muntos al Tetonilor care se înșiră pe vreo cincizeci de mile engleze. Dar numai în doi o asemenea expediție nu prea are șanse de reușită. Ceva pietre n-ați găsit?

— Câteva bucăți de calcedonie și atât.

— Ia să le văd! Winnetou cunoaște fiecare palmă de loc din Munții Stâncoși. Vreau să mă consult cu el.

Știind că indienii se feresc să discute de față cu albii despre aur și celelalte comori ale Vestului, mă adresai lui Winnetou în graiul apașilor, deși nici așa nu eram convins că îmi va da vreo informație.

— Oare fratele meu Charlie umblă după aur și pietre scumpe? mi-o întoarse el, măsurându-mă cu ochii săi negri și gravi.

— Îi explicai despre ce e vorba, iar el — după ce privi câteva clipe în gol — își înălță fruntea către cei de față, întrebând:

— Oare oamenii albi îmi vor îndeplini o dorință, mie, căpetenia apașilor!

— Ce dorință?

— Să mai cânte o dată cântecul ce l-am auzit la sosirea noastră. Dacă-mi făgăduiesc, atunci am să le spun unde se află pietrele.

Eram de-a dreptul uluit. Făcuse oare acest cântec o atât de profundă impresie asupra lui, încât în schimbul unei repetări să se declare gata a dezvălui secretul munților?

— Bine, vor cânta — îl asigurai eu.

— Atunci să caute în munții Ventra și vor găsi multe grăunțe de aur. Iar în valea râului Beaverdam, ce

se varsă dinspre miazăzi în lacul Yellowstone, sunt multe pietre din acelea la care râvnesc albii.

În timp ce traduceam aceste informații și le explicam coloniștilor poziția geografică a punctelor indicate de Winnetou, își făcură apariția primii musafiri și discuția noastră încetă.

Casa se umplu treptat și petrecurăm o seară cum nu mai apucasem aici, în Vest. Oamenii țineau minte toate cântecele îngânate cândva în patrie sau, mai târziu, la Chicago. Le și plăcea, de altfel, să cânte și înjghebară imediat un cor aproape perfect. Însuși bătrânul Hillmann slobozi o frumoasă voce de bas. Astfel, printre discuții, ne delectarăm cu cântece populare și cu piese vocale pe patru voci.

Apașul asculta în tăcere. La un moment dat mă întrebă:

— Și cum rămâne cu făgăduiala?

Îi amintii lui Hillmann de promisiunea făcută și, la un semn, toată lumea intonă „Ave Maria". Dar încă la primul vers apașul întinse mâna și-i opri:

— Nu! În casă nu sună bine. Winnetou vrea să audă cum coboară cântecul de sus, de pe colină.

— Are dreptate — aprobă Bill Meinert. Sună mai frumos sub cerul liber. Haidem afară!

Coriștii urcară pe colină, iar noi ceilalți rămaserăm jos, la poalele ei. Winnetou stătu câtva timp alături de mine, dar dispăru curând. Lin și armonios, cântecul se revărsa în noapte . . .

Îl ascultam tăcuți și smeriți. Întunericul ne învăluia pe toți — cântăreți și auditori — și melodia parcă venea din înaltul cerului. Compozitorul nu născocise modulații și efecte savante, nu apelase la repetări și dezvoltări artificiale ale temei, nu-și înecase motivul în prețiozități. Era o melodie frumoasă, simplă, de cântec bi-

sericesc. Dar tocmai această simplă și firească succesiune armonică era de natură să miște adânc inimile noastre.

Mai rămaserăm încă multă vreme tăcuți la poalele colinei și reintrarăm în casă abia după înapoierea coriștilor. Winnetou însă lipsea. Trecu un ceas sau poate mai mult, fără ca el să apară. Aflându-ne într-un ținut atât de sălbatic și străin, mă temeam să nu i se fi întâmplat ceva. De aceea îmi luai pușca și ieșii să-l caut, lăsându-le vorbă celorlalți să nu mă urmeze decât dacă vor auzi un foc de armă. Cam bănuiam eu ce-l reține pe apaș în singurătate.

Mergând în direcția unde dispăruse Winnetou, ajunsei la malul lacului. O stâncă lucie, asemenea unei lespezi, ieșea din apa întunecată. Acolo ședea apașul nemișcat ca o statuie. Mă apropiai cu pași ușori și mă așezai lângă el.

Se scurse apoi un foarte lung răstimp. Winnetou nu se clinti măcar. Abia într-un târziu își ridică alene un braț și, plimbându-l roată pe zarea lacului, vorbi ca obsedat de un gând:

— *Ti pa-pu ji itci* — lacul acesta seamănă cu inima mea.

Nu răspunsei nimic, și el se adânci iar în tăcere. Apoi, după o lungă pauză, rosti:

— *Nci-nha Manitou njo. Ji aguan t'enese* — Marele Spirit e bun. Îl iubesc.

Știam că orice replică i-ar fi tulburat șirul gândurilor. De aceea continuai să tac. El însă reluă:

— Fratele meu Charlie e viteaz în luptă și înțelept la sfat. Sufletele noastre se înrudesc. Dar când voi ajunge cândva în veșnicele plaiuri ale vânătoarei, n-am să-l mai văd.

Iată gândul care-l mâhnea. Era și aceasta o dovadă a prieteniei ce mi-o purta de atâta vreme. De data asta găsii de cuviință să vorbesc și eu:

— Winnetou e stăpânul inimii mele și sufletul lui trăiește în faptele ce le săvârșesc. Dar nici eu n-am să-l mai văd când voi ajunge în împărăția cerurilor.

— Unde sunt cerurile fratelui meu?

— Și unde sunt plaiurile veșnice ale vânătorei?

— Manitu domnește în lumea toată și în toate stelele! rosti el apăsat.

— ... Și de ce Marele Manitu nu le-a dat fiilor săi roșii decât sălbăticia savanei, a munților și a fiarelor? De ce îi aruncă pe unii împotriva celorlalți ca să se sfâșie între ei, făgăduindu-le pentru după moarte plaiurile acelea întunecate unde să se măcelărească din nou? Vracii vă spun că în veșnicele plaiuri ale vânătoarei indienii vor stârpi toate sufletele albilor. Oare Winnetou, dac-ar fi să ne întâlnim acolo, mi-ar stârpi și mie sufletul, mie, Charlie, prietenul său?

— Iuf! exclamă apașul hotărât. Winnetou ar apăra sufletul fratelui său împotriva tuturor oamenilor roșii. *Howgh!*

— Atunci să chibzuiască fratele meu dacă nu cumva vracii voștri vă mint.

El tăcu, iar eu mă ferii să mai adaug ceva, ca să nu stric efectul spuselor mele.

Ne cunoșteam de ani. Împărțeam între noi frățește atât bucuriile cât și suferințele. Ne ajutam reciproc cu abnegație și curaj. Dar întotdeauna i-am respectat dorința exprimată încă de mult de a nu discuta de religie. În această chestiune nu-l contraziceam cu nici un cuvânt. Știam că prețuiește acest fel de a mă purta. De aceea spusele de acum trebuie să-l fi mișcat cu deosebire.

După ce stătu puțin pe gânduri, Winnetou rosti:

— De ce nu sunt toți oamenii albi ca fratele meu Charlie?...

— De ce nu sunt toți oamenii roșii ca fratele meu Winnetou? îi întorsei eu întrebarea. Există oameni buni și răi peste tot, printre albi și printre roșii...

— Fratele meu Charlie a rostit cuvinte care nu mor — încheie în cele din urmă apașul, ridicându-se de jos...

Ne înapoiarăm la gazdele noastre, care între timp începuseră să se îngrijoreze de absența noastră. Discutarăm apoi despre *railtroublers* și ogellallași. Eu îi sfătuii să-și fortifice așezarea, care de fapt era un post înaintat, iar ei, însușindu-și ideea, hotărâră să ia grabnice măsuri în acest sens. Era limpede că până atunci colonia fusese cruțată numai datorită poziției ei excepționale, în afara razei de acțiune a indienilor și a bandiților. Ajungea însă ca un singur indian să o descopere, pentru ca traiul pașnic să ia sfârșit. Cei paisprezece bărbați ai coloniei erau într-adevăr bine înarmați și dispuneau de suficientă muniție; în plus, femeile și copiii mai măricei arătau mult curaj ca și îndemânare în mânuirea armelor. Dar ce contează toate acestea în fața unei hoarde dezlănțuite numărând poate sute de inși! Eu unul aș fi ridicat casele nu pe terenul acesta deschis, ci chiar pe marginea lacului, asigurându-mă astfel că nu voi putea fi atacat decât dinspre uscat.

Drumul pe care urmau să se deplaseze banditii trecea în orice caz la mare depărtare de aici și totuși le recomandai coloniștilor să fie vigilenți.

Era târziu noaptea când, după plecarea vecinilor, ne așternurăm în sfârșit somnului. Ne odihnirăm în paturile comode ale familiei Hillmann, puse ospitalier la dispoziția noastră, și părăsirăm dimineața pe oamenii aceș-

ția de omenie, nu înainte de a le promite o nouă vizită, dacă am mai trece cumva prin apropiere . . .

Caii noștri își reveniseră după oboseala din ajun. Alergau acum de mai mare dragul. Locuitorii din colonia Helldorf-Settlement, denumită astfel după satul lor bavarez de unde erau de origine, fuseseră nu o dată la Echo-Cannon și ca atare ne indicară drumul cel mai scurt. Având în vedere viteza cu care călăream, era de presupus că vom ajunge acolo cam spre seară . . .

După-amiază contururile munților se accentuară tot mai puternic. Trecurăm printr-un labirint minunat de defileuri strâmte, întortocheate, până ce, către seară, de pe o înălțime povârnită, zărirăm în fața noastră Echo-Cannon, cu linia ferată și cu pașnica așezare muncitorească pe care ne grăbeam să o salvăm de la pieire.

7. PE MUNTELE HANCOCK

Prin „cannon" americanul înțelege o prăpastie abruptă printre stânci. Aceasta ne poate da o imagine succintă a locului unde ajunsesem. Trenurile circulau încă de mult prin Echo-Cannon, dar pe o linie provizorie. Terminarea și definitivarea lucrărilor cerea multe eforturi și numeroase brațe de muncă.

Coborând pe o trecătoare îngustă, întâlnirăm jos pe cei dintâi lucrători ocupați să arunce în aer un bloc de stâncă. Oamenii ne priviră mirați. Doi străini înarmați până-n dinți și un indian în fruntea lor — aceasta putea să însemne o primejdie. Părăsindu-și uneltele, puseră repede mâna pe arme.

Le făcui semne liniștitoare și ne apropiarăm tustrei în galop.

— *Good day!* îi salutai până a ne opri. Lăsați pușile! Suntem prieteni.

— Dar cine anume? se auzi un glas.

— Suntem vânători și venim cu o misiune foarte importantă. Cine comandă aici, la Echo-Cannon?

— De fapt, inginerul colonel Rudge. Dar dumnealui lipsește momentan. Apelați la master Ohlers, administratorul antreprizei.

— Și colonelul Rudge unde se află?

— Urmărește banda de *railtroublers*, care ne-a distrus o garnitură de tren.

— Ah, vasăzică au plecat! Şi pe master Ohlers unde îl găsim?

— Mai încolo, în tabără, la coliba aceea mare.

Pornirăm, însoţiţi de privirile curioase ale lucrătorilor. După vreo cinci minute ajunserăm la tabără, de fapt câteva clădiri din bârne, plus două de cărămidă, lucrate de mântuială şi înşirate una lângă alta. Jur-împrejur, un parapet din bolovani, înalt de cel mult cinci picioare şi destul de solid; în faţă o poartă din lemn masiv şi deschisă.

Cum nu vedeam nici o colibă, apelarăm la serviciile unui lucrător, care ne îndreptă spre una din cele două clădiri de cărămidă. Oameni nu se prea zăreau, în afară de câţiva inşi, care descărcau un vagon.

Clădirea, neavând decât o singură încăpere, era burduşită cu lăzi, butoaie şi saci — semn că slujea ca magazie de alimente. Când ne văzu intrând, un omuleţ scund, slăbuţ se ridică de pe o ladă, întrebând cu glas ascuţit:

— Ce doriţi dumneavoastră?

Dar observându-l pe Winnetou, se sperie rău de tot:

— Vai de mine, un indian!

— Nu vă temeţi, sir! îl liniştii eu. Căutăm pe master Ohlers, administratorul.

— Eu sunt — răspunse omul, privind neîncrezător pe sub ochelarii lui mari cu ramă de oţel.

— De fapt, am fi vrut să discutăm cu colonelul Rudge, dar în absenţa lui îngăduiţi-ne să stăm de vorbă cu dumneavoastră.

— Poftim! ne invită el, aruncând o privire nostalgică spre uşă.

— Colonelul a plecat în urmărirea unei bande de *railtroublers?*

— Da.

— Câți oameni a luat cu dânsul?

— Vă interesează? . . .

— Ei bine, atunci câți oameni au mai rămas aici?

— Trebuie s-o știți și pe-asta? . . .

Și omulețul se tot muta într-o parte cu câte un pas.

— În fond, putem renunța deocamdată la aceste informații — cedai eu. Spuneți-mi însă când a plecat colonelul?

— Și asta vă interesează? mi-o întoarse el, încă și mai înfricoșat.

— Domnule, să vă explic de ce . . .

Dar tăcui. Nu mai aveam cu cine vorbi. Mic și neajutorat cum părea, master Ohlers țâșnise pe lângă noi și o zbughise afară, trântind ușa. Barele de fier zăngăniră, zăvorul masiv scrâșni. Auzirăm și închizătoarea unui lacăt. Eram prizonieri.

Mă uitai la tovarășii mei. Winnetou, atât de grav de obicei, râdea ca pentru sine, dezvelindu-și dinții luminoși. Fred, grăsunul, arăta de parc-ar fi înghițit zahăr amestecat cu piatră acră. Iar eu, amuzat de această nostimă întâmplare, izbucnii într-un adevărat hohot de râs.

— Vasăzică închiși, dar nu cu regim celular! glumi Fred. Omulețul ne ia drept niște terchea-berchea.

Afară răsună sunetul strident al unui țignal. Mă apropiai de fereastra în formă de crenel și zării lucrătorii alergând și încuind poarta. Numărai șaisprezece inși. Se strânseră lângă parapet, în jurul administratorului, care le dădea, probabil, instrucțiuni. Apoi se risipiră repede pe la clădirile de lemn, ca să-și ia armele.

— Ne așteaptă execuția! rostii bine dispus. Ce ne facem?

— Fumăm câte un trabuc — propuse Fred.

Vârî mâna într-o cutie ce odihnea deschisă pe un balot, scoase o ţigară şi o aprinse. Luai şi eu una. Doar Winnetou nu se atinse de ţigări.

După puţin, uşa se întredeschise încet şi glasul piţigăit al domnului Ohlers ne somă de afară:

— Nu cumva să trageţi, vagabonzilor, că vă împuşcăm pe loc!

Strecurându-se în fruntea oamenilor care se postaseră la intrare cu armele întinse, îşi ghemui mica făptură în dosul unui cogeamite butoi şi, astfel baricadat, ne ameninţa cu flinta-i lungă de vânat păsări.

— Cine sunteţi? strigă el sever, ştiindu-se apărat de ai săi şi de butoiul cu pricina.

— Ce prostie! râse Fred Walker. Adineauri ne-aţi considerat vagabonzi, iar acuma ne întrebaţi cine suntem. Ieşiţi de după butoi şi stăm de vorbă!

— Aha, credeţi că am căpiat?! Răspundeţi: cine sunteţi?

— Vânători de prerie.

Cum Fred Walker avea chef să conducă tratativele, eu mă ţineam tăcut deoparte.

Administratorul continuă interogatoriul:

— Cum vă cheamă?

— N-are nici o importanţă.

— Aşadar, refuzaţi să răspundeţi! Las' că vă dezleg eu limba! Ce căutaţi la Echo-Cannon?

— Vrem să vă punem în gardă.

— Să ne puneţi în gardă?! Şi împotriva cui, mă rog?

— Împotriva indienilor şi a banditilor care au distrus trenul şi acuma vor să vă atace pe dumneavostră.

— *Pshaw!* Ia lăsaţi-vă de bancuri! Faceţi parte din banda de *railtroublers* şi vreţi să ne duceţi de nas. Dar aţi dat de dracu'!

— Şi, întorcându-se spre oamenii lui, ordonă:

— Pe ei! Legaţi-i!

— Ho, staţi un pic! îl opri Fred Walker băgând mâna în buzunar.

Bănuind că vrea să scoată legitimaţia de detectiv, intervenii:

— Nu e nevoie, Fred. Lasă drăcia aia în buzunar! Să vedem cum o scot la capăt şaptesprezece feroviari cu trei *westmen*-i autentici. Care mişcă un deget, îi zbor creierii!

Făcui o mutră cât se poate de fioroasă, luai puşca la umăr şi, cu amândouă pistoalele întinse, mă îndreptai spre ieşire. Winnetou şi Walker mă urmară.

Cât ai clipi, viteazul administrator dispăru din faţa ochilor noştri, pitulându-se şi mai adânc în spatele butoiului. Doar ţeava flintei, îndreptată spre tavan, mai indica locul unde, la nevoie, master Ohlers putea fi găsit.

În ce-i priveşte pe feroviari, aceştia nu păreau să dispreţuiască exemplul şefului lor. Se dădură la o parte şi ne lăsară să trecem nestingheriţi.

Iată deci oamenii care urmau să ţină piept ogellallaşilor şi bandiţilor! Perspectiva nu era dintre cele mai roze.

Mă adresai acestora:

— De fapt, am putea să vă închidem la rândul nostru, domnilor, dar n-o facem. Scoateţi-l pe bătăiosul master Ohlers la lumină, ca să ne putem înţelege cu el. E absolut necesar, dacă nu vreţi ca siouxii să vă şteargă de pe faţa pământului!

După oarecare eforturi oamenii reuşiră să-l aducă pe administrator într-o poziţie normală. Le relatai toată povestea. Alb la faţă ca varul, master Ohlers — după ce se lăsă moale pe un bloc de piatră — vorbi sughiţând de frică:

— Acum vă cred, sir. Auzisem, într-adevăr, că la locul dezastrului doi călători ar fi coborât din tren, ciçă

să împuște o ciocârlie. Prin urmare acesta e master Winnetou? Am onoarea să vă salut, sir! și se înclină în fața indianului. Iar dumnealui e master Walker, supranumit Walker-cel-gras? Vă salut cu tot respectul, sir! Mi-ar face plăcere să aflu și numele dumneavoastră! încheie el, adresându-mi-se mie.

Mă recomandai, bineînțeles cu numele meu de acasă, nu cu cel dobândit în prerie.

— Toată stima, sir! mă salută el înclinându-se. Vasăzică, după părerea dumneavoastră, domnul colonel a găsit mesajul și se va întoarce degrabă?

— Așa cred.

— Asta mi-ar conveni și mie; vă asigur că mi-ar conveni.

Îl crezui pe cuvânt. El reluă:

— N-am la dispoziție decât patruzeci de oameni, din care majoritatea lucrează pe linie. Poate ar fi bine să evacuăm imediat Echo-Cannon și să ne retragem la stația următoare?

— Ce vă trece prin gând, sir? Vă trageți din neamul iepurilor? Cum v-ar judeca superiorii? V-ar scoate din slujbă numaidecât.

— Am să vă spun un adevăr, sir: mai scumpă mi e viața decât slujba. Înțelegeți?

— Înțeleg. Câți oameni au plecat cu colonelul?

— O sută în cap, cei mai destoinici.

— Asta se vede . . .

— Știți cumva dumneavoastră numărul indienilor?

— Împreună cu banditii albi, sunt peste două sute.

— Aoleu! Ne curățăl Nu văd altă scăpare decât să fugim.

— *Pshaw!* Care e stația cea mai populată?

— Promontory. Are vreo trei sute de lucrători.

— Atunci telegrafiați la Promontory să vă trimită de urgență o sută de oameni bine înarmați!

Master Ohlers rămase mai întâi cu gura căscată, apoi își frecă palmele fericit:

— Zău dacă m-am gândit la una ca asta!

— Păi sigur, doar sunteți un strateg nemaipomenit! Oamenii să vină cu merinde și muniții, dacă n-aveți destule. Și încă un lucru: totul să se petreacă în cel mai desăvârșit secret, altminteri iscoadele pieilor-roșii vor bănui că le-am descoperit planul. Telegrafiați și asta. Câte mile sunt până la Promontory?

— Douăzeci și una.

— Vor fi având acolo o locomotivă și vagoane disponibile?

— Totdeauna.

— Bine. Dacă telegrafiați chiar acum, detașamentul poate sosi mâine la prima oră. Până atunci, ne rămâne timp să mai fortificăm nițel tabăra. Mobilizați-i pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră și porunciți să înalțe parapetul cu încă trei picioare. Mâine ne vor ajuta și cei din Promontory. Trebuie să facem în așa fel încât indienii să nu poată observa ce se petrece și câți inși se află dincoace de zid.

— Vor vedea de sus, de pe creastă, sir.

— N-or să vadă. Ies eu în întâmpinarea cercetașilor și vă anunț de cum îi zăresc. Oamenii dumneavoastră se vor ascunde prin clădiri, iar indienii vor crede că nu suntem decât foarte puțini la număr. Batem chiar azi niște țăruși în pământ, dincoace de zid, fixăm pe ei grinzi sau scânduri, ca să aibă pe ce să urce oamenii când vor fi să tragă. După părerea mea, colonelul va fi aici mâine pe la prânz. Împreună cu cei de la Promontory vom fi atunci peste două sute patruzeci de inși contra două sute și ceva. În plus, suntem apărați de zid. Pieile-roșii, în

schimb, n-au nici o acoperire. Pe de altă parte, nici nu se așteaptă la o ripostă serioasă. Aproape de neconceput că, încă de la prima salvă, să nu-i punem pe fugă, tăindu-le orice poftă de atac.

— Și pe urmă ne aruncăm asupra lor! jubilă omulețul, pe care măsurile schițate de mine îl făcuseră grozav de viteaz.

— Asta se va vedea. Deocamdată dați-i zor! Aveți trei lucruri de făcut: să ne asigurați mâncarea și cazarea, să telegrafiați la Promontory și să dați dispoziții pentru înălțarea parapetului.

— Se face, sir, se face imediat. Doar n-am să fug eu de teama roșilor! Vă pregătesc și o cină să vă lingeți buzele. O să vedeți, am fost pe vremuri bucătar.

Pe scurt, toate dispozițiile mele fură puse în aplicare. Caii primiră nutreț îndestulător, iar noi mâncarăm pe cinste. Master Ohlers părea, într-adevăr, mai dedat cu cratița decât cu flinta. Oamenii lucrară ca niște titani la înălțarea zidului. Nu se odihniră toată noaptea. Când mă trezii dimineața din somn, rămăsei uimit de progresul făcut.

Prin șeful unui tren de noapte Ohlers repetase cererea adresată telegrafic stației Promontory. Dar inutil, căci depeșa lui fusese recepționată la timp și se luaseră măsurile de rigoare. Într-adevăr, încă înainte de prânz, sosi un transport cu o sută de oameni, cu arme, muniții și provizii de alimente.

Noii veniți se puseră și ei pe lucru: până la prânz, totul era gata. La sugestia mea, butoaiele disponibile fură umplute cu apă și aduse lângă parapet. Atâta omenire trebuia asigurată cu apă, nu glumă, ca să-și poată stinge la nevoie setea; și apoi nu era exclus să fim câtva timp asediați, sau să izbucnească un incendiu.

Staţiile învecinate fuseseră puse la curent cu situaţia, dar trenurile circulau normal, spre a nu stârni bănuieli.

După masa de prânz, Winnetou, Walker şi cu mine plecarăm din Cannon în cercetare. Luarăm sarcina asupra noastră pentru că preferam să ne bizuim pe propriile constatări. De altfel, nimeni dintre feroviari nu-şi oferise serviciile pentru această treabă periculoasă. Urma ca, de îndată ce unul din noi va fi adus ştirea că a descoperit iscoadele indienilor, la Cannon să se dea semnalul prin provocarea unei explozii.

Aceasta, pentru că trebuia să ne despărţim. Indienii aveau să apară dinspre nord. Asta era clar. Numai că, după spusele administratorului, trei drumuri veneau dintr-acolo. Eu preluai deci spre control partea de vest a preriei, Winnetou pe cea din mjiloc, iar Walker pe cea de est, având să supravegheze drumul pe care venisem noi la Cannon.

Trecând de nişte stânci, intrai în pădure şi, printr-o râpă lăturalnică, mă îndreptai spre nord. După vreo trei sferturi de oră ajunsei într-un loc deosebit de prielnic scopurilor mele. Acolo, în pădure, se înălţa un stejar, aproape lipit de un brad neobişnuit de înalt. Mă căţărai pe cel dintâi şi apoi, dintr-un salt, trecui pe vecinul său, tocmai sus, în vârf . . .

Peisajul se întindea atât de clar în faţa ochilor mei, încât vedeam de sus toate luminişurile şi toţi arborii în parte. Mă instalai foarte comod şi mă pusei pe pândă.

Trecu astfel ceas după ceas fără să zăresc nimic. Dar trebuia să-mi continui veghea cu multă răbdare. În sfârşit, zării la nord un cârd de ciori înălţându-se din rămurişul copacilor. Ar fi putut să fie o simplă întâmplare. Dar păsările nu apucară, ca de obicei, o anume direcţie, ci se împrăştiară care încotro, rotindu-se câtva timp ne-

liniştite în văzduh şi reaşezându-se apoi cu băgare de seamă. Trebuie că se speriaseră de ceva.

După puţin, jocul se repetă. Apoi a treia şi a patra oară. Era limpede: venea cineva dinspre nord, se apropia prin pădure exact de locul meu de observaţie. Coborâi repede din copac şi, ştergând orice semn în urma mea, mă furişai într-acolo.

Ajunsei astfel într-un huceag aparent de nepătruns: reuşii totuşi să mă strecor în el şi să mă întind cu burta la pământ. Şi iată... unul, doi, trei, cinci, şase indieni trecură pe lângă ascunzătoarea mea ca nişte strigoi. Se fereau să nu calce vreun vreasc, să nu facă zgomot.

Erau iscoade şi aveau feţele vopsite în culorile războiului.

Cum se depărtară de mine, cum ieşii şi eu din huceag. Fără îndoială că aveau să meargă prin porţiunea de pădure cea mai deasă; în acelaşi timp erau nevoiţi să examineze fiecare locşor înainte de a face un pas. Toate acestea însemnau întârziere. Pe când eu puteam să apuc drumul drept şi să alerg până la Cannon, fără a fi descoperit. Eram deci în mare avantaj. Făcui repede cale-ntoarsă şi nu dură mai mult de un sfert de ceas că mă şi lăsai în jos de pe povârniş spre tabăra din Cannon.

Jos, omenirea era şi mai multă ca înainte. Sosiseră noi întăriri. Treceam tocmai linia ferată când, spre mirarea mea, îl văzui şi pe Winnetou coborând spre tabără.

— Văd că fratele meu roşu s-a întors o dată cu mine — îl întâmpinai eu. A văzut ceva?

— Winnetou s-a întors, pentru că nu mai avea nici un rost să aştepte. Doar fratele Charlie a şi descoperit iscoadele!

— Ah! De unde ştie Winnetou că le-am descoperit?

— Stăteam sus, într-un copac, şi privind prin lunetă l-am zărit departe, la apus, pe fratele meu Charlie. Stătea

lângă un arbore înalt. Eram sigur că mintea lui deșteaptă îl va sfătui să se cațăre sus. Apoi după o vreme, un cârd de păsări s-au ridicat în văzduh, speriate. Atunci, înțelegând că se apropie iscoadele ogellallașilor, m-am grăbit să cobor.

Iată, așadar, un nou exemplu de perspicacitate din partea lui Winnetou.

Până a intra în tabără, ne ieși înainte un bărbat pe care nu-l văzusem încă.

— Ei, v-ați întors din cercetare, sir? întrebă el. Oamenii v-au zărit de departe și m-au înștiințat. Pe mine mă cunoașteți după nume: sunt colonelul Rudge. Permiteți să vă mulțumesc!

— Pentru asta mai e timp, domnule colonel. Deocamdată, să dăm foc pulberii și să-l avertizăm pe camaradul nostru Fred Walker. Porunciți ca oamenii să intre toți în adăposturi! În cel mult un sfert de ceas iscoadele ogellallașilor vor și scruta de sus tabăra.

— *Well,* se face! Poftim, intrați. Eu mă întorc imediat.

Trecură câteva clipe și răsună o detunătură, destul de tare pentru a putea fi auzită de Fred. Apoi lucrătorii se adăpostiră în clădiri. Doar câțiva oameni rămaseră afară: ocupați în aparență cu treburi gospodărești.

Colonelul Rudge veni după noi în magazie.

— Ei, spuneți mai întâi ce ați constatat, sir! mi se adresă el.

— Se apropie șase iscoade ale ogellallașilor.

— *Well!* Vom avea grijă să-i păcălim. Ascultați-mă, sir, noi toți vă suntem profund recunoscători dumneavoastră și camarazilor ce vă însoțesc. Mă întreb cum să vă mulțumim . . .

— Prin a nu mai vorbi de recunoștință, sir. Ați găsit biletul?

— Desigur.

— Şi mi-aţi urmat sfatul?

— Păi da, am făcut imediat cale-ntoarsă. Altminteri n-am sta acum de vorbă aici. Se pare că am picat exact la timp. Când credeţi că vor apărea ogellallaşii şi stimabilii banditi?

— Mâine noapte.

— Atunci avem răgazul să ne cunoaştem mai îndeaproape, sir — se bucură colonelul. Poftiţi-l şi pe camaradul indian. Îmi fac o plăcere prin a vă considera invitaţii mei.

Ne conduse pe amândoi la cealaltă clădire, de cărămidă, alcătuită din mai multe încăperi. Una din ele, destul de mare, îi slujea de locuinţă. Furăm poftiţi înăuntru. Acest colonel-inginer, bărbat solid şi hotărât, făcea impresia că nu se prea teme de indieni. Curând reuşi să stabilească între noi relaţii de încredere reciprocă. De altfel, şi Winnetou, despre care auzise încă de mult, i se făcu repede simpatic.

— Hai, domnilor, să frângem deocamdată gâtul unei sticle, până vin pieile-roşii cu gâturile lor — glumi gazda. Simţiţi-vă ca la dumneavoastră acasă şi nu uitaţi că vă sunt profund îndatorat. Când se întoarce domnul Walker, îl poftim, bineînţeles, să ne ţină tovărăşie.

Era sigur că iscoadele indienilor ne şi observau de sus, de pe stânci. De aceea ne comportam în aşa fel, încât să-i inducem în eroare în ce priveşte situaţia din tabără. Curând se întoarse şi Fred. Nu descoperise nimic, dar auzise semnalul nostru.

Cum soarele mai lenevea pe cer, nici noi nu aveam ce face. Totuşi, timpul nu ni se părea prea lung. Rudge trecuse prin multe şi era un bun povestitor.

Dar când se lăsă seara şi cercetaşii ogellallaşilor cătăraţi pe stânci nu mai puteau vedea ce se petrece în tabără, dădurăm zor cu întăriturile, ca să le terminăm.

Spre bucuria mea, colonelul Rudge se declară de acord cu toate măsurile preconizate de mine.

Astfel se scurse noaptea, ca și ziua următoare. Apoi o seară de crai-nou își întinse pânzele tivite cu stele, luminând destul de bine terenul de dincolo de zid.

Toți oamenii noștri erau înarmați cu puști și cuțite. Mulți aveau și pistoale sau mici revolvere de buzunar. Știind că indienii nu atacă de obicei decât înainte de ivirea zorilor, lăsai la parapet numai străjile absolut necesare. Ceilalți, tolăniți în iarbă, tăifăsuiau cu glas scăzut. Văzduhul părea încremenit: nici un freamăt, nici o pală de vânt. La miezul nopții toată lumea puse mâna pe arme și-și luă în primire locurile dinainte stabilite. Eu și Winnetou ne postarăm împreună cu alții la poarta de intrare. Renunțasem la pușca obișnuită și luasem cu mine carabina „Henry", care putea să-mi fie de mai mult folos.

Ne rânduisem în număr egal pe toate cele patru laturi ale taberei — două sute și zece bărbați. Restul de treizeci aveau să asigure paza cailor, pe care îi priponisem într-un loc mai izolat.

Timpul se târa încet, ca melcul. Poate că unii dintre noi își și luaseră de grijă în ce privește atacul ogellallașilor — când deodată se auzi o pietricică lovindu-se de șinele de fier. Apoi deslușii în văzduh acel freamăt abia perceptibil pe care orice neștiutor l-ar lua drept o boare lină de vânt... Veneau indienii. Se apropiau.

— Atenție! îi șoptii vecinului meu.

Acesta transmise cuvântul de ordine mai departe, astfel că în mai puțin de un minut toată lumea era pusă în gardă. Dincolo de zid, umbre fugare, fantomatice, lunecau prin noapte, care spre dreapta, care spre stânga, fără cel mai mic zgomot. Indienii se desfășurau jur-împrejur, împresurând treptat întreaga tabără. Atacul era iminent.

Umbrele se apropiau încet, amenințătoare. Nu le mai despărțeau de zid decât cincisprezece — doisprezece — zece — opt — șase pași. Deodată izbucni în noapte un glas teribil de sonor:

— *Selkhi Ogellallah! Ntsagé sisi Winnetou natan Apaches! Shne ko* — Piară ogellallașii! Aici e Winnetou, căpetenia apașilor! Foc!

Și descărcându-și pușca bătută cu ținte de argint, Winnetou lumină ca un fulger întreaga tabără. Și peste două sute de pușți detunară la rândul lor. Numai eu nu trăsesem. Așteptam să văd efectul salvei, abătută asupra dușmanilor ca un blestem neiertător. Câteva clipe neînchipuit de lungi domni cea mai adâncă tăcere. Apoi se dezlănțui acel urlet îngrozitor care-ți macină parcă nervii și oasele. La început salva noastră îi făcu pe asediatori să încremenească. Acum însă urletul lor bântuia întregul Cannon, ca rostogolit din gâtlejul a o mie de draci.

— Încă o salvă, foc! comandă de astă dată colonelul, șfâșiind cu vocea lui văzduhul saturat de strigăte.

Ordinul fu executat. Rudge lansă alt ordin:

— Pe ei, băieți! Cu paturile puștilor!

Într-o clipă oamenii escaladară zidul împrejmuitor. Chiar dacă unii așteptaseră poate bătălia cu oarecare teamă, acum se năpusteau cu toții la luptă ca niște lei. Nici un indian nu apucă să urce pe parapet.

Eu rămăsesem la postul meu. Afară se desfășura o luptă aprigă, nimicitoare. Mult nu putea să dureze, căci rândurile agresorilor se răreau vertiginos. Cei rămași în viață nu aveau altă soluție decât să dea bir cu fugiții. Vedeam făpturile lor întunecate furișându-se, alergând care încotro. Și deodată, ei, da, un alb! Și încă unul! Jefuitorii de trenuri, venind din cealaltă parte, fugeau disperați prin dreptul meu.

Acum abia îmi dusei carabina la ochi. Să poţi trage douăzeci şi cinci de gloanţe fără a mai încărca între timp arma! Înţelegeţi, desigur, ce atu aveam de partea mea. Trăsei opt focuri la rând, după care trebui să mă opresc, din lipsă de ţintă. În cine să mai trag? Cei scăpaţi neatinşi fugiseră; restul zăceau inerţi la pământ sau se târau anevoie, ca să iasă în afara câmpului de luptă. Zadarnică trudă! Erau împresuraţi cu toţii. Iar cine nu se preda, nu făcea decât să-şi grăbească sfârşitul.

După puţin, câteva focuri se aprinseseră afară, dincolo de zid, şi ochii putură măsura cumplita recoltă pe care moartea o secerase într-un interval atât de scurt. Priveliştea mă răscoli. Nu voiam să mai văd nimic, absolut nimic. O luai din loc şi intrai în locuinţa colonelului. Dar numai după câteva secunde mă pomenii cu Winnetou. Îl întâmpinai mirat:

— Cum, fratele meu roşu a părăsit câmpul de bătălie? Unde sunt scalpurile duşmanilor săi?

— Winnetou a hotărât să nu mai scalpeze pe nimeni! răspunse el. De atunci, de când cu cântecul acela pe munte... Îi va ucide pe duşmani, dar n-o să le mai tragă pielea de pe cap. *Howgh!*

— Pe câţi a doborât căpetenia apaşilor?

— Winnetou nu i-a numărat. La ce bun să-i numere, când fratele lui alb nici măcar n-a căutat să ucidă pe careva?

— De unde ştii?

— Oare n-a tăcut arma fratelui meu Charlie până în clipa când bandiţii albi au trecut prin dreptul lui? Şi de ce a cchit numai la picioare? Pe aceştia i-am numărat. Sunt opt cu toţii. N-au putut fugi. Au fost prinşi şi zac afară.

Cifra era exactă. Aşadar, nimerisem exact şi-mi atinsesem scopul: imobilizasem pe câţiva dintre bandiţi. Poate că şi Haller era printre ei. De ceilalţi îmi păsa mai puţin.

Nu dură mult până se ivi şi Fred grăsunul.

— Charlie, Winnetou, veniţi afară! Am pus mâna pe ticălos! ne strigă el.

— Pe cine?

— Pe Haller.

— Ah! Cine l-a prins?

— Nimeni. E rănit, nu mai poate umbla. Minunat, nu-i aşa? Au fost împuşcaţi opt *railtroublers* şi toţi în acelaşi loc, în coapsă! Se vânzolesc pe jos de durere.

— Într-adevăr, interesant.

— Dintre indieni nu s-a predat nici unul. Numai albii ăştia opt se roagă de iertare.

— E totuşi vreunul lovit mai grav?

— Nu ştiu. N-am avut timp să le văd rănile. Dar ce mai staţi? Haideţi afară! Din toată afacerea n-au scăpat teferi decât cel mult optzeci de indivizi.

Era îngrozitor! Dar nu-şi meritaseră oare soarta? Desigur că multă vreme cei care au reuşit să scape din acest dezastru vor avea să pomenească păţania de azi...

Când dimineaţă, la lumină, văzui mulţimea de cadavre stivuite din loc în loc, un fior rece mă cuprinse şi-mi întorsei repede capul.

Abia după-amiază sosi cu trenul un medic, care-i consultă pe răniţi. Dintre aceştia Haller nu mai putea fi salvat. Rana lui era mortală. Dar nici acum, deşi aflase că va muri, Haller nu dădea nici cel mai mic semn de remuşcare. Fred grăsunul, care stătuse tot timpul lângă el, veni fuga la mine, agitat, speriat:

— Hei, Charlie! Trebuie să plecăm!

— Încotro?

— La Helldorf-Settlement.

— De ce? îl întrebai cuprins de neliniște.

— Ogellallașii au de gând să atace colonia.

— Dumnezeule! De unde știi?

— De la Haller. Ședeam lângă el și vorbeam cu colonelul despre seara petrecută de noi la Helldorf-Settlement. Deodată Haller izbucnește în râs, și ce crezi că-mi spune? Cică n-o să mai apucăm acolo asemenea seri! Îl iau din scurt și aflu că așezarea va fi distrusă de oggellallași.

— Nemaipomenit! Fugi de-l anunță pe Winnetou și poruncește să ni se aducă imediat caii. Între timp, vreau să stau și eu de vorbă cu Haller.

Nu-l mai văzusem pe omul acesta din ziua când spionasem tabăra ogellallașilor. În încăperea unde zăcea rănit de moarte, îl găsii și pe colonelul Rudge. Prizonierul, întins pe o pătură plină de sânge, stors de vlagă și livid, mă fixă cu niște ochi crânceni.

— Cum te cheamă: Rollins sau Haller? îl întrebai.

— Ce te privește pe dumneata?! răspunse el răstit.

— Mă privește mai mult decât îți închipui.

Era de prevăzut că nu-mi va răspunde direct la nici o întrebare. De aceea mă gândisem să ating altă strună.

— Nu știu nimic! Cară-te! îmi strigă el.

— Nimeni nu e mai în drept ca mine să-ți ceară un răspuns — stăruii eu apăsat. Doar eu, cu pușca mea, te-am rănit de moarte!

Haller făcu ochii mari. Sângele, cât mai era în el, îi năvăli în cap, accentuând și mai mult cicatricea de pe frunte.

— Câine, vorbești adevărat? scrâșni el.

— Da.

Atunci banditul se porni pe blesteme și înjurături ce nu pot fi redate. Eu însă rămăsei calm în aparență.

— N-am vrut decât să te rănesc. Aflând azi că nu ai nici o scăpare, am trăit sincere remuşcări. Acuma, însă, m-am liniştit, pentru că îţi văd ticăloşia. Împuşcându-te, n-am făcut decât să aduc un serviciu semenilor mei. N-o să mai faceţi nici un rău nimănui, nici dumneata, nici ogellallaşii dumitale!

— Asta s-o crezi tu! rânji el, dezvelindu-şi dinţii ca de fiară. Ia încearcă şi te mai du la Helldorf-Settlement!

— *Pshaw!* Colonia e bine apărată.

— Ce? Nu va rămâne piatră peste piatră acolo! Am cercetat personal locul şi m-am înţeles cu indienii ca, după ce vom ataca Echo-Cannon, să trecem pe la Helldorf-Settlement. Ne-aţi dat voi peste cap aici, dar dincolo, nici o grijă! Coloniştii vor plăti cu vârf şi îndesat victoria voastră!

— Bine, asta-i tot ce voiam să ştiu! Dumneata, Haller, ai căpăţâna tare, dar eşti prost de dai în gropi. Vom pleca numaidecât la Helldorf-Settlement ca să salvăm ce mai poate fi salvat. Dacă ogellallaşii dumitale îi vor răpi cumva pe colonişti, află că-i vom scoate pe aceştia din captivitate. Şi asta mulţumită faptului că mi-ai trădat acum planul vostru.

— O să scoateţi pe naiba! strigă Haller mânios.

Atunci unul din răniţii care zăceau în aceeaşi încăpere, un fârtat din banda lui, îşi înălţă capul şi rosti:

— Poţi să-l crezi, Rollins! Ăsta nu vorbeşte în vânt. Eu îl cunosc: e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! exclamă Haller. Mii de trăsnete! De-aia am auzit opt focuri în serie! ... Înghiţi-l-ar iadul şi ...

Îi întorsei spatele şi ieşii. Nu aveam chef să-i ascult blestemele spurcate. Colonelul Rudge veni după mine şi mă întrebă surprins:

— Sunteţi, într-adevăr, Old Shatterhand, sir?

— Ei da, eu sunt. Haller m-a întâlnit cândva la o vânătoare. Şi acum, colonele, aştept să-mi daţi câţiva oameni. E absolut necesar să mă reped la Helldorf-Settlement.

— Asta, dragă domnule, nu se poate. Aş merge bucuros cu dumneavoastră împreună cu întreg detaşamentul. Înţelegeţi însă că, fiind în serviciul căilor ferate, am anumite obligaţii.

— Atunci să-i lăsăm pe bieţii colonişti în voia agresorilor? Oamenii vor fi decimaţi. Cum veţi răspunde în faţa propriei conştiinţe?

— Vă rog, sir, n-am dreptul să plec de-aici decât în interes de serviciu. Şi nici nu am latitudinea să vă pun la dispoziţie oamenii mei. Dar într-un fel, pot să vă ajut: poftim, vorbiţi dumneavoastră cu ei! Cine vrea să renunţe la lucru şi să vă urmeze, n-are decât. Eu n-am să-l opresc. Ba îi voi repartiza şi un cal, arme, muniţii şi ceva de-ale gurii, cu condiţia ca armele şi caii să-mi fie înapoiaţi mai târziu.

— Bun, vă mulţumesc, sir! Cred că faceţi într-adevăr maximum posibil, dar să nu-mi luaţi în nume de rău dacă mă abţin acum de la complimente. Sunt tare grăbit. Când ne întoarcem, voi căuta să recuperez această lipsă.

Două ore mai târziu mărşăluiam cu Winnetou şi cu Fred Walker în fruntea unei coloane de patruzeci de călăreţi bine înarmaţi, întorcându-ne pe acelaşi drum pe care venisem atât de repede de la Helldorf-Settlement la Echo-Cannon.

Winnetou tăcea mereu, dar jarul din ochii lui spunea mai mult decât vorbele. Dacă această tânără colonie a fost într-adevăr distrusă, atunci va fi vai şi amar de făptaşi!

Nu ne îngăduirăm nici un popas, nici măcar în timpul nopții. Drumul îl cunoșteam. Nu cred ca în tot timpul deplasării să fi schimbat între noi barem o sută de cuvinte.

Era pe la amiaza zilei următoare când caii nădușiți ne aduseră la marginea vâlcelei în care știam că e situată colonia Helldorf-Settlement. Și iată, se dovedea că Haller nu mințise, iar ajutorul nostru venea, din păcate, prea târziu. Toate casele nu mai erau decât mormane de dărâmături fumegânde.

— Iuf! exclamă Winnetou... Am să-i sfâșii pe lupii de ogellallași!

Sus, pe colină, capela fusese și ea incendiată, iar crucifixul zvârlit undeva, în vale.

Ne apropiarăm în galop de ruine. Acolo dădui dispoziții fercoiarilor să se oprească, pentru ca nu cumva să șteargă urmele lăsate de ogellallași. În ciuda căutărilor, nu reușii să descopăr nicăieri vreo rămășiță de trup omenesc. Răscolirăm și cenușa, încă destul de caldă, fără să găsim nimic. Faptul acesta ne consolă deocamdată.

Winnetou, care se urcase între timp pe colină, coborî din nou, aducând cu sine micul clopot al capelei.

— Căpetenia apașilor a găsit glasul de sus — ne anunță el. Am să-l îngrop aici până mă întorc biruitor.

Apoi Walker și cu mine făcurăm în mare grabă înconjurul lacului, cercetând dacă nu cumva coloniștii fuseseră înecați. Rezultatul se dovedi negativ. Un studiu atent al terenului ne conduse la concluzia că atacul se produsese în cursul nopții și se încheiase, de fapt, fără nici o luptă. Năvălitorii, împreună cu prada și captivii lor, se îndreptaseră spre granița dintre Idaho și Wyoming.

— Oameni buni — mă adresai întregului nostru grup — orice clipă e de mare preț. Nu avem timp de odihnă.

Trebuie să pornim pe urmele ogellallaşilor cât mai e lumină. Abia seara ne vom permite un popas. Haidem!

Cu aceste cuvinte sării în şa. Ceilalţi la fel. Winnetou călărea în frunte şi nu-şi lua o clipă ochii de la urmele ogellallaşilor. Ar fi preferat mai degrabă moartea decât să se abată de la hotărârea lui. Şi noi ceilalţi eram stăpâniţi de o îndârjire extraordinară. Eram doar patruzeci de inşi contra optzeci, dar în mânia noastră nu mai încăpeau asemenea socoteli.

În cele trei ore până la lăsarea serii străbăturăm un drum serios. Caii se comportau cât se poate de bine. În sfârşit, o dată cu primele umbre ale nopţii, ne îngăduirăm un popas.

Dimineaţa constatarăm că ogellallaşii nu mai aveau decât un avans de trei sferturi de zi, deşi goniseră fără răgaz, renunţând la odihnă şi somn. Motivul acestei grabe era uşor de ghicit. În noaptea bătăliei de la Echo-Cannon, Winnetou îşi anunţase cu glas tare prezenţa. Ogellallaşii îşi închipuiau deci că acuma sunt urmăriţi şi ca atare zoreau să se pună la adăpost.

Caii noştri, care făcuseră aproape imposibilul, trebuiau acum menajaţi de prea mari eforturi, căci totul depindea la urma urmei de rezistenţa lor. Iată de ce în primele două zile aproape că nu scurtarăm defel distanţa dintre noi şi ogellallaşi.

— Ne-o cam ia timpul înainte — rosti la un moment dat Fred Walker. Vom ajunge prea târziu.

— Ba deloc — îl liniştii eu. Prizonierii urmează a fi torturaţi; or, aceasta se face abia după ce ogellallaşii vor fi ajuns la corturile lor.

— Şi unde-or fi corturile?

— Acuma sunt la Quacking-asp-Ridge — interveni în discuţie Winnetou — dar noi o să-i ajungem pe mişei mult mai încoace.

În cea de-a treia zi ne izbirăm de un obstacol cât se poate de serios: urmele se despărţeau în două, îndreptându-se unele spre nord şi altele spre vest. Mai importantă ni se păru prima direcţie.

— Vor să ne întârzie! observă Walker.

— Oamenii albi binevoiască a se opri aici — ne pofti Winnetou. Urmele nu trebuie atinse de nimeni.

Şi spunând acestea, îmi făcu un semn pe care îl pricepui imediat: eu să controlez urma care duce înainte, iar el o va cerceta pe cealaltă, care apuca spre stânga. Porniram deci călări, fiecare în direcţia lui. Coloana se opri pe loc să ne aştepte.

Să tot fi mers aşa vreun sfert de ceas. Numărul cailor care trecuseră pe acolo era greu de stabilit, întrucât fuseseră dispuşi în şir indian. Dar judecând după adâncimea şi forma urmelor, s-ar fi zis că nu erau mai mult de douăzeci. Pe când examinam aceste urme, zării la un moment dat în nisip câteva pete mici, rotunde, negricioase, şi pe ambele părţi nişte dâre subţiri. Mai încolo fâşia de teren arăta ca şi când ar fi fost anume nivelată. Mă întorsei repede la ai noştri. Winnetou mă şi aştepta.

— Ce-a văzut fratele meu? îl întrebai.

— Urme de călăreţi şi atât.

— Hai după mine! poruncii eu şi o luai înapoi spre locul cu pricina.

— Iuf! făcu apaşul, surprins de hotărârea din glasul meu şi presimţind că am găsit o dovadă certă a trecerii prizonierilor.

Ajunşi la faţa locului, mă adresai lui Fred:

— Master Walker, dumneata, ca *westman* încercat, studiază te rog urmele astea şi spune-mi ce vor fi însemnând.

— Care urme? se foi el.

— Uite-le aici!

— Ah! Ce să fie? S-a plimbat niţeluş vântul pe nisip, a dat cu mătura.

— Curios! Parcă odată se plimbă vântul pe nisip, cum zici dumneata?! Eu însă pun rămăşag pe orice că Winnetou va ajunge la altă concluzie, adică la ceea ce cred eu. Îl rog pe fratele roşu să cerceteze!

Apaşul coborî de pe cal, se aplecă şi, privind cu atenţie semnele, stabili:

— Fratele meu Charlie a dat de drumul cel bun: pe aici au fost căraţi prizonierii.

— Şi care-i dovada? întrebă Fred neîncrezător şi în acelaşi timp contrariat de propria sa lipsă de orientare.

— Fratele meu să se uite bine — îl pofti Winnetou Iată aici nişte stropi de sânge! Pe dreapta şi pe stânga sunt urmele unor mâini de copil, iar la mijloc şi mai în afară e pieptul . . .

— Prin urmare, căzând de pe cal, copilul s-a lovit în nas şi i-a dat sângele — explicai eu.

— Aha! exclamă Walker, luminându-se în sfârşit.

— Ei, asta n-a fost greu de rezolvat. Sunt convins că vom întâlni mai încolo alte ciudăţenii, mult mai complicate. Hai!

— Şi într-adevăr, după numai zece minute, ajunserăm pe un teren pietros, unde urmele nu se mai vedeau deloc.

Eşalonul se opri mai în spate, ca să nu încurce cercetările, şi peste puţin Winnetou îmi arătă triumfător un fir de lână gros, galben.

— Ce spui de asta? mă adresai iarăşi lui Fred.

— E de la o pătură.

— Exact! Uite capetele firului: sunt tăiate. Vasăzică, au tăiat fâşii, ca să facă învelitori pentru copitele cailor. Ia să vedem, să căscăm bine ochii!

Ne puserăm din nou pe căutate. Şi iată, la vreo treizeci de paşi, descoperirăm în iarba ce răsărea pe alocuri din pământul arid urma ştearsă prea în grabă a unor mocasini. Poziţia tălpii ne indica direcţia de deplasare.

Mergând pe acest drum, găsirăm curând şi alte câteva puncte de reper care arătau toate că, de-aci încolo, ogellallaşii îşi încetiniseră neobişnuit de mult ritmul de deplasare. Abia după o bună distanţă urmele deveniră iarăşi mai vizibile. Indienii scoseseră cârpele de pe copitele cailor şi îşi continuaseră drumul pe jos, lângă patrupezii lor.

Lucrul mi se păru ciudat şi-mi dădu de gândit. Winnetou, strunindu-şi calul, privi îndelung peisajul dinaintea lui, ca şi când ar fi vrut să-şi amintească de ceva.

— Iuf! exclamă el într-un târziu. Acolo e peştera muntelui căruia albii îi spun Hancock!

— Şi ce-i cu peştera asta?

— Winnetou s-a lămurit pe deplin. În această peşteră siouxii-ogellallaşi se închină şi-i jertfesc pe prizonieri Marelui Spirit. Vasăzică, o mare parte din ogellallaşi au luat-o spre stânga, ca să adune cetele risipite ale tribului lor; ceilalţi, mai puţini, îi duc pe prizonieri la peşteră. I-au legat pe spinarea cailor, iar dânşii merg pe jos.

— Când am putea să ajungem la muntele acela?

— Cam spre seară.

— Nu se poate! După câte îmi amintesc, Hancock se află între Snake-River şi Yellowstone-River.

— Fratele meu nu ştie că sunt doi munţi cu acelaşi nume?

— Aha! şi Winnetou îl cunoaşte pe ăsta de aici?

— Da.

— Şi peştera?

— Asta e peştera în care Winnetou a făcut legământ cu tatăl lui Ko-it-se, pe care acesta însă l-a călcat. Fraţii albi să lase în pace urmele şi să vină după mine!

Hotărât, sigur de sine, Winnetou dădu pinteni calului şi porni în galop, urmat de întreg eşalonul. Trecurăm în goană peste văiugi, peste ponoare şi coclauri până ce, la un moment dat, munţii se deschiseră larg, oferindu-ne privelişteа unui şes dăruit cu ierburi îmbelşugate şi întins până spre brâul de culmi pierdut la orizont.

— Aici e J-akom akono, cum îi spun tehuaşii, adică „Preria sângelui" — ne lămuri Winnetou, fără a-şi încetini galopul.

Aşadar, aceasta era „Preria sângelui", despre care auzisem atâtea grozăvii! Aici triburile Dakota reunite îşi aduceau prizonierii, le dădeau drumul şi se veseleau apoi hăituindu-i până la moarte. Aici pieriseră cu miile osândiţii la stâlpul torturii, arşi, spintecaţi, sfâşiaţi, îngropaţi de vii. Nimeni, nici un indian din alt trib, nici un alb nu cuteza să se aventureze în acest ţinut blestemat. Şi iată că noi înaintam, sfidând primejdia, ca într-o plăcută şi paşnică plimbare. Călăuză într-un astfel de loc nu putea să ne fie decât un Winnetou!

Caii începuseră să dea semne de oboseală. Înaintea ochilor noştri apăru un munte izolat, născut parcă din îngemănarea mai multor coloşi de pământ. Ajunşi la poalele lui, lăsarăm caii să se odihnească lângă desiş.

— Acesta e muntele Hancock — ne informă Winnetou.

— Şi unde-i peştera?

— E dincolo, pe partea cealaltă a muntelui. Până într-o oră fratele meu o va vedea. Haide, dar fără armă!

— Să merg numai eu?

— Da. Suntem aici pe un tărâm al morții. Numai bărbatul bine călit îl poate înfrunta. Ceilalți să se ascundă prin desiș și să ne aștepte.

Muntele din fața noastră era de origine vulcanică... Îmi lepădai pușca și carabina și mă luai după Winnetou, care și începuse urcușul pe latura dinspre vest a muntelui. Drumul era greu, șerpuia întruna, iar Winnetou mergea cu o prudență excepțională. Un ceas încheiat ne trebui până să ajungem astfel sus, pe creștetul muntelui Hancock.

— Fratele meu să nu facă zgomot și să stea cu ochii treji — îmi șopti apașul, culcându-se pe burtă și târându-se printre tufe.

Eu îl urmai, însă tresării deodată speriat: abia îmi vârâsem capul prin crengăriș, că văzui căscându-se sub mine o prăpastie ca o pâlnie uriașă, de fapt gura unui crater stins. Mă aflam chiar pe marginea ei. Înconjurată sus de tufe răzlețe, prăpastia număra până jos cel puțin o sută cincizeci de picioare. Și acolo jos, pe fundul neted și rotund, cu un diametru de vreo patruzeci de picioare, zăceau bieții oameni din Helldorf-Settlement, victimele căutate de noi. Zăceau legați de mâini și de picioare. Îmi stăpânii emoția și mă apucai să-i număr. Erau toți, supravegheați de un puternic grup de indieni.

Cercetai centimetru cu centimetru gura craterului, ca să văd pe unde s-ar putea coborî. Coborâșul nu era imposibil, cu condiția să ai curaj, să dispui de o frânghie solidă și să găsești un mijloc de a sustrage atenția străjilor. Pe ălocuri ieșeau la iveală niște colți masivi de care puteai să te sprijini și să te odihnești.

— Aceasta-i peștera? îl întrebai pe Winnetou, după ce ne retraserăm nițel de la marginea craterului.

— Asta e.

— Și pe unde se intră?

— Dinspre răsărit. Dar nimeni nu poate intra pe-acolo cu forţa.

— Atunci să coborâm pe-aici. Avem lasouri. Prietenii de la calea ferată au şi ei destule frânghii.

Winnetou aprobă în tăcere şi luarăm drumul înapoi spre oamenii noştri. Eu, unul, nu înţelegeam deloc de ce indienii nu păzeau şi partea dinspre vest a muntelui. Atunci ar fi fost imposibil să te apropii neobservat.

Când ajunserăm iarăşi jos, ziua se apleca spre amurg. Începurăm deci imediat preparativele. Strânserăm toate frânghiile de rezervă şi le legarăm cap la cap, iar Winnetou alese pentru operaţie douăzeci de oameni din cei mai sprinteni, restul urmând să rămână de pază la cai. Doi dintre aceştia primiră însă şi o altă misiune: cam la trei sferturi de oră după plecarea noastră, trebuiau să încalece, să ocolească muntele spre est, să se depărteze apoi cât mai mult posibil şi să aprindă câteva focuri, având grijă să nu incendieze cumva preria. Apoi trebuiau să se întoarcă repede la ai lor. Urmăream să distragem astfel atenţia străjerilor şi să le-o îndreptăm spre focurile din prerie.

Spre apus orizontul se colora treptat în nuanţe din ce în ce mai stacojii, după care soarele se topi încet în cenuşiul serii. Winnetou se depărtase de noi. În ultimul timp mi se părea cu totul schimbat. Privirea lui sigură şi fermă plutea ca într-un foc straniu, neliniştit, iar pe fruntea lui întotdeauna netedă apăruseră cutele unei tainice îngrijorări sau poate ale unor gânduri deosebit de grave, care îi tulburau parcă admirabilul său echilibru lăuntric. Îl vedeam umbrit, apăsat şi mă credeam nu numai dator, dar şi în drept să-l determin la o mărturisire. De aceea mă dusei să-l caut.

Stătea la marginea pădurii, rezemat de un arbore, uitându-se ţintă spre apus, unde norii poleiţi de ultimele

raze ale soarelui plăsmuiau fantastice figuri de peisaje. Deşi mă apropiai pe nesimţite şi în pofida gândurilor ce-l absorbeau, Winnetou nu numai că-mi auzi, dar îmi şi recunoscu paşii. Fără să-şi întoarcă ochii spre mine, rosti:

— Fratele Charlie a venit să-şi vadă prietenul. Bine a făcut, căci în curând nu-l va mai vedea.

— Nu cumva sufletul lui Winnetou e apăsat de umbre? Să le gonească! vorbii eu, aşezându-i mâna pe umăr.

Atunci apaşul ridică braţul şi arătă spre apus:

— Acolo ardea până acum flacăra vieţii. Şi iată că s-a stins, s-a făcut întuneric. Du-te tu până acolo şi încearcă să alungi umbrele! Vei putea?

— Nu. Dar lumina se va întoarce mâine şi va începe o nouă zi.

— Pentru muntele Hancock va începe într-adevăr o nouă zi, dar nu şi pentru mine. Soarele meu se va stinge cum s-a stins şi soarele zilei, numai că al meu n-o să mai răsară nicicând. Mâine, zorii îmi vor surâde în altă lume.

— Astea sunt gânduri negre cărora fratele meu Winnetou nu trebuie să le dea crezare! Într-adevăr, deseară vom avea de înfruntat primejdii mari; dar de câte ori n-am biruit noi moartea, de câte ori, hotărâţi şi neabătuţi, n-am silit-o să-şi retragă braţul sterp întins spre inimile noastre! Alungă tristeţea care te-a cuprins! Nu e decât urmarea oboselii din ultimele zile.

— Nu, Winnetou nu se lasă doborât de oboseală; oricât de mare ar fi, ea nu-i poate răpi pacea sufletului. Fratele meu Charlie ştie cât de însetat am fost întotdeauna după apa cunoaşterii şi a ştiinţei. Mi-ai dat să beau din ea şi am băut cu lăcomie şi am învăţat mai multe decât oricare din fraţii mei roşii. Dar am rămas totuşi indian. Oamenii albi seamănă cu animalele domestice care şi-au pierdut treptat tăria simţurilor, pe când indianul e ca

sălbăticiunea care simte totul și al cărei suflet aude orice zvon. Ea știe când îi vine sfârșitul. Nu că-l bănuiește doar, ci îl și simte aievea și se ascunde hăt în desișul pădurii, ca să moară în liniște și singurătate. Vezi tu, Charlie, acest simțământ, care nu minte niciodată, îl încearcă acum pe Winnetou.

Îl strânsei îndelung la pieptul meu și vorbii:

— Totuși fratele meu se înșală. N-ai mai simțit niciodată la fel?

— Nu, nicicdată.

— Așadar e prima oară?

— Da.

— Atunci de unde știi ce înseamnă și că-ți prevestește sfârșitul?

— E foarte limpede, prea limpede! Winnetou va muri împușcat, căci numai glonțul îl poate răpune. De cuțit sau tomahawk se apără el ușor... Fratele meu Charlie să-mi dea crezare: chiar azi mă voi duce în veșnicele... da, da...

Tăcu. „În veșnicele plaiuri ale vânătoarei" voia să spună... Dar nu-și duse vorba până la capăt... Abia după un răstimp adăugă:

— Merg acolo unde... odată și odată mă va urma și fratele meu Old Shatterhand. Atunci ne vom revedea și nu va mai fi nici o deosebire între oamenii albi și cei roșii...

Mă strânse la piept și tăcu din nou. Eram adânc mișcat. Un glas lăuntric îmi spunea că instinctul lui fără greș nu-l înșală nici de data asta. Încercai totuși să-i alung gândurile atât de sumbre; s-a crezut mai tare și mai rezistent decât este aievea. Nu zic, Winnetou e într-adevăr cel mai neînfricat războinic al seminției sale, dar la urma urmelor nu e nici el mai mult decât un om. Și dacă niciodată nu l-am văzut obosit, iată că astăzi dă

totuşi semne de oboseală. Zilele şi nopţile din urmă au fost peste măsură de grele. De aici şi neîncrederea în sine şi gândul amar. Ca să le alungi nu e nevoie decât de odihnă. Să rămână deci fratele meu aici şi să se culce pe lângă oamenii care ne vor aştepta la poalele muntelui.

Îi înşirai toate acestea cu multă căldură şi convingere. Dar Winnetou clătină uşor din cap:

— Cred că fratele Charlie glumeşte.

— Ba nu. Am văzut adineauri cum arată peştera şi am măsurat-o bine din ochi. Mă prind deci să conduc de unul singur atacul.

— Adică să nu fiu şi eu de faţă? întrebă el, în timp ce o flacără ciudată îi învălui ochii.

— Doar ai făcut destul. Ai dreptul să te odihneşti.

— Şi tu? Eu cred că ai făcut mai mult decât mine şi decât toţi laolaltă. Nu, nu rămân!

— Nici dacă te rog în numele prieteniei noastre?

— Nici atunci! Vrei să se spună că Winnetou, căpetenia apaşilor, s-a speriat în faţa morţii?

— Nimeni n-ar îndrăzni să spună aşa ceva.

— Chiar dac-ar tăcea toată lumea şi nimeni nu m-ar lua drept fricos, încă s-ar găsi un om a cărui mustrare mi-ar urca sângele în obraz!

— Cine să te mustre?

— Winnetou! El însuşi! Pe cînd fratele Charlie s-ar lua la trântă cu moartea, Winnetou şi-ar spune mereu că, trecând de partea laşilor, nu mai are dreptul să se cheme războinic, nicidecum căpetenia unui neam viteaz. Nu, nu! Nu-mi cere să rămân! Adică să crezi chiar tu până la urmă că am ajuns să mă port ca un coiot, iar mie să-mi fie scârbă de mine? Mai bine de o mie de ori moartea!

Acest ultim argument mă făcu să tac. Mândrul Winnetou s-ar fi năruit sufletește și trupește sub povara propriilor sale imputări.

După o scurtă pauză, apașul reluă:

— Am văzut amândoi de atâtea ori moartea cu ochii și fratele meu a fost întotdeauna pregătit pentru cel din urmă ceas. Știu că și-a însemnat în carnețel ultimele lui dorințe pentru cazul că ar fi căzut în luptă. Eu trebuia să i le împlinesc. În graiul fețelor palide aceasta se cheamă testament... Winnetou și-a făcut și el testamentul, dar nu ți-a vorbit nimic până acum când își presimte moartea. Vrei să-mi împlinești tu dorințele?

— Sunt gata, deși sper din toată inima că presimțirile tale nu se vor adeveri și vei mai petrece pe pământ multe ocoluri de soare. Dar dacă totuși ai să cazi vreodată, te asigur că-ți voi împlini cu sfințenie porunca.

— Chiar dac-ar fi greu, foarte greu de împlinit?

— Winnetou știe că întrebarea e de prisos. Trimite-mă în ghearele morții și mă duc!

— Știu, Charlie, știu. Pentru mine ai sări și în focul cel mai crâncen. Vei face tot ce-ți cer. Ești singurul om în stare s-o facă. Mai ții tu minte că odată, când nu ne cunoșteam încă prea bine, am vorbit amândoi despre bogăție și aur?

— Da, îmi amintesc.

— Mi se părea atunci că ai gândi altfel de cum vorbeai și că aurul ar avea de fapt mare preț în ochii tăi. Aveam dreptate?

— Nu te înșelai prea mult — mărturisii eu.

— Dar acum? Spune-mi adevărat.

— Orice alb prețuiește averea. Eu însă nu mă gândeam atunci la comori moarte și la bucurii trecătoare. Adevărata fericire nu se află decât în comorile inimii.

— Știam că acuma vei vorbi așa. Nu e o taină pentru tine că eu cunosc multe locuri pline cu nuggeți sau cu praf de aur. Ar fi destul să-ți arăt numai un singur zăcământ din acestea și ai ajunge un om bogat, chiar foarte bogat. Dar atunci n-ai mai fi fericit. Bunul Manitu nu te-a făcut să trândăvești și să te îmbuibi cu bogății. Trupul tău semeț și sufletul tău curat merită ceva mai bun. Ești om, și om trebuie să rămâi! De aceea încă de mult m-am hotărât să nu-ți spun unde se află acele vetre de aur. Mă vei condamna oare pentru acest lucru?

— Nicidecum! răspunsei cu deplină sinceritate.

Îl aveam în față pe cel mai bun prieten al meu. Presimțind că i se curmă firul vieții, omul acesta îmi încredința ultimele lui dorințe. Cum să mă fi coborât într-o asemenea clipă la josnicul gând al înavuțirii?

— Și totuși ai să vezi mult, foarte mult aur — continuă Winnetou. Numai că aurul acela nu e pentru tine. După ce voi muri, du-te până la mormântul tatălui meu. Îl știi doar. Sapă dinspre apus la temelia mormântului și vei găsi acolo testamentul lui Winnetou, fratele tău plecat dintre cei vii. Acolo mi-am însemnat dorințele și te rog să le împlinești.

— Mă leg cu jurământ! îl asigurai eu și lacrimile îmi scăldară obrajii. Nici o primejdie, oricât de mare, nu mă va împiedica să-ți împlinesc voia, precum ai scris-o în testamentul tău.

— Îți mulțumesc. De-acum, gata! Să ne pregătim de atac. Eu am să mor. Să ne luăm deci rămas bun, dragul meu Charlie! Bunul Manitu să te răsplătească pentru tot ce mi-ai fost și ai săvârșit alături de mine! Prea sărac mi-e cuvântul pentru cele ce simt. Să nu plângem! Doar suntem bărbați! Îngroapă-mă în munții Ventre, pe malul lui Metsur, împreună cu calul și cu toate armele mele. Nu uita nici pușca de argint; n-aș vrea să încapă pe alte

mâini. Și când te vei întoarce printre ai tăi, acolo unde nimeni nu te va iubi ca mine, amintește-ți uneori de prietenul și fratele Winnetou. Fii binecuvântat, tu, care mi-ai fost binecuvântare!

Și apașul își lipi palma de creștetul meu. Îi ascultai suspinul greu, înăbușit și, strângându-l la piept, rostii printre lacrimi:

— Winnetou, scumpul meu Winnetou, nu e decât o părere, o umbră fugară! Tu trebuie să rămâi în viață. Nu veni la atac!

— Nu se poate! răspunse el încet dar hotărât și, smulgându-se de lângă mine, porni în direcția taberei noastre.

Urmându-l, mă frământam zadarnic cum să-l feresc de primejdia ce-l aștepta. Nu vedeam nici o cale, nici una. Îmi amintesc și azi, după atâta vreme, cum aș fi jertfit atunci orice pentru un singur cuvânt, pentru un argument salvator.

Eram răscolit până-n adâncul inimii. Și Winnetou la fel — în ciuda sforțărilor sale de a se stăpâni. Îi deslușeam tremurul din glas pe când vorbea cu oamenii noștri:

— S-a întunecat bine de tot. E timpul să pornim. Frații mei să se țină după mine și Old Shatterhand!

Cățărându-ne în șir câte unul, urmarăm același drum pe care îl străbătusem mai înainte cu Winnetou. Urcușul acesta încet și tăcut se dovedea acum, din cauza întunericului, și mai anevoios. Abia după o oră și ceva ne văzurăm ajunși la marginea craterului. Pe fundul așanumitei peșteri ardea un foc mare, la lumina căruia vedeam prizonierii, ca și paznicii, tolăniți pe jos. Nici un cuvânt, nici un zgomot nu ajungeau până la urechile noastre.

Întâi de toate fixarăm frânghia de un colț masiv de piatră, apoi stăturăm liniștiți, așteptând ca oamenii noștri să aprindă focurile în partea cealaltă a muntelui. Nu

dură mult și zărirăm în apus aprinzându-se pe rând cinci flăcări, ca niște focuri de tabără. Ascultarăm apoi atenți, privind în același timp în adâncul prăpastiei. Controlul se dovedi foarte util: observarăm un indian ieșind dintr-un soi de tunel și comunicând ceva cu ceilalți străjeri care, ridicându-se repede de jos, dispărură împreună cu el în deschizătura respectivă. Se grăbeau să vadă focurile aprinse de noi.

Acesta era momentul așteptat. Apucai capătul frânghiei, Winnetou însă mi-l smulse din mână.

— Căpetenia apașilor va coborî primul! hotărî el. Fratele meu să mă urmeze.

Stabiliserăm dinainte ca oamenii să coboare la un anume interval unul de altul, încât atunci când capătul frânghiei va fi atins fundul prăpastiei, să nu fie agățați de ea decât patru inși. Winnetou coborî. Așteptai până se creă distanța cuvenită și-l urmai. După mine venea Fred. Coborâșul se desfășura mult mai repede decât ne-am fi așteptat. Din fericire, frânghia rezista, iar oamenii de sus o manevrau în ritmul cuvenit.

Firește că se prăvăliră în adânc nu puține pietricele și fărâmituri de stâncă. Noaptea, pe întuneric, nici nu se putea altfel. Probabil că una din pietre lovi un copil, căci îl auzirăm țipând. Cât ai clipi, apăru prin deschizătură capul unui indian. Auzind cum se rostogolesc pietrele, își întoarse privirea în sus și răcni lung, în semn de alarmă.

— Hai, repede! îl îndemnai pe Winnetou. Altminteri se duce de râpă totul!

Ai noștri, observând de sus ce se întâmplă, sloboziră funia cu și mai mare viteză. În vreo treizeci de secunde atinserăm fundul craterului, dar în aceeași clipă câteva gloanțe fulgerară prin deschizătura pomenită mai sus și Winnetou se prăbuși! Iar eu împietrii de groază.

— Winnetou, frate, te-au lovit? strigai.

— Winnetou va muri! răspunse el.

O mânie surdă, nemăsurată, mă potopi atunci. Fred Walker mă ajunse din urmă.

— Moare Winnetou! îl anunțai. Pe ei!

Nici nu mai scosei pistolul de la brâu. Cu pumnii goi mă năpustii asupra celor cinci indieni care ieșiseră din tunel. Cel din față era însăși căpetenia. Îl recunoscui imediat.

— Ko-it-se, te zdrobesc! urlai nebunește și-i repezii un pumn năprasnic în tâmplă. Indianul căzu ca un butuc. Străjerul de alături tocmai ridicase tomahawkul asupră-mi, dar un mănunchi de raze venind de la focurile noastre îmi lumină o clipă fața . . . și omul scăpă din mână unealta ucigătoare.

— *Kà-ut-skamasti* — pumnul care omoară! exclamă el îngrozit.

— După cum vezi: Old Shatterhand. Piei, fiară! tunai eu.

Nu mai reușeam să mă țin în frâu. Îl culcai la pământ și pe acesta.

— *Kà-ut-skamasti!* urlau indienii speriați, năuciți.

— Old Shatterhand?! se miră la rândul lui Fred Walker. Vasăzică din ăștia-mi ești, Charlie! Acum înțeleg totul. Am câștigat partida! Dăm iama în ei!

O lamă de cuțit mă fripse în umăr, dar nu-mi păsa. Alți doi ogellallași căzură împușcați de Fred, iar pe un al treilea îl lichidai eu. Între timp coborâră pe frânghie destui oameni de-ai noștri. Restul indienilor puteam să-i las în seama lor.

Alergai repede la Winnetou și îngenuncheai lângă el:

— Unde te-au rănit, frate?

— *Ntsàge-tche* — aici, în piept — răspunse Winnetou cu glasul stins, ducându-şi mâna spre partea dreaptă a pieptului. Şi mâna se înroşi de sânge.

Scosei cuţitul şi-i despicai haina. Glonţul îi pătrunsese în plămân. Toată fiinţa mea se cutremura de o durere nemaiştiută până atunci.

— Mai e nădejde, dragul meu — căutai să-l consolez.

— Fratele Charlie să mă ridice lângă pieptul lui ca să pot urmări lupta — se rugă el.

Îi împlinii dorinţa. Astfel, Winnetou putu să vadă cu ochii lui cum ogellallaşii, de îndată ce apăreau prin deschizătură, cădeau sub loviturile oamenilor noştri, ce coborau din ce în ce mai mulţi pe frânghie. Coloniştii prizonieri fură dezlegaţi. Se auzeau exclamaţii de bucurie, cuvinte de recunoştinţă. Dar toate acestea nu-mi spuneau nimic. Nu-l vedeam decât pe Winnetou, pe prietenul muribund. Rana încetă să mai sângereze. Bănuiam că se produsese o hemoragie internă.

— Are fratele meu vreo dorinţă? îl întrebai.

Stătea tăcut, cu ochii închişi, cu capul sprijinit de pieptul meu. Iar eu nu mă încumetam să fac cea mai mică mişcare.

Bătrânul Hillmann şi ceilalţi colonişti eliberaţi puseseră şi ei mâna pe armele împrăştiate pe jos şi se pregăteau să pătrundă în tunelul cu pricina. Dar nici asta nu mă mai interesa. Priveam neputincios chipul prietenului meu, chipul lui ca de aramă, cu pleoapele grele, lăsate.

După puţin, se ivi şi Fred Walker. Sângera şi el.

— I-am lichidat pe toţi! mă anunţă bravul grăsun. Au pierit ca muştele.

— Dar şi omul acesta va muri — spusei cu glasul sugrumat. Toţi laolaltă nu valorează cât acest suflet ce se stinge în braţele mele.

Apașul zăcea nemișcat. Feroviarii care, trebuie spus, se purtaseră vitejește în luptă, precum și bieții coloniști se adunară în jurul nostru, tăcuți și adânc îndurerați. În cele din urmă, Winnetou deschise ochii.

— Are fratele meu vreo dorință? repetai întrebarea de adineauri.

Dădu din cap și rosti încet:

— Fratele meu Charlie să-i conducă pe acești oameni în munții Ventre-Mari. Lângă pârâul Metsur ei vor da de pietrele scumpe pe care le caută. Să le stăpânească sănătoși.

— Altceva, Winnetou?

— Fratele meu Charlie să nu-l uite pe apaș. . . Pot oare coloniștii să se mai urce sus, așa chinuiți cum sunt?

— Da — îl asigurai eu, deși vedeam cât de mult suferiseră bieții oameni de pe urma curelelor care le intraseră în carne.

— Winnetou îi roagă să mai spună o dată cântecul acela . . .

Bătrânul Hillmann nici nu mai așteptă îndemnul meu. Făcu semn celorlalți și urcară cu toții pe un braț de stâncă înălțat deasupra noastră . . . Apașul îi urmări din ochi până ajunseră sus. Apoi îmi cuprinse mâinile și ascultă . . .

După ce ultimul acord se stinse, Winnetou încercă să-mi spună ceva. Dar nu mai avu putere. Îmi apropiai urechea de gura lui. Atunci, cu un ultim și suprem efort, îmi șopti:

— Charlie. . . Rămâi cu bine!

Un tremur îl străbătu și un val de sânge îi țâșni pe gură. Marele conducător al apașilor îmi mai strânse o dată mâinile, crispat, convulsiv, apoi trupul i se destinse și strânsoarea slăbi treptat. Winnetou murise!

„Ce-aș mai putea spune? Marile dureri nu încap în cuvinte. O, de-ar veni totuși timpul când astfel de întâmplări tragice să nu se mai petreacă decât în legendele străvechi!

Privisem nu o dată moartea în ochi. În Vestul Sălbatic trebuie să fii oricând pregătit de moarte. Și totuși acum, în fața trupului neînsuflețit al celui mai drag și mai devotat prieten al meu, inima mi se frângea de durere. Mă găseam într-o stare de nedescris. Ce om minunat se stinsese! Și cât de brusc, de nemilos îl lovise moartea! Așa se vor stinge pe rând oamenii rasei sale! Asemenea lui, cel mai nobil fiu al indienilor!

Întreaga noapte îl vegheai tăcut, cu ochii arși de un foc lăuntric. Zăcea și acum în brațele mele precum murise. Ce gândeam? Ce simțeam? Ce sens ar avea întrebarea?! Dac-ar fi fost cu putință, o, cât de bucuros mi-aș fi dat o jumătate din viață pentru el! Dar iată-l mort și destinul nu avea întoarcere. Așa se stinsese cândva în brațele mele bătrânul său dascăl Klekih-Petra, iar mai târziu propria-i soră, frumoasa Nșo-ci.

Presimțirea nu-l înșelase. Cu lucidă și stranie prevedere, el îmi indicase și locul unde dorea să fie înmormântat. Cum pe coloniști îi așteptau acolo, în munți, mult râvnitele pietre, aceștia se oferiră cu dragă inimă să apuce același drum cu mine. Astfel sarcina de a-l transporta pe Winnetou la locul de veci îmi fu simțitor ușurată.

A doua zi în zori ne depărtarăm de muntele Hancock. Hoardele ogellallașilor puteau să apară în orice clipă. Pe Winnetou, învelit în pături, îl legasem pe spinarea unui cal. Până la munții Ventre-Mari nu erau decât două zile de drum. Într-acolo mergeam, având grijă ca ogellallașii să nu dea de urmele noastre.

În seara zilei următoare atinserăm valea lui Metsur. Acolo îl înmormântarăm pe minunatul meu prieten, dându-i toate onorurile cuvenite unui mare și viteaz conducător. Îl îngroparăm în ținuta de război și călare pe mustangul lui, împușcat anume în acest scop. Iar deasupra înălțarăm un gorgan masiv pe care nu-l împodobesc, după obiceiul indienilor, scalpurile dușmanilor răpuși — ci trei cruci de lemn.

Solul nisipos al acelei văi nu conținea doar făgăduitele pietre, ci și mult praf de aur, care-i răsplăti din belșug pe feroviari pentru strădania lor. Câțiva se hotărâseră chiar să întemeieze, împreună cu coloniștii, o nouă așezare purtând același nume: Halldorf. Ceilalți se întoarseră la Echo-Cannon. Între timp, banditul Haller murise de pe urma rănii. Complicii lui fuseseră judecați și pedepsiți potrivit legilor.

Micul ciopot îngropat de Winnetou fu iarăși scos la iveală de coloniști și folosit într-o nouă capelă. Iar când oamenii își împreunară din nou glasurile într-un cântec smerit, gândul lor se lumină întru amintirea preanobilului și neînfricatului conducător indian . . .

8. TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Winnetou mort! Aceste două cuvinte sugerează starea în care mă aflam. Părea că nu voi reuși să mă despart de mormântul lui. Stăteam acolo zile întregi, mut de durere și contemplând forfota oamenilor care lucrau la noua lor așezare. Mă uitam, dar de fapt nu vedeam nimic. Eram ca și absent. Parcă mă lovise cineva în moalele capului și căzusem în acea stare de semiconștiență când sunetele se pierd undeva departe, iar imaginile joacă stranii ca după un geam aburit. Noroc că ogellallașii nu dăduseră între timp de urmele noastre și că nu mai puteau descoperi acum locul unde ne aflam. Altminteri n-aș fi fost în stare să le țin piept. Sau, mai știi, poate că primejdia m-ar fi trezit din apatie? Poate.

Bravii oameni încercau cu stăruință să-mi deștepte interesul pentru munca lor, dar nu reușeau decât în foarte mică măsură. Mi-au trebuit câteva zile ca să-mi revin și să le dau în sfârșit o mână de ajutor.

Acțiunea reconfortantă a muncii nu întârzie să-și arate roadele. Ce-i drept, rosteam cu greu câte un cuvânt, totuși vechea mea energie începu să se manifeste din nou, încât ajunsei în curând îndrumătorul activității pe șantier.

Toate acestea durară două săptămâni, până hotărâi să curm zăbava. Testamentul lui Winnetou mă chema spre Nugget-tsil, acolo unde îi înmormântasem pe Inciuciuna și pe minunata-i fiică, Nșo-ci. În plus, mă simțeam

dator să trec pe la Rio Pecos şi să-i înştiinţez pe apaşi despre moartea celui mai mare şi mai vestit dintre conducătorii lor. Ştiam că în prerie asemenea veşti se răspândesc fulgerător (poate că apaşii vor fi aflat totul încă înainte de sosirea mea), dar mă credeam obligat să-i informez în calitate de martor ocular, să le descriu tragica întâmplare cât mai fidel şi mai amănunţit. Coloniştii se puteau dispensa acum de mine; dacă simţeau cumva nevoia să se consulte cu un *westman* încercat, îl aveau pe Fred Walker, care hotărâse să mai rămână cu ei.

Plecai, aşadar, după o despărţire emoţionantă. Plecai la drum călare pe murgul meu credincios şi fortificat în urma zilelor lungi de odihnă.

Poate că altădată aş fi dorit să trec prin cât mai multe aşezări omeneşti; acuma, însă, nu voiam să întâlnesc pe nimeni; trebuia să-mi port durerea în singurătate.

Şi, într-adevăr, nu văzui faţă omenească până la Beaver-Creek, din Canadienii nordici, unde îmi răsări în cale cruntul şi primejdiosul To-kei-hun, căpetenia comanşilor, din mâinile căruia scăpasem cândva cu multă abilitate. Pe când noi ne băteam cu siouxii, la sud comanşii dezgropaseră din nou securea războiului şi To-kei-hun pornise împreună cu şaptezeci de supuşi spre sacrul Makik-Natun, muntele galben, unde se află mormintele căpeteniilor lor, ca să oficieze acolo dansul războiului şi să consulte „vracii". În drum ei capturaseră câţiva albi şi hotărâseră să-i omoare la stâlpul torturii. Apariţia mea îi salvă pe aceşti oameni din ghearele morţii. Trec însă peste această întâmplare, ea neavând legătură cu Winnetou. Am s-o povestesc cu altă ocazie. Pe albii eliberaţi îi călăuzii până la frontiera cu New Mexico, unde se aflau în siguranţă. De acolo m-aş fi putut duce direct spre Rio Pecos. Dar mă interesa în primul rând testa-

mentul lui Winnetou; trebuia să lămuresc totul cât mai repede. Mă îndreptai deci spre sud-est, către Nugget-tsil.

Drumul era primejdios, trecând prin teritoriul ostil al comanșilor și prin cel al kiowașilor, de care trebuia să mă feresc cu toată atenția. Întâlnii și o seamă de urme, dar, ținându-mă cât mai departe de ele, sosii neobservat până în preajma lui Canadian-River. Acolo descoperii niște urme de copite înșirându-se exact pe direcția în care înaintam eu. Ca să nu mă pomenesc cu niscai indieni și nici cu albi, ar fi trebuit să fac un ocol mare, ceea ce nu-mi prea convenea. În afară de asta, voiam să știu cine erau călăreții din față: indieni sau albi. De aceea îmi continuai drumul în aceeași direcție. Urmele nu erau mai vechi de o oră.

Curând constatai că e vorba de trei călăreți; întâlnii apoi și locul unde se opriseră pentru un scurt popas. Unul descălecase, probabil pentru a mai strânge chinga șeii. Era încălțat cu cizme. Așadar, un alb. Și cum nu vedeam de ce un alb s-ar fi însoțit cu doi indieni, ajunsei la concluzia că tustrei călărețiii trebuie să fie albi.

Nici nu-mi trecea prin gând să-mi schimb itinerarul din cauza lor. Îmi văzui mai departe de drum. De altfel, chiar dacă îi întâlneam, nimic nu mă obliga să rămân cu ei. Călărețiii — era vizibil — se deplasau fără grabă. Astfel îi ajunsei din urmă în numai două ore. Nu departe se zăreau niște coline printre care șerpuia în vale Canadian-River.

Era în asfințit și intenționam să poposesc pe malul apei. Nu vedeam de ce prezența celor trei străini din fața mea m-ar fi făcut să renunț la acest plan. Chiar dacă-și puseseră și ei în gând să poposească aici, nu eram deloc obligat să le țin companie. După puțin, călărețiii dispărură în desișul ce acoperea colinele, iar când ajunsei și eu acolo, îi văzui lângă râu, ocupați cu pripo-

nirea cailor. Păreau să aibă cai și arme bune. Dar înfățișarea lor nu-mi inspira nici o încredere.

Zărindu-mă așa, dintr-o dată, se speriară mai întâi, apoi însă se liniștiră și-mi răspunseră la salut. Mă oprisem la oarecare distanță de ei.

— Omule, ne-ai băgat în sperieți! vorbi unul, apropiindu-se de mine.

— Aveți cumva conștiința încărcată, ca să tresăriți din te miri ce? îl întrebai.

— *Pshaw!* Cât despre asta, dormim liniștiți! Fiindcă altcum, vei fi știind și dumneata că o conștiință încărcată nu prea e pernă moale. Dar ține cont, domnule, că aici, în Vestul plin de primejdii neașteptate, apariția unui străin te cam îndeamnă să pui mâna pe cuțit. Dar îmi dai voie să te întreb de unde vii?

— Dinspre Beaver-Fork.

— Și încotro?

— Spre Rio Pecos.

— Atunci ai drum lung de făcut. Noi mergem numai până la Mugworthills.

Ciulii urechile. Mugworthills făcea parte din același lanț de munți pe care Winnetou și tatăl său îl numeau Nugget-tsil. Ce interese vor fi având acolo acești trei oameni? Trebuia să le aflu intențiile.

— Mugworthills? Unde vine asta? întrebai, făcând-o pe neștiutorul.

— E o regiune foarte frumoasă. Crește acolo un soi de peliniță căreia i se spune „mugwort", de unde și denumirea regiunii. Dar se mai găsește și altceva.

— Ce?

— Hm, dac-ai ști! . . . Dar nu-ți spun nimic. Altminteri te-ai grăbi să mergi și dumneata cu noi.

— Gură-spartă! interveni mânios unul din ceilalți doi călăreți. Ce tot îndrugi acolo?

— *Pshaw!* Nu știi că gândurile plăcute îți gâdilă limba? Dar, în definitiv, dumneata, domnule, cine ești?

Firește că aluzia ce-i scăpase de pe buze îmi stârni interesul. Era, desigur, vorba de Nugget-tsil. Văzusem și eu cu altă ocazie pelinița ce crește acolo pe întinderi mari. Cuvintele acestea învăluite în mister mă îndemnau să mă alătur grupului fără a-mi declara însă identitatea. De aceea îmi dădui o meserie inventată ad-hoc:

— Sunt puitor de capcane, dacă n-aveți nimic împotrivă.

— Nu ne deranjează. Și numele? Sau preferi să ți-l ascunzi?

— Ba deloc. Mă cheamă Jones.

— Rar nume, foarte rar, n-am ce zice! se veseli el. Mă întreb dacă o să-l pot reține... Și capcanele unde le-ai lăsat?

— Mi le-au luat comanșii împreună cu toată agonisita mea de două luni.

— Ghinion!

— Da, mare ghinion. Dar sunt bucuros că am scăpat teafăr.

— Te cred. Indivizii ăștia nu cruță nici un alb, mai cu seamă acum.

— Parcă kiowașii nu sunt la fel de răi?!

— Ba da.

— Și cu toate astea, v-ați încumetat prin teritoriul lor.

— Cu noi e altceva. Noi suntem aici în siguranță. Avem niște recomandații clasa întâi. Mister Santer e prieten cu Tangua, șeful lor.

Santer! Vă puteți imagina șocul ce-l produse asupra mea acest nume. Cu mare greu izbutii să mă prefac indiferent și calm. Deci oamenii aceștia îl cunoșteau pe Santer! Acum eram hotărât să mă alătur grupului lor.

Doar nu putea fi vorba de un alt Santer decât de banditul care ne scăpase de atâtea ori din mâini. Știam că e prieten cu Tangua, căpetenia kiowașilor.

— Și Santer al dumneavoastră e un om atât de influent? întrebai eu cu toată naivitatea.

— Ba bine că nu! Mai ales printre kiowași. Dar ia spune, dumneata n-ai de gând să descaleci? Înserează și-mi închipui că vrei să poposești aici. Uite apa, uite și pășunea pentru cal!

— Hm, chiar dumneata spuneai adineauri că aici trebuie să fii prudent. Și cum eu nu vă cunosc . . .

— Cum adică, avem noi mutre de bandiți?

— Asta nu. Dar dumneata m-ai descusut în tot felul fără să-mi spui măcar cu cine am onoarea.

— Ți-o spunem imediat. Suntem *westmen*-i și ne îndeletnicim când cu una, când cu alta. Omul se hrănește pe-aici cum poate. Mie îmi zice Gates; dincoace îl vezi pe mister Clay, iar dumnealui de dincolo e mister Summer. Acum ești mulțumit?

— *Yes!*

— Atunci descalecă sau vezi-ți de drum, după pofta inimii!

— Dacă-mi îngăduiți, voi rămâne cu dumneavoastră. Pe meleagurile astea e de preferat să nu stai de unul singur.

— *Well!* Cât ești cu noi, să n-ai nici o grijă. Numele lui Santer ne ocrotește pe toți.

— Dar ce fel de om mai e și Santer ăsta? mă interesai eu, în timp ce descălecam.

— Un gentleman în toată puterea cuvântului. O să-i fim foarte îndatorați dacă lucrurile vor ieși așa cum ne-a făgăduit.

— Îl știți de multă vreme?

— Nu. L-am cunoscut acum câteva zile.

— Da? Unde?

— La fortul Arkansas. Dar de ce te interesează? Nu cumva îl cunoşti şi dumneata?

— Păi dacă l-aş cunoaşte, ce rost ar avea să mai întreb? Nu-i aşa, mister Gates?

— Hm, asta cam aşa-i.

— Spuneai că numele lui Santer vă asigură împotriva kiowaşilor. Or, aflându-mă acum printre dumneavoastră, profit şi eu, ca să zic aşa, de ocrotirea lui. E cazul deci să mă interesez, nu?

— *Yes!* Atunci ia loc lângă noi şi fă-te comod. Ai de mâncare?

— Doar o bucată de pastramă.

— Noi ne-am aprovizionat mai serios. Poftește şi dumneata, dacă vrei.

La început îi privisem cu suspiciune, crezând că am de-a face cu nişte vagabonzi. Acuma însă înclinam să-i socotesc oameni de treabă, adică ceea ce — după normele specifice Vestului — s-ar putea numi oameni mai mult sau mai puţin cinstiţi.

Adusei apă limpede de la râu şi ne aşezarăm pe frupt. Oamenii mă tot măsurau cu coada ochiului. După un răstimp Gates, care părea să vorbească şi în numele celorlalţi, mi se adresă din nou:

— Aşadar, ţi-au luat capcanele şi vânatul. Păcat! Cum ai să-ţi mai procuri de mâncare?

— Dobor eu vreun animal.

— Văd că ai două puşti. Sunt bune?

— Bunicele. Asta mare e pentru gloanţe, cealaltă pentru alice.

Îmi înfăşurasem carabina într-o husă croită de mine. Dacă le pomeneam de doborâtorul de urşi şi de carabina „Henry", se lămureau imediat cine sunt.

— Ciudat om! De ce să te cari cu două puști, una pentru alice și alta pentru gloanțe, când ți-ar ajunge una singură cu două țevi, fiecare pentru alt soi de muniție!

— E drept, dar m-am deprins cu arma asta veche.

— Și ce-ai de gând la Rio Pecos, mister Jones?

— Nimic deosebit. Cică se găsește acolo vânat bunicel.

— Dacă te lași în nădejdea că apașii îți vor da voie să vânezi pe teritoriul lor, atunci nu te văd bine. Cum să-ți treacă prin gând așa ceva? Deocamdată n-ai pierdut decât niște capcane și câteva piei de animal. Dincolo, însă, riști să-ți pierzi propria piele. Ții neapărat să te duci la Rio Pecos?

— Nu. În fond, nu mă obligă nimeni și nimic.

— Atunci hai cu noi!

— Cu dumneavoastră?! mă prefăcui eu mirat.

— De ce nu?

— Păi, ziceați că vă duceți la Mugworthills!

— Ei da.

— Și ce să caut eu acolo?

— Hm, știu eu dacă să-ți spun sau nu? Voi ce părere aveți, Clay, Summer?

Ceilalți doi se priviră o clipă întrebător, apoi Clay răspunse:

— E o chestiune cam delicată. Știi doar că mister Santer ne-a obligat să tăcem. Dar, pe de altă parte, tot dânsul spunea că ar mai fi nevoie de câțiva oameni potriviți. Așa că procedează cum crezi.

— *Well!* se hotărî Gates. Dacă mister Santer mai angajează oameni, de ce nu l-am lua pe Jones cu noi? Vasăzică, n-ai nici o altă obligație?

— N-am nimic — îl asigurai eu.

— Înseamnă că dispui de timp?

— Berechet.

— Ai vrea să te apuci de o treabă care ne-ar aduce bani serioși?

— De ce nu? Orice om vrea să câștige bani. Și dacă afacerea promite, nu văd de ce aș sta pe gânduri. Firește că trebuie să aflu mai întâi despre ce e vorba.

— Păi altminteri cum! De fapt e un secret, dar dumitale am să ți-l spun. Ai o mutră atât de cinstită și sinceră, încât nu cred să ne tragi pe sfoară.

— Ei, în ce privește cinstea, te rog să n-ai îndoieli!

— Nici nu am. Ei bine, mergem la Mugworthills după nuggeți.

— Nuggeți! exclamai eu mirat. Se găsește aur acolo?

— Nu țipa așa! Spune dacă te trage inima, că nuggeți sunt, slavă Domnului!

— De unde știți?

— Păi, de la mister Santer.

— I-a văzut el?

— Asta nu. Altminteri de ce ne-ar mai lua și pe noi? Ar pune singur mâna pe comoară.

— Vasăzică nu i-a văzut? E numai o presupunere. Hm!

— Ba nu e presupunere. E sigur. Omul cunoaște regiunea, numai locul nu-l știe precis.

— Pare cam ciudat.

— Pare, nu zic nu. Dar ăsta-i adevărul. Să-ți spun exact cum stau lucrurile, cum ni le-a înfățișat el. Ai auzit vreodată de Winnetou?

— Căpetenia apașilor? Da, știu.

— Poate că vei fi auzit și de un anume Old Shatterhand?

— Parcă.

— Bun. Află că ăștia doi, care sunt prieteni la cataramă, au urcat cândva la Mugworthills, împreună cu

tatăl lui Winnetou, cu o fată roșie și cu încă un alb. Mister Santer îi spionase și surprinsese tocmai momentul când Winnetou se sfătuia cu tatăl lui când și cum să urce până sus și să aducă nuggeți. Era deci limpede. Însemna că nuggeții zac pe-acolo cu grămada, nu?!

— Probabil.

— Ascultă mai departe: mister Santer a pândit ce-a pândit ca să vadă încotro apucă cei doi apași și să afle unde anume e situat zăcământul. De fapt nu e nimic rău în asta. Și așa sălbaticii n-au ce face cu aurul. Nu-i cunosc valoarea, nu se pricep.

— Și a reușit mister Santer?

— Din păcate, nu prea. S-a luat după ei (urcase și sora lui Winnetou), dar trebuind să tot cerceteze urmele, a pierdut o mulțime de timp și a ajuns prea târziu. Apașii terminaseră treaba și coborau de pe munte. Ghinion, ce zici?

— Nu văd.

— Cum adică, nu vezi? Explică-mi și mie.

— Apașii n-aveau decât să coboare. Mister Santer putea să urce apoi liniștit, orientându-se după urmele lor. Acestea l-ar fi condus exact la nuggeți.

— Formidabil! Văd că-ți lucrează bine mintea. Poți să ne fii într-adevăr de ajutor. Numai vezi că lucrurile s-au desfășurat altfel. Santer, crezând pe bună dreptate că apașii se întorc cu pungile doldora, a tras în ei ca să le ia nuggeții.

— Și? I-a ucis?

— Doar pe bătrân și pe fată. Mormintele lor sunt chiar acolo sus. L-ar fi împușcat el și pe Winnetou, dar n-a mai fost chip, pentru că apăruse ca din pământ Old Shatterhand, care s-a năpustit să-l prindă și l-a tot fugărit împreună cu niște cete de apași, până ce cu mare greu omul a reușit să se refugieze la tribul kiowașilor,

cu a cărui căpetenie a legat prietenie. Pe urmă, s-a mai urcat el la Mugworthills în repetate rânduri şi a căutat peste tot, dar degeaba. Abia acum i-a venit ideea să-şi ia nişte oameni de ajutor. Mai multe perechi de ochi văd mai bine decât una singură. Ei, şi oamenii aceia suntem noi, trei la număr. Dacă vrei, poţi fi al patrulea.

— Şi credeţi că avem şanse de succes?

— Sută-n sută! Apaşii au coborât atunci atât de repede de la ascunzătoare, încât aceasta nu putea fi prea departe de locul unde i-a întâlnit apoi mister Santer. Nu vom avea deci de explorat decât o mică porţiune de teren. Numai dracu' dacă ne-ar putea încurca socotelile, că de timp nu ducem lipsă. Stăm oricât de mult, câteva săptămâni sau chiar luni, până găsim aurul. Nu e nici ţipenie de om acolo. Ei, ce părere ai?

— Ca să fiu sincer, povestea nu-mi prea place.

— De ce, omule?

— Păi, s-a vărsat sânge, au fost victime omeneşti...

— Ia lasă prostiile! L-am vărsat eu sau dumneata? Ce vină avem? Nici una. Vrei să-i jelim acum pe indieni? În fond, asta e soarta lor: vor pieri cu toţii. Ce-a fost, nu ne priveşte. Noi să găsim aurul. Ne luăm fiecare partea şi huzurim ca domnul Astor sau ca alţi milionari.

Îmi dădui în sfârşit seama cu cine am de-a face. Nu erau ce-i drept chiar lepădături de ultimă speţă, cum întâlnisem atâtea în peregrinările mele; totuşi, viaţa unui indian nu preţuia în ochii lor mai mult decât aceea a unui vânat oarecare. Nici nu prea erau oameni încercaţi şi prevăzători. Altminteri nu s-ar fi încrezut atât de lesne în înfăţişarea mea onestă, iniţiindu-mă nitam-nisam în secretul lor, ba propunându-mi chiar participarea la acţiune.

De prisos să mai spun cât de mult îmi convenea această întâlnire. Iată că mă găseam din nou în preajma lui Santer. De astă dată, nu — cu siguranță că nu avea să-mi mai scape din mâini. Mă arătam încă destul de indiferent și sceptic în legătură cu propunerea lor.

— Mi-ar conveni, nu zic, niște nuggeți. Dar și în cazul că i-am găsi, încă nu-mi vine să cred că vor fi ai noștri.

— Ce idee! Păi, dacă-i găsim, nu ne rămân nouă?

— Da? Și pentru cât timp?

— Pentru oricât. Doar n-o să-i aruncăm la păsări.

— Și dacă ni-i ia cineva?!

— Cine?

— Santer. La el mă gândesc.

— Măi, dumneata parcă n-ai fi în toate mințile!

— Parcă voi îl cunoașteți ca lumea? . . .

— În privința asta, da!

— Abia de curând l-ați întâlnit pentru întâia oară.

— Ascultă ce-ți spun: e un om cinstit. Cine-l vede nu se mai îndoiește de cinstea lui. Mai adaugă că, interesându-ne la fort în legătură cu persoana sa, nu ne-a fost dat să auzim decât laude.

— Unde-i acum?

— Ne-am despărțit ieri, urmând ca noi s-o luăm de-a dreptul spre Mugworthills, iar el să tragă o raită până pe Red River, unde se află Tangua cu kiowașii lui.

— Și ce caută acolo?

— Îi duce lui Tangua o veste foarte bună: a murit Winnetou.

— Cum? Zici că a murit?

— Păi da. L-au împușcat siouxii. Tangua și Winnetou erau dușmani de moarte. Îți închipui ce bucurie va fi pe kiowaș. Tocmai de aceea mister Santer s-a grăbit să-i ducă vestea. Rămâne să ne întâlnim din nou la Mug-

worthills. Un gentleman Santer ăsta! Ține să ne pricopsească, zău așa. Îți garantez că o să îți placă și dumitale.

— Sper. Dar e bine să fim precauți.

— În legătură cu el?

— Da.

— Eu te asigur că nu e nici un motiv de bănuială.

— Iar eu ți-o spun de pe-acuma că, deși sunt hotărât să vă însoțesc, am să fiu cu ochii-n patru. Un ins care de dragul nuggeților omoară doi oameni pașnici e capabil să ne împuște și pe noi, după ce vom fi găsit aurul, ca să-l păstreze numai pentru el.

— Mister Jones, ce tot spui . . .

Se întrerupse și mă fixă cam descumpănit. Clay și Summer păreau de-a dreptul consternați.

— Da, da — continuai eu — nu e numai posibil, ci chiar probabil că v-a angajat ca să scotociți peste tot, să găsiți comoara și apoi să vă mături din drum.

— Vorbești ca să te afli-n treabă!

— Ba nicidecum! Dacă veți cumpăni lucrurile în mod serios și fără nici o idee preconcepută, atunci cu siguranță că-mi veți da dreptate. Gândiți-vă mai întâi că omul acesta e prieten cu Tangua, unul din cei mai fioroși dușmani ai albilor. Cum de-a ajuns să lege prietenie tocmai cu el?

— Asta n-o știu.

— Nici nu-i nevoie să știi. Poți să judeci, e cât se poate de simplu.

— Nu înțeleg, mister Jones!

— Ca să te împrietenești cu un asemenea mâncător de albi, trebuie să-i fi dovedit cumva că nici ție nu-ți pasă de soarta lor. Iată de ce trebuie să ne păzim de Santer. Just sau nu?

— S-ar părea că nu e chiar greșit. Ai și alte argumente?

— Da, cel de adineauri.

— Că i-a împușcat pe roșii aceia?

— Nu ajunge?

— Cât despre asta, repet că nu i-o iau în nume de rău. Nu e un motiv de suspiciune.

— Nu-ți dai seama, mister Gates, că te pui și dumneata într-o lumină proastă?

— Eh, indienii sunt niște sălbatici! Trebuie distruși!

— Ba înainte de toate sunt oameni, au și ei drepturile lor. Iar noi avem datoria să le respectăm.

— Ceea ce spui sună cât se poate de frumos. Dar și așa stând lucrurile, încă nu văd de ce împușcarea a doi indieni ar fi un act atât de reprobabil.

— Într-adevăr, nu vezi . . .?

— Deloc. Să luăm lucrurile pe partea lor practică. Poate înțelegi și dumneata că, de fapt, indienii sunt sortiți pieirii . . .?

— Din păcate da, înțeleg.

— Ei, dacă tot trebuie să dispară, atunci ce importanță are că unul sau altul o sfârșește cu un ceas mai devreme?! Acesta-i punctul de vedere practic pe care-l susțin eu. Iar dacă-i așa, atunci omul care-i lichidează nu e de fapt un ucigaș. El nu face decât să anticipeze deznodământul.

— Curioasă teorie de „morală“ practică!

— Poate. Însă nu ți-ar strica nici dumitale dacă ți-ai însuși-o.

— *Well*, să judec și eu nițel din punctul dumitale de vedere. Vasăzică, mister Santer nu e de condamnat.

— Sigur că nu.

— Ba este. Dumneata susții că, împușcându-l pe bătrânul șef al apașilor și pe fata acestuia, Santer n-ar fi comis nici o crimă; să presupunem pentru moment că

aș fi de aceeași părere. Urmează însă întrebarea cea mai practică: de ce i-a ucis?

— Îl interesau nuggeții.

— Ca să afle unde e ascunzătoarea nu era necesar să-i ucidă... Să-i fi lăsat să treacă și apoi urmele lor l-ar fi dus direct la țintă. Ți-am mai spus-o asta adineauri.

— Mă rog, n-are a face. Asta nu-mi răstoarnă teoria, mister Jones.

— Hai să judecăm, mister Gates. Vasăzică Santer nu i-a împușcat ca să descopere ascunzătoarea, ci ca să-i jefuiască de nuggeții pe care-i aveau asupra lor.

— Ceea ce nu schimbă nimic.

— Pentru victime și pentru asasin e într-adevăr totuna. Nu însă și pentru noi.

— De ce?

— Ia spune, cât aur crezi că era acolo sus? Puțin?

— Ba mult, foarte mult. N-am nici o dovadă sigură, dar e ușor de presupus.

— Eu, însă, ți-o pot dovedi.

— Dumneata?

— Firește, cu un pic de rațiune. Chiar și necunoscând regiunea, îți poți lesne închipui că la Mugworthills nu există aur. Așadar, nuggeții trebuie să fi fost aduși din altă parte. Or, dacă indienii au făcut acolo un depozit, înseamnă că nu era vorba de un pumn de grăunțe.

— Într-adevăr.

— Ei, și din depozitul acela de aur Winnetou și tatăl său n-ar fi putut lua cu ei decât o parte foarte mică. Nu-i așa?

— De acord.

— Și iată că pentru o bagatelă mister Santer a ucis doi oameni!

— Hm, da! E un om practic. Voia să pună mâna și pe pungulițele lor.

— Tot nu-ți dai seama ce vreau să spun? Omul dumitale atât de practic poate constitui o mare primejdie pentru noi.

— Cum așa?

— Păi gândește, mister Gates: să zicem că am ajuns sus și am dibuit depozitul. Și pe urmă...

— Împărțim nuggeții între noi — se grăbi el să completeze.

— Da, îi împărțim. Cam cât crezi că ne-ar reveni de căciulă?

— Cine să știe? Ar trebui să aflăm mai întâi cât aur e în depozit.

— Chiar și așa, tot n-am putea să prevedem câștigul nostru. Santer va da să-și oprească partea leului și nouă să ne arunce câte un mizilic.

— Nu, asta n-are s-o facă. Te înșeli.

— Nu mă înșel, poți să fii sigur.

— Ba da. Împărțeala va fi cinstită, toți în mod egal.

— Nici chiar Santer n-o să apuce mai mult?

— Nici el.

— V-a promis că așa o să facă?

— Nu că a promis, a și bătut palma cu noi.

— Și v-a făcut impresia unui suflet generos?

— Firește. E un model de cinste și noblețe.

— Iar dumneavoastră, tustrei, sunteți modele de naivitate!

— Cum așa?

— Dacă-i dați crezare!

— De ce nu i-am da?

— Vreți să v-o spun deschis?

— Spune.

— Ei bine, un ins care nu se sfieşte să ucidă doi oameni de dragul câtorva nuggeţi e un ahtiat nemaipomenit după avere. Nici prin gând nu i-ar trece să împartă aurul cu voi.

— Dar atunci avea de-a face cu indienii...

— Nici cu albii nu s-ar fi purtat mai frumos.

— Hm! mormăi el neîncrezător.

— Ascultaţi ce vă spun! Santer v-a promis să împartă aurul în părţi egale, iar eu susţin...

— Nici o grijă, se va ţine de cuvânt — mă întrerupse el.

— S-ar putea, pentru că ştie c-o să-l ia înapoi.

— Să ne ia înapoi aurul?

— Da, da. Partea noastră, a fiecăruia, va fi în orice caz însutit mai mare decât ceea ce duceau cu ei Inciu-ciuna şi Winnetou. Şi totuşi Santer i-a omorât. Ei bine, pot să jur că din clipa când primim aurul nu mai suntem siguri de viaţa noastră.

— Să vedem, mister Jones, să aşteptăm.

— Eu oricum aştept.

— Chiar dac-ai avea dreptate în general, totuşi greşeşti în cazul de faţă. Mister Santer e un gentleman în toată puterea cuvântului.

— M-ar bucura să nu aveţi deziluzii.

— Sunt sigur pe ceea ce spun, mister Jones. Mai întâi să-l cunoşti şi pe urmă să vorbeşti. Din prima clipă se vede că e un om integru.

— *Well!* Sunt curios să-l văd.

— Dumneata eşti plin de bănuieli ca balta de broaşte. Dacă te temi într-adevăr, n-ai decât să eviţi primejdia, să renunţi.

— Adică, să nu merg cu voi la Mugworthills?

— Păi! Doar nu te silește nimeni. Și în fond, nici nu știu dacă mister Santer va fi mulțumit de dumneata. Credeam că-ți facem un hatâr . . .

De data asta Gates îmi vorbi aproape cu scârbă. Îl iritase neîncrederea mea. De aceea căutai s-o dreg:

— Îmi faceți într-adevăr un bine. Vă sunt sincer îndatorat.

— Atunci arată-ți recunoștința în alt chip, nu ponegrindu-l pe un om în necunoștință de cauză. Hai să lăsăm ciorovăiala! Vom trăi și vom vedea.

Cu acestea epuizarăm subiectul și discuția luă alt curs. Până la urmă izbutii să șterg proasta impresie ce le-o făcusem datorită neîncrederii mele.

Câtă dreptate mi-ar fi dat oamenii aceștia dacă le-aș fi dezvăluit adevărul! Dar nu puteam să risc. Erau niște gură-cască, niște ageamii care, aflând cine e Santer, mi-ar fi adus mai multă pagubă decât folos.

Între timp se făcuse destul de târziu și urma să ne culcăm. Dar până atunci, deși după părerea mea ne aflam într-un loc sigur, cercetai totuși împrejurimile. Neobservând nimic suspect, renunțai la ideea de a organiza straja. Cât privește pe naivii mei fârtați, aceștia nici nu-și puneau asemenea probleme.

Dimineața pornirăm tuspatru spre Mugworthills. Gates și ai lui nici nu bănuiau că aceasta fusese de fapt dintru început și ținta mea.

Toată ziua mi-o petrecui în neliniște și încordare. Ceilalți nu-și făceau nici un fel de griji. Erau siguri că, la o eventuală întâlnire cu kiowașii, simpla referire la Santer ar fi făcut să fie tratați cu prietenie. Pe mine, însă, kiowașii m-ar fi recunoscut imediat. În timp ce Gates și ai lui nici nu se gândeau la vreo măsură de prevedere, eu — deși într-o cu totul altă situație — trebuia să accept această nepăsare ca să nu le trezesc

neîncrederea sau antipatia. Noroc că nimeni, absolut nimeni nu ne ieși în drum.

Seara poposirăm în prerie deschisă. Ceilalți ar fi vrut să aprindă un foc de tabără, dar n-aveau cu ce — lucru de care mă bucuram în sinea mea. De altminteri, focul n-ar fi avut nici un rost: vremea era destul de caldă, iar de fript nu aveam ce frige.

În zori, până a porni iar la drum, împărțirăm între noi ultima ciosvârtă de pastramă. Trebuia, deci, să mai vânăm câte ceva. În privința asta, Gates făcu o observație de natură să mă amuze.

— Vei fi fiind dumneata puitor de capcane — îmi spuse el — dar nu și vânător, chiar dacă, precum ziceai, știi să tragi cu pușca. Mie, unul, dă-mi voie să mă îndoiesc de priceperea dumitale. Ia spune, nimerești de la o sută de pași?

— O sută de pași? Hm, cam mult — făcui eu.

— Te cred. Mai mult ca sigur că dai pe-alături. De altfel, nu știu de ce te cari cu bombarda aia cât toate zilele, că tot nu-ți servește la nimic. Cu asemenea armă poți să dărâmi o turlă de biserică, dar la vânat nu face două parale. În sfârșit, las' că avem noi grijă și de dumneata.

— Aveți experiență, nu-i așa?

— Păi cum! Doar suntem vânători de prerie, *westmen-i!* Înțelegeți?

— Asta n-ajunge.

— Zău? Și ce-ar mai trebui?

— Un fleac, adică să ai ce vâna! Degeaba toată măiestria, când n-ai în ce trage! O să cam înghițim în sec.

— N-avea dumneata grijă! Găsim noi câte ceva.

— Aici, în savană? Poate niște antilope, dar astea sunt grozav de prudente, nu le poți nimeri.

— Că deștept vorbești! Adică, de fapt, mi se pare că ai oarecum dreptate. În schimb, sus, la Mugworthills, e pădure, deci și vânat mult. Ne-a spus mister Santer.

— Când credeți că ajungem sus?

— Poate către prânz, dacă mânăm bine și ne ținem vârtos în șa.

Nimeni nu știa mai sigur ca mine că, mânând binișor caii, puteam ajunge la Nugget-tsil încă înainte de prânz. De fapt, eu îi conduceam pe domnii aceștia fără ca ei să-și dea seama. Nu eu îi urmam pe ei, ci ei pe mine.

Nici nu se ridicase încă soarele în zenit, că și apărură la sud niște culmi împădurite, dominând maiestuos câmpia.

— Te pomenești că e Mugworthills? rosti Clay.

— Păi, sigur — confirmă Gates fără ezitare. Mister Santer ne-a descris foarte clar peisajul ce se oferă ochilor când vii dinspre nord. Priveliștea corespunde precis. Mai avem o jumătate de oră până la țintă.

— Ba nicidecum! îl contrazise Summer.

— Ce vrei să spui?

— Ai uitat că pe munții aceștia nu te poți sui călare venind dinspre nord? E imposibil să treci dincolo.

— Las' că știu. Voiam doar să spun eă într-o jumătate de oră atingem munții. Apoi ocolim pe la sud până dăm în vâlcea.

Santer le descrisese deci foarte precis terenul. Pentru a mă lămuri totuși cât de departe a mers banditul cu această descriere, întrebai:

— Și în vâlceaua aceea v-ați dat întâlnire, mister Gates?

— Ba nu. Ne întâlnim sus.

— Și urcăm călare?

— Da.

— E vreo potecă?

— Nu e nici una, dar e o albie de râu. Firește că pe-acolo n-o să ne legănăm toată vremea în șa. Mai mergem și pe jos, ducem caii de căpăstru.

— La ce bun atâta trudă? E neapărat nevoie să ne cățărăm până sus? N-am putea rămâne în vale?

— Păi, nuggeții sunt sus. Acolo trebuie căutați.

— Atunci să lăsăm măcar caii jos. Ne-am ușura urcușul!

— Absurd! Se vede că nu ești decât puitor de capcane. S-ar putea să treacă săptămâni de zile până să dăm de nuggeți. Cum să lași caii atâta vreme singuri? Ar trebui să stea cineva cu ei, să-i păzească. Sus, însă, îi avem sub ochii noștri. Pricepi?

— Acuma pricep. Când nu cunoști locul, e normal să-ți răsară în minte asemenea întrebări . . .

— De altfel, cum ți-am mai spus, avem și câte ceva de admirat: sus, pe creastă, se află mormântul căpeteniei apașilor, precum și al fiicei sale.

— Și chiar acolo, la morminte, să ne instalăm tabăra?

— Exact.

— Și noaptea ce ne facem?

Întrebarea își avea tâlcul ei. După cum se știe, eu trebuia să sap la mormântul lui Inciu-ciuna, ca să dau de testamentul lui Winnetou. Or, pentru asta nu aveam nevoie de martori și nu-mi convenea deloc să stăm toată vremea împreună. Poate izbuteam să-i sperii, să nu stea noaptea lângă morminte; mi-aș fi asigurat astfel libertatea de acțiune măcar pentru câteva ceasuri. Și chiar așa, încă mi-ar fi fost foarte greu. Pe întuneric nu te poți orienta și riscul de a greși e cu atât mai mare. Și apoi, chiar dacă lucrurile ar fi mers bine, cum să astup

la loc groapa, așa, orbecăind, fără să se observe nimic a doua zi?

— Și ce-i cu noaptea? zâmbi ironic Gates. De ce te interesează?

— Hm, să dormi lângă niște morminte... nu prea convine orișicui.

— A, ți-e frică!

— Asta nu.

— Ba ți-e frică. Auziți, Clay, Summer! Mister Jones se teme de morți! Te pomenești că se vor scula noaptea din somn și-i vor sări în spate, ha-ha-ha-ha!

Râdea cu poftă și ceilalți îi țineau hangul. Eu tăceam. Doar asta îmi fusese intenția: să-i conving că mi-e frică de morți. Altminteri, ar fi putut crede că am alte planuri. În cele din urmă Gates vorbi în batjocură, căutând să mă liniștească în același timp:

— Sunteți superstițios? Mare nerozie, zău așa! Morții, domnule, nu se mai întorc, iar ăștia doi se vor feri ca de dracu' să părăsească veșnicele plaiuri ale vânătoarei, unde hălăduiesc fără grijă, înfulecând carne de cerb și de bizon. Ei, și dacă totuși s-ar scula din mormânt, n-aveți decât să ne chemați în ajutor, că-i fugărim noi să le scapere călcâiele...

Pe când discutam astfel, atinserăm poalele muntelui și cârmirăm spre vest, ocolind o bună bucată, pentru ca, după o nouă abatere la stânga, să intrăm în vâlceaua de care pomenise Gates. De aci urcarăm călare până într-un loc unde strunga de care am mai amintit în aceste rânduri se ramifica în două. Ne continuarăm apoi suișul pe jos, printr-o albie pietroasă, către creasta ce trebuia s-o depășim.

Eu rămăsesem intenționat în urmă. Gates era capul coloanei. De câteva ori omul se opri ca să-și amintească descrierea făcută de Santer. Avea memorie bună, se

orienta repede. Luând-o prin pădure, coborî în sfârșit de partea cealaltă, unde copacii se răreau treptat. Acolo Gates se opri.

— Am nimerit cât se poate de precis — constată el cu bucurie. Iată și mormintele! Le vedeți? De-acum nu rămâne decât să apară și mister Santer.

Da, ne aflam la mormântul lui Inciu-ciuna, fosta căpetenie a apașilor, care sub movila aceea de pământ cu bolovani stivuiți deasupra, odihnea pe calul său, cu toate amuletele și armele sale, în afară de pușca de argint. Și alături, la rădăcina copacului ce-și înălța coroana din vârful piramidei de piatră, își dormea somnul de veci frumoasa Nșo-ci. În timpul peregrinărilor mele cu Winnetou mai trecusem nu o dată pe acolo, pentru a cinsti memoria celor două ființe dragi. Și iată-mă din nou — dar singur și despărțit pentru totdeauna de bunul meu prieten! Venea și el singur uneori, pe când eu cutreieram meleaguri depărtate. Ce gânduri va fi frământat în mintea lui, ce simțiri îi vor fi bântuit sufletul? Santer! Dorința de răzbunare împotriva asasinului pusese stăpânire pe toată ființa nobilului apaș . . .

Și acum? . . . Nu eram eu oare executorul său testamentar și moștenitorul setei sale de răzbunare? Nu mă însoțise și pe mine gândul neostoit de a-l pedepsi pe Santer pentru odioasa lui crimă? Și nu aș comite oare un păcat de neiertat dacă, prinzându-l în sfârșit pe asasin, m-aș lăsa condus de milă? . . . Și totuși . . .

— Ce tot stai și te uiți la movilele alea? mă trezi din gânduri glasul lui Gates. Ți s-au năzărit cumva strigoii? Păi dacă tremuri de frică în miez de zi, atunci ce mai faci deseară, ca să nu zic la noapte?

Nu-i dădui nici un răspuns. Dusei calul în luminiș, îi scosei șaua și-l lăsai să se bucure de libertate. Apoi, după vechiul meu obicei, mă apucai să cercetez împre-

jurimile. Până să revin, Gates și ai lui se lungiseră comod lângă mormântul căpeteniei, tocmai în locul unde trebuia să sap.

— Pe unde umbli? mă luă acesta la rost. Te-ai și apucat să cauți comoara? Lasă-te de șotii, bre! Asta o facem împreună, ca nu cumva vreun deștept să pună mâna pe toți nuggeții și să-i ascundă de ochii celorlalți.

Tonul acesta nu-mi plăcea. E adevărat că oamenii nu știau cine sunt, dar nici nu le puteam îngădui să-mi vorbească pe acest ton. De aceea replica mea fu aspră, firește, fără a jigni:

— Mă întrebi din curiozitate, sir, sau pentru că-ți închipui că ești în drept să-mi comanzi? Pentru ambele cazuri, te avertizez că am ajuns la o vârstă când nu îngădui să fiu mustruluit!

— Cum, mustruluit? Ce vrei să spui cu asta, mister Jones?

— Vreau să spun că mă consider stăpân pe toate actele mele.

— Ei, vezi, tocmai aici e baiul! Din clipa când te-ai asociat cu noi, ai devenit parte dintr-un lanț. Nici o verigă nu se mai poate mișca după voia ei. S-a zis cu independența!

— Dar nici n-am să mă las dominat de altul!

— Ba da! Unul din noi trebuie să dirijeze întregul grup.

— Și crezi că acela ești dumneata?

— Fără discuție.

— Atunci află că te-nșeli. Dacă e cineva căruia îi datorăm ascultare, acela nu poate fi decât Santer.

— El nu-i aici. Între timp, conduc eu.

— Dar nu și pe mine! Uiți că Santer încă nu m-a angajat? Așadar, nu sunt încă „verigă", cum spui dumneata.

— Atunci nu te mai foi peste tot, pentru că nici n-ai dreptul, de vreme ce te consideri în afara grupului nostru.

— Să lăsăm cearta, sir. Am dreptul să mă mișc cum vreau. Adineauri m-am dus să văd dacă nu e vreo primejdie. Sunteți doar *westmen*-i, parcă așa v-ați lăudat! Atunci ar trebui să știți că nu e bine să stai în pădure fără să-ți iei mai întâi măsuri de siguranță. Or, pentru că dumneavoastră ați neglijat acest lucru, m-am dus eu să văd cum stăm. În consecință, aș merita mai curând laudă decât răstelile dumitale.

— Aha! Te-ai dus să cauți niscai urme?

— Exact.

— Te pricepi în socotelile astea?

— Probabil.

— Credeam că umbli după nuggeți.

— N-oi fi chiar atât de prost!

— Adică, de ce trebuie să fii prost pentru așa ceva?

— Știu eu unde să-i caut? Singurul care ar putea să știe ceva e Santer. Asta, presupunând că se găsește într-adevăr aur pe-aici. Pentru că eu, ca să fiu sincer, mă cam îndoiesc.

— Păi da, dumneata parcă ești plămădit numai din bănuială și neîncredere! Mai bine te lăsam să-ți vezi de drum.

— Așa? Aflați că eu aș fi singurul în măsură să descopăr nuggeții, dac-ar mai fi aici. Dar nu mai sunt.

— Cum nu sunt? Cine ți-a spus?

— Eu însumi mi-o spun.

— Ce tot vorbești! De unde să știi dumneata că a dispărut aurul?

— E la mintea oricui și mă miră că dumneavoastră, niște *westmen*-i încercați, nu v-ați dat încă seama de realitate.

— Nu ne mai suci, omule! Vorbește pe șleau! A fost aici aur sau nu?

— A fost.

— Și cine să-l fi luat?

— Winnetou.

— Ia te uită: Cum de ți-a venit asemenea idee?

— Iar eu aș întreba cum de nu ți-a venit dumitale și celorlalți. Din câte știu, Winnetou nu era numai cel mai viteaz dintre indieni, dar și cel mai inteligent.

— Asta se știe.

— Mă rog, atunci judecă nițel! Winnetou a urcat încoace după nuggeți. Fiind atacat, și-a dat numaidecât seama că cineva caută să descopere depozitul. Era imposibil ca bănuiala lui să nu cadă pe Santer, care mai încercase o dată să pună mâna pe nuggeți. Ce-ai fi făcut dumneata, mister Gates, în locul apașului? Ai fi lăsat aurul tot acolo?

— Ei, drace! exclamă cel întrebat.

— Lasă-l pe dracu'. Mai bine răspunde.

— E o părere, să zicem, dar nenorocită și urâtă.

— Dacă socotiți că Winnetou era un idiot, atunci poftim de căutați nuggeții! Mie să nu-mi reproșați însă că aș umbla să-i iau fără știrea voastră. Să nu-mi atribuiți asemenea gogomănii.

— Și crezi că n-o să găsim nimic?

— Sunt convins de asta.

— Păi atunci de ce-ai mai venit cu noi?

Firește că nu puteam să-i spun adevărul. De aceea minții:

— Pentru că ideea mi-a venit abia acum.

— Aha! Vasăzică până adineauri erai tâmpit ca și noi. Să admitem că judecata dumitale nu e chiar de lepădat. Se pot găsi însă tot atâtea argumente împotrivă.

— Care anume?

— Să-ţi spun numai unul: poate că aurul e atât de bine ascuns, încât Winnetou nu se temea deloc că va fi descoperit. Posibil?

— Da.

— Bine. Aş mai avea şi altele, dar până una alta e suficient. Să-l aşteptăm pe mister Santer şi să auzim ce spune.

— Când credeţi că va fi aici?

— Azi nu. Mâine, însă, cu siguranţă.

— Mâine? Nu se poate. Cunosc întâmplător Salt-fork-ul, unde ziceai că se află Santer. Chiar dac-ar călări cu toată viteza, încă n-ar ajunge aici decât poimâine seara. Mă întreb ce facem până atunci . . .

— Vânăm. Doar avem nevoie de hrană.

— Hm, credeţi că e cazul să merg şi eu la vânătoare?

Pusesem întrebarea cu alt scop: nădăjduiam ca tustrei să plece la vânătoare şi să mă lase singur. Din păcate, răspunsul lui Gates nu mă satisfăcu:

— Mai bine nu. Ne-ai strica tot rostul. O să mergem numai eu şi Clay. Să sperăm că nu ne întoarcem cu mâinile goale. Iar dumneata rămâi cu Summer.

Cei doi îşi luară armele şi plecară. Nu cumva Gates căuta să mă ţină sub supraveghere? În cazul acesta, mă socotea într-adevăr un gogoman. Pe de altă parte, dacă într-adevăr se temea să nu-i stric vânătoarea, însemna că mă lua drept un agiamiu sută-n sută . . .

Cutreierând toată pădurea, cei doi vânători smeriţi nu se aleseră decât cu un iepure mic şi prăpădit, din care ar fi trebuit să se satură patru guri.

A doua zi dimineaţă Gates îşi luă tovarăş de vânătoare pe Summer. Toată recolta se rezumă la câţiva porumbei sălbatici, cu carnea bătrână şi tare ca pielea de bocanc.

— Avem ghinion, mare ghinion! se scuză el. Nu răsare nici un vânat ca lumea.

— Bine măcar că ghinionul dumneavoastră nu se poate frige și consuma — îi luai eu peste picior — că altminteri v-ați aștepta și la felicitări. Porumbeii ăștia sunt de pe vremea lui Matusalem. Au pierit de tineri, săracii!

— Ia ascultă, domnule, ne iei în băşcălie?

— Nicidecum. Cu stomacul gol nu-ți arde de glume.

— Atunci poftim, arată dumneata ce poți!

— *Well*, vă aduc eu o fripturică.

— Pe dracu' ai să aduci!

— Vreun iepure sau porumbel de dinaintea potopului tot am să găsesc.

Îmi luai ambele puști și pornii spre pădure. În urma mea se auzi râsul lui Gates:

— Ha-ha-ha, uitați-vă la el! Cu tunul ăla te pomenești că doboară niscai copaci, că de vânat, nici vorbă!

Restul nu mai auzii. Din păcate, nu-mi veni în gând să mă opresc o clipă și să trag cu urechea. Pentru că aș fi auzit și alte vorbe, de mare importanță pentru mine. După cum aveam să aflu mai târziu, oamenii erau sincer convinși că n-am să vânez nimic. De aceea hotărâră să-și mai încerce o dată norocul și să-mi arate mie la întoarcere ce pot ei și ce târâie-brâu sunt eu. Aveau poftă să-și râdă de mine. O luară deci și ei spre pădure. Dac-aș fi știut de plecarea lor, m-aș fi putut întoarce să sap în liniște la mormântul lui Inciu-ciuna. Astfel, găsind testamentul lui Winnetou, l-aș fi putut ascunde frumos în buzunar, rămânându-mi și timp ca să vânez vreo sălbăticiune. Dar n-a fost să fie așa.

Cum până atunci bravii mei vânători apucaseră în două rânduri spre sud, speriind, desigur, din calea lor vânatul, hotărâi s-o iau spre nord, să cobor povârnișul

și să trec pajiștea în care altădată îi ademenisem pe kiowași, îngrămădindu-i la strunga ce se deschidea în față. Pe aici fără îndoială că nu mai călcase de ani de zile picior de om și se putea nădăjdui într-un vânat serios. Dar era către prânz, cel mai prost timp de vânătoare. De aceea mare îmi fu bucuria când, după vreun ceas de pândă, mă alesei cu două curci grase, de toată frumusețea. Drept care, făcui calea-ntoarsă spre locul nostru de popas.

Acolo însă — nimeni! Unde se vârâseră oamenii? Să se fi ascuns undeva ca să mă pândească, să vadă ce-am adus? Ori au plecat iar la vânătoare? Îi strigai pe nume. Nici un răspuns.

Ah, de-ar fi cât mai departe! Trebuia însă să fiu prudent. Îi căutai peste tot. Da, lipseau într-adevăr. Așadar, la lucru! Repede!

Scosei cuțitul și tăiai afară o brazdă de pământ cu iarbă de pe marginea dinspre apus a mormântului, ca să am cu ce masca locul după ce voi fi terminat de săpat. Îngrămădeam țărâna pe o pătură întinsă alături. După plecarea mea de acolo nu trebuia să se vadă nici un semn, nici un fir răscolit; groapa trebuia astupată la loc.

Lucram cu o grabă febrilă, căci Gates și ai săi puteau să revină din moment în moment. Trăgeam mereu cu urechea, ca să deslușesc la timp pașii sau vocile lor. Dar agitat cum eram, firește că auzul nu-mi funcționa chiar atât de perfect ca în condiții de calm.

Groapa se adâncea treptat. La peste un cot adâncime vârful cuțitului se întâlni scrâșnind cu o piatră. O scosei repede afară, apoi dădui de încă una dedesubt și, în fine, văzui un lăcaș pătrat, îngrădit cu pietre lucioase, netede. Pe fundul lui, o bucată de piele groasă, împăturită! Da, acesta era testamentul lui Winnetou! Îl băgai în bu-

zunar și, cu o viteză nebună, mă apucai să astup iarăși groapa.

Treaba asta mergea mult mai repede decât săpatul. Răsturnai țărâna la loc în groapă, o îndesai tare cu pumnii și potrivii tocmai bine deasupra brazda verde pe care o scosesem la început. Nimeni, oricât de ager la vedere, n-ar fi putut să descopere vreo urmă.

Slavă Domnului, izbutisem! Cel puțin așa mi se părea. Ascultai atent; nu se auzea nicăieri nici un zgomot. Aveam deci tot timpul să desfac pielea îndoită în formă de plic. Înăuntru mai era încă un asemenea plic cusut pe margini cu coarde de cerb. Tăiai cusăturile. Testamentul lui Winnetou apăru sub ochii mei: câteva foi de hârtie scrise des și mărunt.

Să-l ascund sau să-l citesc chiar acum? mă întrebam în sinea mea. Adică de ce nu l-aș citi? Nu vedeam nici un motiv. Dacă Gates și ai săi se întorc și mă văd citind, cu ce-ar putea să-mi căşuneze? Doar nu știau despre ce e vorba. O scrisoare, niște însemnări, atâta tot. În fond, cu ce drept și-ar fi vârât nasul în intimitățile mele?! Și chiar dacă mi-ar fi cerut o lămurire, îi puteam îmbrobodi după plac.

Mă hotărâi deci să citesc, mai bine spus să sorb din ochi rândurile scrise de Winnetou. Căci el cu mâna lui trebuie să le fi așternut. Klekih-Petra îl învățase să scrie, după cum îl instruise în atâtea alte domenii. Numai că viteazul apaș nu prea avusese ocazia să se folosească de condei sau creion. Îi cunoșteam totuși scrisul după niște însemnări ce le făcuse în carnetul meu. Nu era un scris frumos, nici prea sigur, dar purta o amprentă personală. La prima vedere semăna cu caligrafia unui școlar încă stângaci.

Momentul mă copleșea. Mă așezai și despăturii foile. Da, nu încăpea îndoială, era scrisul lui. Literele aș-

nute cu grijă, la aceeași înălțime, păreau mai degrabă desenate. Când și unde înșirase el toate aceste rânduri dese? Cât timp va fi închinat oare acestei migăloase munci? Ochii mei se împăienjeniră de lacrimi când începui să citesc:

„Dragul meu frate!

Tu trăiești în timp ce Winnetou, care te-a iubit atât de mult, e mort. Dar sufletul lui se află acum în palma ta, pentru că e scris în aceste foi. Păstrează-le la piept, lângă inimă.

Vei ști ultima dorință a fratelui tău roșu și vei afla și multe altele pe care nu trebuie să le uiți. Dar mai întâi să-ți spun ce-i mai însemnat. În fața ochilor tăi nu se află singurul testament al lui Winnetou. El a mai lăsat unul în urechile și în gândul războinicilor săi. Acesta însă e numai pentru tine.

Vei găsi foarte mult aur și vei face cu el ceea ce spiritul meu îți poruncește. Aurul a stat ascuns în Nuggettsil, dar ucigașul de Santer umbla să pună mâna pe el. De aceea Winnetou l-a luat de acolo și l-a dus la Deklitto, la apa întunecată, pe unde am trecut cândva amândoi. Caută de găsește locul acela. Mergi călare prin Îndelce-cil, prin pădurea de brazi, până la Te-șoș, la stânca ursului, unde apa se prăvale de sus. Acolo descaleci și te urci . . .“

Până aici ajunsei cu lectura când, deodată, un glas răsună în spatele meu:

— *Good day*, mister Shatterhand! Faci exerciții de silabisire?

Mă întorsei și-mi dădui imediat seama că făcusem cea mai mare prostie din viața mea. La vreo zece pași înapoia mea îmi lepădasem neplijent puștile și cele două

curci. Ședeam sprijinit de mormânt, cu spatele către drumul ce urca din vale... Armele nici gând să le pot ajunge, mai ales că noul venit stătea cu mâna pe trăgaci. Și omul acesta nu era altul decât... Santer!

Dintr-un gest reflex îmi dusei repede mâinile la centură. Ei da, n-ar fi stricat să găsesc pistoalele la locul lor! Dar îngenunchind ca să sap groapa, mă despovărasem și de centură, și de celelalte lucruri care ar fi putut să mă stinghereasca. Procedasem cu multă ușurință. Acum centura și cuțitul odihneau alături în iarbă. Pentru moment, eram complet lipsit de apărare. Santer, observând gestul meu inutil, râse ironic și mă avertiză:

— Nici un pas, domnule, și lasă armele în pace dacă nu vrei să te împușc imediat! Vorbesc foarte serios!

Ochii lui mă fixau cu atâta turbare, încât nu mă îndoiam că era gata să tragă în mine ca într-un câine.

Deși foarte surprins la început, redevenii totuși stăpân pe ființa mea. Ședeam nemișcat și îl priveam în ochi cu sânge rece.

— În sfârșit, ești al meu! rosti Santer cu satisfacție. Mă vezi cum stau cu degetul pe trăgaci? O scurtă apăsare și-ți zboară creierii! În privința asta n-ai ce te îndoi. Prin urmare, să nu minți, că altminteri te expediez la naiba! Cu tine nu merge să te slăbească omul din ochi. Mă așteptai, nu-i așa?

— Deloc! răspunsei calm.

— Ei da, credeai că am să vin abia mâine seară. Ai calculat greșit.

Știa de calculul meu, deci vorbise între timp cu Gates și ceilalți. Dar unde întârziau ei?... Oricum, nu erau niște ucigași, iar prezența lor mi-ar fi fost de folos, căci Santer — chiar dacă l-aș fi provocat — n-ar fi îndrăznit să mă lichideze de față cu ei. Ședeam deci țeapăn, în

timp ce banditul mă lămurea pe un ton de batjocură și ură:

— Mă duceam la Saltfork ca să-l informez pe Tangua în legătură cu pieirea câinelui de Winnetou; dar întâlnind întâmplător o ceată de kiowași am luat-o mai repede încoace. Jos îl văd pe Gates și aflu despre un anume Jones, care ar fi venit cu el. Cică are două puști, una mare cât toate zilele și alta mică. Asta m-a făcut să intru la bănuieli. I-am cerut să mi-l descrie exact pe individul cu pricina și am înțeles imediat. O făcuseși, ce-i drept, pe prostul cu el, jucaseși teatru, dar am mirosit eu că „prostul" se cheamă Old Shatterhand. Am urcat încoace cu intenția să mă ascund până te întorci de la vânătoare. Când colo, te găsesc aici. Strașnic mai săpai, stimabile! Te-am admirat cu toții. Ce-i cu hârtiile din mâna ta?

— O notă de plată a croitorului.

— Câine, îți permiți să glumești cu mine?! Ce-i cu hârtiile?

— Ți-am mai spus: o notă de plată a croitorului. Vino și vezi!

— Ți-ar conveni! Dar las' că te fac eu inofensiv! Ce vrei aici, la Mugworthills sau Nugget-tsil, cum îi spun apașii? Ce cauți?

— Caut și eu niște comori.

— Aha, mi-am închipuit.

— Din păcate, însă, n-am găsit decât nota croitorului.

— O s-o cercetez. Dracu' te pune să-ți vâri mereu nasul unde nu-ți fierbe oala! Dar de data asta s-a terminat cu tine, s-a zis!

— Sau cu dumneata. Căci unul din noi tot trebuie s-o pățească. Asta e sigur.

— Potaie obraznică! Te pândește moartea și tot mai mârâi? Dar degeaba îți arăți colții. Ți-o repet: s-a zis cu tine! Iar aurul după care umbli va fi al nostru!

— N-aveți decât să-l luați și să-l roadeți până vi se tocesc dinții.

— Nu-ți bate joc! Spuneai tu că aurul nu mai e aici, dar hârtiile astea or să ne informeze exact.

— Poftim, ia-le!

— Las' că le iau, n-ai grijă! Dar bagă la cap ce-ți spun: cum te miști într-aiurea sau încerci să mi te opui, trag! Cu altul m-aș opri la amenințări. Tu, însă, ești un afurisit; am să te împușc fără ezitare.

— Nu e nevoie s-o subliniezi. Sunt oricum convins.

— Bine că-ți dai seama. Hei, voi de colo, veniți și legați-l!

Gates, Clay și Summer se iviră de după niște arbori, unde stătuseră ascunși până atunci. Se apropiară încet de mine. Scoțând o curea din buzunar, Gates mi se adresă în chip de scuză:

— Spre surprinderea noastră, am aflat, sir, că nu vă cheamă Jones, ci Old Shatterhand. De ce ne-ați mințit? Ați vrut să ne trageți pe sfoară. Acum trebuie să vă legăm. Mai bine nu vă opuneți, că tot nu ajută la nimic. Mister Santer vă împușcă pe loc, nu încape îndoială.

— Nu mai trăncăniți! strigă Santer. Iar tu lasă hârtiile jos și întinde mâinile!

Eram convins că mă aflu la cheremul lui. Nici nu-i trecea prin gând că de fapt eu îi sunt stăpânul. Trebuia doar să profit cât mai abil și energic de situație.

— Ei, ce faci? Executarea, că de nu, te împușc! tună Santer. Aruncă hârtiile!

Le lăsai să cadă.

— Întinde mâinile!

Aparent docil, întinsei mâinile către Gates, dar aşa fel, încât să-l oblig să se posteze între Santer şi mine.

— Dă-te la o parte, Gates! îi strigă banditul. Ce-mi stai în dreptul puştii?! Dacă . . .

Dar nu continuă, deoarece îi tăiai vorba într-un mod foarte nedelicat. În loc să mă lege Gates pe mine, îl apucai eu de mijloc, îl ridicai de jos şi-l zvârlii cu toată puterea asupra lui Santer. Acesta dădu să se ferească, dar era prea târziu. Îl izbi atât de tare, încât căzu la pământ şi puşca îi zbură din mână. Cât ai clipi, mă şi aflam lângă el; îi proptii genunchiul în piept şi dintr-un pumn îl ameţii bine de tot. Apoi, sărind în picioare, mă răstii la ceilalţi trei:

— Iată dovada că sunt într-adevăr Old Shatterhand! Vasăzică, aţi vrut să mă legaţi? Jos armele, că vă împuşc! Aruncaţi-le! Vorbesc şi eu cât se poate de serios!

Îi smulsesem lui Santer pistolul de la brâu şi-l ţineam întins spre cei trei vajnici *westmen*-i. Drept care oamenii se executară.

— Aşezaţi-vă colo, la mormântul fiicei lui Inciu-ciuna! Hai, pas alergător!

Se duseră şi se aşezară repede la locul indicat. Îi trimisesem tocmai acolo, ca să stea departe de armele lor.

— Staţi liniştiţi! N-am să mă ating de voi, pentru că ştiu că aţi fost înşelaţi. Dar să n-o luaţi la picior, nici să vă daţi cumva la mine, că atunci e rău!

— Măi, ce nenorocire, ce năpastă! se tânguia Gates, frecându-şi mădularele lovite. Nici nu ştiu când şi cum m-am trezit zburând ca o minge! Cred că mi-am frânt oasele.

— Nu-i decât vina dumitale. În orice caz, fii atent să n-o păţeşti şi mai rău. De unde ai cureaua?

— De la mister Santer.

— Mai ai şi altele?

— *Yes.*

— Dă-le-ncoace!

Își deșertă buzunarul și mi le dădu, iar eu îl legai pe Santer de picioare și cu mâinile la spate.

— Așa, cu ăsta am rezolvat. Doriți să vă leg și pe voi?

— Nu, sir, mulțumesc — răspunse Gates plin de umilință. Mi-ajunge. Stau aici cât vă place. Nu mă mișc.

— Foarte înțelept, căci eu, după cum vezi, nu prea știu de glumă.

— Glumă? Ce să mai vorbim! Și noi care vă credeam puitor de capcane . . .

— Nu v-ați înșelat prea mult. Un vânător adevărat trebuie să se priceapă în toate cele. Dar cu vânătoarea de adineauri cum stați? Ați împușcat ceva?

— Nici n-am tras măcar o dată!

— Ia uitați-vă la curcile mele! Dacă stați cuminți, până la urmă le frigeți și le mâncați. Sper să vă convingeți în curând că acest Santer nu e omul cumsecade pe care l-ați crezut, ci un ticălos fără pereche. O să vedeți. Mi se pare că-și revine.

Santer începu să dea semne de trezire. Se dezmetici și deschise ochii. Stăteam în fața lui și-mi strângeam catarama de la centură. Când îi văzu și pe cei trei tovarăși ai lui șezând dezarmați lângă mormântul lui Nșo-ci, banditul exclamă speriat:

— Ce-i asta? Eu . . . Vasăzică sunt legat!

— Întocmai — îl asigurai eu. Situația s-a schimbat spre mulțumirea dumitale. Cred că n-ai nimic împotrivă.

— Câine! urlă el ca ieșit din minți.

— Pst, nu-ți agrava soarta!

— Lua-te-ar dracu', bestie!

— Te mai previn o dată. Adineauri te-am lăsat să mă tutuiești; așa era situația, trebuia să înghit. Acum însă ai face foarte bine să te porți mai politicos.

Santer se uită întrebător la oamenii lui și le strigă de departe:

— Doar n-oți fi pălăvrăgit?!

— Nu — răspunse Gates.

— Vă sfătuiesc să n-o faceți nici de-aici înainte.

— Ce s-a întâmplat? Despre ce anume le interzici să pălăvrăgească? mă interesai eu.

— Despre nimic.

— Oho! Vorbește, că de nu, îți deschid eu gura! Deci?

— E vorba de niște aur — făcu el, ca și când mi-ar mărturisi-o silit de împrejurări.

— Așa. Și?

— Adică de locul unde cred eu că se află niște aur. Le-am spus-o și lor și mă temeam să nu fi pălăvrăgit.

— Așa e? îl întrebai pe Gates.

— Da — răspunse acesta.

— Și de altceva nu-i vorba?

— Nu.

— Fii sincer! Vă atrag atenția la tustrei că tot voi o să ieșiți în pagubă dacă încercați să mă duceți de nas.

Gates șovăi câteva clipe, apoi mă asigură pe un ton convingător:

— Puteți să mă credeți, sir. Nu-i nici o minciună. De aur e vorba.

— Și totuși nu te cred. Dumneata te prefaci doar că ești sincer, iar Santer e perfidia întruchipată. Ei bine, n-o să vă meargă așa! Te invit din nou să-mi spui adevărul, mister Gates. V-a pomenit Santer jos, când v-ați întâlnit cu el, despre kiowași?

— Da.

— Era singur?
— Absolut singur.
— Zicea că s-a întâlnit pe drum cu kiowașii?
— Da.
— Și de aceea nu s-a mai dus la Saltfork?
— Exact, nu s-a mai dus.
— Kiowașii erau mulți?
— Șaizeci.
— Sub conducerea cui?
— A lui Pida, fiul căpeteniei Tangua.
— Acum unde se află?
— Acasă, la corturile lor.
— Nu minți?
— Deloc, sir!
— Bine, mister Gates, fă cum vrei! Voința îl poate duce pe om la fericire sau îl poate nenoroci. Dacă mă minți, vei regreta amarnic mai târziu. În ce privește aurul, degeaba v-ați ostenit până aici. N-o să găsiți nici un bob. Aurul s-a dus și nu mai e.

Ridicai de jos testamentul, îl împăturii la loc în cele două plicuri de piele și-l băgai în buzunar.

— Se pare că mister Santer știe mai bine ca dumneavoastră unde se află aurul — mi se adresă Gates.
— Știe mai mult decât nimic.
— Dar dumneavoastră știți unde-i acum?
— Poate.
— Atunci spuneți-ne și nouă.
— Asta nu.
— Vedeți, sir? Nu ne doriți folosul, ci paguba.
— Dar aurul nu e al vostru!
— O să fie. Mister Santer ne arată locul și ne luăm fiecare partea noastră.
— Cine să vi-l arate?! Păi Santer e în mâna mea!
— Ce-i puteți face? O să fie din nou liber.

— Cam greu. Va plăti curând pentru toate crimele lui.

La acestea, Santer izbucni într-un râs . impertinent. Îmi întorsei fața la el:

— Are să-ți treacă pofta de râs! Ce crezi c-am să fac cu dumneata?

— Nimic! rânji el.

— Ce mă poate împiedica să-ți zbor creierii?

— Dumneata însuți. Toată lumea știe că Old Shatterhand nu ucide pe nimeni. Se teme.

— Mă feresc să ucid. Dumneata însă ai merita să te împușc pe loc și pot să-ți spun că, dacă te întâlneam acum câteva săptămâni, îți astupam imediat gura. Dar între timp Winnetou a murit și o dată cu el am îngropat și dorul de răzbunare.

— Lasă vorbele meșteșugite! Nu poți să-mi faci nimic, asta e!

Ce nerușinat! Nu-mi explicam atitudinea lui decât prin tupeul care îi era propriu. Căci nu bănuiam ceea ce știa el. Drept care, i-o întorsei cu tonul cel mai calm din lume:

— Vorbește, provoacă-mă cât îți place! Unul ca dumneata nu mă poate scoate din fire. Spuneam că răzbunarea a fost înmormântată o dată cu Winnetou; dar una e răzbunarea și alta pedeapsa . . . Fiecare crimă trebuie ispășită. N-am să mă răzbun pe dumneata, dar de pedeapsă nu scapi.

— *Pshaw!* Zi-i pedeapsă ori răzbunare, tot un drac! Cică nu vrei să te răzbuni, dar mă pedepsești, adică mă ucizi pesemne. Păi omorul e omor, ce te joci cu cuvintele! . . .

— Uite că greșești. Eu n-am să mă ating de viața dumitale. Te duc până la fortul cel mai apropiat și te dau pe mâna judecătorilor.

— Zău? Vorbești serios?

— Foarte serios.

— Și, mă rog, stimate domn, cum veți face asta?

— Treaba mea.

— Ba e și a mea, fiindcă îmi închipui că va trebui să ajung și eu acolo. Cred însă că lucrurile se vor petrece invers. Am să te duc eu pe dumneata, nu dumneata pe mine. Or, eu sunt mai puțin evlavios, să știi. Nici nu mă gândesc să renunț la răzbunare. Aha, uite-i! Au și venit!

Banditul nu mai putea de bucurie. Și nu fără motiv. Căci în clipa aceea un urlet asurzitor năvăli din toate părțile. O mulțime de kiowași cu fețele vopsite în culorile războiului veneau târâș ca șerpii, împresurându-mă.

Deci Gates mă mințise. Santer îi chemase pe kiowași la Nugget-tsil. Aflând de moartea lui Winnetou, ei hotărâseră să prăznuiască fericitul eveniment chiar la mormintele tatălui și surorii sale, Nșo-ci. Astfel datina indienilor se împletise cu lăcomia și cruzimea acestui neom, care mai avea și satisfacția de a-l prinde tocmai aici, la Mugworthills, pe cel mai bun prieten al lui Winnetou și legatarul testamentului său.

Deși lucrurile se întâmplaseră atât de neașteptat, totuși nu-mi pierdui cumpătul în nici un fel. La început, hotărât să mă apăr, scosei pistolul; apoi, însă, văzându-mă înconjurat de șaizeci de inși, renunțai și-l băgai la loc. Să fug era imposibil; să opun rezistență ar fi fost în van. Puteam cel mult să-mi înrăutățesc situația. Nu făcui decât să-i împing pe kiowașii ce tăbărâseră asupra mea și să strig cu glas tare:

— Old Shatterhand e gata să se predea războinicilor kiowași! Unde-i tânărul vostru șef? Vreau să mă predau lui de bună voie!

Roșii îmi dădură drumul, căutându-l din ochi pe Pida, care încă nu se apropiase și stătea după un copac.

— De bunăvoie? făcu ironic Santer. Individul care se făleşte cu porecla Old Shatterhand n-are ce vorbi despre o așa-zisă predare de bunăvoie. E obligat să se predea, pentru că altminteri îl ia dracu'. Pe el, băieți!

Singur însă se feri să se apropie de mine, în timp ce kiowașii, dându-i ascultare, se repeziră asupra mea cu mâinile goale, fără arme, voind să mă prindă de viu. Rezistai din răsputeri. Cu câțiva din ei măturai chiar pământul. Dar până la urmă n-aș fi fost în stare să țin piept atâtor oameni, dacă nu intervenea Pida cu glas poruncitor.

— Lăsați-l în pace! Omul dorește să mi se predea. N-are rost să-l loviți!

Kiowașii se dădură la o parte. Santer, însă, izbucni mânios:

— De ce să-l cruțe? Ba să-i care la pumni cât or putea! Pe el! Vă poruncesc!

Tânăra căpetenie se apropie atunci de bandit și, cu un gest nu prea curtenitor, îl puse la respect:

— Te-ai apucat să ordoni aici? Știi cine e căpetenia acestor războinici?

— Tu.

— Și tu cine ești?

— Sunt prietenul kiowașilor; dorința mea se cade să fie luată în seamă.

— Prieten? Cine te socoate astfel?

— Tatăl tău.

— Nu-i adevărat. Tangua, căpetenia kiowașilor, nu s-a împrietenit niciodată cu tine. Ești doar un alb căruia i-am îngăduit să stea în mijlocul nostru.

Aș fi putut să profit de prilejul ce mi-l oferea acest schimb de cuvinte ca să mă strecor din îngrămădeală și

să fug; probabil c-aș fi reușit chiar să scap, căci indienii erau cu toții atenți la discuția dintre Santer și Pida; aproape că nici nu mă mai luau în seamă. Dar asta ar fi însemnat să-mi las armele acolo, ceea ce nu-mi convenea deloc. În fine, Pida veni spre mine și rosti:

— Old Shatterhand vrea să-l iau prizonier. Se va preda el în bună pace și va lepăda toate lucrurile?

— Da.

— Și se va lăsa legat?

— Și asta.

— Bine. Atunci să-mi dea armele!

Întrebările lui nu-mi displăceau. Însemna că-i e frică de mine. Îi dădui pistoalele și cuțitul. Santer voi să ridice de jos carabina „Henry" și doborâtorul meu de urși. Interveni însă Pida:

— De ce iei armele? Lasă-le jos!

— Nici gând să le las! Astea sunt ale mele.

— Ba ale mele!

— Ba nu — se îndărătnici Santer.

— Old Shatterhand e prizonierul meu, deci armele lui trec asupra mea.

— Și cum l-ai prins, dacă nu datorită mie?! Doar era în mâinile mele! Nu renunț nici la el, nici la carabina „Henry".

Atunci Pida ridică amenințător dreapta și porunci:

— Lasă armele jos dacă-ți spun!

— Ba nu le las!

— Luați-le! ordonă kiowașul oamenilor săi.

— Vasăzică săriți la mine?... făcu Santer, luând poziție de apărare.

— Hai repede! îi îndemnă Pida pe kiowași.

Văzându-se încolțit, Santer lepădă puștile.

— Poftim! Doar n-o să stea la voi până la sfârșitul lumii! Am să mă plâng lui Tangua.

— N-ai decât — rosti Pida cu vădit dispreț.

I se aduseră puștile. Kiowașii tocmai se apucaseră să-mi lege mâinile, când Santer se apropie și se făcu din nou auzit.

— Mă rog, armele păstrați-le naibii, dar celelalte lucruri sunt ale mele. Uite astea, din buzunar . . .

Și întinse mâna spre buzunarul în care păstram testamentul lui Winnetou.

— Înapoi! îl repezii eu.

Probabil că tonul meu îl cam sperie pe bandit. Se dădu înapoi. Dar imediat se reculese și rânji:

— Obrăznicătura dracului! E prizonier, își vede moartea cu ochii și tot mai latră ca dulăul legat de lanț! Dar n-o să-ți ajute, stimabile! Mie să-mi spui ce-ai dezgropat adineauri și ce-ai citit!

— Încearcă de-mi ia hârtiile!

— Firește că am s-o fac. Și ai să crapi de ciudă când voi pune mâna pe comoara aceea. Dar va trebui să te resemnezi.

Se apropie din nou și dădu să-mi scoată testamentul din buzunar. Kiowașii încă nu-mi legaseră de tot mâinile; abia de-mi petrecuseră cureaua în jurul uneia din încheieturi. Smucindu-mă fulgerător, îl apucai pe Santer de piept și, repezindu-i un pumn în cap, îl făcui una cu pământul. Arăta ca și când n-ar mai fi avut suflare în el.

— Iuf! Iuf! Iuf! se mirară indienii din jur.

— Hai, legați-mă! îi îndemnai eu, întinzând amândouă mâinile.

— Old Shatterhand își merită într-adevăr numele — mă lăudă Pida, tânărul șef. Ce voia Santer de la tine?

— O hârtie — îi explicai, fără să dau alte amănunte.

— Parcă vorbea despre o comoară?

— *Pshaw!* Habar n-are ce scrie în hârtia mea. Dar, la urma urmei, al cui prizonier sunt eu: al tău sau al lui?

— Păi, al meu.

— Atunci de ce-i dai voie să se atingă de mine și să-mi ia lucrurile?

— Războinicii roșii nu-ți iau decât armele. Cu celelalte n-au ce face.

— Și asta înseamnă că lucrurile mele să încapă pe mâna unui mișel? Dar cine-i Old Shatterhand? Un băieţaş căruia orice haimana are dreptul să-i umble prin buzunare? Eu nu m-am predat decât lui Pida, cinstindu-l astfel ca pe un războinic și conducător viteaz. Cu Santer n-aș face decât să-i dau un picior în dos!

Indianul prețuiește curajul și hotărârea chiar dacă e vorba de cel mai înverșunat dușman al său. Or, eu nu aveam deloc reputația unui laș, iar când — pentru a-l salva pe Sam — fusesem nevoit să-l răpesc pe tânărul Pida, îl tratasem cu toate menajamentele. Acum contam pe această amintire a lui și se dovedi imediat că nu mă înșelam. Privindu-mă fără pic de dușmănie, Pida vorbi:

— Old Shatterhand e cel mai viteaz dintre vânătorii albi. În schimb ăsta, pe care l-ai doborât, are două limbi în gură și cu fiecare spune într-alt fel; are și două fețe schimbătoare. De aceea n-am să-i îngădui să-ți umble prin buzunare.

— Mulțumesc. Se vede că meriți într-adevăr rangul de căpetenie și că vei ajunge cândva printre cei mai strălucițí războinici ai kiowașilor. Un luptător cinstit își ucide dușmanul, dar nu-l umilește.

Vorbele mele îl umplură de mândrie și o undă de regret îi învălui glasul:

— Da, îl ucide... Old Shatterhand va trebui să moară. Va fi legat la stâlpul caznelor.

— Chinuiți-mă, omorâți-mă! Nu voi scoate nici un geamăt. Dar pe ticălosul acesta să-l țineți departe de mine!

După ce-mi legară mâinile, trebui să mă întind la pământ, ca să-mi lege și picioarele. Între timp, Santer își reveni și, sculându-se de jos, mă izbi cu vârful cizmei, strigând:

— M-ai lovit, câine! Ai să mi-o plătești! Te sugrum!

Și se aplecă să mă strângă de gât.

— Nu te atinge de el! intervenii Pida răspicat. Îți poruncesc!

— N-ai ce să-mi poruncești! Câinele ăsta e dușmanul meu de moarte și a cutezat să mă lovească. Las' că-l învăț eu . . .

Nu apucă însă să-și termine fraza, căci pe neașteptate îmi încordai genunchii și-l izbii în piept cu amândouă picioarele. Lovitura fu atât de puternică, încât banditul se dădu peste cap și rămase lat la pământ. Se dezmetici totuși repede și, de furie, începu să urle ca o fiară; încercă să se ridice și să se arunce asupra mea, dar nu izbuti: nu-l țineau picioarele. Până la urmă, într-un efort îndârjit, se sculă, scoase pistolul și îl îndreptă asupra mea:

— Ți-a sunat ceasul! În iad cu tine, câine!

Kiowașul care se afla lângă el îl apucă brusc de mână și glonțul scăpat din țeavă nimeri în gol.

— De ce te bagi? se răsti Santer la indian. Eu fac ce vreau! Câinele ăsta m-a lovit și m-a călcat în picioare. Trebuie să-l ucid!

— Nu, n-ai să faci ce vrei — interveni Pida, apropiindu-se și prinzându-l vârtos de braț. Old Shatterhand e prizonierul meu. Nimeni n-are vreun drept să se amestece. Eu și numai eu îi hotărăsc soarta.

— Dar și eu am o răfuială cu el. Și încă una veche de tot.

— Asta nu mă privește. I-ai făcut unele servicii tatălui meu, pentru care ți-a îngăduit să rămâi printre noi. Asta-i totul. Bagă-ți deci mințile în cap și nu te atinge de Old Shatterhand, că altminteri te omor cu mâna mea! Înțelegi?

— Păi, atunci ce facem cu el? întrebă Santer intimidat.

— Ne vom sfătui și vom vedea.

— Ce mai e de sfătuit? Totul e limpede.

— Cum adică, limpede?

— Trebuie ucis.

— Îl vom ucide.

— Și când? Doar ați venit încoace ca să sărbătoriți moartea lui Winnetou, cel mai aprig dușman al vostru! Nici că s-ar putea sărbătoare mai frumoasă decât chinuindu-l și omorându-l chiar aici pe Old Shatterhand, care i-a fost cel mai apropiat prieten!

— Asta n-o putem face.

— De ce?

— Trebuie să-l ducem la corturile noastre.

— Nu văd ce nevoie ar fi.

— Trebuie să-l înfățișăm lui Tangua, părintele meu. Old Shatterhand i-a sfărâmat cândva genunchii. Numai Tangua poate hotărî în ce fel să moară.

— Prostie! Să vă căraţi cu el până la corturi... Mare prostie!

— Taci! Pida, căpetenia kiowașilor, nu spune prostii!

— Dar nu pricepi că...?

— N-am ce pricepe!

— Nu știi că acest Old Shatterhand a mai fost prins în multe rânduri și de fiecare dată a scăpat prin șiretlic? Dacă-l căraţi până la corturi, scapă din nou.

— Lasă, n-ai grijă! O să-i dăm cinstea ce se cuvine unui războinic încercat, dar nu-l vom slăbi din ochi. Degeaba s-ar gândi la fugă!

— Fir-ar al naibi! Să-l mai şi trataţi ca şi când ar fi ceva de capul lui! Rămâne doar să-i împletiţi cununi de laur şi să-i agăţaţi medalii de piept!

— Nu înţeleg ce spui. Nu ştiu ce-s alea cununi de laur şi medalii. Dar Pida, căpetenia kiowaşilor, ştie un lucru: cu Old Shatterhand se cade să ne purtăm altfel decât ne-am purta cu tine dac-ai fi prizonier.

— Frumos! M-am lămurit. Deşi am drepturi mari asupra lui, totuşi eram gata să renunţ. Ziceam că vi-l las, să-l pedepsiţi voi. Dar acum se schimbă socoteala. Dacă aveţi de gând să vă purtaţi cu el ca şi cum ar fi cogeamite om de seamă, atunci lăsaţi că-i fac eu zile fripte! Pe voi poate să vă înşele şi să scape. Eu, însă, am să veghez şi am să i-o plătesc cu vârf şi îndesat. Merg şi eu până la corturi.

— N-am să te opresc, dar îţi mai spun o dată: nu te atinge de el, că mori de mâna mea. Şi acum, gata! E timpul să ne sfătuim şi să hotărâm ce-i de făcut.

— Nu e nevoie de sfat. Vă spun eu ce să faceţi.

— Păstrează părerile pentru tine. Doar nu te-a ridicat nimeni în sfatul bătrânilor şi al înţelepţilor.

Şi Pida îi întoarse spatele. Alese pe câţiva dintre războinicii mai în vârstă şi se aşeză cu ei la sfat. Ceilalţi stăteau în jurul meu şi discutau în şoaptă. Păreau bucuroşi şi mândri că mă predasem în mâinile lor. Schingiuirea şi omorârea lui Old Shatterhand ar fi fost pentru ei un titlu de glorie invidiat de toate celelalte triburi.

Mă prefăceam că nu-i iau în seamă, căutând să citesc însă pe chipurile lor cum mă apreciază şi ce sentimente au faţă de mine. Ceea ce constatam nu aducea

deloc a dușmănie, a ură pătimașă. Altădată, pe când nu eram încă atât de vestit și-l schilodisem pe Tangua pentru tot restul zilelor, ura lor trebuie să fi fost fără margini. Dar de atunci trecuseră ani. Îndârjirea lor se potolise treptat, iar eu ajunsesem celebru, dovedind în repetate rânduri că știu să prețuiesc oamenii în mod egal, fie ei albi, fie roșii. Poate doar Tangua să-mi fi păstrat o ură neîmpăcată — lucru firesc, judecând după nenorocirea ce-i provocasem. Că vina era numai a lui, asta n-ar fi recunoscut-o, desigur, nici în ruptul capului.

Faptul că odinioară, capturându-l pe Pida, mă purtasem cu el — deși dușman — cu deosebită blândețe, nu se putea să nu atârne în judecata lor. Ei mă priveau nu ca pe un alb oarecare, ce a îndrăznit să-l schilodească pe Tangua, ci ca pe vestitul și neînfricatul Old Shatterhand. S-ar putea spune că mă priveau deci cu mult respect. Totuși, nu trebuia să-mi fac iluzii în ce privește soarta mea. Stima rămâne stimă; la îndurare însă nu mă puteam aștepta. Ba mai curând l-ar fi iertat pe oricare altul în locul meu; pentru că prinderea și osândirea lui Old Shatterhand avea să-i înalțe mult în ochii celorlalte seminții indiene . . .

Deși conștient de acest adevăr, nu eram stăpânit nici de frică, nici de îngrijorare. Din câte situații aparent fără ieșire nu scăpasem până atunci! De ce să mă fi lăsat tocmai acum pradă deznădejdii, socotindu-mă irremediabil pierdut? Omul trebuie să spere până în ultimul ceas, acționând, firește, cu toată energia de care e capabil pentru a-și împlini propria speranță. Doar cine nu posedă această forță se poate considera într-adevăr răpus.

Santer se așeză lângă Gates și ai săi, vorbindu-le cu glas scăzut și stăruitor. Bănuiam despre ce e vorba. Oamenii mai auziseră de mine, știau deci că nu sunt un

nemernic. În consecință, purtarea lui Santer față de mine îi cam revolta. Probabil că se adăugau și mustrările de conștiință, căci — urmându-l docil pe Santer — ei mă minţiseră grav și-mi tăinuiseră apariţia kiowaşilor. Erau deci direct vinovaţi pentru faptul că ajunsesem să mă predau și, nefiind totuși niște oameni fără scrupule, regretau acum gestul lor infam. De aceea Santer se ostenea să prezinte lucrurile în așa fel încât el să apară în ochii lor basma curată.

Sfatul kiowaşilor nu dură mult. Participanţii se ridicară toţi în picioare, iar Pida se adresă cu glas tare oamenilor săi:

— Războinicii kiowaşi nu vor rămâne aici. Mâncăm și pornim de îndată spre corturile noastre. Pregătiţi-vă deci de drum!

Eu mă așteptasem la această hotărâre, nu însă și Santer, care cunoștea prea puțin obiceiurile și mentalitatea indienilor. Banditul sări de la locul lui și se adresă lui Pida:

— Cum vine asta? Vreţi să plecaţi? Doar ne-am înţeles să mai stăm câteva zile!

— Parcă o dată se întâmplă să te înţelegi într-un fel și pe urmă să se schimbe lucrurile? spuse tânărul șef.

— Păi, cum rămâne cu sărbătorirea morţii lui Winnetou?

— O sărbătorim noi altă dată.

— Când?

— Va hotărî Tangua.

— Nu înţeleg de ce aţi dat totul peste cap...

— Și crezi c-ar trebui să-ţi dau socoteală?! Dar hai să-ţi spun, ca să audă și Old Shatterhand.

Și, întors mai mult spre mine decât spre Santer, continuă:

— Când veneam încoace ca să ne bucurăm de moartea lui Winnetou, mai-marele peste câinii de apași, atunci noi nu știam că prietenul și fratele său Old Shatterhand va cădea în mâinile noastre. Căzând el, izbânda noastră e și mai mare. Winnetou ne-a fost, fără îndoială, dușman, dar să nu uităm că era totuși din neamul nostru, pe când Old Shatterhand e și dușman, și din neamul albilor! Moartea lui ne va bucura chiar mai mult decât aceea a lui Winnetou. Fiii și fiicele kiowașilor vor avea deci prilejul să prăznuiască în același timp două sărbători. Aici însă nu se află decât puțini războinici, iar eu sunt prea tânăr ca să hotărăsc de capul meu când și în ce fel va muri Old Shatterhand. Va trebui ca pentru asta să se adune toți kiowașii și Tangua, cel mai mare și mai bătrân dintre conducători, să-și spună cuvântul, să hotărască ce avem de făcut. De aceea plecăm de îndată spre corturi. Frații și surorile noastre trebuie să afle cât mai degrabă ce s-a întâmplat.

— Dar nicăieri nu e un loc mai potrivit ca aici ca să-l supunem pe Old Shatterhand la chinurile morții. L-ați ucide chiar la mormântul acelora pentru care v-a purtat atâta dușmănie.

— Înțeleg. Dar am hotărât noi oare ca să-l ucidem într-alt loc? Parcă nu putem să ne întoarcem?

— N-o să puteți. Tangua va trebui să fie de față. Or, el nu-i în stare să se țină pe cal.

— O să-l aducem cu o pereche de cai. Știe el ce și cum. Iar Old Shatterhand va fi îngropat aici.

— Chiar dacă-l vom ucide la Saltfork?

— Da.

— Și-o să-l cărați încoace?

— Desigur.

— Și cine-o să facă treaba asta?

— Eu.

— Nu înțeleg nimic. Ce-i nevoie ca un războinic întreg la minte să se ostenească atâta cu hoitul unui câine alb?

— Am să-ți răspund, nu de alta, dar pentru că nu strică să-l cunoști mai bine pe Pida, șeful cel tânăr al kiowașilor. Și Old Shatterhand să asculte și să afle cu acest prilej câtă recunoștință îi port pentru faptul că nu m-a omorât mai demult, ci m-a lăsat liber în schimbul unui prizonier alb.

Și adresându-se din nou mai curând mie decât lui Santer, urmă:

— Old Shatterhand ne dușmănește într-adevăr, dar e un dușman cu inima bună. La Rio Pecos el ar fi putut să-l ucidă pe Tangua și nu l-a ucis. I-a zdrobit numai genunchii. Așa s-a purtat întotdeauna. De aceea oamenii roșii se cade să-l cinstească. El va muri, desigur, dar nu oricum, ci ca un mare viteaz. Îndurând cele mai grele chinuri ce i-au fost date cândva unui om să îndure, dânsul nu va geme și nu se va tângui. Apoi, după ce va muri, trupul lui nu va fi mâncat de pești, nici de vulturi sau de lupi. O căpetenie ca dânsul trebuie să-și aibă lăcașul său de veci spre cinstea celor care l-au înfrânt. Și unde va trebui să fie mormântul? Știu din auzite că Nșo-ci, frumoasa fiică a apașilor, i-a dăruit cândva inima ei înflăcărată. De aceea trupul lui va fi să se odihnească lângă al ei, pentru ca și spiritele lor să-și fie aproape în veșnicele plaiuri ale vânătoarei. Astfel îi mulțumește Pida celui care l-a cruțat cândva. Frații mei roșii mi-au ascultat cuvintele. Oare suntem cu toții într-un același gând, sau nu?

Își plimbă întrebător privirea peste chipurile kiowașilor.

— *Howgh! Howgh! Howgh!* veni aprobarea din toate gurile.

Fără îndoială că acest Pida era un tânăr neobișnuit și, ținând seama de mediul în care trăia, chiar un caracter nobil. Că vorbea cu atâta siguranță despre moartea mea, aceasta nu mă impresiona prea mult; dar că-mi rezerva un sfârșit atât de sublim, menit să-mi sporească faima de erou, aceasta mă obligă într-adevăr la recunoștință. Iar grija lui de a mă așeza după moarte lângă Inciu-ciuna și Nșo-ci vădea un suflet sensibil, duios, bineînțeles în raport cu felul de a fi al altor băștinași.

În timp ce războinicii își exprimau zgomotos aprobarea, Santer izbucni în râs și mă apostrofă:

— Felicitările mele, stimabile! Ce poate fi mai plăcut decât să te însori în veșnicele plaiuri ale vânătoarei cu o frumusețe indiană! Zău că m-aș bucura barem cu o invitație, dacă nu mi-e dat să-i fiu eu mire. Mă poftești, ce zici?

Măgarul nu merita nici o replică. Ținui totuși să-l avertizez:

— De invitație nu va fi nevoie: vei fi acolo înaintea mea.

— Ba nu zău! Ți-ai pus în gând să fugi? Bine că mi-o spui pe șleau. Voi avea eu grijă de tine, te asigur.

Indienii se ridicară apoi îndreptându-se spre caii ce se aflau în vale. Mie îmi slobozira picioarele și mă legară în schimb de doi indieni care mă flancau. Așa trebuia să merg până jos. Pida își agăță de umeri amândouă pușcile mele. În urma lui veneau banditul de Santer împreună cu ceilalți trei albi, care-și duceau caii de dârlogi; pe al meu îl ducea un kiowaș.

Jos, poposirăm din nou. Indienii aprinseră un foc și se apucară să frigă niște vânat. În sacii lor de merinde aveau și pastramă. Îmi oferiră și mie ditamai porția, pe care cu greu o putui dovedi. O înghiții însă toată pentru că trebuia să-mi păstrez forța fizică. Pe timpul me-

sei kiowaşii îmi scoseseră legăturile de la mâini; în schimb, mă păzeau cu atât mai vârtos. Nici vorbă nu putea fi de o evadare. Apoi, după ce toată lumea termină de mâncat, mă legară strâns pe calul meu. Şi astfel pornirăm la drum spre corturile kiowaşilor.

Ajunşi în câmp, aruncai o ultimă privire spre Nugget-tsil. Oare aveam să mai revăd totuşi mormintele bravului Inciu-ciuna şi al gingaşei Nşo-ci? Speram. Trebuia să sper în viaţă. Căci mort degeaba m-ar mai fi adus Pida încoace. Morţii nu mai pot vedea.

Drumul spre Saltfork, lângă Red River, e cunoscut cititorului. Nu e nevoie deci să-l mai descriu. De altfel, nici vreo întâmplare mai aparte n-aş avea de relevat. Kiowaşii mă păzeau cu toată sârguinţa. Şi chiar dacă n-ar fi făcut-o, încă n-aş fi putut evada din cauza lui Santer care — aşa cum făgăduise — îmi purta de grijă fără răgaz, căutând cu un zel diabolic să-mi îngreuieze drumul, să mă calce pe nervi, să mă umilească . . . Eu însă reuşeam să nu dau nici o atenţie persecuţiilor şi provocărilor sale. Dimpotrivă, eram de un calm imperturbabil şi nu-i răspundeam la nimic în nici un fel . . .

Gates, Clay şi Summer aproape că nici nu erau luaţi în seamă de indieni; se ţineau de Santer şi atât. Vedeam însă c-ar fi dorit să stea de vorbă cu mine, ceea ce Pida nu le-ar fi refuzat. În schimb Santer căuta să împiedice orice contact dintre noi. Făcea el cum făcea ca oamenii să nu se apropie de mine şi să nu am prilejul de a-i lămuri asupra persoanei mele. De altfel, nici nu-i trata ca pe nişte camarazi. Era clar că, după ce l-ar fi ajutat să descopere comoara, banditul s-ar fi descotorosit de ei. Nu s-ar fi sfiit deloc să mai lichideze trei oameni! Acum însă situaţia se schimbase. Banditul ştia desigur chiar din gura lor că Winnetou — după afirmaţiile mele — şi-a mutat nuggeţii în altă parte. Iar hârtiile pe care le vă-

zuse la mine păreau să-i confirme acest lucru. Or, dacă aurul nu mai era acolo, ce rost ar fi avut să-l mai caute? Prin urmare, nici de ajutorul celor trei inşi nu mai avea nevoie. Gates, Clay şi Summer deveniseră, aşadar, o povară de care s-ar fi descotorosit fără nici un regret. Dar cum? Să-i expedieze pur şi simplu? Nu. Vrând-nevrând, trebuia să mai tolereze prezenţa lor până se ivea un prilej nimerit.

E lesne de înţeles că toată atenţia îi era concentrată asupra testamentului. Nu avea altă dorinţă mai mare decât să intre în posesia lui. Să-mi ia hârtiile cu forţa? S-ar fi opus Pida. Nu avea deci decât una din două căi de ales: ori să mi le fure în timpul somnului, ori, ajungând la kiowaşi, să-l determine pe Tangua să mi le ia. Nu i-ar fi fost deloc greu să-şi ajungă scopul pe una din aceste căi. Testamentul era tot în buzunarul meu. În ce alt loc l-aş fi putut ascunde? Poate în căptuşeală. Dar pentru asta ar fi trebuit să fiu singur şi cu mâinile libere. Cât priveşte cealaltă cale, Santer îi făcuse destule servicii lui Tangua, pentru ca bătrânul şef să-i fie îndatorat. Acesta s-ar lăsa deci uşor convins să-mi ia hârtiile şi să i le cedeze banditului. De fapt, problema testamentului era singura ce-mi dădea dureri de cap. Nu mă preocupau nici persoana, nici viaţa mea. Toate gândurile mele roiau în jurul acestor hârtii lăsate de bunul meu prieten, Winnetou.

Corturile kiowaşilor se aflau în locul ştiut, adică la întâlnirea dintre Saltfork şi Red River. Îl traversarăm pe acesta din urmă într-un punct unde apa era mai scăzută. Apoi, când mai rămăseseră doar puţine ore de mers, Pida expedie doi curieri care să anunţe sosirea noastră. Câtă zarvă şi bucurie trebuie să fi stârnit printre kiowaşi vestea că Old Shatterhand fusese făcut prizonier!

Ne aflam încă în plină prerie și încă nu se zărea pădurea răspândită pe malurile celor două râuri, când ne și întâmpinară călăreții, venind valvârtej câte doi, câte trei, după cum apucaseră să-și mâie caii. Goneau nebunește, fiecare dorind să-l vadă cei dintâi pe faimosul Old Shatterhand.

Călăreții, cum ajungeau în dreptul meu, scoteau câte un strigăt ascuțit în semn de salut și, după ce mă priveau o clipă, se orânduiau în urma coloanei noastre. Nimeni nu se înghesuia să mă vadă de aproape, să mă pipăie, cum ar face curioșii din lumea civilizată. Nu. Indienii sunt mult prea sobri pentru a-și manifesta astfel interesul sau emoția de care sunt cuprinși.

În felul acesta eșalonul nostru creștea întruna, fără ca eu să fiu câtuși de puțin incomodat. Iar când în cele din urmă zărirăm pădurea care aici, pe malul lui Saltfork, nu alcătuia decât o fâșie îngustă, eram însoțiți de aproape patru sute de indieni, toți bărbați în puterea vârstei. În ce privește satul kiowașilor, acesta mai crescuse în ultimul timp și ca întindere și ca număr de locuitori.

Printre copaci se înălțau sumedenie de corturi în care desigur că nu era nimeni în acea clipă. Toată lumea ieșise afară să ne vadă. Femei bătrâne și tinere, adolescenți, fete, copii — toți căscau ochii la noi. Nefiind obligați să păstreze rezerva gravă și tăcută a războinicilor, aceștia făceau o asemenea larmă asurzitoare încât, dacă n-aș fi fost cu mâinile legate, mi-aș fi astupat numaidecât urechile. Țipau, chiuiau, urlau, râdeau zgomotos; pe scurt, făceau un tărăboi grozav, demonstrând cât de mult îi bucură apariția mea ca prizonier.

La un moment dat Pida, care călărea în față, ridică un braț și făcu semn de liniște. Larma încetă imediat. La un al doilea semn călăreții alcătuiră din mers un

semicerc. Eu veneam legat pe cal și flancat de câte un kiowaș. Santer, înghesuit în mulțimea călăreților, se ostenea să-și taie drum spre noi. Pida însă nu-i acorda nici un fel de atenție.

Ne apropiarăm astfel de un cort mare, împodobit cu pene în vârf. La intrare ședea cam într-o rână, chinuit și chircit, însuși Tangua. Îmbătrânise mult. Ajunsese ca un schelet și părul îi albise de tot. Numai ochii scufundați în orbite fulgerară la vederea mea ca două pumnale reci. Mocnea în ei o veche și năprasnică ură.

Pida sări de pe cal și războinicii, descălecând la rândul lor, se adunară ca să audă primirea ce mi-o face bătrânul șef. Coborându-mă de pe cal, îmi dezlegară numai picioarele, ca să pot sta drept. Eram și eu destul de curios să aud primul cuvânt al lui Tangua, dar acesta nu se grăbi deloc.

Mai întâi mă măsură îndelung și de repetate ori cu niște ochi crânceni care, mărturisesc, m-ar fi speriat într-adevăr dacă n-aș fi fost pregătit să-i înfrunt. Apoi își plecă pleoapele. Nimeni nu suflă un cuvânt. Se lăsase o liniște grea, întreruptă doar din când în când de fornăitul cailor. Ca să spun drept, nu mă prea simțeam în apele mele. Îmi venea să sparg eu tăcerea aceasta cruntă, chinuitoare. Dar în cele din urmă Tangua, fără să deschidă ochii, rosti apăsat și solemn:

— Floarea tânjește după rouă. Tot așteptând-o zadarnic, se apleacă și se ofilește. Gata-gata să moară, când iată că roua se arată în sfârșit!

Tăcu apoi un răstimp până să reia:

— Bivolul scormonește zăpada sub care nu se arată nici un fir de iarbă. Mugește flămând și cheamă primăvara, dar în zadar; slăbește apoi și cocoașa i se moaie, puterile îi scad, aproape să-și dea sufletul. Și iată că adie un vânt călduț: se apropie primăvara.

Urmă o nouă pauză.

Ce făptură ciudată mai e și omul! Indianul acesta m-a umilit și m-a batjocorit ca nimeni altul, m-a urmărit cu ura lui feroce, căutând să mă ucidă. Care a fost răspunsul meu? L-am tratat cu îngăduință. În loc să-l omor, i-am zdrobit numai genunchii. Și asta silit de împrejurări! Și iată-l acum în fața mea, o ruină, numai piele și os, cu glasul stins, hârâit, venind parcă din adâncul unei hrube. Și ce simțeam de astă dată? Îl compătimeam, regretam sincer întâmplarea care m-a făcut să-l schilodesc, deși îmi era clar că bătrânul arde de patima răzbunării. Stătea cu ochii închiși ca într-un extaz. Îl covârșea clipa aceasta în care i-a fost dat în sfârșit să-și potolească setea de sânge. Da, omul e într-adevăr o ființă plină de ciudățenii...

Ghemuit, cu fața încremenită și abia mișcându-și buzele, bătrânul șef vorbi din nou:

— Tangua era floarea, era bivolul flămând. El a dorit și a chemat răzbunarea. Și ea nu venea. Și Tangua se stingea din lună-n lună, din săptămână-n săptămână, din zi în zi. Și răzbunarea zăbovea mereu. Și Tangua îmbătrânea, și moartea îl pândea din ce în ce mai lacomă. Și iată că ceasul răzbunării a sosit!

Și spunând acestea, bătrânul deschise ochii mari, se ridică pe cât îi îngăduia șubrezenia picioarelor, întinse amândouă mâinile spre mine cu câteșicinci degetele răschirate și strigă ca ieșit din minți:

— Da, ceasul a sosit. E aici! Ochii mei văd răzbunarea! Eh, cum ai să piei, câine! Cum ai să crăpi!

Se prăbuși apoi epuizat și închise din nou ochii. Nimeni nu se încumeta să spargă tăcerea. Nici măcar Pida, fiul său. Abia după un răstimp destul de lung bătrânul își înălță iarăși pleoapele și întrebă:

— Cum de-a căzut în mâinile voastre acest broscoi împuțit? Povestiți-mi!

Santer nu lăsă să-i scape ocazia. Căutând s-o ia înaintea lui Pida, deși acesta era singurul în drept să vorbească, banditul se oferi grăbit:

— Eu știu cel mai bine. Să spun?

— Vorbește!

Santer începu să povestească, arogându-și cu nerușinare tot meritul. Nimeni nu protestă. Pida era prea mândru ca s-o facă, iar mie puțin îmi păsa de lăudăroșenia banditului. La sfârșit, Santer adăugă în chip de concluzie:

— Așadar, numai datorită mie vă puteți răzbuna în sfârșit pe acest nemernic. Recunoști?

— Da — încuviință bătrânul.

— Atunci îmi împlinești o dorință?

— Dacă pot.

— Sigur că poți.

— Ce anume?

— Am nevoie de niște hârtii pe care le ține Old Shatterhand în buzunar.

— Le-a luat de la tine?

— Nu.

— Atunci ale cui sunt?

— Oricum, nu sunt ale lui. Eu m-am dus să le caut la Mugworthills, dar din păcate le-a găsit el mai înainte.

— Bine, ale tale să fie! Scoate-i-le din buzunar.

Santer, fericit că obținuse această hotărâre, se apropie de mine. Eu stăteam liniștit, nu mă mișcam. Doar cu ochii îl fixam amenințător. Banditul se cam sperie. Șovăi.

— Ați auzit, sir, ordinul căpeteniei? mi se adresă el.

De astă dată nu mă mai tutuia, ba îmi spunea chiar sir. Eu însă nu-i dădui nici un răspuns.

— Mister Shatterhand — stărui el — cel mai bun lucru ar fi să nu vă împotriviți. Stați cuminte să vă caut în buzunar.

Se apropie și mai mult și întinse mâna. Atunci, deși cu mâinile legate, îi repezii amândoi pumnii sub bărbie, încât banditul zbură cât colo și căzu icnind la pământ.

— Iuf! exclamară câțiva indieni cu o nuanță de bucurie în glas.

Dar Tangua era de altă părere. El strigă foc de mânios:

— Legat, și tot se împotrivește, câinele! Ia faceți să nu se mai poată mișca deloc și scoateți-i hârtiile din buzunar!

De data asta Pida își ieși din muțenie:

— Părintele meu, marea căpetenie a kiowașilor, e înțelept și judecă cu dreptate, dar să asculte și glasul fiului său.

Dacă până atunci bătrânul vorbise parcă întors către sine, ca într-o stare de transă, acum — îndreptându-și ochii spre fiul său — chipul i se lumină ca prin farmec și glasul i se limpezi:

— De ce vorbește fiul meu astfel? Oare Santer nu cere pe drept ceea ce cere?

— Nu.

— De ce?

— Nu Santer, ci noi l-am luat prizonier pe Old Shatterhand, care nici nu s-a împotrivit măcar și n-a lovit pe nimeni. S-a predat de bunăvoie. Mie mi s-a predat. Și atunci al cui prizonier e dânsul?

— Al tău.

— Ale cui trebuie să fie deci calul și armele lui, și toate celelalte lucruri?

— Ale tale.

— Într-adevăr, așa e drept. A mea e toată prada. Și atunci, cum vine Santer să ceară pentru el acele hârtii?

— Fiindcă sunt ale lui.

— Cum ale lui? S-o dovedească!

— Păi, cică a fost la Mugworthills ca să le caute acolo, dar Old Shatterhand i-a luat-o înainte.

— Dacă s-a dus să le caute înseamnă că știa și ce scrie în ele. E adevărat, tată?

— Adevărat.

— Să ne spună atunci Santer ce scrie în hârtiile acelea!

— Bine. Să-l ascultăm. Dacă va ști, înseamnă că sunt ale lui.

Cererea aceasta nu-l puse pe Santer deloc în încurcătură. Își putea ușor imagina că e vorba de aurul care fusese ascuns la Nugget-tsil. Dar dacă totuși hârtiile se refereau la altceva? Atunci s-ar fi dat de gol. Și apoi, parcă-i convenea să divulge adevărul adevărat? Taina cu aurul trebuia să rămână numai a lui. De aceea căută să amețească lucrurile:

— Ceea ce scrie acolo n-are însemnătate pentru nimeni afară de mine. Iar că hârtiile sunt ale mele, asta o vedeți chiar din faptul că m-am dus să le iau de la Mugworthills. Numai întâmplarea a făcut ca Old Shatterhand să le găsească înaintea mea.

— Ai vorbit cu înțelepciune — hotărî Tangua. Vei primi hârtiile; sunt ale tale.

Sosise și pentru mine momentul să intervin, mai ales că Pida părea resemnat. Rostii calm și cu hotărâre:

— Într-adevăr, a vorbit cu înțelepciune Santer, numai că a mințit. Nu pentru aceste hârtii a urcat el la Mugworthills.

La auzul glasului meu, bătrânul tresări ca în fața unei primejdii neașteptate, apoi șuieră printre dinți:

— Câinele împuțit s-a pornit să latre, dar n-o să-i ajute la nimic!

— Pida, tânărul și viteazul tău fiu, spunea adineauri că ești înțelept și judeci cu dreptate — continuai eu. Asta înseamnă că nu părtinești pe nimeni.

— Așa este.

— Atunci spune deschis: te aștepți oare ca din gura mea să iasă vreo minciună?

— Nu. Old Shatterhand e cel mai primejdios dintre albi și cel mai înverșunat dușman al meu, dar el nu vorbește niciodată cu două limbi.

— Ei, află că eu sunt singurul om care putea ști unde se găsesc hârtiile și ce scrie în ele. Santer habar n-avea de nimic. Nu i-am luat-o eu înainte, ci dânsul le-a zărit din întâmplare, după ce le-am găsit. Sper că mă crezi.

— Tangua bănuiește că Old Shatterhand nu spune minciuni. Dar și Santer zice că a spus adevărul. Cum vreți atunci să judec cu dreptate?

— Judecata dreaptă merge mână-n mână cu înțelepciunea. Santer a mai fost în câteva rânduri la Mugwort-hills. Voia să dea de aur, însă n-a găsit nimic. Asta o știe și Tangua, pentru că a făcut-o cu îngăduința lui. Or, acum tot după aur s-a dus!

— Minciună! exclamă Santer.

— Ba e adevărul adevărat — susținui eu. Tangua n-are decât să întrebe pe ceilalți trei albi, care trebuiau să-l ajute pe Santer la găsirea aurului.

Bătrânul îmi dădu ascultare. Iar Gates, Clay și Summer n-avură încotro și confirmară spusele mele. Atunci Santer mai făcu o ultimă tentativă:

— Și totuși m-am dus pentru hârtii! E adevărat că și aurul mă ispitea și de aceea mi i-am luat de ajutor

pe oamenii aceştia. Lor nu le-am spus nimic despre hârtii. Astea mă priveau numai pe mine personal.

Bătrâna căpetenie îşi ieşi din fire şi exclamă:

— Acumă iar au dreptate amândoi! Ce vreţi la urma urmei?

— Nimic decât o judecată dreaptă. Să spună Santer dacă hârtiile au vreo valoare pentru el.

— Firește că au — răspunse banditul — chiar foarte mare. Altminteri n-aş stărui atât.

— Bine! Câte foi sunt?

— Mai multe — se grăbi el să răspundă, căci le văzuse doar pe când le citeam lângă mormânt.

— Câte? Două, trei, patru, cinci?

Tăcu. Dacă nu reuşea să ghicească, se dădea de gol.

— Vedeţi că tace?! Nu ştie.

— Nu mai ţin minte. Cine stă să le numere exact?

— Dacă hârtiile au atâta valoare pentru el, atunci ar trebui să ştie şi câte foi sunt. Dar hai să ne spună măcar dacă sunt scrise cu cerneală sau cu creionul. Sunt convins că o să tacă şi acum.

Vorbisem dinadins pe un ton foarte ironic, pentru a-l provoca la un răspuns imediat. Mă aşteptam să nu ghicească, având în vedere faptul că în Vest cerneala e lucru rar, se găseşte doar prin forturi, iar oamenii scriu îndeobşte cu creionul. Calculasem fără greş, căci banditul se grăbi să-mi pareze ironia printr-o afirmaţie pe cât de hotărâtă pe atât de necugetată:

— Firește că ştiu. Asta nu se uită. Sunt scrise cu creionul!

— Nu cumva te înşeli? stăruii eu ca să-l facă să mai repete o dată

— Nici gând să mă-nşel: sunt scrise cu creionul, nu cu cerneală.

— Bun. E vreun războinic de față care știe să deosebească cerneala de creion? Unul care a mai văzut hârtii din acestea care grăiesc?

Câțiva inși se încumetară să-și arate cunoștințele. De altfel, mai erau de față și Gates cu ai săi. Mă adresai atunci lui Pida:

— Tânăra căpetenie a kiowașilor să scoată hârtiile din buzunarul meu și să le arate acestor războinici. Dar așa fel încât Santer să nu le poată vedea.

Tânărul se învoi numaidecât, iar eu avui grijă ca ceilalți trei albi să vadă și ei în treacăt testamentul fără să-l poată citi. Toți constatară că e scris cu cerneală, iar Tangua și Pida, deși nu pricepeau mare lucru, se declarară de acord cu ei.

— Dobitocilor! se răsti atunci Santer la Gates. Cine m-a pus să mă întovărășesc cu voi? Nici nu știți să deosebiți cerneala de creion!

— Ei, chiar atât de proști n-om fi noi, dom'le Santer! E cerneală toată ziua.

— Da? Și ați căzut acum ca musca în călimară! N-o să mai ieșiți de-acolo ușor.

Bineînțeles că Santer nu îndrăznea să le spună de la obraz că ar fi trebuit să mintă.

În timpul acesta Pida, împăturind la loc testamentul în cele două plicuri de piele, se adresă tatălui său:

— Old Shatterhand a biruit. Părintele meu va hotărî acum dacă Santer are vreun drept asupra hârtiilor.

— N-are nici un drept. Sunt ale lui Old Shatterhand — vorbi bătrânul.

— Atunci le iau eu, pentru că Old Shatterhand mi s-a predat mie. De vreme ce oamenii se ceartă atâta pentru ele, înseamnă că au un mare preț. Am să le țin în punga cu „medicamente".

Le ascunse într-adevăr în punga agățată de gât. Lucrul era aproape funest pentru mine. Și totuși dintr-un anume punct de vedere îmi convenea. Desigur că aș fi dat orice ca testamentul să rămână în buzunarul meu. Așa, cum aș fi putut să mai ajung în posesia lui în cazul unei evadări? Pe de altă parte însă, dacă hârtiile ar fi rămas la mine, foarte probabil că Santer ar fi încercat să mi le ia, fie pe ascuns în timpul somnului, fie chiar fățiș, cu forța. Fiind legat, mă aflam la discreția lui, nu mă puteam împotrivi în nici un fel. Judecând din acest punct de vedere, era mai convenabil ca testamentul să stea în păstrarea tânărului kiowaș de care Santer n-ar fi avut curajul să se atingă. De altfel, banditul renunță imediat la stăruințele sale și se prefăcu că, în fond, nu-i prea pasă de hârtii:

— Poftim, păstrează-le, că tot n-ai să înțelegi nimic! Doar nu știi să citești. Pentru mine, ce să zic, erau într-adevăr de preț și aș fi vrut să fie în mâna mea. Dar la urma urmei mă pot lipsi. Bine că știu ce scrie în ele. Haideți, domnilor! Nu mai avem nici o treabă aici. Să ne căutăm un adăpost.

Și se depărtă împreună cu Gates, Clay și Summer. Nimeni nu-l reținu. Problema cu hârtiile era deci rezolvată. Așteptam ca Tangua să se ocupe acum de mine. Și, într-adevăr, bătrânul îl întrebă pe fiul său:

— Dacă Old Shatterhand mai avea asupra lui hârtiile acelea care grăiesc, înseamnă că nu i-ați golit buzunarele, nu-i așa?

— Nu, nu i le-am golit — răspunse Pida. El e un mare războinic. Îi vom lua viața, însă fără să-l jignim umblându-i prin buzunare. Destul că i-am luat armele. Celelalte lucruri și așa ne rămân nouă după ce-l omorâm.

Mă aşteptam ca bătrânul să fie de altă părere, dar mă înşelam. El îşi privi fiul cu mândrie şi dragoste.

— Pida, tânăra căpetenie a kiowaşilor, e un războinic cu suflet mare şi cald. El îi cruţă până şi pe cei mai temuţi duşmani ai săi; îi ucide, dar nu-i jigneşte şi nu-i face de ocară. Numele lui va fi odată şi mai vestit decât al lui Winnetou, câinele acela de apaş. Drept răsplată pentru vitejia lui am să-i îngădui să-şi moaie cuţitul în inima lui Old Shatterhand când, după caznele toate, acesta va fi să-şi dea sufletul. A lui să fie slava de a-l fi răpus cu propria mână pe cel mai tare şi mai vestit dintre albi. Şi acum să vină bătrânii la sfat, să vedem ce fel de moarte îi hotărâm acestui câine cu faţa palidă. Până atunci, agăţaţi-l de arborele morţii.

Ce fel de arbore era acesta? Explicaţia mi se oferi neîntârziat. Fusei dus până la un pin cu diametrul de vreo două picioare, înconjurat de nişte stâlpi înfipţi în pământ patru câte patru, de al căror rost aveam să mă dumeresc abia seara. Pinului acesta kiowaşii îi ziceau „arborele morţii“ pentru că de el erau legaţi prizonierii condamnaţi la moarte prin tortură. Jos, de trunchi erau fixate curelele. Aici mă legară exact după sistemul aplicat cândva lui Winnetou şi tatălui său când aceştia căzuseră în mâinile noastre şi ale kiowaşilor. Doi războinici înarmaţi mă străjuiau în dreapta şi în stânga. În faţa cortului căpeteniei se adunaseră în semicerc bătrânii tribului pentru a-mi hotărî sfârşitul, mai bine zis felul cum aveam să mor, pentru că, de fapt, condamnarea la moarte era de mult hotărâtă. Înainte de a începe dezbaterea, Pida se apropie de mine şi-mi controlă legăturile. Erau cumplit de strânse. Tânărul le mai slobozi puţin şi rosti către străjeri:

— Fiți cu ochii-n patru, dar nu cumva să-l umiliți. E o mare căpetenie a vânătorilor albi și niciodată nu s-a atins din senin de vreun războinic roșu.

Apoi se depărtă ca să participe la sfat.

Stăteam drept în picioare, legat cu spatele de copac, și pe dinaintea mea treceau mereu o mulțime curioasă de femei, fete și copii. Războinicii, în schimb, se țineau deoparte. Ba chiar și băieții mai răsăriți, mândri și retrași, căutau să-și ascundă curiozitatea. Ură nu citeam în ochii nimănui, ci mai curând respect și așteptare, ca în ajunul unei sărbători. Îi interesa într-adevăr acest vânător alb despre care auziseră multe și a cărui moarte avea să le ofere un spectacol nemaipomenit de crud și pasionant.

Printre femei zării la un moment dat o tânără care părea să nu fie încă „squaw", adică nevastă. Întâlnindu-mi privirile, fata se desprinse de cercul celorlalte și se opri apoi în loc, examinându-mă pe furiș. Parcă i-ar fi fost rușine să se amestece și ea în grămada de gură-cască. Nu era o frumusețe fără cusur, dar nicidecum urâtă. Trăsăturile ei delicate atrăgeau atenția, ca și ochii ei mari cu profunzimi sincere și grave. Îmi amintea de Nșo-ci, deși nu semăna deloc cu sora apașului. Dintr-un imbold de o clipă, îi făcui un semn prietenesc din cap. Fata se roși ca focul, îmi întoarse spatele și-și văzu repede de drum. Dar după puțin se opri din nou și, după ce mă privi încă o dată, dispăru într-unul din corturile cele mai arătoase.

— Cine e tânăra fiică a kiowașilor care a stat acolo singură și apoi a plecat? îl întrebai pe unul din paznicii mei.

Neavând consemn să refuze discuția cu mine, străjerul îmi răspunse:

— E Kaho-Oto — „Păr-negru“, fiica lui Sus-Homașa — „Pană-de-vultur“ — care încă de copil și-a cucerit dreptul să poarte o pană în creștetul capului. Îți place fata?

— Îmi place — confirmai eu, deși în situația dată întrebarea indianului suna cel puțin ciudat.

— E soră cu nevasta lui Pida, completă el.

— Cu nevasta lui Pida?

— Da.

— Vasăzică, e rudă cu tânăra voastră căpetenie.

— Desigur. Uite-l și pe tatăl ei, colo la sfat, cu o pană mare în chică.

Scurta noastră convorbire se încheie aici; dar avea să aibă urmări nebănuite.

Sfatul bătrânilor dură mult, aproape două ceasuri, după care fui dezlegat și adus în fața lor, ca să aflu soarta ce mă așteaptă. A trebuit să ascult mai întâi lungi cuvântări despre crimele albilor în general și despre ale mele în particular. Tangua istorisi până în cele mai mici amănunte înfruntarea noastră de odinioară care se încheiase cu betegirea lui. Nu omise nici faptul că l-am eliberat pe Sam Hawkens, capturându-l pe Pida. Într-un cuvânt, îmi fu dat să ascult un rechizitoriu cu atâtea capete de acuzare încât orice indulgență părea a fi exclusă. Dar și mai lungă fu înșirarea chinurilor ce mă așteptau. Cred că nici un alb osândit de indieni nu fusese supus vreodată la atâtea rafinate și sălbatice torturi. Puteam fi într-adevăr mândru de o asemenea distincție — cea mai concretă manifestare a stimei și respectului de care se bucură cineva în ochii acestor oameni atât de îndatoritori! Singura-mi consolare consta în faptul că mi se acordase un termen de grație până la revenirea din deplasare a unui detașament de kiowași plecat nu știu unde. Nu se cădea ca războinicii

absenți să piardă marele prilej de a asista la moartea lui Old Shatterhand.

În fața sentinței mă comportai ca un om căruia nu-i pasă că va muri, dar fără să rămân dator în ce privește răspunsul. Vorbii scurt, cuprinzător, ferindu-mă să fac vreo afirmație prin care să-i jignesc pe judecătorii mei.

Atitudinea mea era foarte neobișnuită în asemenea cazuri când, spre a-și dovedi neînfricarea, cel osândit căuta cu tot dinadinsul să mai pună paie pe foc, copleșindu-i pe judecători cu blesteme și injurii. Eu însă renunțai la acest joc de dragul lui Pida, care se purtase cu mine atât de prietenos și chiar de dragul celorlalți kiowași, care nu-mi arătau nici un fel de ură. Mă bucurasem în fond de o primire foarte bună la ei, dacă țineam seama de firea și de obiceiurile lor, ca și de dușmănia ce le-o purtau apașilor. Că această atitudine a mea putea să fie interpretată ca un semn de lașitate? Nu, de asta eu, unul, cu toate antecedentele mele, nu trebuia să mă tem.

Condus înapoi la „arborele morții", trecui pe lângă cortul ce aparținea bătrânului Pană-de-vultur. Fiica lui stătea în fața intrării. Fără să stau mult pe gânduri, mă oprii și o întrebai:

— Tânăra mea soră se bucură, desigur, că Old Shatterhand cel hain a fost în cele din urmă prins?

Fata se făcu iar ca focul și răspunse abia după un timp:

— Old Shatterhand nu e hain.

— De unde știi?

— Toată lumea știe.

— Atunci de ce-mi pregătiți moartea?

— Fiindcă l-ai schilodit pe Tangua și fiindcă nu mai ești față palidă, ci apaș.

— Ba nu sunt apaș. Am fost și rămân alb.

— Inciu-ciuna te-a primit printre apași și te-a făcut chiar căpetenie. N-ai băut tu din sângele lui Winnetou și el dintr-al tău?

— Asta-i adevărat. Dar în afară de cazul când am fost silit, ce rău le-am făcut eu vreodată kiowașilor? Oare sora mea Kaho-Oto uită cum m-am purtat?

— Cum, Old Shatterhand mă știe pe nume?

— Am căutat să-ți aflu numele, fiindcă ești fiica unui mare și prețuit războinic. Fie ca să apuci multe ocoluri ale soarelui, mai multe decât mi-au rămas mie ceasuri de trăit!

Acestea zise, îmi continuai drumul. Străjerii nu interveniseră deloc în acest schimb de cuvinte. Alt prizonier ar fi fost tratat desigur cu mai puține menajamente. Purtarea lor binevoitoare nu se datora numai atitudinii lui Pida, ci și faptului că însuși Tangua se schimbase mult. Și la rândul ei această schimbare nu se datora doar împrejurării că bătrânețea te face mai îngăduitor sau îți slăbește energia, ci serioasei înrâuriri pe care fiul o exercita asupra tatălui său. Un vlăstar mlădiu, viguros, împrumută și bătrânului trunchi forțe noi.

După ce fusei iarăși legat la „arborele morții", se retraseră chiar și femeile și copiii. Părea că se dăduse ordin în această privință, ceea ce mă bucura într-un fel; nu-mi făcea nici o plăcere să se uite lumea la mine ca la urs, chiar dacă era vorba de copii.

Ceva mai târziu o văzui pe tânăra indiancă ieșind din cortul ei. Venea spre mine ducând un vas de lut.

— Tata mi-a îngăduit să-ți aduc ceva de mâncare. Primești? mă întrebă ea când ajunse în dreptul meu.

— Cu plăcere — răspunsei eu prietenos. Dar nu mă pot servi de mâini. Mi-s legate.

— N-ai nevoie de mâini. Voi fi slujnica ta.

Îmi adusese carne de bizon friptă și tăiată bucăți. Luând câte o bucată în vârful cuțitului, mi-o ducea cu gingășie la gură. Frumos, nu-i așa? Old Shatterhand hrănit ca un prunc de o indiancă! Cu toată situația mea deloc veselă, îmi venea să pufnesc în râs. De rușinat nu mă rușinam, căci fata ce mă servea cu atâta grație nu era o lady năzuroasă sau o signorina plină de fumuri, ci o indiancă-kiowa, pentru care gestul acesta va fi fost cât se poate de firesc.

Cele două străji ne priveau fără să-și miște o cută a feței, deși cred că scena îi amuza. După ce terminai de mâncat, unul din ei, cam palavragiu, crezu de cuviință să-i facă fetei o surpriză plăcută:

— Old Shatterhand zicea că Păr-negru îi place mult.

Tânăra mă privi cu ochi mari și cred că de astă dată mă roșii eu la față. Apoi dădu să plece. Dar se întoarse iar spre mine și mă întrebă:

— E adevărat ce spune războinicul roșu?

— Dânsul voia să știe dacă-mi placi și i-am spus că da.

De astă dată fata plecă numaidecât.

Târziu după-amiază, zărindu-l pe Gates cum se plimbă printre corturi, mă adresai unuia dintre paznicii mei:

— S-ar putea să vorbesc cu această față palidă?

— Da — încuviință el. Dar să nu vorbești cumva despre fugă!

— Nicidecum. În privința asta fratele meu roșu poate fi liniștit.

Îl strigai pe Gates, care se apropie cu pași înceți, nesiguri, ca unul care nu prea știe ce are de făcut.

— Hai, nu te sfii! îl îndemnai eu. Ori n-ai voie să vorbești cu mine?

— Mister Santer s-ar necăji — răspunse el.

— Ţi-a atras el atenţia să nu-mi vorbeşti?

— Da.

— Cred şi eu! Se teme să nu ţi-l descriu în adevărata lui lumină.

— Mi se pare şi acum că vă înşelaţi în ce-l priveşte, mister Shatterhand.

— Nu eu mă înşel, ci dumneata.

— E un gentleman.

— Cu ce-mi dovedeşti? Eu însă pot să-ţi demonstrez contrariul, cu fapte, concret şi temeinic.

— Nu mă interesează, de vreme ce ştiu că-l duşmăniţi.

— Asta da. Îl duşmănesc în aşa măsură, încât ar face bine să se păzească de mine.

— De dumneavoastră? Hm! Nu vă supăraţi, sir, dar nu văd cui şi cum i-aţi mai putea face vreun rău.

— Pentru că sunt condamnat la moarte?

— Păi?!

— Între dorinţă şi realizare e o serioasă distanţă. Eu am mai stat nu o dată pe muchia prăpastiei şi uite că n-am căzut în ea. Dar hai să vedem: crezi dumneata că Old Shatterhand e într-adevăr un ticălos abject, cum susţine Santer?

— Cred şi nu cred. Adevărul e că vă duşmăniţi. De aceea nu mă interesează cine are dreptate.

— Atunci cel puţin să nu mă fi minţit!

— Când am făcut eu asta?

— Sus, la Mugworthills, când mi-ai ascuns faptul că kiowaşii sunt în apropiere. Dacă te-ai fi purtat cinstit cu mine, nu aş fi ajuns prizonier.

— Nu cumva aţi fost dumneavoastră mai sincer?

— Dar ce, v-am înşelat cu ceva?

— Firește.

— Când? Cum?

— Când v-ați dat drept Jones.

— Asta numești dumneata înșelătorie?

— Dar cum s-o numesc?

— N-a fost decât o necesitate din cele mai firești. Santer e un ucigaș notoriu, un escroc fără pereche, un ins extrem de periculos. A vrut să mă omoare și pe mine. Când voi îl slujeați pe acest nemernic, cum era să vă spun că mă numesc Old Shatterhand și că ținta mea e Mugworthills?

— Hm! mormăi el.

— Iartă-mă, mister Gates, dar dacă tot te mai îndoiești de mine, dă-mi voie să nu te înțeleg.

— Ar fi trebuit totuși să ne spuneți adevărul. Era de datoria dumneavoastră.

— Nu eram cu nimic obligat, înțelegi? Sunteți niște oameni lipsiți de experiență. Da, niște ușuratici, cel puțin în comparație cu mine care știu ce înseamnă Vestul Sălbatic. De aceea trebuia să fiu cu băgare de seamă.

— Dacă ne spuneați adevărul, v-am fi dat crezare.

— Nu mi-ați fi dat.

— Ba da.

— Ba eu îți dovedesc că nu.

— Cu ce?

— Păi acum, când știi cine sunt, parcă-mi dai crezare?

— Acum e altceva... După ce ne-ați indus o dată în eroare, sigur că...

— Asta se cheamă pretext. Doar știi acum și cine sunt, și ce motive m-au determinat să-mi ascund numele. Și ceea ce-i mai important, ai fost personal de față la mașinațiile lui Santer împotriva mea.

— Nu va pus nici un gând rău.

— Cine spune asta?

— El însuși... A repetat-o chiar adineauri.

— Nu face decât să vă arunce praf în ochi. De fapt, țelul lui e să mă omoare.

— Vă înșelați. Omul acesta nu minte.

— Uite că și acuma ții cu el. Cu atât mai inutil ar fi fost să vă împărtășesc adevărul la Mugworthills. N-am căutat eu în zadar să vă conving acolo de faptul că Santer umblă cu gânduri ascunse? Iată că nici acuma n-o crezi, deși datoria voastră ar fi să-mi luați apărarea, să mă ajutați, să mă scăpați de o moarte cumplită.

— Santer însuși vrea să vă salveze. O știu de la el.

— Minte! Minte cu nerușinare! În sfârșit, se vede că nu te lași convins. V-a îmbrobodit serios banditul, n-am ce spune. N-o să vă dezmeticiți decât prea târziu. Și are să vă coste.

— Pe noi? Ce să ne coste? Cu dumneavoastră e altceva; l-ați urmărit, îl amenințați. Cu noi, însă, omul se poartă omenește.

— Vasăzică, tot mai sperați să găsiți aurul?

— Păi cum!

— La Mugworthills n-o să găsiți nici un bob.

— Atunci îl găsim în altă parte.

— Unde?

— Deocamdată nu știm. O să aflăm.

— De la cine o să aflați?

— Santer va lămuri totul.

— Dar în ce fel? V-a spus?

— Nu.

— Vezi că nu e sincer cu voi?

— Cum să ne spună ceea ce nici el nu știe încă?!

— Ba știe! Știe foarte bine cum poate afla locul unde sunt depozitați nuggeții.

— Dacă vorbiți astfel, înseamnă că știți și dumneavoastră.

— Desigur.

— Îmi spuneți și mie?

— Nu, asta nu.

— Aha! Unde-i sinceritatea? Și mai pretindeți să vă dăm ajutor!

— Aș vorbi foarte deschis cu voi dacă mi-ați inspira încredere. Dar așa, datorită atitudinii voastre, sunt silit să-mi păstrez secretul. Ia spune, unde v-ați adăpostit?

— Stăm într-un cort ales de Santer.

— E și dânsul acolo?

— Da.

— Și unde-i cortul acesta?

— Lângă cel al lui Pida.

— Ciudat. Zici că l-a ales chiar Santer?

— Chiar el. Tangua i-a îngăduit să locuiască unde-i place mai mult.

— Și s-a stabilit tocmai lângă Pida care, în nici un caz, nu-i poartă simpatia ce i-o poartă bătrânul? Băgați de seamă! Se poate întâmpla ca Santer să dispară subit și să vă lase de izbeliște! Și atunci atitudinea kiowașilor față de voi s-ar schimba radical.

— Nu înțeleg:

— Acum vă tolerează; atunci însă vă vor trata ca dușmani. Și e destul de problematic ca eu să vă pot salva.

— Dumneavoastră . . . pe . . . pe noi?! se bâlbâi Gates. Vorbiți de parc-ați fi liber și v-ați bucura de prietenia kiowașilor!

— Am și eu niște temeiuri, pentru că . . .

— Aoleu! mă întrerupse el deodată. Ne-a și văzut stând de vorbă!

Tocmai apăruse Santer dintre corturi. Se apropia repede de noi.

— Rău mai tremuri de frica individului ăstuia! îl ironizai eu pe Gates.

— Nu că mi-e frică, dar dumnealui dorește să nu stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Atunci fugi, mister Gates, aruncă-te la picioarele lui și cere-i îndurare, biet păcătos ce ești!

— Ce faci aici, Gates? se răsti Santer încă de departe. Cine te-a trimis să vorbești cu acest om?

— Treceam din întâmplare și dânsul a început vorba — se scuză Gates smerit.

— Aici n-ai ce căuta din întâmplare. Hai cu mine!

— Mister Santer, doar nu sunt copil și . . .

— Ține-ți gura și mișcă-te!

Banditul îl apucă de braț și-l trase după sine. Ce naiba le-o fi îndrugat el acestor gură-cască de-i îngăduiau să-i trateze astfel?

Paznicii mei fuseseră aleși dintre kiowașii care o rupeau nițel pe englezește. Înțeleseseră așadar toată discuția și, drept dovadă că mă bucuram în ochii lor de mai multă stimă decât Santer, unul din ei — cel care-mi vorbise adineauri — făcu următoarea observație:

— Aștia parc-ar fi niște oi blege care se iau după lup. Când l-o apuca foamea, îi înghite pe tustrei. De ce nu l-or fi ascultând pe Old Shatterhand care le vrea binele?

După puțin sosi și Pida, pentru a-mi controla legăturile, dar și pentru a se convinge de starea mea. Arătă spre stâlpii aceia înșirați câte patru:

— Old Shatterhand o fi obosit de atâta stat în picioare. Noaptea va putea să se culce aici, între pari. Sau dorește cumva să se culce de pe-acum?

— Nu. Mai stau așa.

— Atunci după masa de seară. Are vânătorul alb vreo dorință?

— Da.

— Vorbească! O îndeplinesc cu plăcere dacă pot.

— Vreau numai să te previn împotriva lui Santer.

— Față de Pida, fiul căpeteniei kiowașilor, Santer nu-i decât un păduche!

— Foarte adevărat. Dar și de păduche trebuie să te scapi când ți se vâră sub cămașă. Am auzit că Santer locuiește chiar lângă tine.

— Da. Cortul acela era liber.

— Atunci bagă de seamă să nu pătrundă în cortul tău! Se pare că asta urmărește.

— Îl dau afară!

— Firește, dac-ar intra sub ochii tăi. Ce te faci însă dacă vine pe furiș, fără să-l vezi?

— Îl văd eu!

— Chiar dacă ești plecat?

— Atunci îl vede nevasta și-l alungă.

— Să știi că el vrea să pună mâna pe hârtiile ce mi le-ai luat.

— N-am să i le dau.

— Știu că n-ai să i le dai. Însă fii atent să nu ți le fure!

— Chiar dac-ar intra pe ascuns în cortul meu, tot nu le-ar găsi. Le păstrez la loc sigur.

— Să sperăm. Dar mie mi-ai îngădui să le mai văd o dată?

— Păi le-ai văzut și le-ai citit.

— Nu în întregime.

— Atunci ai să le vezi, dar nu acum, când înserează. Ți le aduc mâine în zori.

— Îți mulțumesc. Și încă ceva: Santer nu umblă numai după hârtiile, ci și după armele mele. Sunt niște pușți fără seamăn de bune și tare ar vrea să-i încapă pe mâini. Unde le ții?

— La mine.

— Te sfătuiesc să le păzești.

— N-avea grijă. Chiar dac-ar intra în cort ziua-n amiaza-mare și tot nu le-ar vedea. Le-am învelit în două pături și le-am ascuns sub așternut, ca să nu prindă umezeală. De-acuma numai eu mă voi sluji de ele. Cu carabina „Henry" va însemna că sunt urmașul lui Old Shatterhand. Dă-mi voie să te rog un lucru.

— Poftim, te ascult cu dragă inimă.

— Am cercetat armele cu de-amănuntul. La doborâtorul de urși mă pricep, dar cu carabina nu știu să trag și pace. Ai vrea, până nu mori, să-mi arăți și mie cum trebuie mânuită, cum se încarcă și cum se trage cu ea?

— Sigur că-ți arăt.

— Nimeni nu te silește să-mi spui taina. Și dacă nu mi-o spui, atunci carabina nu-mi folosește la nimic. Văd însă că vrei să mă ajuți. De aceea și eu am să-ți port de grijă până vor începe caznele: ai să primești tot ce-ți poftește inima.

Și Pida se depărtă fără să știe ce nădejdi trezise în sufletul meu.

Ca să fiu sincer, crezûsem la început că m-aș putea alege cu vreun folos de pe urma prezenței lui Gates, a lui Clay și Summer. Chiar dacă nu-mi erau cu adevărat prieteni, încă ar fi avut datoria — ca albi — să intervină pe cât posibil în favoarea mea. Cu oarecare bunăvoință ar fi găsit chiar un prilej să mă elibereze de acest păcătos „arbore al morții". Să-mi fi tăiat numai legăturile de la mâini, că pe urmă m-aș fi descurcat și singur. Din păcate însă trebuia să renunț la acest gând. Comporta-

rea lui Gates îmi dovedea că nu pot nădăjdui în ajutorul lui, nici în al celorlalți doi papă-lapte.

Nu mă puteam bizui decât pe propriile mele puteri. Dar și așa nu mă încerca desperarea. Trebuia, trebuia negreșit să găsesc un mijloc care să mă scape de tortură și de moarte. Câteva clipe doar să fi avut o mână liberă și un cuțit la dispoziție! În fond lucrul nu era imposibil și nici măcar atât de greu de realizat. Până atunci nu-mi trecuse prin gând să cer ajutorul tinerei indience, dar acum ideea aceasta mă obseda. Fata părea să nutrească sentimente de milă și simpatie față de mine... Fie ce o fi, trebuia să scap, să fug, să evadez, chiar recurgând în ultima clipă la vreun act desperat!

Și Pida! Vrea să-i explic mecanismul carabinei! Ce mi-aș putea dori mai mult? Ca să-i arăt cum se încarcă arma și cum se manipulează, trebuie să mi se dezlege mâinile. Atunci aș putea să-i smulg cuțitul de la brâu și să-mi tai curelele din jurul gleznelor. Ei, și pe urmă aș fi stăpân și pe mine, și pe carabina mea cu repetiție! Ar fi, desigur, o lovitură foarte riscantă, dar în fond ce pot pierde decât viața, care altminteri e pierdută?...

Așadar, noaptea voi sta culcat între parii aceștia, șaisprezece la număr, înfipți în grupuri de câte patru în jurul copacului. Sunt deci țarcuri pregătite pentru patru prizonieri și, după dispoziția parilor, se vede cam în ce fel te poți simți acolo, culcat la mijloc, cu membrele legate fiecare de câte un par. Nici gând să adormi răstignit astfel la orizontală. Iar șansa de a evada e inexistentă.

Pe când mă frământam cu aceste gânduri, seara coborî de-a binelea. La corturi se aprinseră focurile, iar femeile se apucară să gătească de cină. Din nou Părnegru îmi aduse de mâncare și de băut. Obținuse, probabil, prin intermediul tatălui ei, permisiunea lui Tangua

de a se îngriji de mine. De astă dată nu schimbarăm nici un cuvânt. Îi mulțumii doar la plecare. Între timp, cei doi gardieni fură schimbați de alți doi, care se arătau nu mai puțin prietenoși față de prizonierul lor. Întrebându-i când aveam să mă culc în țarcul meu, îmi explicară că aceasta se va petrece în prezența lui Pida.

Dar până să apară tânăra căpetenie se apropie de mine cu pași rari și solemni altcineva — și anume Pană-de-vultur, tatăl fetei care mă îngrijea. Se opri, mă măsură în tăcere preț de un minut, după care ordonă străjilor:

— Frații mei să stea mai deoparte până îi chem din nou! Am ceva de vorbit cu acest alb.

Cei doi se retraseră imediat, ceea ce dovedea că „Pană-de-vultur", chiar fără a fi căpetenie, se bucura de o trecere deosebită. După ce străjerii se depărtară, bătrânul se așeză în fața mea. Trecu din nou un răstimp până să înceapă vorba. Glasul lui avea în el ceva sărbătoresc:

— Fețele palide locuiesc dincolo de apa cea mare și au pământ destul. Totuși au venit încoace să ne răpească munții și plaiurile strămoșești.

Tăcu. Cunoscându-i pe indieni, mă așteptam ca aceasta să nu fie decât o introducere. Pesemne că bătrânul voia să discute cu mine o problemă de mare importanță. Dar ce anume? Aproape că ghiceam. „Pană-de-vultur" făcuse, desigur, pauza sperând într-un răspuns. Dar văzând că eu tac, reluă:

— Albii au fost primiți cu bunăvoință de către oamenii roșii, dar ei ne-au răsplătit prin jaf și omor.

Altă pauză.

— Chiar și astăzi fețele palide folosesc tot soiul de vicleșuguri ca să ne asuprească, iar când nu le merge în felul ăsta, vin peste noi cu puterea armelor.

Din nou pauză.

— Când un om roșu vede în fața lui un alb, poate fi sigur că acesta îi e dușman de moarte. Vor fi fiind oare și fețe palide care nu ne dușmănesc?

Înțelegeam unde vrea să ajungă; de fapt, gândurile lui mă vizau pe mine. Și cum eu încă nu mă hotărâsem să răspund, omul atacă mai direct chestiunea ce-l interesa:

— Văd că Old Shatterhand nu-mi răspunde. Oare nu s-au purtat albii față de noi așa cum spun eu?

— Ba da — recunoscui. Pană-de-vultur are dreptate.

— Și nu sunt ei dușmanii noștri?

— Sunt.

— Vor fi fiind totuși printre albi și unii care ne dușmănesc mai puțin?

— Sunt și din aceștia.

— Să-mi numească Old Shatterhand măcar unul dintre acești albi.

— Aș putea să-ți dau destule nume, dar n-o fac. Dacă ai ochi de văzut, atunci vei recunoaște că un asemenea alb stă acum în fața ta!

— Nu-l văd decât pe Old Shatterhand.

— Păi da, la mine mă gândesc.

— Vasăzică pretinzi că te-ai purtat cu noi mai puțin dușmănos decât frații tăi?

— Nu, nu pretind.

— Nuuu?! se miră Pană-de-vultur. Negația mea îi cam încurca șirul gândurilor.

— Fratele meu roșu a rostit cuvinte nelalocul lor.

— Ce cuvinte?

— Că m-aș fi purtat doar mai puțin dușmănos decât alții. Or, eu mă port față de oamenii roșii fără pic de dușmănie.

— N-ai ucis, n-ai rănit pe nimeni?

— Ba da, însă numai când am fost silit s-o fac... Eu nu v-am arătat decât prietenie, am nenumărate dovezi. De câte ori mi-a stat în puteri, v-am luat partea împotriva albilor, v-am apărat de samavolnicii. Dacă judeci cu dreptate, ai să recunoşti acest adevăr.

— Eu sunt un om drept.

— Aminteşte-ţi, de pildă, de Winnetou! Am fost cei mai buni prieteni şi fraţi de sânge. Oare Winnetou nu era indian?

— Nu zic ba. Însă Winnetou era duşmanul nostru.

— Greşeşti. Numai voi l-aţi făcut să vă duşmănească. El îi iubea pe toţi indienii ca şi pe apaşii lui şi ar fi vrut să trăiască în pace şi în bună înţelegere cu toţi. Dar triburile s-au apucat să se bată şi să se sfâşie între ele. Aceasta era marea lui suferinţă, mâhnirea care nu l-a părăsit nicicând. Şi tot aşa simţeam şi eu. Toate faptele le săvârşeam din dragoste pentru seminţiile roşii.

Vorbisem la fel de rar şi serios ca şi dânsul. Pană-de-vultur îşi înclină capul şi se cufundă câtva timp în tăcere. Apoi, smulgându-se parcă din gânduri, rosti:

— Old Shatterhand a spus adevărul. Pană-de-vultur e un om drept şi recunoaşte ce-i bun chiar şi la duşmanii săi. Dacă toţi oamenii roşii ar fi ca Winnetou şi toate feţele palide ca Old Shatterhand, atunci am trăi laolaltă ca fraţii, ne-am iubi şi ne-am ajuta la nevoie. Şi pământul ar fi destul pentru toţi fiii şi toate fiicele noastre. Dar e lucru primejdios să dai pilde pe care nimeni nu le urmează. Winnetou a căzut ucis de un glonţ duşman, iar Old Shatterhand va pieri în groaznice chinuri.

Discuţia se opri acum la punctul unde căuta el să ajungă. Socotii că e mai bine să tac şi să-l ascult. Pană-de-vultur reluă:

— Old Shatterhand e un viteaz; el va trebui să îndure cazne multe și cumplite. Oare se va arăta el slab, spre bucuria judecătorilor săi?

— Nu. Dacă va fi să mor, atunci voi muri în așa fel încât să merit un mormânt pe care să-l cinstească lumea.

— Dacă va fi să mori? Adică te mai îndoiești?

— Da.

— Văd că ești foarte sincer.

— Ai vrea să te mint?

— Nicidecum. Dar îți trebuie mult curaj ca să vorbești astfel.

— Old Shatterhand n-a fost niciodată un laș.

— Vasăzică ți-ai pus nădejdea în fugă?

— Da. Și sunt sigur că am să izbutesc.

Afirmația mea categorică îl uimi și mai mult decât primul răspuns.

— Iuf, iuf! exclamă el, ridicând mâinile la cer. Te-ai bucurat până acum de blândețe; va trebui să ți se arate asprime mai multă.

— Nu mă tem de nimic. Nu mă îngrozește nici o asprime. Sunt chiar mândru că nu simt nevoia să ascund adevărul. Altul în locul meu n-ar face așa.

— Old Shatterhand are dreptate. E singurul prizonier care spune deschis, răspicat, că are de gând să fugă. Nu e vorba numai de curaj. E și obrăznicie!

— N-ai dreptate. Obraznicul fie că nu-și dă seama ce face, fie că nu are nimic de pierdut. Eu însă vorbesc sincer, pentru că am temeiurile mele, pentru că urmăresc un scop cu totul diferit.

— Care anume?

— Asta nu-ți spun. Trebuie să ți-o închipui singur.

De fapt, era vorba de următoarele: Pană-de-vultur venise fără îndoială cu intenția de a-mi oferi mâna fiicei sale și de a mă salva în acest fel. Consimțând la această

căsătorie, n-aș mai fi fost ucis, mi-aș fi redobândit libertatea și, în plus, m-aș fi ales cu o nevastă tânără. Dar asta însemna să devin kiowaș, lucru firește inacceptabil pentru mine. A respinge propunerea echivala cu a-l jigni profund pe Pană-de-vultur și a naște în el dorința răzbunării. Pentru a evita asemenea complicații și pentru a-l descumpăni pe bătrân, îi făcusem acele mărturisiri pline de cutezanță și tupeu. Îi dădusem astfel a înțelege că n-are rost să mi-o ofere pe fiica lui, pentru că eu aveam să-mi recapăt libertatea și fără să ajung soțul unei indience . . .

Pană-de-vultur păru să cugete la cele spuse de mine, dar, din păcate, nu-mi sesiză adevărata intenție. Îmi răspunse pe tonul lui obișnuit, măsurat:

— Old Shatterhand caută doar să ne tulbure gândurile, că de scăpat știe și el că nu va scăpa de aici. El nu vrea să recunoască pe față că a pierdut, pentru ca nu cumva să-și piardă din faimă. Dar Pană-de-vultur nu se lasă amăgit. Degeaba orice gând de fugă!

— Și totuși am să fug!

— Vei fi chinuit de moarte.

— Ba am să scap!

— Uite ce-i: dacă aș ști că poți să fugi, m-aș prinde chiar eu să te păzesc. Dar știu bine că nu poți. Numai o singură scăpare ar fi, una singură . . .

— Care? Cum? întrebai eu, văzând că nu-l pot scoate pe bătrân din ale sale.

— Dacă te-aș ajuta eu.

— Nu-mi trebuie nici un ajutor!

— Ești mai încrezut chiar decât bănuiam. Cum să respingi un ajutor care te poate scăpa de la moarte?

— De ce să nu-l resping când n-am nevoie de el, când știu că mă voi salva singur!

— Eşti prea mândru şi încăpăţânat. Mai bine îţi dai viaţa decât să rămâi îndatorat faţă de cineva. Dar eu nu-ţi cer recunoştinţă. Nu vreau decât să te văd liber. O ştii pe Kaho-Oto care ţi-a adus de mâncare?

— O ştiu.

— Mi-e fiică. Şi tare îi mai e milă de tine!

— Înseamnă că Old Shatterhand nu e un viteaz, ci un biet nevolnic, o făptură demnă de plâns. Mila nu e decât jignire!

Mă foloseam anume de acest limbaj sever şi brutal; voiam să-l abat de la intenţiile lui. Dar nu reuşii nici de astă dată. Pană-de-vultur mă asigură pe un ton prietenesc:

— N-am vrut să te supăr. Până a te fi întâlnit aici, Kaho-Oto auzise multe despre tine. Ea ştie că Old Shatterhand e cel mai mare viteaz al albilor şi gândul ei e să te scape de la moarte.

— Asta înseamnă că Păr-negru are inimă bună. Dar ca dânsa să mă scape de aici mi se pare cu neputinţă. Nu văd deloc cum.

— Ba să ştii că se poate. Nici măcar nu e greu.

— Te înşeli!

— Eu nu spun vorbe în vânt. Cunoşti, pesemne, datinele oamenilor roşii, dar pe asta la care mă gândesc s-ar putea să n-o ştii. Te vei supune deci acestei datini. Fiica mea îţi place, nu-i aşa? I-ai spus-o chiar tu.

— Nu-i adevărat; nu i-am spus-o ei.

— Păi de la dânsa o ştiu! Kaho-Oto nu mă minte niciodată!

— E o neînţelegere la mijloc. Dânsa mi-a adus de mâncare. Pe urmă unul din străjeri m-a întrebat dacă-mi place fata şi i-am răspuns că da. I-am spus-o deci străjerului.

— Asta nu schimbă nimic. Înseamnă că-ți place. Știi că bărbatul care o ia de *squaw* pe o fată roșie poate fi primit în tribul ei?

— Știu.

— Chiar dacă până atunci a fost dușman sau prizonier...

— Știu și asta.

— ... e dezlegat de orice vină și trăiește în libertate...

— Toate astea le cunosc.

— Iuf! Atunci mă vei înțelege.

— Te-am și înțeles.

— Tu o placi și ea te place. Vrei să-ți fie *squaw?*

— Nu.

Se lăsă o tăcere lungă și penibilă. Pană-de-vultur nu se așteptase la un asemenea refuz. Eu, un condamnat la moarte — iar dânsa, una din fetele cele mai râvnite ale tribului, fiică de războinic fruntaș! Și totuși, o refuzam! Era de necrezut!

În cele din urmă bătrânul întrebă scurt:

— De ce?

Să-i fi spus adevăratul motiv? Să-i fi explicat că un european instruit nu-și poate distruge întreaga viață căsătorindu-se cu o fată de indian? Că o asemenea căsnicie nu se poate ridica la înălțimea cerințelor sale? Că Old Shatterhand nu e un nemernic dintre aceia care iau de soții fete de indieni spre a le părăsi la prima ocazie, căutându-și apoi alte victime și având până la urmă câte o nevastă în fiecare trib? Să-i fi spus toate acestea, să fi adăugat și alte argumente pe care orizontul lui nu ar fi fost în stare să le cuprindă? Nu. Trebuia să-i dau un răspuns pe care să-l înțeleagă și să-l găsească plauzibil.

— Fratele meu roșu spunea că vede în Old Shatterhand un mare războinic; se pare însă că nu gândește chiar așa.

— Am spus ceea ce gândesc.

— Atunci de ce-mi ceri să mă las salvat de o femeie? Oare Pană-de-vultur așa ar face?

— Iuf! exclamă el contrariat.

Apoi tăcu. Argumentul acesta părea să-l convingă măcar în parte. După un răstimp, mă întrebă:

— Ce părere are Old Shatterhand despre Pană-de-vultur?

— Cred că e un războinic mare, viteaz, priceput, în care tribul își poate pune toată nădejdea și la luptă, și la sfat.

— Ai vrea să fim prieteni?

— Din toată inima.

— Și ce crezi despre Kaho-Oto, fiica mea mezină?

— E cea mai gingașă dintre flori și cea mai frumoasă dintre toate fiicele kiowașilor.

— Are ea dreptul să-și aleagă un bărbat după placul ei?

— Oricare dintre războinicii kiowași ar fi fericit să i-o dai de nevastă.

— Vasăzică, nu e vorba că mă disprețuiești pe mine sau pe fata mea?

— Departe de mine acest gând! Doar atât că Old Shatterhand vrea și poate să-și apere singur viața. Nu se cade a fi salvat de o femeie. Asta nu!

— Iuf, iuf! încuviință bătrânul.

— Vrei ca oamenii adunați pe lângă focurile de tabără să strâmbe din nas la auzul numelui meu?

— Ei, cum să vreau!?

— Vrei să se spună că Old Shatterhand a scăpat de moarte ascunzându-se în poala unei tinere *squaw*?

— Nicidecum!

— Oare nu-i de datoria mea să-mi apăr cinstea și renumele chiar și cu prețul vieții?

— Fără îndoială.

— Atunci, îți dai seama că nu pot primi propunerea. Dar vă mulțumesc din suflet și ție, și fiicei tale! Mult aș dori să vă arăt cândva recunoștința-mi toată; cu fapta, nu cu vorba aș vrea să vă mulțumesc.

— Iuf, iuf, iuf! Old Shatterhand e un om întreg! Păcat că va muri. Ceea ce am propus era singura ta cale de scăpare. Dar te înțeleg. Ca războinic viteaz și vestit nu poți merge pe acest drum. Îi voi spune totul fiicei mele și dânsa n-o să-ți poarte pică.

— Da, spune-i. Mi-ar părea tare rău dac-ar crede că din pricina ei nu m-am învoit.

— Ea te va iubi și cinsti încă și mai mult ca până acum; iar când vei îndura cumplitele chinuri și oamenii se vor desfăta privind, ea va sta ascunsă în cel mai întunecat ungher al cortului, ascunzându-și fața și ochii. *Howgh!*

După aceasta se ridică și plecă. Abandonase probabil ideea de a mă supraveghea personal. Cei doi străjeri se întoarseră și-și ocupară posturile lor.

Slavă Domnului, ieșisem cu bine dintr-o situație gingașă și complicată; căci mă aflasem într-un impas în care speranța de a mă salva era cât pe ce să naufragieze. Dacă Pană-de-vultur mi-ar fi devenit dușman, atunci vigilența lui ar fi fost mai primejdioasă decât toți străjerii la un loc.

Peste puțin sosi și Pida. Era timpul să mă culc în țarc. Fui legat între patru pari cu brațele și picioarele larg rășchirate. Totuși, oamenii îmi aduseră o pătură făcută sul și servind drept pernă, iar cu alta mă acoperiră grijuliu.

Nici nu plecă bine Pida, că primii o altă vizită, care mă bucură nespus. Era calul meu! Păscuse, sărmanul, prin apropiere, singur, izolat de ceilalți cai. Dar acum, mângâindu-mă ușor cu botu-i catifelat, se întinse alături de mine. Străjerii nu interveniră; doar nu era în stare calul să mă dezlege și să mă răpească.

Bravul animal! Gestul lui devotat putea să-mi fie de mare folos. Evadarea nu era realizabilă decât în timpul nopții; or, dacă animalul se culca în fiecare seară lângă mine, atunci în momentul decisiv, n-aș mai fi fost obligat să caut la repezeală un alt cal, poate mai puțin potrivit, și să mai pierd și timp prețios în dificila mea acțiune.

După cum prevăzusem, era imposibil de dormit. Membrele întinse până la refuz începură să mă doară, apoi îmi amorțiră. Abia ațineam, sfârșit de oboseală, că mă și trezeam din nou. Astfel se scurse noaptea și zorii se înălțară deasupră-mi ca un duh mântuitor. Kiowașii mă scoaseră din țarc și mă legară din nou de trunchiul copacului.

Dacă procedeul avea să se repete câteva nopții la rând, atunci, în ciuda alimentației consistente, aș fi ajuns la capătul puterilor. Dar trebuia să rabd și să tac. Un Old Shatterhand să se plângă de nesomn? Mi-aș fi pierdut toate atuurile.

Eram curios să văd cine va veni cu mâncarea. Oare Păr-negru? Puțin probabil. Doar refuzasem s-o iau de soție! Și totuși veni dânsa. Nu-mi adresă nici un cuvânt; se vedea însă că nu e supărată pe mine, ci doar tristă, mai tristă ca în ajun.

Pida, care veni apoi să-mi inspecteze legăturile, mă informă că se duce la vânătoare cu un grup de războinici și că se va întoarce abia după prânz. Mai târziu ieșiră într-adevăr călare, apucând drumul preriei.

Trecură apoi câteva ore liniştite până ce, deodată, apăru Santer dintre copaci. Cu puşca pe umăr, venea ducând de frâu un cal înşăuat. Venea drept spre mine. Se opri şi-mi spuse plin de emfază:

— Mă duc şi eu la vânătoare, mister Shatterhand, şi consider de datoria mea să vă dau raportul. Poate să-l întâlnesc în prerie pe prietenul dumneavoastră Pida, care nu mă suferă deloc.

Părea să aştepte un răspuns, dar eu făcui pe surdomutul.

— V-aţi pierdut auzul, stimabile?

Îl ignorai şi de astă dată. Parcă nici nu exista.

— Îmi pare grozav de rău, ce să zic . . .

— Pleacă de-aici, măgarule! îl repezii în cele din urmă.

— Aha, limba se mai învârte, doar timpanul s-a blegit. Păcat, mare păcat! Voiam să vă întreb câte ceva.

Şi mă fixa cu impertinenţă, drept în ochi. Avea o expresie diabolică, triumfătoare. Cocea el ceva, eram sigur de asta.

— Mda, voiam să vă întreb ceva — repetă el. Cred că v-ar interesa întrebarea, mister Shatterhand.

Şi se tot uita la mine, aşteptând un răspuns. Cum eu însă continuam să tac, banditul izbucni în râs:

— Ha-ha-ha-ha, ce privelişte rară! Faimosul Old Shatterhand legat fedeleş de arborele morţii şi nemernicul de Santer plimbându-se liber! Dar ceea ce urmează e şi mai grozav, sir. Cunoaşteţi cumva o pădure, hm, de molizi . . .? Aţi auzit de Indelce-cil?

Denumirea aceasta mă zgudui ca un şoc electric. Winnetou se referea la ea în testamentul său. Îmi venea să-l străpung pe ticălos cu privirea.

— Ia te uită, acuma parc-ar avea săbii în loc de ochi! râse el. Da, da, se pare că există asemenea pădure după câte am auzit.

— Mizerabile, de unde știi?

— Exact de-acolo de unde știu și alte nume: Te-șoș. De ăsta ați auzit cumva?

— Lua-te-ar moartea! Am să . . .

— Stai, nu te pripi! mă întrerupse el. Ce drăcie o mai fi și aia Deklil-to, sau cum îi zice? Mi-ar plăcea să . . .

— Bestie! izbucnii aproape urlând. Ai pus mâna pe hârtiile care . . .

— Ei da! îmi râse el în față batjocoritor.

— Le-ai furat de la Pida!

— Furat? Auzi ce-i în stare să-mi spună! N-am făcut decât să iau ce-mi aparține. Asta se cheamă furt? Ei, și acum hârtiile stau frumușel aici cu tot cu ambalaj — se făli banditul, lovindu-se cu palma de piept.

Atunci îmi ieșii complet din fire și strigai către străjeri:

— Puneți mâna pe el! Repede! Nu-l lăsați să fugă!

— Să mă oprească pe mine? rânji el, sărind în șa. N-au decât să încerce!

— Nu-l lăsați! Săriți! urlai eu. L-a prădat pe Pida! Nu cumva să scape . . . nu cumva . . .

Glasul mi se frânse din cauza efortului meu desperat de a mă smulge din legături. Banditul o luă la goană și străjerii, deși săriseră în picioare, nu făceau decât să se uite mirați după el. Testamentul lui Winnetou, cel din urmă cuvânt al fratelui meu Winnetou fusese furat! Și acolo, în prerie, galopa hoțul, și nimeni, absolut nimeni nu încerca măcar să-l oprească.

Îmi pierdusem complet cumpătul și trăgeam nebunește de curelele de la mâini, ce mă imobilizau lângă trun-

chiul copacului. Nici nu mai ţineam cont de faptul că era aproape imposibil să le rup... Nici nu mai simţeam durerea crâncenă pe care mi-o provocam la încheieturi. Mă zbăteam năprasnic, trăgeam şi urlam întruna, până ce deodată mă prăbuşii la pământ: curelele de la mâini se rupseseră.

— Iuf, iuf! exclamară străjile. S-au desfăcut, s-au rupt!

Săriră amândoi, încercând să mă apuce, să mă ţină în loc.

— Lăsaţi-mă, lăsaţi-mă în pace! urlam eu. Nu vreau să fug! Vreau numai să-l prind pe Santer, tâlharul, banditul care l-a jefuit pe Pida, tânărul vostru şef!

Bineînţeles că urletele mele sculară tot satul în picioare. Toată lumea se luă după mine. Era de altfel destul de uşor să mă prindă: ei, sute de inşi, iar eu de unul singur şi cu picioarele legate. Totuşi afacerea nu se soldă fără lovituri şi cucuie. În sfârşit, reuşiră să-mi pună alte curele şi să mă lege iarăşi de copac.

Kiowaşii, deşi se aleseseră cu destui pumni din partea mea, nu păreau deloc supăraţi. Dimpotrivă, comentau cu admiraţie faptul că izbutisem să rup curelele.

— Iuf, iuf, iuf... le-a rupt... nici un bivol n-ar fi fost în stare... Măi, ce om!...

De peste tot auzeam asemenea comentarii pline de respect, în timp ce încheieturile de la mâini mă ardeau şi mă săgetau din ce în ce mai tare: până a se rupe, curelele îmi sfâşiaseră carnea până la os.

— Ce staţi şi vă holbaţi la mine? strigai eu către mulţimea de kiowaşi. Tot n-aţi înţeles nimic? Santer l-a jefuit pe Pida. Repede, urcaţi-vă pe cai şi aduceţi-l îndărăt!

Nici o mişcare. Nimeni nu catadicsi să-mi asculte îndemnul. Îmi venea să rup cerul în două; strigam şi ur-

lam la ei — totul degeaba. În cele din urmă se găsi totuşi cineva mai înţelegător. Era Pană-de-vultur. Îşi tăie drum până la mine şi se interesă ce anume se întâmplase. Îi dădui repede lămuriri.

— Vasăzică hârtiile care vorbesc sunt acum ale lui Pida? întrebă el în mod inutil.

— Firește, firește! Doar ai fost şi tu de faţă când le-a luat în primire de la mine.

— Şi eşti sigur că Santer a fugit cu ele şi nu se mai întoarce?

— Sigur, fără nici o îndoială!

— Atunci s-auzim ce spune Tangua. El e căpetenia şi va hotărî.

— Hai, întrebaţi-l, dacă vreţi! Dar nu mai întârziaţi, oameni buni! Grăbiţi-vă!

Şi totuşi Pană-de-vultur nu se grăbi. Văzând curelele rupte, răspândite pe jos, se aplecă, le culese, le examină îndelung şi, clătinând din cap, se adresă celorlalţi:

— Pe astea le-a rupt?

— Da.

— Iuf, iuf! Şi un asemenea om trebuie să moară! De ce n-ar fi şi el un războinic de-al nostru, un kiowaş!? De ce e o faţă palidă?!

Abia acum se depărtă luând cu sine şi curelele. Kiowaşii îl urmară liniştiţi. Rămaseră numai paznicii mei.

Aşteptam cu încordare, cu neastâmpăr chinuitor să înceapă urmărirea banditului. Dar nicăieri nici un semn! Viaţa satului se aşează iarăşi în matca ei calmă şi tăcută. Simţeam că înnebunesc. Mă rugai de paznici să se informeze, dar aceştia n-aveau voie să-şi părăsească postul. Îl chemară pe un alt kiowaş şi acesta le relată că Tangua nu era de acord cu urmărirea. Ce să se bată pentru nişte hârtii pe care Pida nici nu ştia să le ci-

tească? N-aveau nici o valoare, nu-i erau de nici un folos!

Își poate oricine închipui câtă mânie clocotea în sufletul meu. Scrâșneam pur și simplu din dinți de ciudă. Paznicii vedeau în ce stare sunt și mă pândeau îngrijorați. Cât pe ce să mă smulg iarăși din legături, cu toate durerile ce-mi provocau orice mișcare... La ce puteau folosi însă toate acestea? La absolut nimic! Nu-mi rămânea decât să mă resemnez. De aceea mă liniștii în cele din urmă, cel puțin aparent, concentrându-mi toate gândurile asupra felului cum aveam să evadez din captivitate. Căci nu încăpea îndoială că trebuia să fug. Și jurai în sinea mea că voi fugi trecând peste orice obstacole.

După vreo trei ore de liniște auzii deodată țipătul unei femei. Observasem eu mai înainte că Păr-negru, ieșind din cortul ei, plecase undeva, departe. Acum se întorcea fuga și țipa. Dispăru apoi în cort și reveni însoțită de tatăl ei. Alergau amândoi și strigau cât îi ținea gura. Kiowașii aflați prin apropiere li se alăturară imediat. Se întâmplase, probabil, ceva deosebit, poate chiar în legătură cu furtul testamentului.

Nu dură mult și Pană-de-vultur veni în mare grabă spre mine, strigând încă de departe:

— Old Shatterhand se pricepe la multe. E și vraci sau nu?

— Da — răspunsei eu, în speranța că voi fi dezlegat, ca să îngrijesc pe cineva.

— Știi să alungi bolile?

— Desigur.

— Morții știi să-i înviezi?

— Dar ce, a murit cineva? Cine?

— Fiica mea.

— Cum? Păr-negru?

— Nu ea, ci sora ei mai mare, nevasta lui Pida. Zace jos, pe pământ, legată, nemișcată. Vraciul nostru spune că a murit. Cică a ucis-o Santer, care a furat hârtiile. Vrei s-o aduci din nou la viață?

— Duceți-mă la ea!

Mă slobozirăă de lângă copac, dar având grijă să-mi lege totuși mâinile și picioarele — ce-i drept, mai puțin strâns, ca să pot umbla. Mergând astfel, încet și bine păzit, ajunsei la cortul lui Pida. Mi se oferea deci prilejul să cunosc interiorul cortului, ceea ce-mi convenea foarte mult: știam doar că acolo se află armele mele. În fața cortului se adunaseră între timp o mulțime de bărbați, femei și copii care, privindu-mă respectuos, îmi făcură loc să trec.

Intrai în cort împreună cu Pană-de-vultur. Înăuntru se aflau Păr-negru și un bătrân hidos, șezând ghemuit pe vine lângă presupusul cadavru: era onorabilul vraci. La intrarea mea, bătrânul se ridică în picioare. Îmi plimbai privirea jur împrejur și iată, da, da, colo în stânga, văzui șaua și pătura mea, iar sus, atârnate într-un par, pistoalele și cuțitul meu de vânătoare! Era și firesc ca lucrurile să se afle aici: doar îi aparțineau acum lui Pida. Inutil să spun câtă bucurie îmi provocă această descoperire.

— Să vadă Old Shatterhand dacă fiica mea mai poate să învie din morți — mă rugă Pană-de-vultur.

Mă lăsai în genunchi și așa, cu mâinile legate, o examinai atent. Abia după câtva timp constatai că pulsul femeii bate totuși. Tatăl și sora ei mă priveau cu o încordare plină de teamă.

— E moartă și nimeni n-o mai poate învia! declară sentențios vraciul.

— Ba Dlo Shetterhand poate! i-o întorsei eu, hotărât.

— Ai spus că poți? Chiar poți? întrebă plin de speranță Pană-de-vultur.

— Trezește-o, trezește-o! se rugă de mine Păr-negru, așezându-mi mâinile pe umăr.

— Bine, se face. O trezesc. Dar pentru asta trebuie să mă lăsați singur.

— Vrei să ieșim din cort?

— Da.

— Iuf! Îți dai seama ce-mi ceri?

— Adică? zisei eu, deși știam bine ce-l îngrijora.

— Aici se află armele tale. Dacă le iei și fugi? Făgăduiește-mi că n-ai să te atingi de ele!

Se înțelege că-mi venea greu să promit. Ce ocazie minunată! Cu ajutorul cuțitului puteam să mă eliberez din legături — apoi, înarmat cu carabina și cu pistoalele mele, puteam să evadez fără nici un risc. Care smintit ar mai fi cutezat să-mi stea în drum?! Dar nu! S-ar fi iscat totuși o luptă și un tărăboi sălbatic. Și apoi — de ce să fug folosindu-mă de leșinul unei femei?

Pe o blană, între diverse mărunțișuri de uz casnic — ace, sfredele și alte asemenea — zării și două-trei lame din acelea de care se servesc femeile indiene pentru a tăia tendoanele de la cusături. Aceste lame sunt de obicei foarte fine și ascuțite. Nu-mi trebuia decât o asemenea sculă ca să-mi tai legăturile fără multă greutate și să ajung iarăși stăpân pe propriile mele mișcări. De aceea îl asigurai pe Pană-de-vultur:

— N-am să mă ating de arme. Făgăduiesc. De altfel, puteți să le luați cu voi.

— Nu, nu e cazul. Când Old Shatterhand făgăduiește, înseamnă că se va ține de cuvânt. Dar asta nu ajunge.

— Ce mai e?

— S-ar putea să fugi și fără arme, așa cum ai încercat adineauri, când te-ai smuls de lângă copac. Făgăduiești că n-ai să fugi?

— Da.

— Și că ai să te întorci la arborele morții, ca să te legăm din nou?

— Vă promit!

— Atunci haidem afară! Old Shatterhand nu e un mincinos ca Santer; putem avea încredere în el.

După ce părăsiră ei cortul și rămăsei doar cu femeia leșinată, prima mea grijă fu să ascund una din acele lame într-o manșetă a cămășii. Apoi mă ocupai de așa-zisa moartă.

Soțul ei, Pida, plecând la vânătoare, Santer se folosise de prilej ca să pătrundă în cort. De atunci trecuse destulă vreme și iată că femeia încă mai zăcea fără cunoștință. Nu se putea, deci, să fi leșinat doar datorită unui șoc psihic; cu siguranță că fusese lovită. Îi săltai capul și descoperii în creștet o umflătură serioasă. Apăsai, și femeia scoase un geamăt de durere. Repetând apăsarea, o făcui să deschidă ochii. Se uită la mine mai întâi buimacă, apoi privirea i se limpezi.

— Old Shatterhand — șopti ea.

— Mă cunoști?

— Da, te cunosc.

— Fii tare, să nu adormi și să mori din nou! Adu-ți aminte ce s-a întâmplat!

Teama că va muri dacă nu-și forțează memoria o făcu să se concentreze la maximum. Își duse mâna la umflătura de la cap și spuse:

— Eram singură... A intrat și mi-a cerut punga cu „medicamente“... I-am dat-o... Atunci m-a lovit.

— Unde-i punga? Mai este?

Privi spre un ungher unde era înfiptă o prăjină și constată speriată:

— Iuf! Nu mai e! A furat-o! M-a lovit, am căzut și . . . nu mai știu nimic.

Atunci îmi amintii că Pida îmi spusese în ajun unde și-a ascuns hârtiile, și anume în punga cu „medicamente". Iar azi, înainte de a fugi, Santer se lăudase că le are cu ambalaj cu tot, în buzunarul de la piept. Furase așadar punga în care era și testamentul. Pentru Pida, tânărul șef, pierderea pungii echivala cu o catastrofă. Ar fi trebuit să plece imediat în urmărirea hoțului și să-și redobândească amuletele.

— Poți să te ții așa, treză? Te ajută puterile? Sau ai să mori iar? o întrebai pe femeie.

— Nu mai mor — mă asigură ea. M-ai adus iar la viață. Îți mulțumesc.

Mă ridicai și dădui la o parte perdeaua ce masca intrarea în cort. Afară, tatăl și sora bolnavei, precum și o mulțime de kiowași așteptau rezultatul vrăjitoriei mele.

— Intrați! îi poftii eu. Moarta a înviat!

Nu mai e cazul să descriu bucuria ce o răspândiră aceste cuvinte. Toți, în cap cu Pană-de-vultur și fiica lui mezină, erau convinși că săvârșisem o minune. Iar eu nu aveam nici un interes să-i contrazic. Firește că nu-i recomandai pacientei decât niște comprese reci, dând indicații cum să fie pregătite și aplicate.

Pe cât era de mare bucuria kiowașilor în legătură cu „învierea" din morți, pe atât de crâncenă era furia lor împotriva hoțului care furase punga cu „medicamente". Desigur că faptul fu adus la cunoștința lui Tangua, care ordonă imediat ca o trupă de războinici să-l urmărească pe bandit. În același timp câțiva cercetași plecară să-l caute pe Pida. Iar eu, condus de Pană-de-vultur, mă îndreptai iarăși spre arborele morții, de care bătrânul mă

legă foarte meticulos. Era plin de laude pentru mine şi-mi arăta o recunoştinţă fără margini. Dar, firește, în felul său indienesc.

— Îţi vom pregăti chinuri şi mai grozave decât aveam de gând — mă asigură el. Nimeni pe lume nu va fi pătimit cât ai să pătimeşti tu. Astfel, când ai să ajungi sus, în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, vei fi cel mai cu vază şi mai cinstit dintre toţi albii care au pătruns acolo.

„Foarte plăcut, n-am ce zice“ — gândii în sinea mea. Lui, însă, îi spusei cu glas tare:

— Dacă l-aţi fi urmărit pe Santer când v-am cerut eu, acum banditul ar fi fost în mâinile voastre. Aşa, însă, cred c-o să vă scape.

— Îl prindem noi! A lăsat urme foarte deslușite.

— Eh, dacă m-aş putea lua şi eu după el!

— Asta se poate.

— Cum? Doar sunt prizonier, sunt legat!

— Poţi să pleci călare împreună cu Pida. Numai să făgăduieşti că vii înapoi, ca să te supunem caznelor. Vrei?

— Nu. Dacă e să mor, atunci să se întâmple cât mai repede. Nu mai am răbdare să aştept.

— Eşti un mare viteaz, asta o ştie toată lumea. Numai un viteaz ca tine vorbeşte aşa. Kiowaşilor le pare foarte rău că nu eşti unul de-ai lor.

Pană-de-vultur plecă fără ca eu să-i fi mărturisit că regretul lor nu găsea de fapt nici un ecou în sufletul meu insensibil şi că nutream speranţa să-i părăsesc pe toţi aceşti admiratori ai mei chiar în noaptea următoare. Şi încă fără să-mi iau rămas bun!

Pida fu repede găsit şi se întoarse în goana mare pe calul lui înspumat. Intră mai întâi în cortul lui, apoi în cel al bătrânului. Pe urmă veni spre mine. Părea cât se

poate de calm, dându-şi desigur multă osteneală ca să-şi ascundă tulburarea inimii.

— Old Shatterhand a trezit-o din morţi pe soţia mea dragă şi i-a dat din nou viaţă. Îţi mulţumesc. Ai aflat cu de-amănuntul cum s-au petrecut lucrurile?

— Da. Cum se simte nevastă-ta?

— O doare capul, însă apa rece îi mai domoleşte durerile. Se va face bine curând. În schimb, sufletul meu e bolnav şi nu poate fi tămăduit până nu-mi recapăt punga cu „medicamente".

— De ce n-aţi ţinut seama de cuvântul meu?

— Old Shatterhand are totdeauna dreptate. Dacă războinicii noştri l-ar fi ascultat măcar azi şi s-ar fi luat de îndată pe urmele hoţului, atunci l-am avea de mult aici.

— Pida vrea să plece şi să-l caute?

— Da. Trebuie să plec în mare grabă şi am venit să-mi iau rămas bun de la tine. Acum iarăşi va trece o bucată de timp până să te omorâm, deşi, după câte mi-a spus Pană-de-vultur, ai vrea să mori cât mai curând. Ce să-i faci, trebuie să mai rabzi până mă-ntorc.

— Aştept cu plăcere!

O spusesem cu toată sinceritatea. El însă se simţi dator să mă consoleze cât de cât:

— Cred că nu e prea uşor să-ţi aştepţi atâta vreme sfârşitul, să stai mereu cu moartea în faţă. Dar am poruncit să ţi se facă aşteptarea mai plăcută. Dac-ai vrea să-mi asculţi propunerea, ţi-ar fi şi mai uşor . . .

— Despre ce-i vorba?

— Vino cu mine!

— Vin, cum să nu!

— Iuf! Asta-i bine. Cu ajutorul tău nu mai încape îndoială că voi pune mâna pe hoţ. Te dezleg chiar acum şi-ţi dau înapoi armele.

— Stai! Încă nu! Am și eu o dorință.

— Spune.

— Merg cu tine dacă mă eliberați cu totul.

— Iuf! Nu se poate!

— Atunci rămân aici.

— Te eliberăm pentru cât durează drumul. Pe urmă, însă, te întorci ca să-ți împlinești soarta. Nu-ți cerem decât să ne dai cuvântul că nu vei fugi pe drum.

— Vasăzică, mă luați cu voi numai pentru că știți că ochiul meu descoperă orice urmă? Vă mulțumesc. Mai bine rămân pe loc. Old Shatterhand nu e un copoi, o javră pe care o folosești la vânat.

— Mai gândește-te, totuși.

— N-am ce mă gândi!

— Hai, cumpănește bine. Fără ajutorul tău s-ar putea să nu-l prindem pe hoț. Și atunci punga mea ...

— Mie, dac-ar fi, nu mi-ar scăpa nici în gaură de șarpe. Dar nu eu sunt păgubitul, ci tu. Caută-l, deci, prinde-l!

Fără să înțeleagă încotro bat, Pida dădu dezamăgit din cap și rosti cu resemnare:

— Te-aș fi luat cu dragă inimă drept mulțumită că ai întors-o de la moarte pe soția mea. Dar dacă nu vrei, n-am ce face.

— Mulțumește-mi într-alt chip. Aș avea, de pildă, o rugăminte.

— Te ascult.

— Bănuiesc ceva în legătură cu cei trei albi care l-au însoțit pe Santer. Unde se află acum?

— Sunt la ei în cort.

— Liberi?

— Ba nu. I-am legat. Doar sunt prieteni cu hoțul!

— Păi, ce vină au ei?

— Şi ei întreabă tot aşa. Însă Santer, fiind duşmanul nostru, înseamnă că şi prietenii lui trebuie socotiţi duşmani. Vor fi legaţi la arborele morţii şi vor muri o dată cu tine.

— Să ştii că ei habar n-au avut de isprava lui Santer.

— Asta nu ne priveşte. De ce nu te-au ascultat măcar pe tine? Doar i-ai sfătuit ce şi cum.

— Pida, tânărul, viteazul şi preacinstitul şef al kiowaşilor, să-şi plece urechea la cele ce-i spun: eu va trebui să mor, dar nu mă rog pentru viaţa mea. În schimb, vă cer să-i iertaţi pe aceşti oameni.

— Iuf! Şi ce să facem?

— Să le daţi drumul.

— Cum adică, să-i las să plece cu caii şi cu armele lor?

— Lasă-i, drept răsplată că ţi-am înviat soţia, care zici că ţi-e dragă.

Se întoarse cu spatele la mine. Înţelegeam că se află pradă unui cumplit zbucium sufletesc. După un răstimp, mi se adresă din nou:

— Old Shatterhand nu seamănă cu celelalte feţe palide, nici cu alţi oameni. De aceea e greu să-l înţelegi Dacă s-ar fi rugat pentru el, poate că i-am fi dat un pr lej de scăpare, încercându-l în luptă cu cei mai viteji şi mai tari războinici ai noştri. Însă el nu cere să i se schimbe soarta. Doar pentru alţii se roagă.

— E adevărat. Şi mă mai rog încă o dată pentru ei.

— Bine, să fie liberi! Dar atunci să ne înţelegem asupra unui lucru.

— Să aud

— Tu îţi pierzi astfel dreptul la orice îngăduinţă, ca şi la orice răsplată pentru învierea soţiei mele. Adică nu-ţi mai rămân dator cu nimic.

— Fie şi aşa! Suntem chit.

— Am să-i eliberez, dar de umilire n-am să-i scap. Destul că nu te-au ascultat la timpul cuvenit. Să vină deci la tine și să-ți mulțumească. *Howgh!*

Și Pida se depărtă. Îl văzui apoi intrând în cortul tatălui său, care trebuia firește informat asupra discuției. După puțin ieși din nou și se pierdu printre arbori, revenind în cele din urmă cu cei trei albi care își purtau caii de dârlogi. Pida întinse brațul în direcția mea, dar fără să se apropie.

Gates, Clay și Summer încălecară și veniră spre mine cu niște mutre de autentici pocăiți.

— Mister Shatterhand — începu primul — am auzit ce s-a întâmplat. E oare atât de grav când dispare o biată pungă umplută cu cine știe ce leacuri bășești?

— Întrebarea dumitale confirmă faptul că habar n-aveți de datinile pieilor-roșii. Pierderea pungii cu „medicamente" e tot ce poate fi mai grav pentru un războinic indian. Măcar atâta s-ar fi cuvenit să știți.

— *Well!* Acuma pricep de ce s-a înfuriat Pida atât de tare, de a pus să ne lege numaidecât. Ce-o să mai pățească Santer când l-or prinde!

— Nici nu merită altceva. Ei, acum recunoașteți că banditul plănuia să vă ducă de nas?

— Pe noi? Ce ne pasă nouă de punga aia?

— Ba ar trebui să vă pese mult de tot! Aflați că în pungă se află hârtiile pe care ținea el să le aibă.

— Și ce ne interesează pe noi hârtiile?

— Acolo e descris exact locul unde se află nuggeții.

— Ei, al dracului! Vorbiți serios?

— Cât se poate de serios.

— Și dacă totuși vă înșelați?

— Nici gând. Doar le-am citit cu ochii mei!

— Vasăzică, știți și dumneavoastră locul?

— Firește.

— Păi, spuneți-ne și nouă! O să-l ajungem din urmă pe Santer și-i luăm aurul de sub nas!

— Nu sunteți voi făcuți pentru așa ceva. Și-apoi, dacă nu m-ați crezut mai înainte, ce vă face să-mi dați crezare tocmai acum? Adevărul e că Santer v-ar fi folosit numai drept copoi care să adulmece vulpea de aur, după care v-ar fi împușcat. Acum, însă, se poate lipsi de ajutorul vostru și nici nu-și mai bate capul cum să vă înlăture, fiindcă știe că indienii, socotindu-vă complicii lui, vă vor trata ca pe niște dușmani.

— De necrezut! Se pare că numai datorită dumneavoastră am fost eliberați . . . Așa ne-a spus Pida.

— S-ar putea. În orice caz, vă așteaptă tortura și moartea alături de mine.

— Și ați intervenit pentru noi? . . . Dar cu dumneavoastră cum rămâne? Ce se întâmplă?

— Ce să se întâmple? O să mă tortureze și atât.

— Și va fi să muriți?

— *Yes.*

— Ne pare rău, sir, ne pare foarte rău. N-am putea să vă ajutăm în vreun fel?

— Mulțumesc, mister Gates. În cazul meu orice ajutor e de prisos. Vedeți-vă de drum și povestiți pe unde treceți că Old Shatterhand s-a dus dintre vii, că a murit printre kiowași, la stâlpul torturii.

— Tragică veste! Aș prefera să le duc oamenilor un mesaj mai plăcut în legătură cu persoana dumneavoastră.

— Ai fi putut să-l duci, dacă nu mă mințeai la Mugworthills. Atunci kiowașii n-ar mai fi pus mâna pe mine. De fapt, și dumneata ești vinovat pentru moartea atât de oribilă și de grea care mă așteaptă. Ei, haide, plecați de-aici!

Gates se cam fâstâcise; nu știa ce să răspundă. Clay și Summer, care stătuseră ca muții, păreau și mai în-

curcați. Până la urmă tustrei găsiră cu cale să se cărăbănească. De fapt, nici nu-mi mulțumiră măcar. Atâta doar că, ajunși la oarecare depărtare, mai întoarseră o dată capetele și mă răsplătiră cu niște priviri idioate și rătăcite.

Abia plecară ei, că și Pida ieși călare din sat, fără să se uite barem în direcția mea. Și pe bună dreptate. Doar eram chit! Dânsul credea că la întoarcere mă va găsi tot aici, legat de copac. Eu, în schimb, eram convins că, dacă se ținea mereu după Santer, aveam să-l revăd fie la Rio Pecos, fie și mai departe, la Sierra Rita. Cine urma să aibă dreptate? El sau eu?

Când Păr-negru îmi aduse mâncarea de prânz, mă interesai cum îi merge pacientei mele și aflai cu bucurie că durerile de cap scădeau din intensitate. Fata, drăguța de ea, mă hrăni cu atâta sârg, încât mă văzui nevoit să o refuz până la urmă; nu mai încăpea în mine friptura. Când să plece, Păr-negru mă învălui într-o privire plină de compasiune. Ochii îi erau umezi. Vedeam că o apasă ceva pe suflet, dar se sfia să vorbească fără îndemnul meu. De aceea o încurajai:

— Tânăra mea soră vrea să-mi spună ceva?

— Old Shatterhand n-a făcut bine — îmi reproșă ea.

— În ce privință?

— Mai bine ar fi plecat cu Pida.

— N aveam de ce să plec.

— Ba Old Shatterhand avea de ce! El așteaptă să moară mândru și neînfricat la stâlpul caznelor. Dar Păr-negru crede că e totuși mai bine să trăiești decât să mori.

— Așa e. Numai că trebuia să mă întorc și să mă las ucis.

— Pida nu putea să nu ceară acest lucru. Până la urmă însă, cine știe dacă Old Shatterhand nu s-ar fi înfrățit cu el, fumând pipa păcii!

— Și dac-am fi fumat, crezi că m-ar fi scăpat el de la moarte?

— Da.

— Pesemne că ai dreptate. Eu însă trebuia să fac ce am făcut. Spune-mi: dorești cu tot dinadinsul ca eu să rămân în viață?

— Doresc — recunoscu ea cu sinceritate. Doar ai înviat-o pe sora mea!

— Atunci nu-ți mai face griji. Old Shatterhand știe totdeauna cum să se descurce.

Rămase o clipă pe gânduri, aruncă apoi o privire piezișă paznicilor și făcu un gest nervos. O înțelesei. Dorea să-mi vorbească despre evadare și nu putea. Îi vorbii eu zâmbind:

— Ochii tinerei mele surori sunt frumoși și limpezi. Old Shatterhand vede prin ei inima și gândurile tale.

— Le vede cu adevărat?

— Desigur. Și gândurile tale se vor împlini.

— Când?

— Foarte curând.

— Împlinească-se ceea ce spui. Păr-negru va avea o mare bucurie.

Acest scurt schimb de cuvinte îi ușură inima și-i dădu curaj. Seara, în timpul cinei, fata riscă și mai mult. Ca și în ajun, focurile ardeau în fața corturilor, dar dincoace, pe sub arbori, era întuneric beznă. În timp ce mă hrănea, întinzându-mi câte o bucată de friptură în vârful cuțitului, fata se apropie mult de mine. La un moment dat, mă călcă pe picior, atrăgându-mi atenția asupra celor ce avea să-mi spună, și-mi vorbi apăsat, cu tâlc:

— Old Shatterhand n-a mâncat destul. O să-i fie foame. Poate mai dorește ceva? Sunt gata să-i aduc.

Paznicii nu se sesizară de aceste vorbe. Eu însă le descifrai imediat tâlcul. Trebuia să-i răspund referindu-mă foarte firesc la mâncare, dar indicându-i de fapt un obiect de care aș fi avut nevoie ca să-mi asigur posibilitatea unei evadări. Păr-negru se oferea să mi-l aducă.

— Sora mea e bună cu mine și-i mulțumesc — rostii eu pe un ton cât se poate de firesc. Mie însă nu-mi mai trebuie nimic, sunt îndestulat. Cum îi mai merge soției lui Pida, tânăra căpetenie a kiowașilor?

— O doare din ce în ce mai puțin, dar mai trebuie legată la cap cu cârpe reci.

— Foarte bine! Să i se dea îngrijire. Cine stă lângă ea de obicei?

— Eu.

— Și deseară?

— Tot eu.

— Dar nici noaptea nu trebuie părăsită!

— Stau eu toată noaptea.

Glasul îi tremura. Înțelesese.

— Vasăzică, stai cu ea până dimineața. Și pe urmă mai treci pe-aici?

— Trec. O să ne revedem . . .

Și plecă. Gardienilor le scăpase total sensul discuției noastre.

Trebuia deci, după ce îmi voi fi tăiat legăturile cu ajutorul lamei, să mă strecor în cortul lui Pida și să iau de acolo lucrurile ce-mi aparțin. Cu siguranță că Păr-negru avea să mă aștepte în cort. Faptul mă bucura, dar năștea în același timp unele complicații. Dacă-mi luam armele și celelalte lucruri de față cu cele două surori, atunci a doua zi ar fi fost aspru dojenite. Pentru a nu mă da de gol, ele trebuiau să tacă mâlc —

deşi datoria lor era să dea alarma, să strige după ajutor. Cum aveam să rezolv problema? Numai determinându-le să se lase legate de mine. Apoi, după ce voi fi plecat, surorile n-aveau decât să ţipe şi să se zbată în toată legea şi să povestească, îngrozite, că apărusem pe furiş în cortul lor şi că le lovisem, năucindu-le dintr-un pumn. Kiowaşii le-ar fi crezut cu siguranţă: doar eram renumit în ce priveşte metoda cu pumnul. Că şi nevasta lui Pida va fi de acord cu acest şiretlic, nu mă îndoiam, de vreme ce mă socotea salvatorul ei.

Mă mai frământa încă o problemă cât se poate de serioasă. Oare carabina mea să fi rămas în cort? Oare Pida, care îi cunoştea valoarea, n-o fi luat-o cu el? Pe de altă parte însă, tânărul şef nu ştia s-o mânuiască şi nici nu venise la mine ca să-i explic mecanismul înainte de a pleca. Ce era mai probabil: s-o fi luat sau nu? Trebuia văzut la faţa locului. Dacă n-o găseam, atunci, până a mă ocupa de urmărirea lui Santer, trebuia să-mi regăsesc această armă de mare preţ.

În fine, sosi şi garda de noapte, dirijată personal de Pană-de-vultur. Serios, dar nu fără simpatie pentru mine, bătrânul mă dezlegă cu mâinile lui, temându-se ca nu cumva ceilalţi umblând mai brutal, să-mi deschidă iar rănile de la încheieturi. Mă culcai în ţarcul meu şi, fără să observe nimeni, trăsei afară lama ascunsă în manşeta de la mâneca stângă. Îmi întinsei apoi braţul stâng, ca să mi-l lege de un par. Când îmi petrecură cureaua, făcui ca şi cum m-ar durea cumplit şi dusei repede mâna la gură, în timp ce cu dreapta încă liberă tăiai legătura respectivă aproape complet.

— Bagă de seamă! îl dojeni Pană-de-vultur pe unul din kiowaşi. I-ai atins rana. O să-l chinuim noi la timpul cuvenit; acum n-are nici un rost!

Profitând de acest moment, lăsai lama să cadă într-un loc ce-l alesesem dinainte, așa fel încât s-o pot apuca mai târziu cu mâna stângă. Kiowașii îmi legară apoi și mâna dreaptă, și picioarele. Ca și în seara precedentă, mă înveliră cu o pătură și alta mi-o puseră sub cap. Totul fiind gata, Pană-de-vultur vorbi într-un fel cât se poate de liniștitor pentru mine:

— Înainte Old Shatterhand a putut să se smulgă de-aici cât de cât, dar acum, cu rănile astea la încheieturi, nici gând să mai rupă curelele!

După care bătrânul plecă, iar străjerii se așezară chiar la picioarele mele.

Sunt oameni care, în clipe de mare cumpănă, abia dacă își pot stăpâni nervii. Eu însă îmi păstram calmul dintotdeauna. Cred că eram chiar mai liniștit ca oricând. Trecu o oră și încă una. Focurile se stinseră pe rând; numai cel din fața cortului lui Tangua mai stăruia. Noaptea se lăsese răcoroasă și paznicii ședeau ghemuiți, cu genunchii strânși la gură. Dar poziția fiind mai incomodă, se lungiră la un moment dat cu capetele spre mine. Atunci . . . o smucitură scurtă și cureaua din stânga, aproape tăiată, se rupse de tot. Îmi eliberasem deci mâna stângă. O întinsei ușurel și, pipăind, găsii lama. Apoi, răsucindu-mă puțin într-o parte — ceea ce înainte n-ar fi fost deloc cu putință — îmi strecurai mâna stângă pe sub pătură, până izbutii să tai și cureaua ce-mi imobiliza dreapta. În fine, nu mai era mult. Mă socoteam ca și salvat!

Și acum, picioarele . . . Dar străjerii? Oare dorm? Mă mișcai anume, o dată și încă o dată. Păreau că dorm și că nu aud nimic . . .

Fie ce-o fi! . . . Dădui pătura la o parte și mă ridicai în capul oaselor . . . Într-adevăr, flăcăii dormeau buștean. Două tăieturi repezi și gata: liber! Apoi câte un

pumn zdravăn în capetele străjerilor! Bieții kiowași, nici nu se mai deșteptară din somn. Îi legai cu bucățile de curea ce le aveam la îndemână, rupsei două colțuri din pătură și le băgai la amândoi în gură, drept căluțe, ca să nu poată alarma satul când se vor trezi. Calul, credinciosul meu prieten, venise și în seara aceea să se culce lângă mine. Deci totul era în ordine.

Mă ridicai și-mi dezmorții mădularele. Cât de bine-mi făcea! Pornii apoi târâș de la copac la copac, de la cort la cort. Nimeni nu se mișca în tot satul. Ajunsei astfel cu bine la cortul lui Pida. Când să intru, auzii în stânga mea un zgomot ușor. Trăsei cu urechea. Se apropiau de mine niște pași mărunți. Și cine credeți că era?

— Păr-negru! șoptii eu.

— Old Shatterhand! se auzi vocea ei reținută.

Mă ridicai de la pământ și o întrebai.

— De ce nu stai în cort?

— Nu e nimeni înăuntru. Știi, ca să nu ne certe mâine, am dus-o pe sora dincolo, în cortul tatii. Cică s-o îngrijesc mai bine.

O, viclenie femeiască, multe mai ești în stare să inventezi!

Și lucrurile mele unde sunt?

— Aici, la locul lor.

— Le-am văzut eu azi atârnate sus. Dar puștile?

— Sub așternutul lui Pida. Cal ai?

— Îl am pe-al meu; mă așteaptă. Dragă Păr-negru, ai fost tare bună cu mine! S-ar cădea să-ți mulțumesc pentru multe, pentru foarte multe...

— Old Shatterhand a fost bun cu toți... Ai să te mai întorci pe la noi?

— Cred că da. Am să mă întorc cu Pida, care va fi să-mi fie frate și prieten.

— Te duci după el?

— Da. Vreau să-l găsesc.

— Dar să nu-i spui că am vreun amestec în fuga ta. Numai sora mea și cu mine să cunoaștem această taină.

— ... Dă-mi mâna, să-ți mulțumesc!

Mi-o întinse, vorbind cu gingășie și sfială:

— Fie ca toate să-ți meargă din plin! Acum trebuie să plec; sora va fi îngrijorată.

Se smulse înainte de a-i fi putut duce mâna la buzele mele și dispăru. Copilă indiană, dragă și bună copilă!

Intrai repede în cort și în primul rând îmi căutai armele. Erau într-adevăr sub așternut, învelite într-o pătură. Le scosei afară și mi le atârnai de umăr. Se aflau în cort și pistoalele, și cuțitul meu de vânătoare, precum și harnașamentul întreg. După numai cinci minute părăseam cortul și mă întorceam la arborele morții, ca să-mi înșeuez calul. Mă aplecai asupra celor doi paznici: se treziseră între timp.

— Războinicii kiowașilor n-au avut noroc — le vorbii eu în șoaptă. Ei nu-l vor vedea niciodată pe Old Shatterhand cum se chinuie și piere la stâlpul caznelor. Acum mă duc în ajutorul lui Pida. Trebuie să-l prind pe Santer, tâlharul și ucigașul care ne-a scăpat din mâini. Iar cu tânăra voastră căpetenie să știți că am să mă port ca un frate. Poate să ne întoarcem chiar împreună. Faceți ca Tangua să afle cele ce vă spun. Să nu-și facă griji în legătură cu fiul său, căci am să-l ocrotesc. Fiii și fiicele kiowașilor mi-au arătat multă prietenie. De aceea le datorez mulțumiri. Spuneți-le că n-am să-i uit niciodată. *Howgh!*

Luând calul de dârlogi, mă depărtai tiptil; mergeam deocamdată pe jos, ca să nu trezesc pe nimeni din somn.

Abia mai încolo urcai în șa și mă îndreptai prin prerie spre miazăzi . . .

Știam că Santer o luase spre Rio Pecos și atât îmi era de ajuns. De unde știam că o apucase într-acolo? Din testamentul lui Winnetou!

Fragmentul pe care izbutisem să-l citesc conținea trei denumiri în apașă. Pe una din ele, Indelce-cil, banditul o înțelesese. Dar celelalte două — Te-șoș și Dek-lil-to — îi erau total necunoscute. Și chiar dac-ar fi priceput sensul cuvintelor, încă nu putea ști unde se găsesc de fapt „Stânca ursului“ și „Apa întunecată“. Acestea se aflau departe, dincolo de Sierra Rita, pe unde trecusem o singură dată cu Winnetou. Noi înșine botezasem astfel stânca și apa cu pricina, încât nimeni nu știa la ce puncte se referă aceste denumiri — în afară de mine și de doi apași, care ne însoțiseră atunci și care, îmbătrânind între timp, nu se mai urneau din satul lor de lângă Rio Pecos. Deci, ca să dezlege misterul, Santer trebuia să-i caute pe ei.

Dar de unde să afle Santer că tocmai acești bătrâni erau singurii deținători ai secretului? Nimic mai simplu. Orice apaș l-ar fi îndreptat spre ei; pentru că toți știau denumirile respective, precum și întâmplarea ce o trăisem atunci; doar că nimeni nu călcase vreodată pe-acolo, în afara celor doi bătrâni. Eram deci sigur că Santer, la îndemnul celorlalți apași, li se va adresa lor.

Dar printre apași se găseau și unii care știau că Santer fusese dușmanul lui Winnetou, că-i omorâse pe Inciu-ciuna și Nșo-ci. Avea el să riște într-atât și să se arate chiar în satul lor?

De ce nu? De dragul aurului, banditul riscă orice. La nevoie recurge la tot soiul de șiretlicuri. Chiar și testamentul furat îl putea scoate din cele mai grele în-

curcături, servindu-i de legitimație. Căci pe plicul de piele Winnetou își crestase totemul său.

Planul meu era să ajung la apași înaintea lui Santer, pentru ca, preveniți la timp, aceștia să pună mâna pe bandit de îndată ce-ar fi apărut. Era cea mai bună soluție, mai ales că mustangului meu iute ca vântul nu i-ar fi fost prea greu să câștige întrecerea cu calul lui Santer. Planul acesta mă scutea totodată de căutarea urmelor, ceea ce ar fi însemnat multă risipă de timp.

Din nefericire, încă de a doua zi calul meu începu să șchiopăteze și mă căzneam în zadar să descopăr cauza. Abia a treia zi observai la picior o inflamație provocată de un spin. Îi scosei, ce-i drept, spinul din picior, dar incidentul mă și întârziase rău de tot. Era aproape sigur că nu-l mai puteam întrece pe bandit, ba că aveam să ajung chiar mult în urma lui.

Încă înainte de Rio Pecos, pe când străbăteam o savană aproape lipsită de vegetație, apărură deodată doi călăreți venind în direcția mea. Erau indieni. Văzându-mă de unul singur, nu se sfiiră să-și continue drumul. Ajunși în dreptul meu, unul din ei își agită pușca deasupra capului și, strigându-mă pe nume, se apropie în galop. Era Yato-ka, adică „Picior-sprinten", un războinic apaș cu care mă cunoșteam. Pe celălalt nu-l întâlnisem până atunci. După un schimb de saluturi, mă adresai amândurora:

— După câte văd, frații mei nu se află nici pe picior de război, nici pe drum de vânătoare. Atunci încotro graba?

— Mergem spre miazănoapte, în munții Ventrei-Mari, ca să cinstim mormântul lui Winnetou, căpetenia noastră — răspunse Yato-ka.

— Vasăzică, ați aflat de moartea lui?

— Am aflat acum câteva zile. Îți închipui ce jale și ce bocet a fost peste tot!

— Știu frații mei că eu am fost de față la moartea lui Winnetou?

— Da, știm. Old Shatterhand ne va povesti totul și ne va călăuzi apoi în luptă, ca să răzbunăm moartea viteazului conducător.

— Despre asta o să mai vorbim. Și ați plecat numai așa, în doi, spre miazănoapte? Doar e drum până acolo, nu șagă!

— Noi suntem iscoade, pentru că potăile alea de comanși iar au dezgropat securea războiului. Frații noștri ne urmează de departe.

— Câți?

— De cinci ori câte zece.

— Cine vă conduce?

— Til-Lata, „Mâna-sângeroasă", pe care l-am ales căpetenie.

— Îl cunosc. E cel mai vrednic și mai potrivit pentru rangul de căpetenie. Ați văzut cumva vreun călăreț străin?

— Am văzut unul.

— Când?

— Chiar ieri. Era o față palidă. Ne-a întrebat de Te-șoș și l-am îndrumat spre pueblo, la bătrânul Inta.

— Iuf! zisei eu ca indienii. E tocmai omul pe care-l caut. Dânsul l-a ucis pe Inciu-ciuna. Trebuie să-l prind!

— Iuf, iuf! repetară amândoi apașii cu ciudă. Și noi nici n-am știut! L-am lăsat să-și vadă de drum!

— Nu face nimic. Bine că l-ați văzut. Acuma, însă, faceți cale-ntoarsă! Haideți! Vă conduc eu mai târziu în munții Ventrei-Mari.

— Bine, ne întoarcem! consimți Yato-ka. Trebuie să-l prindem pe ucigaș!

Porniram deci tustrei spre Rio Pecos.

După câteva ore de călărie ajunserăm la râu şi, traversându-l, ne continuarăm drumul de-a lungul malului. Între timp, le povestii celor doi războinici întâlnirea mea cu Santer la Nugget-tsil, precum şi celelalte întâmplări trăite printre kiowaşi.

— Vasăzică Pida, tânăra căpetenie, îl urmăreşte pe mişel? întrebă Yato-ka.

— Întocmai.

— De unul singur?

— Înaintea lui a plecat şi o ceată de războinici trimisă de Tangua. Cred că trebuie s-o fi ajuns repede din urmă.

— Ştii câţi războinici erau?

— I-am văzut la plecare. Erau zece. Acum, cu Pida, sunt unsprezece.

— Numai atâţia?

— Doar n-or fi prea puţini pentru urmărirea unui singur fugar! Mai degrabă sunt prea mulţi.

— Iuf! Fiii apaşilor se vor bucura grozav; o să-l prindem pe Pida împreună cu războinicii lui şi o să-i legăm pe toţi la stâlpul caznelor.

— Ba n-o să-i legaţi! rostii ferm.

— Nu? Crezi c-o să ne scape? Păi Santer a plecat spre satul nostru, iar kiowaşii vin pe urmele lui; aşa că putem să-i prindem.

— De asta sunt convins. Dar n-o să-i legaţi la stâlpul caznelor.

— Nu te înţeleg. Doar sunt duşmani! Şi pe tine au vrut să te omoare.

— Ba s-au purtat omeneşte. Şi să ştii un lucru: cu toate că, potrivit obiceiului, se pregăteau să mă omoare, totuşi Pida mi-e prieten!

— Iuf! zise Yato-ka. Old Shatterhand nu s-a schimbat deloc; își cruță și acum dușmanii. Dar va fi oare și Til-Lata de aceeași părere?

— N-am nici o îndoială.

— Nu uita că Til-Lata a fost întotdeauna un războinic viteaz, iar acum e căpetenia apașilor! El trebuie să arate că merită a fi în fruntea războinicilor săi. Aici nu prea încape mila.

— Oare nu sunt și eu o căpetenie a voastră?

— Da, Old Shatterhand e căpetenie.

— Și n-aș fi ajuns eu, oare, încă înaintea lui Til-Lata, să conduc întregul vostru neam?

— Adevărat, chiar cu mult înainte.

— Atunci va trebui să mă asculte. Dacă-i prindeți pe kiowași, Til-Lata n-o să le facă nimic. Aceasta mi-e dorința.

Poate că apașul ar mai fi înșirat unele argumente contra, dar deodată atenția noastră fu atrasă de niște urme care veneau dinspre stânga, unde albia râului era mai ușor de trecut și se înșirau pe mal paralel cu direcția pe care ne mișcam noi. Bineînțeles că descălecarăm ca să le cercetăm mai îndeaproape. Călăreții cu pricina trecuseră în șir indian pentru a nu-și divulga numărul; se deplasau deci cu mare precauție, știindu-se pe teritoriu dușman. Deși nu puteam stabili numărul călăreților, bănuiam totuși că e vorba de Pida și de kiowașii lui.

După puțin ajunserăm într-un loc unde călăreții se opriseră, părăsind ordinea strictă de până atunci. Izbutii astfel să deslușesc urmele a unsprezece cai. Așadar, nu mă înșelasem.

— Războinicii voștri vin încoace, spre râu? îl întrebai pe Yato-ka.

— Da, se vor întâlni deci cu kiowaşii. Aceştia sunt numai unsprezece, pe când ai noştri sunt de cinci ori zece.

— Şi la ce depărtare se află?

— Când te-am întâlnit, erau cam la o jumătate de zi în urmă.

— Iar kiowaşii, după cum se vede, sunt numai la o jumătate de ceas înaintea noastră. Hai să ne grăbim şi să-i ajungem până nu se vor întâlni cu fraţii tăi. Să dăm pinteni cailor!

Cei doi apaşi nu se împotriviră. Galoparăm deci pe urmele călăreţilor lui Pida. Aceştia erau încă prea departe ca să ne observe. Dar când ne apropiarăm, îşi întoarseră capetele şi ne recunoscură imediat. Pida răcni speriat, înfingându-şi călcâiele în burta calului...

— Stai, Pida! Nu te teme! îi strigai cât putui de tare. Mă pun chezaş pentru tine în faţa apaşilor!

Cu toată spaima ce-i provocasem, tânărul păru să aibă încredere în spusele mele. Îşi struni calul, dând şi celorlalţi kiowaşi ordin de oprire... Pe măsură ce mă apropiam de el, observam din ce în ce mai clar cât de uluit era de neaşteptata-mi apariţie. Cel puţin oamenii săi încremeniseră de-a binelea.

— Old... Shat... terhand! exclamă tânăra căpetenie. Old... Shat... terhand e liber! Cine ţi-a dat drumul?

— Nimeni. M-am dezlegat singur.

— Iuf, iuf, iuf! Asta nu se poate!

— Ba uite că se poate! Ştiam eu că am să fug. De aceea nici nu m-am dus cu tine; nu voiam ca tu să-mi faci vreo înlesnire. Fiecare să redobândească singur ceea ce a pierdut, aşa ţi-am spus. Acum te rog să ai încredere. Îţi sunt prieten şi voi avea grijă ca apaşii să nu-ţi facă nici un rău.

— Iuf! Vrei să-mi dai o mână de ajutor?

— Da. Pe cuvântul meu de cinste.

— Eu cred în cuvântul lui Old Shatterhand.

— Crede şi nu fi neliniştit. Uită-te colo! Ceata apaşilor s-a şi întâlnit cu cei doi oameni trimişi de mine. Au descălecat şi mă aşteaptă. Voi aţi dat de urmele lui Santer?

— Am dat. Însă deocamdată nu l-am prins pe bandit.

— Dânsul vrea să ajungă în satul apaşilor.

— Aşa gândim şi noi; urmele duc într-acolo. Tocmai ne ţineam de ele.

— Mare nechibzuinţă! Apaşii v-ar fi omorât pe toţi.

— Ce să fac! Trebuie să-mi caut punga cu „medicamente" fie şi cu preţul vieţii! Ziceam să ne furişăm până lângă sat. Poate am fi izbutit să punem mâna pe Santer.

— Acum o să-l prindeţi mai uşor. Vă apăr eu de primejdii. Dar asta numai dacă ne înfrăţim. Descalecă şi hai să fumăm pipa păcii!

— Iuf! Old Shatterhand, marele războinic care a izbutit să scape de arborele morţii fără nici un ajutor, vrea să-l cinstească pe Pida cu prietenia lui?

— Vreau! Hai, grăbeşte-te, că altminteri apaşii îşi vor pierde răbdarea.

Descălecarăm, fumarăm calumetul potrivit ritualului, după care îl rugai pe Pida să stea pe loc până îi voi face semn. Mă săltai iarăşi în şa şi pornii către ceata apaşilor, pe care Yato-ka îi informase între timp despre intenţiile mele. Ţinându-şi caii de căpăstru, oamenii formaseră un semicerc la mijlocul căruia stătea Til-Lata.

Îl cunoşteam foarte bine pe acest apaş. Era, ce-i drept, foarte orgolios, dar în raporturile sale cu mine se purtase totdeauna plin de politeţe şi supunere. Puteam

spera deci oă n-o să refuze o înțelegere cu Pida. Îi strânsei mâna, îi adresai câteva vorbe amicale și adăugai:

— Old Shatterhand a venit de data asta singur, fără prietenul său Winnetou, căpetenia apașilor. Frații mei roșii vor afla de la mine toate amănuntele în legătură cu moartea mult-slăvitului lor conducător. Dar mai întâi v-aș spune ceva despre kiowașii aceștia.

— Știu ce vrea Old Shatterhand — interveni Mâna-sângeroasă. Mi-a spus Yato-ka.

— Și ce părere ai?

— Old Shatterhand e căpetenie și apașii îi cinstesc dorința. Cei zece războinici kiowași să se întoarcă fără zăbavă la corturile lor. Atunci nu ne atingem de ei.

— Și cum rămâne cu Pida, tânăra lor căpetenie?

— V-am văzut fumând calumetul. De aceea să vină Pida cu noi și să fie oaspetele nostru cât timp vei dori tu, pe urmă o să-l socotim iarăși dușman.

— Bine, așa să fie. Războinicii apașilor să se întoarcă deci cu mine, ca să-l prindem pe ucigașul lui Inciu-ciuna și al fiicei sale, Nșo-ci. După aceea vă voi însoți la mormântul lui Winnetou. *Howgh!*

— *Howgh!* zise și apașul, strângându-mi dreapta, spre a întări înțelegerea intervenită între noi.

Îi făcui apoi semn lui Pida să se apropie. Acesta se declară de acord cu condițiile puse de Til-Lata și-i trimise pe cei zece kiowași înapoi, în tabăra lor. În sfârșit, pornind-o cu toții în jos, pe malul lui Rio Pecos, călărirăm până spre seară, când făcurăm un popas.

Fiind pe teritoriul apașilor, ne puturăm îngădui să încingem un foc de tabără. Ne așezarăm în jurul focului, îmbucarăm câte ceva și pe urmă mă apucai să descriu în amănunt moartea lui Winnetou. Relatările mele făcură o impresie profundă. Multă vreme apoi oamenii stătură tăcuți și duși pe gânduri, până ce ba unul, ba altul

începură să-şi amintească întâmplările din viaţa neînfricatului conducător. Iar eu, ascultându-i, retrăiam parcă întreg tragismul ultimelor sale clipe. Chiar şi după ce apaşii adormiră pe rând, eu încă nu-mi găseam somnul. Mereu mă frământa chestiunea testamentului şi a comorii la care acesta se referea. Adormii abia într-un târziu şi mă cufundai într-un vis îngrozitor. Se făcea că nuggeţii zăceau într-o grămadă uriaşă cât muntele, iar Santer îi zvârlea cu lopata în gura unei prăpăstii adânci. Eu, voind să salvez comoara, mă năpusteam zadarnic asupra banditului. Deodată, se căscă parcă pământul de sub noi. Făcui un salt în lături, în timp ce Santer se prăbuşi cu tot aurul în abis.

M-am trezit scăldat în sudori. Visurile sunt amăgiri şi totuşi, cât fu ziua de lungă, nu reuşii să mă dezbăr de gândul că visul acesta ascundea un anume tâlc . . .

Călărind cu toată viteza, nu făcurăm decât un singur popas, la prânz. Cum Santer era desigur interesat să dispară cât mai repede din satul apaşilor, ne temeam să nu ajungem prea târziu.

Soarele asfinţea când ne apropiarăm de pueblo. În dreapta se vedea monumentul funerar ridicat pe vremuri lui Klekih-Petra . . . În stânga şerpuia râul prin care înotasem atunci nebuneşte, ca să scap de caznele ce-mi pregătiseră apaşii. De câte ori nu vizitasem apoi acele locuri împreună cu Winnetou, amintindu-mi de vechile păţanii!

Cotirăm spre dreapta prin vâlcea şi în faţa ochilor mei se desfăşură iarăşi privelişte a „capitalei“ apaşilor, unde îl cunoscusem pe Winnetou şi pe ai săi. Fuioare albastre de fum se înălţau în limpezimea serii — dovadă că femeile pregăteau cina. Oamenii ne zăriră de departe şi Til-Lata, făcându-şi mâinile pâlnie la gură, strigă din răsputeri:

— Old Shatterhand! Vine Old Shatterhand! Războinicii să-i iasă în întâmpinare!

Se iscă imediat o forfotă nemaipomenită la toate caturile marii clădiri comune. Trunchiurile de copaci ce serveau drept scări fură coborâte la repezeală. Sărirăm şi noi de pe cai şi începurăm urcuşul pe jos. Sute de mâini fluturau în semn de bun venit. O, cât de triste erau totuşi clipele acelea! Căci veneam de astă dată fără Winnetou, căruia soarta îi refuzase bucuria de a mai revedea aceste locuri atât de dragi sufletului său.

Cum spuneam încă pe la începutul acestor istorisiri, în pueblo locuia numai acea parte a tribului cu care Winnetou avea relaţii mai strânse, de rudenie sau de altă natură. E deci lesne de ghicit ce ploaie de întrebări mă potopi după primele cuvinte de salut. În cele din urmă reuşii să mai potolesc întrucâtva curiozitatea oamenilor şi mă interesai de cei doi bătrâni care cunoşteau secretul denumirilor din testament.

— E aici Inta? Trebuie să vorbesc cu el.

— E acasă — mi se răspunse. Să-l chemăm!

— Nu, lăsaţi-l în pace. E bătrân şi bolnav. Mă duc eu să-l caut.

Oamenii mă conduseră într-un mic lăcaş săpat în stâncă, unde îşi trăia zilele bătrânul războinic. Inta se bucură sincer de venirea mea şi îmi adresă un lung discurs omagial, pe care însă fui nevoit să-l întrerup:

— Lasă asta pe mai târziu! Spune-mi dacă a trecut pe la tine vreun alb.

— Da — răspunse bătrânul.

— Când?

— Ieri.

— Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Nu. Zicea că Winnetou i-a poruncit să nu-şi spună numele.

— Şi a plecat?

— Da.

— Cât a stat aici?

— O oră, după socoteala albilor.

— A venit să-ţi vorbească?

— Da. Cineva l-a călăuzit până la mine. Dânsul mi-a arătat pe o piele semnul lui Winnetou, dovadă că era chemat să-i împlinească ultima dorinţă.

— Şi ce voia de la tine?

— Să-i spun unde se găseşte locul pe care voi l-aţi numit Deklil-to.

— Şi i-ai spus?

— Trebuia. Doar era porunca lui Winnetou.

— I-ai descris locul cu toate amănuntele?

— Da, şi locul, şi drumul până acolo.

— Pădurea, stânca şi apa care cade de sus?

— Totul, de-a fir-a-păr . . .

Bătrânul nu avea în fond nici o vină. Nu făcuse decât să respecte totemul veneratului său conducător plecat dintre cei vii.

— Spune-mi, calul albului era istovit sau nu prea? îl mai întrebai pe Inta.

— Deloc. Când l-a încălecat, a luat-o la goană ca şi când n-ar fi venit de la drum.

— Albul a mâncat cumva la tine?

— A mâncat ceva la repezeală. Mi-a cerut şi nişte fire, ca să facă din ele fitil.

— Aha! Şi i-ai dat?

— Desigur.

— Ce nevoie avea de fitil?

— Nu mi-a spus. I-am dat şi o grămadă de pulbere.

— Ce fel de pulbere? Pentru armă?

— Nu. Cică trebuia să arunce ceva în aer.

— Ai văzut unde ţinea pielea cu semnul lui Winnetou?

— Într-o pungă cu „medicamente". M-am şi mirat de unde o are, că doar feţele palide nu cred ca noi.

— Iuf! exclamă deodată Pida, care stătuse tot timpul tăcut lângă mine. Vasăzică mai are punga la el! E a mea! Mi-a furat-o!

— Zău? se miră Inta. E cumva hoţ?

— Mai rău decât hoţ.

— Păi, cum de avea la el semnul lui Winnetou?!

— Tot de furat! El i-a ucis pe Inciu-ciuna şi pe Nşo-ci. Îl cheamă Santer.

Bietul bătrân încremeni. Iar eu îl lăsai singur cu spaima şi cu remuşcarea lui.

Aşadar nu numai că nu-l ajunserăm din urmă pe Santer, dar nici măcar nu ne apropiasem de el. Eram cât se poate de amărât. Atunci Mâna-sângeroasă ne propuse:

— Să nu mai întârziem. Mai bine ne luăm după el chiar acum. Poate să-l mai ajungem până la „Apa-întunecată"...

— Să plecăm aşa, neodihniţi? Adevărat că-i lună plină şi am putea mâna toată noaptea.

— Eu, unul, n-am nevoie de somn.

— Dar Pida?

— Eu nu ştiu ce-i aia pace până nu-mi găsesc punga cu „medicamente" — răspunse acesta hotărât.

— Bine. Atunci să îmbucăm ceva şi să schimbăm caii. Îl las şi pe-al meu aici. Nici n-aş avea răbdare să stau pe loc. Dacă banditul şi-a făcut rost de fitil şi pulbere, înseamnă că pune la cale o explozie. Atunci tot planul nostru ar fi dat peste cap. Trebuie să ne grăbim!

Bineînțeles că apașii din pueblo ne rugară stăruitor să mai stăm, să le mai povestesc despre Winnetou, despre ultimele noastre isprăvi și despre moartea lui. Amânai însă totul până la întoarcerea noastră.

După nici două ore de la sosire călăream din nou pe cai odihniți și aprovizionați cu de toate — Til-Lata, Pida, eu și douăzeci de războinici apași. Til-Lata stăruise să luăm cu noi o escortă atât de numeroasă, deși teritoriul pe care urma să-l străbatem aparținea tribului înrudit al mimbrenjoșilor, de care nu aveam a ne teme.

Până la „Apa-întunecată" aveam de parcurs cel puțin șaizeci de mile geografice, din care o bună parte, și mai ales în apropierea țintei, pe un teren stâncos, foarte dificil. În asemenea condiții cinci mile pe zi însemna foarte mult. Deci la un loc douăsprezece zile.

Urmele lui Santer nu ne interesau defel. Căutându-le, n-am fi făcut decât să ne irosim timpul. Drumul îmi era doar binecunoscut de când îl bătusem alături de Winnetou. Mai mult ca sigur că și Santer, dirijându-se după indicațiile bătrânului Inta, apucase pe acest drum. Iar dacă s-a abătut cumva de la el, faptul nu era decât în favoarea noastră.

Timpul trecu fără nimic demn de relevat până ce, în a unsprezecea zi, ne întâlnirăm cu doi indieni, tată și fiu. Pe bătrân îl cunoșteam: era un mimbrenjo, care pe vremuri ne procurase carne, mie și lui Winnetou. Omul mă recunoscu la rândul său, își struni calul și exclamă plin de bucurie:

— Ce-mi văd ochii! Old Shatterhand! Mai trăiești, n-ai murit?

— Și de ce să fi murit?

— Păi, cică te-ar fi împușcat siouxii...

Bănuind că omul se întâlnise cu Santer, îl întrebai:

— De unde ai auzit asemenea lucru?

— Din gura unui alb. Dânsul ne-a povestit cum şi-au pierdut viaţa şi Old Shatterhand, şi Winnetou. Puteam să nu-l cred? Doar avea asupra lui semnul lui Winnetou şi chiar punga lui cu „medicamente“!

— Şi totuşi te-a minţit. Uite că mai sunt în viaţă!

— Atunci nici Winnetou n-a fost ucis?

— Cu el, din păcate, s-a sfârşit... Dar cum de te-ai văzut cu albul acela?

— A venit chiar în tabăra noastră. Căuta un cal că al lui era sfârşit de oboseală. Ne-a rugat să-i dăm şi o călăuză spre Deklil-to, adică „Apa întunecată“. Mie mi-a dat în schimbul unui cal punga cu „medicamente“ a lui Winnetou. Pe urmă eu şi feciorul meu l-am călăuzit până acolo. S-a uitat dânsul ce s-a uitat şi ne-a spus că e bine, că acolo e locul căutat.

— Dar pe tine te-a tras pe sfoară. Unde-i punga?

— O am aici.

— Arat-o, te rog.

Omul o scoase dintr-un buzunar al şeii. Pida nu mai putu de bucurie şi întinse mâna după ea. Bătrânul, însă, nici gând să-i dea punga. Şi astfel se stârni o scurtă harţă căreia îi pusei capăt lămurindu-l pe bătrân:

— Să ştii că punga e a lui Pida, tânărul şef al kiowaşilor, aci de faţă. Winnetou nici n-a pus vreodată mâna pe ea.

— Trebuie că te înşeli! zise omul contrariat.

— Crede ce-ţi spun: o ştiu foarte bine.

— Şi numai de dragul pungii i-am dat un cal de toată frumuseţea şi am mai făcut şi atâta drum cu el!

— Avea omul nevoie de un cal bun pentru că se ştia urmărit. Te-a minţit, ca să faci schimbul.

— De n-ai fi Old Shatterhand, zău dacă te-aş crede! Vasăzică să dau înapoi punga?

— Neapărat.

— Bine! Dacă-i pe-aşa, atunci mă întorc şi-l omor, mincinosul naibii!

— Poftește cu noi! Să-i scurtăm împreună zilele!

Omul ni se alătură fără altă vorbă. Când îi zugrăvii pe scurt cine anume e Santer şi câte are pe conştiinţă, indianul se căi amarnic pentru faptul că-i dăduse un cal şi-l mai şi călăuzise până la ţintă — căci numai aşa banditul îşi putu menţine avansul faţă de noi.

Pida era fericit că reintrase în posesia „medicamentului", care nici nu suferise vreo stricăciune. Scopul era atins. Pe când eu . . .?

A doua zi ajunserăm la malul lacului, dar abia către seară, când nu mai era nimic de făcut. Poposirăm liniştiţi la adăpostul copacilor şi nu aprinserăm nici un foc. Santer nu le spusese celor doi mimbrenjos ce anume caută acolo. Îi expediase scurt, afirmând că nu mai are nevoie de ei.

Venind dinspre Rio Pecos, tăiaserăm colţul din sud-vest al lui New-Mexico şi ne aflam acum în Arizona, unde se întâlnesc cele două teritorii ale triburilor mimbrenjos — respectiv ghilenjos — acesta din urmă de asemenea înrudit cu apaşii. Pământurile sunt aici aride şi triste. Stânci după stânci, piatră şi iar piatră! Doar în locurile străbătute de râuri creşte o vegetaţie deasă, bogată, care însă nu trece mult dincolo de malul propriu-zis. Fără aceste ape care dăruiesc umezeală pământului din preajma lor, soarele ar pârjoli şi ucide totul. Păduri aproape că nu există. Numai aici, în locul unde ne aflam, natura parcă făcuse o excepţie.

Câteva izvoare umpluseră aici fundul unei văi şi formaseră un iezer întins. Noi ne aflam pe ţărmul de răsărit al iezerului. Ţărmul, bogat împădurit jur împrejur, se înălţa drept şi maiestuos, împrumutând apei acel luciu închis, profund, care ne făcuse s-o denumim „Apa

întunecată", în timp ce mimbrenjoşii îi spuneau „Lacul negru". Cel mai înalt dintre ţărmuri era cel nordic. O stâncă golaşă se desprindea din el, suspendată parcă deasupra apei. Şuvoaiele coborâte de pe culmile din spatele ei o sfredeliseră cu timpul, croindu-şi cale în adânc şi ţâşnind ca printr-un furtun uriaş de la o înălţime de cel puţin o sută de picioare. Aceasta era cascada pomenită în testamentul lui Winnetou. Exact deasupra ei se vedea o grotă de piatră la care pe vremuri nu putusem ajunge, dar pe care Winnetou probabil că o vizitase mai târziu. Şi încă şi mai sus, deasupra grotei, ieşea în afară partea de sus a stâncii ca o streaşină colosală şi nemaipomenit de grea, încât era de mirare că nu se prăbuşise încă din înalt.

Pe dreapta acestei stânci şi strâns lipită de ea, se înălţa o a doua stâncă, unde vânasem pe vremuri un urs cenuşiu. De aceea Winnetou o botezase Te-şoş, adică „Stânca-ursului". Toate acestea le spun pentru o mai bună cunoaştere a situaţiei în care ne aflam.

Se apropia clipa hotărâtoare şi gândul la ea mă făcu să nu dorm decât foarte puţin. Abia se crăpă de ziuă, că ne şi apucarăm de căutat urmele lui Santer. Nu se vedea nimic. Mă hotărâi deci să urc mai sus, unde banditul trebuie să fi căutat comoara. Nu luai cu mine decât pe Til-Lata şi pe Pida. Ne îndreptarăm spre pădurricea de molizi de care pomenea Winnetou în testament şi urcarăm până la „Stânca-ursului". „*Acolo descăleci şi te caţări . . .*", cam aşa scria în testament. Mai mult nu apucasem să citesc din el. Unde să mă caţăr? Probabil sus, la grotă. Trebuia încercat. Peretele era foarte abrupt, dar nu cu totul inaccesibil. Astfel, urcând cu greu, ajunserăm în sfârşit sub grotă, pe stânga ei. Mai departe nu mergea. Dacă exista totuşi vreo cale de ac-

ces, însemna că, necunoscând restul indicațiilor cuprinse în testament, nu dădusem de această cale.

Mă gândeam tocmai să cobor din nou când, deodată, se auzi o detunătură și un glonț șuieră pe lângă umărul meu, mușcând din stâncă. Și în aceeași clipă răsună un glas venind de sus:

— Câine, iar ești liber? Credeam că numai kiowașii vin pe urmele mele. Cară-te în iad!

Nici al doilea glonț nu mă nimeri. Privirăm în sus: Santer stătea la gura grotei.

— Vrei testamentul, hai? Te ispitește comoara? râse el batjocoritor. Prea târziu, șmechere! Sunt de mult aici și fitilul e aprins. Arde, m-auzi?! Nu capeți nimic, absolut nimic! Și aurul destinat fundațiilor alea tâmpite tot eu am să-l înghit!

Se porni apoi pe un râs isteric, nestăpânit, după care adăugă:

— Nu cunoști drumul, precum văd?! Și nici la vale nu mai știi cum s-o iei! Am să car tot aurul fără să-mi puteți face nimic. Degeaba v-ați ostenit, ha-ha-ha! De astă dată v-am luat caimacul!

Ce era de făcut? Banditul stătea sus, lângă comoară, iar noi nu puteam ajunge până la el. Poate că în cele din urmă am fi găsit drumul, dar până atunci Santer ar fi dispărut cu pradă cu tot... Pe de altă parte, din locul unde ne aflam era aproape imposibil să-l împușți, deși de astă dată aș fi făcut-o fără nici un fel de șovăire. Mă lăsai deci ceva mai în jos, încet, cu atenție, și-mi scosei carabina de pe umăr.

— Ia uite potaia, vrea să mă împuște! rânji Santer de sus. Aici n-o să-ți meargă! Stai să vezi!

Dispăru pentru câtva timp, ca să apară apoi și mai sus, tocmai pe streașina de piatră. Se opri la marginea

ei. Privind de jos, cât pe ce să mă apuce ameţeala: banditul ţinea ceva alb în mână!

— Căscaţi ochii! Uite că nu-mi mai trebuie: îl ştiu pe de rost. Ducă-se naibii! Îl arunc în lac, iar voi, ha-ha-ha, rămâneţi cu buzele umflate!

Rupse filele bucăţi-bucăţi şi le împrăştie în aer. Şi bucăţile se legănară multă vreme ca nişte fluturi albi până ce atinseră faţa lacului. Testamentul, cuvântul cel din urmă al marelui Winnetou, fusese distrus. Ceea ce simţeam acum nu se mai putea numi nici ciudă, nici mânie, nici regret. Mi-ar trebui un cuvânt mai crâncen decât toate.

— Mişelule! urlai de jos către Santer. Fii atent la cele ce-ţi spun!

— Mă rog, cu plăcere! zise el ironic.

— Inciu-ciuna îţi trimite salutări!

— Mulţumesc.

— Şi Nşo-ci!

— Oh, mulţumesc! Sunt încântat!

— Dar pentru ceea ce urmează, n-o să-mi mai mulţumeşti. Mori, scârnăvie, în numele lui Winnetou!!!

Dusesem de astă dată la ochi doborâtorul de urşi. Cu el ţinteam mai sigur. Trebuia cu orice preţ să-l nimeresc pe bandit! De obicei nu ocheam decât o fracţiune de secundă. Dar . . . ce-i asta? Îmi tremură mâinile? S-a mişcat Santer din loc? Se clatină stânca. Ce s-a întâmplat? Nu reuşeam să mă fixez asupra ţintei . . .

Dumnezeule, stânca se clătina! Şi o bubuitură surdă, grea, cutremură deodată depărtările. Grota, ca o nară de monstru, suflă fumul în văzduh şi, ca împinsă de un gigant, streaşina de piatră se înclină deasupra grotei, tot mai mult, tot mai adânc, cu Santer sus, agitându-şi desperat braţele şi urlând după ajutor. Apoi, pierzându-şi ultima rezistenţă, colosul trosni sălbatic şi se ros-

togoli ca într-o viziune de coşmar de-a dreptul în lac! Sus, la locul exploziei, pulberea mai juca în aer ca un abur albicios.

Privisem totul cu groază şi în tăcere.

— Iuf! exclamă Pida, înfiorat de cele văzute. Marele Spirit l-a judecat şi a rupt stânca de sub el.

Til-Lata arătă spre apele răscolite ale lacului care, în clipa aceea, părea un cazan imens în plin clocot. Palid la faţă, în ciuda tenului său bronzat, căpetenia apaşilor rosti:

— Spiritul rău l-a tras în jos înecându-l în apa care fierbe. S-a dus şi nu se mai întoarce în vecii vecilor. Era un blestemat!

Îl ascultai tăcut; nici nu eram în stare să vorbesc. Visul meu! Da, visul acela năprasnic! Aurul ce se prăvale în abis! Şi ce sfârşit pentru Santer! Iată dar că şi în această clipă supremă fusesem scutit să-l omor cu mâna mea. S-a judecat el însuşi dând foc fitilului. Călăul care nimicise atâtea vieţi şi-a fost până la urmă propriul său călău.

Jos, lângă lac, apaşii discutau şi gesticulau însufleţiţi. Pida şi Til-Lata coborâră să vadă dacă leşul lui Santer ieşise cumva la suprafaţă. Dar nu se zărea nimic. Colosul de piatră îl proiectase în adânc, într-un mormânt invizibil.

Până şi pe mine, om cu nervii tari şi greu de zdruncinat, mă cuprinse o stare de slăbiciune şi de ameţeală, încât trebui să mă aşez şi să închid. ochii. Şi tot mai vedeam parcă tabloul acela înfricoşător, teribila dislocare a stâncii şi prăbuşirea ei. Şi încă mai auzeam parcă strigătele de ajutor ale lui Santer.

Cum de se petrecuseră toate astea? Probabil că efectul catastrofal al exploziei se datora unei măsuri de prevedere luată de Winnetou. Descrierea ascunzătoarei, ca

și a felului cum trebuia umblat la intrarea ei vor fi fost astfel făcute în testament încât nimeni în afara mea să nu le poată înțelege decât greșit. Winnetou așezase acolo o mină căreia impostorul, din pricina greșitei înțelegeri a textului, avea să-i dea foc fără să întrevadă că aceasta înseamnă propria sa pieire. Dar cum stăteau lucrurile cu comoara, cu aurul? Se mai afla oare sus, sau se prăvălise o dată cu stânca în fundul lacului?

La urma urmei, soarta nuggeților mă interesa prea puțin. În schimb pierderea pe veci a testamentului, această sacră amintire lăsată de Winnetou, mă lovea extrem de dureros. Gândul că aș putea să recuperez măcar o parte din bucățile risipite aiurea îmi reînvie la un moment dat energia. Sării de la locul meu și coborâi cât putui de repede în vale. Da, parcă se vedea licărind o hârtie pe fața lacului. Fără să preget, mă dezbrăcai, sării în apă și înotai în direcția respectivă. Era într-adevăr o părticică din testament! Străbătui apoi lacul în lung și-n lat, căutai peste tot înfiorat de speranță, până mai găsii încă trei astfel de bucăți.

Aceste resturi ale testamentului le așezai la soare, ca să se usuce, după care dădui să descifrez scrisul lățit, spălat și cenușiu. Firește că nu reușii să dezleg ceva precis. Cu mari eforturi adunai următoarele cuvinte: . . .„să capete jumătate . . . fiindcă sărăcia . . . stânca va crăpa. . . vei împărți . . . fără răzbunare . . .“

Asta era tot. Ca și nimic, și totuși suficient pentru a ghici măcar o parte a conținutului. Ascunsei aceste patru petice de hârtie ca să le păstrez cu toată sfințenia.

Mai târziu, după ce-mi regăsii echilibrul sufletesc, reîncepui cercetările. Câțiva apași porniră să facă ocolul lacului, ca să caute calul lui Santer; trebuia să-l găsim, altminteri — fiind desigur legat — s-ar fi prăpădit de

foame și de sete. Alții urcară cu noi spre grota care nu mai exista de fapt, ca să ne ajute să găsim eventual aurul. Pierdurăm în van câteva ceasuri, până ce-mi amintii aproape cuvânt cu cuvânt cele citite în testament. Ultima frază nu-mi ieșea din cap: „Acolo descaleci și te cațări . . .“ Mă izbea mai ales cuvântul „cațări“. E drept că „a te cățăra“ înseamnă de obicei să urci pe o înălțime, mai ales pe una foarte povârnită, dar te pomenești că nu era vorba de așa ceva. Nu cumva Winnetou se referise la un copac? Într-adevăr, la marginea stâncii creștea un molid înalt și gros. N-o fi ăsta? Mă cățărai până-n vârf. De acolo mă săltai pe buza stâncii, care era mai lată decât părea de jos. Și iată, trecând de un colț, zării un drum, o potecă de vreo doi coți lățime, ce ducea prin spatele stâncii, prelungindu-se apoi în sus spre o nouă streașină de piatră născută prin prăbușirea celei dintâi. Acolo mă întâmpină un vălmășag haotic de bolovani și dărâmături prin care totuși se vedea ceea ce până nu de mult fusese fundul grotei. Dacă aurul nu se găsea cumva îngropat sub fundul acesta, dacă Winnetou îl ascunsese în pereții grotei — atunci nu mai era nimic de sperat. Atunci toată comoara se prăbușise în adâncul lacului.

Îi mobilizai pe apași să mă ajute la căutat. Răsturnarăm bolovănișul, răscolirăm totul pas cu pas, dar nicăieri nu se ivi vreun semn lămuritor. Eram cu toții bărbați deprinși să ne orientăm după cel mai neînsemnat indiciu, după orice amănunt; aici însă toate eforturile se dovedeau inutile și perspicacitatea noastră de prisos.

Către seară făcurăm drumul înapoi, în jos. Între timp reveniră apașii trimiși în căutarea calului lui Santer. Îl găsiseră. Scotocii prin coburile șeii: nu conțineau nimic.

Mai zăbovirăm încă patru zile la „Apa întunecată", mereu încordați și frământați, căutând zadarnic o soluție care să ne conducă la descoperirea comorii. Sunt convins că, dacă aurul ar fi rămas sus, la locul lui, nu se putea să nu-l găsim. Dar pesemne că uriașul tezaur zăcea pe fundul lacului lângă insul avid și crunt care pierise năprasnic chiar în momentul când își credea visul împlinit.

Ne înapoiarăm astfel fără nici un rezultat la „reședința" apașilor de la Rio Pecos, aducând cu noi măcar consolarea că Inciu-ciuna și frumoasa Nșo-ci fuseseră în sfârșit răzbunați.

Așa pieri testamentul gloriosului Winnetou, fiul vrednic al apașilor, căruia nu i-a fost dat să ducă la bun sfârșit înalta misiune ce-și asumase și din care își făcuse scopul suprem al vieții. Ca foile rupte din testament și risipite în cele patru vânturi, așa rătăcește fără răgaz și pace străvechiul său neam pe uriașele întinderi de pământ ce-i aparținuseră cândva.

Dar cel ce se oprește în munții Ventrei-Mari, la râul Metsur, lângă mormântul marelui apaș, își spune cu respect și pietate: „Iată, aici doarme Winnetou, un om roșu, un om minunat!" Și noile generații de oameni albi, cu simțul dreptății mult evoluat, trecând prin preriile Vestului Sălbatic, prin fața munților săi semeți, vor rosti cândva cu gravitate: „Aici odihnește un vlăstar al rasei roșii care n-a ajuns mare fiindcă nu i s-a îngăduit să ajungă!..."

Sfârșit

Aflate în dialog permanent cu cititorii, editurile Edon și Pallas vă invită să completați chestionarul de față și să-l expediați pe adresa: Casa Presei Libere, București, căsuța poștală 33-39.

Numele și prenumele: . . . . . .
Profesia: . . . . . Vârsta . . . .
Strada: . . . . . Nr. . . . Bloc: . .
Scara . . . . Etaj . . . Apartament . . .
Localitatea: . . . . Cod: . . . Județ . . .

Parcurgeți lista lucrărilor publicate în seria de „Opere — Karl May" și încercați să răspundeți la întrebările puse de noi.

Nr.	Titlu	Ciclul
1.	„Castelul Rodriganda"	„De pe tron la eșafod"
2.	„Piramida zeului Soare"	„ „ „ „
3.	„Benito Juarez"	„ „ „ „
4.	„Plisc-de-uliu"	„ „ „ „
5.	„Moartea împăratului"	„ „ „ „
6.	„Comoara din Lacul de Argint"	„ „ „ „
7.	„Slujitorii morții"	
8.	„Capcana"	„Satan și Iscariotul"
9.	„Omul cu 12 degete"	„ „ „ „
10.	„Răzbunarea"	„ „ „ „
11.	„Leul răzbunării"	„În țara leului argintiu"

12. „La Turnul Babel“ „În țara leului argintiu“
13. „Sub aripa morții“ „ „ „ „
14. Prăbușirea“
15. „Cacealmaua“
16. „Testamentul incașului“
17. „Pirat și corsar“
18. „Mustangul negru“
19. „Dervișul“
20. „Valea morții“

• Ce numere din serie le posedați la biblioteca personală? . . . . . .

• Ce numere din serie le-ați citit prin intermediul prietenilor? . . . . . .

• Ce numere din serie le-ați împrumutat de la biblioteci? . . . . . .

• Care numere din serie v-au plăcut mai mult? . . . . . .

• Dar mai puțin? . . . . . .

• Localitatea din care v-ați procurat cărțile: . . . . . .

• Specificați localitățile din care nu izbutiți să achiziționați cărțile: . . . . . .

• Considerați că apariția a 12 volume pe an vă satisface cerințele? . . . . Dacă nu, câte cărți pe an propuneți? . . . .

Puteți adăuga chestionarului de față orice fel de observații și sugestii, referitoare la planul colecției — după cum se creionează din sumarul ediției Karl May, tipărit la sfârșitul volumului 15 („Cacealmaua“), la calitatea și cantitatea cărților ce vi le oferim, la tot ce credeți că ar contribui la realizarea în bune condiții a programului nostru editorial.

În așteptarea răspunsului Dvs. vă mulțumim.

CUPRINS

1. **Pe marea linie ferată a Vestului** 5
2. **Tâlharii pustiului** 70
3. **Printre comanși** 126
4. **În California** 214
5. **Banditii de la linia ferată** 303
6. **Helldorf-Settlement** 338
7. **Pe muntele Hancock** 362
8. **Testamentul lui Winnetou** 401

Chestionar 533

Coli tipo: 33,50
Bun de tipar: 15.11.1996

Tipărit la Imprimeria „ARDEALUL“
Cluj-Napoca, B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 60327

24

karl may

OPERE

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Cu acest volum, Karl May încheie maiestuos romanul dedicat neînfricatului Winnetou. Confruntarea cu bandele de tâlhari ce terorizează unul dintre cele mai interesante ținuturi americane, bande aliate vremelnic cu pieile-roșii, atinge apogeul, având ca deznodământ tragic moartea eroică a căpeteniei apașilor. Printr-o acțiune dinamică, imprevizibilă, Old Shatterhand își răzbună prietenul, cu care făcuse un legământ de credință, dar „testamentul" lui Winnetou, simbol al frăției ce-i unește și după moarte, rămâne o enigmă. Peste ani, autorul acestei faimoase trilogii își va relua personajele, mișcându-le în timp și spațiu, cu participarea altor eroi de înaltă factură artistică. Este și ceea ce se petrece în volumul următor,

OLD SUREHAND

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960